Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

►**B**

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2023/2772

z dnia 31 lipca 2023 r.

uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE w odniesieniu do standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 2772 z 22.12.2023, s. 1)

sprostowane przez:

►**C1** Sprostowanie, Dz.U. L 90241 z 19.4.2024, s. 1 (2023/2772)
►**C2** Sprostowanie, Dz.U. L 90431 z 29.7.2024, s. 1 (2023/2772)

▼B

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2023/2772

z dnia 31 lipca 2023 r.

uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE w odniesieniu do standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Artykuł 1

Przedmiot

Standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, z których jednostki mają korzystać na potrzeby prowadzenia sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE i według harmonogramu określonego w art. 5 ust. 2 dyrektywy (UE) 2022/2464, określono w załączniku I oraz II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2024 r. w odniesieniu do lat obrotowych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 r. lub później.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

▼C2

ZAŁĄCZNIK I

EUROPEJSKIE STANDARDY SPRAWOZDAWCZOŚCI W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU (ESRS)

ESRS 1	Wymogi ogólne
ESRS 2	Ogólne ujawnianie informacji
ESRS E1	Zmiana klimatu
ESRS E2	Zanieczyszczenie
ESRS E3	Woda i zasoby morskie
ESRS E4	Bioróżnorodność i ekosystemy
ESRS E5	Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym
ESRS S1	Własne zasoby pracownicze
ESRS S2	Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości
ESRS S3	Dotknięte społeczności
ESRS S4	Konsumenci i użytkownicy końcowi
ESRS G1	Postępowanie w biznesie

ESRS 1

WYMOGI OGÓLNE

Spis treści

Cel

1. Kategorie standardów ESRS, obszary sprawozdawczości i konwencje redakcyjne

   1.1 Kategorie standardów ESRS

   1.2 Obszary sprawozdawczości oraz wymogi dotyczące minimalnej treści ujawnianych informacji na temat polityk, działań, celów i mierników

   1.3 Konwencje redakcyjne

2. Jakościowe cechy informacji

3. Podwójna istotność jako podstawa ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju

   3.1 Zainteresowane strony i ich znaczenie dla procesu oceny istotności

   3.2 Istotne kwestie oraz istotność informacji

   3.3 Podwójna istotność

   3.4 Istotność wpływu

   3.5 Istotność finansowa

   3.6 Istotne wpływy lub ryzyka wynikające z działań ukierunkowanych na kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem

   3.7 Poziom dezagregacji

▼C2

4. Należyta staranność

5. Łańcuch wartości

5.1 Jednostka sprawozdająca i łańcuch wartości

5.2 Oszacowanie z wykorzystaniem średnich sektorowych i wskaźników zastępczych

6. Perspektywy czasowe

6.1 Okres sprawozdawczy

6.2 Łączenie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości

6.3 Sprawozdawczość z postępów w stosunku do roku bazowego

6.4 Definicja pojęć „krótko-, średnio- i długoterminowy” na potrzeby sprawozdawczości

7 Przygotowywanie i prezentacja informacji na temat zrównoważonego rozwoju

7.1 Prezentacja informacji porównawczych

7.2 Źródła oszacowań i niepewność wyników

7.3 Aktualizacja ujawnianych informacji w celu uwzględnienia zdarzeń, które nastąpiły po zakończeniu okresu sprawozdawczego

7.4 Zmiany w przygotowywaniu lub prezentacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju

7.5 Błędy sprawozdawcze w poprzednich okresach

7.6 Sprawozdawczość skonsolidowana i zwolnienie jednostek zależnych

7.7 Informacje niejawne i szczególnie chronione oraz informacje na temat własności intelektualnej, know-how lub wyników innowacji

7.8 Sprawozdawczość dotycząca szans

8. Struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

8.1 Ogólne wymogi dotyczące prezentacji

8.2 Treść i struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

9. Powiązania z innymi częściami sprawozdawczości przedsiębiorstw i odpowiednimi informacjami

9.1 Włączenie przez odniesienie

9.2 Odpowiednie informacje i związek ze sprawozdaniem finansowym

10. Przepisy przejściowe

10.1 Przepis przejściowy związany z ujawnieniami specyficznymi dla jednostki

▼C2

10.2 Przepis przejściowy związany z rozdziałem 5 Łańcuch wartości

10.3 Przepis przejściowy związany z sekcją 7.1 Prezentacja informacji porównawczych

10.4 Przepis przejściowy: Wykaz wprowadzanych stopniowo wymogów dotyczących ujawniania informacji

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– Ujawnienia specyficzne dla jednostki

– Podwójna istotność

– Oszacowanie z wykorzystaniem średnich sektorowych i wskaźników zastępczych

– Treść i struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

Dodatek B: Jakościowe cechy informacji

Dodatek C: Wykaz stopniowo wprowadzanych wymogów dotyczących ujawniania informacji

Dodatek D: Struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS

Dodatek E: Schemat na potrzeby określania ujawnianych informacji, które należy uwzględnić

Dodatek F: Przykład struktury oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS

Dodatek G: Przykład włączenia przez odniesienie

Cel

1. Celem europejskich standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS) jest określenie informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które jednostka ujawnia zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ([1]) zmienioną dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 ([2]). Sprawozdawczość zgodnie z ESRS nie zwalnia jednostek z innych obowiązków określonych w prawie Unii.

2. W ESRS określa się w szczególności informacje, które jednostka ujawnia na temat jej istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** w odniesieniu do ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego. Zgodnie z ESRS nie wymaga się od jednostek ujawniania żadnych informacji na tematy z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego objęte ESRS, jeżeli jednostka oceniła dany temat jako nieistotny (zob. dodatek E do niniejszego standardu „*Schemat na potrzeby określania ujawnianych informacji, które należy uwzględnić*"). Informacje ujawniane zgodnie z ESRS umożliwiają ***użytkownikom oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie istotnych wpływów jednostki na ludzi i środowisko oraz istotnych skutków kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem na rozwój, wyniki i sytuację jednostki.

3. Celem niniejszego standardu (ESRS 1) jest zapewnienie wiedzy na temat struktury ESRS, stosowanych konwencji redakcyjnych i podstawowych pojęć oraz ogólnych wymogów w zakresie przygotowywania i prezentowania informacji na temat zrównoważonego rozwoju zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE zmienioną dyrektywą (UE) 2022/2464.

([1]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15).

▼C2

1. **Kategorie standardów ESRS, obszary sprawozdawczości i konwencje redakcyjne**

1.1 ***Kategorie standardów ESRS***

4. Istnieją trzy kategorie ESRS:

a) standardy przekrojowe;

b) standardy tematyczne (standardy z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego); oraz

c) standardy sektorowe.

Standardy przekrojowe i standardy tematyczne obejmują wszystkie sektory, co oznacza, że mają zastosowanie do wszystkich jednostek, niezależnie od sektora lub sektorów, w których jednostka prowadzi działalność.

5. Standardy przekrojowe ESRS 1 *Wymogi ogólne* i ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* mają zastosowanie do ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** objętych standardami tematycznymi i standardami sektorowymi.

6. W niniejszym standardzie (ESRS 1) opisano strukturę standardów ESRS, wyjaśniono konwencje redakcyjne i podstawowe pojęcia oraz określono ogólne wymogi w zakresie przygotowywania i prezentowania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem.

7. W ESRS 2 ustanowiono wymogi dotyczące ujawniania informacji, które jednostka powinna przedstawić na poziomie ogólnym w odniesieniu do wszystkich istotnych ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** w obszarach sprawozdawczości w zakresie ładu korporacyjnego**,** strategii, zarządzania ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami*** oraz ***mierników*** i ***celów***.

8. Tematyczne ESRS obejmują tematy dotyczące zrównoważonego rozwoju i są podzielone na tematy i podtematy, a w stosownych przypadkach na mniejsze jednostki tematyczne. Tabela w wymogu dotyczącym stosowania nr 16 (AR 16) do niniejszego standardu zawiera przegląd tematów, podtematów i mniejszych jednostek tematycznych dotyczących zrównoważonego rozwoju (łącznie „***kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem***”) objętych tematycznymi ESRS.

9. Tematyczne ESRS mogą zawierać szczegółowe wymogi, które uzupełniają wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS 2 na poziomie ogólnym. Dodatek C do ESRS 2 *Wymogi dotyczące ujawniania/stosowania zawarte w tematycznych ESRS i mające zastosowanie łącznie z ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji* zawiera wykaz dodatkowych wymogów w tematycznych ESRS, które jednostka stosuje w połączeniu z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji w ramach ESRS 2 na poziomie ogólnym.

10. Standardy sektorowe mają zastosowanie do wszystkich jednostek w danym sektorze. Dotyczą ***wpływów, ryzyk*** i ***szans,*** które są prawdopodobnie istotne dla wszystkich jednostek w określonym sektorze oraz które są nieobjęte lub w niewystarczającym stopniu objęte standardami tematycznymi. Standardy sektorowe obejmują wiele tematów, które są najbardziej istotne dla danego sektora. Standardy te osiągają wysoki stopień porównywalności.

11. Poza stosowaniem wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w trzech kategoriach ESRS, jeżeli jednostka stwierdzi, że wpływy, ryzyka lub szanse są nieobjęte lub w niewystarczającym stopniu szczegółowości objęte ESRS, ale są istotne ze względu na dotyczące tej jednostki szczególne fakty i okoliczności, przedstawia dodatkowe ujawnienia specyficzne dla jednostki, aby umożliwić użytkownikom zrozumienie ***wpływów, ryzyk*** lub ***szans*** jednostki związanych ze zrównoważonym rozwojem. Wymogi dotyczące stosowania AR 1–AR 5 zawierają dalsze wytyczne dotyczące ujawnień specyficznych dla jednostki.

1.2 ***Obszary sprawozdawczości oraz wymogi dotyczące minimalnej treści ujawnianych informacji na temat polityk, działań, celów i mierników***

▼C2

12. Wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte w ESRS 2, w tematycznych ESRS oraz w sektorowych ESRS obejmują następujące obszary sprawozdawczości:

a) **Ład korporacyjny** (GOV): procesy ładu korporacyjnego, kontrole i procedury stosowane do monitorowania i nadzorowania ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** oraz zarządzania nimi (zob. ESRS 2 rozdział 2 *Ład korporacyjny*);

b) **Strategia** (SBM): sposób interakcji między strategią i ***modelem biznesowym*** jednostki a jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami, w tym sposób, w jaki jednostka odnosi się do kwestii tych wpływów, ryzyk i szans (zob. ESRS 2 rozdział 3 *Strategia*);

c) **Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami** (IRO): proces (procesy,) za pomocą którego (których) jednostka:

i. identyfikuje wpływy, ryzyka i szanse oraz ocenia ich ***istotność*** (zob. IRO-1 w sekcji 4.1 ESRS 2),

ii. zarządza istotnymi ***kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem*** za pośrednictwem ***polityk*** i ***działań*** (zob. sekcja 4.2 ESRS 2).

d) **Mierniki i cele** (MT): wyniki jednostki, w tym wyznaczone przez nią cele i postępy w ich osiąganiu (zob. ESRS 2 rozdział 5 *Mierniki i cele*).

13. ESRS 2 obejmuje:

a) w sekcji 4.2 Minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat ***polityk*** (MDR-P) i ***działań*** (MDR-A);

b) w sekcji 5 Minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat mierników (MDR-M) i ***celów*** (MDR-T).

Jednostka stosuje ***minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji*** na temat polityk, działań, mierników i celów wraz z odpowiednimi wymogami dotyczącymi ujawniania informacji ujętych w tematycznych ESRS i sektorowych ESRS.

1.3 ***Konwencje redakcyjne***

14. We wszystkich ESRS:

a) termin „***wpływy***” odnosi się do pozytywnych i negatywnych wpływów związanych ze zrównoważonym rozwojem powiązanych z działalnością jednostki i określonych w ocenie ***istotności wpływu*** (zob. sekcja 3.4 *Istotność wpływu*). Odnosi się on zarówno do rzeczywistych, jak i potencjalnych przyszłych wpływów.

b) Termin „***ryzyka*** i ***szanse***” odnosi się do ryzyk i szans finansowych jednostki związanych ze zrównoważonym rozwojem, w tym ryzyk i szans wynikających z zależności od zasobów naturalnych, ludzkich i społecznych, określonych w ocenie ***istotności finansowej*** (zob. sekcja 3.5).

Łącznie określa się je jako „wpływy, ryzyka i szanse” (IRO). Odzwierciedlają one perspektywę ***podwójnej istotności*** ESRS opisaną w sekcji 3.

15. W całym ESRS terminy zdefiniowane w glosariuszu definicji (załącznik II) zapisano ***pogrubioną kursywą***, z wyjątkiem sytuacji, w których w tym samym punkcie zdefiniowany termin został użyty więcej niż raz.

▼C2

16. W ESRS uporządkowano informacje, które należy ujawniać na podstawie wymogów dotyczących ujawniania informacji. Każdy wymóg dotyczący ujawniania informacji składa się z co najmniej jednego odrębnego punktu danych. Termin „punkt danych” może odnosić się również do opisowego podelementu wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

17. Oprócz wymogów dotyczących ujawniania informacji większość ESRS zawiera także wymogi dotyczące stosowania. Wymogi dotyczące stosowania mają na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji i mają taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części ESRS.

18. Aby rozróżnić poszczególne stopnie nałożonego na jednostkę obowiązku ujawniania informacji, w ESRS zastosowano następujące terminy:

a) „ujawnia” – oznacza, że dane ujawnienie przewidziano w wymogu dotyczącym ujawniania informacji lub punkcie danych;

b) „może ujawniać” – wskazuje na dobrowolne ujawnianie informacji w celu zachęcenia do stosowania dobrych praktyk.

W ESRS zastosowano ponadto termin „uwzględnia” w przypadku odniesienia się do kwestii, zasobów lub metod, w odniesieniu do których oczekuje się, że jednostka w stosownych przypadkach weźmie je pod uwagę lub wykorzysta do celów przygotowania danego ujawnienia informacji.

2. Jakościowe cechy informacji

19. Przygotowując ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju***, jednostka stosuje:

a) podstawowe jakościowe cechy informacji, tj. przydatność i wierne odzwierciedlenie; oraz

b) jakościowe cechy służące poprawie informacji, tj. porównywalność, sprawdzalność i zrozumiałość.

20. Te jakościowe cechy informacji zdefiniowano i opisano w dodatku B do niniejszego standardu.

3. Podwójna istotność jako podstawa ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju

21. Jednostka przedkłada sprawozdanie dotyczące ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** zgodnie z zasadą ***podwójnej istotności*** określoną i wyjaśnioną w niniejszym rozdziale.

3.1 *Zainteresowane strony i ich znaczenie dla procesu oceny istotności*

22. ***Zainteresowane strony*** to strony, które mogą mieć wpływ na jednostkę lub na które jednostka może wpływać. Zainteresowane strony dzielą się na dwie główne grupy:

a) zainteresowane strony, na które jednostka wywiera wpływ: osoby lub grupy, na których interesy wpływają lub mogą wpływać – pozytywnie lub negatywnie – działania jednostki oraz jej bezpośrednie i pośrednie ***relacje biznesowe*** w całym jej ***łańcuchu wartości***; oraz

b) użytkownicy ***oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju***: pierwotni użytkownicy sprawozdawczości finansowej do celów ogólnych (istniejący i potencjalni inwestorzy, kredytodawcy i inni wierzyciele, w tym podmioty zarządzające aktywami, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń), a także inni użytkownicy oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju, w tym partnerzy biznesowi jednostki, związki zawodowe i partnerzy społeczni, społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe, rządy, analitycy i naukowcy.

23. Niektóre ***zainteresowane strony*** (ale nie wszystkie) mogą należeć do obu grup, o których mowa w pkt 22.

▼C2

24. Współpraca z ***zainteresowanymi stronami***, na które jednostka wywiera wpływ, odgrywa zasadniczą rolę w trwającym procesie należytej staranności przeprowadzanym przez jednostkę (zob. rozdział 4 *Należyta staranność*) i ocenie ***istotności*** w zakresie zrównoważonego rozwoju. Dotyczy to procesów jednostki związanych z identyfikacją i oceną rzeczywistych oraz potencjalnych negatywnych wpływów, które zapewniają następnie informacje wykorzystywane w procesie oceny w celu zidentyfikowania istotnych wpływów na potrzeby sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (zob. sekcja 3.4 niniejszego standardu).

3.2 ***Istotne kwestie oraz istotność informacji***

25. Przeprowadzanie oceny ***istotności*** (zob. sekcje 3.4 *Istotność wpływu* i 3.5 *Istotność finansowa*) jest niezbędne, aby jednostka mogła zidentyfikować istotne ***wpływy***, ***ryzyka*** i ***szanse***, które należy zgłosić.

26. Punktem wyjścia do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS jest ocena ***istotności***. IRO-1 w sekcji 4.1 ESRS 2 zawiera ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat procesu, w ramach którego jednostka identyfikuje ***wpływy, ryzyka*** i ***szanse*** oraz ocenia ich istotność. SBM-3 w ESRS 2 zawiera ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat istotnych wpływów, ryzyk i szans wynikających z oceny istotności przeprowadzonej przez jednostkę.

27. Wymogi dotyczące stosowania przewidziane w dodatku A do niniejszego standardu zawierają wykaz ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** objętych zakresem tematycznych ESRS podzielonych na kategorie według tematów, podtematów i jeszcze bardziej szczegółowych jednostek tematycznych w celu ułatwienia oceny ***istotności***. Dodatek E *Schemat do celów ustalania ujawnianych informacji, które należy uwzględnić,* do niniejszego standardu stanowi ilustrację oceny istotności opisanej w niniejszej sekcji.

28. Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest „istotna", jeżeli spełnia kryteria określone odnośnie do ***istotności wpływu*** (zob. sekcja 3.4 niniejszego standardu) lub ***istotności finansowej*** (zob. sekcja 3.5 niniejszego standardu) lub obu tych rodzajów istotności.

29. Niezależnie od wyniku swojej oceny istotności jednostka zawsze ujawnia informacje wymagane w: ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji* (tj. przewidziane we wszystkich wymogach dotyczących ujawniania informacji i punktach danych określonych w ESRS 2) oraz w wymogach dotyczących ujawniania informacji (w tym w ich punktach danych) określonych w tematycznych ESRS związanych z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji IRO-1 *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans*, wymienionych w dodatku C do ESRS 2 *Wymogi dotyczące ujawniania/stosowania zawarte w tematycznych ESRS i mające zastosowanie łącznie z ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji*.

30. Jeżeli jednostka stwierdzi, że kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest istotna w wyniku przeprowadzonej przez nią oceny ***istotności***, w odniesieniu do której w ESRS 2 IRO-1, IRO-2 i SBM-3 określono wymogi dotyczące ujawniania informacji, jednostka:

a) ujawnia informacje zgodnie z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji (w tym wymogami dotyczącymi stosowania) odnoszącymi się do tej konkretnej kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem zawartej w odpowiednich tematycznych ESRS i sektorowych ESRS oraz

b) ujawnia dodatkowe ujawnienia specyficzne dla jednostki (zob. pkt 11 i AR 1–AR 5 niniejszego standardu), w przypadku gdy istotna kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest nieobjęta lub w niewystarczającym stopniu objęta ESRS.

31. Odpowiednie informacje określone w ramach wymogu dotyczącego ujawniania informacji, w tym jego punktach danych, lub w ramach ujawnienia specyficznego dla jednostki, ujawnia się, jeżeli w ramach oceny istotnych informacji jednostka oceni je jako istotne z co najmniej jednej z następujących perspektyw:

▼C2

a) znaczenia informacji w odniesieniu do kwestii, którą mają przedstawiać lub wyjaśniać; lub

b) potencjału takich informacji pod względem zaspokojenia potrzeb użytkowników w zakresie podejmowania decyzji, w tym potrzeb pierwotnych użytkowników sprawozdawczości finansowej do celów ogólnych, które to potrzeby opisano w pkt 48, lub potrzeb użytkowników, których głównym przedmiotem zainteresowania są informacje dotyczące wpływów jednostki.

32. Jeżeli jednostka stwierdzi, że problematyka zmiany klimatu nie jest istotna i w związku z tym pominie wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS E1 *Zmiana klimatu*, ujawnia szczegółowe objaśnienie wniosków ze swojej oceny ***istotności*** w odniesieniu do zmiany klimatu (zob. ESRS 2 IRO-2 *Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju*), uwzględniając perspektywiczną analizę warunków, które mogłyby skłonić jednostkę do uznania problematyki zmiany klimatu za istotną w przyszłości. Jeżeli jednostka stwierdzi, że temat inny niż zmiana klimatu nie jest istotny i w związku z tym pominie wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach odpowiednich tematycznych ESRS, może krótko wyjaśnić wnioski ze swojej oceny istotności w odniesieniu do tego tematu.

33. Ujawniając informacje na temat ***polityk, działań*** i ***celów*** w odniesieniu do ***kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem***, którą uznano za istotną, jednostka uwzględnia informacje przewidziane we wszystkich wymogach dotyczących ujawniania informacji i w punktach danych w ramach tematycznych ESRS i sektorowych ESRS odnoszących się do tej kwestii oraz odpowiednich ***minimalnych wymogach dotyczących ujawniania informacji*** związanych z politykami, działaniami i celami zgodnie z ESRS 2. Jeżeli jednostka nie może ujawnić informacji określonych w wymogach dotyczących ujawniania informacji i punktach danych w ramach tematycznych ESRS lub sektorowych ESRS lub określonych w minimalnych wymogach dotyczących ujawniania informacji w ramach ESRS 2, które to informacje dotyczą polityk, działań i celów, ponieważ nie przyjęła odpowiednich polityk, nie wdrożyła odpowiednich działań ani nie wyznaczyła odpowiednich celów, ujawnia to i może zgłosić ramy czasowe, w których zamierza je wprowadzić.

34. Ujawniając informacje na temat ***mierników*** na potrzeby istotnej ***kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem*** zgodnie z sekcją odpowiednich tematycznych ESRS dotyczącą mierników i celów, jednostka:

a) uwzględnia informacje określone w wymogu dotyczącym ujawniania informacji, jeżeli oceni takie informacje jako istotne; oraz

b) może pominąć informacje określone w punkcie danych wymogu dotyczącego ujawniania informacji, jeżeli oceni takie informacje jako nieistotne i stwierdzi, że nie są one konieczne do osiągnięcia celu tego wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

35. Jeżeli jednostka pomija informacje określone w punkcie danych, które wynikają z innym przepisów UE wymienionych w dodatku B do ESRS 2, wyraźnie zaznacza, że przedmiotowe informacje „nie są istotne”.

36. Jednostka ustala sposób stosowania przez siebie kryteriów, w tym odpowiednich progów, w celu zidentyfikowania:

a) ujawnianych informacji dotyczących ***mierników*** na potrzeby istotnej kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem zgodnie z sekcją odpowiednich tematycznych ESRS dotyczącą mierników i celów, zgodnie z pkt 34; oraz

b) informacji, które należy ujawnić w ramach ujawnień specyficznych dla jednostki.

3.3 ***Podwójna istotność***

37. ***Podwójna istotność*** ma dwa wymiary, którymi są: ***istotność wpływu*** oraz ***istotność finansowa***. O ile nie określono inaczej, terminy „istotne” i „istotność” są używane w całym ESRS w odniesieniu do podwójnej istotności.

▼C2

38. Oceny ***istotności wpływu*** i ***istotności finansowej*** są ze sobą wzajemnie powiązane i należy brać pod uwagę współzależności między tymi dwoma wymiarami. Ogólnie rzecz ujmując, punktem wyjścia jest ocena wpływów, chociaż mogą także wystąpić istotne ***ryzyka*** i ***szanse***, które nie są związane z ***wpływami*** jednostki. Wpływ w zakresie zrównoważonego rozwoju może być istotny pod względem finansowym od momentu powstania lub stać się istotny pod względem finansowym, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że będzie miał wpływ na sytuację finansową jednostki, jej wyniki finansowe, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w krótko-, średnio- lub długoterminowej perspektywie czasowej. Wpływy stwierdza się w perspektywie istotności wpływu, niezależnie od tego, czy są one istotne pod względem finansowym.

39. Identyfikując i oceniając ***wpływy, ryzyka*** i ***szanse*** w ***łańcuchu wartości*** jednostki w celu ustalenia ich ***istotności***, jednostka powinna koncentrować się na obszarach, w których uznaje się, że wpływy, ryzyka i szanse mogą wystąpić na podstawie charakteru działań, relacji biznesowych, regionów geograficznych lub innych czynników.

40. Jednostka uwzględnia sposób, w jaki wpływają na nią ***zależności*** od dostępności zasobów naturalnych, ludzkich i społecznych po odpowiednich cenach i odpowiedniej jakości, niezależnie od swoich potencjalnych ***wpływów*** na te zasoby.

41. Główne ***wpływy***, ***ryzyka*** *i* ***szanse*** jednostki są rozumiane jako tożsame z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami zidentyfikowanymi w myśl zasady ***podwójnej istotności*** i w związku z tym zgłaszane w ***oświadczeniu jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju.***

42. Jednostka stosuje kryteria ustanowione na podstawie sekcji 3.4 i 3.5 w niniejszym standardzie z wykorzystaniem odpowiednich progów ilościowych lub jakościowych. Odpowiednie progi są niezbędne w celu stwierdzenia, które ***wpływy, ryzyka*** i ***szanse*** jednostka identyfikuje i traktuje jako istotne, oraz ustalenia, które ***kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem*** są istotne do celów sprawozdawczości. W niektórych istniejących standardach i ramach stosuje się termin „najbardziej znaczące wpływy” w odniesieniu do progu służącego do określenia wpływów opisanych w ESRS jako „istotne wpływy”.

3.4 ***Istotność wpływu***

43. ***Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem*** jest istotna z perspektywy wpływu, o ile odnosi się do istotnych rzeczywistych lub potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych ***wpływów*** jednostki na ludzi lub środowisko w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej. Wpływy obejmują wpływy związane z własnymi operacjami jednostki i jej łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu, w tym za pośrednictwem jej produktów i usług, a także relacji biznesowych. W ***relacjach biznesowych*** uwzględniono relacje biznesowe w ***łańcuchu wartości*** jednostki na wyższym i niższym szczeblu i nie ograniczają się one do bezpośrednich stosunków umownych.

44. W tym kontekście wpływy na ludzi lub środowisko obejmują wpływy w odniesieniu do kwestii z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego.

45. Zapewnianiu informacji na potrzeby oceny ***istotności*** negatywnego wpływu służy proces należytej staranności określony w instrumentach międzynarodowych Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych. W przypadku rzeczywistych negatywnych wpływów podstawą istotności jest dotkliwość wpływu, a w przypadku potencjalnych negatywnych wpływów – dotkliwość i prawdopodobieństwo wpływu. Dotkliwość determinują następujące czynniki:

a) skala;

b) zakres; oraz

▼C2

c) nieodwracalny charakter wpływu.

W przypadku potencjalnego negatywnego wpływu na prawa człowieka dotkliwość wpływu ma pierwszeństwo przed jego prawdopodobieństwem.

46. Jeżeli chodzi o pozytywne wpływy, podstawą ***istotności*** są:

a) skala i zakres wpływu w odniesieniu do rzeczywistych wpływów; oraz

b) skala, zakres i prawdopodobieństwo wpływu w odniesieniu do potencjalnych wpływów.

3.5 ***Istotność finansowa***

47. Zakres ***istotności finansowej*** w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju stanowi rozszerzenie zakresu istotności stosowanego w procesie ustalania, które informacje należy uwzględniać w sprawozdaniach finansowych jednostki.

48. Ocena ***istotności finansowej*** odpowiada identyfikacji informacji uznanych za istotne dla pierwotnych użytkowników sprawozdań finansowych do celów ogólnych przy podejmowaniu decyzji dotyczących zapewnienia podmiotowi zasobów. W szczególności informacje uznaje się za istotne dla pierwotnych użytkowników sprawozdań finansowych do celów ogólnych, jeżeli pominięcie, zniekształcenie lub ukrycie faktu, że można racjonalnie oczekiwać, iż informacje te wpłynęłyby na decyzje podejmowane przez tych użytkowników na podstawie ***oświadczenia jednostki dotyczącego zrównoważonego rozwoju***.

49. Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest istotna z perspektywy finansowej, jeżeli wywołuje, lub można racjonalnie oczekiwać, że wywołałaby istotne ***skutki finansowe*** w odniesieniu do jednostki. Ma to miejsce w przypadku, gdy kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem stwarza ***ryzyka*** lub ***szanse,*** które mają istotny wpływ lub można racjonalnie oczekiwać, że będą miały istotny wpływ na rozwój jednostki, jej sytuację finansową, wyniki finansowe, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w krótko-, średnio- lub długoterminowej perspektywie czasowej. Ryzyka i szanse mogą wynikać z przeszłych lub przyszłych zdarzeń. ***Istotność finansowa*** kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem nie ogranicza się do kwestii znajdujących się pod kontrolą jednostki, ale obejmuje informacje na temat istotnych ***ryzyk*** i ***szans*** cechujących ***relacje biznesowe***, wykraczające poza zakres konsolidacji stosowany przy przygotowywaniu sprawozdań finansowych.

50. ***Zależności*** od zasobów naturalnych, ludzkich i społecznych mogą być źródłem ***ryzyk*** lub ***szans*** finansowych. Zależności mogą wywoływać skutki na dwa sposoby:

a) w drodze wpływu na zdolność jednostki do dalszego wykorzystywania lub pozyskiwania zasobów niezbędnych w jej procesach biznesowych, jak również na jakość i ustalanie cen tych zasobów; oraz

b) w drodze wpływu na zdolność jednostki do polegania na relacjach niezbędnych w jej procesach biznesowych na możliwych do zaakceptowania warunkach.

51. ***Istotność ryzyk*** i ***szans*** ocenia się na podstawie połączenia prawdopodobieństwa wystąpienia i potencjalnej skali ***skutków finansowych***.

3.6 ***Istotne wpływy lub ryzyka wynikające z działań ukierunkowanych na kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem***

52. Ocena ***istotności*** przeprowadzana przez jednostkę może prowadzić do identyfikacji sytuacji, w których jej ***działania*** mające na celu zapobieganie niektórym ***wpływom*** lub ***ryzykom*** lub czerpania korzyści z określonych ***szans*** w odniesieniu do kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem mogą mieć istotne negatywne wpływy lub powodować istotne ryzyka w odniesieniu do co najmniej jednej innej ***kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem***. Na przykład:

▼C2

a) plan działania na rzecz obniżenia emisyjności produkcji, które wiąże się z rezygnacją z niektórych produktów, może mieć istotne negatywne wpływy na ***własne zasoby pracownicze*** jednostki i powodować istotne ryzyka związane z odprawami; lub

b) plan działania ***producenta*** części samochodowych ukierunkowany na dostawy pojazdów elektrycznych może prowadzić do powstania aktywów osieroconych w odniesieniu do produkcji części przeznaczonych na dostawy do pojazdów konwencjonalnych.

53. W takich sytuacjach jednostka powinna:

a) ujawniać istnienie istotnych negatywnych wpływów lub istotnych ryzyk oraz generujących je ***działań*** ze wzajemnym odniesieniem do tematu, którego dotyczą wpływy lub ryzyka; oraz

b) przedstawiać opis sposobu przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom lub istotnym ryzykom na podstawie tematu, do którego się odnoszą.

3.7 ***Poziom dezagregacji***

54. Jeżeli jest to konieczne do celów właściwego zrozumienia istotnych ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** jednostki, dokonuje ona podziału zgłaszanych informacji według:

a) krajów w przypadku występowania w poszczególnych krajach znaczących różnic w odniesieniu do istotnych wpływów, ryzyk i szans, a prezentacja informacji na wyższym poziomie agregacji przesłaniałaby istotne informacje na temat wpływów, ryzyk lub szans; lub

b) znaczącej ***lokalizacji*** lub znaczących składników aktywów, gdy istotne wpływy, ryzyka i szanse są w dużym stopniu uzależnione od konkretnej lokalizacji lub określonego składnika aktywów.

55. Ustalając odpowiedni poziom dezagregacji na potrzeby sprawozdawczości, jednostka bierze pod uwagę dezagregację przyjętą w swojej ocenie istotności. W zależności od szczególnych faktów i okoliczności dotyczących jednostki konieczna może być dezagregacja według jednostek zależnych.

56. W przypadku agregacji danych z różnych poziomów lub wielu lokalizacji na danym poziomie jednostka zapewnia, aby agregacja ta nie przesłaniała specyfiki i kontekstu niezbędnych do interpretacji informacji. Jednostka nie może agregować istotnych pozycji o różnym charakterze.

57. W przypadku gdy jednostka prezentuje informacje zdezagregowane według sektorów, przyjmuje klasyfikację sektorową zawartą w ESRS, która ma zostać określona w akcie delegowanym przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 29b ust. 1 akapit trzeci pkt (ii) dyrektywy 2013/34/UE. Jeżeli na podstawie tematycznych ESRS lub sektorowych ESRS wymaga się przyjęcia konkretnego poziomu dezagregacji przy przygotowywaniu danej informacji, pierwszeństwo ma wymóg zawarty w tematycznych ESRS lub sektorowych ESRS.

4. **Należyta staranność**

58. Wyniki przeprowadzonego przez jednostkę procesu należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju (w wymienionych poniżej instrumentach międzynarodowych zwanej „należytą starannością”) zapewniają informacje na potrzeby dokonywanej przez jednostkę oceny jej istotnych ***wpływów, ryzyk*** i ***szans***. Zgodnie z ESRS nie nakłada się żadnych wymogów dotyczących postępowania w odniesieniu do należytej staranności; nie rozszerza się ani nie zmienia roli organów administrujących, zarządzających ani nadzorczych jednostki w odniesieniu do realizacji procesu należytej staranności.

▼C2

59. Należyta staranność jest procesem, w ramach którego jednostki identyfikują rzeczywiste i potencjalne negatywne ***wpływy*** na środowisko i ludzi związane z ich działalnością, zapobiegają im, łagodzą je i rozliczają się z działań, jakie podejmują, aby im przeciwdziałać. Obejmuje on negatywne wpływy związane z własnymi operacjami jednostki i jej łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także relacji biznesowych. Należyta staranność jest stałą praktyką, która stanowi odpowiedź na zmiany w kontekście strategii jednostki, jej modelu biznesowego, działań, relacji biznesowych, działalności operacyjnej, zaopatrzenia i sprzedaży oraz która może wywoływać takie zmiany. Proces ten opisano w instrumentach międzynarodowych Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych.

60. W przedmiotowych instrumentach międzynarodowych określono szereg etapów procesu należytej staranności, w tym identyfikację i ocenę negatywnych wpływów związanych z własnymi operacjami jednostki i jej łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także relacji biznesowych. W przypadku gdy jednostka nie jest w stanie zaradzić jednocześnie wszystkim wpływom, proces należytej staranności umożliwia priorytetowe potraktowanie działania na podstawie dotkliwości i prawdopodobieństwa wpływów. To właśnie ten aspekt procesu należytej staranności zapewnia informacje na potrzeby oceny istotnych wpływów (zob. sekcja 3.4 niniejszego standardu). Identyfikacja istotnych wpływów stanowi również wsparcie w zakresie identyfikacji istotnych ***ryzyk*** i ***szans*** dla zrównoważonego rozwoju, które często są efektem takich wpływów.

61. Podstawowe elementy należytej staranności znajdują bezpośrednie odzwierciedlenie w wymogach dotyczących ujawniania informacji określonych w ESRS 2 oraz tematycznych ESRS przedstawionych poniżej:

    a) uwzględnienie należytej staranności w ładzie korporacyjnym, strategii i modelu biznesowym ([3]). Do kwestii tej odniesiono się w:

        i. ESRS 2 GOV-2: *Informacje przekazywane organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym jednostki oraz podejmowane przez nie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem*;

        ii. ESRS 2 GOV-3: *Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt*; oraz

        iii. ESRS 2 SBM-3: *Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym.*

    b) współpraca z ***zainteresowanymi stronami*** ([4]), na które jednostka wywiera wpływ; Do kwestii tej odniesiono się w:

        i. ESRS 2 GOV-2;

        ii. ESRS 2 SBM-2: *Interesy i opinie zainteresowanych stron*;

        iii. ESRS 2 IRO-1;

        iv. ESRS 2 MDR-P; oraz

        v. tematycznych ESRS: odzwierciedlających poszczególne etapy i cele zaangażowania zainteresowanych stron w całym procesie należytej staranności;

([3]) Wytyczna ONZ nr 16 i komentarz do niej; Wytyczne interpretacyjne ONZ, pytania 21 i 25, jak również rozdział II wytycznych OECD dotyczący zasad ogólnych (pkt A.10) i rozdział IV na temat praw człowieka (pkt 4 oraz punkt 44 komentarza); oraz Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności, sekcja II (1.1 i 1.2) i pytania 14 i 15 w załączniku.

([4]) Wytyczna ONZ nr 18 i komentarz do niej, wytyczna ONZ nr 20, komentarz do wytycznych ONZ nr 21 i 29 oraz wytyczna ONZ nr 31 lit. h) i komentarz do niej; wytyczne interpretacyjne ONZ, pytania 30, 33, 42 i 76, jak również rozdział II wytycznych OECD dotyczący zasad ogólnych (pkt A.14 i 25 komentarza) oraz Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności, sekcja II (2.1.c, 2.3, 2.4.a, 3.1.b i 3.1.f) oraz pytania 8–11 w załączniku.

▼C2

c) identyfikacja i ocena negatywnych wpływów na ludzi i środowisko ([5]). Do kwestii tej odniesiono się w:

i. ESRS 2 IRO-1 (w tym wymogach dotyczących stosowania odnoszących się do konkretnych ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** zawartych w odpowiednich ESRS); oraz

ii. ESRS 2 SBM-3;

d) podejmowanie działań w celu zapobiegania negatywnym wpływom na ludzi i środowisko ([6]). Do kwestii tej odniesiono się w:

i. ESRS 2 MDR-A; oraz

ii. tematycznych ESRS: odzwierciedlających zakres ***działań***, w tym ***planów przejścia,*** w drodze których przeciwdziała się wpływom;

e) monitorowanie skuteczności tych starań ([7]). Do kwestii tej odniesiono się w:

i. ESRS 2 MDR-M;

ii. ESRS 2 MDR-T; oraz

iii. tematycznych ESRS: dotyczących ***mierników*** i ***celów***.

5. **Łańcuch wartości**

5.1 ***Jednostka sprawozdająca i łańcuch wartości***

62. ***Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju*** dotyczy tej samej jednostki sprawozdającej, której dotyczy sprawozdanie finansowe. Jeżeli jednostka sprawozdająca jest na przykład jednostką dominującą, od której wymaga się przygotowywania skonsolidowanych sprawozdań finansowych, oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju będzie sporządzane dla grupy. Wymóg ten nie ma zastosowania, jeżeli jednostka sprawozdająca nie jest zobowiązana do sporządzenia sprawozdania finansowego lub jeżeli jednostka sprawozdająca sporządza skonsolidowane sprawozdanie w zakresie zrównoważonego rozwoju na podstawie art. 48i dyrektywy 2013/34/UE.

63. Informacje na temat jednostki sprawozdającej przedstawione w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** poszerza się o informacje na temat istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** związanych z jednostką ze względu na jej bezpośrednie i pośrednie ***relacje biznesowe*** w ***łańcuchu wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu („informacje dotyczące łańcucha wartości"). Poszerzając zakres informacji na temat jednostki sprawozdającej, jednostka uwzględnia istotne wpływy, ryzyka i szanse związane z jej łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu:

a) na podstawie wyniku jej procesu należytej staranności i swojej oceny ***istotności***; oraz

b) zgodnie z wszelkimi szczególnymi wymogami dotyczącymi łańcucha wartości w innych ESRS.

([5]) Wytyczne ONZ nr 17, 18 i 24 oraz komentarze do nich, a także komentarzu do wytycznej ONZ nr 29; wytyczne interpretacyjne ONZ, pytania 9, 12–13, 27–28, 36–42 i 85–89 oraz rozdział II wytycznych OECD dotyczący zasad ogólnych (pkt A.10–11 i pkt 14 komentarza) i rozdział IV dotyczący praw człowieka (pkt 1–2 i pkt 41–43 komentarza) oraz Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności, sekcja II (2.1–2.4) oraz pytania 3–5, i 19–31 w załączniku.

([6]) Wytyczne ONZ nr 19, 22 i 23 oraz komentarze do nich; wytyczne interpretacyjne ONZ, pytania 11, 32, 46–47, 64–68 i 82–83 oraz rozdział II wytycznych OECD dotyczący zasad ogólnych (pkt A.12 i pkt 18–22 komentarza) oraz rozdziale IV dotyczący praw człowieka (pkt 3 i pkt 42–43 komentarza) oraz Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności, sekcja II (3.1–3.2) oraz pytania 32–40) w załączniku.

([7]) Wytyczne ONZ nr 20 i 31 lit. g) oraz komentarze do nich, a także wytyczne interpretacyjne ONZ, pytania 49–53 i 80 oraz Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności, sekcja II (4.1 i 5.1) oraz pytania 41–47 w załączniku.

▼C2

64. W pkt 63 nie wymaga się podawania informacji na temat każdego ***podmiotu w łańcuchu wartości***, a jedynie uwzględnienia istotnych informacji dotyczących ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu. Różne ***kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem*** mogą być istotne w odniesieniu do różnych części łańcucha wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu. Informacje poszerza się o informacje dotyczące łańcucha wartości tylko w odniesieniu do tych części łańcucha wartości, dla których dana kwestia jest istotna.

65. Jednostka uwzględnia istotne informacje dotyczące ***łańcucha wartości***, jeżeli jest to niezbędne w celu:

a) umożliwienia użytkownikom ***oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju*** zrozumienia istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** jednostki; lub

b) opracowania zestawu informacji, które odpowiadałby jakościowym cechom informacji (zob. dodatek B do niniejszego standardu).

66. Przy ustalaniu poziomu, na jakim w ramach własnych operacji oraz swojego łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu pojawia się istotna kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem, jednostka wykorzystuje swoją ocenę ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** zgodnie z zasadą ***podwójnej istotności*** (zob. rozdział 3 niniejszego standardu).

67. W przypadku gdy jednostki stowarzyszone lub wspólne przedsięwzięcia uwzględniane w sprawozdawczości zgodnie z metodą praw własności lub konsolidowane w sposób proporcjonalny w sprawozdaniach finansowych są częścią łańcucha wartości jednostki, na przykład jako dostawcy, uwzględnia ona informacje dotyczące tych jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć zgodnie z pkt 63 w myśl podejścia przyjętego w odniesieniu do pozostałych ***relacji biznesowych*** w łańcuchu wartości. W takim przypadku przy określaniu ***mierników*** wpływu dane jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia nie ograniczają się do udziału posiadanego kapitału własnego, ale są brane pod uwagę na podstawie wpływów związanych z produktami i usługami jednostki za pośrednictwem jej relacji biznesowych.

5.2 ***Oszacowanie z wykorzystaniem średnich sektorowych i wskaźników zastępczych***

68. Zdolność jednostki do uzyskiwania niezbędnych informacji dotyczących ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu może różnić się w zależności od określonych czynników, takich jak ustalenia umowne jednostki, poziom kontroli sprawowanej przez nią nad operacjami wykraczającymi poza zakres konsolidacji oraz jej siła nabywcza. Jeżeli jednostka nie jest w stanie kontrolować działań swojego łańcucha wartości na wyższym lub niższym szczeblu i swoich relacji biznesowych, uzyskiwanie informacji dotyczących łańcucha wartości może okazać się większym wyzwaniem.

69. W pewnych okolicznościach jednostka nie może – po podjęciu w tym celu rozsądnych starań – zebrać informacji dotyczących swojego ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu zgodnie z wymogiem zawartym w pkt 63. W takich okolicznościach jednostka oszacowuje informacje podlegające zgłoszeniu i dotyczące jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, korzystając ze wszystkich racjonalnych i możliwych do udokumentowania informacji, takich jak dane dotyczące średniej sektorowej i inne wskaźniki zastępcze.

70. Uzyskanie informacji dotyczących ***łańcucha wartości*** może również stanowić wyzwanie w przypadku MŚP i innych podmiotów w łańcuchu wartości na wyższym lub niższym szczeblu nieobjętych zakresem sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju wymaganej na podstawie art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE (zob. ESRS 2 BP-2 *Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności*).

71. Jeżeli chodzi o ***polityki, działania*** i ***cele,*** sprawozdawczość jednostki obejmuje informacje dotyczące ***łańcucha wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu w zakresie, w jakim te polityki, działania i cele dotyczą ***podmiotów w łańcuchu wartości***. W odniesieniu do ***mierników***, w wielu przypadkach, zwłaszcza w zakresie kwestii środowiskowych, dla których dostępne są wskaźniki zastępcze, jednostka może być w stanie spełnić wymogi sprawozdawcze bez gromadzenia danych od podmiotów swojego łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, szczególnie od MŚP, na przykład obliczając swoje emisje gazów cieplarnianych zakresu 3.

▼C2

72. Uwzględnienie oszacowań dokonanych z wykorzystaniem danych dotyczących średniej sektorowej lub innych wskaźników zastępczych nie może prowadzić do uzyskania informacji, które nie będą posiadały wymaganych cech jakościowych (zob. rozdział 2 i sekcja 7.2 *Źródła oszacowań i niepewność wyników* niniejszego standardu).

6. **Perspektywy czasowe**

6.1 ***Okres sprawozdawczy***

73. Okres sprawozdawczy w odniesieniu do ***oświadczenia jednostki dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** musi być spójny z okresem sprawozdawczym odnośnie do jej sprawozdań finansowych.

6.2 ***Łączenie przeszłości, teraźniejszości i przyszłości***

74. Jednostka wykazuje w swoim ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** odpowiednie powiązania między informacjami dotyczącymi przeszłości a informacjami dotyczącymi przyszłości, w stosownych przypadkach, aby ułatwić pełne zrozumienie sposobu, w jaki informacje historyczne odnoszą się do informacji zorientowanych na przyszłość.

6.3 ***Sprawozdawczość z postępów w stosunku do roku bazowego***

75. Rok bazowy jest historyczną datą lub historycznym okresem odniesienia, w przypadku których dostępne są informacje i z którymi można porównywać kolejne informacje na przestrzeni czasu.

76. Jednostka prezentuje informacje porównawcze w odniesieniu do roku bazowego w zakresie kwot zgłoszonych w bieżącym okresie przy zgłaszaniu zmian i postępów w realizacji celu, chyba że w odpowiednim wymogu dotyczącym ujawniania informacji określono już sposób zgłaszania postępów. Jednostka może również uwzględnić informacje historyczne na temat kamieni milowych osiągniętych między rokiem bazowym a okresem sprawozdawczym, jeżeli są to istotne informacje.

6.4 ***Definicja pojęć „krótko-, średnio- i długoterminowy" na potrzeby sprawozdawczości***

77. Przygotowując ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju***, jednostka przyjmuje na zakończenie okresu sprawozdawczego następujące odstępy czasowe:

a) w odniesieniu do krótkoterminowej perspektywy czasowej: okres przyjęty przez jednostkę jako okres sprawozdawczy w jej sprawozdaniu finansowym;

b) w odniesieniu do średniookresowej perspektywy czasowej: okres od końca krótkoterminowego okresu sprawozdawczego określonego w lit. a) do pięciu lat; oraz

c) w odniesieniu do długoterminowej perspektywy czasowej: powyżej pięciu lat.

78. Jednostka stosuje dodatkowy podział w odniesieniu do długoterminowej perspektywy czasowej, jeżeli przewiduje ***wpływy*** lub ***działania*** w okresie dłuższym niż 5 lat, aby, jeśli jest to konieczne, zapewnić użytkownikom ***oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju*** odpowiednie informacje.

79. Jeżeli w innych ESRS wymagane są różne definicje średnio- lub długoterminowych perspektyw czasowych w odniesieniu do konkretnych informacji podlegających ujawnianiu, pierwszeństwo mają definicje zawarte w tych ESRS.

80. W pewnych okolicznościach zastosowanie średnio- lub długoterminowych perspektyw czasowych określonych w pkt 77, prowadzi do uzyskania nieistotnych informacji, ponieważ jednostka wykorzystuje inną definicję na potrzeby (i) swoich procesów identyfikacji istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans,*** a także zarządzania nimi lub (ii) określania swoich ***działań*** i wyznaczania ***celów***. Okoliczności te mogą wynikać z cech charakterystycznych dla danej branży, takich jak przepływy środków pieniężnych i cykle koniunkturalne, oczekiwany czas trwania inwestycji kapitałowych, perspektywy czasowe, w których użytkownicy ***oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju*** przeprowadzają oceny, lub okresy planowania stosowane zazwyczaj w branży jednostki na potrzeby podejmowania decyzji. W takich okolicznościach jednostka może przyjąć inną definicję średnio- lub długoterminowych perspektyw czasowych (zob. ESRS 2 BP-2 pkt 9).

▼C2

81. Odniesienia do „krótkoterminowych”, „średnioterminowych” i „długoterminowych” w ESRS odnoszą się do perspektywy czasowej określonej przez daną jednostkę zgodnie z przepisami pkt 77–80.

7. Przygotowywanie i prezentacja informacji na temat zrównoważonego rozwoju

82. W niniejszym rozdziale przedstawiono ogólne wymogi, które należy stosować przy przygotowywaniu i prezentowaniu informacji na temat zrównoważonego rozwoju.

7.1 *Prezentacja informacji porównawczych*

83. Jednostka ujawnia informacje porównawcze za poprzedni okres w odniesieniu do wszystkich ***mierników*** ilościowych i kwot pieniężnych ujawnionych w bieżącym okresie. Jeżeli ma to znaczenie dla zrozumienia ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** za bieżący okres, jednostka ujawnia także informacje porównawcze na potrzeby ujawniania informacji o charakterze opisowym.

84. W przypadku gdy jednostka zgłasza informacje porównawcze, które różnią się od informacji zgłoszonych w poprzednim okresie, ujawnia:

a) różnicę między wartością zgłoszoną w poprzednim okresie a skorygowaną wartością porównawczą; oraz

b) powody skorygowania wartości.

85. Skorygowanie informacji porównawczych za jeden lub kilka poprzednich okresów w celu uzyskania porównywalności z okresem bieżącym jest niekiedy niewykonalne w praktyce. Na przykład nie zgromadzono danych w poprzednim okresie (poprzednich okresach) w sposób umożliwiający retrospektywne zastosowanie nowej definicji miernika lub celu albo retrospektywne przekształcenie w celu skorygowania błędu dotyczącego poprzedniego okresu, a przeformułowanie może być niewykonalne w praktyce (zob. ESRS 2 BP-2). W przypadku gdy skorygowanie informacji porównawczych za jeden lub kilka poprzednich okresów jest niewykonalne w praktyce, jednostka ujawnia ten fakt.

86. Jeżeli w ramach ESRS odnośnie do miernika lub punktu danych wymaga się od jednostki prezentacji większej liczby okresów porównawczych niż jeden, pierwszeństwo mają wymogi zawarte w tych ESRS.

7.2 *Źródła oszacowań i niepewność wyników*

87. Jeżeli ***mierniki*** ilościowe i kwoty pieniężne, w tym informacje dotyczące ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu (zob. rozdział 5 niniejszego standardu) nie mogą być mierzone bezpośrednio i możliwe jest jedynie ich oszacowanie, może wystąpić niepewność pomiaru.

88. Jednostka ujawnia informacje, aby umożliwić użytkownikom zrozumienie najistotniejszych niepewności mających wpływ na mierniki ilościowe i kwoty pieniężne zgłaszane w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju.

89. Wykorzystanie rozsądnych założeń i oszacowań, w tym analizy ***scenariuszowej*** lub analizy wrażliwości, jest zasadniczym elementem przygotowywania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem i nie podważa przydatności tych informacji, pod warunkiem że założenia i oszacowania zostaną odpowiednio opisane i wyjaśnione. Nawet w przypadku wysokiego poziomu niepewności pomiaru takie założenie lub oszacowanie niekoniecznie musiałoby uniemożliwiać zapewnienie przydatnych informacji lub spełnienie wymogu jakościowych cech informacji (zob. dodatek B do niniejszego standardu).

90. Dane i założenia stosowane przy sporządzaniu oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju muszą być w miarę możliwości zgodne z odpowiednimi danymi finansowymi i założeniami stosowanymi w sprawozdaniu finansowym jednostki.

▼C2

91. W ramach niektórych ESRS wymaga się ujawniania informacji, takich jak wyjaśnienia dotyczące ewentualnych przyszłych zdarzeń o niepewnych wynikach. Oceniając, czy informacje dotyczące takich ewentualnych przyszłych zdarzeń są istotne, jednostka odnosi się do kryteriów określonych w rozdziale 3 niniejszego standardu i bierze pod uwagę:

a) przewidywane ***skutki finansowe*** zdarzeń (możliwy wynik);

b) dotkliwość i prawdopodobieństwo wpływów na ludzi lub środowisko wynikające z możliwych zdarzeń, z uwzględnieniem czynników dotkliwości określonych w pkt 45; oraz

c) pełen zakres możliwych wyników i prawdopodobieństwo możliwych wyników w tym zakresie.

92. Oceniając możliwe wyniki, jednostka bierze pod uwagę wszystkie istotne fakty i okoliczności, w tym informacje na temat wyników o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia i dużym wpływie, które w przypadku zagregowania mogłyby stać się istotne. Jednostka może na przykład być narażona na szereg wpływów lub ryzyk, z których każde mogłoby spowodować ten sam rodzaj zakłóceń, takich jak zakłócenia w ***łańcuchu dostaw*** jednostki. Informacje na temat pojedynczego źródła ryzyka mogą nie być istotne, jeżeli wystąpienie zakłóceń pochodzących z tego źródła jest bardzo mało prawdopodobne. Informacje na temat łącznego ryzyka zakłóceń w ***łańcuchu dostaw*** ze wszystkich źródeł mogą być jednak istotne (zob. ESRS 2 BP-2).

7.3 *Aktualizacja ujawnianych informacji w celu uwzględnienia zdarzeń, które nastąpiły po zakończeniu okresu sprawozdawczego*

93. W niektórych przypadkach jednostka może otrzymać informacje po zakończeniu okresu sprawozdawczego, ale przed wydaniem zgody na opublikowanie sprawozdania z działalności. Jeżeli takie informacje zawierają dowody lub spostrzeżenia na temat warunków istniejących pod koniec okresu, jednostka, w stosownych przypadkach, aktualizuje oszacowania i ujawniane informacje na temat zrównoważonego rozwoju w świetle nowych informacji.

94. Jeżeli takie informacje zawierają dowody lub spostrzeżenia na temat istotnych transakcji, innych zdarzeń i warunków, które wystąpiły po zakończeniu okresu sprawozdawczego, jednostka, w stosownych przypadkach, przedstawia informacje opisowe wskazujące na istnienie, charakter i potencjalne konsekwencje tych zdarzeń po zakończeniu roku.

7.4 *Zmiany w przygotowywaniu lub prezentacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju*

95. Określanie i obliczanie ***mierników***, w tym mierników stosowanych do ustalania ***celów*** i monitorowania postępów w ich osiągnięciu, musi być spójne na przestrzeni czasu. Jednostka przedstawia przeformułowane dane porównawcze, chyba że jest to niewykonalne w praktyce (zob. ESRS 2 BP-2), w przypadku gdy:

a) ponownie zdefiniowała lub zastąpiła miernik lub cel;

b) zidentyfikowała nowe informacje w odniesieniu do szacunkowych danych liczbowych ujawnionych w poprzednim okresie, a nowe informacje dostarczają dowodów na istnienie okoliczności w tym okresie.

7.5 *Błędy sprawozdawcze w poprzednich okresach*

96. Jednostka dokonuje korekty istotnych błędów dotyczących poprzedniego okresu, korygując kwoty porównawcze za poprzedni ujawniony okres (poprzednie ujawnione okresy), chyba że jest to niewykonalne w praktyce. Wymóg ten nie obejmuje okresów sprawozdawczych poprzedzających pierwszy rok stosowania ESRS przez jednostkę.

▼C2

97. Błędami dotyczącymi poprzedniego okresu są pominięcia i zniekształcenia w ***oświadczeniu jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** za co najmniej jeden z poprzednich okresów. Takie błędy wynikają z niewykorzystywania lub niewłaściwego stosowania wiarygodnych informacji:

a) dostępnych w momencie wydania zezwolenia na opublikowanie sprawozdania z działalności zawierającego oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju za te okresy; oraz

b) co do których można było racjonalnie oczekiwać, że uzyskano je i wzięto pod uwagę podczas przygotowywania ujawnianych informacji na temat zrównoważonego rozwoju zawartych w tych sprawozdaniach.

98. Takie błędy obejmują: skutki błędów matematycznych, błędy w stosowaniu definicji ***mierników*** lub ***celów***, przeoczenia lub błędną interpretację faktów oraz oszustwa.

99. Potencjalne błędy w bieżącym okresie wykryte w tym okresie koryguje się przed wydaniem zezwolenia na opublikowanie sprawozdania z działalności. Do wykrycia istotnych błędów dochodzi jednak niekiedy dopiero w kolejnym okresie.

100. Jeżeli ustalenie wpływu błędu na wszystkie poprzednie zaprezentowane okresy jest niewykonalne praktyce, jednostka przeformułowuje informacje porównawcze w celu skorygowania błędu od najwcześniejszej możliwej daty. Korygując ujawnione informacje za poprzedni okres, jednostka nie może brać pod uwagę spostrzeżeń wysuniętych z perspektywy czasu, ani przy dokonywaniu założeń na temat tego, jakie mogły być intencje kierownictwa w poprzednim okresie, ani oszacowując kwoty ujawnione w poprzednim okresie. Wymóg ten ma zastosowanie do korekty ujawnianych informacji odnoszących się zarówno do przeszłości, jak i przyszłości.

101. Korekty błędów odróżnia się od zmian w oszacowaniach. Oszacowania mogą wymagać skorygowania, gdy tylko pojawią się dodatkowe informacje (zob. ESRS 2 BP-2).

7.6 *Sprawozdawczość skonsolidowana i zwolnienie jednostek zależnych*

102. W przypadku sprawozdawczości jednostki na poziomie skonsolidowanym przeprowadza ona ocenę istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** dla całej skonsolidowanej grupy, niezależnie od struktury prawnej grupy. Jednostka zapewnia, aby wszystkie jednostki zależne zostały uwzględnione w sposób umożliwiający bezstronną identyfikację istotnych wpływów, ryzyk i szans. Kryteria i progi w zakresie oceny wpływów, ryzyk lub szans jako istotnych określa się na podstawie rozdziału 3 niniejszego standardu.

103. W przypadku gdy jednostka zidentyfikuje znaczące różnice między istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** i ***szansami*** na poziomie grupy a istotnymi wpływami, ryzykami i szansami co najmniej jednej ze swoich jednostek zależnych, przedstawia stosowny opis wpływów, ryzyk i szans, odpowiednio, jednostki zależnej lub jednostek zależnych.

104. Oceniając, czy różnice między istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** i ***szansami*** na poziomie grupy a istotnymi wpływami, ryzykami i szansami co najmniej jednej z jej jednostek zależnych są znaczące, jednostka może wziąć pod uwagę różne okoliczności, takie jak kwestia, czy jednostka zależna lub jednostki zależne prowadzą działalność w innym sektorze niż reszta grupy, lub okoliczności odzwierciedlone w sekcji 3.7 *Poziom dezagregacji*.

7.7 *Informacje niejawne i szczególnie chronione oraz informacje na temat własności intelektualnej, know-how lub wyników innowacji*

105. Od jednostki nie wymaga się ujawniania ***informacji niejawnych*** ani ***informacji szczególnie chronionych***, nawet jeśli takie informacje uznaje się za istotne.

▼C2

106. Ujawniając informacje na temat swojej ***strategii, planów*** i ***działań***, w przypadku gdy określona informacja dotycząca własności intelektualnej, know-how lub wyników innowacji jest istotna dla osiągnięcia celu wymogu dotyczącego ujawniania informacji, jednostka może jednak pominąć tę konkretną informację, jeżeli:

a) jest poufna w tym sensie, że jako całość lub w szczególnym zestawie i zbiorze jej elementów nie jest ogólnie znana ani łatwo dostępna dla osób z kręgów, które na ogół mają do czynienia z tym rodzajem informacji;

b) ma wartość handlową dlatego, że jest poufna; oraz

c) została poddana rozsądnym działaniom jednostki dla utrzymania jej w tajemnicy.

107. Jeżeli jednostka pomija ***informacje niejawne, informacje szczególnie chronione*** lub określoną informację dotyczącą własności intelektualnej, know-how lub wyników innowacji, ponieważ spełniają kryteria określone w poprzednim punkcie, spełnia dany wymóg dotyczący ujawniania informacji, ujawniając wszystkie inne wymagane informacje.

108. Jednostka podejmuje wszelkie uzasadnione wysiłki w celu zapewnienia, że poza pominięciem tych ***informacji niejawnych, informacji szczególnie chronionych*** lub tej konkretnej informacji dotyczącej własności intelektualnej, know-how lub wyników innowacji nie ucierpi ogólna przydatność danego ujawnienia.

7.8 *Sprawozdawczość dotycząca szans*

109. W przypadku sprawozdawczości dotyczącej ***szans*** ujawniane informacje powinny zawierać informacje opisowe umożliwiające czytelnikowi zrozumienie szans dla jednostki lub całego sektora. W przypadku sprawozdawczości dotyczącej szans jednostka uwzględnia ***istotność*** informacji, które należy ujawnić. W tym kontekście jednostka uwzględnia między innymi następujące czynniki:

a) czy obecnie szansę wykorzystuje się i uwzględnia w ogólnej strategii, w odróżnieniu od ogólnej szansy dla jednostki lub sektora; oraz

b) czy zasadne jest włączenie ilościowych wskaźników ***przewidywanych skutków finansowych***, biorąc pod uwagę liczbę założeń, których mogłoby wymagać, i związaną z nimi niepewność.

8. Struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

110. Niniejszy rozdział stanowi podstawę do przedstawienia informacji dotyczących ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** przygotowanych zgodnie z art. 19a i 29a dyrektywy 2013/34/UE (tj. ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju***) w ramach sprawozdania z działalności jednostki. Informacje te są przedstawiane w odrębnej sekcji sprawozdania z działalności, określanej jako oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju. Dodatek F *Przykład struktury oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS* zawarty w niniejszym standardzie stanowi przykład oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju strukturyzowanego zgodnie z wymogami niniejszego rozdziału.

8.1 *Ogólne wymogi dotyczące prezentacji*

111. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju należy przedstawić:

a) w sposób umożliwiający rozróżnienie między informacjami wymaganymi na podstawie ich ujawnienia w ESRS a innymi informacjami zawartymi w sprawozdaniu z działalności; oraz

b) w strukturze, która ułatwia dostęp do ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** w formacie czytelnym dla człowieka i nadającym się do odczytu maszynowego oraz jego zrozumienie.

▼C2

8.2 ***Treść i struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju***

112. Z wyjątkiem możliwości włączenia informacji przez odniesienie zgodnie z sekcją 9.1 *Włączenie przez odniesienie* niniejszego standardu jednostka zgłasza wszystkie mające zastosowanie ujawniane informacje wymagane w ESRS zgodnie z rozdziałem 1 niniejszego standardu w specjalnej sekcji sprawozdania z działalności.

113. Jednostka uwzględnia w swoim ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** informacje ujawniane zgodnie z art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 ([8]) i rozporządzeniami delegowanymi Komisji, które określają treść tych informacji i inne sposoby ich ujawniania. Jednostka zapewnia, aby te ujawniane informacje były możliwe do wyodrębnienia w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju. Ujawniane informacje dotyczące każdego z celów środowiskowych określonych w rozporządzeniu w sprawie systematyki przedstawia się razem w wyraźnie oznaczonej części środowiskowej oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Takie ujawniane informacje nie podlegają przepisom ESRS, z wyjątkiem niniejszego punktu i pkt 115 zdanie pierwsze niniejszego standardu.

114. Jeżeli jednostka uwzględnia w swoim ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** dodatkowe informacje ujawniane na podstawie (i) innych przepisów, które nakładają na jednostkę obowiązek ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju, lub (ii) ogólnie przyjętych standardów i ram sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym nieobowiązkowych wytycznych i sektorowych wytycznych, opublikowanych przez inne organy ustanawiające normy (takich jak materiały techniczne wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Zrównoważonego Rozwoju lub Globalną Inicjatywę Sprawozdawczą), ujawniane informacje tego typu:

a) są wyraźnie określone przez odpowiednie odniesienie do powiązanych przepisów, standardów lub ram (zob. ESRS 2 BP-2, pkt 15);

b) spełniają wymogi dotyczące jakościowych cech informacji określone w rozdziale 2 niniejszego standardu i dodatku B do niego.

115. Jednostka opracowuje swoje ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju*** w formie czterech części w następującej kolejności: informacje ogólne, informacje środowiskowe (w tym ujawnienia zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852), informacje dotyczące kwestii społecznych i informacje dotyczące ładu korporacyjnego. Zgodnie z postanowieniami sekcji 3.6 *Istotne wpływy lub ryzyka wynikające z działań ukierunkowanych na kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem* niniejszego standardu, w przypadku gdy informacje podane w jednej części zawierają informacje, które należy podać w innej części, jednostka może odnieść się w jednej części do informacji przedstawionych w innej części, unikając powielania. Jednostka może stosować szczegółową strukturę przedstawioną w dodatku F do niniejszego standardu.

116. Ujawniane informacje wymagane przez sektorowe ESRS grupuje się według obszarów sprawozdawczości oraz, w stosownych przypadkach, według tematu dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Informacje te przedstawia się wraz z informacjami ujawnianymi zgodnie z wymogami ESRS 2 i odpowiednich tematycznych ESRS.

117. Jeżeli jednostka przygotowuje istotne ujawnienia specyficzne dla jednostki zgodnie z pkt 11, zgłasza te ujawnienia wraz z najistotniejszymi informacjami obejmującymi wszystkie sektory oraz związanymi z określonymi sektorami.

([8]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

▼C2

9. **Powiązania z innymi częściami sprawozdawczości przedsiębiorstw i odpowiednimi informacjami**

118. Jednostka dostarcza informacje umożliwiające użytkownikom jej ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie powiązań między różnymi informacjami zawartymi w oświadczeniu oraz powiązań między informacjami zawartymi w oświadczeniu a innymi informacjami ujawnianymi przez jednostkę w innych częściach jej sprawozdawczości.

9.1 ***Włączenie przez odniesienie***

119. O ile spełniono warunki określone w pkt 120, informacje określone w wymogu dotyczącym ujawniania informacji zawartym w ESRS, w tym konkretny punkt danych określony w wymogu dotyczącym ujawniania informacji, mogą zostać włączone do ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** przez odniesienie do:

a) innej sekcji sprawozdania z działalności;

b) sprawozdania finansowego;

c) oświadczenia o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego (jeżeli nie jest ono częścią sprawozdania z działalności);

d) sprawozdania o wynagrodzeniach wymaganego na mocy dyrektywy 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([9]);

e) uniwersalnego dokumentu rejestracyjnego, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2017/1129 ([10]); oraz

f) informacji podawanych do wiadomości publicznej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (informacji ujawnianych w ramach trzeciego filaru) ([11]). Jeżeli jednostka włącza przez odniesienie informacje z ujawnień w ramach trzeciego filaru, musi zapewnić, że informacje te odpowiadają zakresowi konsolidacji zastosowanemu w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** w drodze uzupełnienia włączonych informacji o dodatkowe elementy, jeśli jest to konieczne.

120. Jednostka może włączać informacje przez odniesienie do dokumentów lub ich części wymienionych w pkt 119, pod warunkiem że ujawnienia włączone przez odniesienie:

a) stanowią odrębny element informacji i są wyraźnie określone w danym dokumencie jako odnoszące się do odpowiedniego wymogu dotyczącego ujawniania informacji lub odpowiedniego konkretnego punktu danych określonego w wymogu dotyczącym ujawniania informacji;

b) są publikowane przed sprawozdaniem z działalności lub w tym samym czasie co sprawozdanie z działalności;

c) są w tym samym języku co ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju***;

d) podlegają co najmniej takiemu samemu poziomowi gwarancji jak oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju; oraz

e) spełniają takie same wymogi techniczne w zakresie transformacji cyfrowej jak oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju.

([9]) Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym (Dz.U. L 184 z 14.7.2007, s. 17).

([10]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12).

([11]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

▼C2

121. O ile spełniono warunki ustanowione w pkt 120, informacje określone w wymogach dotyczących ujawniania informacji zawartych w ESRS, w tym konkretny punkt danych określony w wymogach dotyczących ujawniania informacji, mogą zostać włączone do ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** przez odniesienie do sprawozdania jednostki sporządzonego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1221/2009 w sprawie systemu ekozarządzania i audytu UE (EMAS) ([12]). W takim przypadku jednostka zapewnia, aby informacje włączone przez odniesienie zostały przedstawione z wykorzystaniem tej samej podstawy sporządzenia informacji dotyczących ESRS, w tym zakresu konsolidacji i traktowania informacji dotyczących ***łańcucha wartości***.

122. Przygotowując ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju*** z wykorzystaniem włączenia przez odniesienie, jednostka uwzględnia ogólną spójność zgłaszanych informacji i zapewnia, aby włączenie przez odniesienie nie pogarszało czytelności oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Dodatek G *Przykład włączenia przez odniesienie* do niniejszego standardu ilustruje włączenie przez odniesienie (zob. ESRS 2 BP-2).

9.2 ***Powiązane informacje i związek ze sprawozdaniem finansowym***

123. Jednostka opisuje związki między różnymi informacjami. Czynność ta może wymagać połączenia opisowych informacji dotyczących ładu korporacyjnego, strategii i zarządzania ryzykiem z powiązanymi ***miernikami*** i ***celami***. Na przykład, przedstawiając powiązane informacje, jednostka może być zmuszona do wyjaśnienia skutku lub prawdopodobnego skutku swojej strategii dla sprawozdania finansowego lub planów finansowych lub wyjaśnić, w jaki sposób jej strategia odnosi się do mierników i celów stosowanych do pomiaru postępów w stosunku do wyników. Ponadto jednostka może być zmuszone do wyjaśnienia, w jaki sposób jej wykorzystanie ***zasobów naturalnych*** i zmiany w ***łańcuchu dostaw*** mogłyby zwiększyć, zmienić lub ograniczyć jej istotne ***wpływy***, ***ryzyka*** i ***szanse.*** Jednostka może być zmuszona do powiązania tych informacji z informacjami na temat obecnych lub przewidywanych skutków finansowych w odniesieniu do kosztów produkcji, ze swoją strategiczną reakcją w celu złagodzenia takich wpływów lub ryzyk oraz z powiązaną inwestycją w nowe składniki aktywów. Jednostka może również być zmuszona do powiązania informacji opisowych z powiązanymi miernikami i celami oraz z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym. Informacje opisujące związki muszą być jasne i zwięzłe.

124. Jeżeli ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju*** obejmuje kwoty pieniężne lub inne ilościowe punkty danych, które przekraczają próg ***istotności*** i które są bezpośrednio przedstawione w sprawozdaniu finansowym (bezpośredni związek między informacjami ujawnionymi w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju a informacjami ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym), jednostka zamieszcza odniesienie do stosownego punktu sprawozdania finansowego, w którym można znaleźć odpowiednie informacje.

125. ***Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju*** może zawierać kwoty pieniężne lub inne ilościowe punkty danych, które przekraczają próg ***istotności*** i które stanowią agregację lub część kwot pieniężnych lub danych ilościowych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym jednostki (pośredni związek między informacjami ujawnionymi w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju a informacjami ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym). W takim przypadku jednostka wyjaśnia sposób, w jaki te kwoty lub punkty danych w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju odnoszą się do najistotniejszych kwot przedstawionych

([12]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1).

▼C2

w sprawozdaniu finansowym. To ujawnienie zawiera odniesienie do pozycji lub do stosownych punktów sprawozdania finansowego, w których można znaleźć odpowiednie informacje. W stosownych przypadkach można przestawić uzgodnienie, które może być sporządzone w formie tabeli.

126. W przypadku informacji nieobjętych pkt 124 i 125 jednostka wyjaśnia w oparciu o próg istotności spójność znaczących danych, założeń i informacji jakościowych zawartych w jej ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** z odpowiednimi danymi, założeniami i informacjami jakościowymi zawartymi w sprawozdaniu finansowym. Taka sytuacja może wystąpić, gdy oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju obejmuje:

a) kwoty pieniężne lub inne dane ilościowe powiązane z kwotami pieniężnymi lub innymi danymi ilościowymi przedstawionymi w sprawozdaniu finansowym; lub

b) informacje jakościowe powiązane z informacjami jakościowymi przedstawionymi w sprawozdaniu finansowym.

127. Spójność wymagana w pkt 126 dotyczy poziomu pojedynczego punktu danych i obejmuje odniesienie do odpowiedniej pozycji lub punktu informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. Jeżeli znaczące dane, założenia i informacje jakościowe nie są spójne, jednostka stwierdza ten fakt i wyjaśnia jego przyczynę.

128. Przykładami pozycji, w odniesieniu do których wymagane jest wyjaśnienie zawarte w pkt 126, są:

a) pozycje, w których ten sam miernik jest przedstawiany od dnia sprawozdawczego w sprawozdaniu finansowym oraz jako prognoza na przyszłe okresy w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju***; oraz

b) pozycje, w których prognozy makroekonomiczne lub biznesowe są wykorzystywane do opracowania ***mierników*** w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** i gdy są również adekwatne przy szacowaniu wartości odzyskiwalnej aktywów, kwoty zobowiązań lub rezerw w sprawozdaniach finansowych.

129. Tematyczne ESRS oraz sektorowe ESRS mogą obejmować wymogi dotyczące uwzględnienia uzgodnień lub przedstawienia spójności danych i założeń w odniesieniu do konkretnych wymogów dotyczących ujawniania informacji. W takich przypadkach pierwszeństwo mają wymogi zawarte we wspomnianych ESRS.

10 Przepisy przejściowe

10.1 *Przepis przejściowy związany z ujawnieniami specyficznymi dla jednostki*

130. Oczekuje się, że zakres, w jakim ***kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem*** są objęte ESRS, będzie ewoluował w miarę opracowywania kolejnych wymogów dotyczących ujawniania informacji. W związku z tym potrzeba ujawnień specyficznych dla jednostki prawdopodobnie zmniejszy się z czasem, w szczególności w wyniku przyjęcia w przyszłości standardów sektorowych.

131. Określając ujawnienia specyficzne dla jednostki, jednostka może przyjąć środki przejściowe dotyczące przygotowania tych informacji w pierwszych trzech rocznych ***oświadczeniach dotyczących zrównoważonego rozwoju***, przy czym zgodnie z tymi środkami przejściowymi jednostka w pierwszej kolejności może:

a) wprowadzić do swojej sprawozdawczości ujawnienia specyficzne dla jednostki, które zgłosiła w poprzednich okresach, jeżeli ujawniane informacje, o których mowa, posiadają wymagane cechy jakościowe, o których mowa w rozdziale 2 niniejszego standardu, lub dostosowano tak, aby te cechy posiadały; oraz

b) uzupełniać ujawniane informacje, przygotowane na podstawie tematycznych ESRS, o odpowiedni zestaw dodatkowych informacji ujawnianych w celu uwzględnienia ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***, które są istotne dla jednostki w jej sektorze lub sektorach, z wykorzystaniem dostępnych najlepszych praktyk lub dostępnych ram lub standardów sprawozdawczości, takich jak wytyczne branżowe MSSF i sektorowe standardy Globalnej Inicjatywy Sprawozdawczej.

▼C2

10.2 ***Przepis przejściowy związany z rozdziałem 5 Łańcuch wartości***

132. Jeżeli w odniesieniu do pierwszych trzech lat sprawozdawczości jednostki w zakresie zrównoważonego rozwoju prowadzonej zgodnie z ESRS nie wszystkie niezbędne informacje dotyczące jej ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu są dostępne, jednostka wyjaśnia działania podjęte w celu uzyskania niezbędnych informacji dotyczących jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, powody, dla których nie wszystkie niezbędne informacje mogły zostać uzyskane, oraz plany jednostki dotyczące uzyskania niezbędnych informacji w przyszłości.

133. W odniesieniu do pierwszych trzech lat sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS, w celu uwzględnienia trudności, jakie jednostki mogą napotkać w gromadzeniu informacji od podmiotów w całym swoim ***łańcuchu wartości*** oraz w celu ograniczenia obciążenia MŚP w łańcuchu wartości:

a) ujawniając informacje na temat ***polityk, działań*** i ***celów*** zgodnie z ESRS 2 i innymi ESRS, jednostka może ograniczyć informacje dotyczące łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu do informacji dostępnych wewnętrznie, takich jak dane już dostępne jednostce i informacje publicznie dostępne; oraz

b) ujawniając ***mierniki***, jednostka nie jest zobowiązana do uwzględniania informacji dotyczących łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, z wyjątkiem punktów danych pochodzących z innych przepisów UE, wymienionych w dodatku B do ESRS 2.

134. Pkt 132 i 133 mają zastosowanie niezależnie od tego, czy dany ***podmiot w łańcuchu wartości*** jest MŚP.

135. Począwszy od czwartego roku sprawozdawczości na podstawie ESRS jednostka uwzględnia informacje dotyczące ***łańcucha wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu zgodnie z pkt 63. W tym kontekście informacje wymagane w ESRS, które należy uzyskać od jednostek MŚP w łańcuchu wartości jednostki na wyższym lub niższym szczeblu, nie będą wykraczać poza treść przyszłego ESRS dotyczącego MŚP notowanych na giełdzie.

10.3 ***Przepis przejściowy związany z sekcją 7.1 Prezentacja informacji porównawczych***

136. Aby ułatwić zastosowanie niniejszego standardu po raz pierwszy, jednostka nie jest zobowiązana do ujawniania informacji porównawczych wymaganych w sekcji 7.1 *Prezentacja informacji porównawczych* w pierwszym roku przygotowywania ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** w ramach ESRS. W odniesieniu do wymogów dotyczących ujawniania informacji wymienionych w dodatku C *Wykaz stopniowo wprowadzanych wymogów dotyczących ujawniania informacji* niniejszy przepis przejściowy ma zastosowanie w odniesieniu do pierwszego roku obowiązkowego stosowania stopniowo wprowadzanego wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

10.4 Przepis przejściowy: Wykaz wprowadzanych stopniowo wymogów dotyczących ujawniania informacji

137. W dodatku C *Wykaz stopniowo wprowadzanych wymogów dotyczących ujawniania informacji* do niniejszego standardu określono zestaw stopniowo wdrażanych przepisów dotyczących wymogów w zakresie ujawniania informacji lub punktów danych przewidzianych w wymogach w zakresie ujawniania informacji ujętych w ESRS, które można pominąć lub które nie mają zastosowania w pierwszym roku lub pierwszych latach przygotowania ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** na podstawie ESRS.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 1 i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

Ujawnienia specyficzne dla jednostki

AR 1. Ujawnienia specyficzne dla jednostki umożliwiają ***użytkownikom*** zrozumienie ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** jednostki w odniesieniu do kwestii z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej lub ładu korporacyjnego.

AR 2. Opracowując ujawnienia specyficzne dla jednostki, jednostka zapewnia, aby:

a) ujawniane informacje odznaczały się jakościowymi cechami informacji określonymi w rozdziale 2 *Cechy jakościowe informacji*; oraz

b) ujawniane informacje zawierały, w stosownych przypadkach, wszystkie istotne informacje związane z obszarami sprawozdawczości w zakresie ładu korporacyjnego; strategii; zarządzania ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami***; oraz ***mierników*** i ***celów*** (zob. ESRS 2 rozdziały 2–5).

AR 3. Określając przydatność ***mierników*** z perspektywy uwzględniania w swoich ujawnieniach specyficznych dla jednostki, jednostka ustala, czy:

a) wybrane przez nią mierniki wyników umożliwiają wgląd w:

i. skuteczność jej praktyk odnośnie do ograniczania negatywnych skutków lub zwiększania pozytywnych skutków dla ludzi i środowiska (w zakresie wpływów); lub

ii. prawdopodobieństwo, że stosowane przez nią praktyki będą miały ***skutki finansowe*** w odniesieniu do jednostki (w zakresie ***ryzyk*** i ***szans***);

b) zmierzone wyniki są wystarczająco wiarygodne, to znaczy, że nie wiążą się z nadmierną liczbą założeń i niewiadomych, które sprawiłyby, że mierniki byłyby zbyt przypadkowe, aby zapewnić wierne odzwierciedlenie; oraz

c) dostarczyła wystarczających informacji kontekstowych, aby właściwie zinterpretować mierniki wyników, oraz czy różnice w takich informacjach kontekstowych mogą wpływać na porównywalność mierników na przestrzeni czasu.

AR 4. Opracowując swoje ujawnienia specyficzne dla jednostki, jednostka starannie analizuje:

a) porównywalność między jednostkami przy dalszym zapewnianiu przydatności przekazywanych informacji, z uwzględnieniem faktu, że porównywalność w przypadku ujawnień specyficznych dla jednostki może być ograniczona. Jednostka rozważa, czy dostępne i odpowiednie ramy, inicjatywy, standardy sprawozdawczości i wskaźniki referencyjne (takie jak materiały techniczne wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Zrównoważonego Rozwoju lub Globalną Inicjatywę Sprawozdawczą) zapewniają elementy, które mogą w jak największym stopniu służyć wspieraniu porównywalności; oraz

b) porównywalność na przestrzeni czasu: spójność metod i ujawnianych informacji ma zasadnicze znaczenie w zakresie osiągania porównywalności na przestrzeni czasu.

AR 5. Dalsze wytyczne odnośnie do opracowywania ujawnień specyficznych dla jednostki można znaleźć dzięki uwzględnieniu informacji wymaganych na podstawie tematycznych ESRS dotyczących podobnych ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***.

▼C2

Podwójna istotność

Zainteresowane strony i ich znaczenie dla procesu oceny istotności

AR 6. Oprócz kategorii zainteresowanych stron wymienionych w pkt 22 wspólne kategorie ***zainteresowanych stron*** to: ***pracownicy*** i inne osoby świadczące pracę, ***dostawcy***, ***konsumenci***, klienci, ***użytkownicy końcowi***, społeczności lokalne oraz osoby podatne na zagrożenia i organy publiczne, w tym organy regulacyjne, organy nadzoru i banki centralne.

AR 7. Przyrodę można traktować jako cichą ***zainteresowaną stronę***. W takim przypadku dane ekologiczne i dane dotyczące ochrony gatunków mogą wspierać ocenę ***istotności*** sporządzoną przez jednostkę.

AR 8. Informacje na potrzeby oceny ***istotności*** wynikają z dialogu z zainteresowanymi stronami, na które jednostka wywiera wpływ. Jednostka może współpracować z ***zainteresowanymi stronami***, na które wywiera wpływ, lub ich przedstawicielami (takimi jak ***pracownicy*** lub związki zawodowe), wraz z użytkownikami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i innymi ekspertami, aby przekazywać opinie lub informacje zwrotne na temat swoich wniosków dotyczących jej istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans***.

Ocena istotności wpływu

AR 9. Oceniając ***istotność wpływu*** i określając istotne kwestie podlegające zgłoszeniu, jednostka bierze pod uwagę następujące trzy kroki:

a) zrozumienie kontekstu w odniesieniu do jej wpływów, w tym jej działalności, relacji biznesowych i ***zainteresowanych stron***;

b) określenie rzeczywistych i potencjalnych wpływów (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), w tym dzięki współpracy z zainteresowanymi stronami i ekspertami. Na tym etapie jednostka może opierać się na badaniach naukowych i analitycznych dotyczących wpływów na ***kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem***;

c) ocenę istotności jej rzeczywistych i potencjalnych wpływów i określenie istotnych kwestii. Na tym etapie jednostka przyjmuje progi w celu określenia, które z rodzajów wywieranych przez nią wpływów zostaną uwzględnione w jej ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju***.

Charakterystyka dotkliwości

AR 10. Dotkliwość określa się za pomocą następujących czynników:

a) skala: jak poważny jest negatywny wpływ lub jak korzystny jest pozytywny wpływ dla ludzi lub środowiska;

b) zakres: jak powszechne są negatywne lub pozytywne wpływy. W przypadku wpływów na środowisko zasięg można rozumieć jako zakres szkody w środowisku lub granice obszaru geograficznego. W przypadku wpływów na ludzi zasięg można rozumieć jako liczbę osób, na które wywierany jest negatywny wpływ; oraz

c) nieodwracalny charakter: to, czy i w jaki stopniu można naprawić skutki negatywnych wpływów, tj. przywrócić środowisko lub osoby, na które jednostka wywiera wpływ, do stanu pierwotnego.

AR 11. Każda z trzech cech (skala, zasięg i nienaprawialny charakter) może sprawić, że negatywny wpływ będzie poważny. W przypadku potencjalnego negatywnego wpływu na prawa człowieka dotkliwość wpływu ma pierwszeństwo przed jego prawdopodobieństwem.

▼C2

Wpływy związane z jednostką

AR 12. Tytułem ilustracji:

a) jeżeli jednostka wykorzystuje w swoich produktach kobalt, który jest wydobywany z wykorzystaniem pracy dzieci, negatywny wpływ (tj. praca dzieci) jest związany z produktami jednostki poprzez poziomy ***relacji biznesowych*** w jej łańcuchu wartości na wyższym szczeblu. Relacje te obejmują hutę i przedsiębiorstwo handlujące minerałami oraz przedsiębiorstwo górnicze wykorzystujące pracę dzieci; oraz

b) jeżeli jednostka udziela przedsiębiorstwu pożyczek finansowych na działalność gospodarczą, która – naruszając uzgodnione standardy – prowadzi do skażenia wody i gruntów otaczających operacje, to negatywny wpływ jest związany z jednostką poprzez jej związek z przedsiębiorstwem, któremu udziela pożyczek.

Ocena istotności finansowej

AR 13. Poniżej przedstawiono przykłady tego, w jaki sposób wpływy i ***zależności*** są źródłami ***ryzyk*** lub ***szans***:

a) gdy ***model biznesowy*** jednostki zależy od zasobu naturalnego – np. wody – prawdopodobnie wpłyną na niego zmiany jakości, dostępności i ustalania cen tego zasobu;

b) gdy działalność jednostki powoduje negatywny wpływ, np. dla społeczności lokalnych, działalność ta może podlegać bardziej rygorystycznym regulacjom rządowym lub wpływ ten może mieć konsekwencje dla jej reputacji. Konsekwencje te mogą mieć negatywny wpływ na markę jednostki i mogą pojawić się wyższe koszty rekrutacji; oraz

c) gdy partnerzy biznesowi jednostki są narażeni na istotne ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem, jednostka może być również narażona na związane z tym konsekwencje.

AR 14. Identyfikacja ***ryzyk*** i ***szans***, które mają wpływ lub co do których można racjonalnie oczekiwać, że będą miały istotny wpływ na sytuację finansową jednostki, jej wyniki finansowe, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w krótko-, średnio- lub długoterminowej perspektywie czasowej, jest punktem wyjścia do oceny ***istotności finansowej***. W tym kontekście jednostka rozważa:

a) istnienie ***zależności*** od zasobów naturalnych i społecznych jako źródeł ***skutków finansowych*** (zob. pkt 50);

b) ich klasyfikację jako źródeł:

i. ryzyk (przyczyniających się do ujemnego odchylenia w przyszłych oczekiwanych wpływach środków pieniężnych lub zwiększenia odchylenia w przyszłych oczekiwanych wypływach środków pieniężnych lub ujemnego odchylenia od oczekiwanej zmiany kapitału nieujętego w sprawozdaniu finansowym); lub

ii. szans (przyczyniających się do dodatniego odchylenia w przyszłych oczekiwanych wpływach środków pieniężnych lub zmniejszenia odchylenia w przyszłych wypływach środków pieniężnych lub dodatniego odchylenia od oczekiwanej zmiany kapitału nieujętego w sprawozdaniu finansowym).

AR 15. Po zidentyfikowaniu przez jednostkę jej ***ryzyk*** i ***szans*** ustala ona, które z nich są istotne na potrzeby sprawozdawczości. W tym celu wykorzystuje się połączenie (i) prawdopodobieństwa wystąpienia i (ii) potencjalnej skali ***skutków finansowych*** określonych na podstawie odpowiednich progów. Na tym etapie rozważa się wkład takich ryzyk i szans w skutki finansowe w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej na podstawie:

▼C2

a) ***scenariuszy***/prognoz, których wystąpienie uznaje się za możliwe; oraz

b) przewidywanych skutków finansowych dotyczących ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***, wynikających z sytuacji poniżej progu „bardziej prawdopodobne niż nie” albo z aktywów/pasywów nieodzwierciedlonych (lub jeszcze nieodzwierciedlonych) w sprawozdaniu finansowym. Obejmuje to:

   i. potencjalne sytuacje, które w następstwie wystąpienia przyszłych zdarzeń mogą wpłynąć na potencjał generowania przepływów pieniężnych;

   ii. kapitał, którego z punktu widzenia rachunkowości i sprawozdawczości finansowej nie uznaje się za aktywa, ale który ma znaczący wpływ na wyniki finansowe, taki jak kapitał naturalny, intelektualny (organizacyjny), ludzki, społeczny i relacyjny; oraz

   iii. możliwe przyszłe zdarzenia, które mogą mieć wpływ na kształtowanie się takich rodzajów kapitału.

Kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem, które należy uwzględnić w ocenie istotności

AR 16. Przeprowadzając ocenę ***istotności***, jednostka uwzględnia poniższy wykaz kwestii związanych ze ***zrównoważonym rozwojem*** uwzględnionych w tematycznym ESRS. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej przez jednostkę oceny istotności (zob. ESRS 2 IRO-1) dana kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem ze wspomnianego wykazu zostanie uznana za istotną, jednostka składa sprawozdanie zgodnie z odpowiednimi wymogami dotyczącymi ujawniania informacji określonymi w odpowiednich tematycznych ESRS. Korzystanie z tego wykazu nie zastępuje procesu określania istotnych kwestii. Wykaz ten jest narzędziem wspierającym ocenę istotności przeprowadzaną przez jednostkę. Przy określaniu istotnych kwestii jednostka nadal musi uwzględniać swoje szczególne okoliczności. Jednostka, w stosownych przypadkach, sporządza również ujawnienia specyficzne dla jednostki w zakresie istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** nieobjętych ESRS zgodnie z opisem w pkt 11 niniejszego standardu.

Tematyczne ESRS	**Kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem objęte zakresem tematycznych ESRS**		
	Temat	**Podtemat**	**Mniejsze jednostki tematyczne**
ESRS E1	Zmiana klimatu	— Przystosowanie się do zmiany klimatu — Łagodzenie zmiany klimatu — Energia	
ESRS E2	Zanieczyszczenie	— Zanieczyszczenie powietrza — Zanieczyszczenie wody — Zanieczyszczenie gleby — Zanieczyszczenie organizmów żywych i zasobów żywnościowych — Substancje potencjalnie niebezpieczne — Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy — Mikrodrobiny plastiku	
ESRS E3	Woda i zasoby morskie	— Woda — Zasoby morskie	— Zużycie wody — Pobory wody — Zrzuty wody — Zrzuty wody do oceanów — Wydobycie i wykorzystanie zasobów morskich

▼C2

Tematyczne ESRS	Kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem objęte zakresem tematycznych ESRS		
	Temat	**Podtemat**	**Mniejsze jednostki tematyczne**
ESRS E4	Bioróżnorodność i ekosystemy	— Bezpośrednie czynniki wpływu na utratę bioróżnorodności	— Zmiana klimatu — Zmiana sposobu użytkowania gruntów, zmiana sposobu użytkowania wód słodkich i mórz — Bezpośrednia eksploatacja — Inwazyjne gatunki obce — Zanieczyszczenie — Inne
		— Wpływy na stan gatunków	Przykłady: — Wielkość populacji danego gatunku — Zagrożenie globalnym wyginięciem gatunku
		— Wpływy na zasięg i stan ekosystemów	Przykłady: — Degradacja gruntów — Pustynnienie — Uszczelnianie gleby
		— Wpływy na usługi ekosystemowe i zależności od nich	
ESRS E5	Gospodarka o obiegu zamkniętym	— Zasoby wprowadzane, w tym wykorzystanie zasobów — Zasoby odprowadzane związane z produktami i usługami — Odpady	
ESRS S1	Własne zasoby pracownicze	— Warunki pracy	— Bezpieczeństwo zatrudnienia — Czas pracy — Adekwatna płaca — Dialog społeczny — Wolność zrzeszania się, istnienie rad zakładowych oraz prawa pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa — Rokowania zbiorowe, w tym odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi — Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym — Bezpieczeństwo i higiena pracy
		— Równe traktowanie i równość szans dla wszystkich	— Równouprawnienie płci i równość wynagrodzeń za pracę o takiej samej wartości — Szkolenia i rozwój umiejętności — Zatrudnienie i integracja osób z niepełnosprawnościami — Środki zapobiegania przemocy i molestowaniu w miejscu pracy — Różnorodność
		— Inne prawa związane z pracą	— Praca dzieci — Praca przymusowa — Odpowiednie warunki mieszkaniowe — Prywatność

▼C2

Tematyczne ESRS	Kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem objęte zakresem tematycznych ESRS		
	Temat	Podtemat	Mniejsze jednostki tematyczne
ESRS S2	Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości	— Warunki pracy	— Bezpieczeństwo zatrudnienia — Czas pracy — Adekwatna płaca — Dialog społeczny — Wolność zrzeszania się, w tym istnienie rad zakładowych — Rokowania zbiorowe — Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym — Bezpieczeństwo i higiena pracy
		— Równe traktowanie i równość szans dla wszystkich	— Równouprawnienie płci i równość wynagrodzeń za pracę o takiej samej wartości — Szkolenia i rozwój umiejętności — Zatrudnienie i integracja osób z niepełnosprawnościami — Środki zapobiegania przemocy i molestowaniu w miejscu pracy — Różnorodność
		— Inne prawa związane z pracą	— Praca dzieci — Praca przymusowa — Odpowiednie warunki mieszkaniowe — Woda i warunki sanitarne — Prywatność
ESRS S3	Dotknięte społeczności	— Prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne społeczności	— Odpowiednie warunki mieszkaniowe — Odpowiednia żywność — Woda i warunki sanitarne — Wpływy na grunty — Wpływy na bezpieczeństwo
		— Prawa obywatelskie i polityczne społeczności	— Wolność wypowiedzi — Wolność zgromadzania się — Wpływy na obrońców praw człowieka
		— Prawa ludności rdzennej	— Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda — Samostanowienie — Prawa kulturalne

▼C2

Tematyczne ESRS	Kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem objęte zakresem tematycznych ESRS		
	Temat	**Podtemat**	**Mniejsze jednostki tematyczne**
ESRS S4	Konsumenci i użytkownicy końcowi	— Wpływy na konsumentów lub użytkowników końcowych związane z informacjami	— Prywatność — Wolność wypowiedzi — Dostęp do informacji (wysokiej jakości)
		— Bezpieczeństwo osobiste konsumentów lub użytkowników końcowych	— Bezpieczeństwo i higiena pracy — Bezpieczeństwo osoby — Ochrona dzieci
		— Włączenie społeczne konsumentów lub użytkowników końcowych	— Niedyskryminacja — Dostęp do produktów i usług — Odpowiedzialne praktyki marketingowe
ESRS G1	Postępowanie w biznesie	— Kultura korporacyjna — Ochrona sygnalistów — Dobrostan zwierząt — Zaangażowanie polityczne i działalność lobbingowa — Zarządzanie relacjami z dostawcami, w tym praktyki płatnicze	
		— Korupcja i przekupstwo	— Zapobieganie oraz wykrywanie, w tym szkolenie — Incydenty

Oszacowanie z wykorzystaniem średnich sektorowych i wskaźników zastępczych

AR 17. Jeśli jednostka nie może zgromadzić informacji dotyczących ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu zgodnie z wymogami pkt 63 po podjęciu uzasadnionych starań w tym celu, oszacowuje informacje podlegające zgłoszeniu, korzystając ze wszystkich racjonalnych i możliwych do udokumentowania informacji, które są dla niej dostępne na dzień sprawozdawczy bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub wysiłków. Należą do nich między innymi informacje wewnętrzne i zewnętrzne, takie jak dane ze źródeł pośrednich, dane dotyczące średniej sektorowej, analizy próbek, dane rynkowe i dotyczące porównywanych grup, inne wskaźniki zastępcze lub dane oparte na wydatkach.

Treść i struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

AR 18. Ilustracją dla pkt 115 w sekcji 8.2 *Treść i struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju* w niniejszym standardzie jest jednostka, która uwzględniając w tej samej ***polityce*** kwestie środowiskowe i społeczne, może stosować wzajemne odniesienia. Oznacza to, że jednostka może przedstawić politykę w jej ujawnieniach informacji dotyczących środowiska i zamieścić do niej odniesienie w odpowiednich ujawnieniach dotyczących kwestii społecznych lub odwrotnie. Dozwolona jest skonsolidowana prezentacja ***polityk*** w odniesieniu do różnych tematów.

▼C2

Dodatek B

Jakościowe cechy informacji

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 1 i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu. W niniejszym dodatku określono cechy jakościowe, które muszą mieć informacje przedstawione w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** sporządzonym zgodnie z ESRS.

Przydatność

QC 1. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju są przydatne, jeżeli mogą mieć wpływ na decyzje użytkowników zgodnie z zasadą ***podwójnej istotności*** (zob. rozdział 3 niniejszego standardu).

QC 2. Informacje mogą mieć wpływ na decyzję, nawet jeśli niektórzy użytkownicy nie zdecydują się z nich skorzystać lub uzyskali je już z innych źródeł. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju mogą wpływać na decyzje użytkowników, jeśli mają wartość prognostyczną, potwierdzającą lub obie. Informacja ma wartość prognostyczną, jeśli można wykorzystać ją jako wkład w procesy wykorzystywane przez użytkowników w celu przewidywania przyszłych wyników. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju nie muszą być przewidywaniem ani prognozą, aby miały wartość prognostyczną, a raczej mają wartość prognostyczną, jeśli są wykorzystywane przez użytkowników do tworzenia własnych prognoz.

QC 3. Informacje mają wartość potwierdzającą, jeśli zapewniają informację zwrotną na temat poprzednich ocen (potwierdzają je lub zmieniają).

QC 4. Istotność jest dotyczącym poszczególnych podmiotów, opartym na charakterze lub skali, lub obu tych podstawach, aspektem przydatności pozycji, do których odnosi się informacja, ocenianych w kontekście sprawozdawczości jednostki w zakresie zrównoważonego rozwoju (zob. rozdział 3 niniejszego standardu).

Wierne odzwierciedlenie

QC 5. Aby informacja była użyteczna, musi nie tylko reprezentować odpowiednie zjawiska, ale także wiernie odzwierciedlać istotę zjawisk, które ma reprezentować. Wierne odzwierciedlenie wymaga, aby informacja była (i) kompletna, (ii) neutralna oraz (iii) dokładna.

QC 6. Pełne przedstawienie wpływu, ryzyka lub szansy obejmuje wszystkie istotne informacje niezbędne użytkownikom do zrozumienia tego wpływu, tego ryzyka lub tej szansy. Obejmuje to sposób, w jaki jednostka dostosowała swoją strategię, swoje zarządzanie ryzykiem i swój ład korporacyjny w odpowiedzi na ten wpływ, to ryzyko lub tę szansę, a także ***mierniki*** służące ustalaniu ***celów*** i mierzeniu wyników.

QC 7. Neutralne przedstawienie jest pozbawione stronniczości przy doborze lub ujawnianiu informacji. Informacja jest neutralna, jeśli nie jest stronnicza, ukierunkowana, uwydatniana, pomniejszana lub w inny sposób zmanipulowana, aby zwiększyć prawdopodobieństwo, że użytkownicy odbiorą tę informację pozytywnie lub negatywnie. Jest ona wyważona, tak aby obejmowała aspekty korzystne/pozytywne i niekorzystne/negatywne. Zarówno negatywne, jak i pozytywne istotne wpływy z perspektywy ***istotności wpływu***, a także istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** z perspektywy ***istotności finansowej*** traktuje się z równą uwagą. Aby mieć neutralne wyobrażenie, wszelkie informacje na temat zrównoważonego rozwoju o charakterze ambicjonalnym, na przykład ***cele*** lub plany, obejmują zarówno aspiracje, jak i czynniki, które mogłyby uniemożliwić jednostce zrealizowanie tych aspiracji.

▼C2

QC 8. Neutralność poparta jest zachowaniem ostrożności, która polega na kierowaniu się rozwagą przy dokonywaniu ocen w warunkach niepewności. Informacji nie bilansuje się ani nie kompensuje, aby uzyskać neutralność. Zachowanie ostrożności oznacza, że ***szanse*** nie są zawyżane, a ***ryzyka*** nie są zaniżane. Podobnie, zachowanie ostrożności nie pozwala na zaniżanie szans lub zawyżanie ryzyk. Jednostka może przedstawiać informacje netto jako uzupełnienie wartości brutto, o ile taka prezentacja nie przesłania istotnych informacji i zawiera zrozumiałe wyjaśnienie skutków bilansowania i jego przyczyn.

QC 9. Informacje mogą być dokładne, nie będąc idealnie precyzyjne pod każdym względem. Dokładne informacje oznaczają, że jednostka wdrożyła odpowiednie procesy i kontrole wewnętrzne w celu uniknięcia istotnych błędów lub istotnych zniekształceń. W związku z tym szacunki przedstawia się, wyraźnie podkreślając ich możliwe ograniczenia i związaną z nimi niepewność (zob. sekcja 7.2 niniejszego standardu). Zakres potrzebnej i możliwej do osiągnięcia precyzji oraz czynniki, które sprawiają, że informacje są dokładne, zależą od charakteru informacji i rodzaju spraw, których dotyczą. Na przykład dokładność wymaga, aby:

a) informacje faktyczne były wolne od istotnych błędów;

b) opisy były precyzyjne;

c) szacunki, przybliżenia i prognozy były jasno określone jako takie;

d) przy wyborze i stosowaniu odpowiedniego procesu przygotowywania szacunku, przybliżenia lub prognozy nie popełniano żadnych istotnych błędów, a dane wejściowe do tego procesu były rozsądne i udokumentowane;

e) twierdzenia były racjonalne i oparte na informacjach o odpowiedniej jakości oraz w odpowiedniej ilości; oraz

f) informacje na temat ocen dotyczących przyszłości wiernie odzwierciedlały zarówno te oceny, jak i informacje, na których się opierają.

Porównywalność

QC 10. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju są porównywalne, jeżeli można je porównać z informacjami przedstawionymi przez jednostkę w poprzednich okresach oraz z informacjami przedstawionymi przez inne jednostki, w szczególności jednostki, które prowadzą podobną działalność lub działają w tej samej branży. Punktem odniesienia dla porównania może być cel, poziom odniesienia, branżowy wskaźnik referencyjny, porównywalne informacje pochodzące od innych jednostek albo od uznanej organizacji międzynarodowej itp.

QC 11. Spójność jest związana z porównywalnością, ale nie jest jej równoważna. Odnosi się do stosowania tych samych podejść lub metod w odniesieniu do tej samej kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem, w kolejnych okresach przez jednostkę i inne jednostki. Spójność pomaga osiągnąć cel porównywalności.

QC 12. Porównywalność nie oznacza jednolitości. Aby informacje były porównywalne, podobne elementy wyglądają podobnie, a różne elementy inaczej. Porównywalność informacji na temat zrównoważonego rozwoju nie zwiększy się, jeśli upodobni się rzeczy różniące się od siebie, tak samo jak nie poprawi się, jeśli podobne rzeczy zaczną wyglądać odmiennie.

Sprawdzalność

QC 13. Dzięki sprawdzalności użytkownicy mogą uzyskać pewność, że informacje są kompletne, neutralne i dokładne. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju są sprawdzalne, jeśli można potwierdzić same informacje albo dane wejściowe wykorzystane do ich uzyskania.

▼C2

QC 14. Sprawdzalność oznacza, że różni dysponujący odpowiednią wiedzą i niezależni obserwatorzy mogliby dojść do konsensusu, ale już niekoniecznie do pełnej zgody, że konkretne przedstawienie stanowi wierne odzwierciedlenie. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju przekazuje się w sposób zwiększający ich sprawdzalność, na przykład:

a) uwzględniając informacje, które można potwierdzić poprzez porównanie ich z innymi dostępnymi użytkownikom informacjami na temat działalności jednostki, innych jednostek lub środowiska zewnętrznego;

b) przekazując informacje na temat danych wejściowych i metod obliczeniowych wykorzystywanych do tworzenia szacunków lub przybliżeń; oraz

c) przekazując informacje poddane przeglądowi i uzgodnione przez ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze*** lub ich komitety.

QC 15. Niektóre informacje na temat zrównoważonego rozwoju będą miały formę wyjaśnień lub informacji odnoszących się do przyszłości. Takie ujawniane informacje mogą być poparte wiernym odzwierciedleniem na podstawie stanu faktycznego, np. strategii, planów i analiz ryzyka jednostki. Aby pomóc użytkownikom w podjęciu decyzji o wykorzystaniu takich informacji, jednostka opisuje założenia leżące u ich podstaw i metody uzyskiwania informacji, a także inne czynniki stanowiące dowód potwierdzający, że informacje te odzwierciedlają rzeczywiste plany lub decyzje podjęte przez jednostkę.

Zrozumiałość

QC 16. Informacje na temat zrównoważonego rozwoju są zrozumiałe, gdy są jasne i zwięzłe. Zrozumiałe informacje umożliwiają każdemu użytkownikowi posiadającemu odpowiednią wiedzę łatwe zrozumienie przekazywanych informacji.

QC 17. Aby ujawnienie informacji na temat zrównoważonego rozwoju było zwięzłe, należy a) unikać podawania ogólnikowych, szablonowych informacji, które nie dotyczą danej jednostki; b) unikać niepotrzebnego powielania informacji, w tym informacji podanych również w sprawozdaniu finansowym; oraz c) używać przejrzystego języka oraz dobrze sformułowanych zdań i akapitów. Zwięzłe ujawnienia zawierają tylko istotne informacje. Informacje uzupełniające przedstawione na podstawie pkt 114 podaje się w sposób pozwalający uniknąć zaciemnienia istotnych informacji.

QC 18. Można poprawić przejrzystość informacji dzięki rozróżnieniu informacji dotyczących zmian w okresie sprawozdawczym i informacji „stałych”, które nie ulegają zasadniczo zmianom w kolejnych okresach. Można to zrobić na przykład przez oddzielne opisanie elementów procesów ładu korporacyjnego i procesów zarządzania ryzykiem związanych ze zrównoważonym rozwojem w jednostce, które uległy zmianie od poprzedniego okresu sprawozdawczego w stosunku do elementów, które pozostały niezmienione.

QC 19. Kompletność, jasność i porównywalność ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju zależą od tego, czy informacje są prezentowane jako spójna całość. Aby ujawnianie informacji na temat zrównoważonego rozwoju było spójne, informacje należy przedstawiać w sposób, który wyjaśnia kontekst i związki między powiązanymi informacjami. Dla zachowania spójności jednostka jest zobowiązana do przedstawienia informacji w sposób umożliwiający użytkownikom powiązanie informacji dotyczących ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** związanych ze zrównoważonym rozwojem z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym jednostki.

QC 20. Jeżeli ***ryzyka*** i ***szanse*** związane ze zrównoważonym rozwojem omawiane w sprawozdaniu finansowym mają wpływ na sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju, jednostka uwzględnia w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** informacje, które są niezbędne dla użytkowników, aby mogli dokonać oceny tego wpływu, oraz przedstawia odpowiednie powiązania ze sprawozdaniem finansowym (zob. rozdział 9 niniejszego standardu). Poziom informacji, szczegółowość i kwestie techniczne są dostosowane do potrzeb i oczekiwań użytkowników. Unika się skrótów, a jednostki miary są określone i ujawnione.

▼C2

Dodatek C

Wykaz stopniowo wprowadzanych wymogów dotyczących ujawniania informacji

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 1 i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

ESRS	Wymóg dotyczący ujawniania informacji	Pełna nazwa wymogu dotyczącego ujawniania informacji	Data smiddleniowego wprowadzania lub wejścia w życie (w tym pierwszy rok)
ESRS 2	SBM-1	Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości	Jednostka podaje informacje określone w ESRS 2 SBM-1 pkt 40 lit. b) (podział całkowitych przychodów według znaczących sektorów ESRS) oraz 40 lit. c) (wykaz dodatkowych znaczących sektorów ESRS) począwszy od daty rozpoczęcia stosowania określonej w akcie delegowanym Komisji, który ma zostać przyjęty na podstawie art. 29b ust. 1 akapit trzeci pkt (ii) dyrektywy 2013/34/UE.
ESRS 2	SBM-3	Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS 2 SBM-3 pkt 48 lit. e) (przewidywane skutki finansowe) w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Jednostka może spełnić wymogi określone w ESRS 2 SBM-3 pkt 48 lit. e), dokonując jedynie ujawnień informacji jakościowych przez pierwsze trzy lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju, jeżeli przygotowanie ujawnień informacji ilościowych jest niewykonalne.
ESRS E1	E1-6	Emisje gazów cieplarnianych zakresów 1, 2 i 3 brutto oraz całkowite emisje gazów cieplarnianych	Jednostki lub grupy nieprzekraczające w dniu bilansowym średniej liczby 750 pracowników w roku obrotowym (w stosownych przypadkach w ujęciu skonsolidowanym) mogą pominąć punkty danych dotyczące emisji dwutlenku węgla zakresu 3 i całkowitych emisji gazów cieplarnianych w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS E1	E1-9	Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia oraz potencjalnych szans związanych z klimatem	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS E1-9 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Jednostka może spełnić wymogi ESRS E1-9, dokonując jedynie ujawnień informacji jakościowych przez pierwsze trzy lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju, jeżeli przygotowanie ujawnień informacji ilościowych jest niewykonalne.
ESRS E2	E2-6	Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS E2-6 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Z wyjątkiem informacji określonych w pkt 40 lit. b) dotyczących wydatków operacyjnych i nakładów inwestycyjnych poniesionych w okresie sprawozdawczym w związku z poważnymi incydentami i złożami jednostka może spełnić wymogi określone w ESRS E2-6, dokonując jedynie ujawnień informacji jakościowych przez pierwsze trzy lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS E3	E3-5	Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS E3-5 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Jednostka może spełnić wymogi ESRS E3-5, dokonując jedynie ujawnień informacji jakościowych przez pierwsze trzy lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.

▼C2

ESRS	Wymóg dotyczący ujawniania informacji	Pełna nazwa wymogu dotyczącego ujawniania informacji	Data smiddleniowego wprowadzania lub wejścia w życie (w tym pierwszy rok)
ESRS E4	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Jednostki lub grupy nieprzekraczające w dniu bilansowym średniej liczby 750 pracowników w roku obrotowym (w stosownych przypadkach w ujęciu skonsolidowanym) mogą pominąć informacje określone w wymogach dotyczących ujawniania informacji ESRS E4 przez pierwsze dwa lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS E4	E4-6	Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS E4-6 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Jednostka może spełnić wymogi ESRS E4-6, dokonując jedynie ujawnień informacji jakościowych przez pierwsze trzy lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS E5	E5-6	Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS E5-6 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. Jednostka może spełnić wymogi ESRS E5-6, dokonując jedynie ujawnień informacji jakościowych przez pierwsze trzy lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S1	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Jednostki lub grupy nieprzekraczające w dniu bilansowym średniej liczby 750 pracowników w roku obrotowym (w stosownych przypadkach w ujęciu skonsolidowanym) mogą pominąć informacje określone w wymogach dotyczących ujawniania informacji ESRS S1 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S1	S1-7	Charakterystyka osób niebędących pracownikami stanowiących własne zasoby pracownicze jednostki	Jednostka może pominąć zgłaszanie wszystkich punktów danych zawartych w niniejszym wymogu dotyczącym ujawniania informacji w pierwszym roku sporządzania jej oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S1	S1-8	Zakres rokowań zbiorowych i dialogu społecznego	Jednostka może pominąć niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji w odniesieniu do własnych pracowników w krajach nienależących do EOG w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S1	S1-11	Ochrona socjalna	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS S1-11 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S1	S1-12	Osoby z niepełnosprawnościami	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS S1-12 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S1	S1-13	Szkolenia i rozwój umiejętności	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS S1-13 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S1	S1-14	Bezpieczeństwo i higiena pracy	Jednostka może pominąć punkty danych dotyczące przypadków złego stanu zdrowia związanego z pracą oraz liczby dni niezdolności do pracy z powodu urazów, wypadków, ofiar śmiertelnych i złego stanu zdrowia związanego z pracą w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.

▼C2

ESRS	Wymóg dotyczący ujawniania informacji	Pełna nazwa wymogu dotyczącego ujawniania informacji	Data smiddleniowego wprowadzania lub wejścia w życie (w tym pierwszy rok)
ESRS S1	S1-14	Bezpieczeństwo i higiena pracy	Jednostka może pominąć sprawozdawczość w zakresie osób niebędących pracownikami w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S1	S1-15	Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym	Jednostka może pominąć informacje określone w ESRS S1-15 w pierwszym roku sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S2	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Jednostki lub grupy nieprzekraczające w dniu bilansowym średniej liczby 750 pracowników w roku obrotowym (w stosownych przypadkach w ujęciu skonsolidowanym) mogą pominąć informacje określone w wymogach dotyczących ujawniania informacji ESRS S2 przez pierwsze dwa lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S3	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Jednostki lub grupy nieprzekraczające w dniu bilansowym średniej liczby 750 pracowników w roku obrotowym (w stosownych przypadkach w ujęciu skonsolidowanym) mogą pominąć informacje określone w wymogach dotyczących ujawniania informacji ESRS S3 przez pierwsze dwa lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.
ESRS S4	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji	Jednostki lub grupy nieprzekraczające w dniu bilansowym średniej liczby 750 pracowników w roku obrotowym (w stosownych przypadkach w ujęciu skonsolidowanym) mogą pominąć informacje określone w wymogach dotyczących ujawniania informacji ESRS S4 przez pierwsze dwa lata sporządzania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.

▼C2

Dodatek D

Struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 1 i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu w odniesieniu do sprawozdawczości w czterech częściach, jak wskazano w pkt 115.

Część sprawozdania z działalności	Kodyfikacja ESRS	Tytuł
1. Informacje ogólne	ESRS 2	*Ogólne ujawnianie informacji*, w tym informacji przekazywanych w ramach wymogów dotyczących stosowania tematycznych ESRS wymienionych w ESRS 2, dodatek C.
2. Informacje o środowisku	*Nie dotyczy*	*Ujawnianie informacji zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852 (rozporządzenie w sprawie systematyki)*
	ESRS E1	*Zmiana klimatu*
	ESRS E2	*Zanieczyszczenie*
	ESRS E3	*Woda i zasoby morskie*
	ESRS E4	*Bioróżnorodność i ekosystemy*
	ESRS E5	*Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym*
3. Informacje dotyczące kwestii społecznych	ESRS S1	*Własne zasoby pracownicze*
	ESRS S2	*Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*
	ESRS S3	*Dotknięte społeczności*
	ESRS S4	*Konsumenci i użytkownicy końcowi*
4. Informacje związane z ładem korporacyjnym	ESRS G1	*Postępowanie w biznesie*

▼C2

Dodatek E

Schemat na potrzeby określania informacji ujawnianych w ramach ESRS

Punktem wyjścia do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS jest ***ocena istotności***. W niniejszym dodatku przedstawiono niewiążącą ilustrację opisanej w rozdziale 3 oceny istotności wpływu i istotności finansowej. IRO-1 w sekcji 4.1 ESRS 2 zawiera ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat procesu, w ramach którego jednostka identyfikuje wpływy, ryzyka i szanse oraz ocenia ich istotność. SBM-3 w ESRS 2 zawiera ogólne wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat istotnych wpływów, ryzyk i szans wynikających z oceny istotności przeprowadzonej przez jednostkę. Jednostka może pominąć wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji w standardzie tematycznym, jeśli oceniła, że dany temat nie jest istotny. W takim przypadku jednostka może ujawniać krótkie wyjaśnienie wniosków z oceny istotności w odniesieniu do tego tematu, ale *musi ujawniać* szczegółowe objaśnienie w odniesieniu do ESRS E1 Zmiana klimatu (IRO-2 ESRS 2). ESRS określają wymogi dotyczące ujawniania informacji, a nie wymogi dotyczące postępowania. Wymogi dotyczące ujawniania informacji w odniesieniu do ***planów działania***, ***celów***, ***polityk***, ***analizy scenariuszowej*** i ***planów przejścia*** są proporcjonalne, ponieważ są uzależnione od ich posiadania przez jednostkę, co może zależeć od wielkości, zdolności, zasobów i umiejętności jednostki. *Uwaga: Poniższy schemat nie obejmuje sytuacji, w której jednostka ocenia kwestię związaną ze zrównoważonym rozwojem jako istotną, ale nie jest ona objęta standardem tematycznym, w którym to przypadku jednostka dokonuje dodatkowych ujawnień specyficznych dla jednostki (ESRS 1 pkt 30 lit. b)).*

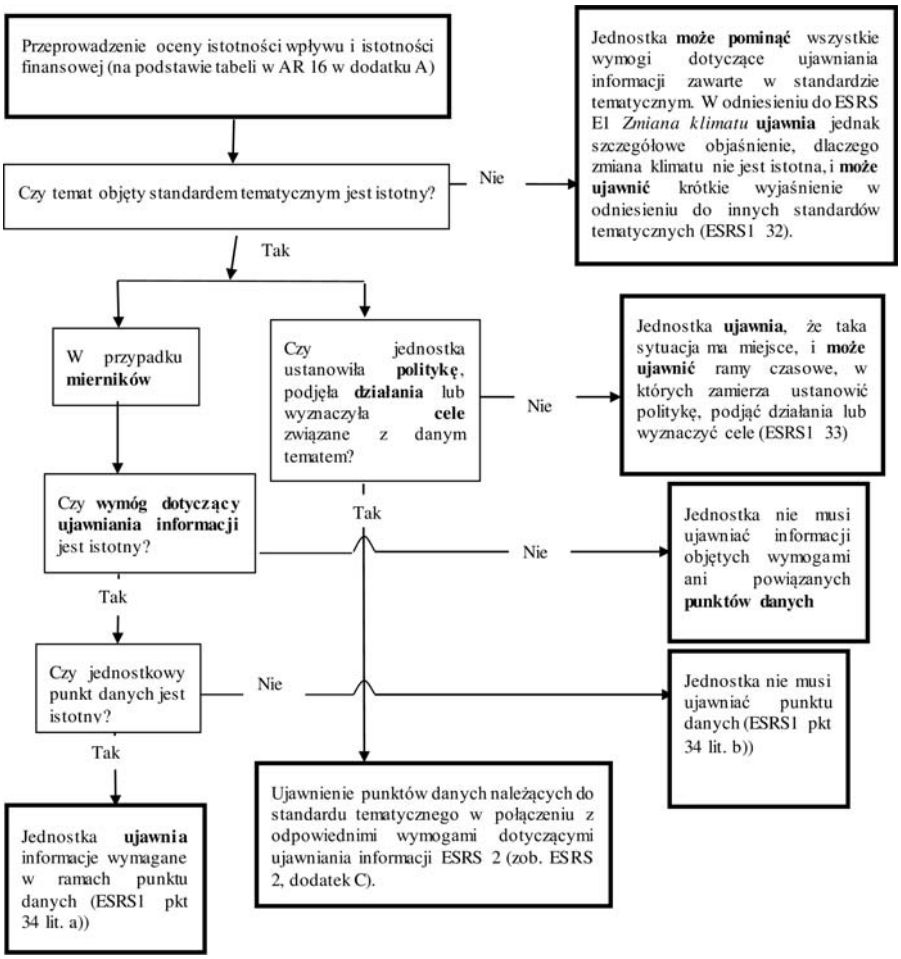

▼C2

Dodatek F

Przykład struktury oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju w ramach ESRS

Niniejszy dodatek stanowi uzupełnienie ESRS 1. Zilustrowano w nim w sposób niewiążący strukturę ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** przedstawioną w sekcji 8.2 niniejszego standardu. W ramach tej ilustracji jednostka stwierdziła, że bioróżnorodność i ekosystemy, zanieczyszczenie oraz dotknięte społeczności nie są istotne.

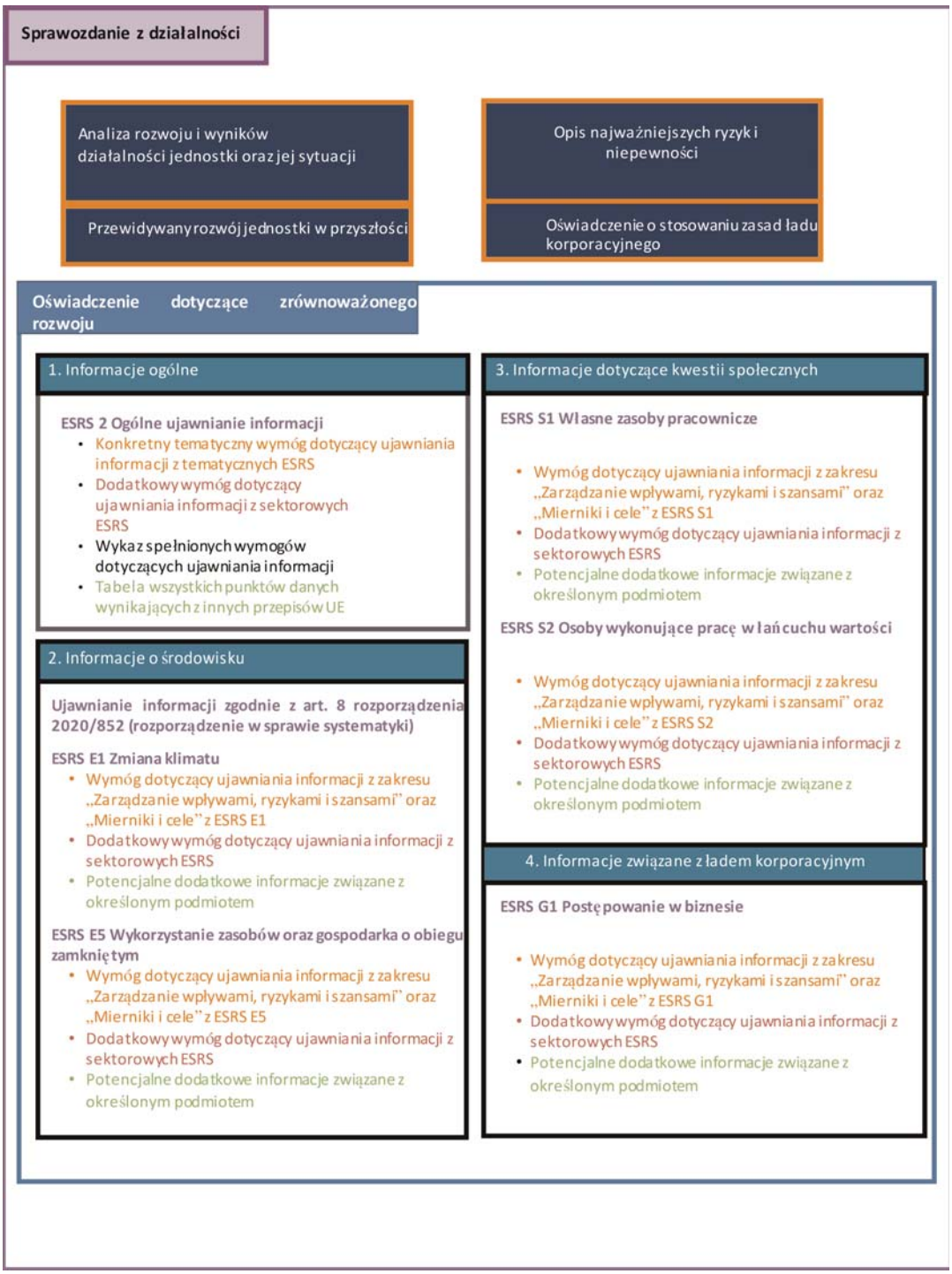

▼C2

Dodatek G

Przykład włączenia przez odniesienie

Niniejszy dodatek stanowi uzupełnienie ESRS 1. Zilustrowano w nim w sposób niewiążący włączenie – przez odniesienie do innej sekcji sprawozdania z działalności – do ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju***, jak przedstawiono w sekcji 9.1 niniejszego standardu.

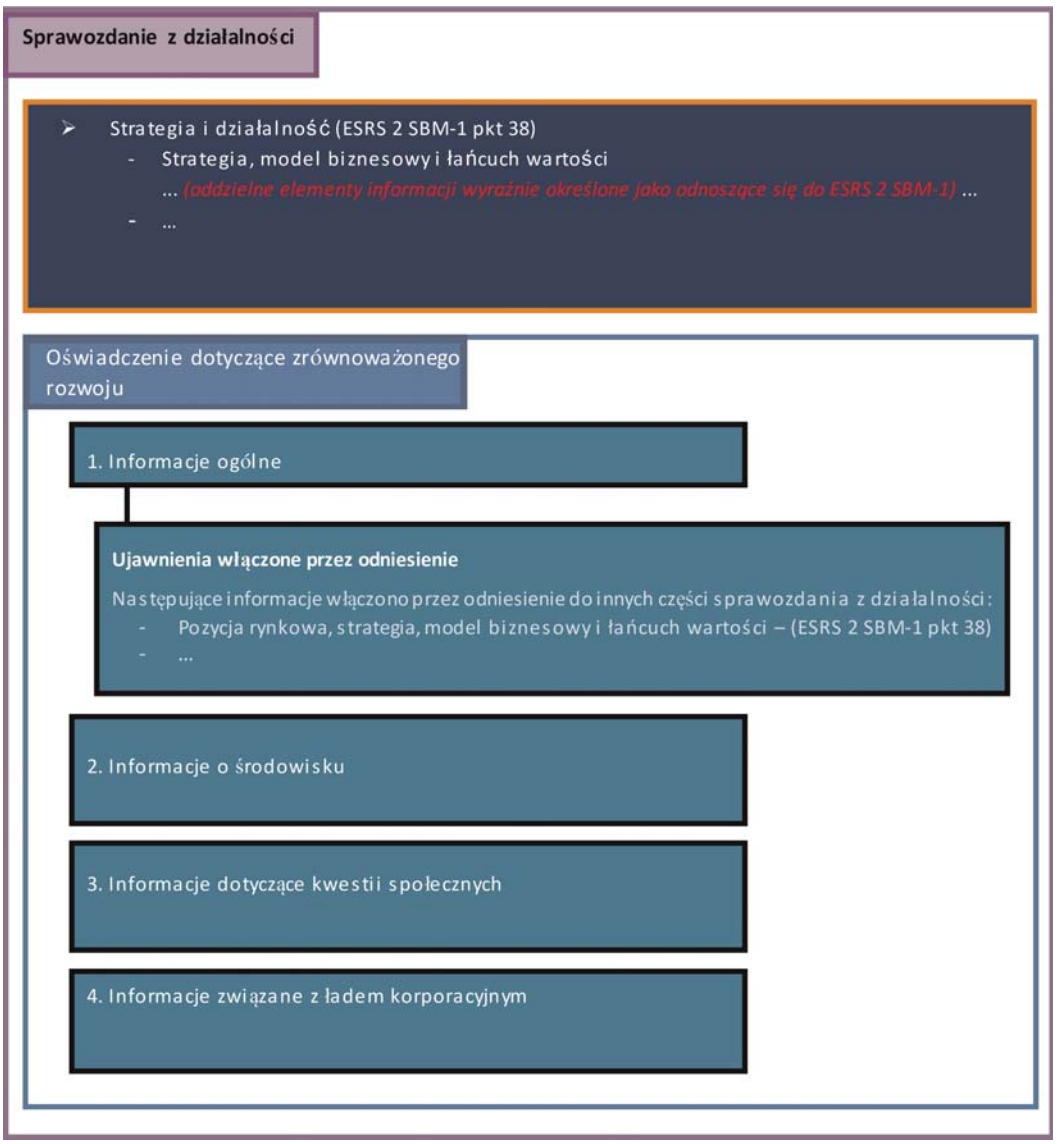

▼C2

ESRS 2

OGÓLNE UJAWNIANIE INFORMACJI

Spis treści

Cel

1. Podstawa sporządzenia

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-1 – Ogólna podstawa sporządzenia oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-2 – Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności

2. Ład korporacyjny

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-1 – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-2 – Informacje przekazywane organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym jednostki oraz podejmowane przez nie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-3 – Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-4 – Oświadczenie dotyczące należytej staranności

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-5 – Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju

3. Strategia

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-1 – Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

4. Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

4.1 Ujawniane informacje dotyczące procesu oceny istotności

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-1 – Opis procesu służącego do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-2 – Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju

4.2 Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji związanych z politykami i działaniami

– Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Polityki MDR-P – Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem

– Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Działania MDR-A – Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

▼C2

5. Mierniki i cele

– Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Mierniki MDR-M – Mierniki w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

– Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Cele MDR-T – Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

1. Podstawa sporządzenia

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-1 – Ogólna podstawa sporządzenia oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

2. Ład korporacyjny

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-1 – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-2 – Informacje przekazywane organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym jednostki oraz podejmowane przez nie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-3 – Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-4 – Oświadczenie dotyczące należytej staranności

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-5 – Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju

3. Strategia

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-1 – Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

4. Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

– Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-2 – Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju

– Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Polityki MDR-P – Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem

– Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Działania MDR-A – Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

5. Mierniki i cele

– Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Cele MDR-T – Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów

Dodatek B: Wykaz punktów danych zawartych w standardach przekrojowych i standardach tematycznych, które wynikają z innych przepisów UE

Dodatek C: Wymogi dotyczące ujawniania/stosowania zawarte w tematycznych ESRS i mające zastosowanie łącznie z ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

▼C2

Cel

1. W niniejszym ESRS określono wymogi dotyczące ujawniania informacji, które mają zastosowanie do wszystkich jednostek niezależnie od sektora ich działalności (tj. obejmują wszystkie sektory) i mają zastosowanie do wszystkich tematów dotyczących zrównoważonego rozwoju (tj. są przekrojowe). Niniejszy ESRS obejmuje obszary sprawozdawcze określone w ESRS 1 *Wymogi ogólne* sekcja 1.2 *Obszary sprawozdawczości oraz wymogi dotyczące minimalnej treści ujawnianych informacji na temat polityk, działań, celów i mierników*.

2. Przy sporządzaniu ujawnień zgodnie z niniejszym standardem jednostka stosuje wymogi dotyczące ujawniania informacji (w tym ich punkty danych) określone w tematycznych ESRS, wymienione w dodatku C do niniejszego standardu *Wymogi dotyczące ujawniania/stosowania zawarte w tematycznych ESRS i mające zastosowanie łącznie z ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji*. Jednostka stosuje wymogi wymienione w dodatku C:

   a) we wszystkich przypadkach w odniesieniu do wymogów w standardach tematycznych związanych z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji IRO-1 *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych* ***wpływów***, ***ryzyk*** *i* ***szans***; oraz

   b) w odniesieniu do wszystkich innych wymagań wymienionych w dodatku C, tylko jeżeli dany temat dotyczący zrównoważonego rozwoju jest istotny na podstawie przeprowadzonej przez jednostkę oceny ***istotności*** (zob. ESRS 1 rozdział 3 *Podwójna istotność jako podstawa ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju*).

1. **Podstawa sporządzenia**

Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-1 – Ogólna podstawa sporządzenia oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju

3. **Jednostka ujawnia ogólną podstawę sporządzenia oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju.**

4. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki jednostka przygotowuje ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju***, w tym zakresu konsolidacji, informacji dotyczących ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu oraz, w stosownych przypadkach, czy jednostka skorzystała z którejkolwiek z możliwości pominięcia informacji, o których mowa w lit. d) i e) w następnym punkcie.

5. Jednostka ujawnia następujące informacje:

   a) czy ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju*** przygotowano w postaci skonsolidowanej czy indywidualnej;

   b) w przypadku skonsolidowanych oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju:

      i. potwierdzenie, że zakres konsolidacji jest taki sam jak w przypadku sprawozdania finansowego, lub, w stosownych przypadkach, oświadczenie, że jednostka sprawozdająca nie jest zobowiązana do sporządzenia sprawozdania finansowego lub że jednostka sprawozdająca sporządza skonsolidowane sprawozdanie w zakresie zrównoważonego rozwoju na podstawie art. 48i dyrektywy 2013/34/UE; oraz

      ii. w stosownych przypadkach, wskazanie, które jednostki zależne objęte konsolidacją są zwolnione z indywidualnej lub skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 19a ust. 9 lub art. 29a ust. 8 dyrektywy 2013/34/UE;

   c) w jakim zakresie oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju ma zastosowanie do ***łańcucha wartości*** jednostki na wyższym i niższym szczeblu (zob. ESRS 1 sekcja 5.1 *Jednostka sprawozdająca i łańcuch wartości*);

   d) czy jednostka skorzystała z możliwości pominięcia konkretnej informacji dotyczącej własności intelektualnej, know-how lub wyników innowacji (zob. ESRS 1 sekcja 7.7 *Informacje niejawne i szczególnie chronione oraz informacje na temat własności intelektualnej, know-how lub wyników innowacji*); oraz

▼C2

e) w przypadku jednostek z siedzibą w państwie członkowskim UE, które dopuszcza zwolnienie z obowiązku ujawniania informacji dotyczących oczekiwanych wydarzeń lub spraw będących przedmiotem toczących się negocjacji zgodnie z art. 19a ust. 3 i art. 29a ust. 3 dyrektywy 2013/34/UE – czy jednostka skorzystała z tego zwolnienia.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-2 – Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności

6. **Jednostka ujawnia informacje w odniesieniu do szczególnych okoliczności.**

7. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat wpływu tych szczególnych okoliczności na sporządzenie ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju***.

8. Jednostka może przedstawić te informacje wraz z ujawnianymi informacjami, do których się odnoszą.

Perspektywy czasowe

9. W przypadku odstąpienia przez jednostkę od średnio- lub długoterminowych perspektyw czasowych określonych w ESRS 1 sekcja 6.4 *Definicja pojęć „krótko-, średnio- i długoterminowy" na potrzeby sprawozdawczości* jednostka opisuje:

a) swoje definicje średnio- lub długoterminowych perspektyw czasowych; oraz

b) powody zastosowania tych definicji.

Szacowanie łańcucha wartości

10. Jeżeli ***mierniki*** obejmują dane dotyczące ***łańcucha wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu oszacowane z wykorzystaniem źródeł pośrednich, takich jak dane dotyczące średniej sektorowej lub inne wskaźniki zastępcze, jednostka:

a) określa mierniki;

b) opisuje podstawę sporządzenia;

c) opisuje otrzymany poziom dokładności; oraz

d) w stosownych przypadkach opisuje planowane ***działania*** mające na celu poprawę dokładności w przyszłości (zob. ESRS 1 rozdział 5 *Łańcuch wartości*).

Źródła oszacowań i niepewność wyników

11. Zgodnie z ESRS 1 sekcja 7.2 *Źródła oszacowań i niepewność wyników* jednostka:

a) określa ujawnione przez siebie ***mierniki*** ilościowe i kwoty pieniężne, które podlegają wysokiemu poziomowi niepewności pomiaru;

b) w odniesieniu do każdego określonego miernika ilościowego i każdej określonej kwoty pieniężnej:

i. ujawnia informacje na temat źródeł niepewności pomiaru (na przykład zależności kwoty od wyniku przyszłego zdarzenia, od techniki pomiaru lub od dostępności i jakości danych z łańcucha wartości jednostki na wyższym lub niższym szczeblu); oraz

ii. ujawnia założenia, przybliżenia i osądy dokonane przez tę jednostkę przy odnośnym pomiarze.

▼C2

12. Ujawniając informacje dotyczące przyszłości, jednostka może wskazać, że uważa takie informacje za niepewne.

Zmiany w przygotowywaniu lub prezentacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju

13. W przypadku wystąpienia zmian w przygotowywaniu i prezentacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym lub poprzednimi okresami sprawozdawczymi (zob. ESRS 1 sekcja 7.4 *Zmiany w przygotowywaniu lub prezentacji informacji na temat zrównoważonego rozwoju*) jednostka:

a) wyjaśnia zmiany i powody ich dokonania, w tym powody, dla których zastąpiony miernik zapewnia bardziej użyteczne informacje;

b) ujawnia skorygowane dane porównawcze, chyba że jest to niewykonalne. W przypadku gdy skorygowanie informacji porównawczych za jeden lub kilka poprzednich okresów jest niewykonalne w praktyce, jednostka ujawnia ten fakt; oraz

c) ujawnia różnicę między wartością ujawnioną w poprzednim okresie a skorygowaną wartością porównawczą.

Błędy sprawozdawcze w poprzednich okresach

14. W przypadku stwierdzenia przez jednostkę istotnych błędów w poprzednich okresach (zob. ESRS 1 sekcja 7.5 *Błędy sprawozdawcze w poprzednich okresach*) ujawnia ona:

a) charakter istotnego błędu w poprzednich okresach;

b) w możliwym zakresie korektę dotyczącą każdego wcześniejszego okresu uwzględnionego w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju; oraz

c) jeżeli korekta błędu nie jest możliwa, okoliczności, które doprowadziły do zaistnienia tego stanu.

Informacje ujawniane na podstawie innych przepisów lub ogólnie przyjętych interpretacji i standardów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju

15. Jeżeli jednostka uwzględnia w swoim ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** informacje oparte na innych przepisach, nakładających na jednostkę obowiązek ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju, lub na ogólnie przyjętych interpretacjach i ramach dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (zob. ESRS 1 sekcja 8.2 *Treść i struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*), oprócz informacji określonych w ESRS, jednostka ujawnia ten fakt. W przypadku częściowego zastosowania innych standardów lub ram dotyczących sprawozdawczości jednostka podaje dokładne odniesienie do punktów zastosowanego standardu lub zastosowanych ram.

Włączenie przez odniesienie

16. Jeżeli jednostka włącza informacje przez odniesienie (zob. ESRS 1 sekcja 9.1 *Włączenie przez odniesienie*), ujawnia wykaz wymogów dotyczących ujawniania informacji uwzględnionych w ESRS lub konkretnych punktów danych zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji, które włączono przez odniesienie.

Korzystanie ze stopniowo wdrażanych przepisów zgodnie z dodatkiem C do ESRS 1

17. Jeżeli jednostka lub grupa nieprzekraczająca w dniu bilansowym średniej liczby 750 pracowników w roku obrotowym zdecyduje się pominąć informacje wymagane na podstawie ESRS E4, ESRS S1, ESRS S2, ESRS S3 lub ESRS S4 zgodnie z dodatkiem C do ESRS 1, jednostka ujawnia jednak, czy tematy dotyczące zrównoważonego rozwoju objęte odpowiednio ESRS E4, ESRS S1, ESRS S2, ESRS S3 i ESRS S4 zostały uznane za istotne w wyniku oceny istotności dokonanej przez jednostkę. Jeżeli ponadto co najmniej jeden z tych tematów został uznany za istotny, jednostka w odniesieniu do każdego istotnego tematu:

▼C2

a) ujawnia wykaz kwestii (tj. temat, podtemat lub mniejszą jednostkę tematyczną) w AR 16 ESRS 1, dodatek A, które zostały ocenione jako istotne, oraz zwięźle opisuje sposób, w jaki ***model biznesowy*** i strategia jednostki uwzględniają wpływy jednostki związane z tymi kwestiami. Jednostka może zidentyfikować kwestię na poziomie tematu, podtematu lub mniejszej jednostki tematycznej;

b) zwięźle opisuje wszelkie terminowe ***cele*** związane z danymi kwestiami, postępy poczynione w kierunku osiągnięcia tych celów, oraz czy jej cele związane z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami*** opierają się na rozstrzygających dowodach naukowych;

c) zwięźle opisuje swoje ***polityki*** związane z danymi kwestiami;

d) zwięźle opisuje ***działania*** podjęte w celu zidentyfikowania, monitorowania rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych wpływów związanych z przedmiotowymi kwestiami, a także zapobiegania im oraz ich łagodzenia, naprawy ich skutków lub ich wyeliminowania oraz wyniki takich działań; oraz

e) ujawnia ***mierniki*** związane z danymi kwestiami.

2. **Ład korporacyjny**

18. Celem niniejszego rozdziału jest ustanowienie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią zrozumienie procesów ładu korporacyjnego, kontroli i procedur stosowanych do monitorowania ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***, zarządzania nimi oraz ich nadzorowania.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-1 – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych

19. **Jednostka ujawnia skład organów administrujących, zarządzających i nadzorczych, ich role i obowiązki oraz dostęp do wiedzy fachowej i umiejętności w kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem**.

20. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat:

a) składu i różnorodności ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych***;

b) ról i obowiązków ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*** w zakresie sprawowania nadzoru nad procesem zarządzania istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** *i* ***szansami***, w tym roli kierownictwa w tych procesach; oraz

c) wiedzy fachowej i umiejętności jej organów administrujących, zarządzających i nadzorczych w ***kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem*** lub dostępu do takiej wiedzy fachowej i umiejętności.

21. Jednostka ujawnia następujące informacje na temat składu organów administrujących, zarządzających i nadzorczych jednostki i różnorodności członków tych organów:

a) liczba członków wykonawczych i niewykonawczych;

b) reprezentacja ***pracowników*** i innych osób świadczących pracę;

▼C2

c) doświadczenie związane z sektorami, produktami i położeniem geograficznym jednostki;

d) odsetek według płci i inne aspekty różnorodności, które przedsiębiorstwo bierze pod uwagę. Zróżnicowanie zarządu pod względem płci ([13]) oblicza się jako średni stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn wśród członków organów; oraz

e) odsetek ***niezależnych członków organów*** ([14]). W przypadku jednostek z zarządem monistycznym odsetek ten pokrywa się z odsetkiem niezależnych niewykonawczych członków organów. W przypadku jednostek z zarządem dualistycznym odsetek ten pokrywa się z odsetkiem niezależnych członków organu nadzorczego.

22. Jednostka ujawnia następujące informacje dotyczące ról i obowiązków ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych***:

a) tożsamość ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*** (takich jak komitet zarządu lub podobne) lub osób w ramach organu odpowiedzialnych za nadzór nad ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami***;

b) sposób, w jaki odpowiedzialność każdego organu lub osoby za wpływy, ryzyka i szanse jest odzwierciedlona w zakresie zadań, uprawnieniach zarządu i innych powiązanych ***politykach*** jednostki;

c) opis roli kierownictwa w procesach ładu korporacyjnego, kontrolach i procedurach stosowanych do monitorowania wpływów, ryzyk i szans, zarządzania nimi oraz ich nadzorowania, w tym:

i. informację, czy rolę tę powierzono osobie na konkretnym stanowisku szczebla kierowniczego lub komitetowi i w jaki sposób sprawowany jest nadzór nad tym stanowiskiem lub komitetem;

ii. informację o strukturach raportowania organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym;

iii. informację, czy w zarządzaniu wpływami, ryzykami i szansami stosuje się specjalne kontrole i procedury, a jeśli tak, to w jaki sposób są one zintegrowane z innymi funkcjami wewnętrznymi; oraz

d) sposób, w jaki organy administrujące, zarządzające i nadzorcze oraz kadra kierownicza wyższego szczebla nadzorują ustalanie celów związanych z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami, oraz sposób, w jaki monitorują postępy w ich realizacji.

23. Ujawniane informacje obejmują opis sposobu, w jaki ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze*** określają, czy odpowiednie umiejętności i wiedza fachowa są dostępne lub zostaną rozwinięte w celu nadzorowania ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***, w tym:

([13]) Informacje te są potrzebne: uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 13 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 z dnia 6 kwietnia 2022 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 w zakresie zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Zróżnicowanie członków zarządu ze względu na płeć”), oraz administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu delegowanemu Komisji (UE) 2020/1816 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniającemu rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 określonych za pomocą wskaźnika „Średni ważony stosunek liczby kobiet do liczby mężczyzn wśród członków zarządu” w sekcji 1 i 2 załącznika II.

([14]) Informacje te są potrzebne administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816 określonych za pomocą wskaźnika „Średni ważony odsetek członków zarządu, którzy są niezależni” w sekcji 1 załącznika II.

▼C2

a) wiedzę fachową związaną ze zrównoważonym rozwojem, którą organy jako całość posiadają bezpośrednio albo którą mogą wykorzystać, na przykład poprzez dostęp do ekspertów lub szkoleń; oraz

b) sposób, w jaki te umiejętności i wiedza fachowa są powiązane z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami jednostki.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-2 – Informacje przekazywane organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym jednostki oraz podejmowane przez nie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem

24. **Jednostka ujawnia, w jaki sposób organy administrujące, zarządzające i nadzorcze są informowane o kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz w jaki sposób podjęto te kwestie w okresie sprawozdawczym.**

25. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze*** są informowane o ***kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem***, a także do jakich informacji i kwestii się odnosiły w okresie sprawozdawczym. To z kolei umożliwia zrozumienie, czy członkowie tych organów byli odpowiednio informowani i czy byli w stanie pełnić swoje role.

26. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) informację, czy, przez kogo i jak często ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze***, w tym ich odpowiednie komitety, są informowane o istotnych ***wpływach***, ***ryzykach*** i ***szansach*** (zob. wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-1 – *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans* niniejszego standardu), o wdrażaniu należytej staranności oraz o wynikach i skuteczności ***polityk, działań, mierników*** i ***celów*** przyjętych w celu ich uwzględnienia;

b) sposób, w jaki ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze*** uwzględniają wpływy, ryzyka i szanse podczas nadzorowania strategii jednostki, jej decyzji dotyczących głównych transakcji oraz jej procesów zarządzania ryzykiem, w tym czy wzięły pod uwagę kompromisy związane z tymi wpływami, ryzykami i szansami; oraz

c) wykaz istotnych wpływów, ryzyk i szans, którymi w okresie sprawozdawczym zajmowały się organy administrujące, zarządzające i nadzorcze lub ich odpowiednie komitety.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-3 – Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt

27. **Jednostka ujawnia informacje na temat uwzględnienia swoich wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt.**

28. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy, czy członkom ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*** oferuje się systemy zachęt, które są powiązane z ***kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem***.

29. Jednostka ujawnia następujące informacje na temat systemów zachęt i ***polityki*** wynagrodzeń powiązanych z ***kwestiami związanych ze zrównoważonym rozwojem*** w odniesieniu do członków ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*** jednostki, jeżeli takie systemy istnieją:

a) opis kluczowych cech systemów zachęt;

b) informację, czy wyniki ocenia się w odniesieniu do konkretnych ***celów*** lub wpływów związanych ze zrównoważonym rozwojem, a jeżeli tak, to jakich;

c) informację, czy i w jaki sposób ***mierniki*** wyników związane ze zrównoważonym rozwojem uznaje się za wskaźniki referencyjne dotyczące wyników lub uwzględnia w polityce wynagrodzeń;

▼C2

d) część wynagrodzenia zmiennego zależnego od celów lub wpływów związanych ze zrównoważonym rozwojem; oraz

e) poziom, na którym zatwierdza się i aktualizuje warunki systemów zachęt w jednostce.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-4 – Oświadczenie dotyczące należytej staranności

30. **Jednostka ujawnia zestawienie informacji zawartych w jej oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju na temat procesu należytej staranności.**

31. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest ułatwienie zrozumienia procesu należytej staranności jednostki w odniesieniu do ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***.

32. Główne aspekty i etapy procesu należytej staranności, o których mowa w ESRS 1 rozdział 4 *Należyta staranność*, są związane z szeregiem przekrojowych i tematycznych wymogów dotyczących ujawniania informacji zgodnie z ESRS. Jednostka przedstawia zestawienie, w którym wyjaśniono, w jaki sposób i gdzie w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju uwzględniono stosowanie przez nią głównych aspektów i etapów procesu należytej staranności, aby umożliwić przedstawienie rzeczywistych praktyk jednostki w odniesieniu do należytej staranności ([15]).

33. W niniejszym wymogu dotyczącym ujawniania informacji nie określono żadnych szczególnych wymogów dotyczących zachowań w odniesieniu do ***działań*** związanych z zapewnieniem należytej staranności i nie rozszerzono ani nie zmodyfikowano roli ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*** zgodnie z innymi przepisami ustawowymi lub wykonawczymi.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV–5 – Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju

34. **Jednostka ujawnia główne cechy swojego systemu zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej w odniesieniu do procesu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.**

35. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat procesów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej jednostki w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

36. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) zakres, główne cechy i elementy procesów i systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;

b) stosowane podejście do oceny ryzyka, w tym metodę ustalania priorytetów w zakresie ryzyka;

c) główne zidentyfikowane ryzyka oraz strategie ich ograniczania, w tym powiązane kontrole;

d) opis sposobu, w jaki jednostka włącza ustalenia z oceny ryzyka i kontroli wewnętrznych w odniesieniu do procesu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do odpowiednich funkcji i procesów wewnętrznych; oraz

e) opis okresowego przekazywania ustaleń, o których mowa w lit. d), ***organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym***.

([15]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym podlegających rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak procesu w zakresie due diligence”).

▼C2

3. **Strategia**

37. W niniejszym rozdziale ustanowiono wymogi dotyczące ujawniania informacji, które umożliwią zrozumienie:

a) elementów strategii jednostki, które odnoszą się do ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***, jej ***modelu biznesowego*** i jej ***łańcucha wartości***, lub na nie wpływają;

b) sposobu, w jaki w strategii jednostki i jej modelu biznesowym uwzględnia się interesy i opinie ***zainteresowanych stron***; oraz

c) wyniku oceny istotnych ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** jednostki, w tym sposobu, w jaki wpływają one na jej strategię i model biznesowy.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-1 – Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości

38. **Jednostka ujawnia elementy swojej strategii odnoszące się do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem lub na nie wpływające, jej modelu biznesowego i jej łańcucha wartości.**

39. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest opisanie kluczowych elementów ogólnej strategii jednostki, które odnoszą się do ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** lub na nie wpływają, oraz kluczowych elementów ***modelu biznesowego*** i ***łańcucha wartości*** jednostki, aby umożliwić zrozumienie ekspozycji jednostki na ***wpływy***, ***ryzyka*** i ***szanse*** oraz zrozumienie ich źródeł.

40. Jednostka ujawnia następujące informacje na temat kluczowych elementów swojej ogólnej strategii, które odnoszą się do ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** lub na nie wpływają:

a) opis:

i. znaczących grup oferowanych produktów lub usług, w tym zmian w okresie sprawozdawczym (nowe/usunięte produkty lub usługi);

ii. znaczących obsługiwanych rynków lub grup klientów, w tym zmian w okresie sprawozdawczym (nowe/usunięte rynki lub grupy klientów);

iii. liczby ***pracowników*** w podziale na obszary geograficzne; oraz

iv. w stosownych przypadkach i gdy jest to istotne, produktów i usług, które są objęte zakazami na niektórych rynkach;

b) podział całkowitych przychodów, zgodnie z jej sprawozdaniem finansowym, według znaczących sektorów ESRS. Jeżeli jednostka uwzględnia w swoim sprawozdaniu finansowym sprawozdawczość dotyczącą segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne*, informacje o przychodach z poszczególnych sektorów należy w miarę możliwości uzgodnić z informacjami określonymi w MSSF 8;

c) wykaz dodatkowych znaczących sektorów ESRS poza sektorami, które uwzględniono w pkt 40 lit. b), takich jak działania, które powodują powstanie przychodów między spółkami, w których jednostka rozwija znaczącą działalność lub w których jest lub może być powiązana z istotnymi wpływami. Identyfikacja tych dodatkowych sektorów ESRS jest spójna ze sposobem, w jaki jednostka uwzględniła je podczas przeprowadzania oceny ***istotności***, oraz ze sposobem, w jaki ujawnia ona istotne informacje związane z określonymi sektorami;

d) w stosownych przypadkach oświadczenie wskazujące, wraz z powiązanymi przychodami, że jednostka prowadzi działalność związaną z:

▼C2

i. sektorem ***paliw kopalnych*** (węglem, ropą naftową i gazem) ([16]) (tj. osiąga przychody z działalności związanej z poszukiwaniem, górnictwem, wydobyciem, produkcją, przetwarzaniem, magazynowaniem, rafinacją lub dystrybucją, w tym transportem i magazynowaniem paliw kopalnych zdefiniowanych w art. 2 pkt 62 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 ([17])) oraz handlem tymi paliwami, uwzględniając dezagregację przychodów pochodzących z węgla, ropy naftowej i gazu, a także przychodów pochodzących ze zgodnej z systematyką działalności gospodarczej związanej z gazem ziemnym zgodnie z wymogami art. 8 ust. 7 lit. a) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178 ([18]);

ii. produkcją chemikaliów ([19]), tj. jej działalność jest objęta działem 20.2 w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1893/2006;

iii. kontrowersyjnymi rodzajami broni ([20]) (minami przeciwpiechotnymi, amunicją kasetową, bronią chemiczną i bronią biologiczną); lub

iv. uprawą i produkcją tytoniu ([21]);

e) cele jednostki związane ze zrównoważonym rozwojem w odniesieniu do znaczących grup produktów i usług, kategorii klientów, obszarów geograficznych i relacji z ***zainteresowanymi stronami***;

f) ocenę swoich obecnych znaczących produktów lub usług oraz znaczących rynków i grup klientów w odniesieniu do swoich celów związanych ze zrównoważonym rozwojem; oraz

g) elementy strategii jednostki, które odnoszą się do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem lub na nie wpływają, w tym główne przyszłe wyzwania, krytyczne rozwiązania lub projekty, które mają być wprowadzone w życie, jeśli ma to znaczenie dla sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

([16]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 4 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Ekspozycja z tytułu przedsiębiorstw działających w sektorze paliw kopalnych").

([17]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).

([18]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji (Dz.U. L 443 z 10.12.2021, s. 9).

([19]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli II w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Inwestycje w spółki produkujące chemikalia").

([20]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 14 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Ekspozycja z tytułu kontrowersyjnych rodzajów broni (miny przeciwpiechotne, amunicja kasetowa, broń chemiczna i broń biologiczna)").

([21]) Informacje te są potrzebne administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1818 określonych w art. 12 ust. 1 lit. b).

▼C2

41. Jeżeli jednostka ma siedzibę w państwie członkowskim UE, które dopuszcza zwolnienie z obowiązku ujawniania informacji, o których mowa w art. 18 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/34/UE ([22]), i jeżeli jednostka skorzystała z tego zwolnienia, może pominąć podział przychodów według znaczących sektorów ESRS wymagany na mocy pkt 40 lit. b). W takim przypadku jednostka ujawnia jednak wykaz sektorów ESRS, które są dla niej znaczące.

42. Jednostka ujawnia opis swojego ***modelu biznesowego*** i ***łańcucha wartości***, w tym:

a) swoje nakłady i podejście do gromadzenia, rozwijania i zabezpieczania tych nakładów;

b) swój uzysk i swoje wyniki pod względem bieżących i oczekiwanych korzyści dla klientów, inwestorów i innych ***zainteresowanych stron***; oraz

c) główne cechy łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu oraz pozycję jednostki w ***łańcuchu wartości***, w tym opis głównych podmiotów biznesowych (takich jak kluczowi ***dostawcy***, klienci, sieć dystrybucji i ***użytkownicy końcowi***) oraz ich związków z jednostką. Jeżeli jednostka ma wiele łańcuchów wartości, ujawniane informacje obejmują kluczowe łańcuchy wartości.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

43. **Jednostka ujawnia sposób, w jaki w strategii jednostki i jej modelu biznesowym uwzględnia się interesy i opinie zainteresowanych stron.**

44. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki interesy i opinie ***zainteresowanych stron*** wpływają na strategię i ***model biznesowy*** jednostki.

45. Jednostka ujawnia skrócony opis:

a) zaangażowania zainteresowanych stron, w tym:

i. kluczowych ***zainteresowanych stron*** jednostki;

ii. czy istnieje współpraca z nimi i w odniesieniu do których kategorii zainteresowanych stron;

iii. jak jest zorganizowana;

iv. jaki jest jej cel; oraz

v. w jaki sposób jednostka uwzględnia jej wyniki;

b) sposobu, w jaki jednostka rozumie interesy i opinie kluczowych ***zainteresowanych stron*** w odniesieniu do strategii i ***modelu biznesowego*** jednostki w zakresie, w jakim przeanalizowano je podczas przeprowadzonego przez jednostkę procesu należytej staranności lub procesu oceny ***istotności*** (zob. wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-1 niniejszego standardu);

c) w stosownych przypadkach zmian strategii lub modelu biznesowego, w tym:

i. sposobu, w jaki jednostka zmieniła lub zamierza zmienić swoją strategię lub model biznesowy w celu uwzględnienia interesów i opinii zainteresowanych stron;

ii. wszelkich dalszych działań, które są planowane, i ich terminów; oraz

iii. czy działania te mogą zmienić relacje z zainteresowanymi stronami i ich opinie; oraz

d) tego, czy i w jaki sposób ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze*** są informowane o opiniach i interesach ***zainteresowanych stron***, na które jednostka wywiera wpływ, odnoszących się do wpływów jednostki związanych ze zrównoważonym rozwojem.

([22]) Art. 18 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/34/UE: „przychody netto ze sprzedaży w podziale na poszczególne kategorie działalności oraz rynki geograficzne, jeżeli te kategorie i rynki znacząco się od siebie różnią, z uwzględnieniem zasad organizacji sprzedaży produktów i świadczenia usług”.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

46. **Jednostka ujawnia swoje istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz sposób ich interakcji ze strategią i z modelem biznesowym jednostki.**

47. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** wynikających z oceny ***istotności*** przeprowadzonej przez jednostkę oraz tego, w jaki sposób wynikają one z dostosowania strategii i ***modelu biznesowego*** jednostki, a także sposobu, w jaki powodują ich dostosowanie, w tym alokacji zasobów przez jednostkę. Podlegające ujawnieniu informacje na temat zarządzania istotnymi wpływami, ryzykami i szansami jednostki są określone w tematycznych ESRS oraz w standardach sektorowych, które to standardy muszą być stosowane w połączeniu z ***minimalnymi wymogami dotyczącymi ujawniania informacji*** na temat ***polityk, działań*** i ***celów***, ustanowionymi w niniejszym standardzie.

48. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) krótki opis jej istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** wynikających z przeprowadzonej przez nią oceny istotności (zob. wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-1 niniejszego standardu), w tym opis, w którym miejscu jej własnego ***modelu biznesowego***, własnych operacji oraz ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu koncentrują się te istotne wpływy, ryzyka i szanse;

b) obecne i przewidywane skutki jej istotnych wpływów, ryzyk i szans dla jej modelu biznesowego, łańcucha wartości, strategii i procesu decyzyjnego oraz sposób, w jaki zareagowała lub planuje zareagować na te skutki, w tym wszelkie zmiany, jakich dokonała lub planuje dokonać w swojej strategii lub swoim modelu biznesowym w ramach ***działań*** mających na celu przeciwdziałanie określonym istotnym wpływom lub ryzykom lub wykorzystanie określonych istotnych szans;

c) w odniesieniu do istotnych ***wpływów*** jednostki:

   i. sposób, w jaki istotne negatywne i pozytywne wpływy jednostki oddziałują (lub, w przypadku potencjalnych wpływów, mogą oddziaływać) na ludzi lub środowisko;

   ii. czy i w jaki sposób wpływy wynikają ze strategii i modelu biznesowego jednostki lub są z nimi powiązane;

   iii. racjonalnie oczekiwaną perspektywę czasową wpływów; oraz

   iv. czy jednostka jest zaangażowana w istotne wpływy na skutek swojej działalności lub ze względu na swoje ***relacje biznesowe***, przez opisanie charakteru odnośnej działalności lub odnośnych relacji biznesowych;

d) ***bieżące skutki finansowe*** istotnych ryzyk i szans jednostki dla jej sytuacji finansowej, wyników finansowych i przepływów pieniężnych oraz informacje o istotnych ryzykach i szansach, w przypadku których istnieje znaczące ryzyko istotnej korekty w następnym rocznym okresie sprawozdawczym wartości bilansowych aktywów i zobowiązań wykazanych w powiązanym sprawozdaniu finansowym;

e) **przewidywane skutki finansowe** istotnych ryzyk i szans jednostki dla sytuacji finansowej, wyników finansowych i przepływów pieniężnych jednostki w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej, w tym racjonalnie oczekiwaną perspektywę czasową tych skutków. Obejmuje to sposób, w jaki zgodnie z oczekiwaniami jednostki jej sytuacja finansowa, wyniki finansowe i przepływy pieniężne zmienią się w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej w związku z przyjętą strategią zarządzania ryzykami i szansami, biorąc pod uwagę:

▼C2

i. plany inwestycyjne i plany zbywania aktywów (na przykład wydatki kapitałowe, znaczące nabycia i zbycia, wspólne przedsięwzięcia, transformacja działalności, innowacje, nowe obszary działalności i wycofanie aktywów), w tym plany, do realizacji których jednostka nie jest zobowiązana na mocy umowy; oraz

ii. planowane źródła finansowania służące realizacji jej strategii;

f) informacje na temat odporności strategii i modelu biznesowego jednostki w zakresie jej zdolności do przeciwdziałania swoim istotnym wpływom i ryzykom oraz do wykorzystania istotnych szans. Jednostka ujawnia jakościową i, w stosownych przypadkach, ilościową analizę odporności, w tym sposób przeprowadzenia analizy oraz zastosowane perspektywy czasowe określone w ESRS 1 (zob. ESRS 1 rozdział 6 Perspektywy czasowe). Przedstawiając informacje ilościowe, jednostka może ujawniać pojedyncze kwoty lub zakresy;

g) zmiany istotnych wpływów, ryzyk i szans jednostki w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym; oraz

h) wyszczególnienie tych wpływów, ryzyk i szans, które są objęte wymogami dotyczącymi ujawniania informacji zawartymi w ESRS, w przeciwieństwie do wpływów, ryzyk i szans, które jednostka uwzględnia, przedstawiając dodatkowe ujawnienia specyficzne dla jednostki.

49. Jednostka może ujawnić informacje opisowe wymagane na mocy pkt 46 wraz z ujawnieniami przewidzianymi w odpowiednim tematycznych ESRS, w którym to przypadku przedstawia również oświadczenie dotyczące swoich istotnych ***wpływów, ryzyk*** i ***szans***, wraz z ujawnieniami przygotowanymi zgodnie z niniejszym rozdziałem ESRS 2.

4. **Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami**

4.1 ***Ujawniane informacje dotyczące procesu oceny istotności***

50. W niniejszym rozdziale ustanowiono wymogi dotyczące ujawniania informacji, które umożliwią zrozumienie:

a) procesu identyfikacji istotnych ***wpływów, ryzyk*** i ***szans***; oraz

b) informacji, które w wyniku oceny ***istotności*** jednostka uwzględniła w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju***.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-1 – Opis procesu służącego identyfikacji i ocenie istotnych wpływów, ryzyk i szans

51. **Jednostka ujawnia proces identyfikacji wpływów, ryzyk i szans oraz oceny, które z nich są istotne.**

52. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat procesu, w ramach którego jednostka identyfikuje ***wpływy, ryzyka*** i ***szanse*** oraz ocenia ich ***istotność***, jako podstawy ustalenia ujawnień w ***oświadczeniu jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** (zob. ESRS 1 rozdział 3 i powiązane z nim wymogi dotyczące stosowania, które określają wymogi i zasady dotyczące procesu identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans w oparciu o zasadę podwójnej istotności).

53. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) opis metod i założeń stosowanych w opisanym procesie;

▼C2

b) przegląd procesu identyfikacji, oceny, priorytetowego traktowania i monitorowania potencjalnych i rzeczywistych ***wpływów*** jednostki na ludzi i środowisko, opartych na procesie należytej staranności jednostki, w tym wyjaśnienie, czy i w jaki sposób w tym procesie:

   i. skoncentrowano się na określonej działalności, relacjach biznesowych, obszarach geograficznych lub innych czynnikach powodujących podwyższone ryzyko wystąpienia niekorzystnych skutków;

   ii. uwzględniono wpływy, w które zaangażowana jest jednostka ze względu na swoje własne operacje lub w wyniku swoich relacji biznesowych;

   iii. uwzględniono konsultacje z ***zainteresowanymi stronami***, na które jednostka wywiera wpływ, w celu zrozumienia, w jaki sposób może na nie oddziaływać, oraz z ekspertami zewnętrznymi;

   iv. ustalono hierarchię negatywnych wpływów na podstawie ich względnej dotkliwości i prawdopodobieństwa (zob. ESRS 1 sekcja 3.4 *Istotność wpływu*) oraz – w stosownych przypadkach – pozytywnych wpływów na podstawie ich względnej skali, zasięgu i prawdopodobieństwa oraz określono, które kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem są istotne do celów sprawozdawczości, w tym progi jakościowe lub ilościowe oraz inne kryteria stosowane zgodnie z ESRS 1 sekcja 3.4 *Istotność wpływu*;

c) przegląd procesu stosowanego w celu zidentyfikowania, oceny, ustalenia hierarchii i monitorowania ***ryzyk*** i ***szans***, które mają lub mogą mieć ***skutki finansowe***. Ujawniane informacje obejmują:

   i. sposób, w jaki jednostka uwzględniła powiązania swoich wpływów i zależności z ryzykami i szansami, które mogą wynikać z tych wpływów i zależności;

   ii. sposób, w jaki jednostka ocenia prawdopodobieństwo, skalę i charakter skutków związanych ze zidentyfikowanymi ryzykami i szansami (taki jak progi jakościowe lub ilościowe oraz inne kryteria stosowane zgodnie z ESRS 1 sekcja 3.5 *Istotność finansowa*);

   iii. sposób, w jaki jednostka ustala hierarchię ryzyk związanych ze zrównoważonym rozwojem w stosunku do innych rodzajów ryzyka, w tym stosowane przez nią narzędzia oceny ryzyka;

d) opis procesu decyzyjnego oraz powiązanych procedur kontroli wewnętrznej;

e) zakres i sposób włączenia procesu identyfikacji i oceny wpływów i ryzyk oraz zarządzania nimi do ogólnego procesu zarządzania ryzykiem stosowanego przez jednostkę oraz wykorzystania go do oceny ogólnego profilu ryzyka jednostki i stosowanych przez nią procesów zarządzania ryzykiem;

f) zakres i sposób włączenia procesu identyfikacji i oceny szans oraz zarządzania nimi do ogólnego procesu zarządzania stosowanego przez jednostkę, w stosownych przypadkach;

g) parametry wejściowe wykorzystane przez jednostkę (na przykład źródła danych, zakres odnośnych operacji oraz szczegółowość zastosowanych założeń); oraz

h) informację, czy i w jaki sposób proces zmieniono w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym, datę ostatniej modyfikacji procesu oraz przyszłe daty przeglądu oceny istotności.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-2 – Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju

54. **Jednostka informuje o spełnieniu wymogów dotyczących ujawniania informacji w swoich oświadczeniach dotyczących zrównoważonego rozwoju.**

55. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w oświadczeniu jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju oraz tematów, które pominięto jako nieistotne w wyniku oceny ***istotności***.

56. Jednostka dołącza wykaz wymogów dotyczących ujawniania informacji spełnionych przy sporządzaniu ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** po przeprowadzeniu oceny ***istotności*** (zob. ESRS 1 rozdział 3), w tym numery stron lub punkty, w których w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju znajdują się odpowiednie ujawnienia. Informacje te można przedstawić w formie indeksu treści. Jednostka załącza również tabelę uwzględniającą wszystkie punkty danych, które wynikają z innych przepisów UE, wymienione w dodatku B do niniejszego standardu i wskazującą, w której części oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju można je znaleźć; tabela ta obejmuje również te punkty danych, które uznano za nieistotne – w takim przypadku jednostka zamieszcza adnotację „Nieistotne” w tabeli zgodnie z ESRS 1 pkt 35.

57. Jeżeli jednostka stwierdzi, że problematyka zmiany klimatu nie jest istotna, i w związku z tym pominie wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS E1 *Zmiana klimatu*, ujawnia szczegółowe objaśnienie wniosków ze swojej oceny ***istotności*** w odniesieniu do zmiany klimatu (zob. ESRS 2 IRO-2 *Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju*), uwzględniając perspektywiczną analizę warunków, które mogłyby skłonić jednostkę do uznania problematyki zmiany klimatu za istotną w przyszłości.

58. Jeżeli jednostka stwierdzi, że zagadnienie inne niż zmiana klimatu nie jest istotne, i w związku z tym pominie wszystkie wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach odpowiednich tematycznych ESRS, może przedstawić krótkie omówienie wniosków ze swojej oceny ***istotności*** w odniesieniu do tego tematu.

59. Jednostka przedstawia wyjaśnienie, w jaki sposób ustaliła istotne informacje wymagające ujawnienia w związku z ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami***, które jednostka uznała za istotne, w tym zastosowanie progów lub sposób wdrażania kryteriów określonych w ESRS 1 sekcja 3.2 *Istotne kwestie oraz istotność informacji*.

4.2 ***Minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji związanych z politykami i działaniami***

60. W niniejszej sekcji określono ***minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji***, które należy uwzględnić, gdy jednostka ujawnia informacje na temat swoich ***polityk*** i ***działań*** mających na celu zapobieganie rzeczywistym i potencjalnym istotnym ***wpływom*** oraz ich łagodzenie i naprawę ich skutków, przeciwdziałanie istotnym ***ryzykom*** lub wykorzystanie istotnych ***szans*** (łącznie „zarządzanie istotnymi ***kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem***”). Stosuje się je łącznie z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji, w tym wymogami dotyczącymi stosowania, zawartymi w odpowiednich tematycznych ESRS i sektorowych ESRS. Wykorzystuje się je również w sytuacji, w której jednostka opracowuje ujawnienia specyficzne dla jednostki.

61. Odpowiednie ujawniane informacje zamieszcza się obok ujawnianych informacji przewidzianych w odpowiednich ESRS. Jeżeli jedna ***polityka*** lub te same ***działania*** dotyczą kilku powiązanych ze sobą ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***, jednostka może ujawniać wymagane informacje w swojej sprawozdawczości zgodnie z jednym tematycznym ESRS i odnieść się do nich w swojej sprawozdawczości w ramach innego tematycznego ESRS.

62. Jeżeli jednostka nie jest w stanie ujawnić informacji na temat ***polityki*** i ***działań*** wymaganych zgodnie z odpowiednimi ESRS, ponieważ nie przyjęła polityki lub nie podjęła działań odnoszących się do danej ***kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem***, ujawnia ten fakt i przedstawia powody, dla których nie przyjęła takiej polityki lub nie podjęła takich działań. Jednostka ta może ujawnić ramy czasowe, w których zamierza przyjąć odnośną politykę lub podjąć odnośne działania.

▼C2

Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Polityki MDR-P – Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem

63. Jednostka stosuje ***minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji*** określone w tym przepisie przy ujawnianiu ***polityki*** dotyczącej poszczególnych ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** zidentyfikowanych jako istotne.

64. Celem niniejszego ***minimalnego wymogu dotyczącego ujawniania informacji*** jest zapewnienie wiedzy na temat ***polityki*** jednostki dotyczącej zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym ***wpływom*** oraz ich łagodzenia i naprawy ich skutków, przeciwdziałania ***ryzykom*** lub wykorzystania ***szans***.

65. Jednostka ujawnia informacje na temat ***polityki*** przyjętej w celu zarządzania istotnymi ***kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem***. Ujawniane informacje obejmują:

a) opis kluczowej treści ***polityki***, w tym jej ogólnych celów oraz istotnych ***wpływów, ryzyk*** i ***szans***, do których odnosi się polityka, oraz procesu monitorowania;

b) opis zakresu polityki lub jej wyłączeń pod względem działalności, ***łańcucha wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu, obszarów geograficznych oraz, w stosownych przypadkach, grup ***zainteresowanych stron***, na które jednostka wywiera wpływ;

c) najwyższy szczebel w organizacji jednostki, który jest odpowiedzialny za wdrażanie polityki;

d) odniesienie, w stosownych przypadkach, do norm lub inicjatyw osób trzecich, które jednostka zobowiązuje się przestrzegać w drodze wdrożenia polityki;

e) w stosownych przypadkach opis uwzględnienia interesów kluczowych ***zainteresowanych stron*** przy ustalaniu polityki; oraz

f) w stosownych przypadkach informację, czy i w jaki sposób jednostka udostępnia politykę zainteresowanym stronom, na które jednostka ma potencjalnie wpływ, oraz zainteresowanym stronom, które muszą pomóc we wdrażaniu polityki.

Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Działania MDR-A – Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

66. Jednostka stosuje wymogi dotyczące treści ujawnianych informacji przewidziane w tym przepisie przy opisywaniu ***działań***, za pośrednictwem których zarządza każdą istotną **kwestią związaną ze zrównoważonym rozwojem**, w tym planów działania i przydzielonych lub planowanych zasobów.

67. Celem niniejszego ***minimalnego wymogu dotyczącego ujawniania informacji*** jest zapewnienie wiedzy na temat kluczowych ***działań*** podjętych lub planowanych w celu zapobiegania rzeczywistym i potencjalnym ***wpływom*** oraz ich łagodzenia i ***naprawy ich skutków*** oraz przeciwdziałania ***ryzykom*** i wykorzystania ***szans*** oraz, w stosownych przypadkach, osiągnięcia celów i ***założeń*** powiązanych ***polityk***.

68. W przypadku gdy wdrażanie ***polityki*** wymaga ***działań*** lub kompleksowego planu działania, aby osiągnąć jej cele, jak również gdy działania są realizowane bez określonej polityki, jednostka ujawnia następujące informacje:

a) wykaz kluczowych działań podjętych w roku sprawozdawczym i planowanych na przyszłość, ich oczekiwane rezultaty oraz, w stosownych przypadkach, sposób, w jaki ich realizacja przyczynia się do osiągnięcia celów i ***założeń*** polityki;

b) zakres kluczowych działań (tj. uwzględnienie działań, ***łańcucha wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu, obszarów geograficznych oraz, w stosownych przypadkach, grup ***zainteresowanych stron***, na które jednostka wywiera wpływ);

▼C2

c) perspektywy czasowe, w których jednostka zamierza zrealizować każde kluczowe działanie;

d) w stosownych przypadkach kluczowe działania (wraz z wynikami) podjęte w celu zapewnienia ***środków naprawczych*** na rzecz osób pokrzywdzonych w wyniku faktycznych istotnych wpływów, a także współpracy w tym zakresie lub wsparcia tych środków;

e) w stosownych przypadkach informacje ilościowe i jakościowe dotyczące postępów w realizacji działań lub planów działania ujawnionych w poprzednich okresach.

69. W przypadku gdy realizacja planu działania wymaga znacznych wydatków operacyjnych (Opex) lub nakładów inwestycyjnych (Capex), jednostka:

a) opisuje rodzaj obecnych i przyszłych zasobów finansowych i innych zasobów przeznaczonych na plan działania, w tym, w stosownych przypadkach, odpowiednie warunki instrumentów zrównoważonego finansowania, takich jak obligacje ekologiczne, obligacje społeczne i zielone pożyczki, cele środowiskowe lub społeczne, oraz ewentualne uzależnienie zdolności do wdrożenia działań lub planu działania od określonych warunków wstępnych, np. przyznania wsparcia finansowego lub zmian w polityce publicznej i na rynku;

b) podaje kwotę bieżących zasobów finansowych i wyjaśnia sposób, w jaki odnoszą się one do najistotniejszych kwot przedstawionych w sprawozdaniu finansowym; oraz

c) podaje kwotę zasobów finansowych, jakimi będzie dysponować w przyszłości.

5. **Mierniki i cele**

70. W niniejszym rozdziale określono ***minimalne wymogi dotyczące ujawniania informacji***, które uwzględnia się, gdy jednostka ujawnia informacje na temat swoich ***mierników*** i ***celów*** odnoszących się do poszczególnych istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem. Stosuje się je łącznie z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji, w tym wymogami dotyczącymi stosowania, zawartymi w odpowiednich tematycznych ESRS. Wykorzystuje się je również w sytuacji, w której jednostka opracowuje ujawnienia specyficzne dla jednostki.

71. Odpowiednie ujawnienia zamieszcza się obok ujawnianych informacji przewidzianych w tematycznych ESRS.

72. Jeżeli jednostka nie jest w stanie ujawnić informacji dotyczących ***celów*** wymaganych zgodnie z odpowiednimi tematycznymi ESRS, ponieważ nie wyznaczyła celów odnoszących się do danej kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem, ujawnia ten fakt i przedstawia powody, dla których nie wyznaczyła takich celów. Jednostka ta może ujawnić ramy czasowe, w których zamierza przyjąć odnośną politykę lub podjąć odnośne działania.

Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Mierniki MDR-M – Mierniki w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

73. Jednostka stosuje wymogi dotyczące treści ujawnianych informacji przewidziane w tym przepisie przy ujawnianiu informacji dotyczących ***mierników*** przyjętych dla poszczególnych istotnych ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***.

74. Celem niniejszego ***minimalnego wymogu dotyczącego ujawniania informacji*** jest zapewnienie zrozumienia ***mierników*** wykorzystywanych przez jednostkę w celu monitorowania skuteczności ***działań*** w zakresie zarządzania istotnymi ***kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem***.

75. Jednostka ujawnia wszelkie ***mierniki*** związane z istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** lub ***szansami***, z których korzysta na potrzeby oceniania wyników i efektywności.

▼C2

76. ***Mierniki*** obejmują mierniki zdefiniowane w ESRS, jak również mierniki zidentyfikowane w odniesieniu do poszczególnych podmiotów, niezależnie od tego, czy pochodzą z innych źródeł, czy też zostały opracowane przez samą jednostkę.

77. W odniesieniu do każdego ***miernika*** jednostka:

a) ujawnia metody i istotne założenia leżące u podstaw miernika, w tym ograniczenia stosowanych metod;

b) ujawnia, czy pomiar miernika został zatwierdzony przez organ zewnętrzny inny niż dostawca usług atestacyjnych, a jeżeli tak – wskazuje ten organ;

c) oznacza i określa miernik, stosując konkretne, przejrzyste i precyzyjne nazwy i opisy;

d) jeżeli jako jednostkę miary wskazano walutę, stosuje walutę prezentacji wykorzystywaną w swoich sprawozdaniach finansowych.

Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Wskaźniki MDR-T – Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów

78. Jednostka stosuje wymogi dotyczące treści ujawnianych informacji przewidziane w tym przepisie przy ujawnianiu informacji dotyczących ***celów***, które określiła w odniesieniu do każdej istotnej ***kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem***.

79. Celem niniejszego ***minimalnego wymogu dotyczącego ujawniania informacji*** jest zapewnienie w odniesieniu do każdej istotnej ***kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem*** wiedzy na temat:

a) czy i w jaki sposób jednostka monitoruje skuteczność podejmowanych przez siebie ***działań*** mających na celu przeciwdziałanie istotnym ***wpływom*** i ***ryzykom*** oraz wykorzystanie istotnych ***szans***, a także ***mierników*** wykorzystywanych przez nią w tym celu;

b) wymiernych, terminowych, zorientowanych na rezultaty ***celów*** wyznaczonych przez jednostkę na potrzeby zrealizowania założeń ***polityki***, opracowanych z myślą o oczekiwanych skutkach dla ludzi, środowiska lub jednostki w kontekście istotnych wpływów, ryzyk i szans;

c) ogólnych postępów w realizacji wyznaczonych celów w miarę upływu czasu;

d) jeżeli jednostka nie wyznaczyła wymiernych, terminowych, zorientowanych na rezultaty celów, to czy i w jaki sposób jednostka pomimo to monitoruje skuteczność podejmowanych przez siebie działań mających na celu przeciwdziałanie istotnym wpływom i ryzykom oraz wykorzystanie istotnych szans, oraz czy i w jaki sposób mierzy ona postępy w realizacji założeń swojej ***polityki***; oraz

e) czy i w jaki sposób ***zainteresowane strony*** brały udział w procesie wyznaczania celów w odniesieniu do poszczególnych istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.

80. Jednostka ujawnia wymierne, zorientowane na rezultaty i terminowe ***cele*** w zakresie istotnych ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***, które wyznaczyła na potrzeby oceny dokonywanych postępów. W odniesieniu do każdego celu ujawniane informacje obejmują:

a) opis związku między celem a założeniami ***polityki***;

b) wyznaczony poziom docelowy, która ma zostać osiągnięty, w tym – w stosownych przypadkach – określenie, czy cel ma charakter bezwzględny czy względny, a także wskazanie jednostki, w której mierzone będą postępy w jego realizacji;

▼C2

c) zakres celu, uwzględniając działalność jednostki lub – w stosownych przypadkach – jej ***łańcuch wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu, a także granice geograficzne;

d) wartość bazową i rok bazowy, względem których dokonuje się pomiaru postępów;

e) okres, którego dotyczy dany cel, oraz – w stosownych przypadkach – wszelkie cele pośrednie lub tymczasowe;

f) opis metod i znaczących założeń stosowanych przy wyznaczaniu celów, w tym – w stosownych przypadkach – wybrany ***scenariusz***, źródła danych, dostosowanie do celów polityki na szczeblu krajowym, unijnym lub międzynarodowym, oraz sposób, w jaki założenia uwzględniają szerszy kontekst zrównoważonego rozwoju lub lokalną sytuację, w której mają miejsce wpływy;

g) wskazanie, czy cele jednostki związane z kwestiami środowiskowymi zostały wyznaczone w oparciu o niezbite dowody naukowe;

h) czy i w jaki sposób ***zainteresowane strony*** brały udział w procesie wyznaczania celów w odniesieniu do poszczególnych istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem;

i) informacje o wszelkich zmianach w celach i powiązanych z nimi ***miernikach*** lub w leżących u ich podstaw metodach pomiaru, znaczących założeniach, ograniczeniach, źródłach i procesach gromadzenia danych przyjętych w określonej perspektywie czasowej. Informacje te obejmują wyjaśnienie przesłanek uzasadniających dokonanie tych zmian oraz ich wpływu na porównywalność (zob. wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-2 *Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności w niniejszym standardzie*); oraz

j) informacje o uzyskiwanych wynikach w realizacji ujawnionych celów, w tym informacje na temat sposobu monitorowania i kontrolowania postępów w realizacji celów oraz wykorzystywanych mierników, informacje wskazujące, czy postępy są zgodne z założeniami przedstawionymi w pierwotnym planie, a także wyniki analizy tendencji lub znaczących zmian w wynikach osiąganych przez jednostkę w kontekście realizacji celu.

81. Jeżeli jednostka nie wyznaczyła wymiernych, zorientowanych na rezultaty ***celów***:

a) jednostka może ujawniać, czy takie cele zostaną wyznaczone oraz ramy czasowe ich wyznaczenia, natomiast jeżeli jednostka nie planuje ich wyznaczyć, przedstawia stosowne uzasadnienie;

b) jednostka ujawnia, czy pomimo to monitoruje skuteczność swoich ***polityk*** i podejmowanych przez siebie ***działań*** dotyczących istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** związanych ze zrównoważonym rozwojem, a jeżeli tak:

   i. przedstawia wszelkie procedury, za pośrednictwem których to robi;

   ii. wyznaczony poziom ambicji, który ma zostać osiągnięty, a także wszelkie wskaźniki o charakterze jakościowym lub ilościowym, z których korzysta do oceniania postępów, w tym okres odniesienia, względem którego dokonuje pomiaru postępów.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 2 i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

1. **Podstawa sporządzenia**

Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-1 – Ogólna podstawa sporządzenia oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju–

AR 1. Przy opisywaniu, w jakim zakresie ***oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju*** ma zastosowanie do ***łańcucha wartości*** jednostki na wyższym i niższym szczeblu (zob. ESRS 1 sekcja 5.1 *Jednostka sprawozdająca i łańcuch wartości*), jednostka może dokonać rozróżnienia między:

a) zakresem, w jakim przeprowadzana przez nią ocena ***istotności wpływów, ryzyk*** i ***szans*** obejmuje jej łańcuch wartości na wyższym lub niższym szczeblu;

b) zakresem, w jakim jej ***polityki, działania*** i ***cele*** obejmują jej łańcuch wartości; oraz

c) zakresem, w jakim jednostka uwzględnia dane o łańcuchu wartości na wyższym lub niższym szczeblu przy ujawnianiu informacji dotyczących ***mierników***.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji BP-2 – Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności

AR 2. Jednostka może ujawnić, czy opiera się na jakichkolwiek normach europejskich zatwierdzonych w ramach europejskiego systemu normalizacji (normy ISO/IEC lub CEN/CENELEC), a także w jakim stopniu dane i procedury wykorzystywane na potrzeby sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zostały zweryfikowane przez zewnętrznego dostawcę usług atestacyjnych i uznane za zgodne z odpowiednią normą ISO/IEC lub CEN/CENELEC.

2. **Ład korporacyjny**

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-1 – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych

AR 3. Opisując rolę i obowiązki **organów administrujących, zarządzających i nadzorczych** w ***kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem***, jednostka może przedstawić szczegółowe informacje na temat:

a) aspektów zrównoważonego rozwoju objętych nadzorem, jeżeli chodzi o kwestie z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego, z którymi jednostce może przyjść się zmierzyć, w tym:

i. wyników wszelkich ocen aspektów strategii i ***modelu biznesowego*** jednostki związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz zmian wprowadzonych w tych aspektach;

ii. identyfikacji i oceny istotnych ***ryzyk, szans*** i ***wpływów***;

iii. powiązanych ***polityk*** i ***celów***, planów działania i zasobów specjalnych; oraz

iv. sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;

b) formy, w jakiej sprawuje się tego rodzaju nadzór nad każdym z wymienionych powyżej aspektów, tj. informacje, konsultacje lub proces podejmowania decyzji; oraz

▼C2

c) sposobu, w jaki tego rodzaju nadzór jest zorganizowany i sformalizowany, tj. procesów, za pośrednictwem których organy administrujące, zarządzające i nadzorcze odnoszą się do tych aspektów zrównoważonego rozwoju.

AR 4. Przy opisywaniu sposobu zorganizowania ładu korporacyjnego jednostki w ***kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem*** informacje dotyczące złożonej struktury zarządzania można uzupełnić, przedstawiając je w formie diagramu.

AR 5. Opis poziomu wiedzy fachowej lub dostępu do wiedzy fachowej ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*** może być uzupełniony informacjami na temat składu tych organów, z uwzględnieniem informacji dotyczących członków, z których wiedzy fachowej organy te korzystają do celów związanych ze sprawowaniem nadzoru nad ***kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem***, a także informacji na temat sposobu, w jaki dany organ wykorzystuje tego rodzaju wiedzę fachową. Sporządzając ten opis, jednostka uwzględnia powody, dla których wiedza fachowa i umiejętności są adekwatne w kontekście istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** jednostki, a także ocenia, czy organy lub ich członkowie dysponują dostępem do innych źródeł wiedzy fachowej, takich jak konkretni eksperci i ***szkolenia*** oraz inne inicjatywy w zakresie kształcenia, aby aktualizować i rozwijać wiedzę fachową w kwestiach dotyczących zrównoważonego rozwoju w ramach tych organów.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-2 – Informacje przekazywane organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym jednostki oraz podejmowane przez nie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem

AR 6. W zależności od struktury danej jednostki ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze*** mogą koncentrować się na realizacji ***celów*** nadrzędnych, pozostawiając realizację celów o większym stopniu szczegółowości zarządowi. W takim przypadku jednostka może ujawniać informacje na temat sposobu, w jaki organy ładu korporacyjnego zapewniają dostępność odpowiedniego mechanizmu umożliwiającego monitorowanie działań.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-3 – Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt

AR 7. W przypadku jednostek notowanych na rynku regulowanym niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji powinien być spójny ze sprawozdaniem o wynagrodzeniach przewidzianym w art. 9a i 9b dyrektywy 2007/36/WE w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym. Z zastrzeżeniem postanowień ESRS 1, pkt 119, 120 i 122, jednostka notowana na giełdzie może zamieścić odniesienie do swojego sprawozdania o wynagrodzeniach.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-4 – Oświadczenie dotyczące należytej staranności

AR 8. Zestawienie wymagane zgodnie z pkt 30 może zostać przedstawione w postaci tabeli zawierającej porównanie podstawowych elementów należytej staranności, jeżeli chodzi o wpływy na ludzi i środowisko, jak i odpowiednie informacje ujawniane w ***oświadczeniu jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** – w sposób określony poniżej.

AR 9. Jednostka może zawrzeć dodatkowe kolumny w poniższej tabeli, aby wyraźnie zidentyfikować ujawniane informacje odnoszące się do wpływów na ludzi lub środowisko, biorąc pod uwagę fakt, że w niektórych przypadkach informacji na temat tego samego etapu procesu należytej staranności może dostarczać więcej niż jedno ujawnienie.

AR 10. Najważniejsze odniesienia do podstawowych elementów procesu należytej staranności zawarte w instrumentach międzynarodowych Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych wymieniono w rozdziale 4 ESRS 1.

▼C2

PODSTAWOWE ELEMENTY PROCESU NALEŻYTEJ STARANNOŚCI	PUNKTY W OŚWIADCZENIU DOTYCZĄCYM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
a) **Uwzględnienie należytej staranności w ładzie korporacyjnym, strategii i modelu biznesowym**	
b) **Współpraca z zainteresowanymi stronami, na które jednostka wywiera wpływ, na wszystkich kluczowych etapach procesu należytej staranności**	
c) **Identyfikacja i ocena niekorzystnych wpływów**	
d) **Podejmowanie działań w celu ograniczenia zidentyfikowanych niekorzystnych wpływów**	
e) **Monitorowanie skuteczności tych starań i przekazywanie stosownych informacji w tym zakresie**	

Wymóg dotyczący ujawniania informacji GOV-5 – Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju

AR 11. Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji koncentruje się wyłącznie na procesach kontroli wewnętrznej nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju. Jednostka może wziąć pod uwagę m.in. ryzyka związane z kompletnością i integralnością danych, trafnością szacunków, dostępnością danych dotyczących ***łańcucha wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu oraz terminami udostępniania informacji.

3. **Strategia**

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-1 – Strategia, model biznesowy i łańcuch wartości

AR 12. Na potrzeby przedstawienia informacji na temat sektorów wymaganych zgodnie z pkt 40 jednostka przyporządkowuje swoje znaczące działania do odpowiednich sektorów ESRS. Jeżeli kod dla danego podsektora nie istnieje, należy skorzystać z rubryki opatrzonej nagłówkiem „inne”.

AR 13. Dla celów ujawnień wymaganych na mocy pkt 40, grupa oferowanych produktów lub usług, grupa obsługiwanych rynków lub grup klientów lub sektor ESRS są znaczące dla jednostki, jeśli spełniają jedno lub oba z poniższych kryteriów:

a) stanowią ponad 10 % przychodów jednostki;

b) są powiązane z istotnymi rzeczywistymi wpływami lub istotnymi potencjalnymi negatywnymi wpływami jednostki.

AR 14. Przygotowując ujawnienia dotyczące ***modelu biznesowego*** i ***łańcucha wartości***, jednostka uwzględnia:

a) swoje kluczowe rodzaje działalności, zasoby, sieci dystrybucji i segmenty klientów;

b) swoje kluczowe ***relacje biznesowe*** i ich kluczowe właściwości, w tym relacje z klientami i ***dostawcami***;

c) strukturę kosztów i przychody generowane przez jej segmenty branżowe, w stosownych przypadkach zgodnie z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji w sprawozdaniu finansowym ustanowionymi w MSSF 8;

d) potencjalne ***wpływy, ryzyka*** i ***szanse*** w swoim znaczącym sektorze lub w swoich znaczących sektorach oraz ich potencjalne powiązania z własnym ***modelem biznesowym*** lub ***łańcuchem wartości***.

▼C2

AR 15. Szczególnie istotne znaczenie dla podmiotów korzystających z oświadczenia jednostki dotyczącego zrównoważonego rozwoju mogą mieć informacje kontekstowe, ponieważ mogą umożliwić im ustalenie, w jakim stopniu ujawnienia uwzględniają informacje dotyczące ***łańcucha wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu. Opis najważniejszych elementów łańcucha wartości oraz, w stosownych przypadkach, wskazanie kluczowych łańcuchów wartości na wyższym lub niższym szczeblu może ułatwić zrozumienie sposobu, w jaki jednostka stosuje wymogi ustanowione w rozdziale 5 ESRS 1, a także sposobu, w jaki przeprowadza ocenę ***istotności*** zgodnie z rozdziałem 3 ESRS 1. Wspomniany opis może obejmować ogólny przegląd najważniejszych właściwości podmiotów wchodzących w skład łańcucha wartości na wyższym lub niższym szczeblu ze wskazaniem ich względnego wkładu w wyniki uzyskiwane przez jednostkę i jej sytuację finansową oraz z wyjaśnieniem sposobu, w jaki przyczyniają się one do tworzenia wartości przez jednostkę.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

AR 16. Opinie i interesy ***zainteresowanych stron*** wyrażane w ramach współpracy jednostki z zainteresowanymi stronami prowadzonej za pośrednictwem jej procesu należytej staranności mogą mieć istotne znaczenie dla niektórych aspektów jej strategii lub modelu biznesowego. Wspomniane opinie i interesy mogą zatem wywierać wpływ na decyzje jednostki dotyczące przyszłego kierunku strategii lub modelu biznesowego.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

AR 17. Opisując, w którym miejscu jej ***łańcucha wartości*** na wyższym lub niższym szczeblu koncentrują się istotne ***wpływy***, ***ryzyka*** i ***szanse***, jednostka uwzględnia następujące elementy: obszary geograficzne, zakłady lub rodzaje aktywów, nakłady, uzysk i sieci dystrybucji.

AR 18. Przedmiotowe ujawnienie może być wyrażone jako pojedynczy rodzaj ***wpływu***, ***ryzyka*** lub ***szansy*** albo w drodze zagregowania grup istotnych wpływów, ryzyk i szans, jeżeli pozwala to uzyskać bardziej odpowiednie informacje i nie przesłania istotnych informacji.

4. **Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami**

Wymóg dotyczący ujawniania informacji IRO-2 – Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju

AR 19. Niezależnie od podstawy uzasadniającej przedstawienie informacji na temat ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** przewidzianej w rozdziale 8 *Struktura oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju* ESRS 1, jednostka może ujawniać wykaz wymogów dotyczących ujawniania informacji sporządzony przy opracowywaniu ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** (zob. pkt 54) w części poświęconej informacjom ogólnym lub – jeżeli uzna to za stosowne – w innych częściach oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju. W tym kontekście jednostka może skorzystać z indeksu treści, tj. z tabelarycznego wykazu wymogów dotyczących ujawniania informacji zawartych w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju, wskazując miejsca, w którym znajdują się te wymogi (strony lub punkty).

Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Polityki MDR-P – Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem

AR 20. Z uwagi na współzależności między wpływami na ludzi i środowisko, ***ryzykami*** i ***szansami*** jedna ***polityka*** może odnosić się do szeregu istotnych ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***, w tym również do kwestii uregulowanych w więcej niż jednym tematycznym ESRS. Jeżeli jedna polityka obejmuje na przykład zarówno kwestię środowiskową, jak i kwestię społeczną, jednostka może przedstawić informacje na temat tej polityki w sekcji środowiskowej swojego ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju***. W takim przypadku jednostka powinna zamieścić w sekcji społecznej odniesienie do sekcji środowiskowej, w której przedstawiono informacje na temat odpowiedniej polityki. Informacje na temat tej polityki można również przedstawić w sekcji społecznej, zamieszczając stosowne odniesienie do tych informacji w sekcji środowiskowej.

▼C2

AR 21. Opis zakresu ***polityki*** może wyjaśniać, jakich działań lub segmentów własnych operacji jednostki lub jej ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu ona dotyczy. W opisie tym można również zawrzeć bardziej szczegółowe informacje na temat ograniczeń istotnych z punktu widzenia konkretnego zagadnienia lub okoliczności, w jakich jednostka prowadzi działalność – może to dotyczyć granic geograficznych, ograniczeń związanych z cyklami życia itp. W niektórych przypadkach, m. in. w sytuacji gdy polityka nie obejmuje całego łańcucha wartości, jednostka może przedstawić przejrzyste informacje na temat zakresu, w jakim polityka ma zastosowanie do tego łańcucha.

Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Działania MDR-A – Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem

AR 22. W kontekście niniejszego ***minimalnego wymogu dotyczącego ujawniania informacji*** kluczowe ***działania*** obejmują działania, które w istotnym stopniu przyczyniają się do realizacji celów jednostki dotyczących przeciwdziałania istotnym ***wpływom*** i ***ryzykom*** oraz wykorzystania istotnych ***szans***. Aby zapewnić ich większą zrozumiałość, kluczowe działania mogą zostać w stosownych przypadkach zagregowane.

AR 23. Informacje na temat alokacji zasobów można przedstawić w formie tabeli w podziale na wydatki kapitałowe i wydatki operacyjne ujęte w odpowiednich perspektywach czasowych oraz w odniesieniu do zasobów wykorzystywanych w bieżącym roku sprawozdawczym i alokacji zasobów zaplanowanej w konkretnych perspektywach czasowych.

5. **Mierniki i cele**

Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji – Cele MDR-T – Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów

AR 24. Przy ujawnianiu ***celów*** związanych z zapobieganiem wpływom na środowisko lub łagodzeniem tych wpływów jednostka traktuje priorytetowo cele koncentrujące się na ograniczaniu wpływów w ujęciu bezwzględnym, a dopiero w dalszej kolejności – w ujęciu względnym. Jeżeli cele odnoszą się do zapobiegania wpływom społecznym lub łagodzenia takich wpływów, można doprecyzować je pod kątem ich wpływu na prawa człowieka, dobrostan lub korzyści czerpane przez ***zainteresowane strony***, na które jednostka wywiera wpływ.

AR 25. Informacje na temat postępów w realizacji ***celów*** można przedstawić w całościowej tabeli zawierającej informacje na temat wartości bazowej i wartości docelowej, celów pośrednich oraz wyników uzyskiwanych w poprzednich okresach.

AR 26. Jeżeli jednostka opisuje postępy w realizacji założeń ***polityki***, mimo że nie wyznaczyła wymiernego celu, może wskazać poziom odniesienia, względem którego mierzy osiągane postępy. Na przykład jednostka może oceniać wzrost ***płacy*** w zestawieniu z określoną wartością procentową w odniesieniu do osób, których zarobki są niższe od poziomu godziwego wynagrodzenia, lub może oceniać jakość swoich relacji z przedstawicielami społeczności lokalnych, bazując na odsetku problemów zgłaszanych przez przedstawicieli tych społeczności, które rozwiązano w satysfakcjonujący dla nich sposób. Poziom odniesienia i ocena postępów są powiązane z ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami*** mającymi decydujące znaczenie dla ***istotności*** zagadnienia, do którego odnosi się dana polityka.

▼C2

Dodatek B

Wykaz punktów danych zawartych w standardach przekrojowych i standardach tematycznych, które wynikają z innych przepisów UE

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 2. W poniższej tabeli przedstawiono punkty danych zawarte w ESRS 2 i tematycznych ESRS, które mają swoje źródło w innych przepisach UE.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany z nim punkt danych	**Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych** ([1])	**Odniesienie do trzeciego filaru** ([2])	**Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych** ([3])	**Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie** ([4])
ESRS 2 GOV-1 Zróżnicowanie członków zarządu ze względu na płeć pkt 21 lit. d)	Wskaźnik nr 13 w tabeli 1 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1816 ([5])	
ESRS 2 GOV-1 Odsetek członków organów, którzy są niezależni pkt 21 lit. e)			Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS 2 GOV-4 Oświadczenie w sprawie należytej staranności pkt 30	Wskaźnik nr 10 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS 2 SBM-1 Udział w działaniach związanych z działaniami dotyczącymi paliw kopalnych pkt 40 lit. d) ppkt (i)	Wskaźnik nr 4 w tabeli 1 w załączniku I	Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453 ([6]), tabela 1: Informacje jakościowe na temat ryzyka z zakresu ochrony środowiska i tabela 2: Informacje jakościowe na temat ryzyka społecznego	Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS 2 SBM-1 Udział w działaniach związanych z produkcją chemikaliów pkt 40 lit. d) ppkt (ii)	Wskaźnik nr 9 w tabeli 2 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS 2 SBM-1 Udział w działalności związanej z kontrowersyjną bronią pkt 40 lit. d) ppkt (iii)	Wskaźnik nr 14 w tabeli 1 w załączniku I		Art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818 ([7]), załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany z nim punkt danych	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (1)	Odniesienie do trzeciego filaru (2)	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych (3)	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie (4)
ESRS 2 SBM-1 Udział w działaniach związanych z uprawą i produkcją tytoniu pkt 40 lit. d) ppkt (iv)			Art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818, załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS E1-1 Plan przejścia służący osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. pkt 14				Art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1119
ESRS E1-1 Jednostki wykluczone z zakresu obowiązywania wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego pkt 16 lit. g)		Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453, wzór 1: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane ze zmianami klimatu: jakość kredytowa ekspozycji według sektora, emisji i rezydualnego terminu zapadalności	Art. 12 ust. 1 lit. d)–g) oraz art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS E1-4 Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych pkt 34	Wskaźnik nr 4 w tabeli 2 w załączniku I	Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453, wzór 3: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane ze zmianą klimatu: mierniki dostosowania	Art. 6 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS E1-5 Zużycie energii z kopalnych źródeł zdezagregowane w podziale na źródła (dotyczy wyłącznie sektorów o znacznym oddziaływaniu na klimat) pkt 38	Wskaźnik nr 5 w tabeli 1 i wskaźnik nr 5 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E1-5 Zużycie energii i koszyk energetyczny pkt 37	Wskaźnik nr 5 w tabeli 1 w załączniku I			

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany z nim punkt danych	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (1)	Odniesienie do trzeciego filaru (2)	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych (3)	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie (4)
ESRS E1-5 Energochłonność powiązana z działaniami podejmowanymi w sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat pkt 40–43	Wskaźnik nr 6 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS E1-6 Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1, 2, 3 brutto i całkowite emisje gazów cieplarnianych pkt 44	Wskaźniki nr 1 i 2 w tabeli 1 w załączniku I	Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453, wzór 1: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane ze zmianą klimatu: jakość kredytowa ekspozycji według sektora, emisji i rezydualnego terminu zapadalności	Art. 5 ust. 1, art. 6 i art. 8 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS E1-6 Intensywność emisji gazów cieplarnianych brutto pkt 53–55	Wskaźnik nr 3 w tabeli 1 w załączniku I	Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453, wzór 3: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane ze zmianą klimatu: mierniki dostosowania	Art. 8 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS E1-7 Usuwanie gazów cieplarnianych i jednostki emisji dwutlenku węgla pkt 56				Art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1119
ESRS E1-9 Ekspozycja portfela odniesienia na ryzyka fizyczne związane z klimatem pkt 66			Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818, załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS E1-9 Dezagregacja kwot pieniężnych według nagłego i długotrwałego ryzyka fizycznego pkt 66 lit. a) ESRS E1-9 Lokalizacja znaczących składników aktywów obarczonych istotnym ryzykiem fizycznym pkt 66 lit. c)		Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; pkt 46 i 47 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/2453; wzór 5: Portfel bankowy – Ryzyko fizyczne związane ze zmianami klimatu: ekspozycje podlegające ryzyku fizycznemu.		

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany z nim punkt danych	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ([1])	Odniesienie do trzeciego filaru ([2])	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ([3])	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ([4])
ESRS E1-9 Podział wartości księgowej nieruchomości według klas efektywności energetycznej pkt 67 lit. c)		Art. 449a rozporządzenia (UE) nr 575/2013; pkt 34 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/2453; wzór 2: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane ze zmianami klimatu: kredyty zabezpieczone nieruchomościami – efektywność energetyczna zabezpieczeń		
ESRS E1-9 Stopień ekspozycji portfela na szanse związane z klimatem pkt 69			Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS E2-4 Ilość każdego czynnika zanieczyszczającego wymienionego w załączniku II do rozporządzenia w sprawie E-PRTR (Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń) emitowanego do powietrza, wody i gleby, pkt 28	Wskaźnik nr 8 w tabeli 1 w załączniku I, wskaźnik nr 2 w tabeli 2 w załączniku I, wskaźnik nr 1 w tabeli 2 w załączniku I oraz wskaźnik nr 3 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E3-1 Woda i zasoby morskie pkt 9	Wskaźnik nr 7 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E3-1 Specjalna polityka pkt 13	Wskaźnik nr 8 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E3-1 Zrównoważone praktyki w dziedzinie mórz i oceanów pkt 14	Wskaźnik nr 12 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E3-4 Całkowita ilość wody poddanej recyklingowi i ponownemu użyciu pkt 28 lit. c)	Wskaźnik nr 6.2 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E3-4 Całkowite zużycie wody w m^3 na przychód netto z własnych operacji pkt 29	Wskaźnik nr 6.1 w tabeli 2 w załączniku I			

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany z nim punkt danych	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (1)	Odniesienie do trzeciego filaru (2)	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych (3)	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie (4)
ESRS 2 SBM 3-E4 pkt 16 lit. a) ppkt (i)	Wskaźnik nr 7 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS 2 SBM 3-E4 pkt 16 lit. b)	Wskaźnik nr 10 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS 2 SBM 3-E4 pkt 16 lit. c)	Wskaźnik nr 14 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E4-2 Zrównoważone praktyki lub polityki w zakresie gruntów/ rolnictwa pkt 24 lit. b)	Wskaźnik nr 11 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E4-2 Zrównoważone praktyki lub polityki w zakresie oceanów/ mórz pkt 24 lit. c)	Wskaźnik nr 12 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E4-2 Polityki na rzecz przeciwdziałania wylesianiu pkt 24 lit. d)	Wskaźnik nr 15 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E5-5 Odpady niepoddawane recyklingowi pkt 37 lit. d)	Wskaźnik nr 13 w tabeli 2 w załączniku I			
ESRS E5-5 Odpady niebezpieczne i odpady promieniotwórcze pkt 39	Wskaźnik nr 9 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS 2 SBM-3-S1 Ryzyko wystąpienia przypadków pracy przymusowej pkt 14 lit. f)	Wskaźnik nr 13 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS 2 SBM-3-S1 Ryzyko wystąpienia przypadków pracy dzieci pkt 14 lit. g)	Wskaźnik nr 12 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-1 Zobowiązania w zakresie polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka pkt 20	Wskaźnik nr 9 w tabeli 3 i wskaźnik nr 11 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS S1-1 Strategie w zakresie należytej staranności w odniesieniu do kwestii objętych podstawowymi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 1–8, pkt 21			Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/ 1816	

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany z nim punkt danych	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (1)	Odniesienie do trzeciego filaru (2)	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych (3)	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie (4)
ESRS S1-1 Procedury i środki na rzecz zapobiegania handlowi ludźmi pkt 22	Wskaźnik nr 11 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-1 Polityka lub system zarządzania służące zapobieganiu wypadkom przy pracy pkt 23	Wskaźnik nr 1 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-3 Mechanizmy rozpatrywania skarg pkt 32 lit. c)	Wskaźnik nr 5 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-14 Liczba zgonów związanych z pracą oraz liczba i wskaźnik wypadków związanych z pracą pkt 88 lit. b) i c)	Wskaźnik nr 2 w tabeli 3 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS S1-14 Liczba dni straconych z powodu urazów, wypadków, ofiar śmiertelnych lub chorób pkt 88 lit. e)	Wskaźnik nr 3 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-16 Nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami pkt 97 lit. a)	Wskaźnik nr 12 w tabeli 1 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS S1-16 Nadmierny poziom wynagrodzenia dyrektora generalnego pkt 97 lit. b)	Wskaźnik nr 8 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-17 Przypadki dyskryminacji pkt 103 lit. a)	Wskaźnik nr 7 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S1-17 Nieprzestrzeganie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz wytycznych OECD pkt 104 lit. a)	Wskaźnik nr 10 w tabeli 1 i wskaźnik nr 14 w tabeli 3 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816, art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS 2 SBM-3-S2 Znaczące ryzyko wystąpienia przypadków pracy dzieci lub pracy przymusowej w łańcuchu wartości pkt 11 lit. b)	Wskaźniki nr 12 i nr 13 w tabeli 3 w załączniku I			

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany z nim punkt danych	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (1)	Odniesienie do trzeciego filaru (2)	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych (3)	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie (4)
ESRS S2-1 Zobowiązania w zakresie polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka pkt 17	Wskaźnik nr 9 w tabeli 3 i wskaźnik nr 11 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS S2-1 Polityki związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości pkt 18	Wskaźnik nr 11 i nr 4 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S2-1 Nieprzestrzeganie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz wytycznych OECD pkt 19	Wskaźnik nr 10 w tabeli 1 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816, art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS S2-1 Strategie w zakresie należytej staranności w odniesieniu do kwestii objętych podstawowymi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 1–8, pkt 19			Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS S2-4 Kwestie i incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka związane z łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu pkt 36	Wskaźnik nr 14 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S3-1 Zobowiązania w zakresie polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka, pkt 16	Wskaźnik nr 9 w tabeli 3 w załączniku I i wskaźnik nr 11 w tabeli 1 w załączniku I			
ESRS S3-1 Nieprzestrzeganie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, zasad MOP lub wytycznych OECD pkt 17	Wskaźnik nr 10 w tabeli 1 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816, art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS S3-4 Kwestie i incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka pkt 36	Wskaźnik nr 14 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS S4-1 Polityka odnosząca się do konsumentów i użytkowników końcowych pkt 16	Wskaźnik nr 9 w tabeli 3 i wskaźnik nr 11 w tabeli 1 w załączniku I			

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji i powiązany z nim punkt danych	Odniesienie do rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ([1])	Odniesienie do trzeciego filaru ([2])	Odniesienie do rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych ([3])	Odniesienie do Europejskiego prawa o klimacie ([4])
ESRS S4-1 Nieprzestrzeganie Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz wytycznych OECD pkt 17	Wskaźnik nr 10 w tabeli 1 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816, art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1818	
ESRS S4-4 Kwestie i incydenty dotyczące poszanowania praw człowieka pkt 35	Wskaźnik nr 14 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS G1-1 Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji pkt 10 lit. b)	Wskaźnik nr 15 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS G1-1 Ochrona sygnalistów pkt 10 lit. d)	Wskaźnik nr 6 w tabeli 3 w załączniku I			
ESRS G1-4 Grzywny za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstw pkt 24 lit. a)	Wskaźnik nr 17 w tabeli 3 w załączniku I		Załącznik II do rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/1816	
ESRS G1-4 Normy w zakresie przeciwdziałania korupcji i przekupstwu pkt 24 lit. b)	Wskaźnik nr 16 w tabeli 3 w załączniku I			

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych) (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1).

([2]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych, „CRR") (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

([3]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1).

([4]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

([5]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/1816 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w odniesieniu do wyjaśnienia w oświadczeniu dotyczącym wskaźnika referencyjnego precyzującego, w jaki sposób czynniki z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego znajdują odzwierciedlenie w każdym opracowanym i opublikowanym wskaźniku referencyjnym (Dz.U. L 406 z 3.12.2020, s. 1).

([6]) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453 z dnia 30 listopada 2022 r. zmieniające wykonawcze standardy techniczne określone w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2021/637 w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ryzyk z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (Dz.U. L 324 z 19.12.2022, s. 1).

([7]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/1818 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w odniesieniu do minimalnych norm dotyczących unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej i unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego (Dz.U. L 406 z 3.12.2020, s. 17).

▼C2

Dodatek C

Wymogi dotyczące ujawniania i stosowania zawarte w tematycznych ESRS i mające zastosowanie w związku z ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS 2 i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu. W poniższej tabeli przedstawiono wymogi zawarte w tematycznych ESRS, które należy wziąć pod uwagę w kontekście sprawozdawczości prowadzonej zgodnie z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji ustanowionymi w ESRS 2.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji ustanowiony w ESRS 2	Powiązany punkt ESRS
GOV-1 Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych	ESRS G1 *Postępowanie w biznesie* (pkt 5)
GOV-3 Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt	ESRS E1 *Zmiana klimatu* (pkt 13)
SBM-2 Interesy i opinie zainteresowanych stron	ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze* (pkt 12) ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości* (pkt 9) ESRS S3 *Dotknięte społeczności* (pkt 7) ESRS S4 *Konsumenci i użytkownicy końcowi* (pkt 8)
SBM-3 Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym	ESRS E1 *Zmiana klimatu* (pkt 18–19) ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy* (pkt 16) ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze* (pkt 13–16) ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości* (pkt 10–13) ESRS S3 *Dotknięte społeczności* (pkt 8–11) ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi (pkt 9–12)
IRO-1 Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans	ESRS E1 *Zmiana klimatu* (pkt 20–21) ESRS E2 *Zanieczyszczenie* (pkt 11) ESRS E3 *Woda i zasoby morskie* (pkt 8) ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy* (pkt 17–19) ESRS E5 *Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym* (pkt 11) ESRS G1 *Postępowanie w biznesie* (pkt 6)

▼C2

ESRS E1

ZMIANA KLIMATU

Spis treści

Cel

Związki z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Ład korporacyjny

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 GOV-3 Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-1 – Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny związanych z klimatem istotnych wpływów, ryzyk i szans

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-2 – Polityki związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-3 – Działania i zasoby w odniesieniu do polityki klimatycznej

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-4 – Cele związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-5 – Zużycie energii i koszyk energetyczny

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-6 – Emisje gazów cieplarnianych zakresów 1, 2 i 3 brutto oraz całkowite emisje gazów cieplarnianych

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-7 – Projekty usuwania gazów cieplarnianych i ograniczania emisji gazów cieplarnianych finansowane za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-8 – Ustalanie wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-9 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia oraz potencjalnych szans związanych z klimatem

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-1 – Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu

▼C2

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-2 – Polityki związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-3 – Działania i zasoby w odniesieniu do polityki klimatycznej

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-4 – Cele związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-5 – Zużycie energii i koszyk energetyczny

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-6 – Emisje gazów cieplarnianych zakresów 1, 2 i 3 brutto oraz całkowite emisje gazów cieplarnianych

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-7 – Projekty usuwania gazów cieplarnianych i ograniczania emisji gazów cieplarnianych finansowane za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-8 – Ustalanie wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-9 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia oraz potencjalnych szans związanych z klimatem

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie:

   a) jak jednostka wpływa na zmianę klimatu pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych rzeczywistych oraz potencjalnych wpływów;

   b) przeszłych, obecnych i przyszłych działań podejmowanych przez jednostkę zgodnie z porozumieniem paryskim (lub zaktualizowanym międzynarodowym porozumieniem w sprawie zmiany klimatu) i zgodnych z celem ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C;

   c) planów i zdolności jednostki w zakresie dostosowania strategii i modelu biznesowego zgodnie z przejściem na gospodarkę zrównoważoną oraz w zakresie wniesienia wkładu w ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C;

   d) wszelkich ***działań*** podejmowanych przez jednostkę mających na celu zapobieganie rzeczywistym lub potencjalnym negatywnym wpływom lub ich łagodzenie bądź naprawę ich skutków oraz przeciwdziałanie ***ryzykom*** i wykorzystanie ***szans***, a także wyników takich działań;

   e) charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i szans jednostki wynikających z jej wpływów i ***zależności*** w kontekście zmiany klimatu oraz sposobu zarządzania nimi przez daną jednostkę; oraz

   f) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez ryzyka i szanse wynikające z wpływów i zależności jednostki związanych ze zmianą klimatu.

▼C2

2. W wymogach dotyczących ujawniania informacji ustanowionych w niniejszym standardzie uwzględniono wymogi przewidziane w powiązanych przepisach i regulacjach UE (tj. w Europejskim prawie o klimacie ([23]), rozporządzeniu w sprawie norm dotyczących klimatycznych wskaźników referencyjnych ([24]), rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych ([25]), unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju ([26]) oraz wymogach dotyczących ujawniania informacji określonych w wykonawczych standardach technicznych EUNB w ramach trzeciego filaru ([27])).

3. W niniejszym standardzie uwzględniono wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat następujących ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***: „***łagodzenie zmiany klimatu***" i „***przystosowanie się do zmiany klimatu***". Obejmuje on również kwestie związane z energią w zakresie, w jakim mają one znaczenie dla zmiany klimatu.

4. ***Łagodzenie zmiany klimatu*** odnosi się do wkładu wnoszonego przez jednostkę w ogólny proces polegający na ograniczeniu wzrostu średniej temperatury na świecie do 1,5 °C powyżej poziomów sprzed epoki przemysłowej, zgodnie z porozumieniem paryskim. Niniejszy standard obejmuje wymogi dotyczące ujawniania informacji powiązane z, między innymi, siedmioma ***gazami cieplarnianymi***: dwutlenkiem węgla (CO_2), metanem (CH_4), podtlenkiem azotu (N_2O), wodorofluorowęglowodorami (HFC), perfluorowęglowodorami (PFC), heksafluorkiem siarki (SF_6) i trójfluorkiem azotu (NF_3). Obejmuje on również wymogi dotyczące ujawniania informacji odnoszące się do sposobu, w jaki jednostka zajmuje się kwestią generowanych przez nią ***emisji*** gazów cieplarnianych, a także powiązanymi z nimi ***ryzykami przejścia***.

5. ***Przystosowanie się do zmiany klimatu*** odnosi się do procesu przystosowywania się przez jednostkę do rzeczywistej i oczekiwanej zmiany klimatu.

6. Niniejszy standard obejmuje wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat zagrożeń związanych z klimatem, które mogą prowadzić do powstania ryzyk fizycznych związanych z klimatem zagrażających jednostce oraz jej rozwiązaniom w zakresie przystosowania się mającym na celu ograniczenie tych ryzyk. Obejmuje on również ***ryzyka przejścia*** wynikające z koniecznego przystosowania się do zagrożeń związanych z klimatem.

7. Wymogi dotyczące ujawniania informacji odnoszące się do „energii" obejmują wszystkie rodzaje produkcji i zużycia energii.

Związki z innymi ESRS

8. ***Substancje zubożające warstwę ozonową*** (SZWO), tlenki azotu (NOx) i tlenki siarki (SOx), oprócz innych emisji do powietrza, są powiązane ze zmianą klimatu, ale podlegają wymogom sprawozdawczym określonym w ESRS E2.

9. Wpływy na ludzi, które mogą wyniknąć z przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu, zostały uwzględnione w ESRS S1 Własne zasoby pracownicze, ESRS S2 Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, ESRS S3 Dotknięte społeczności oraz ESRS S4 Konsumenci i użytkownicy końcowi.

([23]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

([24]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/1818 z dnia 17 lipca 2020 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w odniesieniu do minimalnych norm dotyczących unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej i unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego (Dz.U. L 406 z 3.12.2020, s. 17).

([25]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych) (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1).

([26]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

([27]) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/2453 z dnia 30 listopada 2022 r. zmieniające wykonawcze standardy techniczne określone w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2021/637 w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ryzyk z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (Dz.U. L 324 z 19.12.2022, s. 1).

▼C2

10. ***Łagodzenie zmiany klimatu*** i ***przystosowanie się do zmiany klimatu*** są ściśle związane z tematami poruszanymi w szczególności w ESRS E3 *Woda i zasoby morskie* i ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy*. W odniesieniu do wody i jak zilustrowano w tabeli zagrożeń związanych z klimatem w AR 11, niniejszy standard dotyczy nagłych i długotrwałych ***ryzyk fizycznych***, które wynikają z zagrożeń związanych z wodą i oceanami. ***Utrata bioróżnorodności*** i ***degradacja ekosystemów***, które mogą być spowodowane zmianą klimatu, są objęte ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy*.

11. Niniejszy standard należy odczytywać i stosować w powiązaniu z ESRS 1 *Wymogi ogólne* i ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

12. Wymogi niniejszej sekcji należy odczytywać i stosować w powiązaniu z ujawnieniami wymaganymi w ESRS 2 rozdział 2 *Ład korporacyjny*, rozdział 3 *Strategia* oraz rozdział 4 *Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami*. Wynikające z tego ujawnienia informacji przedstawia się w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** wraz z ujawnieniami informacji wymaganymi na mocy ESRS 2, z wyjątkiem ESRS 2 SBM-3 *Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym*, w przypadku których jednostka może – zgodnie z ESRS 2 pkt 49 – przedstawiać ujawnienia informacji wraz z innymi ujawnieniami wymaganymi w tym standardzie tematycznym.

Ład korporacyjny

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 GOV-3 Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt

13. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób kwestie związane z klimatem uwzględnia w wynagrodzeniu członków ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych***, w tym czy ich wyniki zostały ocenione w świetle ***celów redukcji emisji gazów cieplarnianych*** zgłoszonych w ramach wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-4 i pod kątem odsetka wynagrodzenia ujętego w bieżącym okresie i powiązanego z kwestiami związanymi z klimatem, wraz z wyjaśnieniem, jakie są to kwestie.

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-1 – Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu

14. **Jednostka ujawnia swój *plan przejścia* na potrzeby *łagodzenia zmiany klimatu*** ([28])**.**

15. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat dawnych, obecnych i przyszłych działań łagodzących prowadzonych przez jednostkę służących zapewnieniu, aby strategia i ***model biznesowy*** jednostki uwzględniały przejście na zrównoważoną gospodarkę i ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 ° C zgodnie z porozumieniem paryskim oraz z celem, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., oraz, w stosownych przypadkach, narażeniem jednostki na działalność związaną z węglem, ropą naftową i gazem.

16. Informacje wymagane na mocy pkt 14 obejmują:

a) wyjaśnienie – przez odniesienie do celów ***redukcji emisji gazów cieplarnianych*** (zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-4) – w jaki sposób cele jednostki uwzględniają ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim;

([28]) Informacje te są zgodne z art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 (Europejskie prawo o klimacie); oraz z art. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1818 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej).

▼C2

b) wyjaśnienie – przez odniesienie do celów redukcji emisji gazów cieplarnianych (zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-4) oraz ***działań*** na rzecz ***łagodzenia zmiany klimatu*** (zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-3) – zidentyfikowanych ***dźwigni dekarbonizacji*** oraz planowanych kluczowych działań, w tym zmian w portfelu produktów i usług jednostki oraz przyjęcia przez nią nowych technologii we własnych operacjach bądź w łańcuchu wartości na wyższym lub niższym szczeblu;

c) wyjaśnienie – przez odniesienie do ***działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu*** (zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-3) – inwestycji jednostki i finansowania wspierającego realizację ***planu przejścia***, z odniesieniem do kluczowych wskaźników wyników dotyczących nakładów inwestycyjnych zgodnych z systematyką oraz, w stosownych przypadkach, planów dotyczących nakładów inwestycyjnych, które dana jednostka ujawnia zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2021/2178;

d) ocenę jakościową potencjalnych ***zamrożonych emisji gazów cieplarnianych*** z kluczowych aktywów i produktów jednostki. Obejmuje to wyjaśnienie, czy i w jaki sposób ***emisje*** te mogą zagrozić osiągnięciu przez jednostkę ***celów redukcji emisji gazów cieplarnianych*** oraz powodować ***ryzyko przejścia***, a także, w stosownych przypadkach, wyjaśnienie planów jednostki dotyczących zarządzania jej aktywami i produktami charakteryzującymi się dużą intensywnością emisji gazów cieplarnianych i energochłonnością;

e) w przypadku jednostek prowadzących działalność gospodarczą objętą rozporządzeniami delegowanymi w sprawie przystosowania się do zmiany klimatu lub łagodzenia jej skutków na mocy rozporządzenia w sprawie systematyki – wyjaśnienie wszelkich celów lub planów (nakładów inwestycyjnych, planowanych nakładów inwestycyjnych, wydatków operacyjnych), które jednostka przyjęła dla dostosowania swojej działalności gospodarczej (przychodów, nakładów inwestycyjnych, wydatków operacyjnych) do kryteriów określonych w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/2139 ([29]);

f) w stosownych przypadkach, ujawnienie znaczących kwot nakładów inwestycyjnych poniesionych w ciągu okresu sprawozdawczego w odniesieniu do działalności gospodarczej związanej z węglem, ropą naftową i gazem ([30]);

g) ujawnienie informacji, czy jednostka jest wykluczona z unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego ([31]);

([29]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (Dz.U. L 442 z 9.12.2021, s. 1).

([30]) Uwzględnione kwoty nakładów inwestycyjnych dotyczą następujących kodów NACE:

(a) B.05 – Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu), B.06 – Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego (ograniczone do ropy naftowej), B.09.1 – Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego (ograniczona do ropy naftowej);
(b) C.19 Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej;
(c) D.35.1 – Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną,
(d) D.35.3 Zaopatrywanie w parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych (ograniczone do produkcji energii elektrycznej lub ciepła z wykorzystaniem węgla i ropy naftowej),
(e) G.46.71 Sprzedaż hurtowa paliw stałych, ciekłych, gazowych oraz produktów pochodnych (ograniczona do paliw stałych i ciekłych).

W przypadku działalności związanej z gazem określenie kodu NACE dotyczy działalności, w wyniku której bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych przekraczają 270 gCO_2/KWh.

([31]) Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi we wzorze 1 dotyczącym ryzyka przejścia wynikającego ze zmiany klimatu zamieszczonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453, a także z art. 12 ust. 1 lit. d)–g) i art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1818 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej).

▼C2

h) wyjaśnienie sposobu, w jaki ***plan przejścia*** jest uwzględniony w ogólnej strategii biznesowej i planowaniu finansowym jednostki oraz dostosowany do nich;

i) informację, czy plan przejścia został zatwierdzony przez ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze*** jednostki; oraz

j) wyjaśnienie postępów jednostki w realizacji planu przejścia.

17. W przypadku gdy jednostka nie ma ***planu przejścia***, wskazuje, czy przyjmie plan przejścia, a jeśli tak, to kiedy.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

18. W odniesieniu do każdego zidentyfikowanego istotnego ryzyka związanego z klimatem jednostka wyjaśnia, czy podmiot uważa to ryzyko za ***ryzyko fizyczne związane z klimatem***, czy za ***ryzyko przejścia związane z klimatem***.

19. Jednostka opisuje odporność swojej strategii i ***modelu biznesowego*** w odniesieniu do zmiany klimatu. Opis ten obejmuje:

a) zakres analizy odporności;

b) sposób i termin przeprowadzenia analizy odporności, w tym wykorzystanie ***analizy scenariuszy*** klimatycznych, o której mowa w wymogu dotyczącym ujawniania informacji związanym z ESRS 2 IRO-1 oraz w odpowiednich punktach wymogu dotyczącego stosowania; oraz

c) wyniki analizy odporności, w tym wyniki wykorzystania analizy scenariuszowej.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny związanych z klimatem istotnych wpływów, ryzyk i szans

20. Jednostka opisuje proces identyfikacji i oceny ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** związanych z klimatem. Opis ten przedstawia ten proces w odniesieniu do następujących kwestii:

a) wpływy na zmianę klimatu, w szczególności ***emisje gazów cieplarnianych*** z jednostki (zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji ESRS E1-6);

b) ***ryzyka fizyczne związane z klimatem*** w ramach własnych operacji oraz w całym ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, zwłaszcza:

i. identyfikacja zagrożeń związanych z klimatem, z uwzględnieniem co najmniej ***scenariuszy*** klimatycznych zakładających wysoką ***emisję***; oraz

ii. ocena stopnia, w jakim aktywa i działalność gospodarcza jednostki mogą być narażone i są wrażliwe na te zagrożenia związane z klimatem powodujące poważne ***ryzyka fizyczne*** dla jednostki;

c) ***związane z klimatem ryzyka przejścia*** i szanse związane z przejściem w ramach własnych operacji oraz w całym ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, w szczególności:

i. identyfikacja zdarzeń dotyczących przejścia związanego z klimatem, z uwzględnieniem co najmniej scenariusza klimatycznego zgodnego z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C bez przekroczenia tej granicy lub przy jej niewielkim przekroczeniu oraz

▼C2

ii. ocena stopnia, w jakim aktywa i działalność gospodarcza jednostki mogą być narażone na te zdarzenia dotyczące przejścia związanego z klimatem powodujące poważne ***ryzyka przejścia*** lub ***szanse związane z przejściem*** dla jednostki.

21. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 20 lit. b) i c), jednostka wyjaśnia sposób, w jaki wykorzystała ***analizę scenariuszową*** związaną z klimatem, w tym szereg scenariuszy klimatycznych, na potrzeby identyfikacji i oceny ***ryzyk fizycznych*** i ***ryzyk przejścia*** oraz szans związanych z przejściem w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-2 – Polityki związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej

22. **Jednostka opisuje swoje *polityki* przyjęte w celu zarządzania swoimi istotnymi *wpływami*, *ryzykami i szansami* związanymi z *łagodzeniem zmiany klimatu* i *przystosowaniem się do niej*.**

23. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada ***polityki*** dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** swoich istotnych ***wpływów***, ***ryzyk i szans*** związanych z ***łagodzeniem zmiany klimatu*** i ***przystosowaniem się do niej*** oraz zarządzania tymi wpływami, ryzykami i szansami.

24. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 22, zawierają informacje na temat przyjętych przez jednostkę ***polityk*** mających na celu zarządzanie jej istotnymi ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z ***łagodzeniem zmiany klimatu*** i ***przystosowaniem się do niej*** zgodnie z ESRS 2 MDR-P *Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem*.

25. Jednostka wskazuje, czy i w jaki sposób jej ***polityki*** odnoszą się do następujących obszarów:

a) ***łagodzenie zmiany klimatu***;

b) ***przystosowanie się do zmiany klimatu***;

c) efektywność energetyczna;

d) wykorzystywanie ***energii odnawialnej***; oraz

e) inne.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-3 – Działania i zasoby w odniesieniu do polityki klimatycznej

26. **Jednostka ujawnia swoje działania związane z *łagodzeniem zmiany klimatu* i *przystosowaniem się do niej* oraz zasoby przeznaczone na ich realizację.**

27. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat kluczowych ***działań*** podjętych i planowanych z myślą o osiągnięciu celów i ***założeń polityki*** klimatycznej.

28. Opis ***działań*** i zasobów związanych z ***łagodzeniem zmiany klimatu*** i przystosowaniem się do niej jest zgodny z zasadami określonymi w ESRS 2 MDR-A *Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*.

29. Oprócz ESRS 2 MDR-A jednostka:

a) wymieniając kluczowe ***działania*** podjęte w roku sprawozdawczym i planowane na przyszłość, przedstawia działania na rzecz ***łagodzenia zmiany klimatu*** oparte na dźwigni dekarbonizacji, w tym rozwiązania oparte na zasobach przyrody;

▼C2

b) opisując wyniki działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, uwzględnia osiągniętą i spodziewaną ***redukcję emisji gazów cieplarnianych***; oraz

c) odnosi znaczące kwoty pieniężne nakładów inwestycyjnych i wydatków operacyjnych wymaganych do realizacji podejmowanych lub planowanych działań do:

i. odpowiednich pozycji sprawozdania finansowego lub informacji dodatkowych do sprawozdania finansowego;

ii. kluczowych wskaźników wyników wymaganych na mocy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178; oraz

iii. w stosownych przypadkach planu dotyczącego nakładów inwestycyjnych wymaganego na mocy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-4 – Cele związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej

30. Jednostka ujawnia wyznaczone przez siebie cele związane z klimatem.

31. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat ***celów***, które obrała jednostka, aby wesprzeć swoje ***polityki*** związane z ***łagodzeniem zmiany klimatu*** i ***przystosowaniem się do niej*** oraz aby przeciwdziałać swoim istotnym ***wpływom*** i ***ryzykom*** oraz wykorzystać istotne ***szanse*** związane z klimatem.

32. Ujawnienie informacji o ***celach*** wymagane na mocy pkt 30 zawiera informacje wymagane na mocy ESRS 2 MDR-T *Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów*.

33. W przypadku ujawnienia informacji wymaganego na mocy pkt 30 jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób ustanowiła ***cele redukcji emisji gazów cieplarnianych*** lub wszelkie inne cele na potrzeby zarządzania istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z klimatem, na przykład wykorzystywanie ***energii odnawialnej***, efektywność energetyczną, ***przystosowanie się do zmiany klimatu*** oraz ograniczenie ***ryzyka fizycznego*** lub ***ryzyka przejścia***.

34. Jeżeli jednostka ustanowiła ***cele redukcji emisji gazów cieplarnianych*** ([32]), zastosowanie ma ESRS 2 MDR-T oraz następujące wymogi:

a) cele redukcji emisji gazów cieplarnianych ujawnia się w wartości bezwzględnej (w tonach ekwiwalentu dwutlenku węgla albo jako odsetek ***emisji*** w roku bazowym) oraz, w stosownych przypadkach, według wartości intensywności;

b) cele redukcji emisji gazów cieplarnianych ujawnia się w odniesieniu do ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 1, 2*** i ***3***, oddzielnie albo łącznie. W przypadku łącznych ***celów redukcji emisji gazów cieplarnianych*** jednostka określa, które zakresy emisji gazów cieplarnianych (1, 2 lub 3) są objęte celem, udział związany z każdym odpowiednim zakresem emisji gazów cieplarnianych oraz które gazy

([32]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088 (rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych), ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 4 w tabeli II w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Inwestycje w spółki nierealizujące inicjatyw na rzecz redukcji emisji dwutlenku węgla”), i są zgodne z art. 6 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1818 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej).

▼C2

cieplarniane są objęte celem. Jednostka wyjaśnia, w jaki sposób zapewniono zgodność tych celów z granicami jej wykazu gazów cieplarnianych (zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-6). Cele redukcji emisji gazów cieplarnianych są celami brutto, co oznacza, że jednostka nie uwzględnia usuwania gazów cieplarnianych, ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** ani emisji uniknietych jako środków osiągnięcia celów redukcji emisji gazów cieplarnianych;

c) jednostka ujawnia informacje o swoim bieżącym roku bazowym i wartości bazowej, a począwszy od 2030 r. aktualizuje rok bazowy w odniesieniu do swoich celów redukcji emisji gazów cieplarnianych po upływie każdego kolejnego pięcioletniego okresu. Jednostka może ujawniać historyczne postępy w realizacji swoich celów przed bieżącym rokiem bazowym, pod warunkiem że informacje te są zgodne z wymogami przedstawionymi w niniejszym standardzie;

d) cele redukcji emisji gazów cieplarnianych obejmują co najmniej wartości docelowe na 2030 r. i, jeżeli są dostępne, na 2050 r. Od 2030 r. wartości docelowe ustala się po upływie każdego kolejnego pięcioletniego okresu;

e) jednostka określa, czy cele redukcji emisji gazów cieplarnianych są oparte na podstawach naukowych i zgodne z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C. Jednostka podaje, które ramy i metody zostały wykorzystane do ustalenia tych ***celów***, w tym czy są one ustalone przy użyciu sektorowego scenariusza obniżenia emisyjności, jakie są ***scenariusze*** klimatyczne i ***strategiczne*** leżące u ich podstaw oraz czy cele zostały poddane zewnętrznej weryfikacji. W ramach krytycznych założeń w odniesieniu do ustanowienia celów redukcji emisji gazów cieplarnianych jednostka krótko wyjaśnia, w jaki sposób uwzględniła przyszłe zmiany (np. zmiany wielkości sprzedaży, zmiany preferencji klientów i popytu, czynniki regulacyjne i nowe technologie) oraz w jaki sposób będą one potencjalnie wpływać zarówno na jej emisje gazów cieplarnianych, jak i na redukcję emisji; oraz

f) jednostka opisuje przewidywane ***dźwignie dekarbonizacji*** oraz ich ogólny wkład ilościowy w osiągnięcie celów redukcji emisji gazów cieplarnianych (np. efektywność energetyczna lub efektywne wykorzystywanie materiałów oraz zmniejszenie zużycia, przestawienie się na inne rodzaje paliwa, wykorzystywanie ***energii odnawialnej***, stopniowe wycofywanie lub zastępowanie produktu i procesu).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-5 – Zużycie energii i koszyk energetyczny

35. **Jednostka przedstawia informacje na temat swojego zużycia energii i koszyka energetycznego.**

36. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat całkowitego zużycia energii przez jednostkę w wartości bezwzględnej, poprawy jej efektywności energetycznej, narażenia jej na działalność związaną z węglem, ropą naftową i gazem oraz udziału ***energii odnawialnej*** w jej ogólnym koszyku energetycznym.

37. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na mocy pkt 35, obejmują całkowite zużycie energii w MWh związane z własnymi operacjami, zdezagregowane według:

a) całkowitego zużycia energii ze źródeł kopalnych ([33]);

([33]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 5 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Udział zużytej i wyprodukowanej energii ze źródeł nieodnawialnych"). Podział ten służy jako odniesienie dla dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 5 w tabeli II w tym samym załączniku („Podział zużycia energii według rodzaju nieodnawialnych źródeł energii").

▼C2

b) całkowitego zużycia energii ze źródeł jądrowych;

c) całkowitego zużycia energii ze źródeł odnawialnych zdezagregowanego według:

i. zużycia paliwa w przypadku źródeł odnawialnych, w tym biomasy (obejmujących również ***odpady*** przemysłowe i komunalne pochodzenia biologicznego), biopaliw, biogazu, wodoru ze źródeł odnawialnych ([34]) itp.;

ii. zużycia zakupionych lub pozyskanych energii elektrycznej, ciepła, pary wodnej i chłodzenia ze źródeł odnawialnych; oraz

iii. zużycia energii odnawialnej produkowanej samodzielnie bez użycia paliwa.

38. Jednostka prowadząca działalność w ***sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat*** ([35]) dokonuje dalszej dezagregacji swojego całkowitego zużycia energii ze źródeł kopalnych według:

a) zużycia paliwa z węgla i produktów węglowych;

b) zużycia paliwa z ropy naftowej i produktów naftowych;

c) zużycia paliwa z gazu ziemnego;

d) zużycia paliwa z innych źródeł kopalnych;

e) zużycia ***zakupionych lub pozyskanych energii elektrycznej, ciepła, pary wodnej lub chłodzenia*** ze źródeł kopalnych.

39. W stosownych przypadkach jednostka ponadto dezagreguje i ujawnia osobno informacje na temat swojej produkcji ***energii ze źródeł nieodnawialnych*** i ***energii odnawialnej*** w MWh ([36]).

Energochłonność na podstawie przychodów netto ([37])

40. Jednostka przedstawia informacje na temat energochłonności (całkowite zużycie energii na przychody netto) związanej z działalnością w ***sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat***.

([34]) Zgodność z wymogami aktów delegowanych dotyczących wodoru ze źródeł odnawialnych: rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/1184 z dnia 10 lutego 2023 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 przez ustanowienie unijnej metodyki określającej szczegółowe zasady produkcji odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego oraz rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/1185 z dnia 10 lutego 2023 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 poprzez ustanowienie minimalnego progu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku pochodzących z recyklingu paliw węglowych oraz poprzez określenie metodyki oceny ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, uzyskanego dzięki odnawialnym ciekłym i gazowym paliwom transportowym pochodzenia niebiologicznego oraz pochodzącym z recyklingu paliwom węglowym.

([35]) Sektorami o znacznym oddziaływaniu na klimat są sektory wymienione w sekcjach od A do H i sekcji L NACE (jak określono w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2022/1288).

([36]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 5 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Udział zużytej i wyprodukowanej energii ze źródeł nieodnawialnych”).

([37]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 6 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Intensywność zużycia energii przypadająca na dany sektor o znacznym oddziaływaniu na klimat”).

▼C2

41. Ujawniane informacje na temat energochłonności wymagane na mocy pkt 40 uzyskuje się wyłącznie na podstawie całkowitego zużycia energii i przychodów netto z działalności w ***sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat***.

42. Jednostka wskazuje ***sektory o znacznym oddziaływaniu na klimat***, które są wykorzystywane do określenia energochłonności wymaganego na mocy pkt 40.

43. Jednostka ujawnia uzgodnienie kwoty przychodów netto z działalności w ***sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat*** (mianownik przy obliczaniu energochłonności wymaganym na mocy pkt 40) z odpowiednią pozycją sprawozdania finansowego lub informacją dodatkową do sprawozdania finansowego.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-6 – Emisje gazów cieplarnianych zakresów 1, 2 i 3 brutto oraz całkowite emisje gazów cieplarnianych

44. **Jednostka ujawnia następujące informacje w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla** ([38])**:**

a) **emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 brutto;**

b) **emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto;**

c) **emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 brutto; oraz**

d) **całkowite emisje gazów cieplarnianych.**

45. Celem określonego w pkt 44 wymogu dotyczącego ujawniania informacji w odniesieniu do:

a) ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 1*** brutto wymaganego na mocy pkt 44 lit. a) jest zapewnienie wiedzy na temat bezpośrednich wpływów jednostki na zmianę klimatu oraz udziału procentowego jej całkowitych emisji gazów cieplarnianych, które są regulowane w ramach systemów handlu uprawnieniami do emisji;

b) ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 2*** brutto wymaganego na mocy pkt 44 lit. b) jest zapewnienie wiedzy na temat pośrednich wpływów na zmianę klimatu wywoływanych przez zużywaną przez jednostkę energię, zakupioną lub pozyskaną z zewnątrz;

c) ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 3*** brutto wymaganego na mocy pkt 44 lit. c) jest zapewnienie wiedzy na temat emisji gazów cieplarnianych, które występują w łańcuchu wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu oprócz jej emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 i 2. W przypadku wielu jednostek emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 mogą stanowić główny element ich wykazu gazów cieplarnianych i są istotnym czynnikiem ***ryzyk przejścia*** ponoszonych przez jednostkę;

d) całkowitych ***emisji*** gazów cieplarnianych wymaganego na mocy pkt 44 lit. d) jest zapewnienie ogólnej wiedzy na temat emisji gazów cieplarnianych przez jednostkę oraz tego, czy pochodzą one z jej własnych operacji czy z łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu. Ujawnienie tych informacji jest warunkiem wstępnym pomiaru postępów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodnie z ***celami*** jednostki związanymi z klimatem i założeniami ***polityki*** UE.

Informacje przewidziane w niniejszym wymogu dotyczącym ujawniania informacji są również potrzebne do zrozumienia ***ryzyk przejścia*** związanych z klimatem ponoszonych przez jednostkę.

([38]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźników nr 1 i 2 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Emisje gazów cieplarnianych" i „Ślad węglowy"). Informacje te są zgodne z art. 5 ust. 1, art. 6 i art. 8 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1818 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej).

▼C2

46. Ujawniając informacje na temat ***emisji gazów cieplarnianych*** wymagane na mocy pkt 44, jednostka odnosi się do pkt 62–67 ESRS 1. Co do zasady, dane dotyczące emisji gazów cieplarnianych z jednostek stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięć, które są częścią łańcucha wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu (pkt 67 ESRS 1), nie ograniczają się do udziału w kapitale. W przypadku jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć, nieskonsolidowanych jednostek zależnych (podmiotów inwestujących) oraz ustaleń umownych stanowiących wspólne ustalenia, które nie są realizowane za pośrednictwem podmiotu (tj. wspólnie kontrolowane operacje i aktywa), jednostka uwzględnia emisje gazów cieplarnianych zgodnie z zakresem ***kontroli operacyjnej***, jaką nad nimi sprawuje.

47. W przypadku wystąpienia znaczących zmian w definicji tego, co stanowi jednostkę sprawozdającą i jej ***łańcuch wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, jednostka ujawnia informacje o tych zmianach i wyjaśnia ich wpływ na porównywalność rok do roku zgłaszanych przez nią ***emisji*** gazów cieplarnianych (tj. wpływ na porównywalność emisji gazów cieplarnianych w bieżącym i poprzednim okresie sprawozdawczym).

48. Ujawnienie informacji na temat ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 1*** brutto wymagane na podstawie pkt 44 lit. a) obejmuje:

a) emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 brutto w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla; oraz

b) odsetek emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 z regulowanych systemów handlu emisjami.

49. Ujawnienie informacji na temat ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 2*** brutto wymagane na mocy pkt 44 lit. b) obejmuje:

a) emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto według metody opartej na lokalizacji w tonach metrycznych ekwiwalentu CO_2; oraz

b) emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto według metody opartej na rynku w tonach metrycznych ekwiwalentu CO_2.

50. ***W przypadku emisji zakresu 1 i 2*** ujawnianych zgodnie z wymogami określonymi w pkt 44 lit. a) i lit. b) jednostka dokonuje dezagregacji informacji, ujawniając osobno emisje ze:

a) skonsolidowanej grupy do celów rachunkowości (jednostki dominującej i jednostek zależnych); oraz

b) spółek, w których dokonano inwestycji, takich jak jednostki stowarzyszone, wspólne przedsięwzięcia lub nieskonsolidowane jednostki zależne, które nie są w pełni skonsolidowane w sprawozdaniu finansowym skonsolidowanej grupy do celów rachunkowości, a także ustalenia umowne stanowiące wspólne ustalenia, które nie są realizowane za pośrednictwem podmiotu (tj. wspólnie kontrolowane operacje i aktywa), nad którymi jednostka sprawuje kontrolę operacyjną.

51. Ujawnienie informacji na temat ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 3*** brutto wymagane na mocy pkt 44 lit. c) obejmuje emisje gazów cieplarnianych w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla z każdej znaczącej ***kategorii zakresu 3*** (tj. każdej kategorii zakresu 3, która jest priorytetem dla jednostki).

▼C2

52. Ujawnienie informacji na temat całkowitych ***emisji gazów cieplarnianych*** wymagane na mocy pkt 44 lit. d) stanowi sumę ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 1, 2*** i ***3*** wymaganą na mocy pkt 44 lit. a)–c). Całkowite emisje gazów cieplarnianych ujawnia się, dokonując dezagregacji, w ramach której rozróżnia się:

a) całkowite emisje gazów cieplarnianych uzyskane z bazowych emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 mierzonych za pomocą metody opartej na lokalizacji; oraz

b) całkowite emisje gazów cieplarnianych uzyskane z bazowych emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 mierzonych za pomocą metody opartej na rynku.

Intensywność emisji gazów cieplarnianych na podstawie przychodów netto ([39])

53. Jednostka ujawnia intensywność ***emisji*** gazów cieplarnianych (całkowite emisje gazów cieplarnianych na przychody netto).

54. Ujawnienie informacji na temat intensywności emisji gazów cieplarnianych wymagane na mocy pkt 53 obejmuje całkowite ***emisje*** gazów cieplarnianych w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla (wymagane na mocy pkt 44 lit. d)) na przychody netto.

55. Jednostka ujawnia uzgodnienie kwot przychodów netto (mianownik przy obliczaniu intensywności ***emisji*** gazów cieplarnianych wymaganej na mocy pkt 53) z odpowiednią pozycją sprawozdania finansowego lub informacją dodatkową do sprawozdania finansowego.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-7 – Projekty usuwania gazów cieplarnianych i ograniczania emisji gazów cieplarnianych finansowane za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla

56. **Jednostka ujawnia następujące informacje:**

a) **informacje na temat usuwania i składowania gazów cieplarnianych w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla z projektów, które jednostka mogła zrealizować w ramach własnych operacji lub w których uczestniczyła w swoim łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu; oraz**

b) **wielkość redukcji emisji gazów cieplarnianych lub usunięcia gazów cieplarnianych w wyniku projektów łagodzenia zmiany klimatu poza swoim łańcuchem wartości, które finansowała lub zamierza finansować w drodze zakupu jednostek emisji dwutlenku węgla.**

57. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest:

a) zapewnienie wiedzy na temat ***działań*** jednostki służących trwałemu usunięciu lub aktywnemu wspieraniu usuwania gazów cieplarnianych z atmosfery, potencjalnie z myślą o osiągnięciu ***celów w zakresie neutralności emisyjnej*** (zgodnie z pkt 60);

b) zapewnienie zrozumienia zakresu i jakości ***jednostek emisji dwutlenku węgla***, które jednostka zakupiła lub zamierza zakupić na dobrowolnym rynku, potencjalnie w celu poparcia swoich twierdzeń o neutralności pod względem emisji gazów cieplarnianych (zgodnie z pkt 61).

58. Ujawnienie ***informacji na temat usuwania i składowania gazów cieplarnianych*** wymagane na mocy pkt 56 lit. a) obejmuje, w stosownych przypadkach:

a) całkowitą wielkość usuwania i składowania gazów cieplarnianych w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla zdezagregowaną i ujawnioną osobno dla wielkości związanej z operacjami własnymi jednostki i jej łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu oraz w podziale na działania polegające na usuwaniu; oraz

([39]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 3 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Intensywność emisji gazów cieplarnianych w przypadku spółek, w które dokonano inwestycji"). Informacje te są zgodne z art. 8 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1818 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej).

▼C2

b) założenia, metody i ramy obliczeniowe stosowane przez jednostkę.

59. Ujawnienie informacji na temat ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** wymagane na podstawie pkt 56 lit. b) obejmuje, w stosownych przypadkach:

a) całkowitą ilość jednostek emisji dwutlenku węgla poza ***łańcuchem wartości*** jednostki w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla, które zostały zweryfikowane względem uznanych norm jakości i anulowane w okresie sprawozdawczym; oraz

b) całkowitą ilość jednostek emisji dwutlenku węgla poza łańcuchem wartości jednostki w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla zaplanowanych do anulowania w przyszłości oraz czy są one oparte na istniejących ustaleniach umownych, czy też nie.

60. W przypadku gdy oprócz celów redukcji ***emisji gazów cieplarnianych*** brutto zgodnie z pkt 30 wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-4 jednostka ujawnia ***cel w zakresie neutralności emisyjnej***, wyjaśnia ona zakres, zastosowane metody i ramy oraz sposób, w jaki zamierza zneutralizować pozostałe ***emisje*** gazów cieplarnianych (po około 90–95 % redukcji emisji gazów cieplarnianych z możliwością uzasadnionych zmian sektorowych zgodnie z uznanym sektorowym scenariuszem obniżenia emisyjności) w drodze, na przykład, usuwania gazów cieplarnianych w ramach własnych operacji i łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu.

61. Jeżeli jednostka mogła przedstawić publiczne twierdzenia o swojej neutralności pod względem emisji gazów cieplarnianych, co wiąże się z wykorzystaniem ***jednostek emisji dwutlenku węgla***, wyjaśnia:

a) czy i w jaki sposób twierdzeniom tym towarzyszą ***cele redukcji emisji*** gazów cieplarnianych, zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji ESRS E1-4;

b) czy i w jaki sposób te twierdzenia i wykorzystanie jednostek emisji dwutlenku węgla nie utrudniają ani nie ograniczają osiągnięcia jej celów redukcji emisji gazów cieplarnianych ([40]) lub, w stosownych przypadkach, celu w zakresie neutralności emisyjnej; oraz

c) kwestię wiarygodności i rzetelnego użycia wykorzystanych jednostek emisji dwutlenku węgla, w tym przez odniesienie do uznanych norm jakości.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-8 – Ustalanie wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla

62. Jednostka ujawnia, czy stosuje *systemy ustalania wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla*, a jeśli tak, to w jaki sposób pomagają one w podejmowaniu decyzji i zachęcają do realizacji *polityk* i *celów* związanych z klimatem.

63. Informacje wymagane na mocy pkt 62 obejmują:

a) rodzaj systemu ustalania wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla, na przykład ceny kalkulacyjne stosowane przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych dotyczących nakładów inwestycyjnych lub badań i rozwoju, wewnętrzne opłaty za emisję dwutlenku węgla lub wewnętrzne fundusze węglowe;

b) szczegółowy zakres stosowania systemów ustalania cen emisji dwutlenku węgla (działania, obszary geograficzne, podmioty itp.);

([40]) Informacje te są zgodne z art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 (Europejskie prawo o klimacie).

▼C2

c) ceny emisji dwutlenku węgla zastosowane zgodnie z rodzajem systemu i krytyczne założenia przyjęte w celu określenia tych cen, w tym źródło zastosowanych cen emisji dwutlenku węgla oraz uzasadnienie, dlaczego uważa się je za odpowiednie dla wybranego zastosowania. Jednostka może ujawniać metodę obliczania cen emisji dwutlenku węgla, w tym zakres, w jakim zostały one ustanowione z wykorzystaniem wytycznych naukowych, oraz sposób, w jaki ich przyszłe zmiany są powiązane z tendencjami ustalania cen emisji dwutlenku węgla opartymi na podstawach naukowych; oraz

d) przybliżone wielkości emisji gazów cieplarnianych brutto według zakresów 1, 2 i, w stosownych przypadkach, 3 w bieżącym roku wyrażone w tonach metrycznych objęte tymi systemami, jak również ich udział w całkowitych ***emisjach*** gazów cieplarnianych jednostki w odniesieniu do każdego odpowiedniego zakresu.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-9 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia oraz potencjalnych szans związanych z klimatem

64. **Jednostka ujawnia następujące informacje:**

a) **przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych *ryzyk fizycznych*;**

b) **przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych *ryzyk przejścia*; oraz**

c) **potencjał czerpania korzyści z istotnych *szans* związanych z klimatem.**

65. Informacje wymagane na podstawie pkt 64 stanowią uzupełnienie informacji na temat bieżących ***skutków finansowych*** wymaganych zgodnie z ESRS 2 SBM-3 pkt 48 lit d). Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji w odniesieniu do:

a) ***przewidywanych skutków finansowych*** wynikających z istotnych ***ryzyk fizycznych*** i ***ryzyk przejścia*** jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki te ryzyka mają (lub zgodnie z racjonalnymi oczekiwaniami mogą mieć) istotny wpływ na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej. Wyniki ***analizy scenariuszowej*** wykorzystane do przeprowadzenia analizy odporności zgodnie z wymogami określonymi w pkt od AR 10 do AR 13 powinny stanowić źródło informacji na potrzeby oceny przewidywanych skutków finansowych wynikających z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia;

b) potencjału czerpania korzyści z istotnych ***szans*** związanych z klimatem jest umożliwienie zrozumienia sposobu, w jaki jednostka może czerpać korzyści finansowe z istotnych szans związanych z klimatem. To ujawnienie informacji stanowi uzupełnienie kluczowych wskaźników wyników, które należy ujawnić na podstawie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178.

66. Ujawnienie informacji o ***przewidywanych skutkach finansowych*** wynikających z istotnych ***ryzyk fizycznych*** wymagane na podstawie pkt 64 lit. a) obejmuje ([41]):

a) kwotę pieniężną i udział procentowy (odsetek) aktywów obarczonych istotnymi ryzykami fizycznymi w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej przed uwzględnieniem ***działań związanych z przystosowaniem się do zmiany klimatu***; przy czym kwoty pieniężne tych aktywów są zdezagregowane według nagłego i długotrwałego ryzyka fizycznego ([42]);

([41]) Informacje te są zgodne z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/1818 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej).

([42]) Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi we wzorze 5 zamieszczonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453: Portfel bankowy – Ryzyko fizyczne związane ze zmianami klimatu: ekspozycje podlegające ryzyku fizycznemu.

▼C2

b) udział procentowy aktywów obarczonych istotnymi ryzykami fizycznymi, którego to udziału dotyczą ***działania związane z przystosowaniem się do zmiany klimatu***;

c) lokalizację znaczących aktywów obarczonych istotnymi ryzykami fizycznymi ([43]); oraz

d) kwotę pieniężną i udział procentowy (odsetek) przychodów netto z działalności gospodarczej obarczonych istotnymi ryzykami fizycznymi w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej.

67. Ujawnienie informacji o ***przewidywanych skutkach finansowych*** wynikających z istotnych ryzyk przejścia wymagane na podstawie pkt 64 lit. b) obejmuje:

a) kwotę pieniężną i udział procentowy (odsetek) aktywów obarczonych istotnymi ryzykami przejścia w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej przed uwzględnieniem ***działań związanych z łagodzeniem zmiany klimatu***;

b) udział procentowy aktywów obarczonych istotnymi ryzykami przejścia, którego dotyczą ***działania związane z łagodzeniem zmiany klimatu***;

c) podział wartości księgowej nieruchomości należących do jednostki według klas efektywności energetycznej ([44]);

d) zobowiązania, które mogą wymagać ujęcia w sprawozdaniu finansowym w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej; oraz

e) kwotę pieniężną i udział procentowy (odsetek) przychodów netto z działalności gospodarczej obarczonych istotnymi ryzykami przejścia w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, w tym w stosownych przypadkach przychodów netto osiąganych przez klientów jednostki prowadzących działalność związaną z węglem, ropą naftową i gazem.

68. Jednostka ujawnia uzgodnienie z odpowiednią pozycją sprawozdania finansowego lub informacją dodatkową do sprawozdania finansowego następujących elementów:

a) znaczących kwot aktywów i przychodów netto obarczonych istotnymi ryzykami fizycznymi (wymaganych na podstawie pkt 66);

b) znaczących kwot aktywów, zobowiązań i przychodów netto obarczonych istotnymi ryzykami przejścia (wymaganych na podstawie pkt 67).

69. W odniesieniu do ujawnienia potencjału wykorzystania ***szans*** związanych z klimatem wymaganego na podstawie pkt 64 lit. c) jednostka uwzględnia ([45]):

a) przewidywane oszczędności kosztów wynikające z działań związanych z ***łagodzeniem zmiany klimatu*** i ***przystosowaniem się do niej***; oraz

b) potencjalną wielkość rynku lub spodziewane zmiany przychodów netto z produktów i usług niskoemisyjnych lub rozwiązań w zakresie przystosowania się, do których jednostka ma lub może mieć dostęp.

70. Ilościowe określenie ***skutków finansowych*** wynikających z ***szans*** nie jest wymagane, jeśli takie ujawnienie nie jest zgodne z jakościowymi cechami użytecznych informacji przewidzianymi w dodatku B *Jakościowe cechy informacji* do ESRS 1.

([43]) Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi we wzorze 5 zamieszczonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453: Portfel bankowy – Ryzyko fizyczne związane ze zmianami klimatu: ekspozycje podlegające ryzyku fizycznemu.

([44]) Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi we wzorze 2 zamieszczonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453: Portfel bankowy – Ryzyko przejścia związane ze zmianą klimatu: kredyty zabezpieczone nieruchomościami – efektywność energetyczna zabezpieczeń.

([45]) Informacje te są zgodne z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2020/1818 (rozporządzenie o wskaźnikach referencyjnych transformacji klimatycznej).

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS E1. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-1 – Plan przejścia na potrzeby łagodzenia zmiany klimatu

AR 1. ***Plan przejścia*** odnosi się do działań jednostki na rzecz ***łagodzenia zmiany klimatu***. Oczekuje się, że ujawniając swój plan przejścia, jednostka przedstawi szczegółowe wyjaśnienie sposobu, w jaki dostosuje swoją strategię i ***model biznesowy***, aby zapewnić uwzględnienie przejścia na zrównoważoną gospodarkę i ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim (lub zaktualizowanym międzynarodowym porozumieniem w sprawie zmiany klimatu) oraz z celem, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. bez przekroczenia tej granicy lub przy jej niewielkim przekroczeniu, jak określono w rozporządzeniu (UE) 2021/1119 (Europejskie prawo o klimacie), a także, w stosownych przypadkach, sposobu, w jaki dostosuje swoje narażenie na działalność związaną z węglem oraz ropą naftową i gazem.

AR 2. Sektorowe scenariusze emisji nie zostały jeszcze określone w ***polityce*** publicznej w odniesieniu do wszystkich sektorów. W związku z tym ujawnienie informacji na podstawie pkt 16 lit. a) na temat uwzględnienia w ***planie przejścia*** celu polegającego na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C należy rozumieć jako ujawnienie ***celu*** jednostki w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych. Ujawnienie na podstawie pkt 16 lit. a) określa się jako wskaźnik referencyjny w stosunku do scenariusza emisji zakładającego ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C. Ten wskaźnik referencyjny powinien opierać się na sektorowym scenariuszu obniżenia emisyjności, jeżeli jest dostępny w odniesieniu do sektora jednostki, albo na scenariuszu obejmującym całą gospodarkę, z uwzględnieniem jego ograniczeń (tj. faktu, że jest on prostym przełożeniem celów ***redukcji emisji*** z poziomu państwa na poziom jednostki). Ten AR należy odczytywać również w powiązaniu z AR 26 i AR 27 oraz sektorowymi scenariuszami obniżenia emisyjności, do których się odnoszą.

AR 3. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 16 lit. d), jednostka może uwzględnić:

a) skumulowane ***zamrożone emisje gazów cieplarnianych*** związane z kluczowymi aktywami od roku sprawozdawczego do 2030 r. i 2050 r. w tonach ekwiwalentu dwutlenku węgla. Zostanie to ocenione jako suma szacunkowych emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 i 2 w całym okresie eksploatacji aktywnych i zaplanowanych w sposób wiążący kluczowych aktywów. Kluczowymi aktywami są aktywa, które stanowią własność jednostki lub są przez nią zarządzane, i obejmują istniejące lub planowane aktywa (takie jak stacjonarne lub mobilne ***instalacje***, zakłady i wyposażenie), które są źródłem znaczących bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych albo emisji gazów cieplarnianych pośrednio związanych z energią. Zaplanowane w sposób wiążący kluczowe aktywa to aktywa, które jednostka najprawdopodobniej wdroży w ciągu najbliższych pięciu lat;

b) skumulowane zamrożone emisje gazów cieplarnianych związane z bezpośrednimi emisjami gazów cieplarnianych na etapie użytkowania sprzedanych produktów w przeliczeniu ma tony ekwiwalentu dwutlenku węgla, ocenione jako wielkość sprzedaży produktów w roku sprawozdawczym pomnożona przez sumę szacowanych bezpośrednich emisji gazów cieplarnianych na etapie użytkowania w ciągu ich przewidywanego cyklu życia. Wymóg ten ma zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy jednostka określiła ***kategorię zakresu 3*** „użytkowanie sprzedanych produktów” jako znaczącą na podstawie wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-6 pkt 51; oraz

▼C2

c) wyjaśnienie planów zarządzania, tj. przekształcania, likwidacji lub stopniowego wycofywania aktywów i produktów charakteryzujących się intensywnością emisji gazów cieplarnianych i energochłonnością.

AR 4. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 16 lit. e), jednostka wyjaśnia, jak sposób dostosowania jej działalności gospodarczej do przepisów rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 będzie się zmieniał z biegiem czasu, aby wesprzeć jej przejście na zrównoważoną gospodarkę. W tym celu jednostka uwzględnia kluczowe wskaźniki wyników, których ujawnienie jest wymagane na mocy art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852 (w szczególności przychody i nakłady inwestycyjne zgodne z systematyką oraz, w stosownych przypadkach, planowane nakłady inwestycyjne).

AR 5. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 16 lit. g), jednostka określa, czy jest wykluczona z unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego zgodnie z kryteriami wykluczenia ustanowionymi w art. 12 ust. 1 lit. d)–g) ([46]) oraz art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/1818 (rozporządzenie w sprawie norm dotyczących klimatycznych wskaźników referencyjnych) ([47]).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

AR 6. Ujawniając informacje na temat zakresu analizy odporności wymagane na podstawie pkt 19 lit. a), jednostka wyjaśnia, jaka część jej własnych operacji i ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, a także jakie istotne ***ryzyka fizyczne*** i ***ryzyka przejścia*** mogły zostać wykluczone z analizy.

AR 7. Ujawniając informacje na temat sposobu przeprowadzenia analizy odporności wymaganego w pkt 19 lit. b), jednostka wyjaśnia:

a) krytyczne założenia dotyczące sposobu, w jaki przejście na gospodarkę niskoemisyjną i odporną wpłynie na panujące tendencje makroekonomiczne, zużycie energii i koszyk energetyczny oraz założenia co do wykorzystania technologii;

b) zastosowane perspektywy czasowe i ich dostosowanie do ***scenariuszy*** klimatycznych i biznesowych uwzględnianych przy określaniu istotnych ***ryzyk fizycznych*** i ***ryzyk przejścia*** (pkt od AR 11 do AR 12) oraz ustanawianiu ***celów redukcji emisji gazów cieplarnianych*** (zgłaszanych na podstawie wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-4); oraz

([46]) Art. 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie norm dotyczących klimatycznych wskaźników referencyjnych stanowi, że „[a]dministratorzy unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego wykluczają [...] następujące przedsiębiorstwa:
a) przedsiębiorstwa, które osiągają co najmniej 1% swoich przychodów z działalności związanej z poszukiwaniem, wydobyciem, dystrybucją lub rafinacją węgla kamiennego i brunatnego; lub
b) przedsiębiorstwa, które osiągają co najmniej 10% swoich przychodów z działalności związanej z poszukiwaniem, wydobyciem, dystrybucją lub rafinacją paliw olejowych; lub
c) przedsiębiorstwa, które osiągają co najmniej 50% swoich przychodów z działalności związanej z poszukiwaniem, wydobyciem, dystrybucją lub rafinacją paliw gazowych; lub
d) przedsiębiorstwa, które osiągają co najmniej 50% swoich przychodów z produkcji energii elektrycznej, której intensywność emisji gazów cieplarnianych wynosi powyżej 100 g CO_2e/kWh”.
Art. 12 ust. 2 stanowi, że „[a]dministratorzy unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego wykluczają ze swoich wskaźników wszystkie przedsiębiorstwa, które – według ustaleń lub oszacowań dokonanych przez samych administratorów lub przez zewnętrznych dostawców danych – znacząco szkodzą przynajmniej jednemu celowi z zakresu ochrony środowiska określonemu w art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852, zgodnie z przepisami dotyczącymi oszacowań ustanowionymi w art. 13 ust. 2 niniejszego rozporządzenia”.

([47]) Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi we wzorze 1 dotyczącym ryzyka przejścia wynikającego ze zmiany klimatu zamieszczonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453.

▼C2

c) w jaki sposób uwzględniono szacowane ***przewidywane skutki finansowe*** wynikające z istotnych ***ryzyk fizycznych*** i ***ryzyk przejścia*** (zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-9), a także ***działania*** i zasoby na rzecz łagodzenia zmiany klimatu (ujawniane zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-3).

AR 8. Ujawniając informacje na temat wyników analizy odporności wymaganych w pkt 19 lit. c), jednostka wyjaśnia:

a) obszary niepewności związanej z analizą odporności oraz stopień, w jakim stopniu aktywa i działalność gospodarcza obarczone ryzykiem zostały uwzględnione w ramach określania strategii jednostki, jej decyzji inwestycyjnych oraz obecnych i planowanych ***działań*** na rzecz łagodzenia zmiany klimatu;

b) zdolność jednostki do skorygowania lub dostosowania swojej strategii i swojego ***modelu biznesowego*** do zmiany klimatu w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, w tym zagwarantowania stałego dostępu do finansowania po przystępnych kosztach kapitału, zdolność do przesunięcia, modernizacji lub likwidacji istniejących aktywów, zmiany portfela produktów i usług lub przekwalifikowania jej zasobów pracowniczych.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny związanych z klimatem istotnych wpływów, ryzyk i szans

AR 9. Ujawniając informacje na temat procesów identyfikacji i oceny wpływów związanych z klimatem wymagane na podstawie pkt 20 lit. a), jednostka wyjaśnia sposób, w jaki:

a) przeanalizowała swoją działalność i plany w celu zidentyfikowania rzeczywistych i potencjalnych przyszłych źródeł emisji gazów cieplarnianych oraz, w stosownych przypadkach, czynników powodujących inne wpływy związane z klimatem (np. ***emisje*** sadzy lub ozonu troposferycznego lub ***zmiany sposobu użytkowania gruntów***) w ramach własnych operacji i w całym łańcuchu wartości; oraz

b) oceniła swoje faktyczne i potencjalne wpływy na zmianę klimatu (tj. swoje całkowite emisje gazów cieplarnianych).

AR 10. Jednostka może powiązać informacje ujawniane na podstawie pkt 20 lit. a) i AR 9 z informacjami ujawnianymi na podstawie następujących wymogów dotyczących ujawniania informacji: pkt 16 lit. d), w którym mowa o zamrożonych emisjach gazów cieplarnianych, wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-1; wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-4 i wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-6.

AR 11. Ujawniając informacje na temat procesów identyfikacji i oceny ***ryzyk fizycznych*** wymaganych w pkt 20 lit. b), jednostka wyjaśnia, czy i w jaki sposób:

a) zidentyfikowała zagrożenia związane z klimatem (zob. tabela poniżej) w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej oraz przeanalizowała, czy jej aktywa i działalność gospodarcza mogą być narażone na te zagrożenia;

b) określiła krótko-, średnio- i długoterminowe perspektywy czasowe oraz sposób, w jaki określenia te są powiązane z przewidywanym cyklem życia jej aktywów, okresami planowania strategicznego i planami alokacji kapitału;

c) oceniła zakres, w jakim jej aktywa i działalność gospodarcza mogą być narażone i są wrażliwe na zidentyfikowane zagrożenia związane z klimatem, biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo, skalę i czas występowania zagrożeń, a także współrzędne geoprzestrzenne (takie jak wspólna klasyfikacja jednostek terytorialnych do celów statystycznych – NUTS w przypadku terytorium UE) właściwe dla lokalizacji i ***łańcuchów dostaw*** jednostki; oraz

▼C2

d) identyfikacja zagrożeń związanych z klimatem oraz ocena narażenia i wrażliwości uwzględniają ***scenariusze*** klimatyczne zakładające wysoką ***emisję***, na przykład oparte na IPCC SSP5-8.5, odpowiednie regionalne projekcje klimatu na podstawie tych scenariuszy emisji lub scenariusze klimatyczne sieci na rzecz ekologizacji systemu finansowego (NGFS) wiążące się z wysokim ryzykiem fizycznym, takie jak „Hot house world" [„Świat na łasce efektu szklarniowego"] lub „Too little, too late" [„Zbyt mało, zbyt późno"]. Aby zapoznać się z ogólnymi wymogami dotyczącymi ***analizy scenariuszy*** związanych z klimatem, zob. pkt 18, 19, AR 13–AR 15.

Klasyfikacja zagrożeń związanych z klimatem (Źródło: rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139)				
	Związane z temperaturą	**Związane z wiatrem**	**Związane z wodą**	**Związane z ziemią**
Długotrwałe	Zmiany temperatury (powietrze, woda słodka, woda morska)	Zmiany cyrkulacji wiatru	Zmiany wzorców i rodzajów opadów (deszcz, grad, śnieg/lód)	Erozja obszarów przybrzeżnych
	Stres termiczny		Zmienność opadów lub zmienność hydrologiczna	Degradacja gleby
	Zmienność temperatury		Zakwaszanie oceanów	Erozja gleby
	middlenienie wiecznej zmarzliny		Intruzja wód morskich	Soliflukcja
			Podnoszący się poziom mórz	
			Deficyt wody	
Nagłe	Fala upałów	Cyklon, huragan, tajfun	Susza	Lawina
	Fala chłodu/mróz	Burza (w tym śnieżyce, burze pyłowe i piaskowe)	Silne opady (deszcz, grad, śnieg/lód)	Osuwisko
	Pożar samoistny	Tornado	Powódź (przybrzeżna, rzeczna, opadowa, od wód gruntowych)	Osunięcie się ziemi
			Wezbranie jeziora lodowcowego	

AR 12. Ujawniając informacje na temat procesów identyfikacji ***ryzyk przejścia*** i ***szans związanych z przejściem*** wymagane na podstawie pkt 20 lit. c), jednostka wyjaśnia, czy i w jaki sposób:

a) zidentyfikowała zdarzenia dotyczące przejścia (zob. tabela z przykładami poniżej) w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej oraz przeanalizowała, czy jej aktywa i działalność gospodarcza mogą być narażone na te zdarzenia. W przypadku ryzyk przejścia i szans związanych z przejściem perspektywa uważana za długoterminową może obejmować więcej niż 10 lat i może być dostosowana do celów ***polityki*** publicznej związanych z klimatem;

▼C2

b) oceniła zakres, w jakim jej aktywa i działalność gospodarcza mogą być narażone i są wrażliwe na zidentyfikowane zdarzenia dotyczące przejścia, biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo, skalę i czas trwania zdarzeń;

c) uwzględniła przy identyfikacji zdarzeń dotyczących przejścia i ocenie narażenia ***analizę scenariuszową*** związaną z klimatem, biorąc pod uwagę co najmniej scenariusz zgodny z porozumieniem paryskim i zakładający ograniczenie zmiany klimatu do 1,5 °C, na przykład na podstawie scenariuszy Międzynarodowej Agencji Energetycznej (zerowa emisja netto do 2050 r., scenariusz zrównoważonego rozwoju itp.) lub scenariuszy klimatycznych sieci na rzecz ekologizacji systemu finansowego (NGFS). Aby zapoznać się z ogólnymi wymogami dotyczącymi analizy scenariuszy związanych z klimatem, zob. pkt 18, 19, AR 13–AR 15; oraz

d) zidentyfikowała aktywa i działalność gospodarczą, w przypadku których nie uwzględniono przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu lub w przypadku których uwzględnienie to wymaga znaczących starań (na przykład ze względu na znaczne ***zamrożone emisje gazów cieplarnianych*** lub niespełnienie wymogów dotyczących zgodności z systematyką na podstawie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139).

Przykłady zdarzeń dotyczących przejścia związanego z klimatem (przykłady na podstawie klasyfikacji opracowanej przez Grupę Zadaniową ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Klimatem)

Polityczne i prawne	Technologiczne	Rynkowe	Związane z reputacją
Ustalanie wyższych opłat za emisje gazów cieplarnianych	Zastąpienie istniejących produktów i usług wariantami o niższej emisyjności	Zmiana zachowania klientów	Zmiany preferencji konsumentów
Większe obowiązki sprawozdawcze w zakresie emisji	Nieudane inwestycje w nowe technologie	Niepewność co do sygnałów dochodzących z rynku	Piętnowanie sektora
Upoważnienia i regulacje dotyczące istniejących produktów i usług	Koszty przejścia na technologię o niższej emisyjności	Wzrost kosztów surowców	Wzmożone wątpliwości zainteresowanych stron
Upoważnienia i regulacje dotyczące istniejących procesów produkcji			Negatywne informacje zwrotne od zainteresowanych stron
Narażenie na powództwo sądowe			

Analiza scenariuszy związanych z klimatem

AR 13. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 19, 20, 21, AR 10 i AR 11, jednostka wyjaśnia sposób, w jaki wykorzystała ***analizę scenariuszy*** związanych z klimatem, która jest współmierna do jej okoliczności, na potrzeby identyfikacji i oceny ***ryzyk fizycznych*** i ***ryzyk przejścia*** oraz ***szans związanych z przejściem*** w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej, w tym:

a) jakie ***scenariusze*** zostały wykorzystane, ich źródła i zgodność z najbardziej aktualną wiedzą naukową;

b) przyjęte narracje, perspektywy czasowe i punkty końcowe wraz z omówieniem, dlaczego uważa, że zakres wykorzystanych scenariuszy obejmuje prawdopodobne ryzyka i niepewności;

▼C2

c) główne przyczyny i czynniki uwzględnione w każdym scenariuszu oraz uzasadnienie, dlaczego są one istotne w odniesieniu do jednostki, na przykład założenia ***polityki***, tendencje makroekonomiczne, wykorzystanie energii i koszyk energetyczny oraz założenia technologiczne; oraz

d) podstawowe dane wejściowe i ograniczenia scenariuszy, w tym ich poziom szczegółowości (np. fakt, czy analiza fizycznych ryzyk związanych z klimatem opiera się na współrzędnych geoprzestrzennych właściwych dla lokalizacji jednostki czy na ogólnych danych z poziomu krajowego lub regionalnego).

AR 14. Przeprowadzając ***analizę scenariuszową***, jednostka może wziąć pod uwagę następujące wytyczne: Grupa Zadaniowa ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Klimatem, dodatek techniczny „The Use of Scenario Analysis in Disclosure of Climate-Related Risks and Opportunities" [„Wykorzystanie analizy scenariuszowej w ujawnianiu informacji dotyczących ryzyk i szans związanych z klimatem"], (2017); Grupa Zadaniowa ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Klimatem, „Guidance on Scenario Analysis for Non-Financial Companies" [„Wytyczne dotyczące analizy scenariuszowej w przypadku przedsiębiorstw niefinansowych"], (2020); norma ISO 14091:2021 „Adaptacja do zmian klimatu – Wytyczne dotyczące podatności, wpływów i oceny ryzyka"; wszelkie inne uznane normy branżowe takie jak wydane przez NGFS (sieć na rzecz ekologizacji systemu finansowego); oraz przepisy unijne, krajowe, regionalne i lokalne.

AR 15. Jednostka krótko wyjaśnia, w jaki sposób wykorzystane ***scenariusze*** klimatyczne są zgodne z krytycznymi założeniami związanymi z klimatem przyjętymi w sprawozdaniu finansowym.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-2 – Polityki związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej

AR 16. ***Polityki*** związane z ***łagodzeniem zmiany klimatu*** albo ***przystosowaniem się do niej*** mogą być ujawniane osobno, ponieważ ich cele, zaangażowane osoby, ***działania*** i zasoby niezbędne do ich realizacji są różne.

AR 17. ***Polityki*** związane z ***łagodzeniem zmiany klimatu*** dotyczą zarządzania ***emisjami gazów cieplarnianych*** jednostki, usuwania gazów cieplarnianych i ***ryzyk przejścia*** w różnych perspektywach czasowych w ramach własnych operacji lub w ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu. Wymóg określony w pkt 22 może odnosić się do samych polityk łagodzenia zmiany klimatu, jak również do odpowiednich polityk dotyczących innych kwestii, które pośrednio wspierają łagodzenie zmiany klimatu, w tym polityki ***szkoleniowej***, polityki zarządzania zaopatrzeniem lub ***łańcuchem dostaw***, polityki inwestycyjnej lub polityki rozwoju produktów.

AR 18. ***Polityki*** w zakresie ***przystosowania się do zmiany klimatu*** dotyczą zarządzania ryzykami fizycznymi jednostki związanymi z klimatem i ***ryzykami przejścia*** jednostki związanymi z przystosowaniem się do zmiany klimatu. Wymóg określony w pkt 22 i 25 może odnosić się do samej polityki przystosowania się do zmiany klimatu, jak również do odpowiednich polityk dotyczących innych kwestii, które pośrednio wspierają przystosowanie się do zmiany klimatu, w tym polityki ***szkoleniowej***, polityki na wypadek sytuacji nadzwyczajnych lub polityki bezpieczeństwa i higieny pracy.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-3 – Działania i zasoby w odniesieniu do polityki klimatycznej

AR 19. Ujawniając informacje na temat ***działań*** wymagane na podstawie pkt 29 lit. a) i pkt 29 lit. b), jednostka może:

a) ujawnić swoje podjęte kluczowe działania lub plany dotyczące realizacji polityki ***łagodzenia zmiany klimatu*** i ***przystosowania się do niej*** w ramach pojedynczych lub osobnych działań;

b) zagregować rodzaje działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu (dźwignie dekarbonizacji), takie jak efektywność energetyczna, elektryfikacja, przestawienie się na inne rodzaje paliwa, wykorzystywanie ***energii odnawialnej***, zmiana produktów oraz obniżenie emisyjności w łańcuchu dostaw, które są zgodne z konkretnymi działaniami jednostki;

c) ujawnić wykaz kluczowych działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu wraz z wymiernymi ***celami*** (zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-4), dokonując dezagregacji według dźwigni dekarbonizacji; oraz

d) ujawnić działania na rzecz ***przystosowania się do zmiany klimatu*** według rodzaju rozwiązań w zakresie przystosowania się, takich jak przystosowanie się oparte na zasobach przyrody, inżynieria lub rozwiązania technologiczne.

AR 20. Ujawniając informacje o zasobach zgodnie z wymogiem określonym w pkt 29 lit. c), jednostka ujawnia wyłącznie znaczące kwoty wydatków operacyjnych i nakładów inwestycyjnych niezbędne do realizacji ***działań***, ponieważ informacje te służą wykazaniu wiarygodności tych działań, a nie uzgodnieniu ujawnionych kwot ze sprawozdaniem finansowym. Ujawnione kwoty nakładów inwestycyjnych i wydatków operacyjnych obejmują zwiększenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w bieżącym roku obrotowym, jak również zwiększenia planowane na przyszłe okresy realizacji działań. Ujawnione kwoty to jedynie przyrostowe inwestycje finansowe bezpośrednio przyczyniające się do osiągnięcia ***celów*** jednostki.

AR 21. Zgodnie z wymogami przewidzianymi w ESRS 2 MDR-A jednostka wyjaśnia, czy i w jakim stopniu jej zdolność do realizacji ***działań*** zależy od dostępności i alokacji zasobów. Stały dostęp do finansowania po przystępnym koszcie kapitału może mieć zasadnicze znaczenie dla realizacji działań jednostki, które obejmują dostosowanie do zmian podaży/popytu lub jej odpowiednie nabycia i znaczące inwestycje w badania i rozwój.

AR 22. Kwoty wydatków operacyjnych i nakładów inwestycyjnych niezbędne do realizacji ***działań*** ujawnione na podstawie pkt 29 lit. c) są zgodne z kluczowymi wskaźnikami wyników (kluczowe wskaźniki wyników związane z wydatkami operacyjnymi i nakładami inwestycyjnymi) oraz, w stosownych przypadkach, z planem dotyczącym nakładów inwestycyjnych wymaganym na podstawie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178. Jednostka wyjaśnia wszelkie potencjalne różnice między znaczącymi kwotami wydatków operacyjnych i nakładów inwestycyjnych ujawnionymi na podstawie niniejszego standardu a kluczowymi wskaźnikami wyników ujawnionymi na podstawie rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178, wynikające na przykład z ujawnienia niekwalifikującej się działalności gospodarczej określonej w tym rozporządzeniu delegowanym. Jednostka może uporządkować swoje działania według działalności gospodarczej, aby porównać swoje wydatki operacyjne i nakłady inwestycyjne oraz, w stosownych przypadkach, swoje plany dotyczące wydatków operacyjnych lub nakładów inwestycyjnych z kluczowymi wskaźnikami wyników zgodnymi z systematyką.

▼C2

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-4 – Cele związane z łagodzeniem zmiany klimatu i przystosowaniem się do niej

AR 23. Zgodnie z pkt 34 lit. a) jednostka może ujawniać cele ***redukcji emisji gazów cieplarnianych*** według poziomu intensywności. Cele w zakresie intensywności określa się jako stosunek ***emisji gazów cieplarnianych*** do jednostki aktywności fizycznej lub produkcji gospodarczej. Odpowiednie jednostki działalności lub produkcji określono w standardach ESRS związanych z określonymi sektorami. W przypadkach, w których jednostka ustaliła jedynie cel w zakresie redukcji intensywności emisji gazów cieplarnianych, ujawnia ona jednak powiązane wartości bezwzględne dla roku docelowego i pośredniego roku docelowego (pośrednich lat docelowych). Może to prowadzić do sytuacji, w której jednostka jest zobowiązana do ujawnienia wzrostu bezwzględnych emisji gazów cieplarnianych w roku docelowym i pośrednim roku docelowym (pośrednich latach docelowych), na przykład dlatego, że przewiduje rozwój organiczny swojej działalności.

AR 24. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 34 lit. b) jednostka określa udział celu związany z każdym odpowiednim ***zakresem emisji gazów cieplarnianych (1, 2 lub 3)***. Jednostka wskazuje metodę zastosowaną do obliczenia ***emisji*** gazów cieplarnianych zakresu 2 uwzględnionych w celu (tj. metodę opartą na lokalizacji albo metodę opartą na rynku). Jeżeli poziom ***celu redukcji emisji*** gazów cieplarnianych różni się od poziomu emisji gazów cieplarnianych zgłoszonego zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-6, jednostka ujawnia, które gazy są objęte celem, odpowiedni odsetek emisji gazów cieplarnianych zakresu 1, 2, 3 i całkowitych emisji gazów cieplarnianych objętych celem. W odniesieniu do ***celów*** redukcji emisji gazów cieplarnianych swoich jednostek zależnych jednostka analogicznie stosuje te wymogi na poziomie jednostki zależnej.

AR 25. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 34 lit. c) na temat roku bazowego i wartości bazowej:

a) jednostka krótko wyjaśnia sposób, w jaki zapewniła, aby wartość bazowa, względem której mierzone są postępy w realizacji celu, była reprezentatywna pod względem objętych nią działań oraz wpływu czynników zewnętrznych (np. anomalie temperatury w danym roku wpływające na wielkość zużycia energii i związane z tym emisje gazów cieplarnianych). Można to uczynić dzięki normalizacji wartości bazowej lub przez zastosowanie wartości bazowej uzyskanej ze średniej z 3 lat, jeżeli zwiększy to reprezentatywność i umożliwi jej wierniejsze odzwierciedlenie;

b) nie zmienia się wartości bazowej i roku bazowego, o ile nie wystąpią znaczące zmiany w celu albo granicy sprawozdawczości. W takim przypadku jednostka wyjaśnia, w jaki sposób nowa wartość bazowa wpływa na nowy cel, jego osiągnięcie i przedstawienie postępów w czasie. Aby zwiększyć porównywalność, ustanawiając nowe ***cele***, jednostka wybiera ostatni rok bazowy, który nie poprzedza pierwszego roku sprawozdawczego okresu obowiązywania nowego celu o więcej niż 3 lata. Na przykład, jeśli rokiem, którego dotyczy cel, jest 2030 r., a okresem obowiązywania celu są lata 2025–2030, rok bazowy wybiera się z okresu między 2022 r. a 2025 r.;

c) jednostka aktualizuje swój rok bazowy począwszy od 2030 r., a następnie po upływie każdego kolejnego pięcioletniego okresu. Oznacza to, że przed 2030 r. lata bazowe wybrane przez jednostki mogą być aktualnie stosowanym rokiem bazowym w odniesieniu do istniejących celów lub pierwszym rokiem obowiązywania wymogów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określonych w art. 5 ust. 2 dyrektywy (UE) 2022/2464 (2024 r., 2025 r. lub 2026 r.), a po 2030 r. będą to lata przypadające co pięć lat (2030, 2035 itd.); oraz

d) przy przedstawianiu celów związanych z klimatem jednostka może ujawniać postępy w realizacji tych celów poczynione przed bieżącym rokiem bazowym. W takiej sytuacji jednostka zapewnia

▼C2

największą możliwą zgodność informacji na temat postępów poczynionych w przeszłości z wymogami niniejszego standardu. W przypadku występowania różnic metodologicznych, na przykład dotyczących granic celu, jednostka krótko wyjaśnia te różnice.

AR 26. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 34 lit. d) i 34 lit. e), jednostka przedstawia informacje za okres obowiązywania celu przez odniesienie do scenariusza emisji związanego z określonym sektorem, jeżeli jest dostępny, lub do międzysektorowego scenariusza emisji zgodnego z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C. W tym celu jednostka oblicza referencyjną wartość celu dostosowaną do ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C dla zakresu 1 i 2 (oraz, w stosownych przypadkach, oddzielną wartość dla zakresu 3), względem której można porównać jej własne ***cele redukcji emisji*** gazów cieplarnianych lub cele pośrednie w odpowiednich zakresach.

AR 27. Referencyjną wartość celu można obliczyć, mnożąc ***emisje*** gazów cieplarnianych w roku bazowym przez współczynnik redukcji emisji związany z określonym sektorem (sektorowa metoda obniżenia emisyjności) albo przez międzysektorowy współczynnik ***redukcji emisji*** (metoda absolutnej redukcji). Te współczynniki redukcji emisji można pozyskać z różnych źródeł. Jednostka powinna zapewnić, aby stosowane źródło opierało się na scenariuszu redukcji emisji zgodnym z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C.

AR 28. Współczynniki ***redukcji emisji*** są przedmiotem dalszych prac. W związku z tym jednostki zachęca się do korzystania wyłącznie ze zaktualizowanych, publicznie dostępnych informacji.

	2030	2050
Międzysektorowy (ACA) scenariusz redukcji oparty na 2020 r. stanowiącym rok odniesienia	- 42%	- 90%

Źródło: na podstawie „Pathways to Net-zero –SBTi Technical Summary" [Scenariusz osiągnięcia neutralności emisyjnej – streszczenie techniczne SBTi] (wersja 1.0, październik 2021 r.)

AR 29. Referencyjna wartość celu zależy od roku bazowego i wartości bazowej ***emisji*** w ramach celu ***redukcji emisji*** gazów cieplarnianych jednostki. W związku z tym referencyjna wartość celu dla jednostek, w przypadku których obowiązuje ostatni rok bazowy lub wyższa wartość bazowa emisji, może być łatwiejsza do osiągnięcia niż w przypadku jednostek, które w przeszłości podjęły już ambitne ***działania*** na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Jednostki, które w przeszłości osiągnęły redukcję emisji gazów cieplarnianych według międzysektorowego scenariusza zgodnego z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 ° C albo scenariusza związanego z określonym sektorem, mogą zatem odpowiednio dostosować swoje wartości bazowe emisji w celu ustalenia referencyjnej wartości celu. Jeżeli zatem jednostka dostosowuje wartość bazową emisji z myślą o określeniu wartości referencyjnej celu, nie uwzględnia redukcji emisji gazów cieplarnianych sprzed 2020 r. i przedstawia odpowiednie dowody potwierdzające osiągnięcie redukcji emisji gazów cieplarnianych w przeszłości.

AR 30. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 34 lit. f), jednostka wyjaśnia:

a) przez odniesienie do swoich ***działań*** na rzecz ***łagodzenia zmiany klimatu***, ***dźwignie dekarbonizacji*** oraz ich szacunkowy wkład ilościowy w osiągnięcie ***celów redukcji emisji*** gazów cieplarnianych w podziale na każdy zakres (1, 2 i 3);

b) czy zamierza przyjąć nowe technologie, oraz ich rolę w realizacji celów redukcji emisji gazów cieplarnianych; oraz

c) czy i w jaki sposób rozważyła szereg różnych ***scenariuszy*** klimatycznych, w tym co najmniej scenariusz klimatyczny zgodny z ograniczeniem globalnego ocieplenia do 1,5 °C, aby wykryć istotne zmiany związane ze środowiskiem, społeczeństwem, technologią, rynkiem i ***polityką*** oraz określić swoje dźwignie dekarbonizacji.

▼C2

AR 31. Jednostka może przedstawić swoje ***cele redukcji emisji*** gazów cieplarnianych wraz z ***działaniami*** na rzecz ***łagodzenia zmiany klimatu*** (zob. pkt AR 19) w formie tabeli lub w formie graficznej prezentującej zmiany w czasie. Na poniższym wykresie i w poniższej tabeli przedstawiono przykłady połączenia celów i dźwigni dekarbonizacji:

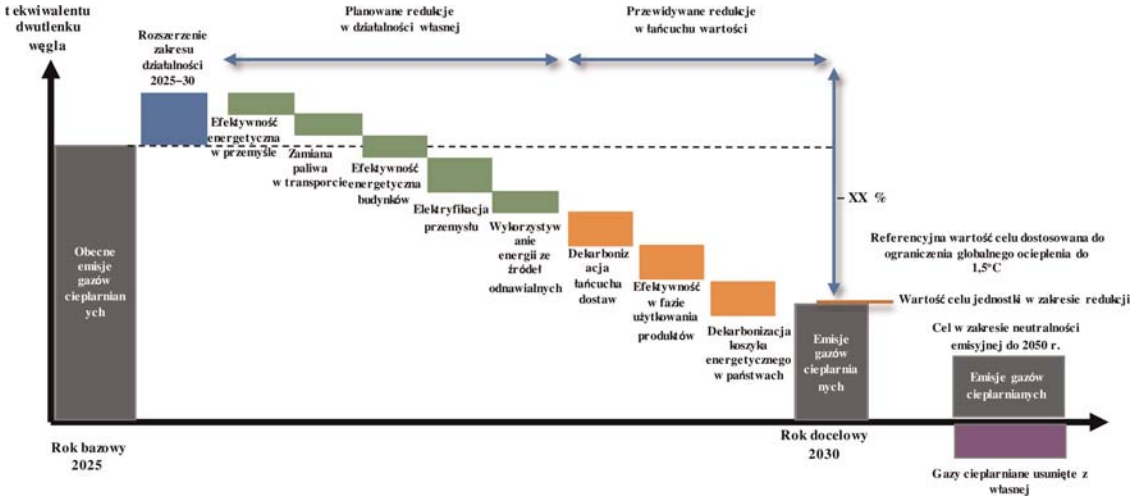

	Rok bazowy (np. 2025)	**Cel na 2030 r.**	**Cel na 2035 r.**	…	Cel do 2050 r.
Emisje gazów cieplarnianych (kt ekwiwalentu dwutlenku węgla)	100	60	40		
Efektywność energetyczna i zmniejszenie zużycia	-	-10	-4		
Efektywne wykorzystywanie materiałów i zmniejszenie zużycia	-	-5	-		
Przestawienie się na inne rodzaje paliwa	-	-2	-		
Elektryfikacja	-	-	-10		
Wykorzystywanie energii odnawialnej	-	-10	-3		
Stopniowe wycofywanie, zastąpienie lub modyfikacja produktu	-	-8	-		
Stopniowe wycofywanie, zastąpienie lub modyfikacja procesu	-	-5	-3		
Inne	-	-			

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-5 – Zużycie energii i koszyk energetyczny

Wytyczne dotyczące obliczeń

AR 32. Przygotowując informacje na temat zużycia energii wymagane na podstawie pkt 35, jednostka:

a) zgłasza wyłącznie zużycie energii z procesów prowadzonych lub zarządzanych przez jednostkę, stosując tę samą granicę stosowaną do zgłaszania emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 i 2;

b) wyklucza surowce i paliwa, które nie są spalane w celu produkcji energii. Jednostka, która zużywa paliwo jako surowce, może ujawnić informacje na temat tego zużycia oddzielnie od wymaganych ujawnień;

c) zapewnia, aby wszystkie ilościowe informacje odnoszące się do energii były zgłaszane w megawatogodzinach (MWh) w wartości opałowej lub wartości kalorycznej netto. Jeśli surowe dane dotyczące informacji odnoszących się do energii są dostępne wyłącznie w jednostkach energii innych niż MWh (takich jak gigadżule (GJ) lub brytyjskie jednostki ciepła (Btu)), w jednostkach objętości (takich jak stopy sześcienne lub galony) lub w jednostkach masy (takich jak kilogramy lub funty), przelicza się je na MWh przy użyciu odpowiednich współczynników konwersji (zob. np. załącznik II do piątego sprawozdania oceniającego Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu). Współczynniki konwersji w odniesieniu do paliw są przejrzyste i stosowane w sposób spójny;

d) zapewnia, aby wszystkie ilościowe informacje odnoszące się do energii były zgłaszane jako zużycie energii końcowej, przy czym odwołuje się do ilości energii, którą jednostka rzeczywiście zużywa, korzystając na przykład z tabeli zamieszczonej w załączniku IV do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej ([48]);

e) unika podwójnego liczenia zużycia paliwa przy ujawnianiu informacji o zużyciu energii wyprodukowanej samodzielnie. Jeżeli jednostka produkuje energię elektryczną z nieodnawialnego lub odnawialnego źródła paliwa, a następnie zużywa wyprodukowaną energię elektryczną, zużycie energii liczy się wyłącznie raz w ramach zużycia paliwa;

f) nie kompensuje zużycia energii, nawet jeżeli wyprodukowana ***na miejscu*** energia jest sprzedawana stronie trzeciej i przez nią wykorzystywana;

g) nie wlicza energii pozyskiwanej w granicach organizacji w pozycji „energia zakupiona lub pozyskana”;

h) rozlicza parę wodną, ciepło lub chłodzenie uzyskane jako „energię odpadową” z procesów przemysłowych strony trzeciej w pozycji „energia zakupiona lub pozyskana”;

i) rozlicza wodór odnawialny ([49]) jako paliwo odnawialne. Wodór, który nie został w całości pozyskany ze źródeł odnawialnych, uwzględnia się w pozycji „zużycie paliwa z innych źródeł nieodnawialnych”; oraz

([48]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

([49]) Zgodność z wymogami aktów delegowanych dotyczących wodoru ze źródeł odnawialnych: rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/1184 z dnia 10 lutego 2023 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 przez ustanowienie unijnej metodyki określającej szczegółowe zasady produkcji odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego oraz rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/1185 z dnia 10 lutego 2023 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 poprzez ustanowienie minimalnego progu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku pochodzących z recyklingu paliw węglowych oraz poprzez określenie metodyki oceny ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, uzyskanego dzięki odnawialnym ciekłym i gazowym paliwom transportowym pochodzenia niebiologicznego oraz pochodzącym z recyklingu paliwom węglowym.

▼C2

j) przyjmuje ostrożnościowe podejście przy podziale energii elektrycznej, pary wodnej, ciepła lub chłodzenia na źródła odnawialne i nieodnawialne na podstawie podejścia stosowanego do obliczenia emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 według metody opartej na rynku. Jednostka uznaje te rodzaje zużycia energii za pozyskane ze źródeł odnawialnych wyłącznie wówczas, gdy pochodzenie zakupionej energii jest wyraźnie określone w ustaleniach umownych z jej ***dostawcami*** (umowa zakupu energii odnawialnej, standardowa taryfa za zieloną energię, instrumenty rynkowe, takie jak gwarancja pochodzenia ze źródeł odnawialnych w Europie ([50]) lub podobne instrumenty, np. certyfikaty energii odnawialnej w USA i Kanadzie itp.).

AR 33. Informacje wymagane na podstawie pkt 38 mają zastosowanie, jeżeli jednostka prowadzi działalność w co najmniej jednym ***sektorze o znacznym oddziaływaniu na klimat***. Informacje wymagane na podstawie pkt 38 lit. a) do e) obejmują również energię ze źródeł kopalnych zużywaną w działalności, która nie należy do sektorów o znacznym oddziaływaniu na klimat.

AR 34. Informacje na temat zużycia energii i koszyka energetycznego można przedstawić w formie poniższej tabeli w odniesieniu do ***sektorów o znacznym oddziaływaniu na klimat*** oraz w odniesieniu do wszystkich innych sektorów, z pominięciem wierszy (1) do (5).

Zużycie energii i koszyk energetyczny	Informacje porównawcze	Rok N
1) Zużycie paliwa z węgla i produktów węglowych (MWh)		
2) Zużycie paliwa z ropy naftowej i produktów naftowych (MWh)		
3) Zużycie paliwa z gazu ziemnego (MWh)		
4) Zużycie paliwa z innych źródeł kopalnych (MWh)		
5) Zużycie zakupionych lub pozyskanych energii elektrycznej, ciepła, pary wodnej i chłodzenia ze źródeł kopalnych (MWh)		
6) **Całkowite zużycie energii ze źródeł kopalnych (MWh) (obliczone jako suma wierszy 1–5)**		
Udział źródeł kopalnych w całkowitym zużyciu energii (%)		
7) **Zużycie energii ze źródeł jądrowych (MWh)**		
Udział zużycia energii ze źródeł jądrowych w całkowitym zużyciu energii (%)		
8) Zużycie paliwa w przypadku źródeł odnawialnych, w tym biomasy (obejmujących również odpady przemysłowe i komunalne pochodzenia biologicznego, biogaz, wodór odnawialny itp.) (MWh)		
9) Zużycie zakupionych lub pozyskanych energii elektrycznej, ciepła, pary wodnej i chłodzenia ze źródeł odnawialnych (MWh)		
10) Zużycie energii odnawialnej produkowanej samodzielnie bez użycia paliwa (MWh)		
11) **Całkowite zużycie energii odnawialnej i niskoemisyjnej (MWh) (obliczone jako suma wierszy 8–10)**		
Udział źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii (%)		
Całkowite zużycie energii (MWh) (obliczone jako suma wierszy 6, 7 i 11)		

([50]) Na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

▼C2

AR 35. Całkowite zużycie energii z rozróżnieniem na zużycie energii kopalnej, jądrowej i odnawialnej można przedstawić w formie graficznej w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju***, ukazując zmiany w czasie (np. za pomocą wykresu kołowego lub słupkowego).

Energochłonność na podstawie przychodów netto

Wytyczne dotyczące obliczeń

AR 36. Przygotowując informacje na temat energochłonności wymagane na podstawie pkt 40, jednostka:

a) oblicza wskaźnik energochłonności za pomocą następującego wzoru:

$$\frac{\text{Całkowite zużycie energii w wyniku działań w sektorach o wysokim oddziaływaniu na klimat (MWh)}}{\text{Przychody netto z działań w sektorach o wysokim oddziaływaniu na klimat (jednostka pieniężna)}};$$

b) wyraża całkowite zużycie energii w MWh, a przychody netto w jednostkach pieniężnych (np. euro);

c) licznik i mianownik składają się wyłącznie z udziału procentowego całkowitego zużycia energii końcowej (w liczniku) i przychodów netto (w mianowniku), które można przypisać działalności w ***sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat***. W związku z tym powinna istnieć spójność w zakresie zarówno licznika, jak i mianownika;

d) oblicza całkowite zużycie energii zgodnie z wymogiem określonym w pkt 37;

e) oblicza przychody netto zgodnie z wymogami standardów rachunkowości mających zastosowanie do sprawozdania finansowego, tj. MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* lub wymogami lokalnych ogólnie przyjętych zasad rachunkowości.

AR 37. Informacje ilościowe można przedstawić w formie poniższej tabeli.

Energochłonność na przychody netto	Informacje porównawcze	N	% N / N-1
Całkowite zużycie energii w ramach działalności w sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat na przychody netto z działalności w sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat (MWh/jednostka pieniężna)			

Powiązanie energochłonności na podstawie przychodów netto z informacjami dotyczącymi sprawozdawczości finansowej

AR 38. Uzgodnienie przychodów netto z działalności w ***sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat*** z odpowiednią pozycją sprawozdania finansowego lub ujawnieniem informacji (zgodnie z wymogiem pkt 43) można przedstawić albo:

a) przez odniesienie do powiązanej pozycji sprawozdania finansowego lub ujawnienia informacji w sprawozdaniu finansowym; albo

b) jeżeli nie można bezpośrednio odnieść przychodów netto do pozycji sprawozdania finansowego lub ujawnienia informacji w sprawozdaniu finansowym, poprzez uzgodnienie ilościowe przy użyciu formy poniższej tabeli.

▼C2

Przychody netto z działalności w sektorach o znacznym oddziaływaniu na klimat wykorzystane do obliczenia energochłonności	
Przychody netto (inne)	
Całkowite przychody netto (sprawozdanie finansowe)	

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-6 – Emisje gazów cieplarnianych zakresów 1, 2 i 3 brutto oraz całkowite emisje gazów cieplarnianych

Wytyczne dotyczące obliczeń

AR 39. Przygotowując informacje na potrzeby zgłoszenia ***emisji*** gazów cieplarnianych wymagane na podstawie pkt 44, jednostka:

a) uwzględnia zasady, wymogi i wytyczne przedstawione w „GHG Protocol Corporate Standard" [Standard korporacyjny w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2004 r.). Jednostka może uwzględnić zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 ([51]) lub wymogi określone w normie EN ISO 14064-1:2018. Jeżeli jednostka stosuje już metodę rozliczania emisji gazów cieplarnianych przewidzianą w normie ISO 14064- 1: 2018, musi jednak spełnić wymogi tej normy (np. dotyczące granic sprawozdawczości i ujawniania emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 według metody opartej na rynku);

b) ujawnia metodę, znaczące założenia i współczynniki emisji zastosowane do obliczenia lub pomiaru emisji gazów cieplarnianych wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz podaje odniesienie lub link do wszelkich wykorzystanych narzędzi obliczeniowych;

c) uwzględnia emisje CO_2, CH_4, N_2O, HFC, PFC, SF_6 oraz NF_3. Można uwzględnić dodatkowe gazy cieplarniane, jeżeli są znaczące; oraz

d) stosuje najnowsze wartości ***współczynnika globalnego ocieplenia*** opublikowane przez IPCC na podstawie 100-letniej perspektywy czasowej w celu obliczenia emisji ekwiwalentu dwutlenku węgla gazów innych niż CO_2.

AR 40. Przygotowując informacje na potrzeby zgłoszenia emisji gazów cieplarnianych jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć, nieskonsolidowanych jednostek zależnych (podmiotów inwestujących) oraz ustaleń umownych wymagane na podstawie pkt 50, jednostka konsoliduje 100 % emisji gazów cieplarnianych podmiotów, nad którymi sprawuje kontrolę operacyjną. W praktyce ma to miejsce wówczas, gdy jednostka posiada licencję – lub pozwolenie – na eksploatację aktywów pochodzących z tych jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć, nieskonsolidowanych jednostek zależnych (podmiotów inwestujących) oraz ustaleń umownych. Jeżeli jednostka sprawuje określoną w umowie kontrolę operacyjną w niepełnym wymiarze czasu, konsoliduje 100 % gazów cieplarnianych wyemitowanych w czasie sprawowania kontroli operacyjnej.

AR 41. Zgodnie z ESRS 1 rozdział 3.7, jednostka odpowiednio dezagreguje informacje na temat swoich emisji gazów cieplarnianych. Na przykład jednostka może dokonać dezagregacji swoich emisji gazów cieplarnianych zakresu 1, 2, 3 lub całkowitych ***emisji*** gazów cieplarnianych według państw, segmentów operacyjnych, działalności gospodarczej, jednostek zależnych, kategorii gazów cieplarnianych (CO_2, CH_4, N_2O, HFC, PFC, SF_6, NF_3 i innych gazów cieplarnianych branych pod uwagę przez jednostkę) lub rodzaju źródła (spalanie stacjonarne, spalanie mobilne, emisje procesowe i emisje niezorganizowane).

([51]) Zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego do pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej (Dz.U. L 471 z 30.12.2021, s. 1).

▼C2

AR 42. Jednostka może mieć inny okres sprawozdawczy niż niektóre lub wszystkie podmioty w jej łańcuchu wartości. W takim przypadku jednostka może mierzyć swoje emisje gazów cieplarnianych zgodnie z pkt 44, wykorzystując do tego celu informacje dotyczące okresów sprawozdawczych, które różnią się od jej własnego okresu sprawozdawczego, jeżeli informacje te uzyskuje od podmiotów w swoim łańcuchu wartości, których okresy sprawozdawcze różnią się od okresu sprawozdawczego jednostki, pod warunkiem że:

a) jednostka wykorzystuje najnowsze dostępne dane od podmiotów w swoim łańcuchu wartości do pomiaru i ujawniania swoich emisji gazów cieplarnianych;

b) długość okresów sprawozdawczych jest taka sama; oraz

c) jednostka ujawnia skutki znaczących zdarzeń i zmian okoliczności (mających znaczenie dla jej emisji gazów cieplarnianych), które mają miejsce między dniami sprawozdawczymi podmiotów w jej łańcuchu wartości a datą sprawozdania finansowego jednostki o ogólnym przeznaczeniu.

AR 43. Przygotowując informacje na temat ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 1*** brutto wymagane na podstawie pkt 48 lit. a), jednostka:

a) dokonuje obliczenia lub pomiaru emisji gazów cieplarnianych ze spalania stacjonarnego, spalania mobilnego, emisji procesowych i emisji niezorganizowanych, a także wykorzystuje odpowiednie dane dotyczące działalności, które obejmują zużycie paliwa nieodnawialnego;

b) stosuje odpowiednie i spójne współczynniki emisji;

c) ujawnia biogeniczne emisje CO_2 ze spalania lub biodegradacji biomasy oddzielnie od emisji gazów cieplarnianych zakresu 1, ale uwzględnia emisje innych rodzajów gazów cieplarnianych (w szczególności CH_4 i N_2O);

d) nie uwzględnia wszelkich zakupionych, sprzedanych lub przeniesionych ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** ani uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w obliczeniach emisji gazów cieplarnianych zakresu 1; oraz

e) w przypadku działalności zgłaszanej w ramach EU ETS zgłasza emisje zakresu 1 zgodnie z metodą EU ETS. Metodę EU ETS można stosować również do działalności na obszarach geograficznych i w sektorach, które nie są objęte EU ETS.

AR 44. Przygotowując informacje na temat odsetka ***emisji*** gazów cieplarnianych zakresu 1 z regulowanych systemów handlu uprawnieniami do emisji wymagane na podstawie pkt 48 lit. b), jednostka:

a) uwzględnia emisje gazów cieplarnianych z obsługiwanych przez siebie ***instalacji***, które podlegają regulowanym systemom handlu emisjami (ETS), w tym EU ETS, krajowemu systemowi handlu uprawnieniami do emisji i w stosownych przypadkach systemowi spoza UE;

b) uwzględnia jedynie emisje CO_2, CH_4, N_2O, HFC, PFC, SF_6 oraz NF_3;

c) zapewnia ten sam okres obrachunkowy w odniesieniu do emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 brutto i emisji gazów cieplarnianych regulowanych w ramach ETS; oraz

d) oblicza udział za pomocą następującego wzoru:

$$\frac{\text{Emisje gazów cieplarnianych (t ekwiwalentu dwutlenku węgla) z instalacji objętych EU ETS + instalacji objętych krajowym ETS + instalacji objętych ETS spoza UE}}{\text{Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 (t ekwiwalentu dwutlenku węgla)}}$$

AR 45. Przygotowując informacje na temat ***emisji*** gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto wymagane na podstawie pkt 49, jednostka:

▼C2

a) uwzględnia zasady i wymogi określone w „GHG Protocol Scope 2 Guidance" [Wytyczne dotyczące zakresu 2 w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2015 r., w szczególności kryteria jakości zakresu 2 w rozdziale 7.1 dotyczące instrumentów umownych); może również uwzględnić zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 lub odpowiednie wymogi w zakresie ilościowego określania ***pośrednich emisji gazów cieplarnianych*** z energii pochodzącej z przywozu przedstawione w normie EN ISO 14064-1:2018;

b) uwzględnia ***zakupione lub pozyskane energię elektryczną, parę wodną, ciepło i chłodzenie*** zużyte przez jednostkę;

c) unika podwójnego liczenia emisji gazów cieplarnianych zgłoszonych w ramach zakresu 1 lub 3;

d) stosuje metody oparte na lokalizacji i metody oparte na rynku do obliczenia emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 oraz przedstawia informacje na temat udziału i rodzajów instrumentów umownych. Metoda oparta na lokalizacji pozwala na ilościowe określenie emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 na podstawie średnich współczynników emisji z produkcji energii w przypadku określonych lokalizacji, w tym granic lokalnych, granic na poziomie poniżej szczebla krajowego lub granic krajowych (GHG Protocol, „Scope 2 Guidance" [Protokół w sprawie emisji gazów cieplarnianych, „Wytyczne dotyczące zakresu 2"], glosariusz, 2015 r.). Metoda oparta na rynku ujmuje ilościowo emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 na podstawie emisji gazów cieplarnianych emitowanych przez wytwórców, od których jednostka sprawozdawcza dokonuje umownych zakupów energii elektrycznej w połączeniu z instrumentami, lub oddzielnych instrumentów we własnym zakresie (Protokół w sprawie emisji gazów cieplarnianych, „Wytyczne nt. zakresu 2", glosariusz, 2015); w takim przypadku jednostka może ujawnić udział emisji gazów cieplarnianych zakresu 2 obliczonych według metody opartej na rynku, powiązanych z energią elektryczną zakupioną w połączeniu z instrumentami, takimi jak gwarancje pochodzenia lub certyfikaty energii odnawialnej. Jednostka przedstawia informacje na temat udziału i rodzajów instrumentów umownych użytych do sprzedaży i kupna energii w połączeniu z atrybutami dotyczącymi wytwarzania energii lub w oparciu o niepowiązane oświadczenia dotyczące atrybutów energii;

e) ujawnia biogeniczne emisje dwutlenku węgla CO_2 ze spalania lub biodegradacji biomasy niezależnie od emisji gazów cieplarnianych zakresu 2, ale uwzględnia emisje innych rodzajów gazów cieplarnianych (w szczególności CH_4 i N_2O). W przypadku gdy zastosowane współczynniki emisji nie umożliwiają oddzielenia procentowego udziału biomasy lub biogenicznego CO_2, jednostka ujawnia taką informację. Jeżeli emisje gazów cieplarnianych innych niż CO_2 (w szczególności CH_4 i N_2O) nie są dostępne w odniesieniu do średnich współczynników emisji z sieci według metody opartej na lokalizacji lub wraz z informacjami uzyskanymi dzięki metodzie opartej na rynku, lub są z nich wykluczone, jednostka ujawnia ten fakt;

f) nie uwzględnia pochłaniania, ani wszelkich zakupionych, sprzedanych lub przeniesionych ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** ani uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w obliczeniach emisji gazów cieplarnianych zakresu 2.

AR 46. Przygotowując informacje na temat ***emisji*** gazów cieplarnianych zakresu 3 brutto wymagane na podstawie pkt 51, jednostka:

a) uwzględnia zasady i postanowienia określone w „GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard" [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (zakres 3) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2011 r.); oraz może również uwzględnić zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 lub odpowiednie wymogi w zakresie ilościowego określania ***pośrednich emisji gazów cieplarnianych*** przedstawione w normie EN ISO 14064-1:2018;

b) jeżeli jest instytucją finansową, uwzględnia „GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry" [Standard rachunkowości i sprawozdawczości w zakresie gazów cieplarnianych dla branży finansowej] opracowany przez Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), w szczególności część A „Emisje finansowane" (wersja z grudnia 2022 r.);

▼C2

c) analizuje swoje całkowite emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 na podstawie 15 kategorii zakresu 3 przewidzianych w „GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard" [Standard korporacyjny w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] i szczegółowo określonych w „GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard" [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (zakres 3) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2011 r.), wykorzystując odpowiednie szacunki. Ewentualnie może przeanalizować swoje ***pośrednie emisje gazów cieplarnianych*** na podstawie kategorii określonych w klauzuli 5.2.4 normy EN ISO 14064-1:2018 (z wyłączeniem pośrednich emisji gazów cieplarnianych z energii pochodzącej z przywozu);

d) identyfikuje i ujawnia swoje znaczące kategorie zakresu 3 na podstawie skali szacowanych emisji gazów cieplarnianych należących do tych kategorii oraz innych kryteriów przewidzianych w „GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard" [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (zakres 3) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (wersja z 2011 r., s. 61 i 65–68) lub załączniku H.3.2 do normy EN ISO 14064-1:2018, takich jak wydatki finansowe, wpływ, powiązane ***ryzyka przejścia*** i ***szanse związane z przejściem*** lub opinie ***zainteresowanych stron***;

e) oblicza lub szacuje emisje gazów cieplarnianych należące do znaczących kategorii zakresu 3, stosując odpowiednie współczynniki emisji;

f) co roku aktualizuje emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 w każdej znaczącej kategorii na podstawie bieżących danych dotyczących działalności; aktualizuje pełny wykaz gazów cieplarnianych zakresu 3 co najmniej raz na trzy lata lub w przypadku wystąpienia znaczącego zdarzenia lub znaczącej zmiany okoliczności (znaczące zdarzenie lub znacząca zmiana okoliczności mogą na przykład dotyczyć zmian w działalności lub strukturze jednostki, zmian w działalności lub strukturze jej łańcucha lub łańcuchów wartości na wyższym i niższym szczeblu, zmiany metody obliczania lub wykrycia błędów);

g) ujawnia zakres, w jakim emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 jednostki są mierzone przy użyciu danych wejściowych z określonej działalności w ramach łańcucha wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu oraz ujawnia odsetek emisji obliczony z wykorzystaniem danych pierwotnych pozyskanych od ***dostawców*** lub innych partnerów w ***łańcuchu wartości***;

h) w odniesieniu do każdej znaczącej kategorii gazów cieplarnianych zakresu 3 ujawnia uwzględnione granice sprawozdawczości, metody obliczeniowe służące do oszacowania emisji gazów cieplarnianych, a także informację o tym, czy i jakie narzędzia obliczeniowe zostały wykorzystane. Kategorie zakresu 3 powinny być zgodne z protokołem w sprawie emisji gazów cieplarnianych i obejmować:

   i. pośrednie emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 skonsolidowanej grupy do celów rachunkowości (jednostki dominującej i jej jednostek zależnych);

   ii. pośrednie emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć oraz nieskonsolidowanych jednostek zależnych, w odniesieniu do których jednostka ma możliwość kontrolowania działań i relacji operacyjnych (tj. sprawuje kontrolę operacyjną);

   iii. emisje gazów cieplarnianych zakresu 1, 2 i 3 jednostek stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięć, nieskonsolidowanych jednostek zależnych (podmiotów inwestycyjnych) oraz w ramach wspólnych ustaleń, w odniesieniu do których jednostka nie sprawuje ***kontroli operacyjnej***, a także jeżeli podmioty te są częścią łańcucha wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu;

i) ujawnia wykaz kategorii emisji gazów cieplarnianych zakresu 3 ujętych w bilansie i wykluczonych z niego wraz z uzasadnieniem w odniesieniu do wykluczonych kategorii zakresu 3;

▼C2

j) ujawnia biogeniczne emisje CO_2 ze spalania lub biodegradacji biomasy, które występują w jej ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, niezależnie od emisji gazów cieplarnianych zakresu 3 brutto, a także uwzględnia emisje innych rodzajów gazów cieplarnianych (takich jak CH_4 i N_2O) i emisje CO_2 mające miejsce w cyklu życia biomasy inne niż emisje ze spalania lub biodegradacji (w tym emisje gazów cieplarnianych z przetwarzania lub transportu biomasy) przy obliczaniu emisji gazów cieplarnianych zakresu 3;

k) nie uwzględnia wszelkich zakupionych, sprzedanych lub przeniesionych ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** ani uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w obliczeniach emisji gazów cieplarnianych zakresu 3.

AR 47. Przygotowując informacje na temat całkowitych ***emisji*** gazów cieplarnianych wymagane na podstawie pkt 52, jednostka:

a) stosuje następujące wzory do obliczenia całkowitych emisji gazów cieplarnianych:

Całkowite emisje gazów cieplarnianych na podstawie lokalizacji (t ekwiwalentu dwutlenku węgla) = zakres 1 brutto + zakres 2 brutto na podstawie lokalizacji + zakres 3 brutto ogółem

Emisje gazów cieplarnianych na podstawie rynku (t ekwiwalentu dwutlenku węgla) = zakres 1 brutto + zakres 2 brutto na podstawie rynku + zakres 3 brutto

b) ujawnia całkowite emisje gazów cieplarnianych z podziałem na emisje uzyskane według metody opartej na lokalizacji i metody opartej na rynku zastosowanych przy pomiarze bazowych emisji gazów cieplarnianych zakresu 2.

AR 48. Jednostka ujawnia swoje całkowite ***emisje*** gazów cieplarnianych w podziale na emisje zakresu 1 i 2 oraz znaczące emisje zakresu 3 według poniższej tabeli.

	Informacje dotyczące przeszłości				**Cele pośrednie i lata, których dotyczy cel**			
	Rok bazowy	**Informacje porównawcze**	**N**	**% N / N-1**	**2025**	**2030**	**(2050)**	**Roczny cel w % /rok bazowy**
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1								
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 brutto (t ekwiwalentu dwutlenku węgla)								
Odsetek emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 z regulowanych systemów handlu emisjami (%)								
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2								
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto według metody opartej na lokalizacji (t ekwiwalentu dwutlenku węgla)								
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2 brutto według metody opartej na rynku (t ekwiwalentu dwutlenku węgla)								

▼C2

Znaczące emisje gazów cieplarnianych zakresu 3								
Całkowite pośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakresu 3) brutto (t ekwiwalentu dwutlenku węgla)								
1 Zakupione towary i usługi								
[Podkategoria fakultatywna: Usługi przetwarzania w chmurze i usługi świadczone przez ośrodki przetwarzania danych								
2 Dobra inwestycyjne								
3 Działalność związana z paliwem i energią (nieujęte w zakresie 1 lub 2)								
4 Transport i dystrybucja na wyższym szczeblu								
5 Odpady wytworzone w ramach operacji								
6 Podróże służbowe								
7 Dojazd pracowników do pracy								
8 Aktywa wyższego szczebla będące przedmiotem leasingu								
9 Transport na niższym szczeblu								
10 Przetwarzanie sprzedanych produktów								
11 Wykorzystanie sprzedanych produktów								
12 Przetwarzanie sprzedanych produktów pod koniec przydatności do użycia								
13 Aktywa niższego szczebla będące przedmiotem leasingu								
14 Franczyzy								
15 Inwestycje								
Całkowite emisje gazów cieplarnianych								
Całkowite emisje gazów cieplarnianych (metoda oparta na lokalizacji) (t ekwiwalentu dwutlenku węgla)								
Całkowite emisje gazów cieplarnianych (metoda oparta na rynku) (t ekwiwalentu dwutlenku węgla)								

▼C2

AR 49. Aby podkreślić potencjalne ***ryzyka przejścia***, jednostka może ujawniać swoje całkowite ***emisje*** gazów cieplarnianych zdezagregowane według głównych państw i, w stosownych przypadkach, według segmentów operacyjnych (stosując te same segmenty w odniesieniu do sprawozdań finansowych zgodnie z wymogami standardów rachunkowości, tj. MSSF 8 *Segmenty operacyjne* lub lokalnych ogólnie przyjętych zasad rachunkowości). Emisje gazów cieplarnianych zakresu 3 można wykluczyć z tych podziałów według państw, jeśli odpowiednie dane nie są łatwo dostępne.

AR 50. ***Emisje*** gazów cieplarnianych zakresu 3 można również przedstawić zgodnie z kategoriami emisji pośrednich określonymi w normie EN ISO 14064-1:2018.

AR 51. Jeżeli jest to istotne w przypadku emisji zakresu 3 jednostki, ujawnia ona ***emisje*** gazów cieplarnianych z zakupionych usług przetwarzania w chmurze i usług świadczonych przez ośrodki przetwarzania danych jako podzbiór nadrzędnej ***kategorii zakresu 3*** „towary i usługi zakupione na wyższym szczeblu”.

AR 52. Całkowite ***emisje*** gazów cieplarnianych zdezagregowane według zakresu 1, 2 i 3 można przedstawić w formie graficznej w ***oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju*** (np. w postaci wykresu słupkowego lub kołowego), ukazując podział emisji gazów cieplarnianych w całym ***łańcuchu wartości*** (wyższy szczebel, operacje własne, transport, niższy szczebel).

Intensywność emisji gazów cieplarnianych na podstawie przychodów netto

Wytyczne dotyczące obliczeń

AR 53. Ujawniając informacje na temat intensywności emisji gazów cieplarnianych na podstawie przychodów netto wymagane na podstawie pkt 53, jednostka:

a) oblicza wskaźnik intensywności emisji gazów cieplarnianych za pomocą następującego wzoru:

Całkowite emisje gazów cieplarnianych (*t* ekwiwalentu CO_2);

Przychody netto (Jednostka pieniężna)

b) wyraża całkowite ***emisje*** gazów cieplarnianych w tonach metrycznych ekwiwalentu dwutlenku węgla, a przychody netto w jednostkach pieniężnych (np. euro) i przedstawia wyniki uzyskane za pomocą metody opartej na rynku i metody opartej na lokalizacji;

c) ujmuje całkowite emisje gazów cieplarnianych w liczniku, a całkowite przychody netto w mianowniku;

d) oblicza całkowite emisji gazów cieplarnianych wymagane w pkt 44 lit. d) i pkt 52; oraz

e) oblicza przychody netto zgodnie z wymogami standardów rachunkowości mających zastosowanie do sprawozdania finansowego, tj. MSSF 15 lub lokalnych ogólnie przyjętych zasad rachunkowości.

AR 54. Informacje ilościowe można przedstawić w formie poniższej tabeli.

▼C2

Intensywność emisji gazów cieplarnianych na przychody netto	Informacje porównawcze	N	% N / N-1
Całkowite emisje gazów cieplarnianych (według metody opartej na lokalizacji) na przychody netto (t ekwiwalentu CO_2/ jednostka pieniężna)			
Całkowite emisje gazów cieplarnianych (według metody opartej na rynku) na przychody netto (t ekwiwalentu CO_2/ jednostka pieniężna)			

Powiązanie intensywności emisji gazów cieplarnianych na podstawie przychodów z informacjami dotyczącymi sprawozdawczości finansowej

AR 55. Uzgodnienie przychodów netto wykorzystanych do obliczenia intensywności emisji gazów cieplarnianych z odpowiednią pozycją sprawozdania finansowego lub informacją dodatkową do sprawozdania finansowego (zgodnie z wymogiem pkt 55) można przedstawić albo:

a) przez odniesienie do powiązanej pozycji sprawozdania finansowego lub ujawnienia informacji w sprawozdaniu finansowym; albo

b) jeżeli nie można bezpośrednio odnieść przychodów netto do pozycji sprawozdania finansowego lub ujawnienia informacji w sprawozdaniu finansowym, poprzez uzgodnienie ilościowe przy użyciu formy poniższej tabeli.

Przychody netto wykorzystane do obliczenia intensywności emisji gazów cieplarnianych	
Przychody netto (inne)	
Całkowite przychody netto (w sprawozdaniu finansowym)	

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-7 – Projekty usuwania gazów cieplarnianych i ograniczania emisji gazów cieplarnianych finansowane za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla

Usuwanie i składowanie gazów cieplarnianych w ramach własnych operacji i łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu

AR 56. Oprócz bilansów emisji gazów cieplarnianych jednostki zapewniają przejrzystość co do sposobu i zakresu wzmacniania naturalnych pochłaniaczy albo stosowania rozwiązań technicznych mających na celu usunięcie gazów cieplarnianych z atmosfery w ramach ich własnych operacji i łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu. Chociaż nie istnieją ogólnie przyjęte koncepcje i metody rozliczania usuwania gazów cieplarnianych, niniejszy standard służy zwiększeniu przejrzystości działań jednostki na rzecz usuwania gazów cieplarnianych z atmosfery (pkt 56 lit. a) i pkt 58). Usuwanie gazów cieplarnianych poza ***łańcuchem wartości***, które jednostka wspiera poprzez zakup ***jednostek emisji dwutlenku węgla***, ujawnia się oddzielnie zgodnie z wymogami pkt 56 lit. b) i pkt 59.

AR 57. Ujawniając informacje na temat ***usuwania i składowania gazów cieplarnianych*** z własnych operacji jednostki oraz jej ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu wymagane na podstawie pkt 56 lit. a) i pkt 58, w odniesieniu do każdego działania dotyczącego usuwania i składowania jednostka opisuje:

a) odpowiednie gazy cieplarniane;

b) czy usuwanie i składowanie ma charakter biogeniczny czy wynika ze ***zmiany sposobu użytkowania gruntów*** (np. zalesianie, ponowne zalesianie, odbudowa lasów, sadzenie drzew w miastach, system rolno-leśny, budowanie zasobów węgla w ***glebie*** itp.), technologiczny (np. bezpośrednie wychwytywanie dwutlenku węgla z powietrza) lub hybrydowy (np. bioenergia z wychwytywaniem i składowaniem CO_2) oraz szczegóły technologiczne dotyczące usuwania, rodzaju składowania i, w stosownych przypadkach, transportu usuniętych gazów cieplarnianych;

▼C2

c) w stosownych przypadkach krótkie wyjaśnienie, czy dane działanie kwalifikuje się jako rozwiązanie oparte na zasobach przyrody; oraz

d) sposób zarządzania ryzykiem związanym z nietrwałością, w tym w stosownych przypadkach określania i monitorowania zdarzeń dotyczących wycieku i niezamierzonego uwolnienia.

Wytyczne dotyczące obliczeń

AR 58. Przygotowując informacje na temat ***usuwania i składowania gazów cieplarnianych*** z własnych operacji jednostki oraz jej ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu wymagane na podstawie pkt 56 lit. a) i pkt 58, jednostka:

a) uwzględnia, w odpowiednim zakresie, następujące standardy i wytyczne w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych: standard korporacyjny (wersja z 2004 r.), standard produktowy (wersja z 2011 r.), wytyczne dotyczące rolnictwa (wersja z 2014 r.) i wytyczne dotyczące użytkowania gruntów, ***zmiany sposobu użytkowania gruntów*** i leśnictwa w zakresie rozliczania projektów związanych z gazami cieplarnianymi (wersja z 2006 r.);

b) stosuje uzgodnione metody rozliczania usuwania gazów cieplarnianych, gdy tylko będą one dostępne, w szczególności ramy regulacyjne UE dotyczące certyfikacji usuwania CO_2;

c) w stosownych przypadkach wyjaśnia rolę, jaką usuwanie odgrywa w jej ***polityce łagodzenia zmiany klimatu***;

d) ujmuje usuwanie z prowadzonych, zarządzanych lub wspieranych przez nią operacji, które nie zostały sprzedane innej stronie za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla;

e) w stosownych przypadkach oznacza te działania w zakresie usuwania gazów cieplarnianych w ramach własnych operacji lub w ramach łańcucha wartości, które zostały przekształcone w jednostki emisji dwutlenku węgla i sprzedane innym stronom na dobrowolnym rynku;

f) rozlicza ***emisje*** gazów cieplarnianych związane z działaniem polegającym na usuwaniu, w tym transporcie i składowaniu, na podstawie wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-6 (zakresy 1, 2 lub 3). Aby zwiększyć przejrzystość w zakresie skuteczności działań polegających na usuwaniu, w tym transporcie i składowaniu, jednostka może ujawniać emisje gazów cieplarnianych związane z tym działaniem (np. emisje gazów cieplarnianych ze zużycia energii elektrycznej przy stosowaniu technologii bezpośredniego wychwytywania dwutlenku węgla z powietrza) wraz z ilością usuniętych emisji gazów cieplarnianych, ale niezależnie od nich;

g) w przypadku niezamierzonego uwolnienia rozlicza odpowiednie emisje gazów cieplarnianych jako kompensację usuwania w okresie sprawozdawczym;

h) stosuje najbardziej aktualne wartości ***współczynnika globalnego ocieplenia*** opublikowane przez IPCC na podstawie 100-letniej perspektywy czasowej w celu obliczenia emisji ekwiwalentu dwutlenku węgla gazów innych niż CO_2 i opisuje przyjęte założenia, metody i ramy zastosowane do obliczenia wielkości usuwania gazów cieplarnianych; oraz

i) uwzględnia ***rozwiązania oparte na zasobach przyrody***.

AR 59. Jednostka dokonuje dezagregacji i oddzielnego ujawnienia usuwania gazów cieplarnianych, które ma miejsce w ramach jej własnych operacji, oraz tego, które zachodzi w jej łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu. Działania polegające na usuwaniu gazów cieplarnianych w ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu obejmują działania, które jednostka aktywnie wspiera, na przykład poprzez projekt współpracy z ***dostawcą***. Nie oczekuje się, że jednostka uwzględni usuwanie gazów cieplarnianych, które może mieć miejsce w jej łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu, ale o którym ona nie wie.

▼C2

AR 60. Ilościowe informacje na temat usuwania gazów cieplarnianych można przedstawić w formie poniższej tabeli.

Usuwanie	Informacje porównawcze	N	% N / N-1
Działanie polegające na usuwaniu gazów cieplarnianych 1 (np. odbudowa lasów)	-		
Działanie polegające na usuwaniu gazów cieplarnianych 2 (np. bezpośrednie wychwytywanie dwutlenku węgla z powietrza)	-		
...	-		
Całkowite usuwanie gazów cieplarnianych z własnych operacji (t ekwiwalentu CO_2)			
Działanie polegające na usuwaniu gazów cieplarnianych 1 (np. odbudowa lasów)	-		
Działanie polegające na usuwaniu gazów cieplarnianych 2 (np. bezpośrednie wychwytywanie dwutlenku węgla z powietrza)	-		
...	-		
Całkowite usuwanie gazów cieplarnianych w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu (t ekwiwalentu dwutlenku węgla)			
Niezamierzone uwolnienie (t ekwiwalentu CO_2)			

Projekty ograniczania emisji gazów cieplarnianych finansowane za pomocą jednostek emisji dwutlenku węgla

AR 61. Finansowanie projektów ***redukcji emisji*** gazów cieplarnianych poza ***łańcuchem wartości*** jednostki w drodze zakupu ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** spełniających wysokie normy jakości może być cennym wkładem w łagodzenie zmiany klimatu. Zgodnie z niniejszym standardem jednostka ma obowiązek ujawnienia informacji, czy korzysta z ***jednostek emisji dwutlenku węgla***, niezależnie od informacji o ***emisji*** gazów cieplarnianych (pkt 56 lit. b) i pkt 59) oraz o ***celach redukcji emisji*** gazów cieplarnianych (wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-4). Standard ten przewiduje również wymóg, aby jednostka przedstawiła zakres wykorzystania i kryteria jakości, które stosuje w odniesieniu do tych jednostek emisji dwutlenku węgla.

AR 62. Ujawniając informacje na temat ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** wymagane na podstawie pkt 56 lit. b) i 59, jednostka ujawnia następującą dezagregację, odpowiednio:

a) udział (odsetek ilości) projektów redukcji i projektów usuwania;

b) w odniesieniu do jednostek emisji dwutlenku węgla z projektów usuwania – wyjaśnienie, czy pochodzą one z pochłaniaczy biogenicznych czy technologicznych;

c) udział (odsetek ilości) w odniesieniu do każdej uznanej normy jakości;

d) udział (odsetek ilości) jednostek wydanych w ramach projektów w UE; oraz

e) udział (odsetek ilości), który kwalifikuje się jako odpowiednie dostosowanie na podstawie art. 6 porozumienia paryskiego.

▼C2

Wytyczne dotyczące obliczeń

AR 63. Przygotowując informacje na temat ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** wymagane na podstawie pkt 56 lit. b) i pkt 59, jednostka:

a) uwzględnia ***uznane normy jakości***;

b) w stosownych przypadkach wyjaśnia rolę, jaką jednostki emisji dwutlenku węgla odgrywają w jej ***polityce łagodzenia zmiany klimatu***;

c) nie ujmuje jednostek emisji dwutlenku węgla wydanych w ramach projektów ***redukcji emisji*** gazów cieplarnianych w jej ***łańcuchu wartości***, ponieważ odpowiednie redukcje emisji gazów cieplarnianych podlegają już ujawnieniu na podstawie wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-6 (zakres 2 lub 3) w momencie ich wystąpienia (tj. unika się podwójnego liczenia);

d) nie ujmuje jednostek emisji dwutlenku węgla z projektów usuwania gazów cieplarnianych w jej łańcuchu wartości, ponieważ odpowiednie usunięcia gazów cieplarnianych mogły zostać już uwzględnione w sprawozdawczości na podstawie wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-7 w momencie ich wystąpienia (tj. unika się podwójnego liczenia);

e) nie ujawnia jednostek emisji dwutlenku węgla jako kompensacji swoich ***emisji*** gazów cieplarnianych na podstawie wymogu dotyczącego ujawniania informacji E1-6 odnoszącego się do emisji gazów cieplarnianych;

f) nie ujawnia jednostek emisji dwutlenku węgla jako środka służącego do osiągnięcia celów redukcji emisji gazów cieplarnianych ujawnionych zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-4; oraz

g) oblicza ilość jednostek emisji dwutlenku węgla, które mają zostać anulowane w przyszłości, jako sumę jednostek emisji dwutlenku węgla w tonach metrycznych ekwiwalentu CO_2 w okresie obowiązywania istniejących ustaleń umownych.

AR 64. Informacje na temat ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** anulowanych w roku sprawozdawczym i zaplanowanych do anulowania w przyszłości można przedstawić w formie poniższych tabel.

Jednostki emisji dwutlenku węgla anulowane w roku sprawozdawczym	**Informacje porównawcze**	**N**
Ogółem (t ekwiwalentu CO_2)		
Udział z projektów usuwania (%)		
Udział z projektów redukcji (%)		
Uznana norma jakości 1 (%)		
Uznana norma jakości 2 (%)		
Uznana norma jakości 3 (%)		
…		
Udział z projektów w UE (%)		
Udział jednostek emisji dwutlenku węgla, które kwalifikują się jako odpowiednie dostosowania (%)		

Jednostki emisji dwutlenku węgla zaplanowane do anulowania w przyszłości	**Ilość do [okres]**
Ogółem (t ekwiwalentu CO_2)	

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-8 – Ustalanie wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla

AR 65. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 62 i 63, w stosownych przypadkach jednostka krótko wyjaśnia, czy i w jaki sposób ceny emisji dwutlenku węgla stosowane w systemach ustalania wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla są zgodne z cenami wykorzystanymi w sprawozdaniu finansowym. Dokonuje się tego w odniesieniu do wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla stosowanych w stosunku do:

a) oceny okresu użytkowania i wartości końcowej aktywów (wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych);

b) utraty wartości aktywów; oraz

c) wyceny wartości godziwej aktywów pozyskanych w drodze przejęcia przedsiębiorstw.

AR 66. Informacje można przedstawić w formie poniższej tabeli:

Rodzaje wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla	Odnośna ilość (t ekwiwalentu CO_2)	Stosowane ceny (EUR/ t ekwiwalentu CO_2)	Opis granicy
Cena rozrachunkowa nakładów inwestycyjnych			
Cena rozrachunkowa inwestycji w badania i rozwój			
Wewnętrzna opłata za emisję dwutlenku węgla lub wewnętrzny fundusz węglowy			
Ceny emisji dwutlenku węgla na potrzeby testów na utratę wartości			
Itp.			

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-9 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia oraz potencjalnych szans związanych z klimatem

Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych i ryzyk przejścia

AR 67. Istotne ***ryzyka fizyczne*** i ***ryzyka przejścia*** związane z klimatem mogą mieć wpływ na sytuację finansową jednostki (np. aktywa stanowiące jej własność, zarządzane przez nią pod względem finansowym aktywa będące przedmiotem leasingu oraz zobowiązania), wyniki (np. potencjalny przyszły wzrost/spadek przychodów netto i kosztów spowodowany przerwami w działalności, wzrost cen dostaw powodujący potencjalną erozję marży) oraz przepływy pieniężne. Niskie prawdopodobieństwo, duża dotkliwość i długoterminowe perspektywy czasowe niektórych ekspozycji na ryzyko fizyczne związane z klimatem oraz niepewność wynikająca z przejścia na zrównoważoną gospodarkę oznaczają, że wystąpią związane z tym istotne ***przewidywane skutki finansowe***, które nie wchodzą w zakres wymogów określonych w obowiązujących standardach rachunkowości.

AR 68. Obecnie nie istnieje powszechnie przyjęta metoda oceny lub pomiaru pozwalających ustalić sposób, w jaki istotne ***ryzyka fizyczne*** i ***ryzyka przejścia*** mogą wpłynąć na przyszłą sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki. W związku z tym ujawnienie skutków finansowych (zgodnie z wymogami określonymi w pkt 64, 66 i 67) będzie zależało od wewnętrznej metody jednostki oraz od dokonania znaczącego osądu przy ustalaniu danych wejściowych i założeń niezbędnych do ilościowego określenia ***przewidywanych skutków finansowych***.

Wytyczne dotyczące obliczeń – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk fizycznych

AR 69. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 64 lit. a) i pkt 66, jednostka wyjaśnia, czy i w jaki sposób:

▼C2

a) oceniła ***przewidywane skutki finansowe*** dla aktywów i działalności gospodarczej obarczonych istotnym ryzykiem fizycznym, w tym zakres stosowania, perspektywy czasowe, metodę obliczania, krytyczne założenia i parametry oraz ograniczenia oceny; oraz

b) ocena aktywów i działalności gospodarczej uznanych za obarczone istotnym ***ryzykiem fizycznym*** opiera się na procesie ustalania istotnego ryzyka fizycznego zgodnie z wymogami pkt 20 lit. b) i AR 11 oraz na procesie określania ***scenariuszy*** klimatycznych zgodnie z wymogami pkt 19 i AR 13–AR 14 lub jest częścią tego procesu. W szczególności wyjaśnia, jak określiła średnio- i długoterminowe perspektywy czasowe oraz sposób, w jaki określenia te są powiązane z przewidywanym cyklem życia aktywów jednostki, okresami planowania strategicznego i planami alokacji kapitału.

AR 70. Przygotowując informacje na temat aktywów obarczonych istotnymi ryzykami fizycznym, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 66 lit. a), jednostka:

a) oblicza aktywa obarczone istotnymi ryzykami fizycznym pod względem kwoty pieniężnej oraz jako udział procentowy (odsetek) łącznych aktywów na dzień sprawozdawczy (tj. udział procentowy jest szacunkiem wartości księgowej aktywów obarczonych istotnymi ryzykami fizycznym podzielonym przez całkowitą wartość księgową podaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej lub bilansie). Szacunek aktywów obciążonych istotnym ryzykiem fizycznym wyprowadza się z aktywów ujętych w sprawozdaniu finansowym. Szacunek kwot pieniężnych i udziału procentowego aktywów obarczonych ryzykiem fizycznym można przedstawić jako pojedynczą kwotę lub zakres kwot;

b) przy określaniu aktywów obarczonych istotnym ryzykiem fizycznym uwzględnia się wszystkie rodzaje aktywów, w tym aktywa z tytułu leasingu finansowego/prawa do użytkowania;

c) aby nadać kontekst tym informacjom, jednostka:

i. ujawnia lokalizację swoich znaczących aktywów obarczonych istotnym ryzykiem fizycznym. Znaczące aktywa znajdujące się ([52]) na terytorium UE są agregowane według kodów NUTS (wspólnej klasyfikacji jednostek terytorialnych do celów statystycznych) na poziomie 3. W przypadku znaczących aktywów znajdujących się poza terytorium UE podział według kodów NUTS będzie podawany jedynie w stosownych przypadkach;

ii. dezagreguje kwoty pieniężne aktywów obarczonych ryzykiem według nagłego i długotrwałego ryzyka fizycznego ([53]);

d) oblicza udział aktywów obarczonych istotnym ryzykiem fizycznym wynikający z pkt 66 lit. a), którego dotyczą ***działania związane z przystosowaniem się do zmiany klimatu***, na podstawie informacji ujawnionych zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-3. Służy to przybliżonemu określeniu ryzyk netto.

([52]) Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi we wzorze 5: Ekspozycje podlegające ryzyku fizycznemu zamieszczonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453.

([53]) Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi we wzorze 5: Ekspozycje podlegające ryzyku fizycznemu zamieszczonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453.

▼C2

AR 71. Przygotowując informacje wymagane na podstawie pkt 64 lit. a) i pkt 66 lit. d), jednostka może ocenić i ujawnić udział przychodów netto z działalności gospodarczej obarczonej ryzykiem fizycznym. Ujawnienie to:

a) opiera się na przychodach netto zgodnie z wymogami standardów rachunkowości mających zastosowanie do sprawozdania finansowego, tj. MSSF 15 lub lokalnych ogólnie przyjętych zasad rachunkowości.

b) może obejmować podział działalności gospodarczej jednostki wraz z odpowiednimi szczegółami dotyczącymi związanego z nią odsetka całkowitego przychodu netto, czynników ryzyk (zagrożeń, ekspozycji i wrażliwości) oraz, jeśli to możliwe, skali ***przewidywanych skutków finansowych*** w postaci erozji marży w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej. Charakter działalności gospodarczej można również zdezagregować według segmentów operacyjnych, jeżeli w ramach sprawozdawczości dotyczącej segmentów jednostka ujawniła w sprawozdaniu finansowym wkład marż w podziale na segmenty operacyjne.

Wytyczne dotyczące obliczeń – Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk przejścia

AR 72. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 64 lit. b) i pkt 67 lit. a), jednostka wyjaśnia, czy i w jaki sposób:

a) oceniła potencjalne skutki dla przyszłych wyników finansowych i sytuacji finansowej w przypadku aktywów i działalności gospodarczej obarczonych istotnym ryzykiem przejścia, w tym zakres stosowania, metodę obliczeń, krytyczne założenia i parametry oraz ograniczenia oceny; oraz

b) ocena aktywów i działalności gospodarczej uznanych za obarczone istotnymi ryzykami przejścia opiera się na procesie ustalania istotnych ***ryzyk przejścia*** opisanym w pkt 20 lit. c) i AR 12 oraz na procesie określania ***scenariuszy*** zgodnie z wymogami AR 12–AR 15 lub jest częścią tego procesu. W szczególności wyjaśnia, jak określiła średnio- i długoterminowe perspektywy czasowe oraz sposób, w jaki określenia te są powiązane z przewidywanym cyklem życia aktywów jednostki, okresami planowania strategicznego i planami alokacji kapitału.

AR 73. Ujawniając informacje na temat aktywów obarczonych istotnymi ryzykami przejścia wymagane na podstawie pkt 67 lit. a) i b):

a) jednostka ujmuje co najmniej szacunkową kwotę potencjalnie osieroconych aktywów (w kwotach pieniężnych i jako udział procentowy/odsetek) od roku sprawozdawczego do 2030 r. i od 2030 r. do 2050 r. Aktywa osierocone należy rozumieć jako aktywne lub zaplanowane w sposób wiążący kluczowe aktywa jednostki o znaczących ***zamrożonych emisjach gazów cieplarnianych*** w całym okresie ich eksploatacji. Zaplanowane w sposób wiążący kluczowe aktywa to aktywa, które jednostka najprawdopodobniej wdroży w ciągu najbliższych pięciu lat. Kwotę tę można wyrazić jako zakres wartości aktywów na podstawie różnych ***scenariuszy*** klimatycznych i ***strategicznych***, w tym scenariusza zgodnego z ograniczeniem zmiany klimatu do 1,5 °C;

b) jednostka ujawnia podział wartości bilansowej swoich aktywów nieruchomych, w tym służebności, w podziale według klas efektywności energetycznej. Efektywność energetyczną przedstawia się w postaci

▼C2

zakresów zużycia energii w kWh/m^2 albo klasy etykietowania EPC ([54]) (świadectwa charakterystyki energetycznej) ([55]). Jeżeli jednostka nie może uzyskać tych informacji na zasadzie zobowiązania starannego działania, ujawnia całkowitą wartość bilansową aktywów nieruchomych, dla których zużycie energii ustala się w oparciu o szacunki wewnętrzne.

c) jednostka oblicza udział procentowy (odsetek) łącznych aktywów (w tym aktywów z tytułu leasingu finansowego/prawa do użytkowania) obarczonych istotnymi ryzykami przejścia, którego dotyczą ***działania*** na rzecz ***łagodzenia zmiany klimatu***, na podstawie informacji ujawnianych zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji E1-3. Wartość łącznych aktywów jest wartością bilansową w bilansie na dzień sprawozdawczy.

AR 74. Ujawniając informacje na temat potencjalnych zobowiązań wynikających z istotnych ***ryzyk przejścia*** wymagane na podstawie pkt 67 lit. d):

a) jednostki obsługujące ***instalacje*** regulowane w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji mogą uwzględnić szereg potencjalnych przyszłych zobowiązań wynikających z tych systemów;

b) jednostki podlegające EU ETS, mogą ujawniać potencjalne przyszłe zobowiązania, które dotyczą ich planów alokacji na okres przed 2030 r. i do tego roku. Potencjalne zobowiązanie można oszacować na podstawie:

i. liczby uprawnień będących w posiadaniu jednostki na początku okresu sprawozdawczego;

ii. liczby uprawnień do zakupu na rynku rocznie, tj. przed 2030 r. i do tego roku;

iii. różnicy między szacowanymi przyszłymi ***emisjami*** w ramach różnych ***scenariuszy*** przejścia, a bezpłatnymi alokacjami uprawnień, o których wiadomo, na okres do 2030 r., oraz

iv. szacowanego rocznego kosztu za tonę CO_2, w odniesieniu do którego należy zakupić uprawnienie;

c) oceniając swoje potencjalne przyszłe zobowiązania, jednostka może uwzględniać i ujawniać liczbę uprawnień do emisji gazów cieplarnianych zakresu 1 w ramach regulowanych systemów handlu uprawnieniami do emisji oraz łączną liczbę uprawnień do emisji zgromadzonych (z poprzednich uprawnień) na początku okresu sprawozdawczego;

d) jednostki ujawniające ilości ***jednostek emisji dwutlenku węgla*** zaplanowane do anulowania w najbliższej przyszłości (wymóg dotyczący ujawniania informacji E1-7) mogą ujawniać potencjalne przyszłe zobowiązania związane z jednostkami na podstawie istniejących ustaleń umownych;

e) jednostka może uwzględniać również swoje wyrażone kwotowo ***emisje*** brutto zakresu 1, 2 i całkowite emisje gazów cieplarnianych (w jednostkach pieniężnych), obliczone w następujący sposób:

i. wyrażone kwotowo emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 i 2 w roku sprawozdawczym według poniższego wzoru:

a) (emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 brutto (*t* ekwiwalentu CO_2) + emisje gazów cieplarnianych zakresu 1 brutto (*t* ekwiwalentu CO_2)) × wskaźnik kosztów emisji gazów cieplarnianych $\left(\frac{€}{\text{ekwiwalentu } CO_2}\right)$

ii. wyrażone kwotowo całkowite emisje gazów cieplarnianych w roku sprawozdawczym według poniższego wzoru:

([54]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

([55]) Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji jest zgodny z wymogami określonymi we wzorze 2: Nieruchomości, efektywność energetyczna zabezpieczeń zamieszczonym w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2022/2453.

▼C2

b) Całkowite emisje gazów cieplarnianych (*t* ekwiwalentu CO_2) × wskaźnik kosztów emisji gazów cieplarnianych $(\frac{€}{t\text{ekwiwalentu } CO_2})$

iii. poprzez zastosowanie dolnego, średniego i górnego wskaźnika kosztów ([56]) emisji gazów cieplarnianych (np. rynkowa opłata za emisję gazów cieplarnianych i różne szacunki dotyczące społecznych kosztów emisji gazów cieplarnianych) oraz uzasadnienie ich wyboru.

AR 75. Do oceny sposobu, w jaki ***ryzyka przejścia*** mogą wpłynąć na przyszłą sytuację finansową jednostki, można zastosować inne podejścia i metody. W każdym przypadku ujawnienie ***przewidywanych skutków finansowych*** zawiera opis metod i definicji zastosowanych przez jednostkę.

AR 76. Przygotowując informacje wymagane na podstawie pkt 67 lit. e), jednostka może ocenić i ujawnić udział przychodów netto z działalności gospodarczej obarczonej ***ryzykami przejścia***. Ujawnienie to:

a) opiera się na przychodach netto zgodnie z wymogami standardów rachunkowości mających zastosowanie do sprawozdania finansowego, tj. MSSF 15 lub lokalnych ogólnie przyjętych zasad rachunkowości.

b) może obejmować podział działalności gospodarczej jednostki wraz z odpowiednimi szczegółami dotyczącymi związanego z nią odsetka bieżących przychodów netto, czynników ryzyka (wydarzeń i ekspozycji) oraz, jeśli to możliwe, ***przewidywanych skutków finansowych*** związanych z erozją marży w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej. Charakter działalności gospodarczej można również zdezagregować według segmentów operacyjnych, jeżeli w ramach sprawozdawczości dotyczącej segmentów jednostka ujawniła w sprawozdaniu finansowym wkład marż w podziale na segmenty operacyjne.

Powiązanie z informacjami dotyczącymi sprawozdawczości finansowej

AR 77. Jednostka może przedstawić uzgodnienie znaczących kwot aktywów, zobowiązań i przychodów netto (podatnych na istotne ***ryzyka fizyczne*** albo ***ryzyka przejścia***) z odpowiednią pozycją sprawozdania finansowego lub ujawnieniem informacji w sprawozdaniu finansowym (np. w ramach sprawozdawczości dotyczącej segmentów) (zgodnie z wymogiem pkt 68) w następujący sposób:

a) jako odniesienie do powiązanej pozycji sprawozdania finansowego lub ujawnienia informacji w sprawozdaniu finansowym, jeżeli kwoty te są możliwe do zidentyfikowania w sprawozdaniu finansowym; albo

b) jeżeli nie można bezpośrednio odnieść tych kwot, jako ilościowe uzgodnienie każdej z nich z odpowiednią pozycją sprawozdania finansowego lub ujawnieniem informacji w sprawozdaniu finansowym przy użyciu formy poniższej tabeli:

Wartość bilansowa aktywów lub zobowiązań lub przychodów netto narażonych na istotne ryzyka fizyczne albo ryzyka przejścia	
Pozycje korygujące	
Aktywa lub zobowiązania lub przychody netto w sprawozdaniu finansowym	

([56]) Wskaźnik kosztów to współczynnik stosowany do przeliczania wpływów wyrażonych w jednostkach niepieniężnych, takich jak tony, hektary, m^3 itp. na jednostki pieniężne. Wskaźniki kosztów powinny opierać się na badaniach wyceny pieniężnej, w razie potrzeby uzasadnionych naukowo, a metody użyte do ich uzyskania powinny być przejrzyste. Wytyczne na temat tych metod można uzyskać np. z projektu TRANSPARENT finansowanego w ramach EU-LIFE.

▼C2

AR 78. Jednostka zapewnia spójność danych i założeń służących do oceny i zgłaszania ***przewidywanych skutków finansowych*** wynikających z istotnych ***ryzyk fizycznych*** i ***ryzyk przejścia*** w oświadczeniu dotyczącym zrównoważonego rozwoju z odpowiednimi danymi i założeniami wykorzystanymi w sprawozdaniu finansowym (np. opłaty za emisję gazów cieplarnianych zastosowane do oceny utraty wartości aktywów, okresu użytkowania aktywów, szacunków i rezerw). Jednostka wyjaśnia przyczyny wszelkich niespójności (np. jeżeli pełne skutki finansowe wynikające z ryzyk związanych z klimatem są nadal poddawane ocenie lub nie zostały uznane za istotne w sprawozdaniu finansowym).

AR 79. W przypadku potencjalnych przyszłych skutków dla zobowiązań (zgodnie z wymogami pkt 67 lit. d)), w stosownych przypadkach, jednostka odnosi się do opisu systemów handlu uprawnieniami do emisji w sprawozdaniu finansowym.

Szanse związane z klimatem

AR 80. Ujawniając informacje na podstawie pkt 69 lit. a), jednostka wyjaśnia charakter oszczędności kosztów (np. wynikających z niższego zużycia energii), perspektywy czasowe i zastosowaną metodę, w tym zakres oceny, założenia krytyczne i ograniczenia oraz kwestię, czy i w jaki sposób zastosowano ***analizę scenariuszową***.

AR 81. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 69 lit. b), jednostka wyjaśnia, w jaki sposób oceniła wielkość rynku lub wszelkie spodziewane zmiany przychodów netto z tytułu produktów i usług niskoemisyjnych lub rozwiązań w zakresie przystosowania się, w tym zakres oceny, perspektywę czasową, założenia krytyczne oraz ograniczenia, a także w jakim stopniu rynek ten jest dostępny dla jednostki. Informacje na temat wielkości rynku można przedstawić w perspektywie względem bieżących przychodów zgodnych z systematyką ujawnianych na podstawie przepisów rozporządzenia (UE) 2020/852. Podmiot może wyjaśnić również, w jaki sposób będzie korzystać z ***szans*** związanych z klimatem, co w miarę możliwości powinno być powiązane z ujawnianiem informacji na temat ***polityki, celów*** i ***działań*** na podstawie wymogów dotyczących ujawniania informacji E1-2, E1-3 i E1-4.

▼C2

ESRS E2

ZANIECZYSZCZENIE

Spis treści

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-1 – Polityki związane z zanieczyszczeniem

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-2 – Działania i zasoby związane z zanieczyszczeniem

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-3 – Cele związane z zanieczyszczeniem

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-4 – Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-5 – Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-1 – Polityki związane z zanieczyszczeniem

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-2 – Działania i zasoby związane z zanieczyszczeniem

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-3 – Cele związane z zanieczyszczeniem

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-4 – Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-5 – Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem

▼C2

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie:

   a) sposobu, w jaki jednostka wpływa na ***zanieczyszczenie*** powietrza, wody i ***gleby*** pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych, rzeczywistych lub potencjalnych, ***wpływów***;

   b) wszelkich ***działań*** podjętych w celu zapobiegania rzeczywistym lub potencjalnym negatywnym wpływom lub w celu łagodzenia takich wpływów oraz w celu przeciwdziałania ***ryzykom*** i wykorzystania ***szans***, a także wyniku tych działań;

   c) planów i zdolności jednostki w zakresie dostosowania ***strategii*** i ***modelu biznesowego*** zgodnie z przejściem na gospodarkę zrównoważoną oraz z potrzebą zapobiegania zanieczyszczeniu, jego kontroli i eliminacji. Ma to na celu stworzenie nietoksycznego środowiska o zerowym zanieczyszczeniu, również w ramach wsparcia planu działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby;

   d) charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i szans jednostki związanych z wpływami i ***zależnościami*** jednostki w związku z zanieczyszczeniem, a także zapobiegania zanieczyszczeniu, jego kontroli, eliminacji lub ograniczania, w tym w przypadkach gdy wynika to ze stosowania przepisów, oraz sposobu, w jaki jednostka zarządza tymi czynnościami; oraz

   e) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów i zależności jednostki związanych z zanieczyszczeniem.

2. W niniejszym standardzie określono wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat następujących ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem***: ***zanieczyszczenia*** powietrza, ***wody***, gleby, ***substancji potencjalnie niebezpiecznych***, w tym ***substancji wzbudzających szczególnie duże obawy***.

3. **„*Zanieczyszczenie powietrza*”** odnosi się do ***emisji*** jednostki do powietrza (zarówno wewnątrz pomieszczeń, jak i na zewnątrz) oraz zapobiegania takim emisjom, ich kontroli i ograniczania.

4. **„*Zanieczyszczenie wody*”** odnosi się do emisji jednostki do wody oraz zapobiegania takim ***emisjom***, ich kontroli i ograniczania.

5. **„*Zanieczyszczenie gleby*”** odnosi się do emisji jednostki do gleby oraz zapobiegania takim ***emisjom***, ich kontroli i ograniczania.

6. W odniesieniu do „***substancji potencjalnie niebezpiecznych***” niniejszy standard obejmuje informacje związane z produkcją, stosowaniem lub dystrybucją oraz komercjalizacją przez jednostkę substancji potencjalnie niebezpiecznych, w tym ***substancji wzbudzających szczególnie duże obawy***. Wymogi dotyczące ujawniania informacji o substancjach potencjalnie niebezpiecznych mają na celu zapewnienie użytkownikom zrozumienia rzeczywistych lub potencjalnych wpływów związanych z takimi substancjami, biorąc pod uwagę możliwe ograniczenia w zakresie ich stosowania lub dystrybucji oraz komercjalizacji.

Związek z innymi ESRS

7. Temat ***zanieczyszczenia*** jest ściśle związany z innymi podtematami dotyczącymi środowiska, takimi jak zmiana klimatu, woda i ***zasoby morskie***, ***bioróżnorodność*** i ***gospodarka o obiegu zamkniętym***. W związku z tym, aby zapewnić kompleksowy przegląd tego, co może być istotne w kontekście zanieczyszczenia, odpowiednie wymogi dotyczące ujawniania informacji ujęto w innych standardach środowiskowych w następujący sposób:

▼C2

a) ESRS E1 *Zmiana klimatu*, który dotyczy następujących siedmiu ***gazów cieplarnianych*** związanych z zanieczyszczeniem powietrza: dwutlenku węgla (CO_2), metanu (CH_4), podtlenku azotu (N_2O), wodorofluorowęglowodorów (HFC), perfluorowęglowodorów (PFC), heksafluorku siarki (SF_6) i trójfluorku azotu (NF_3).

b) ESRS E3 *Woda i zasoby morskie*, który dotyczy ***zużycia wody***, w szczególności na ***obszarach narażonych na ryzyko związane z wodą***, obszarach ***recyklingu*** i magazynowania wody. Obejmuje to również odpowiedzialne zarządzanie zasobami morskimi, w tym charakter i ilość towarów związanych z zasobami morskimi (takich jak żwiry, kopaliny głębokomorskie, żywność pochodzenia morskiego) wykorzystywanymi przez daną jednostkę. Standard ten obejmuje negatywne wpływy pod względem zanieczyszczenia wody i zasobów morskich, w tym mikrodrobin plastiku, generowane przez taką działalność.

c) ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy*, który dotyczy ***ekosystemów*** i gatunków. Przedmiotem tego standardu jest zanieczyszczenie jako bezpośredni czynnik wpływu powodujący ***utratę bioróżnorodności***.

d) ESRS E5 *Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym*, który odnosi się w szczególności do odejścia od wydobywania zasobów nieodnawialnych i wdrożenia praktyk zapobiegających wytwarzaniu ***odpadów***, w tym zanieczyszczenia generowanego przez odpady.

8. Wpływy jednostki związane z ***zanieczyszczeniem*** mogą oddziaływać na ludzi i społeczności. Istotne negatywne wpływy na ***dotknięte społeczności*** w związku z zanieczyszczeniem omówiono w ESRS S3 *Dotknięte społeczności*.

9. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 1 *Wymogi ogólne* i ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

10. Wymogi niniejszej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 rozdział 4 *Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami* oraz wymogi te należy przedstawiać wraz z tymi ujawnianymi informacjami.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem

11. Jednostka opisuje proces identyfikacji istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans***, a także przedstawia informacje na temat:

a) tego, czy jednostka dokonała przeglądu własnych ***lokalizacji*** i własnej działalności gospodarczej w celu określenia jej rzeczywistych i potencjalnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** związanych z ***zanieczyszczeniem*** w ramach własnych operacji i w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu, a jeśli tak – przedstawia również informacje na temat metod, założeń i narzędzi stosowanych w przeglądzie;

▼C2

b) tego, czy i w jaki sposób jednostka przeprowadziła konsultacje, w szczególności z dotkniętymi społecznościami.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-1 – Polityki związane z zanieczyszczeniem

12. Jednostka opisuje swoje polityki przyjęte w celu zarządzania swoimi istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z zapobieganiem zanieczyszczeniu i jego kontrolą.

13. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada ***polityki*** dotyczące identyfikacji, oceny lub naprawy skutków istotnych ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** związanych z zanieczyszczeniem oraz zarządzania tymi wpływami, ryzykami i szansami.

14. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 12, zawierają informacje na temat przyjętych przez jednostkę ***polityk*** mających na celu zarządzanie jej istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z ***zanieczyszczeniem*** zgodnie z ESRS 2 MDR-P Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem.

15. Jednostka wskazuje, w odniesieniu do własnych operacji i ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, czy i w jaki sposób jej ***polityki*** odnoszą się do następujących obszarów, jeżeli są one istotne dla:

a) łagodzenia negatywnych ***wpływów*** związanych z ***zanieczyszczeniem*** powietrza, wody i ***gleby***, w tym zapobiegania i kontroli;

b) zastępowania ***substancji potencjalnie niebezpiecznych*** i minimalizowania ich stosowania oraz stopniowego wycofywania ***substancji wzbudzających szczególnie duże obawy***, w szczególności w odniesieniu do innego niż nieodzowne zastosowania społecznego oraz w produktach ***konsumenckich***; oraz

c) unikania ***incydentów*** i sytuacji nadzwyczajnych, a jeśli i kiedy one wystąpią, kontrolowania i ograniczania ich wpływu na ludzi i środowisko.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-2 – Działania i zasoby związane z zanieczyszczeniem

16. Jednostka ujawnia swoje działania związane z zanieczyszczeniem oraz zasoby przeznaczone na ich realizację.

17. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat kluczowych działań podjętych i planowanych dla osiągnięcia celów i ***założeń polityki*** związanych z ***zanieczyszczeniem***.

18. Opis planów działania i zasobów związanych z zanieczyszczeniem zawiera informacje określone w ESRS 2 MDR-A Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.

19. Oprócz ESRS 2 MDR-A jednostka może określić, do której warstwy w poniższej hierarchii łagodzenia można przypisać działanie i zasoby:

a) unikanie ***zanieczyszczenia***, w tym wszelkie stopniowe wycofywanie materiałów lub związków, które mają negatywny wpływ (zapobieganie zanieczyszczeniu u źródła);

b) zmniejszanie zanieczyszczenia, w tym: wszelkie stopniowe wycofywanie materiałów lub związków; spełnienie wymogów wykonawczych, takich jak wymogi dotyczące ***najlepszych dostępnych technik (BAT)***; lub uwzględnienie kryteriów zasady ***„nie czyń poważnych szkód”*** w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniu i jego kontroli zgodnie z rozporządzeniem w sprawie systematyki i jego aktami delegowanymi (minimalizacja zanieczyszczenia); oraz

▼C2

c) przywracanie, regeneracja i przekształcanie ***ekosystemów***, w których wystąpiło zanieczyszczenie (kontrola wpływów zarówno regularnych działań, jak i ***incydentów***).

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-3 – Cele związane z zanieczyszczeniem

20. Jednostka ujawnia wyznaczone przez siebie cele związane z zanieczyszczeniem.

21. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat ***celów***, które obrała jednostka, aby wesprzeć swoje ***polityki*** związane z ***zanieczyszczeniem*** oraz aby przeciwdziałać swoim istotnym ***wpływom*** i ***ryzykom*** oraz wykorzystać istotne ***szanse*** związane z zanieczyszczeniem.

22. Opis ***celów*** zawiera wymogi informacyjne określone w ESRS 2 MDR-T *Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów*.

23. Ujawnienie informacji wymagane na podstawie pkt 20 wskazuje, czy i jak ***cele*** tej jednostki odnoszą się do zapobiegania i kontroli w kontekście:

a) zanieczyszczeń powietrza i odpowiednich ***określonych obciążeń***;

b) ***emisji*** do wody i odpowiednich określonych obciążeń;

c) ***zanieczyszczenia gleby*** i odpowiednich określonych obciążeń; oraz

d) ***substancji potencjalnie niebezpiecznych*** i ***substancji wzbudzających szczególnie duże obawy***.

24. Oprócz ESRS 2 MDR-T jednostka może określić, czy w procesie ustalania celów uwzględnione zostały ***progi ekologiczne*** (np. ***integralność biosfery***, niszczenie ozonu stratosferycznego, obciążenie aerozolami atmosferycznymi, wyjałowienie gleby, zakwaszanie oceanów) i przydziały specyficzne dla danej jednostki. Jeżeli tak, jednostka może wskazać:

a) zidentyfikowane ***progi ekologiczne*** oraz metodykę zastosowaną do określenia takich progów;

b) czy progi te są specyficzne dla danej jednostki, a jeżeli tak, to w jaki sposób je wyznaczono; oraz

c) sposób, w jaki w jednostce przypisano odpowiedzialność za przestrzeganie zidentyfikowanych progów ekologicznych.

25. Jednostka określa w ramach informacji kontekstowych, czy ustalone i przedstawione przez nią ***cele*** są obowiązkowe (wymagane na podstawie przepisów), czy dobrowolne.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-4 – Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby

26. **Jednostka ujawnia czynniki zanieczyszczające, które emituje w wyniku własnych operacji, a także mikrodrobiny plastiku, które wytwarza lub wykorzystuje.**

27. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat ***emisji***, które jednostka generuje w powietrzu, wodzie i ***glebie*** w ramach własnych operacji oraz wytwarzania i wykorzystania przez nią mikrodrobin plastiku.

▼C2

28. Jednostka ujawnia ilość:

a) każdego czynnika zanieczyszczającego wymienionego w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ([57]) („rozporządzenie w sprawie Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń", „rozporządzenie w sprawie E-PRTR") emitowanego do powietrza, wody i gleby, z wyjątkiem emisji ***gazów cieplarnianych***, które są ujawniane zgodnie z ESRS E1 *Zmiana klimatu* ([58]);

b) mikrodrobin plastiku wytwarzanych lub wykorzystywanych przez daną jednostkę.

29. Kwoty, o których mowa w pkt 28, są skonsolidowanymi ilościami obejmującymi emisje z obiektów, nad którymi przedsiębiorstwo sprawuje kontrolę finansową, oraz z obiektów, nad którymi sprawuje kontrolę operacyjną. Konsolidacja obejmuje wyłącznie emisje z instalacji, w odniesieniu do których przekroczono obowiązującą wartość progową określoną w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 166/2006.

30. Jednostka umieszcza ujawniane przez siebie informacje w kontekście i opisuje:

a) zmiany na przestrzeni czasu;

b) metodyki pomiaru; oraz

c) proces lub procesy gromadzenia danych do celów rachunkowości i sprawozdawczości w zakresie ***zanieczyszczeń***, w tym rodzaj potrzebnych danych i źródła informacji.

31. Jeżeli do ilościowego określenia emisji wybrano metodykę gorszą od bezpośredniego pomiaru ***emisji***, jednostka przedstawia powody wyboru tej gorszej metodyki. Jeżeli jednostka stosuje szacunki, ujawnia ona normę, badanie sektorowe lub źródła, które stanowią podstawę tych szacunków, jak również możliwy stopień niepewności oraz zakres szacunków odzwierciedlających niepewność pomiaru.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-5 – Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy

32. **Jednostka ujawnia informacje dotyczące produkcji, wykorzystania, dystrybucji, komercjalizacji oraz przywozu/wywozu substancji potencjalnie niebezpiecznych i substancji wzbudzających szczególnie duże obawy w ich postaci własnej, w mieszaninach lub w wyrobach.**

33. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat wpływu jednostki na zdrowie i środowisko za pośrednictwem ***substancji potencjalnie niebezpiecznych*** i ***substancji wzbudzających szczególnie duże obawy*** w ich postaci własnej. Wymóg ten ma również umożliwić zrozumienie istotnych ryzyk i ***szans*** w przypadku jednostki, w tym narażenia na te substancje i ryzyka wynikającego ze zmian w przepisach.

34. Ujawnienie informacji wymagane na podstawie pkt 32 obejmuje całkowite ilości ***substancji potencjalnie niebezpiecznych***, które wytwarza się lub wykorzystuje podczas produkcji lub które są nabywane, oraz całkowite ilości substancji potencjalnie niebezpiecznych, które opuszczają zakłady danej jednostki w postaci emisji, jako produkty lub jako część produktów lub usług, w podziale na główne klasy zagrożenia substancji potencjalnie niebezpiecznych.

([57]) Rozporządzenie (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniające dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz.U. L 033 z 4.2.2006, s. 1).

([58]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ informacje te uzyskano na podstawie: a) dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 2 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Emisje zanieczyszczeń powietrza"); b) wskaźnika nr 8 w tabeli 2 w załączniku I („Emisje do wody"); c) wskaźnika nr 1 w tabeli 2 w załączniku I („Emisje zanieczyszczeń nieorganicznych"); oraz d) wskaźnika nr 3 w tabeli 2 w załączniku I („Emisje substancji zubożających warstwę ozonową").

▼C2

35. Jednostka przedstawia informacje dotyczące ***substancji wzbudzających szczególnie duże obawy*** oddzielnie.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem

36. **Jednostka ujawnia przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem.**

37. Informacje wymagane na podstawie pkt 36 stanowią uzupełnienie informacji na temat bieżących skutków finansowych dla sytuacji finansowej, wyników finansowych i przepływów pieniężnych jednostki za okres sprawozdawczy wymaganych zgodnie z ESRS 2 SBM-3 pkt 48 lit d).

38. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat:

a) ***przewidywanych skutków finansowych*** powodowanych przez istotne ryzyka wynikające z wpływów i ***zależności*** związanych z ***zanieczyszczeniem*** oraz sposobu, w jaki te ryzyka mają (lub zgodnie z racjonalnymi oczekiwaniami mogą mieć) istotny wpływ na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej;

b) ***przewidywanych skutków finansowych*** powodowanych przez istotne ***szanse*** związane z zapobieganiem ***zanieczyszczeniom*** oraz ich kontrolą.

39. Ujawniane informacje obejmują:

a) określenie ilościowe ***przewidywanych skutków finansowych*** w ujęciu pieniężnym przed uwzględnieniem działań związanych z zanieczyszczeniami lub, jeśli nie jest to możliwe bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub podejmowania nadmiernych wysiłków, informacje jakościowe. W przypadku ***skutków finansowych*** wynikających z ***szans*** określenie ilościowe nie jest wymagane, jeżeli skutkowałoby ujawnieniem informacji, które nie spełniają jakościowych cech informacji (zob. ESRS 1 dodatek B *Jakościowe cechy informacji*);

b) opis uwzględnionych skutków, powiązanego wpływu oraz perspektyw czasowych, w których mogą się one pojawić; oraz

c) krytyczne założenia wykorzystane do celów ilościowego określenia ***przewidywanych skutków finansowych*** oraz źródeł i poziomu niepewności związanych z tymi założeniami.

40. Informacje przedstawiane na podstawie pkt 39 lit. a) obejmują:

a) udział przychodów netto uzyskanych z produktów i usług, które stanowią lub zawierają ***substancje potencjalnie niebezpieczne*** oraz udział przychodów netto uzyskanych z produktów i usług, które stanowią lub zawierają ***substancje wzbudzające szczególnie duże obawy***;

b) wydatki operacyjne i kapitałowe poniesione w okresie sprawozdawczym w związku z poważnymi ***incydentami*** i ***złożami***;

▼C2

c) rezerwy na koszty ochrony środowiska i ***naprawy skutków***, np. na rekultywację zanieczyszczonych ***lokalizacji***, rekultywację składowisk odpadów, usuwanie zanieczyszczenia środowiska przy istniejących zakładach produkcyjnych lub składowiskach oraz podobne środki.

41. Jednostka ujawnia wszelkie istotne informacje kontekstowe obejmujące opis istotnych ***incydentów*** i ***złóż***, w wyniku których ***zanieczyszczenie*** miało negatywny wpływ na środowisko naturalne lub prawdopodobnie będzie mieć negatywny wpływ na finansowe przepływy pieniężne, sytuację finansową oraz wyniki finansowe jednostki w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS E2. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w niniejszym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

ESRS 2 OGÓLNE UJAWNIANIE INFORMACJI

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem

AR 1. W ramach oceny ***istotności*** podtematów dotyczących środowiska jednostka ocenia istotność zanieczyszczenia wytwarzanego w ramach własnych operacji i własnego ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu i może wziąć pod uwagę cztery poniższe etapy, znane również jako podejście LEAP:

a) Etap 1: zlokalizowanie (ang. „locate”) wspólnej płaszczyzny z przyrodą w ramach własnych operacji oraz w ramach własnego ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu;

b) Etap 2: ocena (ang. „evaluate”) ***zależności*** i wpływów związanych z ***zanieczyszczeniem***;

c) Etap 3: ocena (ang. „assess”) istotnych ***ryzyk*** i ***szans***; oraz

d) Etap 4: przygotowanie (ang. „prepare”) wyników oceny istotności i związana z nimi sprawozdawczość.

AR 2. Ocena ***istotności*** dla ESRS E2 odpowiada pierwszym trzem etapom wspomnianego podejścia LEAP. Czwarty etap odnosi się do wyniku tego procesu.

AR 3. W procesie oceny ***istotności wpływów***, ***zależności***, ***ryzyk*** i ***szans*** uwzględnia się zapisy w ESRS 2 IRO-1 *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans* oraz IRO-2 *Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju*.

AR 4. Podtematy objęte oceną ***istotności*** w ramach ESRS E2 obejmują:

a) ***zanieczyszczenie*** powietrza, wody i ***gleby*** (z wyjątkiem ***emisji*** gazów cieplarnianych i ***odpadów***), mikrodrobin plastiku oraz ***substancji potencjalnie niebezpiecznych***;

b) ***zależności*** od ***usług ekosystemowych***, które pomagają łagodzić wpływy związane z zanieczyszczeniami.

AR 5. Na etapie pierwszym, aby zlokalizować wspólną płaszczyznę z przyrodą w ramach własnych operacji oraz w ramach własnego ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, jednostka może rozważyć;

a) ***lokalizacje***, w których znajdują się bezpośrednie składniki aktywów i mają miejsce operacje oraz związane z nimi działania na wyższym i niższym szczeblu łańcucha wartości;

▼C2

b) lokalizacje, w których mają miejsce ***emisje*** zanieczyszczeń wody, ***gleby*** i powietrza; oraz

c) sektory lub jednostki gospodarcze związane z tymi emisjami lub z produkcją, wykorzystaniem, dystrybucją, komercjalizacją oraz przywozem/wywozem mikrodrobin plastiku, ***substancji potencjalnie niebezpiecznych*** i ***substancji wzbudzających szczególnie duże obawy*** w ich postaci własnej, w mieszaninach lub w wyrobach.

AR 6. Etap drugi dotyczy oceny wpływów i ***zależności*** jednostki dla każdej istotnej ***lokalizacji*** lub sektora/jednostki biznesowej, w tym w drodze oceny dotkliwości i prawdopodobieństwa wpływów na środowisko i zdrowie ludzi.

AR 7. Na etapie trzecim, aby ocenić istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** na podstawie wyników etapów pierwszego i drugiego, jednostka może:

a) dokonać identyfikacji ***ryzyk przejścia*** i ***szans związanych z przejściem*** w ramach własnych operacji oraz we własnym ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu według kategorii:

i. ryzyko ***polityczne*** i ryzyko prawne: np. wprowadzenie regulacji, narażenie na sankcje i sprawy sądowe (np. zaniedbania wobec ***ekosystemów***), zwiększone obowiązki sprawozdawcze;

ii. technologia: np. zastąpienie produktów lub usług produktami i usługami o mniejszym wpływie, odejście od ***substancji potencjalnie niebezpiecznych;***

iii. rynek: np. zmiany podaży, popytu i finansowania, zmienności lub zwiększonych kosztów niektórych substancji; oraz

iv. reputacja: np. zmiany postrzegania przez społeczeństwo, klientów lub społeczność w wyniku roli organizacji w zapobieganiu ***zanieczyszczeniom*** i ich kontroli;

b) dokonać identyfikacji ryzyk fizycznych, np. nagłej przerwy w dostępie do czystej wody, kwaśnego deszczu lub innych ***incydentów*** związanych z zanieczyszczeniem, które mogą prowadzić lub prowadziły do zanieczyszczenia z późniejszymi skutkami dla środowiska i społeczeństwa;

c) dokonać identyfikacji szans związanych z zapobieganiem zanieczyszczeniom oraz ich kontrolą, które to szanse kategoryzuje się według:

i. zasobooszczędności: zmniejszenia ilości wykorzystywanych substancji lub poprawy wydajności procesu produkcji w celu zminimalizowania wpływów;

ii. rynków: np. dywersyfikacji działalności gospodarczej;

iii. finansowania: np. dostępu do zielonych funduszy, obligacji lub kredytów i pożyczek;

▼C2

iv. odporności: np. zróżnicowania wykorzystywanych substancji i kontroli emisji za pośrednictwem innowacji lub technologii; oraz

v. reputacji: pozytywnych relacji z ***zainteresowanymi stronami*** w wyniku proaktywnego podejścia do zarządzania ryzykami.

AR 8. Do celów oceny ***istotności*** jednostka może uwzględnić zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego do pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej.

AR 9. Przedstawiając informacje o wynikach oceny ***istotności***, jednostka uwzględnia:

a) wykaz ***lokalizacji***, w których ***zanieczyszczenie*** jest istotną kwestią dla własnych operacji tej jednostki i jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu; oraz

b) wykaz rodzajów działalności gospodarczej mających związek z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z zanieczyszczeniem.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-1 – Polityki związane z zanieczyszczeniem

AR 10. ***Polityki*** opisane w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji mogą być zintegrowane z szerszymi politykami środowiskowymi lub politykami związanymi ze zrównoważonym rozwojem obejmującymi różne podtematy.

AR 11. Opis ***polityk*** zawiera informacje na temat objętych nimi ***czynników zanieczyszczających*** lub ***substancji***.

AR 12. Ujawniając informacje zgodnie z pkt 12, jednostka może zamieścić informacje kontekstowe na temat związków między realizowanymi przez siebie politykami oraz tego, w jaki sposób mogą się one przyczynić do realizacji Planu działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń wody, powietrza i gleby, zawierające na przykład elementy dotyczące:

a) sposobu, w jaki wpływają lub mogą wpłynąć na nią ***cele*** i środki zawarte w powyższym Planie działania UE oraz zmiana istniejących dyrektyw (np. dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych);

b) sposobu, w jaki zamierza zmniejszyć swój ślad ***zanieczyszczeniowy***, aby przyczynić się do realizacji tych celów.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-2 – Działania i zasoby związane z zanieczyszczeniem

AR 13. W przypadku gdy ***działania*** obejmują zaangażowanie w ***łańcuchu wartości*** wyższego lub niższego szczebla, jednostka przedstawia informacje na temat rodzajów działań odzwierciedlających to zaangażowanie.

AR 14. W ramach rozpatrywania zasobów przykładami wydatków operacyjnych mogą być inwestycje w badania i rozwój w celu wprowadzenia innowacji oraz opracowania bezpiecznych i zrównoważonych rozwiązań alternatywnych dla stosowania substancji potencjalnie niebezpiecznych lub zmniejszenia ***emisji*** w procesie produkcji.

AR 15. W stosownych przypadkach gdy jest to istotne dla osiągnięcia ***celów*** i założeń ***polityki*** związanych z ***zanieczyszczeniem***, jednostka może przedstawić informacje na temat planów działania, które wdrożono na poziomie ***lokalizacji***.

▼C2

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-3 – Cele związane z zanieczyszczeniem

AR 16. Jeżeli przy ustalaniu ***celów*** jednostka odnosi się do ***progów ekologicznych***, jednostka ta może się odwołać do tymczasowych wytycznych [Initial Guidance for Business (Wstępne wytyczne dla biznesu), wrzesień 2020 r.] wydanych w ramach inicjatywy Science-Based Targets Initiative for Nature (SBTN) lub do wszelkich innych wytycznych z naukowo uznaną metodyką, która pozwala na ustalenie celów opartych na nauce przez określenie progów ekologicznych i, w stosownych przypadkach, przydziałów specyficznych dla danej jednostki. Progi ekologiczne mogą mieć charakter lokalny, krajowy lub globalny.

AR 17. Jednostka może określić, czy ***cel*** ten dotyczy niedociągnięć związanych z kryteriami istotnego wkładu w odniesieniu do zapobiegania zanieczyszczeniu i jego kontroli określonymi w aktach delegowanych Komisji przyjętych na podstawie art. 14 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852. W przypadku niespełnienia kryteriów dotyczących zasady „nie czyń poważnych szkód" w odniesieniu do zapobiegania zanieczyszczeniu i jego kontroli, określonych w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 10 ust. 3, art. 11 ust. 3, art. 12 ust. 2, art. 13 ust. 2 i art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jednostka może określić, czy cel ten dotyczy niedociągnięć związanych z tymi kryteriami.

AR 18. W przypadku gdy jest to istotne dla wspierania przez jednostkę przyjętych przez nią ***polityk***, może ona przedstawić informacje na temat ***celów*** ustalonych na poziomie ***lokalizacji***.

AR 19. ***Cele*** mogą obejmować własne operacje lub łańcuch wartości jednostki.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-4 – Zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby

AR 20. Informacje o mikrodrobinach plastiku, które należy przedstawiać na podstawie pkt 28 lit. b), obejmują mikrodrobiny plastiku, które wytwarza się lub wykorzystuje podczas procesów produkcji lub które są nabywane i które opuszczają zakłady jednostki w postaci emisji, jako produkty lub jako część produktów lub usług. Mikrodrobiny plastiku mogą powstawać w sposób niezamierzony, gdy większe kawałki tworzyw sztucznych, takich jak opony samochodowe lub tkaniny syntetyczne, zużywają się lub mogą być celowo wytwarzane i dodawane do produktów w określonych celach (np. cząsteczki złuszczające w peelingach do twarzy lub ciała).

AR 21. Ilość ***czynników zanieczyszczających*** przedstawia się w odpowiednich jednostkach masy, na przykład w tonach lub kilogramach.

AR 22. Informacje wymagane na podstawie niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji przedstawia się na poziomie jednostki sprawozdającej. Jednostka może jednak ujawnić dodatkowy podział, w tym informacje na poziomie ***lokalizacji*** lub podział swoich ***emisji*** według rodzaju źródła, sektora lub obszaru geograficznego.

AR 23. Przedstawiając informacje kontekstowe dotyczące emisji, jednostka może uwzględnić:

a) lokalne wskaźniki jakości powietrza dla obszaru, na którym dochodzi do ***zanieczyszczenia*** powietrza przez daną jednostkę;

b) stopień urbanizacji (DEGURBA) ([59]) dla obszaru, na którym występuje zanieczyszczenie powietrza; oraz

([59]) Według Eurostatu, stopień urbanizacji (DEGURBA) to klasyfikacja wskazująca na charakter danego obszaru. W oparciu o odsetek miejscowej populacji żyjącej w klastrach miejskich i ośrodkach miejskich klasyfikuje lokalne jednostki administracyjne (lokalne jednostki administracyjne lub gminy) w podziale na trzy rodzaje obszarów: (i) miasta (obszary o wysokiej gęstości zaludnienia), (ii) miejscowości i przedmieścia (obszary o średniej gęstości zaludnienia) oraz (iii) obszary wiejskie (obszary o niskiej gęstości zaludnienia).

▼C2

c) procentowy udział danej jednostki w całkowitej ***emisji czynników zanieczyszczających*** do wody i ***gleby*** występujących na obszarach narażonych na ryzyko związane z wodą, takich jak obszary o znacznym deficycie wody.

AR 24. Informacje przedstawiane w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji mogą odnosić się do informacji, które jednostka jest już zobowiązana przekazywać na podstawie innych obowiązujących przepisów (tj. IED, europejskiego PRTR itp.).

AR 25. Jeżeli działalność jednostki podlega dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED) ([60]) i odpowiednim dokumentom referencyjnym dotyczącym najlepszych dostępnych technik (***BREF***), niezależnie od tego, czy działalność ta ma miejsce w Unii Europejskiej, czy też nie, dana jednostka może ujawniać następujące dodatkowe informacje:

a) wykaz ***instalacji*** obsługiwanych przez tę jednostkę, które wchodzą w zakres IED i unijnych ***konkluzji dotyczących BAT***;

b) wykaz wszelkich ***incydentów*** niezgodności lub ***czynności*** egzekucyjnych niezbędnych do zapewnienia zgodności w przypadku naruszenia warunków pozwolenia;

c) rzeczywistą efektywność, określoną w unijnych ***konkluzjach dotyczących BAT*** dla ***instalacji*** przemysłowych oraz porównanie efektywności środowiskowej jednostki z „poziomami emisji powiązanymi z najlepszymi dostępnymi technikami” ***(BAT-AEL)*** opisanymi w unijnych konkluzjach dotyczących BAT;

d) rzeczywistą efektywność jednostki w odniesieniu do „poziomów efektywności środowiskowej powiązanych z ***najlepszymi dostępnymi technikami***” ***(BAT-AEPL)***, pod warunkiem że mają one zastosowanie do danego sektora i danej ***instalacji***; oraz

e) wykaz wszelkich harmonogramów zgodności lub odstępstw przyznanych przez właściwe organy zgodnie z art. 15 ust. 4 dyrektywy 2010/75/UE, które są związane z wdrażaniem ***BAT-AEL***.

Metodyka

AR 26. Przedstawiając informacje o ***czynnikach zanieczyszczających***, jednostka uwzględnia metody kwantyfikacji w następującej kolejności:

a) bezpośredni pomiar emisji, ścieków lub innych ***zanieczyszczeń*** przez zastosowanie uznanych systemów ciągłego monitorowania (np. automatycznych systemów pomiarowych, AMS);

b) pomiary okresowe;

c) obliczenia oparte na danych dotyczących danej ***lokalizacji***;

d) obliczenia oparte na opublikowanych wskaźnikach zanieczyszczeń; oraz

e) oszacowanie.

AR 27. W odniesieniu do ujawnienia metodyk wymaganego na podstawie pkt 30 jednostka uwzględnia:

a) czy jej monitorowanie jest prowadzone zgodnie z normami UE w zakresie ***BREF*** lub innym odpowiednim wskaźnikiem referencyjnym; oraz

b) czy i jak przeprowadzono badania kalibracyjne automatycznych systemów pomiarowych i zapewniono weryfikację okresowych pomiarów przez niezależne laboratoria.

([60]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-5 – Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy

Wykaz substancji do uwzględnienia

AR 28. Aby informacje były kompletne, należy uwzględnić ***substancje*** występujące w kontekście własnych operacji jednostki oraz substancje nabyte (np. zawarte w składnikach, półproduktach lub produkcie końcowym).

AR 29. Ilość ***czynników zanieczyszczających*** przedstawia się w jednostkach masy, na przykład w tonach lub kilogramach lub innych jednostkach masy odpowiednich w odniesieniu do ilości i rodzaju uwalnianych czynników zanieczyszczających.

Informacje kontekstowe

AR 30. Informacje przedstawiane w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji mogą odnosić się do informacji, które jednostka jest już zobowiązana przekazywać na podstawie innych obowiązujących przepisów (tj. dyrektywy 2010/75/UE, rozporządzenia (WE) nr 166/2006 „E-PRTR” itp.).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z zanieczyszczeniem

AR 31. Wydatki operacyjne i kapitałowe związane z ***incydentami*** i ***złożami*** mogą obejmować na przykład:

a) koszty eliminacji i naprawy skutków spowodowanego ***zanieczyszczenia*** powietrza, wody i ***gleby***, w tym koszty ochrony środowiska;

b) koszty naprawienia szkody, w tym zapłaty grzywien i kar nałożonych przez organy regulacyjne lub rządowe.

AR 32. ***Incydenty*** mogą obejmować np. przerwy w produkcji, wynikające z ***łańcucha dostaw*** lub z własnych operacji, które spowodowały ***zanieczyszczenie***.

AR 33. Jednostka może zawrzeć ocenę swoich powiązanych produktów i usług narażonych na ryzyko w krótko-, średnio- i długoterminowych perspektywach czasowych oraz wyjaśnić, w jaki sposób określa się te produkty i usługi, jak szacuje się kwoty finansowe i jakie przyjmuje się krytyczne założenia.

AR 34. Określenie ilościowe ***przewidywanych skutków finansowych*** w ujęciu pieniężnym zgodnie z pkt 38 lit. a) może przybrać formę pojedynczej kwoty albo zakresu kwot.

▼C2

ESRS E3

WODA I ZASOBY MORSKIE

Spis treści

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-1 – Polityki związane z wodą i zasobami morskimi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-2 – Działania i zasoby związane z wodą i zasobami morskimi

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-3 – Cele związane z wodą i zasobami morskimi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-4 – Zużycie wody

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-5 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z wpływów, ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-1 – Polityki związane z wodą i zasobami morskimi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-2 – Działania i zasoby związane z politykami dotyczącymi wody i zasobów morskich

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-3 – Cele związane z wodą i zasobami morskimi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-4 – Zużycie wody

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-5 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi

▼C2

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie:

a) sposobu, w jaki jednostka wpływa na wodę i ***zasoby morskie*** pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych, rzeczywistych lub potencjalnych, ***wpływów***;

b) wszelkich ***działań*** podjętych w celu zapobiegania istotnym rzeczywistym lub potencjalnym negatywnym wpływom, lub w celu łagodzenia takich wpływów, i działań na rzecz ochrony wody i zasobów morskich, także w odniesieniu do zmniejszenia ***zużycia wody***, oraz w celu przeciwdziałania ***ryzykom*** i wykorzystania ***szans***, a także wyniku takich działań;

c) czy, jak i w jakim stopniu jednostka przyczynia się do realizacji ambicji Europejskiego Zielonego Ładu w zakresie świeżego powietrza, czystej wody, zdrowej ***gleby*** i ***bioróżnorodności***, jak również do zrównoważonego rozwoju sektorów ***niebieskiej gospodarki*** i gospodarki rybnej, biorąc pod uwagę następujące kwestie: dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([61]) (unijna ramowa dyrektywa wodna), dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE ([62]) (unijna dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej), dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE ([63]) (unijna dyrektywa w sprawie planowania przestrzennego obszarów morskich), cele zrównoważonego rozwoju (w szczególności cel zrównoważonego rozwoju nr 6 – Czysta woda i warunki sanitarne – oraz nr 14 – Życie pod wodą), a także poszanowanie globalnych limitów środowiskowych (np. ***integralności biosfery***, zakwaszania oceanów, wykorzystanie ***wody słodkiej*** i ***ograniczenia planety*** w zakresie przepływów biogeochemicznych);

d) plany i zdolności jednostki w zakresie dostosowania strategii i ***modelu biznesowego*** zgodnie z promowaniem zrównoważonego korzystania z wody w oparciu o długoterminową ochronę dostępnych zasobów wodnych; ochronę ***ekosystemów*** wodnych i odbudowę ***siedlisk słodkowodnych*** i morskich;

e) charakter, rodzaj i zakres istotnych ***ryzyk*** i ***szans*** jednostki wynikających z jej ***wpływów*** i ***zależności*** w kontekście wody i ***zasobów morskich*** oraz sposób zarządzania nimi przez daną jednostkę; oraz

f) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów i ***zależności*** jednostki związanych z wodą i zasobami morskimi.

2. W niniejszym standardzie określono wymogi dotyczące ujawniania informacji związanych z wodą i ***zasobami morskimi***. W niniejszym standardzie termin „woda” obejmuje ***wody powierzchniowe*** i ***wody gruntowe***. Niniejszy standard obejmuje wymogi dotyczące ujawniania informacji dotyczących ***zużycia wody*** w ramach działalności jednostki, w odniesieniu do jej produktów i usług, jak również powiązanych informacji dotyczących ***poborów wody*** oraz ***zrzutów wody***.

3. W niniejszym standardzie termin „***zasoby morskie***” obejmuje wydobycie i wykorzystanie takich zasobów oraz powiązaną działalność gospodarczą.

([61]) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej („ramowa dyrektywa wodna”) (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

([62]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

([63]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 135).

▼C2

Związek z innymi ESRS

4. Temat wody i ***zasobów morskich*** jest ściśle związany z innymi podtematami dotyczącymi środowiska, takimi jak zmiana klimatu, ***zanieczyszczenie***, ***bioróżnorodność*** i gospodarka o obiegu zamkniętym. W związku z tym, aby zapewnić kompleksowy przegląd tego, co może być istotne w kontekście wody i zasobów morskich, odpowiednie wymogi dotyczące ujawniania informacji ujęto w innych ESRS w następujący sposób:

   a) w ESRS E1 *Zmiana klimatu*, który dotyczy w szczególności nagłych i długotrwałych ***ryzyk fizycznych***, wynikających z zagrożeń związanych z wodą i oceanami, spowodowanych lub pogłębionych przez zmianę klimatu, w tym rosnącej temperatury wody, zmieniającego się rozkładu opadów i zmieniających się rodzajów opadów (deszcz, grad, śnieg/lód), zmienności opadów lub zmienności hydrologicznej, zakwaszania oceanów, intruzji wód morskich, podnoszenia się poziomu mórz i oceanów, suszy, znacznego deficytu wody, silnych opadów i powodzi oraz powodzi glacjalnych;

   b) w ESRS E2 *Zanieczyszczenie*, który dotyczy w szczególności ***emisji*** do wody, w tym emisji do oceanów, oraz wykorzystania i wytwarzania mikrodrobin plastiku;

   c) w ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy*, który dotyczy w szczególności ochrony i zrównoważonego wykorzystania ***ekosystemów wody słodkiej*** oraz mórz i oceanów, a także wpływu na te ekosystemy, morza i oceany; oraz

   d) w ESRS E5 *Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym*, który odnosi się w szczególności do ***gospodarowania odpadami***, w tym tworzywami sztucznymi, oraz przejścia na wydobycie zasobów nieodnawialnych ze ***ścieków***, ograniczenia wykorzystania tworzyw sztucznych oraz ***recyklingu*** ścieków.

5. Wpływy jednostki na wodę i ***zasoby morskie*** dotykają ludzi i społeczności. Istotne negatywne wpływy na ***dotknięte społeczności*** w związku z wodą i ***zasobami morskimi*** omówiono w ESRS S3 *Dotknięte społeczności*.

6. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 1 *Wymogi ogólne* i ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

7. Wymogi niniejszej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 rozdział 4 *Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami* oraz wymogi te należy przedstawiać wraz z tymi ujawnianymi informacjami.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi

8. Jednostka opisuje proces identyfikacji istotnych wpływów, ryzyk i szans, a także przedstawia informacje na temat:

   a) tego, czy i w jaki sposób jednostka dokonała przeglądu swoich zasobów i działalności w celu określenia rzeczywistych i potencjalnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** związanych z wodą i ***zasobami morskimi*** w ramach własnych operacji i w ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, a jeśli tak – przedstawia również informacje na temat metod, założeń i narzędzi stosowanych w przeglądzie;

   b) tego, czy i w jaki sposób przeprowadziła ona konsultacje, w szczególności z dotkniętymi społecznościami ([64]).

([64]) Źródło: norma w zakresie pomiaru wyników MKF nr 6, 2012.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-1 – Polityki związane z wodą i zasobami morskimi

9. Jednostka opisuje swoje polityki przyjęte w celu zarządzania swoimi istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z wodą i zasobami morskimi ([65]).

10. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada ***polityki*** dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** swoich istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** związanych z wodą i zasobami morskimi oraz zarządzania tymi wpływami, ryzykami i szansami.

11. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 9, zawierają informacje na temat przyjętych przez jednostkę ***polityk*** mających na celu zarządzanie jej istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z wodą i ***zasobami morskimi*** zgodnie z ESRS 2 MDR-P Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem.

12. Jednostka wskazuje, czy i w jaki sposób jej ***polityki*** odnoszą się do następujących kwestii, jeżeli są one istotne:

a) gospodarki wodnej, w tym:

i. wykorzystania wody i ***zasobów morskich*** oraz zaopatrywania się w nie w ramach własnych operacji;

ii. uzdatniania wody jako kroku w kierunku bardziej zrównoważonego zaopatrywania się w wodę; oraz

iii. zapobiegania ***zanieczyszczeniu*** wody wynikającemu z działalności jednostki i ograniczania tego zanieczyszczenia;

b) projektowania produktów i usług pod kątem rozwiązywania problemów związanych z wodą i ochrony zasobów morskich; oraz

c) zobowiązania do zmniejszenia istotnego ***zużycia wody*** na ***obszarach narażonych na ryzyko związane z wodą***, w ramach własnych operacji oraz na wyższym i niższym szczeblu ***łańcucha wartości***.

13. Jeżeli co najmniej jedna z ***lokalizacji*** jednostki jest położona na obszarze o znacznym deficycie wody i nie jest objęta ***polityką***, jednostka oświadcza, że taka sytuacja ma miejsce, i podaje przyczyny nieprzyjęcia takiej polityki. Jednostka ta może ujawniać ramy czasowe, w których zamierza przyjąć taką politykę ([66]).

14. Jednostka podaje, czy przyjęła polityki lub ***praktyki*** związane ze zrównoważonością oceanów i mórz ([67]).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-2 – Działania i zasoby związane z wodą i zasobami morskimi

15. **Jednostka ujawnia swoje działania związane z wodą i zasobami morskimi oraz zasoby przeznaczone na realizację tych działań.**

([65]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 7 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Inwestycje w spółki nieposiadające polityki dotyczącej gospodarki wodnej").

([66]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 8 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Ekspozycja z tytułu obszarów o znacznym deficycie wody").

([67]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 12 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Inwestycje w spółki niestosujące zrównoważonych praktyk w dziedzinie mórz i oceanów").

▼C2

16. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat kluczowych ***działań*** podjętych i planowanych dla osiągnięcia ***celów*** i założeń ***polityki*** związanych z wodą i ***zasobami morskimi***.

17. Opis ***działań*** i zasobów jest zgodny z zasadami określonymi w ESRS 2 MDR-A *Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*. Oprócz ESRS 2 MDR-A jednostka może określić, do której warstwy w hierarchii łagodzenia można

18. przypisać działanie i zasoby mające na celu:

a) unikanie wykorzystywania wody i ***zasobów morskich***;

b) ograniczenie wykorzystywania wody i zasobów morskich, np. dzięki środkom na rzecz poprawy efektywności;

c) odzysk i ponowne wykorzystanie wody; lub

d) odtwarzanie i ***regenerację*** ekosystemu wodnego i jednolitej części wód.

19. Dana jednostka określa ***działania*** i zasoby w odniesieniu do ***obszarów narażonych na ryzyko związane z wodą***, w tym ***obszarów o znacznym deficycie wody***.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-3 – Cele związane z wodą i zasobami morskimi

20. Jednostka ujawnia przyjęte przez siebie cele związane z wodą i zasobami morskimi.

21. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat celów, które obrała jednostka, aby wesprzeć swoje polityki związane z wodą i zasobami morskimi oraz przeciwdziałać swoim istotnym wpływom i ryzykom oraz wykorzystać istotne szanse związane z wodą i zasobami morskimi.

22. Opis celów zawiera wymogi informacyjne określone w ESRS 2 MDR-T Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów.

23. Ujawnienie informacji wymagane na podstawie pkt 20 wskazuje, czy i jak ***cele*** tej jednostki odnoszą się do:

a) zarządzania istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z ***obszarami narażonymi na ryzyko związane z wodą***, w tym poprawy jakości wody;

b) odpowiedzialnego zarządzania wpływami, ryzykami i szansami związanymi z ***zasobami morskimi***, w tym charakteru i ilości towarów związanych z zasobami morskimi (takich jak żwiry, kopaliny głębokomorskie, żywność pochodzenia morskiego) wykorzystywanych przez daną jednostkę; oraz

c) ograniczenia ***zużycia wody***, uwzględniając wyjaśnienie tego, w jaki sposób cele te odnoszą się do obszarów narażonych na ryzyko związane z wodą, w tym obszarów o znacznym deficycie wody.

▼C2

24. Oprócz ESRS 2 MDR-T jednostka może określić, czy w procesie ustalania ***celów*** uwzględnione zostały ***progi ekologiczne*** i przydziały specyficzne dla danej jednostki. Jeżeli tak, jednostka może wskazać:

a) zidentyfikowane progi ekologiczne oraz metodykę zastosowaną do określenia takich progów;

b) czy progi te są specyficzne dla danej jednostki, a jeżeli tak, to w jaki sposób je wyznaczono; oraz

c) sposób, w jaki w jednostce przypisano odpowiedzialność za przestrzeganie zidentyfikowanych progów ekologicznych.

25. Jednostka określa w ramach informacji kontekstowych, czy ustalone i przedstawione przez nią ***cele*** są obowiązkowe (oparte na przepisach), czy dobrowolne.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-4 – Zużycie wody

26. Jednostka ujawnia informacje na temat wyników w zakresie zużycia wody związanych z jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami.

27. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zużycia wody danej jednostki oraz wszelkich postępów tej jednostki w odniesieniu do jej ***celów.***

28. Ujawnienie wymagane na podstawie pkt 26 dotyczy własnych operacji i obejmuje:

a) całkowite ***zużycie wody*** w m^3;

b) całkowite zużycie wody w m^3 na obszarach narażonych na ryzyko związane z wodą, w tym na ***obszarach o znacznym deficycie wody***;

c) całkowitą ilość wody poddanej recyklingowi i ponownemu użyciu w m^3 ([68]);

d) całkowitą ilość magazynowanej wody i zmiany w magazynowaniu w m^3; oraz

e) wszelkie niezbędne informacje kontekstowe dotyczące lit. a)–d), w tym jakości i ilości wody w zbiornikach wodnych, sposób, w jaki opracowano te dane, uwzględniając wszelkie normy, metodyki i założenia, w tym czy informacje te zostały obliczone, oszacowane, określone na podstawie modelu lub pochodzą z bezpośrednich pomiarów, oraz przyjęte do tego celu podejście, takie jak zastosowanie wszelkich czynników związanych z określonymi sektorami.

29. Jednostka przedstawia informacje na temat swojej ***wodochłonności***: całkowite ***zużycie wody*** w ramach własnych operacji w m^3 na każdy 1 mln EUR przychodu netto ([69]).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-5 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi

30. Jednostka ujawnia przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi.

([68]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 6.2 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Ponowne użycie i recykling wody", 2. Średni ważony procentowy udział wody poddanej recyklingowi i ponownemu użyciu przez spółki, w które dokonano inwestycji).

([69]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 6.1 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Ponowne użycie i recykling wody", 1. Średnia ilość wody zużywana przez spółki, w które dokonano inwestycji, (w metrach sześciennych) na każdy milion EUR przychodów tych spółek).

▼C2

31. Informacje wymagane na podstawie pkt 30 stanowią uzupełnienie informacji na temat bieżących skutków finansowych dla sytuacji finansowej, wyników finansowych i przepływów pieniężnych jednostki za okres sprawozdawczy wymaganych zgodnie z ESRS 2 SBM-3 pkt 48 lit d).

32. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat:

a) ***przewidywanych skutków finansowych*** powodowanych przez istotne ryzyka wynikające z wpływów i ***zależności*** związanych z wodą i ***zasobami morskimi*** oraz sposobu, w jaki te ryzyka mają (lub zgodnie z racjonalnymi oczekiwaniami mogą mieć) istotny wpływ na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej; oraz

b) ***przewidywanych skutków finansowych*** wynikających z istotnych szans związanych z wodą i zasobami morskimi.

33. Ujawniane informacje obejmują:

a) określenie ilościowe ***przewidywanych skutków finansowych*** w ujęciu pieniężnym przed uwzględnieniem działań związanych z wodą i zasobami morskimi lub, jeśli nie jest to możliwe bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub podejmowania nadmiernych wysiłków, informacje jakościowe. W przypadku ***skutków finansowych*** wynikających z szans określenie ilościowe nie jest wymagane, jeżeli skutkowałoby ujawnieniem informacji, które nie posiadają wymaganych cech jakościowych (zob. ESRS 1 dodatek B *Jakościowe cechy informacji*);

b) opis uwzględnionych skutków, wpływów i zależności, do których te skutki się odnoszą, oraz perspektyw czasowych, w których mogą się one pojawić; oraz

c) krytyczne założenia wykorzystane do celów ilościowego określenia przewidywanych skutków finansowych oraz źródeł i poziomu niepewności związanych z tymi założeniami.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS E3. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

ESRS 2 OGÓLNE UJAWNIANIE INFORMACJI

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi

AR 1. W ramach oceny ***istotności*** podtematów dotyczących środowiska jednostka ocenia istotność wody i zasobów morskich wykorzystywanych w ramach własnych operacji i własnego łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu i może wziąć pod uwagę cztery poniższe etapy, znane również jako podejście LEAP:

a) Etap 1: zlokalizowanie (ang. *locate*) wspólnej płaszczyzny z przyrodą w ramach własnych operacji oraz w całym ***łańcuchu wartości***;

b) Etap 2: ocena (ang. *evaluate*) ***zależności*** i ***wpływów***;

c) Etap 3: ocena (ang. *assess*) istotnych ***ryzyk*** i ***szans***; oraz

d) Etap 4: przygotowanie (ang. *prepare*) wyników oceny istotności i związana z nimi sprawozdawczość.

AR 2. Ocena ***istotności*** dla ESRS E3 odpowiada pierwszym trzem etapom wspomnianego podejścia LEAP, a czwarty etap odnosi się do wyniku tego procesu.

AR 3. W procesach oceny ***istotności wpływów, ryzyk*** i ***szans*** uwzględnia się zapisy w ESRS 2 IRO-1 *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans* oraz IRO-2 *Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju*.

AR 4. Podtematy związane z wodą i zasobami morskimi objęte oceną ***istotności*** dotyczą:

a) wody, która obejmuje zużycie ***wód powierzchniowych***, ***wód gruntowych***, a także pobór i ***zrzut*** wody; oraz

b) ***zasobów morskich***, które obejmują wydobycie i wykorzystanie takich zasobów oraz powiązaną działalność gospodarczą.

AR 5. Na etapie 1, aby zlokalizować obszary narażone na ryzyko związane z wodą oraz obszary, w których istnieje wspólna płaszczyzna z ***zasobami morskimi***, które mogą prowadzić do istotnych wpływów i ***zależności***, w ramach własnych operacji i w całym łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu, jednostka może rozważyć:

a) lokalizacje, w których znajdują się bezpośrednie składniki aktywów i mają miejsce operacje oraz związane z nimi działania na wyższym i niższym szczeblu ***łańcucha wartości***;

b) ***lokalizacje*** znajdujące się na ***obszarach narażonych na ryzyko związane z wodą***, w tym na obszarach o znacznym deficycie wody; oraz

c) sektory lub jednostki gospodarcze mające styczność z wodą lub zasobami morskimi w tych priorytetowych lokalizacjach.

▼C2

AR 6. Jednostka uwzględnia dorzecza jako właściwy poziom oceny lokalizacji i łączy to podejście z oceną ryzyka operacyjnego w odniesieniu do swoich zakładów oraz zakładów ***dostawców*** generujących istotne wpływy i ryzyka.

AR 7. Jednostka uwzględnia kryteria określania statusu jednolitych części wód zgodnie z odpowiednimi załącznikami do dyrektywy 2000/60/WE (ramowa dyrektywa wodna), a także wytycznymi dotyczącymi wdrażania tej dyrektywy. Wykaz wytycznych jest dostępny na stronie głównej Komisji Europejskiej dotyczącej środowiska.

AR 8. Na etapie 2, aby ocenić wpływy i ***zależności*** dla każdej priorytetowej lokalizacji określonej zgodnie z AR-5, jednostka może:

a) dokonać identyfikacji procesów biznesowych i działań prowadzących do pojawienia się wpływów na walory środowiskowe i ***usługi ekosystemowe*** oraz zależności od nich;

b) dokonać identyfikacji wpływów i zależności związanych z wodą i ***zasobami morskimi*** w całym łańcuchu wartości danej jednostki; oraz

c) dokonać oceny dotkliwości i prawdopodobieństwa pozytywnych i negatywnych wpływów na wodę i zasoby morskie.

AR 9. W celu identyfikacji ***zależności*** związanych z wodą i ***zasobami morskimi*** jednostka może stosować klasyfikacje międzynarodowe, takie jak Common International Classification of Ecosystem Services (zestandaryzowana międzynarodowa klasyfikacja usług ekosystemowych).

AR 10. W trakcie identyfikacji swoich ***zależności*** związanych z ***zasobami morskimi*** jednostka uwzględnia, czy jest uzależniona od kluczowych towarów związanych z zasobami morskimi, w tym między innymi od żwirów i żywności pochodzenia morskiego.

AR 11. ***Zasoby morskie*** definiuje się zgodnie z ich wykorzystaniem przez społeczeństwa ludzkie i należy je rozpatrywać w odniesieniu do nacisków, jakim podlegają. Niektóre wskaźniki nacisków przedstawiono w innych ESRS, a mianowicie mikrodrobiny plastiku i ***emisje*** do wody w ESRS E2 oraz ***odpady*** tworzyw sztucznych w ESRS E5.

AR 12. Przykłady ***zależności*** od ***zasobów morskich***, które może uwzględnić jednostka, obejmują:

a) zależności dotyczące ryb i skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych eksploatowanych w celach handlowych w ramach własnych operacji oraz w ramach własnego łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu; oraz

b) działalność połowową obejmującą połowy mobilnymi włokami dennymi, które również mogą mieć negatywny wpływ na dno morskie.

AR 13. Na etapie trzecim, aby ocenić istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** na podstawie wyników etapów pierwszego i drugiego, jednostka może:

a) dokonać identyfikacji ***ryzyk przejścia*** i ***szans związanych z przejściem*** w ramach własnych operacji oraz własnego ***łańcucha wartości*** według kategorii:

i. ryzyko ***polityczne*** i ryzyko prawne: np. wprowadzenie regulacji lub polityki (na przykład zmiany takie jak zwiększenie ochrony wód, poprawa jakości przepisów dotyczących wody, regulacja przepływów zaopatrzenia w wodę), nieskuteczne zarządzanie jednolitą częścią wód lub ***zasobami morskimi***, w szczególności ponad granicami (np. zarządzanie transgraniczne) i współpraca skutkująca ***degradacją*** wód lub oceanów, narażenie na sankcje i spory sądowe (np. nieprzestrzeganie pozwoleń lub przydziałów; zaniedbanie zagrożonych gatunków morskich lub ich zabijanie), zwiększone obowiązki sprawozdawcze w zakresie ekosystemów morskich i związanych z nimi usług;

▼C2

ii. technologia: np. zastępowanie produktów lub usług produktami lub usługami o mniejszym wpływie na wodę i zasoby morskie, przejście na wydajniejsze i czystsze technologie (tj. o mniejszych wpływach na oceany i wodę), nowe technologie monitorowania (np. satelitarne), uzdatnianie wody, ochrona przeciwpowodziowa;

iii. rynek: np. zmiany podaży, popytu i finansowania, zmienności lub zwiększonych kosztów wody lub zasobów morskich;

iv. reputacji: np. zmiany postrzegania przez społeczeństwo, klientów lub społeczność w wyniku wpływu organizacji na wodę i zasoby morskie; oraz

v. wkład w ***ryzyka systemowe*** za pośrednictwem własnych operacji oraz na wyższym i niższym szczeblu własnego łańcucha wartości, w tym ryzyka załamania się ekosystemu morskiego lub ryzyka, że krytyczny system naturalny przestanie funkcjonować (np. osiągnięcie punktów krytycznych, zsumowanie ryzyk fizycznych);

b) dokonać identyfikacji ryzyka fizycznego, w tym ilości wody (***niedobór wody***, deficyt wody), jakości wody, pogorszenia stanu infrastruktury lub niedostępności niektórych towarów związanych z zasobami morskimi (np. rzadkość występowania niektórych gatunków ryb lub innych podwodnych morskich organizmów żywych sprzedawanych przez jednostkę w formie produktów), co prowadzi na przykład do niemożności prowadzenia operacji na niektórych obszarach geograficznych;

c) określić szanse kategoryzowane według:

i. zasobooszczędności: np. przejścia na wydajniejsze usługi i procesy wymagające mniejszej ilości wody i zasobów morskich;

ii. rynków: np. rozwoju mniej zasobochłonnych produktów i usług, dywersyfikacji działalności gospodarczej;

iii. finansowania: np. dostępu do zielonych funduszy, obligacji lub kredytów i pożyczek;

iv. odporności: np. dywersyfikacji zasobów morskich lub wodnych oraz działalności gospodarczej (np. uruchomienia nowej jednostki gospodarczej zajmującej się ***odtwarzaniem ekosystemów***), inwestowania w zieloną infrastrukturę i ***rozwiązania oparte na przyrodzie***, przyjęcia mechanizmów ***recyklingu*** i obiegu zamkniętego, które pozwalają zmniejszyć ***zależności*** od wody lub zasobów morskich; oraz

v. reputacji: pozytywnego ***zaangażowania zainteresowanych stron*** w wyniku proaktywnego podejścia do zarządzania ryzykami związanymi z przyrodą (np. prowadzącego do uzyskania statusu preferowanego partnera).

AR 14. Jednostka może polegać na gromadzeniu danych pierwotnych, wtórnych lub modelowych lub innych odpowiednich podejściach do oceny istotnych wpływów, ***zależności***, ryzyk i szans, takich jak informacje przedstawione w zaleceniu Komisji (UE) 2021/2279 w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego do pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej (załącznik I – Ślad środowiskowy produktu; Załącznik III – Ślad środowiskowy organizacji).

▼C2

AR 15. Przedstawiając informacje o wynikach oceny ***istotności***, jednostka uwzględnia:

a) wykaz obszarów geograficznych, na których woda jest istotną kwestią dla własnych operacji tej jednostki i jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu;

b) wykaz ***towarów związanych z zasobami morskimi*** wykorzystywanych przez tę jednostkę, które są istotne dla dobrego stanu środowiska wód morskich, jak również dla ochrony zasobów morskich; oraz

c) wykaz sektorów lub segmentów mających związek z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z wodą i zasobami morskimi.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-1 – Polityki związane z wodą i zasobami morskimi

AR 16. ***Polityki*** opisane w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji mogą być zintegrowane z szerszymi politykami środowiskowymi lub politykami związanymi ze zrównoważonym rozwojem obejmującymi różne podtematy.

AR 17. Ujawniając informacje zgodnie z pkt 9, jednostka może ujawniać, czy przyjęte przez nią ***polityki***:

a) pozwalają zapobiec dalszemu pogorszeniu oraz przyczyniają się do ochrony i poprawy stanu jednolitych części wód i ***ekosystemów*** wodnych;

b) służą promowaniu zrównoważonego korzystania z wód opartego na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych;

c) mają na celu wzmocnioną ochronę i poprawę stanu środowiska wodnego;

d) służą promowaniu dobrego stanu środowiska wód morskich; oraz

e) służą promowaniu ograniczenia ***poborów wody*** i ***zrzutów wody***.

AR 18. Jednostka może także ujawniać informacje dotyczące ***polityk***, które:

a) przyczyniają się do zapewnienia dobrej jakości ekologicznej i chemicznej jednolitych części ***wód powierzchniowych*** oraz dobrej jakości chemicznej i ilości jednolitych części wód gruntowych w celu ochrony zdrowia ludzi, zaopatrzenia w wodę, ***ekosystemów*** naturalnych i bioróżnorodności, dobrego stanu środowiska wód morskich oraz ochrony bazy zasobów, od których zależy działalność związana z morzem;

b) minimalizują istotne ***wpływy*** i ***ryzyka*** oraz zapewniają wdrożenie środków łagodzących, które mają na celu utrzymanie wartości i funkcjonalności usług priorytetowych oraz zwiększenie zasobooszczędności w ramach własnych operacji; oraz

c) pozwalają na uniknięcie wpływów na ***dotknięte społeczności***.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-2 – Działania i zasoby związane z politykami dotyczącymi wody i zasobów morskich

AR 19. Ujawniając informacje wymagane zgodnie z pkt 15, jednostka uwzględnia działania lub plany ***działania*** pozwalające odnieść się do zidentyfikowanych istotnych wpływów, ryzyk i szans. Przydatnych wskazówek dostarcza Sojusz na Rzecz Zarządzania Zasobami Wodnymi (AWS).

▼C2

AR 20. Biorąc pod uwagę, że woda i ***zasoby morskie*** są zasobami wspólnymi, które mogą wymagać ***działań*** zbiorowych, lub planów działania, z udziałem innych ***zainteresowanych stron***, jednostka może przedstawić informacje na temat tych konkretnych działań zbiorowych, w tym informacje o innych stronach (konkurentach, ***dostawcach***, sprzedawcach detalicznych, klientach, innych partnerach biznesowych, społecznościach i władzach lokalnych, agencjach rządowych itp.) oraz konkretne informacje na temat projektu, jego konkretnego wkładu, sponsorów i innych uczestników.

AR 21. Przedstawiając informacje o wydatkach kapitałowych, jednostka może uwzględnić wydatki związane np. z rekultywacją kanalizacji opadowej, rurociągów lub maszyn wykorzystywanych do produkcji nowych produktów o niskim zużyciu wody.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-3 – Cele związane z wodą i zasobami morskimi

AR 22. Jeżeli przy ustalaniu ***celów*** jednostka odnosi się do ***progów ekologicznych***, jednostka ta może się odwołać do tymczasowych wytycznych [Initial Guidance for Business (Wstępne wytyczne dla biznesu), wrzesień 2020 r.] wydanych w ramach inicjatywy Science-Based Targets Initiative for Nature (SBTN). Może ona także odnieść się do wszelkich innych wytycznych o uznanej naukowo metodyce, która umożliwia wyznaczenie celów na podstawie wiedzy naukowej przez określenie progów ekologicznych i, w stosownych przypadkach, przydziałów dla poszczególnych organizacji. Progi ekologiczne mogą mieć charakter lokalny, krajowy lub globalny.

AR 23. Jednostka może przedstawić ***cele*** odnoszące się do:

a) ograniczenia ***poborów wody***; oraz

b) ograniczenia ***zrzutów wody***.

AR 24. Jeżeli jednostka określa ***cele*** dotyczące poborów, mogą one obejmować ***pobór wody*** z zanieczyszczonych ***gleb*** i warstw wodonośnych oraz wodę pobraną i uzdatnioną do celów ***naprawy skutków***.

AR 25. Jeżeli jednostka określa ***cele*** dotyczące ***zrzutów***, mogą one obejmować ***zrzuty wody*** do ***wód gruntowych***, takie jak ponowne wtłaczanie do warstw wodonośnych, lub wodę powracającą do źródła wód gruntowych za pośrednictwem studni chłonnej lub mokradła.

AR 26. ***Cele*** mogą obejmować własne operacje lub własny łańcuch wartości na wyższym i niższym szczeblu.

AR 27. Jednostka może określić, czy ***cel*** ten dotyczy niedociągnięć związanych z kryteriami istotnego wkładu w odniesieniu do wody i zasobów morskich określonymi w aktach delegowanych Komisji przyjętych na podstawie art. 12 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852. W przypadku niespełnienia kryteriów dotyczących zasady „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do wody i zasobów morskich, określonych w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 10 ust. 3, art. 11 ust. 3, art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jednostka może określić, czy cel ten dotyczy niedociągnięć związanych z tymi kryteriami.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-4 – Zużycie wody

AR 28. Jednostka może prowadzić działalność na różnego rodzaju ***obszarach narażonych na ryzyko związane z wodą***. Ujawniając informacje zgodnie z pkt 28 lit. b), jednostka uwzględnia takie informacje tylko w odniesieniu do tych obszarów, które zostały zidentyfikowane jako istotne zgodnie z ESRS2 IRO-1 i ESRS2 SBM-3.

AR 29. Ujawniając informacje kontekstowe na temat wyników w zakresie zużycia wody wymagane na podstawie pkt 28 lit. e), jednostka wyjaśnia metodyki obliczeń, a w szczególności udział środka uzyskanego z pomiaru bezpośredniego, z próbkowania i ekstrapolacji lub z najlepszego oszacowania.

AR 30. Jednostka może przedstawiać informacje w innych podziałach (tj. według sektorów lub segmentów).

AR 31. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 29, jednostka może podać dodatkowe wskaźniki intensywności, oparte na innych mianownikach.

AR 32. Jednostka może również przedstawić informacje na temat swojego ***poboru wody*** oraz ***zrzutów wody***.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E3-5 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z wodą i zasobami morskimi

AR 33. Jednostka może zawrzeć ocenę swoich powiązanych produktów i usług narażonych na ryzyko w krótko-, średnio- i długoterminowych perspektywach czasowych oraz wyjaśnić, w jaki sposób określa się te produkty i usługi, jak szacuje się kwoty finansowe i jakie przyjmuje się krytyczne założenia.

AR 34. Określenie ilościowe ***przewidywanych skutków finansowych*** w ujęciu pieniężnym zgodnie z pkt 33 lit. a) może przybrać formę pojedynczej kwoty albo zakresu kwot.

▼C2

ESRS E4

BIORÓŻNORODNOŚĆ I EKOSYSTEMY

Spis treści

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-1 – Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów oraz uwzględnienie bioróżnorodności i ekosystemów w strategii i modelu biznesowym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-2 – Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-3 – Działania i zasoby związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-4 – Cele związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-5 – Mierniki wpływu związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-1 – Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów oraz uwzględnienie bioróżnorodności i ekosystemów w strategii i modelu biznesowym

▼C2

— Wymogi dotyczące ujawniania informacji związane z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-2 – Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-3 – Działania i zasoby związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-4 – Cele związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-5 – Mierniki wpływu związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie:

   a) jak jednostka wpływa na ***bioróżnorodność*** i ***ekosystemy*** pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych, rzeczywistych i potencjalnych wpływów, w tym zakresu, w jakim jednostka przyczynia się do powstania czynników powodujących utratę i degradację bioróżnorodności i ekosystemów;

   b) wszelkich ***działań*** podjętych w celu zapobiegania istotnym negatywnym, rzeczywistym lub potencjalnym wpływom lub w celu łagodzenia takich wpływów i ochrony oraz przywracania bioróżnorodności i ekosystemów oraz w celu uwzględnienia ryzyk i szans, a także wyniku takich działań; oraz

   c) planów i zdolności jednostki w zakresie dostosowania strategii i ***modelu biznesowego*** zgodnie z:

      i. poszanowaniem ***ograniczeń planety*** pod względem ***integralności biosfery*** i ***zmiany systemu gruntów***;

      ii. wizją globalnych ram bioróżnorodności z Kunmingu/Montrealu oraz ich właściwymi założeniami i ***celami***;

      iii. odpowiednimi aspektami unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 ([70]);

      iv. dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz dyrektywą Rady 92/43/EWG (unijnymi dyrektywami ptasią i siedliskową) ([71]); oraz

([70]) Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia, COM(2020) 380 final.

([71]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (*Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7*) i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (*Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7*).

▼C2

v. dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE (dyrektywą ramową w sprawie strategii morskiej) ([72]);

d) charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk, zależności i szans jednostki związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami oraz sposobu zarządzania nimi przez daną jednostkę; oraz

e) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów i zależności jednostki związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami.

2. W niniejszym standardzie określono wymogi dotyczące ujawniania informacji związanych z relacjami jednostki z ***siedliskami*** lądowymi, ***słodkowodnymi*** i morskimi, ***ekosystemami*** oraz populacjami powiązanych gatunków fauny i flory, biorąc pod uwagę różnorodność w obrębie gatunków, między gatunkami i ekosystemami oraz ich wzajemne relacje z ludami ***rdzennymi*** i innymi dotkniętymi społecznościami.

3. Terminy „***bioróżnorodność***” i „***różnorodność biologiczna***” dotyczą zróżnicowania organizmów żywych dowolnego pochodzenia, w tym m.in. z ekosystemów lądowych, ***słodkowodnych***, morskich i innych ***ekosystemów*** wodnych oraz zespołów ekologicznych, do których należą.

Związek z innymi ESRS

4. „***Bioróżnorodność*** i ***ekosystemy***” są ściśle powiązane z innymi kwestiami środowiskowymi. Głównymi bezpośrednimi czynnikami powodującymi zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów są: zmiana klimatu, ***zanieczyszczenie***, zmiana sposobu użytkowania gruntów, ***wody słodkiej*** i mórz, bezpośrednia eksploatacja organizmów oraz inwazyjne gatunki obce. Czynniki te zostały uwzględnione w niniejszym standardzie, z wyjątkiem zmiany klimatu (uwzględnionej w ESRS E1) i zanieczyszczenia (uwzględnionego w ESRS E2).

5. W celu uzyskania pełnej wiedzy na temat istotnych ***wpływów*** na ***bioróżnorodność*** i ***ekosystemy*** oraz istotnych ***zależności*** od nich wymogi dotyczące ujawniania informacji w innych środowiskowych ESRS należy odczytywać i interpretować w powiązaniu ze szczegółowymi wymogami dotyczącymi ujawniania informacji zawartymi w niniejszym standardzie. Odpowiednie wymogi dotyczące ujawniania informacji zawarte są w innych środowiskowych ESRS, tj.:

a) w ESRS E1 *Zmiana klimatu*, który odnosi się w szczególności do ***emisji*** gazów cieplarnianych i źródeł energii (zużycia energii);

b) w ESRS E2 *Zanieczyszczenie*, który odnosi się do ***zanieczyszczenia*** powietrza, wody i ***gleby***;

c) w ESRS E3 *Woda i zasoby morskie*, który odnosi się w szczególności do zasobów wodnych (zużycia wody) i ***zasobów morskich***;

d) w ESRS E5 *Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym*, który odnosi się w szczególności do odejścia od wydobywania zasobów nieodnawialnych i wdrożenia praktyk zapobiegających wytwarzaniu ***odpadów***, w tym zanieczyszczeń generowanych przez odpady.

([72]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (*Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19*).

▼C2

6. Wpływy jednostki na ***bioróżnorodność*** i ***ekosystemy*** wpływają na ludzi i społeczności. W przypadku sprawozdawczości realizowanej zgodnie z ESRS E4 i dotyczącej istotnych negatywnych wpływów na ***dotknięte społeczności*** w postaci zmiany bioróżnorodności i ekosystemu jednostka uwzględnia wymogi ESRS S3 *Dotknięte społeczności*.

7. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 1 *Wymogi ogólne* i ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

8. Wymogi niniejszej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 *rozdział 2 Ład korporacyjny, rozdział 3 Strategia oraz rozdział 4 Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami*.

9. Wynikające z tego ujawniane informacje przedstawia się wraz z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2, z wyjątkiem ESRS 2 SBM-3, w przypadku których jednostka ma możliwość przedstawienia ujawnianych informacji razem z tematycznymi ujawnieniami informacji.

10. Oprócz wymogów zawartych w ESRS 2 niniejszy standard zawiera również specyficzny dla danego tematu wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-1 *Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów oraz uwzględnianie bioróżnorodności i ekosystemów w strategii i modelu biznesowym*.

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-1 – Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów oraz uwzględnianie bioróżnorodności i ekosystemów w strategii i modelu biznesowym

11. Jednostka ujawnia, w jaki sposób jej wpływy, zależności, ryzyka i szanse związane z bioróżnorodnością i ekosystemami wynikają z dostosowania jej strategii i modelu biznesowego oraz w jaki sposób powodują zainicjowanie dostosowania jej strategii i modelu biznesowego.

12. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat odporności strategii i ***modelu biznesowego*** jednostki w odniesieniu do ***bioróżnorodności*** i ***ekosystemów*** oraz na temat zgodności strategii i modelu biznesowego jednostki w odniesieniu do odpowiednich lokalnych, krajowych i globalnych ***celów*** polityki publicznej związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami.

13. Jednostka opisuje odporność swojej strategii i swojego ***modelu biznesowego*** w odniesieniu do ***bioróżnorodności*** i ***ekosystemów***. Opis ten obejmuje:

a) ocenę odporności obecnego modelu biznesowego i strategii na związane z bioróżnorodnością i ekosystemami ryzyka fizyczne, ryzyka przejścia i ryzyka systemowe;

b) zakres analizy odporności w odniesieniu do własnych operacji jednostki i jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu oraz w odniesieniu do ryzyk objętych tą analizą;

c) przyjęte kluczowe założenia;

d) wykorzystane perspektywy czasowe;

e) wyniki analizy odporności; oraz

f) zaangażowanie zainteresowanych stron, w tym, w stosownych przypadkach, posiadaczy wiedzy tubylczej i lokalnej.

▼C2

14. Jeżeli informacje wskazane w tych wymogach dotyczących ujawniania informacji zostaną ujawnione przez jednostkę jako część informacji wymaganych na podstawie ESRS 2 SBM-3, jednostka może odnieść się do informacji, jakie ujawniła na podstawie ESRS 2 SBM-3.

15. Jednostka może ujawnić swój ***plan przejścia*** w celu udoskonalenia, a ostatecznie dostosowania swojego ***modelu biznesowego*** i strategii do wizji globalnych ram bioróżnorodności z Kunmingu/Montrealu oraz swoich odpowiednich założeń i celów, unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 oraz poszanowania ***ograniczeń planety*** związanych z integralnością biosfery i ***zmianą systemu gruntów***.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji SBM 3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

16. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) wykaz istotnych ***lokalizacji*** w ramach własnych operacji, w tym lokalizacji znajdujących się pod jej kontrolą operacyjną, na podstawie wyników z pkt 17 lit. a). Jednostka ujawnia te lokalizacje przez:

i. wyszczególnienie działań negatywnie wpływających na ***obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności*** ([73]);

ii. przedstawienie podziału lokalizacji według zidentyfikowanych ***wpływów*** i ***zależności*** oraz według stanu ekologicznego obszarów (w odniesieniu do określonego poziomu odniesienia dla ekosystemu), na których się znajdują; oraz

iii. wyszczególnienie ***obszarów wrażliwych pod względem bioróżnorodności***, na które wpływa, aby użytkownicy mogli określić lokalizację i odpowiedzialny właściwy organ w odniesieniu do działań określonych w pkt 16 lit. a) ppkt (i);

b) czy zidentyfikowała istotne negatywne wpływy w odniesieniu do ***degradacji gruntów***, ***pustynnienia*** lub ***uszczelniania gleby*** ([74]); oraz

c) czy jej operacje mają wpływ na ***gatunki zagrożone*** ([75]).

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk, zależności i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami

17. Jednostka opisuje proces identyfikacji istotnych wpływów, ryzyk, zależności i szans. Opis powyższego procesu obejmuje to, czy i jak dana jednostka:

([73]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 7 w tabeli 1 w załączniku 1 do powiązanego rozporządzenia delegowanego w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Działania mające niekorzystny wpływ na obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności”).

([74]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównym niekorzystnym skutkiem określonym za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli 2 w załączniku 1 do powiązanego rozporządzenia delegowanego w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Degradacja gruntów, pustynnienie, uszczelnianie gleby”).

([75]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównym niekorzystnym skutkiem określonym za pomocą wskaźnika nr 14 w tabeli 2 w załączniku 1 do powiązanego rozporządzenia delegowanego w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Gatunki naturalne i obszary chronione”).

▼C2

a) zidentyfikowała i oceniła rzeczywiste i potencjalne wpływy na ***bioróżnorodność*** i ***ekosystemy*** we własnych ***lokalizacjach*** oraz w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu, w tym zastosowane kryteria oceny;

b) zidentyfikowała i oceniła ***zależności*** od bioróżnorodności i ekosystemów oraz powiązanych usług we własnych lokalizacjach i w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu, w tym zastosowane kryteria oceny, a także, czy ocena ta obejmuje ***usługi ekosystemowe***, które są lub prawdopodobnie będą zakłócone;

c) zidentyfikowała i oceniła ***ryzyka*** i szanse ***przejścia*** oraz ***ryzyka*** i szanse ***fizyczne*** związane z bioróżnorodnością i ekosystemami, w tym zastosowała kryteria oceny na podstawie swoich wpływów i zależności;

d) uwzględniła ***ryzyka systemowe***;

e) prowadziła konsultacje ze ***dotkniętymi społecznościami***, w sprawie oceny zrównoważoności wspólnych zasobów biologicznych i ***ekosystemów***, a w szczególności:

i. gdy lokalizacja, produkcja ***surowców*** lub zaopatrzenie mogą negatywnie wpływać na bioróżnorodność i ekosystemy, określono konkretne lokalizacje, konkretną produkcję surowców lub konkretne zaopatrzenie o negatywnym lub potencjalnie negatywnym wpływie na dotknięte społeczności;

ii. gdy prawdopodobny jest wpływ na dotknięte społeczności, jednostka ujawnia, w jaki sposób społeczności te włączono do oceny ***istotności***; oraz

iii. w odniesieniu do wpływów na ***usługi ekosystemowe*** istotne dla dotkniętych społeczności w ramach własnych operacji wskazuje ona, w jaki sposób można uniknąć negatywnych wpływów. Jeżeli tych wpływów nie da się uniknąć, jednostka może wskazać swoje plany ich minimalizacji oraz wdrożenia środków łagodzących, które mają na celu utrzymanie wartości i funkcjonalności usług priorytetowych.

18. Jednostka może ujawniać, czy i w jaki sposób wykorzystała analizę scenariuszową dotyczącą bioróżnorodności i ekosystemów na potrzeby identyfikacji i oceny istotnych ryzyk i szans w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej. Jeżeli jednostka wykorzystała taką analizę scenariuszową, może ujawniać następujące informacje:

a) dlaczego wybrano rozważane ***scenariusze***;

b) w jaki sposób rozważane scenariusze aktualizuje się zgodnie ze zmieniającymi się warunkami i pojawiającymi się tendencjami; oraz

c) czy podstawą tych scenariuszy są oczekiwania opublikowane przez wiarygodne organy międzyrządowe, takie jak Konwencja o różnorodności biologicznej, oraz, w stosownych przypadkach, konsensus naukowy, taki jak wyrażony przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES).

19. Jednostka ujawnia w szczególności:

a) czy posiada ***lokalizacje*** położone na ***obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności*** lub w ich pobliżu oraz czy działalność związana z tymi lokalizacjami wpływa negatywnie na te obszary, prowadząc do pogorszenia stanu ***siedlisk*** przyrodniczych i siedlisk gatunków oraz do niepokojenia gatunków, dla których wyznaczono ***obszar chroniony***; oraz

▼C2

b) czy stwierdzono, że konieczne jest wdrożenie środków łagodzących utratę bioróżnorodności, takich jak te określone w: dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa; dyrektywie Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; ocenie oddziaływania na środowisko (OOŚ) zgodnie z definicją zawartą w art. 1 ust. 2 lit. g) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE ([76]) w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, a w odniesieniu do działalności w państwach trzecich – zgodnie z równoważnymi przepisami krajowymi lub normami międzynarodowymi, takimi jak norma w zakresie pomiaru wyników MKF nr 6: ochrona bioróżnorodności i zrównoważone zarządzanie żywymi zasobami naturalnymi.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-2 – Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

20. Jednostka opisuje swoje polityki przyjęte w celu zarządzania swoimi istotnymi wpływami, ryzykami, zależnościami i szansami, które są związane z bioróżnorodnością i ekosystemami.

21. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada ***polityki*** dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** swoich istotnych ***wpływów***, ***zależności***, ***ryzyk*** i ***szans*** związanych z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami*** oraz zarządzania tymi wpływami, zależnościami, ryzykami i szansami.

22. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 20, zawierają informacje na temat przyjętych przez jednostkę ***polityk*** mających na celu zarządzanie jej istotnymi ***wpływami, ryzykami, zależnościami*** i ***szansami*** związanymi z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami*** zgodnie z *ESRS 2 MDR-P politykami przyjętymi w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem*.

23. Oprócz przepisów ESRS 2 MDR-P jednostka opisuje, czy i w jaki sposób jej ***polityki*** związane z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami***:

a) odnoszą się do kwestii określonych w ESRS E4 AR 4;

b) odnoszą się do jej istotnych wpływów związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami;

c) odnoszą się do istotnych zależności i istotnych ryzyk fizycznych oraz ryzyk przejścia i szans związanych z przejściem;

d) wspierają identyfikowalność produktów, składników i surowców o istotnych rzeczywistych lub potencjalnych wpływach na bioróżnorodność i ekosystemy wzdłuż ***łańcucha wartości***;

e) uwzględniają produkcję, zaopatrzenie lub konsumpcję związane z ekosystemami, które są zarządzane w celu utrzymania lub poprawy warunków dla bioróżnorodności, co wykazano przez regularne monitorowanie i zgłaszanie stanu bioróżnorodności oraz zysków lub strat; oraz

([76]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

▼C2

f) odnoszą się do społecznych konsekwencji wpływów związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami.

24. Jednostka ujawnia w szczególności, czy przyjęła:

a) ***politykę*** ochrony ***bioróżnorodności*** i ***ekosystemów*** obejmującą operacyjne ***lokalizacje*** stanowiące własność, dzierżawione lub zarządzane na ***obszarze wrażliwym pod względem bioróżnorodności*** lub w jego pobliżu;

b) zrównoważone praktyki lub polityki ([77]) w zakresie gruntów/rolnictwa;

c) zrównoważone praktyki lub polityki w zakresie oceanów/mórz ([78]); oraz

d) polityki na rzecz przeciwdziałania ***wylesianiu*** ([79]).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-3 – Działania i zasoby związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

25. Jednostka ujawnia swoje działania związane z bioróżnorodnością i ekosystemami oraz zasoby przeznaczone na ich realizację.

26. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat kluczowych podjętych i planowanych ***działań***, które w znaczącym stopniu przyczyniają się do osiągnięcia ***celów*** i założeń ***polityki*** związanych z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami***.

27. Opis kluczowych ***działań*** i zasobów odpowiada treściom obowiązkowym określonym w ESRS 2 MDR-A *Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*.

28. Ponadto jednostka:

a) może ujawniać, w jaki sposób stosuje w swoich działaniach hierarchię łagodzenia (unikanie, minimalizacja, odtwarzanie i rekultywacja, kompensacja lub działania wyrównujące);

b) ujawnia, czy w swoich planach działania wykorzystała działania wyrównujące utratę ***bioróżnorodności***. Jeżeli ***działania*** obejmują działania wyrównujące utratę bioróżnorodności, jednostka uwzględnia następujące informacje:

i. cel działań wyrównujących i zastosowane kluczowe wskaźniki skuteczności działania;

ii. skutki finansowe (koszty bezpośrednie i pośrednie) działań wyrównujących utratę bioróżnorodności w ujęciu pieniężnym; oraz

iii. opis działań wyrównujących, w tym obszar, rodzaj, zastosowane kryteria jakości i normy, które spełniają dane działania wyrównujące utratę bioróżnorodności;

c) opisuje, czy i w jaki sposób włączyła wiedzę lokalną i wiedzę ludów rdzennych oraz rozwiązania oparte na zasobach przyrody do działań związanych z bioróżnorodnością i ***ekosystemami***.

([77]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównym niekorzystnym skutkiem określonym za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli II w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Inwestycje w spółki niestosujące zrównoważonych praktyk rolniczych/praktyk z zakresu zrównoważonego gospodarowania gruntami”).

([78]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównym niekorzystnym skutkiem określonym za pomocą wskaźnika nr 12 w tabeli II w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Inwestycje w spółki niestosujące zrównoważonych praktyk w dziedzinie mórz i oceanów”).

([79]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównym niekorzystnym skutkiem określonym za pomocą wskaźnika nr 15 w tabeli II w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Wylesianie”).

▼C2

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-4 – Cele związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

29. **Jednostka ujawnia ustanowione przez siebie cele związane z bioróżnorodnością i ekosystemami.**

30. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat ***celów***, które obrała jednostka, aby wesprzeć swoje ***polityki*** związane z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami*** oraz aby odnieść się do swoich istotnych powiązanych ***wpływów***, ***zależności***, ***ryzyk*** i ***szans***.

31. Opis ***celów*** odpowiada treściom obowiązkowym określonym w ESRS 2 MDR-T *Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów*.

32. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 29, obejmują następujące informacje:

a) czy przy ustalaniu ***celów*** zastosowano ***progi ekologiczne*** i przypisanie wpływów danej jednostce. Jeżeli tak, jednostka ta ustala:

i. zidentyfikowane progi ekologiczne oraz metodykę zastosowaną do określenia takich progów;

ii. czy progi te są specyficzne dla danej jednostki, a jeżeli tak, to w jaki sposób je wyznaczono; oraz

iii. sposób, w jaki w jednostce przypisano odpowiedzialność za przestrzeganie zidentyfikowanych progów ekologicznych;

b) czy wspomniane cele są oparte na globalnych ramach bioróżnorodności z Kunmingu/Montrealu, istotnych aspektach unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 i innych krajowych politykach i przepisach dotyczących ***bioróżnorodności*** i ekosystemów lub czy są z nimi zgodne;

c) w jaki sposób cele odnoszą się do wpływów, zależności, ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami, określonych przez jednostkę w związku z jej własnymi operacjami i łańcuchem wartości na wyższym i niższym szczeblu;

d) zakres geograficzny celów, jeśli jest istotny;

e) czy dana jednostka wykorzystała działania wyrównujące utratę bioróżnorodności przy określaniu swoich celów; oraz

f) do którego z poziomów hierarchii łagodzenia można przypisać dany cel (tj. unikania, minimalizacji, odtwarzania i rekultywacji, środków kompensacyjnych lub działań wyrównujących).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-5 – Mierniki wpływu związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów

33. Jednostka zgłasza mierniki związane z jej istotnymi wpływami na ***bioróżnorodność*** i ***ekosystemy***.

34. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat wyników jednostki w odniesieniu do wpływów wskazanych jako istotne w ocenie ***istotności*** dotyczącej zmiany ***bioróżnorodności*** i ***ekosystemów***.

▼C2

35. Jeśli jednostka wskazała ***lokalizacje*** znajdujące się na ***obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności*** lub w ich pobliżu, na które wywiera ona negatywny wpływ (zob. pkt 19 lit. a)), ujawnia liczbę i powierzchnię (w hektarach) lokalizacji posiadanych, dzierżawionych lub zarządzanych na tych obszarach chronionych lub obszarach o zasadniczym znaczeniu dla ***bioróżnorodności*** lub w ich pobliżu.

36. Jeżeli jednostka wskazała istotne wpływy w odniesieniu do zmiany sposobu użytkowania gruntów lub wpływy na zakres i stan ***ekosystemów***, może również ujawnić użytkowanie terenu w oparciu o ocenę cyklu życia.

37. W przypadku punktów danych określonych w pkt 38–41 jednostka uwzględnia swoje własne operacje.

38. Jeżeli jednostka stwierdziła, że bezpośrednio przyczynia się do ***czynników wpływu*** powodujących ***zmianę sposobu użytkowania gruntów***, ***wód słodkich*** lub mórz, przedstawia odpowiednie ***mierniki.*** Jednostka może ujawniać mierniki, którymi mierzy się:

a) przekształcenie w czasie (np. w ciągu jednego roku lub pięciu lat) pokrycia terenu (np. ***wylesianie*** lub górnictwo);

b) zmiany w czasie (np. w ciągu jednego roku lub pięciu lat) w zarządzaniu ekosystemem (np. w drodze intensyfikacji gospodarki rolnej lub zastosowania lepszych praktyk dotyczących gospodarowania lub wycinki lasów);

c) zmiany konfiguracji przestrzennej krajobrazu (np. fragmentacja ***siedlisk***, zmiany w zakresie łączności ekologicznej);

d) zmiany dotyczące strukturalnej łączności ekosystemu (np. przepuszczalność siedliska wynikająca z cech fizycznych i rozmieszczenia fragmentów siedliska); oraz

e) łączność funkcjonalną (np. skuteczność przemieszczania się genów lub osobników na lądzie, w wodach słodkich i w morzu).

39. Jeżeli jednostka stwierdziła, że bezpośrednio przyczynia się do przypadkowego lub celowego wprowadzenia inwazyjnych gatunków obcych, może ujawnić ***mierniki***, z których korzysta na potrzeby zarządzania drogami wprowadzania i rozprzestrzeniania się ***inwazyjnych gatunków obcych*** oraz stwarzanymi przez nie ryzykami.

40. Jeżeli jednostka wskazała istotny wpływ związany ze stanem gatunków, może zgłaszać ***mierniki***, które uważa za istotne. Jednostka może:

a) odnosić się do właściwych wymogów dotyczących ujawniania informacji w ESRS E1, ESRS E2, ESRS E3 oraz ESRS E5;

b) uwzględniać wielkość populacji, jej zasięg w określonych ***ekosystemach***, a także zagrożenie wyginięciem. Aspekty te zapewniają wiedzę na temat zdrowia populacji jednego gatunku i jej względnej odporności na zmiany wywołane przez człowieka oraz te następujące w sposób naturalny;

c) ujawniać mierniki określające zmianę liczby osobników danego gatunku na określonym obszarze;

d) ujawniać mierniki dotyczące gatunków zagrożonych wyginięciem ([80]), określające:

([80]) Jak wskazano w Czerwonej księdze gatunków zagrożonych IUCN oraz Europejskiej czerwonej księdze publikowanej przez Komisję Europejską.

▼C2

i. stan zagrożenia gatunku oraz sposób, w jaki działania/presja mogą wpłynąć na stan zagrożenia; albo

ii. zmiany w odpowiednim ***siedlisku gatunku zagrożonego*** jako wskaźnik zastępczy wpływu jednostki na zagrożenie wyginięciem lokalnej populacji.

41. Jeżeli jednostka wskazała istotne wpływy związane z ekosystemami, może ujawniać:

a) w odniesieniu do zasięgu ekosystemu – ***mierniki***, które służą do pomiaru pokrycia obszaru przez dany ekosystem, niekoniecznie uwzględniając jakość ocenianego obszaru, takie jak pokrycie ***siedliska***. Na przykład pokrycie lasem jest miarą zasięgu danego rodzaju ekosystemu nieuwzględniającą stanu ekosystemu (np. podanie powierzchni bez opisu różnorodności gatunkowej w danym lesie).

b) w odniesieniu do stanu ekosystemów:

i. mierniki służące do pomiaru jakości ekosystemów w stosunku do wcześniej ustalonego stanu odniesienia;

ii. mierniki służące do pomiaru wielu gatunków, a nie liczby osobników jednego gatunku, w obrębie ekosystemu (na przykład: naukowo ustalone wskaźniki bogactwa i liczebności gatunków, które służą do pomiaru rozwoju składu gatunkowego (rodzimych) gatunków w ekosystemie w stosunku do stanu odniesienia na początku pierwszego okresu sprawozdawczego, jak również w stosunku do stanu docelowego określonego w globalnych ramach bioróżnorodności z Kunmingu/Montrealu, lub w stosownych przypadkach stan ochrony gatunków w postaci zagregowanej); lub

iii. mierniki, które odzwierciedlają komponenty strukturalne stanu, takie jak łączność siedlisk (tj. jak silnie siedliska są ze sobą połączone).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami

42. **Jednostka ujawnia przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami.**

43. Informacje wymagane na podstawie pkt 42 stanowią uzupełnienie informacji na temat bieżących skutków finansowych dla sytuacji finansowej, wyników finansowych i przepływów pieniężnych jednostki za okres sprawozdawczy wymaganych zgodnie z ESRS 2 SBM-3 pkt 48 lit d).

44. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat:

a) ***przewidywanych skutków finansowych*** powodowanych przez istotne ryzyka wynikające z wpływów i ***zależności*** związanych z bioróżnorodnością i ekosystemem oraz sposobu, w jaki te ryzyka mają (lub zgodnie z racjonalnymi oczekiwaniami mogą mieć) istotny wpływ na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej; oraz

b) przewidywanych skutków finansowych wynikających z istotnych szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami.

▼C2

45. Ujawniane informacje obejmują:

a) określenie ilościowe ***przewidywanych skutków finansowych*** w ujęciu pieniężnym przed uwzględnieniem działań związanych z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami*** lub, jeśli nie jest to możliwe bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub podejmowania nadmiernych wysiłków, informacje jakościowe. W przypadku ***skutków finansowych*** wynikających z istotnych szans określenie ilościowe nie jest wymagane, jeżeli skutkowałoby ujawnieniem informacji, które nie posiadają wymaganych cech jakościowych (zob. ESRS 1 dodatek B *Jakościowe cechy informacji*); Określenie ilościowe przewidywanych skutków finansowych w ujęciu pieniężnym może przybrać formę pojedynczej kwoty albo zakresu kwot;

b) opis uwzględnionych skutków, wpływów i ***zależności***, do których skutki te się odnoszą, oraz perspektyw czasowych, w których mogą się one pojawić; oraz

c) krytyczne założenia wykorzystane do celów ilościowego określenia przewidywanych skutków finansowych oraz źródeł i poziomu niepewności związanych z tymi założeniami.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS E4. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

ESRS 2 OGÓLNE UJAWNIANIE INFORMACJI

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-1 – Plan przejścia w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów oraz uwzględnienie bioróżnorodności i ekosystemów w strategii i modelu biznesowym

AR 1. Przy ujawnianiu planu przejścia jednostka może:

a) wyjaśniać, w jaki sposób dostosuje swoją strategię i ***model biznesowy*** na potrzeby udoskonalenia, a ostatecznie zapewnienia zgodności z właściwymi lokalnymi, krajowymi i globalnymi założeniami polityki publicznej oraz ***celami*** związanymi z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami***, w tym wizją globalnych ram bioróżnorodności na okres po 2020 roku oraz ich właściwych założeń i celów, unijną strategią na rzecz bioróżnorodności 2030 oraz dyrektywą 2009/147/WE i dyrektywą Rady 92/43/EWG (unijnymi dyrektywami ptasią i siedliskową), a w stosownych przypadkach ***ograniczeniami planety*** związanymi z integralnością biosfery i ***zmianą systemu gruntów***;

b) uwzględniać informacje na temat swoich własnych operacji i również wyjaśniać, w jaki sposób reaguje na istotne wpływy w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu zidentyfikowanym w ocenie istotności zgodnie z ESRS 2 IRO-1 Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans;

c) wyjaśniać, w jaki sposób jej strategia współgra z jej planem przejścia;

d) wyjaśniać, w jaki sposób przyczynia się do przeciwdziałania czynnikom wpływu na bioróżnorodność i ekosystemy oraz jakie są jej ewentualne działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu zgodnie z hierarchią łagodzenia, a także zależności w ramach głównej ścieżki oraz zablokowane aktywa i zasoby (np. rośliny, surowce), które mają związek ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów;

e) wyjaśniać i określać ilościowo swoje inwestycje i finansowanie wspierające realizację planu przejścia, z odniesieniem do kluczowych wskaźników wyników dotyczących nakładów inwestycyjnych zgodnych z systematyką oraz, w stosownych przypadkach, planów dotyczących nakładów inwestycyjnych, które dana jednostka ujawnia zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2021/2178;

f) jeżeli prowadzi działalność gospodarczą objętą rozporządzeniami delegowanymi w sprawie bioróżnorodności na mocy rozporządzenia w sprawie systematyki – wyjaśniać wszelkie założenia lub plany (nakładów inwestycyjnych, planowanych nakładów inwestycyjnych), które przyjęła dla dostosowania swojej działalności gospodarczej (przychodów, nakładów inwestycyjnych) do kryteriów określonych w tych rozporządzeniach delegowanych;

g) wyjaśniać, w jaki sposób działania wyrównujące utratę bioróżnorodności są wykorzystywane w ramach planu przejścia, a jeżeli tak, to gdzie planowane jest wykorzystanie takich działań wyrównujących utratę bioróżnorodności, zakres wykorzystania w odniesieniu do całego planu przejścia oraz czy uwzględniono hierarchię łagodzenia;

▼C2

h) wyjaśniać sposób zarządzania procesem wdrażania i aktualizacji planu przejścia;

i) wyjaśniać, w jaki sposób mierzy postępy, mianowicie określić mierniki i metody wykorzystywane w tym celu;

j) wskazywać, czy organy administrujące, zarządzające i nadzorcze zatwierdziły plan przejścia; oraz

k) wskazywać aktualne wyzwania i ograniczenia w zakresie sporządzania planu w odniesieniu do obszarów o znaczącym wpływie oraz sposób, w jaki jednostka mierzy się z tymi wyzwaniami.

AR 2. Przy ujawnianiu planu przejścia jednostka może na przykład odnieść się do następujących ***celów*** unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030:

a) Odwrócenie spadku liczebności owadów zapylających.

b) Ograniczenie o 50 % stosowania pestycydów chemicznych i związanego z tym ryzyka oraz ograniczenie o 50 % stosowania bardziej niebezpiecznych pestycydów.

c) Objęcie co najmniej 25 % gruntów rolnych rolnictwem ekologicznym i uzyskanie znacznie wyższego poziomu stosowania praktyk agroekologicznych.

d) Zasadzenie w UE trzech mld nowych drzew, z pełnym poszanowaniem zasad ekologicznych.

e) Osiągnięcie znacznego postępu w ***remediacji lokalizacji*** z zanieczyszczoną ***glebą***.

f) Przywrócenie co najmniej 25 000 km rzek do stanu swobodnego przepływu.

g) Ograniczenie o 50 % utraty składników odżywczych, co doprowadzi do ograniczenia stosowania nawozów o co najmniej 20 %.

h) Znaczne ograniczenie negatywnych wpływów działalności połowowej i wydobywczej na wrażliwe gatunki i siedliska, w tym na siedliska dna morskiego, w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska.

AR 3. Przy ujawnianiu planu przejścia jednostka może odnieść się także do celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności:

a) SDG 2 – Wyeliminowanie głodu, osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego i wprowadzenie lepszego odżywiania oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa;

b) SDG 6 – Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi;

c) SDG 14 – Ochrona oceanów, mórz i ***zasobów morskich*** oraz wykorzystywanie ich w sposób zrównoważony; oraz

d) SDG 15 – Ochrona, przywrócenie oraz promowanie zrównoważonego użytkowania ***ekosystemów*** lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie ***pustynnienia***, powstrzymywanie i odwracanie procesu ***degradacji gleby*** oraz powstrzymywanie utraty ***bioróżnorodności***.

▼C2

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymogi dotyczące ujawniania informacji związane z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami

AR 4. Ocena ***istotności*** w ramach ESRS E4 obejmuje:

a) udział jednostki w bezpośrednich ***czynnikach wpływu*** dotyczących ***utraty bioróżnorodności*** ([81]):

i. zmianę klimatu;

ii. ***zmianę sposobu użytkowania gruntów*** (np. rosnący udział gruntów sztucznych), zmianę sposobu użytkowania ***wód słodkich*** i mórz;

iii. eksploatację bezpośrednią;

iv. ***inwazyjne gatunki obce***;

v. ***zanieczyszczenie;*** oraz

vi. inne;

b) ***wpływy*** na stan gatunków (tj. wielkość populacji danego gatunku, gatunek globalnie zagrożony wyginięciem);

c) wpływy na zasięg i stan ***ekosystemów***, w tym poprzez ***degradację gruntów***, ***pustynnienie*** i ***uszczelnianie gleby***; oraz

d) wpływy na ***usługi ekosystemowe*** i ***zależności*** od nich.

AR 5. Przy ocenie ***istotności wpływów***, ***zależności***, ***ryzyk*** i ***szans*** jednostka uwzględnia przepisy zawarte w ESRS 2 IRO-1 i ESRS 1 Rozdział 3 *Podwójna istotność jako podstawa ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju* i opisuje uwzględnione przez siebie kwestie.

AR 6. Jednostka ocenia istotność bioróżnorodności i ekosystemów w swoich własnych operacjach i ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu oraz może przeprowadzić ocenę ***istotności*** zgodnie z pierwszymi trzema etapami podejścia LEAP: Określenie lokalizacji (pkt AR 7), Ocena wpływu i zależności (pkt AR 8) i Ocena ryzyka i szans (pkt AR 9).

AR 7. Etap 1 odnosi się do określenia ***lokalizacji*** istotnych pod względem ich powiązania z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami***. Aby określić te istotne lokalizacje, jednostka może:

a) opracować wykaz lokalizacji, w których znajdują się bezpośrednie składniki aktywów i mają miejsce operacje oraz związany z nimi ***łańcuch wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, które to składniki aktywów i operacje są istotne dla działalności gospodarczej jednostki. Jednostka może ponadto przekazać informację na temat lokalizacji, co do których formalnie ogłoszono, że będą w nich w przyszłości prowadzone operacje;

b) przygotować wykaz biomów i ekosystemów, z którymi jest powiązana dana lokalizacja, w oparciu o wykaz lokalizacji określonych na podstawie pkt AR 7 lit. a);

([81]) Bezpośredni czynnik wpływu „zmiana klimatu” należy zgłaszać w ramach ESRS E1 Zmiana klimatu, a „zanieczyszczenie” w ramach ESRS E2 Zanieczyszczenie.

▼C2

c) określić obecną integralność i znaczenie bioróżnorodności i ekosystemów w każdej lokalizacji z uwzględnieniem informacji podanych w pkt 16 i 17;

d) opracować listę lokalizacji, w których występują powiązania jednostki z lokalizacjami znajdującymi się na ***obszarach wrażliwych pod względem bioróżnorodności*** lub w ich pobliżu, z uwzględnieniem informacji podanych w pkt 16 i 17; oraz

e) określić, które sektory, jednostki gospodarcze, łańcuchy wartości lub klasy aktywów w tych istotnych lokalizacjach mają powiązania z bioróżnorodnością i ekosystemami. Zamiast określać te powiązania w podziale na lokalizacje, jednostka może zdecydować się na określenie ich w podziale na ***surowce*** pozyskane lub sprzedane według masy w tonach, jeżeli taka praktyka zapewnia większą przejrzystość.

AR 8. Na etapie 2, aby ocenić rzeczywiste lub potencjalne wpływy na ***bioróżnorodność*** i ***ekosystemy*** oraz ***zależności*** od bioróżnorodności i ekosystemów w odniesieniu do istotnych ***lokalizacji***, jednostka może:

a) określić procesy i działania biznesowe, które mają powiązanie z bioróżnorodnością i ekosystemami;

b) określić rzeczywiste i potencjalne wpływy i zależności;

c) wskazać wielkość, skalę, częstotliwość występowania i ramy czasowe wpływów na bioróżnorodność i ekosystemy z uwzględnieniem informacji ujawnianych na podstawie pkt 16 i 17. Jednostka może ponadto ujawniać:

i. odsetek obiektów jej ***dostawców***, które znajdują się na obszarach narażonych na ryzyko (na których występują ***gatunki zagrożone*** wymienione w czerwonej księdze IUCN, dyrektywach ptasiej i siedliskowej lub krajowej liście gatunków zagrożonych, lub na oficjalnie uznanych obszarach chronionych, na terenie sieci obszarów chronionych Natura 2000 i obszarów o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności);

ii. odsetek wydatków związanych z zaopatrzeniem u dostawców z siedzibą na terenach narażonych na ryzyko (na których występują gatunki zagrożone wymienione w czerwonej księdze IUCN, dyrektywach ptasiej i siedliskowej lub krajowej liście gatunków zagrożonych, lub na oficjalnie uznanych obszarach chronionych, na obszarach chronionych sieci Natura 2000 oraz obszarach o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności);

d) wskazać wielkość i skalę zależności od bioróżnorodności i ekosystemów, w tym od surowców, ***zasobów naturalnych*** i ***usług ekosystemowych***. Jednostka może stosować klasyfikacje międzynarodowe, takie jak Common International Classification of Ecosystem Services (zestandaryzowana międzynarodowa klasyfikacja usług ekosystemowych).

AR 9. Na etapie trzecim, aby ocenić istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** na podstawie wyników etapów pierwszego i drugiego, jednostka może rozważyć następujące kategorie:

a) ***ryzyka fizyczne***:

i. ryzyka nagłe (np. klęski żywiołowe, do których nasilenia przyczynia się zanikanie ochrony obszarów przybrzeżnych zapewnianej przez ***ekosystemy***, powodujące koszty związane ze szkodami wyrządzonymi przez sztormy w infrastrukturze przybrzeżnej, choroby lub szkodniki atakujące gatunki lub odmiany upraw, na których opiera się działalność jednostki, zwłaszcza w przypadku braku lub niskiej różnorodności genetycznej, utrata gatunków i ***degradacja*** ekosystemów); oraz

▼C2

ii. ryzyka długotrwałe (np. utrata plonów na skutek ograniczenia procesów zapylania, rosnący niedobór lub zmienna produkcja kluczowych zasobów naturalnych, degradacja ekosystemów w wyniku operacji prowadzących np. do erozji obszarów przybrzeżnych i fragmentacji lasów, zakwaszania oceanów, ubytku gleb rolnych na skutek ***pustynnienia*** i ***degradacji gleby*** oraz wynikająca z tego utrata żyzności gleby, utrata gatunków).

b) ***ryzyka przejścia***, w tym:

i. ryzyko ***polityczne*** i ryzyko prawne: np. wprowadzenie regulacji lub polityki (przykładowo zmiany takie jak zwiększenie ochrony gruntów); narażenie na sankcje i spory sądowe (np. wycieki zanieczyszczających ścieków szkodliwych dla zdrowia ludzi i ekosystemów; lub naruszenie praw, zezwoleń lub przydziałów związanych z bioróżnorodnością; lub zaniedbania wobec ***gatunków zagrożonych*** lub ich zabijanie); zwiększone obowiązki sprawozdawcze w zakresie bioróżnorodności, ekosystemów i związanych z nimi usług;

ii. technologia: np. zastępowanie produktów lub usług produktami lub usługami o mniejszym wpływie na ***bioróżnorodność*** lub mniejszej zależności od ***usług ekosystemowych***, brak dostępu do danych lub dostęp do słabej jakości danych, co utrudnia przeprowadzenie ocen związanych z bioróżnorodnością, przejście na wydajniejsze i czystsze technologie (tj. o mniejszych wpływach na bioróżnorodność), nowe technologie monitorowania (np. satelitarne), wymogi korzystania z określonych technologii (np. upraw odpornych na klimat, mechanicznych zapylaczy, uzdatniania wody, ochrony przeciwpowodziowej);

iii. rynek: np. zmiany podaży, popytu i finansowania, zmienność lub zwiększone koszty surowców (np. czynników produkcji silnie powiązanych z bioróżnorodnością, których cena wzrosła w związku z ***degradacją*** ekosystemów);

iv. ryzyko związane z reputacją: np. zmiany postrzegania przez społeczeństwo, klientów lub społeczność na skutek roli organizacji w utracie bioróżnorodności, naruszeniu praw związanych z naturą w związku z jej operacjami, negatywny przekaz medialny ze względu na wpływy na kluczowe gatunki lub ekosystemy, konflikty społeczne związane z bioróżnorodnością dotyczące gatunków zagrożonych, obszarów chronionych, zasobów lub ***zanieczyszczenia***;

c) ***ryzyka systemowe***, w tym:

i. ryzyko załamania się ekosystemu lub ryzyko, że krytyczny system naturalny przestanie funkcjonować, np. osiągnięcie punktów krytycznych i załamanie się ekosystemów powodujące całościowe straty geograficzne lub sektorowe (zsumowanie ryzyk fizycznych);

ii. zagregowane ryzyko związane z podstawowymi wpływami ***utraty bioróżnorodności*** na poziomy ryzyka przejścia i ryzyka fizycznego w jednym lub kilku sektorach portfela (sektor korporacyjny lub finansowy); oraz

iii. ryzyka efektu domina polegającego na tym, że trudności finansowe niektórych przedsiębiorstw lub instytucji finansowych związane z nieuwzględnieniem ekspozycji na ryzyka związane z bioróżnorodnością przeniosą się na cały system gospodarczy;

▼C2

d) szanse, w tym na przykład:

i. kategorie wyników biznesowych: zasobooszczędność; produkty i usługi; rynki; przepływy kapitałowe i finansowanie; kapitał związany z reputacją; oraz

ii. kategorie wyników w zakresie zrównoważonego rozwoju: ochrona, odtwarzanie i ***regeneracja*** ekosystemów; zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych.

Prezentacja informacji:

AR 10. Jednostka może rozważyć wykorzystanie poniższych tabel w celu ułatwienia oceny ***istotności*** istotnych ***lokalizacji*** określonych zgodnie z pkt AR 7:

Usługa ekosystemowa...	**Rzeczywiste lub potencjalne zależności**	
...	Zmiana funkcjonalności	Strata finansowa
…	Ograniczona, umiarkowana lub znaczna	Ograniczona, umiarkowana lub znaczna
…	…	…

Położenie miejsca wytwarzania	**Gatunki zagrożone, obszary chronione, obszary o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności**	**Rzeczywiste lub potencjalne wpływy**			
…	…	Częstotliwość występowania	Szybkość wpływu	Dotkliwość wpływu	Możliwość łagodzenia wpływu
…	…	Wysoka, średnia lub niska	<1 roku albo 1–3 lat albo >3 lat	Wysoka, średnia lub niska	Wysoka, średnia lub niska
…	…	…	…	…	…

W odniesieniu do AR 7 lit. e) jednostka może rozważyć wykorzystanie poniższej tabeli:

Gdzie są wytwarzane surowce lub skąd są pozyskiwane?	**Masa całkowita surowców (oraz udział procentowy masy całkowitej surowca)**
Na obszarach występowania gatunków wymienionych w Czerwonej księdze gatunków zagrożonych IUCN, dyrektywach ptasiej i siedliskowej lub krajowej liście gatunków zagrożonych	…
Na urzędowo uznanych obszarach chronionych	…
Na innych obszarach o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności	…

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-2 – Polityki związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

AR 11. ***Polityki*** opisane w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji mogą być zintegrowane z szerszymi politykami środowiskowymi lub politykami związanymi ze zrównoważonym rozwojem obejmującymi różne podtematy.

▼C2

AR 12. Jednostka może również dostarczyć informacji o tym, w jaki sposób ***polityka*** odnosi się do wytwarzania, zaopatrzenia w surowce lub zużycia surowców, a w szczególności informacji o sposobie, w jaki:

a) ogranicza zarządzanie zaopatrzeniem surowców od ***dostawców***, którzy nie są w stanie wykazać (np. poprzez certyfikację), że nie przyczyniają się do znaczących szkód w odniesieniu do obszarów chronionych lub obszarów o zasadniczym znaczeniu dla ***bioróżnorodności***;

b) odnosi się do uznanych standardów lub certyfikacji zewnętrznych nadzorowanych przez organy regulacyjne; oraz

c) postępuje z surowcami pochodzącymi z ***ekosystemów***, którymi zarządzano w celu utrzymania lub poprawy warunków bioróżnorodności, co zostało wykazane poprzez regularne monitorowanie i składanie sprawozdań na temat stanu bioróżnorodności oraz jej zwiększenia lub utraty.

AR 13. Jednostka może ujawniać powiązania i zgodność z innymi celami zrównoważonego rozwoju i umowami, takimi jak SDG 2, 6, 14 i 15 lub wszelkimi innymi ugruntowanymi światowymi konwencjami związanymi z bioróżnorodnością i ekosystemami.

AR 14. W ramach ujawniania ***polityki*** odnoszącej się do społecznych konsekwencji ***zależności*** i ***wpływów*** związanych z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami*** zgodnie z pkt 23 lit. f), jednostka może w szczególności powoływać się na protokół z Nagoi i Konwencję o różnorodności biologicznej (CBD).

AR 15. Ujawniając informacje na temat tego, czy i w jaki sposób jej ***polityki*** uwzględniają społeczne konsekwencje ***wpływów*** związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami zgodnie z pkt 23 lit. f), jednostka może podać informacje dotyczące:

a) uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych; oraz

b) ***wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody*** na dostęp do zasobów genetycznych.

AR 16. Jednostka może również wyjaśnić, w jaki sposób jej ***polityka*** umożliwia:

a) unikanie negatywnych wpływów na ***bioróżnorodność*** i ***ekosystemy*** wynikających z jej własnych operacji oraz powiązanego ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu;

b) redukowanie i minimalizowanie niemożliwych do uniknięcia negatywnych wpływów jednostki na bioróżnorodność i ekosystemy wynikających z jej operacji oraz wzdłuż łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu;

c) odtwarzanie i rekultywowanie zdegradowanych ekosystemów lub odtwarzanie oczyszczonych ekosystemów po ich ekspozycji na niemożliwe do całkowitego uniknięcia lub minimalizacji wpływy; oraz

d) łagodzenie jej wkładu w istotne czynniki wpływu powodujące ***utratę bioróżnorodności***.

▼C2

AR 17. W ramach ujawniania swojej ***polityki*** – w przypadku odniesienia do norm postępowania osób trzecich – jednostka może ujawniać, czy zastosowana norma:

a) jest obiektywna i osiągalna w oparciu o naukowe podejście do identyfikacji problemów, a także realistyczna, jeżeli chodzi o ocenę sposobu, w jaki te problemy mogą być rozwiązane w praktyce w różnych okolicznościach;

b) jest opracowywana lub utrzymywana w drodze procesu stałych konsultacji z ***zainteresowanymi stronami*** przy zrównoważonym wkładzie wszystkich odpowiednich grup zainteresowanych stron, w tym producentów, handlowców, przetwórców, finansistów, ludności i społeczności lokalnych, ***ludów rdzennych*** oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego reprezentujących interesy ***konsumentów***, interesy ekologiczne i społeczne, przy czym żadna z grup nie posiada nienależnych uprawnień lub prawa weta w odniesieniu do treści;

c) zachęca do stopniowego podejścia i ciągłego doskonalenia, zarówno w ramach normy, jak i w stosowaniu określonych w niej lepszych praktyk zarządzania, a także wymaga ustanowienia znaczących ***celów*** i konkretnych celów pośrednich w celu wskazania postępów w czasie w odniesieniu do zasad i kryteriów;

d) jest możliwa do zweryfikowania przez niezależne jednostki certyfikujące lub weryfikujące, które mają określone i rygorystyczne procedury oceny, pozwalające uniknąć konfliktu interesów, i są zgodne z wytycznymi ISO dotyczącymi procedur akredytacji i weryfikacji lub z art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 765/2008; oraz

e) jest zgodna z kodeksem dobrych praktyk Międzynarodowego sojuszu na rzecz społecznej i ekologicznej akredytacji i oznakowania (ang. International Social and Environment Accreditations and Labelling – ISEAL).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-3 – Działania i zasoby związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

AR 18. Jednostka może odnosić znaczące kwoty pieniężne nakładów inwestycyjnych i wydatków operacyjnych wymaganych do realizacji podejmowanych lub planowanych działań:

a) do odpowiednich pozycji sprawozdania finansowego lub informacji dodatkowych do sprawozdania finansowego;

b) do kluczowych wskaźników wyników wymaganych na mocy art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852 i na mocy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178; oraz

c) w stosownych przypadkach do planu dotyczącego nakładów inwestycyjnych wymaganego na mocy rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2178.

AR 19. Jednostka może ujawniać, czy rozważa plan działania w zakresie „unikania”, który zapobiega szkodliwym ***działaniom***, zanim będą one miały miejsce. Unikanie często wiąże się z decyzją o odejściu od ścieżki rozwoju projektu według dotychczasowego scenariusza. Przykładem unikania jest zmiana wpływu projektu na ***bioróżnorodność*** i ekosystemy w celu uniknięcia niszczenia ***siedlisk*** przyrodniczych w danej ***lokalizacji*** lub ustanowienie obszarów odłogowanych, na których występują priorytetowe wartości bioróżnorodności i które zostaną zachowane. Należy rozważyć co najmniej unikanie w przypadku występowania wartości związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami, które należą do jednej z następujących kategorii: szczególnie wrażliwe i niezastąpione, o szczególnym znaczeniu dla ***zainteresowanych stron***, lub w przypadku których uzasadnione jest ostrożne podejście ze względu na brak pewności w zakresie oceny wpływu lub skuteczności środków zarządzania. Trzy główne rodzaje unikania zdefiniowano poniżej:

▼C2

a) unikanie za pośrednictwem wyboru lokalizacji (umiejscowienie całego projektu z dala od obszarów wrażliwych pod względem bioróżnorodności);

b) unikanie za pośrednictwem opracowania projektu (skonfigurowanie infrastruktury tak, aby zachować obszary wrażliwe pod względem bioróżnorodności); oraz

c) unikanie za pośrednictwem harmonogramu (rozłożenie w czasie działań w ramach projektu w celu uwzględnienia wzorców zachowań gatunków (np. rozród, migracja) lub funkcji ekosystemu (np. dynamika rzek).

AR 20. W odniesieniu do kluczowych ***działań*** jednostka może ujawniać:

a) wykaz kluczowych zaangażowanych ***zainteresowanych stron*** (np. konkurentów, dostawców, sprzedawców detalicznych, innych partnerów biznesowych, dotkniętych społeczności i organów, agencji rządowych) oraz sposób ich zaangażowania, wymieniając kluczowe zainteresowane strony, na które wspomniane działania mogą wpływać negatywnie lub pozytywnie, oraz rodzaj tego wpływu, w tym wpływy lub korzyści stworzone dla dotkniętych społeczności, drobnych producentów rolnych, ***ludów rdzennych*** lub innych osób w trudnej sytuacji;

b) w stosownych przypadkach wyjaśnienie dotyczące potrzeby przeprowadzenia odpowiednich konsultacji oraz potrzeby poszanowania decyzji dotkniętych społeczności;

c) krótką ocenę, czy kluczowe działania mogą spowodować znaczące negatywne ***wpływy*** na zrównoważony rozwój;

d) wyjaśnienie, czy kluczowe działanie ma być jednorazową inicjatywą czy systematyczną praktyką;

e) wyjaśnienie, czy plan kluczowych działań jest realizowany wyłącznie przez daną jednostkę, z wykorzystaniem jej zasobów, czy też jest częścią szerszej inicjatywy, do której jednostka przyczynia się w znaczącym stopniu. Jeżeli plan działania jest częścią szerszej inicjatywy, jednostka może przedstawić więcej informacji na temat projektu, jego sponsorów i innych uczestników;

f) opis sposobu, w jaki działanie przyczynia się do przekształceń systemowych, w szczególności do modyfikacji czynników wpływających na zmiany w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów, np. za pośrednictwem czynników technologicznych, gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych oraz zmian leżących u ich podstaw wartości i zachowań.

AR 21. W kontekście niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji „wiedza lokalna i wiedza ludów rdzennych” odnosi się do wiedzy, umiejętności i sposobów myślenia wypracowanych przez społeczeństwa o długiej historii interakcji z otoczeniem naturalnym. Dla ludności wiejskiej i ***ludów rdzennych*** wiedza lokalna stanowi podstawę do podejmowania decyzji dotyczących zasadniczych aspektów życia codziennego.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-4 – Cele związane z bioróżnorodnością i ekosystemami

AR 22. Jednostka może określić, czy ***cel*** ten dotyczy niedociągnięć związanych z kryteriami istotnego wkładu w odniesieniu do bioróżnorodności określonymi w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852. W przypadku niespełnienia kryteriów dotyczących zasady „nie czyń poważnych szkód” w odniesieniu do bioróżnorodności określonych w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 10 ust. 3, art. 11 ust. 3, art. 12 ust. 2, art. 13 ust. 2 i art. 14 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jednostka może określić, czy cel ten dotyczy niedociągnięć związanych z tymi kryteriami.

▼C2

AR 23. W ramach ujawniania informacji wymaganych zgodnie z pkt 29 w związku z określaniem ***celów*** jednostka uwzględnia potrzebę świadomej i dobrowolnej zgody społeczności lokalnych i ***ludów rdzennych***, potrzebę odpowiednich konsultacji oraz potrzebę poszanowania decyzji tych społeczności.

AR 24. ***Cele*** związane z istotnymi wpływami mogą być prezentowane w tabeli, jak pokazano poniżej:

Rodzaj celu zgodnie z hierarchią łagodzenia	**Wartość bazowa i rok bazowy**	**Wartość docelowa i zakres geograficzny**			**Powiązana polityka lub przepisy (w stosownych przypadkach)**
		2025	**2030**	**Do 2050**	
Unikanie					
Minimalizacja					
Rekultywacja i odtwarzanie					
Środki kompensacyjne lub działania wyrównujące					

AR 25. ***Cele*** związane z potencjalnie istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem określonymi w pkt AR 4 niniejszego standardu można zaprezentować w tabeli, jak pokazano poniżej:

Rodzaj celu zgodnie z kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem	**Wartość bazowa i rok bazowy**	**Wartość docelowa i zakres geograficzny**			**Powiązana polityka lub przepisy (w stosownych przypadkach)**
		2025	**2030**	**Do 2050**	

AR 26. Wymierne ***cele*** związane z ***bioróżnorodnością*** i ***ekosystemami*** mogą być wyrażone jako:

a) wielkość i położenie wszystkich obszarów ***siedlisk*** chronionych lub odtworzonych, niezależnie od tego, czy są one bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez jednostkę, oraz czy powodzenie działania odtworzeniowego zatwierdzili lub zatwierdzają niezależni specjaliści zewnętrzni;

b) powierzchnie odtworzone (środowiska w których realizowane są inicjatywy w zakresie zarządzania mające na celu utworzenie siedliska w ***lokalizacji***, w której pierwotnie nie istniało); lub

c) liczba lub procent projektów/miejsc, w których nastąpiła poprawa integralności ekologicznej (np. instalacja przepławek, korytarzy ekologicznych).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-5 – Mierniki wpływu związane ze zmianą w zakresie bioróżnorodności i ekosystemów

AR 27. W ramach przygotowywania informacji zgodnie z tym wymogiem dotyczącym ujawniania informacji jednostka uwzględnia i może opisać:

a) zastosowane metody i ***mierniki*** wraz z wyjaśnieniem przyczyny ich wyboru, jak również ich założenia, ograniczenia i związane z nimi niepewności, a także wszelkie zmiany metod dokonane w miarę upływu czasu z podaniem przyczyn tych zmian;

▼C2

b) zakres mierników i metod, na przykład:

i. jednostka, ***lokalizacja***, marka, towar, jednostka organizacyjna przedsiębiorstwa, rodzaj działalności;

ii. ujęte aspekty (jak określono w pkt AR 4).

c) ujęte w miernikach elementy ***bioróżnorodności***: specyficzne dla gatunku, specyficzne dla ekosystemu;

d) obszary geograficzne ujęte w metodzie oraz wyjaśnienie, dlaczego pominięto istotne obszary geograficzne;

e) sposób włączenia do mierników ***progów ekologicznych*** (np. ***integralności biosfery*** i ***zmiany systemu gruntów***, ***ograniczeń planety***) oraz przydziałów;

f) częstotliwość monitorowania, kluczowe monitorowane mierniki oraz poziom/wartość odniesienia i rok/okres odniesienia, jak również okres odniesienia;

g) czy mierniki te opierają się na danych pierwotnych, danych wtórnych, danych modelowanych, ocenie eksperckiej, czy też na kombinacji tych czynników;

h) wskazanie, które działanie jest mierzone i monitorowane za pomocą mierników oraz w jaki sposób odnoszą się one do osiągnięcia ***celów***;

i) czy mierniki są obowiązkowe (oparte na przepisach), czy dobrowolne. Jeśli mierniki są obowiązkowe, jednostka może wskazać odpowiednie przepisy; jeżeli są dobrowolne, jednostka może odwołać się do dowolnego wykorzystywanego standardu lub dowolnej wykorzystywanej procedury; oraz

j) czy mierniki są oparte na oczekiwaniach lub zaleceniach zawartych w odpowiednich i oficjalnych krajowych, unijnych lub międzyrządowych wytycznych, ***politykach***, przepisach lub porozumieniach, takich jak Konwencja o różnorodności biologicznej (CBD) lub IPBES, lub odpowiadają im.

AR 28. Jednostka ujawnia ***mierniki***, które są możliwe do zweryfikowania oraz solidne pod względem technicznym i naukowym, biorąc pod uwagę obszary geograficzne we właściwej perspektywie czasowej, oraz może ujawniać, w jaki sposób wybrane przez nią mierniki odpowiadają tym kryteriom. Aby zapewniona została istotność miernika, powinien istnieć wyraźny związek między wskaźnikiem a celem pomiaru. Niepewność należy w jak największym stopniu ograniczyć. Stosowane dane lub mechanizmy powinny być wspierane przez organizacje o ugruntowanej pozycji i aktualizowane w miarę upływu czasu. W przypadku występowania luk w danych można wykorzystać solidne dane modelowe i ocenę ekspertów. Metodyka musi być wystarczająco szczegółowa, aby umożliwić miarodajne porównanie wpływów i działań łagodzących wraz z upływem czasu. Należy systematycznie stosować procesy i definicje związane z gromadzeniem informacji. Umożliwia to miarodajny przegląd wyników jednostki w czasie i pomaga w dokonywaniu porównań wewnętrznych oraz między jednostkami.

AR 29. Jeśli miernik odpowiada celowi, poziom odniesienia dla obu jest zgodny. Poziom odniesienia w zakresie ***bioróżnorodności*** jest zasadniczym elementem szerszego procesu zarządzania bioróżnorodnością i ***ekosystemami***. Poziom odniesienia jest niezbędny do przeprowadzeniu oceny wpływu i planowania zarządzania, jak również monitorowania i zarządzania przystosowaniem.

▼C2

AR 30. Dostępne metody gromadzenia danych i pomiaru wpływów jednostek na ***bioróżnorodność*** i ***ekosystemy*** można podzielić na trzy następujące kategorie:

a) dane pierwotne: gromadzone na miejscu w drodze badań terenowych;

b) dane wtórne: w tym warstwy danych geoprzestrzennych, na które nakładane są dane dotyczące lokalizacji geograficznej działalności gospodarczej.

i. Na poziomie gatunków – warstwy danych dotyczące zasięgów występowania poszczególnych gatunków można wykorzystać do przewidywania gatunków, które mogą występować w poszczególnych lokalizacjach. Dotyczy to ***lokalizacji*** prowadzenia działalności i miejsc zaopatrywania w surowce. Różne warstwy zasięgu występowania będą miały różny poziom dokładności w zależności od określonych czynników (np. czy zasięgi występowania gatunków uściślono na podstawie dostępności ***siedlisk***). Informacje na temat stanu zagrożenia gatunków oraz rodzajów działalności, które im zagrażają, mogą stanowić wskazówkę co do prawdopodobnego wpływu działalności gospodarczej na tendencje w populacji i stan zagrożenia populacji.

ii. Na poziomie ekosystemu można zastosować warstwy danych odzwierciedlające zmiany zasięgu i stanu ekosystemów, w tym poziomy ***rozdrobnienia siedlisk*** i łączności ekologicznej;

c) dane dotyczące stanu bioróżnorodności wyznaczane na podstawie modelu: Podejścia oparte na modelach są powszechnie stosowane do pomiaru wskaźników na poziomie ekosystemu (np. zasięgu, stanu lub funkcji). Na podstawie modeli określa się ilościowo, jak wielkość poszczególnych presji wpływa na stan bioróżnorodności. Określane są one jako relacje presja–stan i opierają się na globalnie zgromadzonych danych. Wyniki modelowania stosuje się lokalnie w celu oszacowania, w jaki sposób presje na poziomie jednostki spowodują zmiany w stanie ekosystemu. Czynnik wpływu ma zazwyczaj trzy główne cechy: wielkość (np. ilość zanieczyszczenia, natężenie hałasu), zasięg przestrzenny (np. obszar zanieczyszczonego terenu) i zasięg czasowy (czas utrzymywania się zanieczyszczenia).

AR 31. W odniesieniu do oceny cyklu życia dotyczącej użytkowania terenu jednostka może odwołać się do dokumentu pt. „Land-use related environmental indicators for Life Cycle Assessment" [Indeksy środowiskowe związane z użytkowaniem gruntów do celów oceny cyklu życia] opracowanego przez Wspólne Centrum Badawcze.

AR 32. W odniesieniu do wprowadzenia inwazyjnych gatunków obcych jednostka może ujawniać drogi przenoszenia i ***liczbę inwazyjnych gatunków obcych*** oraz zasięg powierzchni objętej występowaniem inwazyjnych gatunków obcych.

AR 33. W odniesieniu do mierników zasięgu i stanu ***ekosystemów*** przydatne wskazówki można znaleźć w opracowaniu systemu rachunków ekonomicznych środowiska – rachunkowości ekosystemowej ONZ (UN SEEA EA).

AR 34. Jednostka może ujawniać w jednostkach powierzchni (np. m2 lub ha) informacje na temat użytkowania gruntów, korzystając z wytycznych systemu ekozarządzania i audytu (EMAS) ([82]):

([82]) Jak zaproponowano w rozporządzeniu Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniającym załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.U. L 325 z 20.12.2018, s. 18).

▼C2

a) całkowite użytkowanie gruntów;

b) całkowite powierzchnie nieprzepuszczalne;

c) całkowity obszar ukierunkowany na naturę w danej ***lokalizacji***; oraz

d) całkowity obszar ukierunkowany na naturę poza danym obiektem.

AR 35. Jednostka może ujawniać na przykład informacje dotyczące zmiany pokrycia terenu, które stanowi fizyczne odzwierciedlenie czynników wpływu „zmiana siedlisk" oraz „działalność przemysłowa i gospodarstw domowych", czyli spowodowanej przez człowieka lub naturalnej zmiany fizycznych właściwości powierzchni Ziemi w konkretnej lokalizacji.

AR 36. Pokrycie terenu jest typową zmienną, którą można ocenić za pomocą danych z obserwacji Ziemi.

AR 37. Przy składaniu sprawozdania na temat istotnych wpływów na ***ekosystemy*** jednostka może, oprócz zasięgu i stanu ekosystemów, uwzględnić także funkcjonowanie ekosystemów, stosując:

a) miernik służący do pomiaru procesu lub funkcji realizowanych przez ekosystem lub odzwierciedlający zdolność ekosystemu do podjęcia tego konkretnego procesu lub funkcji: np. produktywność pierwotną netto, która jest wskaźnikiem produktywności roślin opartym na tempie magazynowania energii przez rośliny i udostępniania jej innym gatunkom w ekosystemie. Jest to podstawowy proces warunkujący funkcjonowanie ekosystemów. Jest związany z wieloma czynnikami, takimi jak różnorodność gatunkowa, ale nie mierzy tych czynników bezpośrednio; albo

b) Miernik, który mierzy zmiany w populacji naukowo zidentyfikowanych gatunków zagrożonych.

AR 38. Na poziomie ekosystemu można zastosować warstwy danych odzwierciedlające zmiany zasięgu i stanu ekosystemów, w tym poziomy rozdrobnienia siedlisk i łączności ekologicznej.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E4-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z bioróżnorodnością i ekosystemami

AR 39. Jednostka może zawrzeć ocenę swoich powiązanych produktów i usług narażonych na ryzyko w krótko-, średnio- i długoterminowych perspektywach czasowych oraz wyjaśnić, w jaki sposób określa się te produkty i usługi, jak szacuje się kwoty finansowe i jakie przyjmuje się krytyczne założenia.

AR 40. Określenie ilościowe ***przewidywanych skutków finansowych*** w ujęciu pieniężnym zgodnie z pkt 45 lit. a) może przybrać formę pojedynczej kwoty albo zakresu kwot.

▼C2

ESRS E5

WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ORAZ GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Spis treści

Cel

Związki z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarki o obiegu zamkniętym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-1 – Polityki związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-2 – Działania i zasoby związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-3 – Cele związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-4 – Zasoby wprowadzane

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-5 – Zasoby odprowadzane

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z wpływów, ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-1 – Polityki związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-2 – Działania i zasoby związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-3 – Cele związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-4 – Zasoby wprowadzane

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-5 – Zasoby odprowadzane

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

▼C2

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom ***oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie:

a) sposobu, w jaki jednostka wpływa na wykorzystanie zasobów, w tym na zasobooszczędność, unikanie wyczerpywania zasobów oraz zrównoważony środowiskowo wybór dostawców i wykorzystanie zasobów odnawialnych (określanego w niniejszym standardzie jako „wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym") pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych, rzeczywistych lub potencjalnych ***wpływów***;

b) wszelkich ***działań***, oraz wyniku takich działań, podjętych w celu zapobiegania rzeczywistym lub potencjalnym negatywnym wpływom wynikającym z wykorzystania zasobów lub w celu łagodzenia takich wpływów, w tym środków wprowadzonych przez jednostkę, aby przyczynić się do oddzielenia jej wzrostu gospodarczego od wykorzystania materiałów, oraz działań podjętych w celu uwzględnienia ryzyk i szans;

c) planów i zdolności jednostki w zakresie dostosowania swojej strategii i ***modelu biznesowego*** zgodnie z ***zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym***, w tym między innymi do minimalizacji ***odpadów***, utrzymania wartości produktów, materiałów i innych zasobów na najwyższym poziomie oraz zwiększenia ich efektywnego wykorzystania w produkcji i konsumpcji;

d) charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i szans jednostki związanych z jej wpływami i ***zależnościami*** wynikającymi z wykorzystania zasobów oraz gospodarki o obiegu zamkniętym oraz sposobu zarządzania nimi przez daną jednostkę; oraz

e) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów i zależności jednostki związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym.

2. W niniejszym standardzie określono wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat „wykorzystania zasobów" oraz „gospodarki o obiegu zamkniętym", a w szczególności dotyczące:

a) ***zasobów wprowadzanych***, w tym obiegu zamkniętego istotnych zasobów wprowadzanych, z uwzględnieniem zasobów odnawialnych i nieodnawialnych; oraz

b) ***zasobów odprowadzanych***, w tym informacje dotyczące produktów i materiałów; oraz

c) ***odpadów***.

3. ***Gospodarka o obiegu zamkniętym*** oznacza system gospodarczy, w którym możliwie jak najdłużej utrzymuje się wartości produktów, materiałów i innych zasobów w gospodarce, zwiększa ich wydajne wykorzystywanie w produkcji i konsumpcji i tym samym ogranicza wpływ na środowisko ich wykorzystywania, a także minimalizuje się powstawanie ***odpadów*** i uwalnianie ***substancji*** niebezpiecznych na wszystkich etapach ich cyklu życia, w tym poprzez stosowanie ***hierarchii postępowania z odpadami***. Celem jest maksymalizacja i utrzymanie wartości zasobów technicznych i biologicznych, produktów i materiałów poprzez stworzenie systemu, który uwzględnia ***trwałość***, optymalne użycie lub ponowne użycie, odnowienie, regenerację produktów, ***recykling*** i obieg składników odżywczych.

▼C2

4. Niniejszy standard opiera się na właściwych unijnych ramach legislacyjnych oraz ***politykach***, takich jak unijny Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE ([83]) (dyrektywa ramowa w sprawie odpadów) oraz strategia przemysłowa UE.

5. Aby ocenić przejście z dotychczasowego scenariusza postępowania, oznaczającego gospodarkę, w której wydobywa się wyczerpywalne zasoby w celu wytworzenia produktów, które są używane, a następnie wyrzucane („produkcja linearna"), na system gospodarki o obiegu zamkniętym, niniejszy standard opiera się na fizycznych przepływach zasobów, materiałów i produktów wykorzystywanych i wytwarzanych przez jednostkę w ramach wymogu dotyczącego ujawniania informacji E5-4 *Zasoby wprowadzane* i wymogu dotyczącego ujawniania E5-5 *Zasoby odprowadzane*.

Związki z innymi ESRS

6. Wykorzystanie zasobów jest główną siłą napędową innych wpływów na środowisko, takich jak zmiana klimatu, ***zanieczyszczenie***, woda i ***zasoby morskie*** oraz bioróżnorodność. ***Gospodarka o obiegu zamkniętym*** jest systemem, w ramach którego dąży się do zrównoważonego użytkowania zasobów przy pobieraniu, przetwarzaniu, wytwarzaniu i zużywaniu ***odpadów*** oraz zarządzaniu nimi. Taki system przynosi wiele korzyści dla środowiska, w szczególności ograniczenie zużycia materiałów, energii i ***emisji*** do powietrza (emisji gazów cieplarnianych lub innych zanieczyszczeń), ograniczenie ***poboru*** i ***zrzutów wody*** oraz ***regenerację*** przyrody ograniczającą wpływ na bioróżnorodność.

7. Aby zapewnić kompleksowy przegląd tego, które pozostałe kwestie środowiskowe mogą być istotne w kontekście wykorzystania zasobów oraz gospodarki o obiegu zamkniętym, odpowiednie wymogi dotyczące ujawniania informacji ujęto w innych środowiskowych ESRS w następujący sposób:

   a) w ESRS E1 *Zmiana klimatu*, który odnosi się w szczególności do ***emisji*** gazów cieplarnianych i źródeł energii (zużycia energii);

   b) w ESRS E2 *Zanieczyszczenie*, który dotyczy w szczególności emisji do wody, powietrza i ***gleby*** oraz ***substancji potencjalnie niebezpiecznych***;

   c) w ESRS E3 *Woda i zasoby morskie*, który odnosi się w szczególności do zasobów wodnych (zużycia wody) i zasobów morskich; oraz

   d) w ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy*, który dotyczy w szczególności ekosystemów, gatunków oraz surowców.

8. Wpływy jednostki związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym, w szczególności wpływy związane z ***odpadami***, mogą wpływać na ludzi i społeczności. Istotne negatywne wpływy dotyczące ***dotkniętych społeczności***, wynikające z przypisywanego jednostce wykorzystania zasobów oraz ***gospodarki o obiegu zamkniętym***, omówiono w ESRS S3 *Dotknięte społeczności*. Efektywne i powtórne wykorzystanie zasobów jest korzystne również dla konkurencyjności oraz dobrobytu gospodarczego.

9. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 1 *Wymogi ogólne* i ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

10. Wymogi niniejszej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 rozdział 4 *Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami* oraz wymogi te należy przedstawiać wraz z tymi ujawnianymi informacjami.

([83]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

▼C2

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

11. Jednostka opisuje proces identyfikacji istotnych ***wpływów, ryzyk i szans*** związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym, w szczególności w odniesieniu do ***zasobów wprowadzanych***, ***zasobów odprowadzanych*** oraz ***odpadów***, oraz przedstawia informacje na temat:

a) tego, czy jednostka dokonała przeglądu swoich zasobów i działalności w celu określenia rzeczywistych i potencjalnych ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** związanych z zanieczyszczeniem w ramach własnych operacji i w łańcuchu wartości na wyższym i niższym szczeblu, a jeśli tak – przedstawia również informacje na temat metod, założeń i narzędzi stosowanych w przeglądzie;

b) tego, czy i w jaki sposób jednostka przeprowadziła konsultacje, w szczególności z dotkniętymi społecznościami.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-1 – Polityki związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

12. Jednostka opisuje swoje polityki przyjęte w celu zarządzania swoimi istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym.

13. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada ***polityki*** dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** swoich istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** i ***szans*** związanych z wykorzystaniem zasobów oraz ***gospodarką o obiegu zamkniętym*** oraz zarządzania tymi wpływami, ryzykami i szansami.

14. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 12, zawierają informacje na temat przyjętych przez jednostkę ***polityk*** mających na celu zarządzanie jej istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym zgodnie z ESRS 2 MDR-P *Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem*.

15. Podsumowując, jednostka wskazuje, czy i w jaki sposób jej polityki odnoszą się do następujących kwestii, jeżeli są one istotne:

a) odejście od korzystania z zasobów pierwotnych, w tym względny wzrost wykorzystania zasobów wtórnych (pochodzących z recyklingu);

b) zrównoważone pozyskiwanie i wykorzystywanie zasobów odnawialnych.

16. W politykach poświęca się uwagę istotnym wpływom, ryzykom i szansom w ramach operacji własnych oraz na wyższym i niższym szczeblu łańcucha wartości.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-2 – Działania i zasoby związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

17. Jednostka ujawnia informacje dotyczące swoich działań związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym, a także zasoby przeznaczone na ich realizację.

▼C2

18. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat kluczowych ***działań*** podjętych i planowanych dla osiągnięcia celów i ***założeń polityki*** związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym.

19. Opis ***działań*** związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym i przeznaczonych na nie zasobów jest zgodny z zasadami określonymi w ESRS 2 MDR-A *Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.*

20. Oprócz ESRS 2 MDR-A jednostka może określić, czy i w jaki sposób działanie i zasoby obejmują:

a) wyższe poziomy efektywności gospodarowania zasobami w zakresie materiałów technicznych i biologicznych oraz wody, w szczególności w odniesieniu do surowców krytycznych i metali ziem rzadkich wymienionych w systemie informacji o surowcach;

b) wyższy wskaźnik wykorzystania surowców wtórnych (recyklatów);

c) zastosowanie projektowania pod kątem obiegu zamkniętego, w sposób prowadzący do uzyskania zwiększonej ***trwałości*** produktów i optymalizacji wykorzystania oraz wyższych wskaźników: ponownego użycia, naprawy, odtworzenia, przerobienia oraz wykorzystania do innych celów i recyklingu;

d) stosowanie praktyk biznesowych o obiegu zamkniętym, takich jak (i) ***działania*** związane z utrzymaniem wartości (konserwacja, naprawa, odtworzenie, przerobienie, pozyskiwanie komponentów, modernizacja i logistyka zwrotna, systemy o obiegu zamkniętym, handel detaliczny towarami używanymi), (ii) działania związane z maksymalizacją wartości (systemy produktowo-usługowe, modele biznesowe oparte na współpracy i gospodarce dzielenia się), (iii) działania związane z końcem cyklu życia (***recykling***, upcykling, rozszerzona odpowiedzialność producenta) oraz (iv) działania związane z wydajnością systemów (symbioza przemysłowa);

e) działania podjęte w celu zapobiegania wytwarzaniu ***odpadów*** na wyższym i niższym szczeblu łańcucha wartości jednostki; oraz

f) optymalizacja ***gospodarowania odpadami*** zgodnie z ***hierarchią postępowania z odpadami***.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-3 – Cele związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

21. Jednostka ujawnia informacje dotyczące wyznaczonych przez siebie celów związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym.

22. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat ***celów***, które obrała jednostka, aby wesprzeć swoje polityki związane z wykorzystaniem zasobów oraz ***gospodarką o obiegu zamkniętym*** oraz aby odnieść się do swoich istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych tą polityką.

23. Opis ***celów*** zawiera wymogi informacyjne określone w ESRS 2 MDR-T *Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów*.

24. Ujawnienie informacji wymagane na podstawie pkt 21 wskazuje, czy i jak ***cele*** jednostki odnoszą się do ***zasobów wprowadzanych*** i ***zasobów odprowadzanych***, w tym wpływów i wypływów ***odpadów*** oraz produktów i materiałów, a w szczególności do:

a) zwiększenia skali projektowania pod kątem obiegu zamkniętego (w tym np. w ramach projektowania z myślą o ***trwałości***, demontażu, możliwości naprawy, zdolności do recyklingu itp.);

▼C2

b) wzrostu ***wskaźnika powtórnego wykorzystania materiałów***;

c) minimalizacji wykorzystania surowców pierwotnych;

d) zrównoważonego pozyskiwania i wykorzystywania zasobów odnawialnych (zgodnie z zasadą wykorzystania kaskadowego);

e) ***gospodarowania odpadami***, w tym ich przygotowywania do odpowiedniego przetwarzania; oraz

f) innych kwestii związanych z wykorzystaniem zasobów lub gospodarką o obiegu zamkniętym.

25. Jednostka określa, do którego poziomu ***hierarchii postępowania z odpadami*** odnosi się dany cel.

26. Oprócz ESRS 2 MDR-T jednostka może określić, czy w procesie ustalania ***celów*** uwzględnione zostały ***progi ekologiczne*** i przydziały specyficzne dla danej jednostki. Jeżeli tak, jednostka może wskazać:

a) zidentyfikowane progi ekologiczne oraz metodykę zastosowaną do określenia takich progów;

b) czy progi te są specyficzne dla danej jednostki, a jeżeli tak, to w jaki sposób je wyznaczono; oraz

c) sposób, w jaki w jednostce przypisano odpowiedzialność za przestrzeganie zidentyfikowanych progów ekologicznych.

27. Jednostka określa w ramach informacji kontekstowych, czy ustalone i przedstawione przez nią ***cele*** są obowiązkowe (oparte na przepisach), czy dobrowolne.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-4 – Zasoby wprowadzane

28. Jednostka ujawnia informacje na temat zasobów wprowadzanych związanych z jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami.

29. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest umożliwienie pozyskania wiedzy na temat wykorzystania zasobów w ramach operacji własnych jednostki i jej łańcucha wartości na wyższym szczeblu.

30. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 28, obejmują opis ***zasobów wprowadzanych***, jeżeli są one istotne: produktów (w tym ***opakowań***) i materiałów (z wyszczególnieniem surowców krytycznych i metali ziem rzadkich), wody i rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w ramach operacji własnych jednostki oraz w całym jej łańcuchu wartości na wyższym szczeblu.

31. Jeżeli w ocenie jednostki zasoby wprowadzane stanowią istotną kwestię związaną ze zrównoważonym rozwojem, jednostka ujawnia następujące informacje na temat materiałów wykorzystanych do wytworzenia swoich produktów i usług w okresie sprawozdawczym, w tonach lub kilogramach:

a) masę całkowitą produktów oraz materiałów technicznych i biologicznych użytych w okresie sprawozdawczym;

▼C2

b) wartość procentową materiałów biologicznych (i biopaliw wykorzystywanych do celów innych niż energetyczne) wykorzystywanych do wytwarzania produktów i świadczenia usług przez jednostkę (w tym ***opakowań***) i pozyskanych w sposób zrównoważony, wraz z informacjami na temat stosowanego systemu certyfikacji i stosowania zasady wykorzystania kaskadowego; oraz

c) masę, zarówno w wartości bezwzględnej, jak i procentowej, ponownie użytych lub pochodzących z recyklingu komponentów, produktów i materiałów wtórnych, wykorzystywanych do wytwarzania produktów i świadczenia usług przez jednostkę (w tym opakowań).

32. Jednostka przedstawia informacje na temat metod zastosowanych w celu obliczenia tych danych. Jednostka określa, czy dane pochodzą z bezpośrednich pomiarów, czy z szacunków oraz ujawnia kluczowe przyjęte przez siebie założenia.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-5 – Zasoby odprowadzane

33. Jednostka ujawnia informacje na temat zasobów odprowadzanych, w tym odpadów, związanych z jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami.

34. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat:

a) tego, w jaki sposób jednostka przyczynia się do ***gospodarki o obiegu zamkniętym*** poprzez (i) projektowanie produktów i materiałów zgodnie z ***zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym*** oraz ii) zwiększanie lub maksymalizowanie zakresu, w jakim produkty, materiały i przetwarzanie ***odpadów*** są w praktyce ponownie wprowadzane do obiegu po pierwszym użyciu; oraz

b) strategii jednostki w zakresie ***gospodarowania odpadami*** i ograniczania ilości odpadów, zakresu, w jakim jednostka posiada wiedzę na temat sposobu gospodarowania odpadami przedkonsumenckimi w ramach jej własnej działalności.

Produkty i materiały

35. Jednostka przedstawia opis kluczowych produktów i materiałów powstających w procesie produkcji prowadzonym przez jednostkę i które zaprojektowano zgodnie z zasadami obiegu zamkniętego, w tym ***trwałości***, możliwości ponownego użycia, możliwości naprawy, demontażu, przerobienia, odtworzenia, ***recyklingu***, recyrkulacji w cyklu biologicznym lub optymalizacji wykorzystania produktu lub materiału poprzez zastosowanie innych modeli biznesowych o obiegu zamkniętym.

36. Jednostki, w przypadku których wypływy są istotne, ujawniają informacje na temat:

a) przewidywanej ***trwałości*** produktów wprowadzanych do obrotu przez jednostkę, w odniesieniu do przeciętnej wartości przyjętej w danej branży dla każdej grupy produktów;

b) możliwości naprawy produktów, przy użyciu ustalonego systemu oceny, tam gdzie to możliwe;

c) wskaźników zawartości materiałów nadających się do recyklingu w produktach i ***opakowaniach***.

Odpady

37. Jednostka ujawnia następujące informacje na temat całkowitej ilości ***odpadów*** pochodzących z własnych operacji, w tonach lub kilogramach:

a) całkowitą ilość wytworzonych odpadów;

▼C2

b) całkowitą ilość odpadów, w przypadku których uniknięto unieszkodliwiania, według masy, w podziale na ***odpady niebezpieczne*** i inne niż niebezpieczne oraz w podziale na następujące rodzaje procesu ***odzysku***:

i. przygotowanie do ponownego użycia;

ii. ***recykling***; oraz

iii. inne procesy odzysku;

c) ilość odpadów kierowanych do unieszkodliwienia, według masy, w podziale na rodzaj przetwarzania odpadów, oraz całkowitą ilość odpadów jako sumę wszystkich trzech rodzajów procesu odzysku, w podziale na ***odpady niebezpieczne*** i inne niż niebezpieczne. Rodzaje przetwarzania odpadów, o których należy ujawnić informacje to:

i. ***spalanie***;

ii. składowanie; oraz

iii. inne procesy unieszkodliwiania;

d) całkowitą ilość i wartość procentową odpadów niepoddanych recyklingowi ([84]).

38. Ujawniając informacje o składzie ***odpadów***, jednostka wskazuje:

a) strumienie odpadów, istotne dla jej sektora lub działalności (np. odpady przeróbcze w przypadku jednostki z sektora górnictwa, odpady elektroniczne w przypadku jednostki z sektora elektroniki ***konsumenckiej*** (użytkowej) lub odpady żywnościowe w przypadku jednostki z sektora rolnictwa lub branży turystyczno-hotelarskiej); oraz;

b) materiały, które występują w odpadach (np. biomasa, metale, minerały niemetaliczne, tworzywa sztuczne, wyroby włókiennicze, surowce krytyczne i metale ziem rzadkich).

39. Jednostka ujawnia również całkowitą ilość wytworzonych przez nią ***odpadów niebezpiecznych*** i odpadów promieniotwórczych, przy czym odpady promieniotwórcze zdefiniowano w art. 3 ust. 7 dyrektywy Rady 2011/70/Euratom ([85]).

40. Jednostka przedstawia informacje kontekstowe na temat metod zastosowanych w celu obliczenia tych danych, a w szczególności kryteria i założenia zastosowane w celu ustalenia i klasyfikacji produktów zaprojektowanych według zasad obiegu zamkniętego zgodnie z pkt 35. Jednostka określa, czy dane pochodzą z bezpośrednich pomiarów czy z szacunków; oraz ujawnia informacje o zastosowanych kluczowych założeniach.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

41. Jednostka ujawnia przewidywane skutki finansowe istotnych ryzyk i szans wynikających z wpływów związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym.

([84]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 13 w tabeli 2 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Wskaźnik odpadów niepoddawanych recyklingowi”).

([85]) Dyrektywa Rady 2011/70/Euratom z dnia 19 lipca 2011 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe w zakresie odpowiedzialnego i bezpiecznego gospodarowania wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi (Dz.U. L 199 z 2.8.2011, s. 48). Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Wskaźnik odpadów niebezpiecznych i odpadów promieniotwórczych”).

▼C2

42. Informacje wymagane na podstawie pkt 41 stanowią uzupełnienie informacji na temat bieżących skutków finansowych dla sytuacji finansowej, wyników finansowych i przepływów pieniężnych podmiotu za okres sprawozdawczy wymaganych zgodnie z ESRS 2 SBM-3 pkt 48 lit d). Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat:

a) ***przewidywanych skutków finansowych*** powodowanych przez istotne ***ryzyka*** wynikające z istotnych ***wpływów*** i ***zależności*** związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym oraz sposobu, w jaki te ryzyka mają (lub zgodnie z racjonalnymi oczekiwaniami mogą mieć) istotny wpływ na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej; oraz

b) przewidywanych skutków finansowych wynikających z istotnych szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym.

43. Ujawniane informacje obejmują:

a) określenie ilościowe ***przewidywanych skutków finansowych*** w ujęciu pieniężnym przed uwzględnieniem działań związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym lub, jeśli nie jest to możliwe bez ponoszenia nadmiernych kosztów lub podejmowania nadmiernych wysiłków, informacje jakościowe. W przypadku ***skutków finansowych*** wynikających z istotnych szans określenie ilościowe nie jest wymagane, jeżeli skutkowałoby ujawnieniem informacji, które nie posiadają wymaganych cech jakościowych (zob. ESRS 1 dodatek B *Jakościowe cechy informacji*);

b) opis uwzględnionych skutków, wpływów i zależności, do których skutki te się odnoszą, oraz perspektyw czasowych, w których mogą się one pojawić;

c) krytyczne założenia wykorzystane do celów ilościowego określenia ***przewidywanych skutków finansowych*** oraz źródeł i poziomu niepewności związanych z tymi założeniami.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS E5. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

ESRS 2 OGÓLNE UJAWNIANIE INFORMACJI

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

AR 1. W ramach oceny ***istotności*** podtematów dotyczących środowiska jednostka ocenia istotność wykorzystania zasobów oraz gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach własnych operacji i łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu i może wziąć pod uwagę cztery poniższe etapy, znane również jako podejście LEAP:

a) Etap 1: zlokalizowanie (ang. „locate”) wspólnej płaszczyzny z przyrodą w ramach własnych operacji jednostki oraz w całym ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu;

b) Etap 2: ocenę (ang. evaluate) ***zależności*** i wpływów;

c) Etap 3: ocenę (ang. „assess”) istotnych ryzyk i szans;

d) Etap 4: przygotowanie (ang. „prepare”) wyników oceny istotności i związaną z nimi sprawozdawczość.

AR 2. W odniesieniu do ESRS E5, etapy 1 i 2 opierają się głównie na ocenach ***istotności*** przeprowadzonych w ramach ESRS E1 (w tym zużycie energii), ESRS E2 (zanieczyszczenie), ESRS E3 (zasoby morskie, zużycie wody) i ESRS E4 (bioróżnorodność, ekosystemy, surowce). Faktycznym celem ***gospodarki o obiegu zamkniętym*** jest ograniczenie wpływu użytkowania produktów, materiałów i innych zasobów na środowisko, minimalizowanie ilości ***odpadów*** i uwalniania ***substancji*** niebezpiecznych, a tym samym zmniejszenie wpływów na przyrodę. Ten wymóg dotyczący stosowania koncentruje się głównie na trzecim etapie podejścia LEAP, podczas gdy czwarty etap odnosi się do wyniku tego procesu.

AR 3. W procesie oceny ***istotności wpływów***, ***zależności***, ***ryzyk*** i ***szans*** uwzględnia się zapisy w ESRS 2 IRO-1 *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans* oraz IRO-2 *Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniem jednostki dotyczącym zrównoważonego rozwoju*.

AR 4. Podtematy związane z wykorzystaniem zasobów oraz ***gospodarką o obiegu zamkniętym*** uwzględnione w ocenie ***istotności*** obejmują:

a) ***zasoby wprowadzane***, w tym obieg zamknięty istotnych zasobów wprowadzanych, z uwzględnieniem optymalizacji wykorzystania zasobów, intensywności eksploatacji materiałów i produktów oraz zasobów odnawialnych i nieodnawialnych;

b) ***zasoby odprowadzane*** związane z produktami i usługami; oraz

c) ***gospodarowanie odpadami***, w tym ***odpadami niebezpiecznymi*** i odpadami innymi niż niebezpieczne.

▼C2

AR 5. Na etapie trzecim, aby ocenić istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** na podstawie wyników etapów pierwszego i drugiego, jednostka może:

a) dokonać identyfikacji ***ryzyk przejścia*** i szans związanych z przejściem w ramach własnych operacji oraz w ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu, w tym ryzyka utrzymania ***scenariusza*** dotychczasowego postępowania:

i. ryzyka ***politycznego*** i prawnego, np. zakazów wydobywania i wykorzystywania zasobów nieodnawialnych, przepisów dotyczących przetwarzania ***odpadów***;

ii. technologii, np. wprowadzania na rynek nowych technologii w celu zastąpienia dotychczasowego wykorzystania produktów i materiałów;

iii. rynku, np. zmiany podaży, popytu i finansowania;

iv. reputacji, np. zmieniających się zachowań społecznych, zachowań klientów oraz postrzegania przez społeczeństwo;

b) dokonać identyfikacji ***ryzyk fizycznych***, w tym ryzyka związanego z wyczerpaniem zasobów i wykorzystaniem pierwotnych i innych niż pierwotne zasobów odnawialnych oraz zasobów nieodnawialnych;

c) określić szanse kategoryzowane według:

i. zasobooszczędności: np. przejścia na bardziej wydajne usługi i procesy wymagające mniejszych zasobów, ekoprojektu zapewniającego ***długą żywotność***, możliwość naprawy, ponownego użycia i recyklingu, produktów ubocznych, systemów zwrotu, oddzielenia działalności od wydobycia materiałów, intensyfikacji wykorzystania materiałów w obiegu zamkniętym, utworzenia systemu umożliwiającego dematerializację (np. digitalizacja, poprawa wskaźników wykorzystania, redukcja masy); praktyk zapewniających, aby produkty i materiały były zbieranie, sortowane i ponownie użyte, naprawiane, odnawiane, regenerowane;

ii. rynków: np. popytu na mniej zasobochłonne produkty i usługi oraz nowych modeli biznesowych, takich jak produkt jako usługa, płacenie w miarę użytkowania, wspólne użytkowanie, leasing;

iii. finansowania: np. dostępu do zielonych funduszy, obligacji lub kredytów i pożyczek;

iv. odporności: np. dywersyfikacji zasobów oraz działalności gospodarczej (np. uruchomienia nowej jednostki gospodarczej w celu recyklingu nowych materiałów), inwestowania w zieloną infrastrukturę, przyjęcia mechanizmów ***recyklingu*** i obiegu zamkniętego, które pozwalają zmniejszyć ***zależności***, zdolności jednostki do zabezpieczenia przyszłych zapasów i przepływów zasobów; oraz

v. reputacji.

▼C2

AR 6. Jednostka może uwzględnić następujące metody na potrzeby oceny ***wpływów, ryzyk*** i ***szans*** w odniesieniu do operacji własnych oraz w całym ***łańcuchu wartości*** na wyższym i niższym szczeblu:

a) zalecenie Komisji (UE) 2021/2279 w sprawie stosowania metod oznaczania śladu środowiskowego do pomiaru efektywności środowiskowej w cyklu życia produktów i organizacji oraz informowania o niej (załącznik I – Ślad środowiskowy produktu; załącznik III – Ślad środowiskowy organizacji); oraz

b) oraz analiza przepływu materiałów przeprowadzona przez Europejską Agencję Środowiska.

AR 7. Przedstawiając informacje o wynikach oceny ***istotności***, jednostka uwzględnia:

a) wykaz jednostek gospodarczych powiązanych z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z wykorzystaniem zasobów oraz ***gospodarką o obiegu zamkniętym*** w kontekście produktów i usług jednostki oraz wytwarzanych przez nią ***odpadów***;

b) wykaz i hierarchię istotnych zasobów wykorzystywanych przez jednostkę;

c) istotne wpływy i ryzyka wynikające z utrzymania dotychczasowego scenariusza postępowania;

d) istotne szanse związane z gospodarką o obiegu zamkniętym;

e) istotne wpływy i ryzyka związane z przejściem na gospodarkę o obiegu zamkniętym; oraz

f) etapy ***łańcucha wartości***, w których występuje koncentracja wykorzystania zasobów, ryzyka oraz negatywnych wpływów.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-1 – Polityki związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

AR 8. Polityki opisane w ramach niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji mogą być zintegrowane z szerszymi politykami środowiskowymi lub politykami związanymi ze zrównoważonym rozwojem obejmującymi różne podtematy.

AR 9. Przedstawiając informacje o swoich politykach, jednostka uwzględnia czy i w jaki sposób jej polityki odnoszą się do:

a) ***hierarchii postępowania z odpadami***: a) zapobiegania; b) przygotowywania do ponownego użycia; c) ***recyklingu***; d) innych ***metod odzysku***, np. odzysku energii; oraz e) unieszkodliwiania. W tym kontekście przetwarzania ***odpadów*** nie można uznawać za odzysk;

b) nadawania wyższego priorytetu unikaniu powstawania lub minimalizowaniu ilości odpadów (ponowne wykorzystanie, naprawa, odtworzenie, przerobienie i wykorzystanie do innych celów) niż przetwarzaniu odpadów (recykling). Należy również wziąć pod uwagę koncepcje ekoprojektu ([86]), odpadów jako zasobów lub odpadów pokonsumenckich (na końcu cyklu życia produktu ***konsumenckiego***).

AR 10. Określając swoją politykę, jednostka może uwzględnić dokument „Categorisation system for the circular economy" [„System kategoryzacji na potrzeby gospodarki o obiegu zamkniętym"], w którym opisano modele projektowania pod kątem obiegu zamkniętego i produkcji o obiegu zamkniętym, modele użytkowania w obiegu zamkniętym, modele ***odzyskiwania*** wartości w obiegu zamkniętym i wspierania obiegu zamkniętego zgodnie z zasadami dziewięciu strategii lub zasad „R" ***gospodarki o obiegu zamkniętym***: brak zgody, ponowne przemyślenie, ograniczenie ilości, ponowne wykorzystanie, naprawa, odtworzenie, przerobienie, wykorzystanie do innych celów i recykling (ang. refuse, rethink, reduce, re-use, repair, refurbish, remanufacture, repurpose and recycle).

([86]) Ustanowione dyrektywą 2009/125/WE. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10).

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-2 – Działania i zasoby związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

AR 11. W ramach przekazywania informacji na podstawie pkt 17 i biorąc pod uwagę to, że zasoby są wspólne i że strategie dotyczące ***gospodarki o obiegu zamkniętym*** mogą wymagać działań zbiorowych, jednostka może wyszczególnić ***działania*** podjęte w celu współdziałania na wyższym i niższym szczeblu ***łańcucha wartości*** lub lokalnej sieci w zakresie rozwoju współpracy lub inicjatyw wzmacniających obieg zamknięty produktów i materiałów.

AR 12. Jednostka może określić w szczególności:

a) jak przyczynia się do gospodarki o obiegu zamkniętym, uwzględniając np. inteligentne systemy zbierania ***odpadów***;

b) pozostałe ***zainteresowane strony*** zaangażowane w ***działania*** zbiorowe: konkurenci, ***dostawcy***, sprzedawcy detaliczni, klienci, inni partnerzy biznesowi, społeczności lokalne i władze, agencje rządowe;

c) opis organizacji współpracy lub inicjatywy, w tym konkretnego wkładu jednostki, oraz roli odgrywanej w projekcie przez poszczególne zainteresowane strony.

AR 13. ***Działania*** mogą obejmować własne operacje lub łańcuch wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-3 – Cele związane z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

AR 14. Jeżeli przy ustalaniu ***celów*** jednostka odnosi się do ***progów ekologicznych***, jednostka ta może odwołać się do tymczasowych wytycznych [Initial Guidance for Business (Wstępne wytyczne dla biznesu), wrzesień 2020] wydanych w ramach inicjatywy Science-Based Targets Initiative for Nature (SBTN) lub do wszelkich innych wytycznych z naukowo uznaną metodyką, która pozwala na ustalenie celów opartych na nauce przez określenie progów ekologicznych i, w stosownych przypadkach, przydziałów specyficznych dla danej organizacji. Progi ekologiczne mogą mieć charakter lokalny, krajowy lub globalny.

AR 15. Przedstawiając informacje o ***celach***, jednostka nadaje priorytet celom określonym w wartości bezwzględnej.

AR 16. Przedstawiając informacje o ***celach*** zgodnie z pkt 24, jednostka uwzględnia etap produkcji, etap eksploatacji i koniec okresu funkcjonalności produktów i materiałów.

AR 17. Przedstawiając informacje na temat ***celów*** związanych z pierwotnymi ***surowcami*** odnawialnymi na podstawie pkt 24 lit. c), jednostka uwzględnia, w jaki sposób te cele mogą wpływać na ***utratę bioróżnorodności***, również w świetle ESRS E4.

AR 18. Jednostka może ujawniać inne ***cele*** na podstawie pkt 24 lit. f), w tym w odniesieniu do zrównoważonego środowiskowo wyboru dostawców. W takim przypadku jednostka wyjaśnia przyjętą przez siebie definicję zrównoważonego środowiskowo wyboru dostawców oraz sposób, w jaki wiąże się ona z celem określonym w pkt 22.

AR 19. ***Cele*** mogą obejmować własne operacje lub łańcuch wartości jednostki na wyższym i niższym szczeblu.

▼C2

AR 20. Jednostka może określić, czy cel ten dotyczy niedociągnięć związanych z kryteriami istotnego wkładu w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym określonymi w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852. W przypadku niespełnienia kryteriów dotyczących zasady „nie czyń poważnych szkód" w odniesieniu do gospodarki o obiegu zamkniętym, określonych w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 10 ust. 3, art. 11 ust. 3, art. 12 ust. 2, art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/852, jednostka może określić, czy cel ten dotyczy niedociągnięć związanych z tymi kryteriami.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-4 – Zasoby wprowadzane

AR 21. ***Zasoby wprowadzane*** mogą obejmować następujące kategorie: urządzenia informatyczne, wyroby włókiennicze, meble, budynki, maszyny ciężkie, maszyny wagi średniej, maszyny lekkie, transport ciężki, transport wagi średniej, transport lekki i sprzęt magazynowy. W odniesieniu do materiałów, wskaźniki zasobów wprowadzanych obejmują surowce, ***materiały dodatkowe do produkcji*** oraz półprodukty lub części.

AR 22. Jeśli jednostka podlega przepisom pkt 31, może również zapewnić przejrzystość w zakresie materiałów, które pochodzą ze strumienia ***produktów ubocznych***/***odpadów*** (np. ścinki materiału, który wcześniej nie wchodził w skład produktu).

AR 23. Mianownik wskaźnika procentowego wymaganego na podstawie pkt 31 lit. b) i pkt 31 lit. c) stanowi masa całkowita materiałów użytych w okresie sprawozdawczym.

AR 24. Przekazywane dane dotyczące użycia mają odzwierciedlać materiał w stanie oryginalnym i nie należy przedstawiać danych po poddaniu ich dalszej manipulacji, np. podając je jako „suchą masę".

AR 25. W przypadkach gdy kategorie ponownego użycia i recyklingu pokrywają się, jednostka precyzuje, w jaki sposób uniknięto podwójnego liczenia i jakich dokonano wyborów.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-5 – Zasoby odprowadzane

AR 26. Informacje o produktach i materiałach, które należy dostarczyć zgodnie z pkt 35, odnoszą się do wszystkich materiałów i produktów, które powstają w procesie produkcji jednostki i które przedsiębiorstwo wprowadza na rynek (w tym ***opakowań***).

AR 27. Przy wyliczaniu wskaźnika jednostka stosuje jako mianownik masę całkowitą materiałów użytych w okresie sprawozdawczym.

AR 28. Jednostka może ujawniać swój udział w ***gospodarowaniu odpadami*** po zakończeniu cyklu życia produktu, na przykład za pośrednictwem systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta lub systemów zwrotu.

AR 29. Przez rodzaj ***odpadów*** należy rozumieć ***odpady niebezpieczne*** albo odpady inne niż niebezpieczne. Niektóre szczególne odpady, takie jak odpady promieniotwórcze, mogą być również przedstawione jako oddzielny rodzaj.

AR 30. Analizując strumienie ***odpadów***, które są istotne dla jej sektorów lub rodzajów działalności, jednostka może wziąć pod uwagę wykaz opisów odpadów umieszczony w europejskim katalogu odpadów.

AR 31. Przykłady innych rodzajów procesów ***odzysku*** na podstawie pkt 37 lit. b) ppkt (iii) można znaleźć w załączniku II do dyrektywy 2008/98/WE (dyrektywa ramowa w sprawie odpadów).

AR 32. Przykłady innych rodzajów procesów unieszkodliwiania na podstawie pkt 37 lit. c) ppkt (iii) można znaleźć w załączniku I do dyrektywy 2008/98/WE (dyrektywa ramowa w sprawie odpadów).

▼C2

AR 33. Przedstawiając informacje kontekstowe zgodnie z pkt 40, jednostka może:

a) wyjaśnić przyczyny dużej masy ***odpadów*** kierowanych do unieszkodliwienia (np. lokalne przepisy zabraniające składowania określonych rodzajów odpadów);

b) opisać praktyki sektorowe, standardy sektorowe lub przepisy zewnętrzne, które nakazują określony proces unieszkodliwiania; oraz

c) określić, czy dane są oparte na modelu, czy pochodzą z bezpośrednich pomiarów, takich jak karty przekazania odpadów przygotowane przez podmioty zbierające odpady na podstawie umowy.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji E5-6 – Przewidywane skutki finansowe wynikające z istotnych ryzyk i szans związanych z wykorzystaniem zasobów oraz gospodarką o obiegu zamkniętym

AR 34. W ramach przekazywania informacji na podstawie pkt 42 lit. b) jednostka może zilustrować i opisać, w jaki sposób zamierza zwiększyć utrzymanie wartości.

AR 35. Jednostka może zawrzeć ocenę swoich powiązanych produktów i usług narażonych na ryzyko w krótko-, średnio- i długoterminowych perspektywach czasowych oraz wyjaśnić, w jaki sposób określa się te produkty i usługi, jak szacuje się kwoty finansowe i jakie przyjmuje się krytyczne założenia.

AR 36. Określenie ilościowe ***przewidywanych skutków finansowych*** w ujęciu pieniężnym zgodnie z pkt 43 lit. a) może przybrać formę zakresu kwot.

▼C2

ESRS S1

WŁASNE ZASOBY PRACOWNICZE

Spis treści

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-1 – Polityki związane z własnymi zasobami pracowniczymi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-2 – Procedury współpracy z własnymi zasobami pracowniczymi i przedstawicielami pracowników w kwestiach wpływów

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez własne zasoby pracownicze

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na własne zasoby pracownicze oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z własnymi zasobami pracowniczymi oraz skuteczność tych działań

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-6 – Charakterystyka pracowników jednostki

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-7 – Charakterystyka osób niebędących pracownikami stanowiących własne zasoby pracownicze jednostki

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-8 – Zakres rokowań zbiorowych i dialogu społecznego

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-9 – Mierniki różnorodności

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-10 – Adekwatna płaca

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-11 – Ochrona socjalna

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-12 – Osoby z niepełnosprawnościami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-13 – Mierniki dotyczące szkoleń i rozwoju umiejętności

▼C2

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-14 – Mierniki bezpieczeństwa i higieny pracy

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-15 – Mierniki równowagi między życiem zawodowym a prywatnym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-16 – Mierniki wynagrodzeń (luka płacowa i całkowite wynagrodzenie)

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-17 – Incydenty, skargi i poważne wpływy na przestrzeganie praw człowieka

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– Cel

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-1 – Polityki związane z własnymi zasobami pracowniczymi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-2 – Procedury współpracy z własnymi zasobami pracowniczymi i przedstawicielami pracowników w kwestiach wpływów

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez własne zasoby pracownicze

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na własne zasoby pracownicze oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z własnymi zasobami pracowniczymi oraz skuteczność tych działań

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-6 – Charakterystyka pracowników jednostki

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-7 – Charakterystyka osób niebędących pracownikami stanowiących własne zasoby pracownicze jednostki

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-8 – Zakres rokowań zbiorowych i dialogu społecznego

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-9 – Mierniki różnorodności

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-10 – Adekwatna płaca

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-11 – Ochrona socjalna

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-12 – Osoby z niepełnosprawnościami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-13 – Mierniki dotyczące szkoleń i rozwoju umiejętności

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-14 – Mierniki bezpieczeństwa i higieny pracy

▼C2

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-15 – Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-16 – Mierniki wynagrodzeń (luka płacowa i całkowite wynagrodzenie)

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-17 – Incydenty, skargi i poważne wpływy na przestrzeganie praw człowieka

Dodatek A.1: Wymogi dotyczące stosowania odnoszące się do przypadków ujawnienia informacji związanych z ESRS 2

Dodatek A.2: Wymogi dotyczące stosowania ESRS S1-1 Polityki związane z własnymi zasobami pracowniczymi

Dodatek A.3: Wymogi dotyczące stosowania ESRS S1-4 Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na własne zasoby pracownicze oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z własnymi zasobami pracowniczymi, a także skuteczność tych działań

Dodatek A.4: Wymogi dotyczące stosowania ESRS S1-5 Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią ***użytkownikom oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie istotnych ***wpływów*** jednostki na jej ***własne zasoby pracownicze***, jak również powiązanych istotnych ***ryzyk*** i ***szans***, w tym:

   a) sposobu, w jaki jednostka wpływa na ***własne zasoby pracownicze*** pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych faktycznych lub potencjalnych wpływów;

   b) wszelkich ***działań*** podjętych w celu zapobiegania faktycznym lub potencjalnym negatywnym wpływom, ich łagodzenia lub naprawy ich skutków oraz w celu uwzględnienia ryzyk i szans, a także wyniku tych działań;

   c) charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i szans jednostki wynikających z wpływów i ***zależności*** jednostki związanych z jej własnymi zasobami pracowniczymi oraz sposobu zarządzania nimi przez jednostkę; oraz

   d) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów i zależności jednostki związanych z własnymi zasobami pracowniczymi.

2. Aby osiągnąć ten cel, w niniejszym standardzie wymagane jest również wyjaśnienie ogólnego podejścia przyjętego przez jednostkę w celu identyfikacji wszelkich istotnych faktycznych i potencjalnych ***wpływów*** na ***własne zasoby pracownicze*** oraz zarządzania tym wpływami w odniesieniu do następujących społecznych czynników lub kwestii, w tym związanych z prawami człowieka:

   a) warunków pracy, w tym:

      i. bezpieczeństwa zatrudnienia;

      ii. czasu pracy;

      iii. ***adekwatnej płacy***;

      iv. ***dialogu społecznego***;

      v. wolności zrzeszania się, istnienia rad zakładowych oraz praw pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa;

▼C2

vi. ***rokowań zbiorowych***, w tym odsetka zasobów pracowniczych jednostki objętych układami zbiorowymi;

vii. równowagi między życiem zawodowym a prywatnym; oraz

viii. zdrowia i bezpieczeństwa;

b) ***równego traktowania*** i ***równych szans*** dla wszystkich, w tym:

i. równouprawnienia płci i równości ***wynagrodzeń*** za pracę o takiej samej wartości;

ii. ***szkoleń*** i ***rozwoju*** umiejętności;

iii. zatrudnienia i integracji ***osób z niepełnosprawnościami***;

iv. środków zapobiegania przemocy i ***molestowaniu*** w miejscu pracy; oraz

v. różnorodności;

c) innych praw związanych z pracą, w tym praw odnoszących się do:

i. pracy dzieci;

ii. ***pracy przymusowej***;

iii. odpowiednich warunków mieszkaniowych; oraz

iv. prywatności.

3. W niniejszym standardzie wymagane jest także wyjaśnienie, w jaki sposób takie ***wpływy*** i ***zależności*** jednostki związane z jej ***własnymi zasobami pracowniczymi*** mogą stworzyć istotne ***ryzyka*** lub ***szanse*** dla jednostki. Na przykład w odniesieniu do kwestii równości szans ***dyskryminacja*** przy zatrudnianiu i awansowaniu w stosunku do kobiet może ograniczyć dostęp jednostki do wykwalifikowanej siły roboczej i zaszkodzić jej reputacji. Polityki mające na celu zwiększenie reprezentacji kobiet w zasobach pracowniczych i na wyższych stanowiskach kierowniczych może z kolei przynieść pozytywne skutki, takie jak zwiększenie puli wykwalifikowanej siły roboczej i poprawa reputacji jednostki.

4. Niniejszy standard obejmuje ***własne zasoby pracownicze*** jednostki, przez które rozumie się zarówno osoby pozostające w stosunku pracy z jednostką („***pracownicy***”), jak i ***osoby niebędące pracownikami***, związane z jednostką umowami dotyczącymi świadczenia pracy („osoby samozatrudnione”) albo zapewnione przez jednostki prowadzące głównie „działalność związaną z zatrudnieniem” (kod NACE N78). Zob. wymóg dotyczący stosowania nr 3 dla zapoznania się z przykładami osób objętych pojęciem „własne zasoby pracownicze”. Informacje, które należy ujawnić w odniesieniu do osób niebędących pracownikami, nie wpływają na ich status na mocy obowiązującego prawa pracy.

5. Niniejszy standard nie obejmuje osób wykonujących pracę w ***łańcuchu wartości*** jednostki na wyższym ani niższym szczeblu; te kategorie pracowników uwzględniono w ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*.

6. Zgodnie ze standardem od jednostek wymaga się opisywania ***własnych zasobów pracowniczych***, w tym zasadniczych cech ***pracowników*** i ***osób niebędących pracownikami***, którzy należą do własnych zasobów pracowniczych. Opis ten zapewnia ***użytkownikom*** zrozumienie struktury ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki i pomaga osadzić w kontekście informacje przekazywane w drodze innych ujawnień.

▼C2

7. Celem standardu jest również umożliwienie ***użytkownikom*** zrozumienia stopnia, w jakim jednostka spełnia wymogi lub przestrzega międzynarodowych i europejskich instrumentów i konwencji dotyczących praw człowieka, w tym Międzynarodowej karty praw człowieka, Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy oraz podstawowych konwencji MOP, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, Europejskiej konwencji praw człowieka, zrewidowanej Europejskiej karty społecznej, Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, priorytetów ***polityki*** UE określonych w Europejskim filarze praw socjalnych oraz przepisów Unii, w tym dorobku prawnego UE w zakresie prawa pracy.

Związek z innymi ESRS

8. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu ESRS 1 *Zasady ogólne* i ESRS 2 *Wymogi ogólne*.

9. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*, ESRS S3 *Dotknięte społeczności*, oraz ESRS S4 *Konsumenci i użytkownicy końcowi*.

10. W celu zapewnienia skutecznej sprawozdawczości sprawozdawczość zgodnie z niniejszym standardem powinna być konsekwentna, spójna i w stosownych przypadkach wyraźnie powiązana ze sprawozdawczością dotyczącą ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** jednostki zgodnie z ESRS S2.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

11. Wymogi tej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 dotyczącym strategii (SBM). Wynikające z tego ujawniane informacje przedstawia się wraz z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2, z wyjątkiem ESRS 2 SBM-3, w przypadku których jednostka ma możliwość przedstawienia ujawnianych informacji razem z tematycznymi ujawnieniami informacji.

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

12. Odpowiadając na wymogi ESRS 2 SBM-2, jednostka ujawnia, w jaki sposób interesy, poglądy i prawa osób należących do własnych zasobów pracowniczych jednostki, w tym poszanowanie ich praw człowieka, wpływają na jej strategię i ***model biznesowy***. ***Własne zasoby pracownicze*** jednostki stanowią kluczową grupę ***zainteresowanych stron***, na które jednostka wywiera wpływ.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

13. Odpowiadając na wymogi ESRS 2 SBM-3 pkt 48, jednostka ujawnia:

a) czy i w jaki sposób faktyczne i potencjalne ***wpływy*** na ***własne zasoby pracownicze*** określone w ESRS 2 IRO-1 – *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans:* (i) wynikają ze strategii i ***modeli biznesowych*** jednostki lub są z nimi powiązane, a także (ii) są uwzględniane w strategii i modelu biznesowym jednostki oraz przyczyniają się do ich dostosowywania; oraz

b) związek między istotnymi ***ryzykami*** i ***szansami*** wynikającymi z wpływów i ***zależności*** związanych z własnymi zasobami pracowniczymi jednostki oraz jej strategią i modelem biznesowym.

▼C2

14. Spełniając wymogi określone w pkt 48, jednostka ujawnia, czy wszystkie osoby będące ***własnymi zasobami pracowniczymi*** jednostki, na które może ona istotnie wpływać, są objęte zakresem ujawnienia informacji zgodnie z ESRS 2. Te istotne ***wpływy*** obejmują wpływy związane z własnymi operacjami i ***łańcuchem wartości*** jednostki, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także relacji biznesowych. Jednostka przedstawia ponadto następujące informacje:

    a) krótki opis rodzajów ***pracowników*** i ***osób niebędących pracownikami*** należących do własnych zasobów pracowniczych jednostki, na których jej operacje wpływają w istotny sposób, oraz wskazanie, czy są to ***pracownicy***, osoby samozatrudnione czy osoby zapewnione przez jednostki będące osobami trzecimi prowadzące głównie działalność związaną z zatrudnieniem;

    b) w przypadku istotnych negatywnych wpływów – czy są one (i) powszechne lub systemowe w kontekście, w którym jednostka prowadzi działalność (np. ***praca dzieci***, praca ***przymusowa*** lub obowiązkowa w określonych krajach lub regionach spoza UE) albo (ii) związane z indywidualnymi ***przypadkami*** (na przykład wypadkiem przy pracy lub wyciekiem ropy naftowej);

    c) w przypadku istotnych pozytywnych wpływów – krótki opis działań, które je wywołują, opis rodzajów pracowników i osób niebędących pracownikami jednostki należących do jej własnych zasobów pracowniczych, na które jej działalność ma lub może mieć pozytywny wpływ; jednostka może również ujawnić, czy pozytywne wpływy występują w określonych państwach lub regionach;

    d) informacje na temat istotnych ***ryzyk*** i ***szans*** dla jednostki, wynikających z wpływów i ***zależności*** jednostki związanych z jej własnymi zasobami pracowniczymi;

    e) informacje na temat wszelkich istotnych wpływów na ***własne zasoby pracownicze*** jednostki, które mogą wynikać z ***planów przejścia*** mających na celu zmniejszenie negatywnych wpływów na środowisko i zwiększenie ekologicznego i neutralnego dla klimatu charakteru operacji, w tym informacje na temat wpływów na własne zasoby pracownicze jednostki spowodowanych jej planami i ***działaniami*** na rzecz ograniczenia ***emisji*** dwutlenku węgla zgodnie z umowami międzynarodowymi. Wpływy, ryzyka i szanse obejmują restrukturyzację i spadek zatrudnienia, a także szanse wynikające z tworzenia miejsc pracy oraz przekwalifikowania lub podnoszenia kwalifikacji;

    f) wykaz operacji narażonych na znaczące ryzyko wystąpienia ***przypadków pracy przymusowej*** lub pracy obowiązkowej ([87]) ze względu na:

        i. rodzaj operacji (taki jak działalność zakładu produkcyjnego); lub

        ii. państwa lub obszary geograficzne, w których operacje uważane są za zagrożone;

    g) wykaz operacji narażonych na znaczące ryzyko wystąpienia przypadków ***pracy dzieci*** ([88]) ze względu na:

        i. rodzaj operacji (taki jak działalność zakładu produkcyjnego); lub

        ii. państwa lub obszary geograficzne, w których operacje uważane są za zagrożone.

([87]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowych wskaźników związanych z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 13 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji „Działania i dostawcy narażeni na znaczące ryzyko wystąpienia przypadków pracy przymusowej”).

([88]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowych wskaźników związanych z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 12 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji „Działania i dostawcy narażeni na znaczące ryzyko wystąpienia przypadków pracy dzieci”).

▼C2

15. Opisując główne rodzaje osób będących ***własnymi zasobami pracowniczymi*** jednostki, na które ma lub może ona mieć negatywny wpływ, w oparciu o ocenę ***istotności*** określoną w ESRS 2 IRO 1 jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób uzyskała wiedzę na temat większego narażenia na szkody osób o szczególnych cechach, pracujących w określonych kontekstach lub podejmujących określone działania.

16. Jeżeli istnieją istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** wynikające z ***wpływów*** i ***zależności*** jednostki związanych z jej ***własnymi zasobami pracowniczymi***, które to ryzyka i szanse dotyczą określonych grup osób (na przykład konkretnych grup wiekowych lub osób pracujących w określonej fabryce lub kraju), a nie całych własnych zasobów pracowniczych jednostki (np. ogólna obniżka ***wynagrodzenia*** lub ***szkolenia*** oferowane wszystkim osobom należącym do własnych zasobów pracowniczych), jednostka ujawnia takie ryzyka i szanse.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-1 – Polityki związane z własnymi zasobami pracowniczymi

17. **Jednostka opisuje swoje polityki przyjęte w celu zarządzania swoimi istotnymi wpływami na własne zasoby pracownicze, a także związanymi z nimi istotnymi ryzykami i szansami.**

18. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada ***polityki*** dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** istotnych ***wpływów*** jednostki konkretnie na jej ***własne zasoby pracownicze*** oraz zarządzania tymi wpływami, a także polityki dotyczące istotnych wpływów, ***ryzyk*** i ***szans*** związanych z jej własnymi zasobami pracowniczymi.

19. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 17, zawierają informacje na temat polityk jednostki mających na celu zarządzanie jej istotnymi ***wpływami***, ***ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z własnymi zasobami pracowniczymi jednostki zgodnie z ESRS 2 MDR-P *Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem*. Ponadto jednostka określa, czy takie polityki obejmują określone grupy w ramach jej własnych zasobów pracowniczych czy jej całe własne zasoby pracownicze.

20. Jednostka opisuje zobowiązania w zakresie jej ***polityki*** dotyczącej praw człowieka ([89]), które są istotne dla jej ***własnych zasobów pracowniczych***, uwzględniając procesy i mechanizmy kontroli służące nadzorowaniu przestrzegania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych ([90]). Ujawniając informacje, jednostka koncentruje się na kwestiach, które są istotne dla poniższych zagadnień oraz na swoim ogólnym podejściu w odniesieniu do nich:

([89]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka”).

([90]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 1 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji.

▼C2

a) poszanowania praw człowieka, w tym praw pracowniczych, osób należących do jej własnych zasobów pracowniczych;

b) współpracy z osobami należącymi do ***własnych zasobów pracowniczych;*** oraz

c) środków mających na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środka naprawczego*** w zakresie wpływów na prawa człowieka.

21. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób jej polityka dotycząca własnych zasobów pracowniczych jest zgodna z odnośnymi instrumentami uznanymi na szczeblu międzynarodowym, w tym z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka ([91]).

22. Jednostka oświadcza, czy jej polityka w stosunku do jej ***własnych zasobów pracowniczych*** wyraźnie odnosi się do kwestii handlu ludźmi ([92]), ***pracy przymusowej*** lub obowiązkowej oraz ***pracy dzieci.***

23. Jednostka wskazuje, czy posiada ***politykę*** zapobiegania wypadkom przy pracy lub system zarządzania nimi ([93]).

24. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) czy posiada konkretne polityki ukierunkowane na wyeliminowanie ***dyskryminacji*** (w tym ***molestowania***), promowanie ***równości szans*** i innych sposobów zwiększania różnorodności i włączenia społecznego;

b) czy ***polityki*** te obejmują w szczególności następujące przyczyny ***dyskryminacji***: pochodzenie rasowe i etniczne, kolor skóry, płeć, orientację seksualną, tożsamość płciową, niepełnosprawność, wiek, religię, poglądy polityczne, pochodzenie narodowe lub społeczne, inne formy dyskryminacji objęte przepisami Unii i prawem krajowym;

c) czy jednostka ma szczególne zobowiązania w zakresie ***polityki*** dotyczące włączenia społecznego osób z grup szczególnie podatnych na zagrożenia wśród ***własnych zasobów pracowniczych*** lub pozytywnych działań na ich rzecz – a jeśli tak, to jakie są te zobowiązania; oraz

d) czy i w jaki sposób polityki te są wdrażane za pomocą specjalnych procedur w celu zapewnienia zapobiegania ***dyskryminacji***, jej łagodzenia i podejmowania działań po jej wykryciu, a także w celu zwiększenia różnorodności i ogólnego włączenia społecznego.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-2 – Procedury współpracy z własnymi zasobami pracowniczymi i przedstawicielami pracowników w kwestiach wpływów

25. **Jednostka ujawnia swoje ogólne procedury współpracy z osobami należącymi do własnych zasobów pracowniczych i przedstawicielami pracowników w zakresie faktycznych i potencjalnych wpływów na własne zasoby pracownicze jednostki.**

([91]) Informacje te są potrzebne administratorom wskaźnika referencyjnego w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, jak określono za pomocą wskaźnika „Ekspozycja portfela referencyjnego na przedsiębiorstwa nieposiadające strategii w zakresie należytej staranności w odniesieniu do kwestii objętych podstawowymi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 1–8” w sekcji 1 i 2 załącznika II.

([92]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak procedur i środków na rzecz zapobiegania handlowi ludźmi”).

([93]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 1 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Inwestycje w spółki niestosujące polityki zapobiegania wypadkom przy pracy”).

▼C2

26. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat sposobu, w jaki jednostka współpracuje – w ramach trwającego procesu należytej staranności – z osobami należącymi do jej ***własnych zasobów pracowniczych*** oraz ***przedstawicielami pracowników*** w zakresie istotnych, faktycznych i potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych ***wpływów***, które ich dotyczą lub mogą ich dotyczyć, oraz czy i w jaki sposób opinie osób należących do własnych zasobów pracowniczych jednostki są uwzględniane w jej procesach decyzyjnych.

27. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób opinie jej ***własnych zasobów pracowniczych*** wpływają na jej decyzje lub działania mające na celu zarządzanie faktycznymi i potencjalnymi ***wpływami*** na jej własne zasoby pracownicze. Obejmuje to, w stosownych przypadkach, wyjaśnienie:

    a) czy współpraca ma miejsce bezpośrednio z własnymi zasobami pracowniczymi lub przedstawicielami pracowników jednostki;

    b) etapu lub etapów, na których ma miejsce współpraca, jej rodzaju i częstotliwości, z jaką do niej dochodziło;

    c) funkcji i najwyższego stanowiska w jednostce, które jest zajmowane przez osobę odpowiedzialną operacyjnie za zapewnienie, aby przedmiotowa współpraca miała miejsce, a jej wyniki wpłynęły na podejście jednostki;

    d) w stosownych przypadkach – globalnych porozumień ramowych lub innych porozumień zawartych przez jednostkę z ***przedstawicielami pracowników***, dotyczących poszanowania praw człowieka w odniesieniu do ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki, w tym wyjaśnienie, w jaki sposób porozumienie umożliwia jednostce zapoznanie się z opiniami osób należących do jej własnych zasobów pracowniczych; oraz

    e) w stosownych przypadkach, sposób, w jaki jednostka ocenia skuteczność swojej współpracy z własnymi zasobami pracowniczymi, w tym wszelkie porozumienia lub wyniki, które przynosi ta współpraca.

28. W stosownych przypadkach jednostka ujawnia działania, jakie podejmuje w celu uzyskania wglądu w opinie osób należących do jej ***własnych zasobów pracowniczych***, które mogą być szczególnie podatne na wpływy lub zmarginalizowane (np. kobiety, migranci, osoby z niepełnosprawnościami).

29. Jeżeli jednostka nie może ujawnić powyższych wymaganych informacji, ponieważ nie wdrożyła ogólnego procesu współpracy z ***własnymi zasobami pracowniczymi***, jednostka ujawnia ten fakt. Może ona ujawnić ramy czasowe, w jakich zamierza wprowadzić taki proces do swoich działań.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez własne zasoby pracownicze

30. **Jednostka opisuje procesy, które wdrożyła, aby zapewnić naprawę skutków negatywnych wpływów na osoby należące do jej własnych zasobów pracowniczych, z którymi jednostka jest powiązana, lub w celu współpracy przy naprawie skutków takich negatywnych wpływów, jak również dostępne dla własnych zasobów pracowniczych kanały do celów zgłaszania i rozstrzygania wątpliwości.**

31. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat formalnych środków, za pomocą których ***własne zasoby pracownicze*** jednostki mogą zgłaszać swoje wątpliwości i potrzeby bezpośrednio jednostce lub za pośrednictwem których jednostka wspiera dostępność takich kanałów (np. ***mechanizmy rozpatrywania skarg***) w miejscu pracy, sposobu prowadzenia działań następczych wobec zainteresowanych osób w odniesieniu do poruszonych kwestii oraz skuteczności tych kanałów.

32. Jednostka opisuje procedury wdrożone w celu uwzględnienia kwestii określonych w pkt 2 sekcji „Cel”, ujawniając następujące informacje na temat:

▼C2

a) swojego ogólnego podejścia do zapewnienia lub przyczynienia się do ***środków naprawczych*** i procesów z tym związanych w przypadku gdy jednostka spowodowała istotny negatywny ***wpływ*** na osoby będące jej ***własnymi zasobami pracowniczymi*** lub przyczyniła się do jego spowodowania, w tym czy i w jaki sposób jednostka ocenia skuteczność zapewnionych ***środków naprawczych***;

b) wszelkich specjalnych kanałów, które jednostka oferuje ***własnym zasobom pracowniczym***, umożliwiających im zgłaszanie swoich wątpliwości lub potrzeb bezpośrednio jednostce i uzyskanie ich rozstrzygnięcia lub uwzględnienia, w tym informacje dotyczące tego, czy kanały te zostały ustanowione przez samą jednostkę czy też są to mechanizmy stron trzecich;

c) tego, czy jednostka posiada ***mechanizm*** rozpatrywania ***skarg*** w kwestiach pracowniczych ([94]); oraz

d) procesów, w ramach których jednostka wspiera dostępność takich kanałów w miejscu pracy własnych zasobów pracowniczych; oraz

e) sposobu, w jaki jednostka śledzi i monitoruje zgłaszane i rozwiązywane problemy oraz sposobu, w jaki zapewnia skuteczność kanałów, w tym w drodze zaangażowania ***zainteresowanych stron***, które są docelowymi ***użytkownikami***.

33. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób ocenia, czy osoby będące jej ***własnymi zasobami pracowniczymi*** są świadome obecności tych struktur lub procesów i mają do nich zaufanie jako sposobu zgłaszania swoich wątpliwości lub potrzeb oraz ich rozstrzygania lub uwzględniania. Jednostka ujawnia ponadto, czy wdrożyła politykę ochrony osób, które z tych struktur i procesów korzystają, w tym przedstawicieli pracowników, przed działaniami odwetowymi. Jeżeli takie informacje ujawniono zgodnie z ESRS G1-1, jednostka może odnieść się do tych informacji.

34. Jeżeli jednostka nie może ujawnić powyższych wymaganych informacji, ponieważ nie udostępniła kanału zgłaszania wątpliwości lub nie wspiera dostępności takiego kanału dla własnych zasobów pracowniczych w miejscu pracy, jednostka ujawnia ten fakt. Może ona ujawniać ramy czasowe, w jakich zamierza ustanowić taki kanał.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na własne zasoby pracownicze oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z własnymi zasobami pracowniczymi oraz skuteczność tych działań

35. **Jednostka ujawnia sposób, w jaki podejmuje działania mające na celu uwzględnienie istotnych negatywnych i pozytywnych wpływów oraz zarządzanie istotnymi ryzykami i wykorzystywanie istotnych szans związanych z własnymi zasobami pracowniczymi, oraz skuteczność tych działań.**

36. Cel niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest dwojaki. Po pierwsze, ma on umożliwić zrozumienie wszelkich ***działań*** i inicjatyw, za pośrednictwem których jednostka czyni starania na rzecz:

a) zapobiegania istotnym negatywnym wpływom na ***własne zasoby pracownicze***, łagodzenia i naprawy skutków tych ***wpływów***; lub

b) osiągnięcia istotnych pozytywnych wpływów na własne zasoby pracownicze.

Po drugie, ma on zapewnić zrozumienie sposobów, w jakie jednostka uwzględnia istotne ***ryzyka*** i korzysta z istotnych ***szans*** dotyczących własnych zasobów pracowniczych.

([94]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 5 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak mechanizmu rozpatrywania skarg w kwestiach pracowniczych”).

▼C2

37. Jednostka przedstawia skrócony opis planów działania i zasobów dotyczących zarządzania jej istotnymi ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z ***własnymi zasobami pracowniczymi*** zgodnie z ESRS 2 MDR-A *Działania i zasoby w odniesieniu do kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*.

38. W odniesieniu do istotnych ***wpływów*** związanych z ***własnymi zasobami pracowniczymi*** jednostka podaje informacje dotyczące:

    a) podjętych, planowanych lub prowadzonych już ***działań*** mających na celu zapobieganie istotnym negatywnym wpływom na własne zasoby pracownicze;

    b) tego, czy i w jaki sposób podjęła działania mające na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środków naprawczych*** w odniesieniu do faktycznych istotnych wpływów;

    c) wszelkich dodatkowych działań lub inicjatyw prowadzonych przez jednostkę, których głównym celem jest zapewnienie pozytywnych wpływów na własne zasoby pracownicze; oraz

    d) sposobu śledzenia i oceny skuteczności tych działań i inicjatyw w zakresie osiągania wyników dla jej własnych zasobów pracowniczych.

39. W odniesieniu do pkt 36 jednostka opisuje procesy, za pomocą których określa, jakiego rodzaju działania są potrzebne i właściwe w odpowiedzi na konkretny, rzeczywisty lub potencjalny, negatywny ***wpływ*** na ***własne zasoby pracownicze***.

40. W odniesieniu do istotnych ***ryzyk*** i ***szans*** jednostka podaje informacje dotyczące:

    a) rodzaju planowanych lub prowadzonych już działań w celu ograniczenia istotnych ryzyk dla jednostki wynikających z jej wpływów na ***własne zasoby pracownicze*** i ***zależności*** od nich oraz sposobu śledzenia skuteczności w praktyce; oraz

    b) rodzaju planowanych lub prowadzonych już działań w celu wykorzystania istotnych szans jednostki w odniesieniu do jej własnych zasobów pracowniczych.

41. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób zapewnia, aby jej własne praktyki, w tym, w stosownych przypadkach, jej praktyki związane z zarządzaniem zaopatrzeniem, sprzedażą i wykorzystaniem danych, nie powodowały ani nie przyczyniały się do istotnych negatywnych wpływów na ***własne zasoby pracownicze***. Może to obejmować ujawnienie podejścia stosowanego w przypadku wystąpienia napięć między zapobieganiem istotnym negatywnym wpływom lub ich łagodzeniem a innymi naciskami biznesowymi.

42. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 40, jednostka uwzględnia ESRS 2 MDR-T *Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów*, jeżeli ocenia skuteczność danego działania poprzez ustalenie celu.

43. Jednostka ujawnia dane dotyczące zasobów przeznaczanych na potrzeby zarządzania jej istotnymi wpływami, podając informacje umożliwiające ***użytkownikom*** zrozumienie sposobu zarządzania takimi istotnymi wpływami.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

44. **Jednostka ujawnia określone w czasie i ukierunkowane na wyniki cele dotyczące:**

    a) **ograniczenia negatywnych wpływów na jej własne zasoby pracownicze; lub**

    b) **zwiększenia pozytywnych wpływów na jej własne zasoby pracownicze; lub**

▼C2

c) **zarządzania istotnymi ryzykami i szansami w odniesieniu do jej własnych zasobów pracowniczych.**

45. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka wykorzystuje ukierunkowane na wyniki ***cele*** w celu ukierunkowania i mierzenia swoich postępów w zakresie przeciwdziałania istotnym negatywnym ***wpływom*** lub zwiększania pozytywnych wpływów na jej ***własne zasoby pracownicze*** lub zarządzania istotnymi ***ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z jej własnymi zasobami pracowniczymi.

46. Skrócony opis ***celów*** w zakresie zarządzania swoimi istotnymi ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami*** w odniesieniu do ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki zawiera wymogi informacyjne określone w ESRS 2 MDR-T.

47. Jednostka ujawnia informacje dotyczące procesu ustalania ***celów***, w tym czy i w jaki sposób jednostka współpracowała bezpośrednio z ***własnymi zasobami pracowniczymi*** lub ***przedstawicielami pracowników*** w zakresie:

a) ustalania wszelkich tego rodzaju celów;

b) śledzenia wyników jednostki w zakresie osiągania celów; oraz

c) wskazania ewentualnych wniosków lub ulepszeń wynikających z osiąganych przez jednostkę, wyżej wskazanych wyników.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-6 – Charakterystyka pracowników jednostki

48. **Jednostka opisuje główne cechy pracowników stanowiących jej własne zasoby pracownicze.**

49. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wglądu w podejście jednostki do kwestii zatrudnienia, w tym w zakres i charakter ***wpływów*** wynikających z jej praktyk w zakresie zatrudnienia, dostarczenie informacji kontekstowych, które ułatwiają zrozumienie informacji podawanych w ramach ujawniania innych informacji, a także służą jako podstawa do obliczania ***mierników*** ilościowych, które mają być ujawniane zgodnie z innymi wymogami dotyczącymi ujawniania informacji przewidzianymi w niniejszym standardzie.

50. Oprócz informacji wymaganych na podstawie pkt 40 lit. a) ppkt (iii) ESRS 2 *Ogólne ujawniane informacje* jednostka ujawnia:

a) liczbę zatrudnionych ***pracowników*** ogółem oraz w podziale na płeć i państwo w przypadku państw, w których jednostka zatrudnia co najmniej 50 pracowników, co stanowi co najmniej 10 % liczby zatrudnionych pracowników;

b) liczbę zatrudnionych lub liczbę ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC):

i. pracowników stałych ogółem oraz w podziale na płeć;

ii. pracowników tymczasowych ogółem oraz w podziale na płeć; oraz

iii. pracowników, którym nie gwarantuje się godzin pracy, ogółem oraz w podziale na płeć;

c) liczbę pracowników ogółem, którzy odeszli z jednostki w okresie sprawozdawczym, oraz wskaźnik rotacji pracowników w okresie sprawozdawczym;

d) opis metod i założeń stosowanych przy zestawianiu danych, w tym informację, czy dane liczbowe są zgłaszane:

i. jako liczba zatrudnionych czy jako ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC) (w tym wyjaśnienie, jak zdefiniowano EPC); oraz

ii. na koniec okresu sprawozdawczego, jako średnia z całego okresu sprawozdawczego lub przy zastosowaniu innej metody;

▼C2

e) w stosownych przypadkach, przedstawienie informacji kontekstowych niezbędnych do zrozumienia danych (na przykład zrozumienia wahań liczby pracowników w okresie sprawozdawczym); oraz

f) odniesienie informacji zgłoszonych na podstawie lit. a) powyżej do najbardziej reprezentatywnej liczby w sprawozdaniu finansowym.

51. W odniesieniu do informacji określonych w pkt 50 lit. b) jednostka może dodatkowo ujawniać podział na regiony.

52. Jednostka może ujawniać następujące informacje w postaci liczby zatrudnionych lub w postaci ekwiwalentu pełnego czasu pracy (EPC):

a) liczbę ***pracowników*** zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w podziale na płeć i regiony; oraz

b) liczbę pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz w podziale na płeć i regiony.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-7 – Charakterystyka osób niebędących pracownikami stanowiących własne zasoby pracownicze jednostki

53. **Jednostka opisuje główne cechy osób niebędących pracownikami stanowiących jej własne zasoby pracownicze.**

54. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wglądu w podejście jednostki do kwestii zatrudnienia, w tym w zakres i charakter ***wpływów*** wynikających z jej praktyk w zakresie zatrudnienia, dostarczenie informacji kontekstowych, które ułatwiają zrozumienie informacji podawanych w ramach ujawniania innych informacji, a także służą jako podstawa do obliczania ***mierników*** ilościowych, które mają być ujawniane zgodnie z innymi wymogami dotyczącymi ujawniania informacji przewidzianymi w niniejszym standardzie. Umożliwia również uzyskanie wiedzy, w jakim stopniu jednostka opiera swoją działalność na ***osobach niebędących pracownikami*** należących do jej zasobów pracowniczych.

55. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 53, obejmują:

a) ujawnienie całkowitej liczby ***osób niebędących pracownikami*** stanowiących ***własne zasoby pracownicze*** jednostki, tj. albo osób związanych z jednostką umowami dotyczącymi świadczenia pracy („osoby samozatrudnione”), albo osób zapewnionych przez jednostki prowadzące głównie „działalność związaną z zatrudnieniem” (kod NACE N78);

b) wyjaśnienie metod i założeń stosowanych przy zestawianiu danych, w tym informację, czy liczba osób niebędących pracownikami jest zgłaszana:

i. jako liczba zatrudnionych czy jako ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC) (w tym określenie, jak zdefiniowano EPC); oraz

ii. na koniec okresu sprawozdawczego, jako średnia z całego okresu sprawozdawczego lub przy zastosowaniu innej metody;

c) w stosownych przypadkach, przedstawienie informacji kontekstowych niezbędnych do uzyskania wiedzy na temat danych (na przykład znaczących wahań liczby osób niebędących pracownikami we ***własnych zasobach pracowniczych*** jednostki w okresie sprawozdawczym oraz między bieżącym i poprzednim okresem sprawozdawczym).

56. W odniesieniu do informacji określonych w pkt 55 lit. a) jednostka może ujawniać najczęściej występujące rodzaje ***osób niebędących pracownikami*** (na przykład osoby samozatrudnione, osoby zapewnione przez jednostki prowadzące głównie działalność związaną z zatrudnieniem oraz inne rodzaje pracowników istotne dla danej jednostki), ich związek z jednostką oraz rodzaj wykonywanej przez nich pracy.

57. W przypadku braku danych jednostka dokonuje oszacowania liczby i informuje o tym. Jeżeli jednostka przeprowadza szacunki, opisuje podstawę przygotowania tych szacunków.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-8 – Zakres rokowań zbiorowych i dialogu społecznego

58. **Jednostka ujawnia informacje na temat stopnia, w jakim warunki pracy i zatrudnienia jej pracowników są wynikiem ustaleń w ramach układów zbiorowych pracy lub podlegają wpływowi tych układów, oraz zakresu, w jakim jej pracownicy są reprezentowani w dialogu społecznym w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG).**

59. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest uzyskanie wiedzy na temat zakresu ***układów zbiorowych pracy*** i ***dialogu społecznego*** w odniesieniu do własnych ***pracowników*** jednostki.

60. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) odsetek wszystkich ***pracowników*** objętych ***układami zbiorowymi pracy***;

b) w EOG – czy jednostka zawarła ***układ zbiorowy pracy*** lub większą ich liczbę, a jeśli tak, to jaki jest całkowity odsetek jej ***pracowników*** objętych takim układem lub układami w przypadku każdego państwa, w którym jednostka zatrudnia znaczącą liczbę pracowników, rozumianą jako co najmniej 50 pracowników, co stanowi co najmniej 10 % liczby zatrudnionych pracowników; oraz

c) poza EOG – odsetek własnych pracowników jednostki objętych układami zbiorowymi pracy w podziale na regiony.

61. W przypadku ***pracowników*** nieobjętych ***układami zbiorowymi*** jednostka może ujawniać, czy jednostka określa ich warunki pracy i zatrudnienia na podstawie układów zbiorowych pracy, które obejmują jej pozostałych pracowników, czy na podstawie układów zbiorowych pracy innych jednostek.

62. Jednostka może ponadto ujawniać stopień, w jakim warunki pracy i zatrudnienia ***osób niebędących pracownikami*** należących do ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki są wynikiem ustaleń w ramach ***układów zbiorowych pracy*** lub podlegają wpływowi tych układów, w tym oszacowanie poziomu objęcia tymi układami.

63. Jednostka ujawnia następujące informacje dotyczące ***dialogu społecznego***:

a) globalny odsetek ***pracowników*** reprezentowanych przez przedstawicieli pracowników, zgłaszany na poziomie państwa w odniesieniu do każdego państwa EOG, w którym jednostka zatrudnia znaczącą liczbę pracowników; oraz

b) istnienie wszelkich umów z pracownikami w sprawie reprezentacji przez europejską radę zakładową, radę zakładową europejskiej spółki akcyjnej lub radę zakładową spółdzielni europejskiej.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-9 – Mierniki różnorodności

64. **Jednostka ujawnia informacje na temat rozkładu płci w kadrze kierowniczej najwyższego szczebla oraz struktury wiekowej pracowników.**

65. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest uzyskanie wiedzy na temat zróżnicowania kadry kierowniczej najwyższego szczebla ze względu na płeć oraz struktury wiekowej ***pracowników***.

▼C2

66. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) rozkład płci w ujęciu liczbowym i procentowym w kadrze kierowniczej najwyższego szczebla; oraz

b) struktury wiekowej ***pracowników***: poniżej 30 lat; w wieku 30–50 lat; powyżej 50 roku życia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-10 – Adekwatna płaca

67. **Jednostka ujawnia, czy jej pracownicy otrzymują adekwatną płacę, a jeśli nie wszyscy otrzymują adekwatną płacę, podaje państwa i odsetek pracowników, których to dotyczy.**

68. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest uzyskanie wiedzy, czy wszyscy ***pracownicy*** jednostki otrzymują ***adekwatną płacę*** zgodnie z mającymi zastosowanie wskaźnikami referencyjnymi.

69. Jednostka ujawnia, czy wszyscy jej ***pracownicy*** otrzymują ***adekwatną płacę*** zgodnie z mającymi zastosowanie wskaźnikami referencyjnymi. Jeżeli tak, podanie tej informacji będzie wystarczające do spełnienia niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji i nie są potrzebne żadne dodatkowe informacje.

70. Jeżeli nie wszyscy ***pracownicy*** jednostki otrzymują ***adekwatną płacę*** zgodnie z mającymi zastosowanie wskaźnikami referencyjnymi, jednostka ujawnia informacje o państwach, w których pracownicy otrzymują wynagrodzenie poniżej mającego zastosowanie wskaźnika referencyjnego adekwatnej płacy, oraz odsetek pracowników, którzy otrzymują wynagrodzenie poniżej mającego zastosowanie wskaźnika referencyjnego obowiązującego dla każdego z tych państw.

71. Jednostka może również ujawnić informacje określone w niniejszym wymogu dotyczącym ujawniania informacji w odniesieniu do ***osób niebędących pracownikami*** należących do jej zasobów pracowniczych.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-11 – Ochrona socjalna

72. **Jednostka ujawnia, czy jej pracownicy są objęci ochroną socjalną przed utratą dochodów z powodu poważnych zdarzeń życiowych, a jeśli nie, to w jakich państwach tak nie jest.**

73. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest uzyskanie wiedzy, czy ***pracownicy*** jednostki są objęci ***ochroną socjalną*** przed utratą dochodów z powodu poważnych zdarzeń życiowych, a jeśli nie, to w jakich państwach tak nie jest.

74. Jednostka ujawnia, czy wszyscy jej ***pracownicy*** są objęci ***ochroną socjalną*** – w ramach programów publicznych lub świadczeń oferowanych przez jednostkę – przed utratą dochodów spowodowaną dowolnym z następujących poważnych zdarzeń życiowych:

a) chorobą;

b) bezrobociem rozpoczynającym się w czasie, gdy pracownik jednostki pracuje w niej;

c) wypadkiem przy pracy i niepełnosprawnością nabytą;

d) urlopem rodzicielskim; oraz

e) przejściem na emeryturę.

Jeżeli tak, to podanie tej informacji jest wystarczające do spełnienia niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji i nie są potrzebne żadne dodatkowe informacje.

▼C2

75. Jeżeli nie wszyscy ***pracownicy*** jednostki są objęci ***ochroną socjalną*** zgodnie z pkt 72, jednostka dodatkowo ujawnia kraje, w których pracownicy nie są objęci ochroną socjalną w odniesieniu do jednego lub większej liczby rodzajów zdarzeń wymienionych w pkt 72, oraz – w odniesieniu do każdego z tych krajów – rodzaje pracowników, którzy nie są objęci ochroną socjalną w odniesieniu do każdego mającego zastosowanie poważnego zdarzenia życiowego.

76. Jednostka może również ujawnić informacje określone w wymogu dotyczącym ujawniania informacji w odniesieniu do ***osób niebędących pracownikami*** należących do jej zasobów pracowniczych.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-12 – Osoby z niepełnosprawnościami

77. **Jednostka ujawnia odsetek własnych pracowników z niepełnosprawnościami.**

78. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim ***osoby z niepełnosprawnościami*** należą do ***pracowników*** jednostki.

79. Jednostka ujawnia odsetek ***osób z niepełnosprawnościami*** wśród swoich ***pracowników*** z zastrzeżeniem ograniczeń prawnych dotyczących gromadzenia danych.

80. Jednostka może ujawniać odsetek ***pracowników*** z niepełnosprawnościami w podziale na płeć.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-13 – Mierniki dotyczące szkoleń i rozwoju umiejętności

81. **Jednostka ujawnia zakres, w jakim jej pracownikom zapewniane są szkolenia i rozwój umiejętności.**

82. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest uzyskanie wiedzy na temat działań związanych ze ***szkoleniami*** i ***rozwojem*** umiejętności, które są oferowane ***pracownikom*** w kontekście ciągłego rozwoju zawodowego w celu zwiększenia umiejętności pracowników i ułatwienia im nieustannego zachowania zdolności do zatrudnienia.

83. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 81, obejmują:

a) odsetek ***pracowników***, którzy uczestniczyli w regularnych przeglądach wyników i ***rozwoju*** kariery; informacje te podaje się w podziale na płeć;

b) średnią liczbę godzin ***szkoleń*** na pracownika i w podziale na płeć.

84. Jednostka może ujawniać w podziale na kategorie pracowników odsetek pracowników, którzy uczestniczyli w regularnych przeglądach wyników i rozwoju kariery oraz średnią liczbę godzin szkoleń na pracownika.

85. Jednostka może również ujawnić informacje określone w wymogu dotyczącym ujawniania informacji w odniesieniu do ***osób niebędących pracownikami*** należących do jej zasobów pracowniczych.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-14 – Mierniki bezpieczeństwa i higieny pracy

86. **Jednostka ujawnia informacje na temat stopnia, w jakim jej własne zasoby pracownicze są objęte systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, oraz na temat liczby incydentów dotyczących urazów związanych z pracą, złego stanu zdrowia i ofiar śmiertelnych wśród jej własnych zasobów pracowniczych. Ponadto ujawnia liczbę ofiar śmiertelnych w wyniku urazów związanych z pracą i złego stanu zdrowia związanego z pracą w odniesieniu do innych pracowników pracujących w lokalizacjach jednostki.**

87. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, jakości i wyników systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy ustanowionego w celu zapobiegania ***urazom związanym z pracą***.

88. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 86, obejmują następujące informacje, w stosownych przypadkach w podziale na ***pracowników*** i ***osoby niebędące pracownikami*** stanowiących ***własne zasoby pracownicze jednostki***:

a) odsetek osób będących własnymi zasobami pracowniczymi jednostki, które są objęte systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy jednostki opartym na wymogach prawnych lub uznanych normach bądź wytycznych;

b) liczbę ofiar śmiertelnych ([95]) w wyniku ***urazów związanych z pracą*** i ***złego stanu zdrowia związanego z pracą***;

c) liczbę i wskaźnik wypadków związanych z pracą podlegających zgłoszeniu;

d) w odniesieniu do pracowników jednostki, liczbę przypadków ***złego stanu zdrowia związanego z pracą podlegającego zgłoszeniu***, z zastrzeżeniem ograniczeń prawnych dotyczących gromadzenia danych; oraz

e) w odniesieniu do pracowników jednostki, liczbę dni straconych z powodu urazów związanych z pracą i ofiar śmiertelnych w wyniku wypadków związanych z pracą, z powodu złego stanu zdrowia związanego z pracą i ofiar śmiertelnych w wyniku złego stanu zdrowia ([96]).

Informacje w zakresie lit. b) podaje się również w odniesieniu do innych osób pracujących w ***lokalizacjach*** należących do jednostki, takich jak ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, jeżeli pracują oni w miejscach wytwarzania należących do jednostki.

89. Jednostka może również ujawnić informacje określone w pkt 88 lit. d) i e) w odniesieniu do ***osób niebędących pracownikami***.

([95]) Informacje te są potrzebne administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816 określonych za pomocą wskaźnika „Średni ważony współczynnik wypadków, obrażeń, ofiar śmiertelnych” w sekcjach 1 i 2 załącznika II. Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 2 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Wskaźnik występowania wypadków”) oraz administratorom wskaźników referencyjnych w zakresie ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816 określonych za pomocą wskaźnika „Średni ważony współczynnik wypadków, obrażeń, ofiar śmiertelnych” w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

([96]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 3 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Liczba dni straconych z powodu urazów, wypadków, ofiar śmiertelnych lub chorób”).

▼C2

90. Jednostka może ponadto zamieścić następujące dodatkowe informacje na temat objęcia systemem bezpieczeństwa i higieny pracy: odsetek własnych zasobów pracowniczych jednostki objętych systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, który opracowano na podstawie wymogów prawnych lub uznanych norm lub wytycznych i który poddano wewnętrznemu audytowi lub audytowi lub certyfikacji przez stronę zewnętrzną.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-15 – Mierniki równowagi między życiem zawodowym a prywatnym

91. **Jednostka ujawnia zakres, w jakim pracownicy są uprawnieni do urlopu ze względów rodzinnych i z niego korzystają.**

92. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat uprawnień i rzeczywistych praktyk stosowanych wśród ***pracowników*** w zakresie korzystania z urlopu ze względów rodzinnych w sposób sprawiedliwy pod względem równouprawnienia płci, jako że jest to jeden z aspektów ***równowagi między życiem zawodowym a prywatnym***.

93. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 91, obejmują:

a) odsetek ***pracowników*** uprawnionych do korzystania z urlopu ze względów rodzinnych; oraz

b) odsetek uprawnionych pracowników, którzy skorzystali z urlopu ze względów rodzinnych oraz podział według płci.

94. Jeżeli wszyscy ***pracownicy*** jednostki są uprawnieni do urlopu ze względów rodzinnych na podstawie polityki społecznej lub ***układów zbiorowych pracy***, wystarczy ujawnić te informacje, aby spełnić wymóg określony w pkt 93a.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-16 – Mierniki wynagrodzeń (luka płacowa i całkowite wynagrodzenie)

95. **Jednostka ujawnia dysproporcję płacową między pracownikami płci żeńskiej i męskiej w ujęciu procentowym oraz stosunek wynagrodzenia najlepiej zarabiającej osoby do mediany wynagrodzenia pracowników.**

96. Cel niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest dwojaki: uzyskanie wiedzy na temat zakresu wszelkich dysproporcji ***płacowych*** między kobietami a mężczyznami wśród ***pracowników*** jednostki; oraz zapewnienie informacji na temat nierównego wynagradzania pracowników jednostki i sprawdzenie, czy istnieją duże dysproporcje płacowe.

97. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 95, obejmują:

a) lukę ***płacową*** między kobietami a mężczyznami, zdefiniowaną jako różnica średniego poziomu wynagrodzenia między pracownikami płci żeńskiej i męskiej, wyrażoną jako odsetek średniego poziomu wynagrodzenia pracowników płci męskiej ([97]);

b) ***roczne łączne wynagrodzenie*** najlepiej zarabiającej osoby do mediany rocznego łącznego wynagrodzenia wszystkich ***pracowników*** (z wyjątkiem tej najlepiej zarabiającej osoby) ([98]); oraz

([97]) Informacje te są potrzebne: uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 12 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Nieskorygowana luka płacowa między kobietami a mężczyznami”); oraz administratorom wskaźników referencyjnych do ujawnienia czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika „Średnia ważona luka płacowa między kobietami a mężczyznami” w sekcji 1 i 2 załącznika II.

([98]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 8 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Nadmierny poziom wynagrodzenia dyrektora generalnego”).

▼C2

c) w stosownych przypadkach, przedstawienie wszelkich informacji kontekstowych niezbędnych dla uzyskania wiedzy na temat danych i sposobu ich zestawiania oraz inne zmiany danych bazowych, które należy uwzględnić.

98. Jednostka może ujawniać podział luki ***płacowej*** między kobietami a mężczyznami, jak określono w pkt 97 lit. a), według kategorii pracowników lub według państwa/segmentu. Jednostka może również ujawnić lukę płacową między kobietami a mężczyznami według kategorii pracowników w podziale na zwykłą płacę podstawową oraz składniki uzupełniające lub zmienne.

99. W odniesieniu do pkt 97 lit. b) jednostka może podać te dane liczbowe skorygowane o różnice w sile nabywczej między poszczególnymi państwami, w którym to przypadku podaje metodę zastosowaną na potrzeby obliczenia.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-17 – Incydenty, skargi i poważne wpływy na przestrzeganie praw człowieka

100. **Jednostka ujawnia informacje na temat liczby incydentów lub skarg związanych z pracą oraz poważnych wpływów na przestrzeganie praw człowieka wśród własnych zasobów pracowniczych oraz wszelkich związanych z tym grzywien, sankcji lub odszkodowań za okres sprawozdawczy.**

101. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim ***incydenty związane z pracą*** oraz poważne przypadki ***wpływów*** na przestrzeganie praw człowieka dotykają jej ***własnych zasobów pracowniczych***.

102. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 100, obejmują, z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów dotyczących prywatności, ***związane z pracą incydenty dyskryminacji*** ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, narodowość, religię lub wyznanie, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną lub inne istotne formy dyskryminacji dotyczące wewnętrznych lub zewnętrznych ***zainteresowanych*** stron prowadzących działalność w okresie sprawozdawczym. Dotyczy to również przypadków ***molestowania*** jako szczególnej formy dyskryminacji.

103. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) całkowitą liczbę ***przypadków dyskryminacji***, w tym ***molestowania***, zgłoszonych w okresie sprawozdawczym ([99]);

b) liczbę skarg złożonych za pośrednictwem kanałów zgłaszania wątpliwości przez osoby należące do ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki (w tym ***mechanizmów rozpatrywania skarg***) oraz, w stosownych przypadkach, do krajowych punktów kontaktowych ds. Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczących spraw określonych w pkt 2 niniejszego standardu, z wyłączeniem skarg już zgłoszonych w lit. a) powyżej;

c) łączną kwotę grzywien, kar i odszkodowań za szkody powstałe w wyniku ***incydentów*** i skarg ujawnionych powyżej oraz uzgodnienie takich ujawnionych kwot pieniężnych z najistotniejszą kwotą przedstawioną w sprawozdaniu finansowym; oraz

d) w stosownych przypadkach, przedstawienie informacji kontekstowych niezbędnych dla uzyskania wiedzy na temat danych i sposobu ich zestawiania.

104. Jednostka ujawnia następujące informacje dotyczące zidentyfikowanych przypadków poważnych ***incydentów*** dotyczących poszanowania praw człowieka (np. ***pracy przymusowej***, handlu ludźmi lub ***pracy dzieci***):

([99]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 7 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Przypadki dyskryminacji”).

▼C2

a) liczbę poważnych incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka związanych z zasobami pracowniczymi jednostki w okresie sprawozdawczym, w tym wskazanie, ile z nich stanowi przypadki nieprzestrzegania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych. Jeżeli takie incydenty nie miały miejsca, jednostka stwierdza ten fakt ([100]); oraz

b) łączną kwotę grzywien, kar i odszkodowań za szkody powstałe w wyniku incydentów opisanych w lit. a) powyżej wraz z uzgodnieniem ujawnionych kwot pieniężnych z najistotniejszą kwotą przedstawioną w sprawozdaniu finansowym.

([100]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego i dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli I w załączniku I oraz wskaźnika nr 14 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Naruszenia zasad inicjatywy ONZ Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych” oraz „Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych kwestii i incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka”); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika „Liczba składników wskaźnika referencyjnego, wskazujących na naruszenia w sferze społecznej (w wartości bezwzględnej oraz w wartości względnej, jako odsetek wszystkich składników wskaźnika referencyjnego), o których mowa w międzynarodowych traktatach i konwencjach, zasadach ONZ oraz, w stosownych przypadkach, prawie krajowym” w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w niniejszym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części niniejszego standardu.

Cel

AR 1. Oprócz kwestii wymienionych w pkt 2 jednostka może również rozważyć ujawnienie informacji na temat innych kwestii dotyczących istotnego wpływu w krótszym okresie, na przykład inicjatyw dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa ***własnych zasobów pracowniczych*** w czasie pandemii.

AR 2. Przegląd kwestii społecznych zawarty w pkt 2 nie ma na celu wskazania, że wszystkie te kwestie należy przedstawić w każdym wymogu dotyczącym ujawniania informacji zawartym w niniejszym standardzie. Stanowią one raczej wykaz kwestii pochodzących z wymogów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określonych w dyrektywie 2013/34/UE, które jednostki uwzględniają przy ocenie ***istotności*** w ramach ESRS 2 w odniesieniu do ***własnych zasobów pracowniczych***, a w stosownych przypadkach zgłaszają jako istotne ***wpływy, ryzyka*** i ***szanse*** w ramach niniejszego standardu.

AR 3. Przykłady osób, które wchodzą w zakres definicji ***„własnych zasobów pracowniczych”***:

a) przykłady wykonawców (osób samozatrudnionych) stanowiących ***własne zasoby pracownicze*** jednostki:

i. wykonawcy zatrudnieni przez jednostkę do wykonania pracy, która w innym przypadku byłaby wykonywana przez ***pracownika***;

ii. wykonawcy zatrudnieni przez jednostkę do wykonania pracy w obszarze publicznym (np. na drodze, na ulicy);

iii. wykonawcy zatrudnieni przez jednostkę do wykonania pracy lub świadczenia usług bezpośrednio w miejscu pracy klienta jednostki;

b) przykłady osób zatrudnionych przez osobę trzecią prowadzącą „działalność związaną z zatrudnieniem” obejmują osoby, które wykonują tę samą pracę co pracownicy, takie jak:

i. osoby, które zastępują pracowników czasowo nieobecnych (z powodu choroby, urlopu, urlopu rodzicielskiego lub ze względów rodzinnych itp.);

ii. osoby wykonujące pracę dodatkową w stosunku do regularnych pracowników;

iii. osoby oddelegowane tymczasowo z innego państwa członkowskiego UE do pracy na rzecz jednostki („pracownicy delegowani”).

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

AR 4. ESRS 2 SBM-2 zakłada konieczność przedstawienia przez jednostkę wyjaśnienia, czy i w jaki sposób rozważa rolę, jaką realizowana przez nią strategia i ***model biznesowy*** mogą odgrywać w tworzeniu, pogłębianiu lub łagodzeniu znaczących istotnych ***wpływów*** na jej ***własne zasoby pracownicze***, a także czy i w jaki sposób model biznesowy i strategia dostosowane są do tego, aby zaradzić takim istotnym wpływom.

▼C2

AR 5. Chociaż ***własne zasoby pracownicze*** jednostki mogą nie angażować się w sprawy jednostki na poziomie jej strategii lub ***modelu biznesowego***, ich opinie mogą wpłynąć na ocenę jednostki w zakresie jej strategii i modelu biznesowego. Jednostka bierze pod uwagę opinie ***przedstawicieli pracowników***, gdy ma to zastosowanie do spełnienia niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

AR 6. ***Wpływy*** na ***własne zasoby pracownicze*** jednostki mogą mieć swoje źródło w jej strategii lub ***modelu biznesowym*** na wiele różnych sposobów. Na przykład wpływy mogą odnosić się do propozycji jednostki dotyczącej wartości (takiej jak dostarczanie produktów lub świadczenie usług po najniższych kosztach lub szybka dostawa w sposób, który wywiera presję na prawa pracownicze w ramach jej własnej działalności) lub jej struktury kosztów i modelu przychodów (takich jak przeniesienie ryzyka związanego z zapasami na ***dostawców***, co powoduje efekt domina w odniesieniu do praw pracowniczych osób, które dla nich pracują).

AR 7. Wpływy na ***własne zasoby pracownicze*** jednostki mające swoje źródło w strategii lub ***modelu biznesowym*** mogą również doprowadzić do powstania istotnych ***ryzyk*** dla jednostki. Ryzyka pojawiają się na przykład wtedy, gdy niektóre osoby należące do zasobów pracowniczych są narażone na ***pracę przymusową***, a jednostka dokonuje przywozu produktów do państw, w których prawo dopuszcza konfiskatę towarów przywożonych, co do których istnieje podejrzenie, że zostały wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej. Przykładem szans dla jednostki może być zapewnienie ***szans*** dla zasobów pracowniczych, takich jak tworzenie miejsc pracy i podnoszenie kwalifikacji w kontekście „sprawiedliwej transformacji”. Inny przykład, w kontekście pandemii lub innego poważnego kryzysu zdrowotnego, dotyczy jednostki mogącej polegać na warunkowej sile roboczej bez dostępu lub z niewielkim dostępem do opieki medycznej i świadczeń zdrowotnych, która może być narażona na poważne ryzyko operacyjne i ryzyko związane z ciągłością działania, ponieważ pracownicy nie mają wyboru i muszą kontynuować pracę w czasie choroby, co jeszcze bardziej nasila rozprzestrzenianie się choroby i powoduje poważne załamanie ***łańcucha dostaw***. Ryzyka utraty reputacji i szans rynkowych związane z wyzyskiem pracowników o niskich umiejętnościach i pracowników nisko opłacanych w regionach pozyskiwania, w których zapewnia się im minimalną ochronę, również wzrasta wraz z ostrą reakcją mediów i preferencjami ***konsumentów***, którzy wybierają towary pozyskiwane z większym poszanowaniem zasad etyki lub towary bardziej zrównoważone.

AR 8. Przykłady szczególnych cech osób należących do ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki, które może ona rozważyć w odpowiedzi na pkt 15, dotyczą osób młodych, które mogą być bardziej podatne na ***wpływy*** na ich rozwój fizyczny i psychiczny, lub kobiet w kontekście, w którym kobiety są rutynowo dyskryminowane w zakresie warunków pracy, lub migrantów w kontekście, w którym rynek podaży pracy jest słabo uregulowany, a od pracowników rutynowo pobiera się opłaty za rekrutację. W przypadku niektórych osób należących do zasobów pracowniczych sam charakter czynności, które muszą wykonywać, może narażać je na ryzyko (na przykład osoby zobowiązane do zajmowania się chemikaliami lub obsługi niektórych urządzeń lub pracownicy nisko opłacani zatrudnieni na podstawie umów zerogodzinowych).

AR 9. W odniesieniu do pkt 16 istotne ***ryzyka*** mogą również wynikać z ***zależności*** jednostki od jej ***własnych zasobów pracowniczych***, w którym to przypadku zdarzenia o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, ale o dużym wpływie mogą wywołać ***skutki finansowe***; na przykład w sytuacji, gdy światowa pandemia prowadzi do poważnych skutków zdrowotnych dla zasobów pracowniczych jednostki, co powoduje poważne zakłócenia produkcji i dystrybucji. Inne przykłady ryzyka związanego z zależnością jednostki od jej siły roboczej obejmują niedobór pracowników z odpowiednimi umiejętnościami lub decyzje polityczne lub przepisy wpływające na jej własną działalność i ***własne zasoby pracownicze***.

▼C2

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-1 – Polityki związane z własnymi zasobami pracowniczymi

AR 10. Jednostka rozważa, czy wyjaśnienia dotyczące znaczących zmian polityk przyjętych w roku sprawozdawczym (na przykład nowe oczekiwania wobec zagranicznych jednostek zależnych, nowe lub dodatkowe podejścia do należytej staranności i środków naprawczych) dostarczają użytkownikom informacji kontekstowych, i może ujawnić takie wyjaśnienia. Dotyczy to polityk i zobowiązań jednostki w zakresie zapobiegania ***ryzykom*** i negatywnym ***wpływom*** redukcji ***emisji*** dwutlenku węgla i przejścia na bardziej ekologiczną i neutralną dla klimatu działalność w odniesieniu do jej ***własnych zasobów pracowniczych*** lub łagodzenie takich ryzyk i wpływów, jak również w zakresie zapewnienia zasobom pracowniczym ***szans***, takich jak tworzenie miejsc pracy i podnoszenie kwalifikacji, w tym wyraźne zobowiązania do „sprawiedliwej transformacji".

AR 11. ***Polityka*** ta może przybrać formę samodzielnej polityki dotyczącej własnych zasobów pracowniczych jednostki lub zostać włączona do szerszego dokumentu, takiego jak kodeks etyki lub ogólna polityka zrównoważonego rozwoju, które jednostka już ujawniła w ramach innego ESRS. W takich przypadkach jednostka podaje dokładne odniesienie w celu zidentyfikowania aspektów polityki spełniających wymogi niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

AR 12. Ujawniając informacje na temat dostosowania swoich polityk do Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, jednostka uwzględnia fakt, że wytyczne te odnoszą się do Międzynarodowej karty praw człowieka, na którą składa się Powszechna deklaracja praw człowieka oraz dwa wdrażające ją pakty, a także Deklaracja Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca podstawowych zasad i praw w pracy oraz podstawowe konwencje stanowiące jej podstawę, i może złożyć sprawozdanie z dostosowania do tych instrumentów.

AR 13. Wyjaśniając, w jaki sposób wdrażane są polityki zewnętrzne, jednostka może na przykład rozważyć wewnętrzne polityki w zakresie odpowiedzialnego pozyskiwania oraz dostosowanie do innych polityk istotnych dla własnych zasobów pracowniczych, na przykład dotyczących pracy przymusowej. W odniesieniu do kodeksów postępowania dostawców, które jednostka może posiadać, wskazuje ona, czy takie kodeksy zawierają postanowienia dotyczące bezpieczeństwa pracowników, niepewnego zatrudnienia (tj. korzystania z pracowników na umowach krótkoterminowych lub o ograniczonym wymiarze godzin, pracowników zatrudnionych za pośrednictwem stron trzecich, podwykonawstwa zlecanego stronom trzecim lub zatrudniania pracowników nieformalnych), handlu ludźmi, korzystania z pracy przymusowej lub pracy dzieci, oraz czy postanowienia takie są w pełni zgodne z obowiązującymi normami MOP.

AR 14. Jednostka może przedstawić przykład przekazywania informacji na temat swoich polityk osobom, grupie osób lub podmiotom, dla których są one istotne, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych polityk (na przykład ***pracownicy***, wykonawcy i ***dostawcy*** jednostki), lub ponieważ są oni bezpośrednio zainteresowani ich wdrożeniem (na przykład osoby należące do ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki, inwestorzy). Jednostka może ujawniać narzędzia i kanały służące przekazywaniu informacji (na przykład ulotki, biuletyny, specjalne strony internetowe, media społecznościowe, interakcje bezpośrednie, przedstawiciele pracowników), mające na celu zapewnienie dostępności tej ***polityki*** oraz zrozumienia jej konsekwencji przez różne grupy odbiorców. Jednostka może również wyjaśnić, w jaki sposób identyfikuje i usuwa ewentualne bariery w upowszechnianiu, na przykład w drodze tłumaczenia na odpowiednie języki lub wykorzystania przedstawień graficznych.

AR 15. ***Dyskryminacja*** w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu ma miejsce wówczas, gdy daną osobę traktuje się inaczej lub mniej przychylnie ze względu na cechy, które nie są związane z zasługami lub nieodłącznymi wymogami związanymi z pracą. Powszechna definicja tych cech znajduje się w przepisach krajowych. Poza przyczynami wymienionymi w wymogu dotyczącym ujawniania informacji jednostka uwzględnia inne przyczyny dyskryminacji zakazane na podstawie przepisów krajowych.

▼C2

AR 16. Do ***dyskryminacji*** może dojść w trakcie wykonywania różnych działań związanych z pracą. Obejmują one dostęp do zatrudnienia, poszczególnych zawodów, ***szkoleń*** i poradnictwa zawodowego oraz zabezpieczenia społecznego. Ponadto dyskryminacja może dotyczyć warunków zatrudnienia, takich jak: rekrutacja, wynagrodzenie, czas pracy i wypoczynku, płatne urlopy, ochrona macierzyństwa, bezpieczeństwo stałego zatrudnienia, zadania służbowe, ocena wyników i awans, szanse szkolenia, perspektywy awansu, bezpieczeństwo i higiena pracy, zakończenie zatrudnienia. Jednostka może odnieść się do tych obszarów w sposób szczególny przy ujawnianiu swoich polityk i procedur leżących u ich podstaw w celu spełnienia wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

AR 17. Jednostka może ponadto ujawniać:

a) polityki i procedury, w ramach których kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie stanowią podstawę rekrutacji, pośrednictwa pracy, ***szkolenia*** i awansowania na wszystkich szczeblach, uwzględniając fakt, że niektóre osoby mogą mieć większe trudności z uzyskaniem takich kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia niż inne;

b) przydział odpowiedzialności za ***równe traktowanie*** i ***równe szanse*** w zakresie zatrudnienia kadrze kierowniczej najwyższego szczebla, wydając jasne, obowiązujące w całym przedsiębiorstwie polityki i procedury, które mają być podstawą praktyk dotyczących równego traktowania w zakresie zatrudnienia oraz uzależniając awans od wymaganych wyników w tym obszarze;

c) szkolenia dla personelu w zakresie polityk i praktyk dotyczących nie***dyskryminacji***, ze szczególnym uwzględnieniem kadry kierowniczej średniego i najwyższego szczebla, w celu podniesienia świadomości i uwzględnienia strategii rozwiązywania problemów związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem dyskryminacji systemowej i incydentalnej;

d) udogodnienia w środowisku fizycznym w celu zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa pracownikom, klientom i innym osobom odwiedzającym z niepełnosprawnością;

e) ocenę, czy wymogi związane z pracą zostały zdefiniowane w sposób, który systematycznie stawiałby pewne grupy w niekorzystnej sytuacji;

f) aktualną dokumentację dotyczącą rekrutacji, szkoleń i awansów, która w przejrzysty sposób obrazuje szanse dla ***pracowników*** i rozwój ich kariery w danej jednostce;

g) procedury rozpatrywania skarg, rozpatrywania odwołań i zapewniania pracownikom możliwości odwołania się (zwłaszcza w kontekście rokowań i układów zbiorowych) w przypadku stwierdzenia dyskryminacji, a także czy zwraca uwagę na struktury formalne i nieformalne kwestie kulturowe, które mogą uniemożliwiać pracownikom zgłaszanie wątpliwości i skarg; oraz

h) programy mające na celu propagowanie dostępu do ***rozwoju*** umiejętności.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-2 – Procedury współpracy z własnymi zasobami pracowniczymi i przedstawicielami pracowników w kwestiach wpływów

AR 18. Opisując, z jaką funkcją lub rolą wiąże się odpowiedzialność operacyjna za taką współpracę lub pełna rozliczalność, jednostka może ujawniać, czy jest to rola lub funkcja specjalna, czy też stanowi część roli lub funkcji o szerszym zakresie, a także czy personelowi zapewniono możliwości budowania zdolności w celu podjęcia współpracy. Jeśli jednostka nie może zidentyfikować takiego stanowiska lub funkcji, może o tym fakcie poinformować. Takie informacje można również ujawniać poprzez odniesienie do informacji ujawnionych zgodnie z ESRS 2 GOV-1 *Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*.

▼C2

AR 19. Przygotowując informacje, które mają zostać ujawnione, opisane w pkt 27 lit. b) i c), można uwzględnić następujące przykłady ilustrujące omawiane kwestie:

a) przykłady etapów, na których nawiązuje się współpracę, obejmują: (i) określenie metod łagodzenia oraz (ii) ocenę skuteczności łagodzenia;

b) w odniesieniu do rodzaju współpracy, przykłady mogą obejmować uczestnictwo, konsultacje lub informowanie;

c) w odniesieniu do częstotliwości współpracy – można podać informacje na temat tego, czy współpraca jest prowadzona regularnie, w określonych momentach realizacji projektu lub procesu biznesowego (na przykład gdy rozpoczyna się nowy sezon zbiorów lub otwierana jest nowa linia produkcyjna), a także czy jest podejmowana w odpowiedzi na wymogi prawne lub wnioski ***zainteresowanych stron*** oraz tego, czy wynik takiej współpracy jest uwzględniany w procesach decyzyjnych jednostki; oraz

d) w odniesieniu do roli, z którą wiąże się odpowiedzialność operacyjna, czy jednostka wymaga określonych umiejętności od odpowiedniego personelu lub zapewnia mu możliwości ***szkolenia*** lub budowania zdolności w celu podjęcia współpracy.

AR 20. Globalne porozumienia ramowe na szczeblu światowym służą ustanowieniu stałej relacji między przedsiębiorstwem wielonarodowym a światową federacją związków zawodowych, aby zapewnić, by jednostka przestrzegała tych samych standardów w każdym państwie, w którym prowadzi działalność.

AR 21. Aby zilustrować, w jaki sposób opinie ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki wpłynęły na konkretne decyzje lub działania, jednostka może podać przykłady pochodzące z bieżącego okresu sprawozdawczego.

AR 22. Jeżeli jednostka zawarła porozumienia z krajowymi, europejskimi lub międzynarodowymi związkami zawodowymi lub radami zakładowymi dotyczące praw osób należących do jej własnych zasobów pracowniczych, takie informacje można ujawnić w celu zilustrowania, w jaki sposób porozumienie umożliwia jednostce poznanie opinii tych osób.

AR 23. W miarę możliwości jednostka może ujawnić przykłady z okresu sprawozdawczego, aby zilustrować, w jaki sposób opinie jej ***własnych zasobów pracowniczych*** i ***przedstawicieli pracowników*** wpłynęły na konkretne decyzje lub działania jednostki.

AR 24. Spełniając ten wymóg dotyczący ujawniania informacji, jednostka uwzględnia następujące aspekty:

a) rodzaj zaangażowania (np. informowanie, konsultacje lub uczestnictwo) oraz jej częstotliwość (np. na stałe, kwartalnie, rocznie);

b) sposób, w jaki informacje zwrotne są rejestrowane i uwzględniane przy podejmowaniu decyzji, oraz sposób, w jaki osoby należące do zasobów pracowniczych są informowane o wpływie przekazywanych przez nie informacji zwrotnych na podejmowane decyzje;

c) czy współpraca jest podejmowana na szczeblu organizacyjnym, czy na niższym szczeblu, np. na poziomie ***lokalizacji*** lub projektu, a w tym drugim przypadku – sposób, w jaki informacje dotyczące współpracy są scentralizowane;

d) zasoby (np. zasoby finansowe lub ludzkie) przeznaczone na zaangażowanie; oraz

e) sposób, w jaki jednostka współpracuje z osobami należącymi do jej własnych zasobów pracowniczych i ***przedstawicielami pracowników*** w zakresie wpływów, jakie na jej ***własne zasoby pracownicze*** może mieć redukcja ***emisji*** dwutlenku węgla i przejście na bardziej ekologiczne i neutralne dla klimatu operacje, w szczególności restrukturyzacja, utrata zatrudnienia lub tworzenie miejsc pracy, szkolenia i podnoszenie kwalifikacji lub przekwalifikowanie, płeć i sprawiedliwość społeczna oraz zdrowie i bezpieczeństwo.

▼C2

AR 25. Jednostka może również ujawnić następujące informacje odnoszące się do pkt 24 dotyczącego różnorodności:

a) sposób, w jaki współpracuje z osobami w niekorzystnej sytuacji lub podatnymi na zagrożenia (na przykład czy stosuje szczególne podejścia i zwraca szczególną uwagę na potencjalne bariery);

b) sposób, w jaki uwzględnia potencjalne bariery w zakresie współpracy z osobami należącymi do jej zasobów pracowniczych (np. różnice językowe i kulturowe, nierównowaga płci i władzy, podziały w obrębie społeczności lub grupy);

c) sposób, w jaki przekazuje osobom należącym do jej zasobów pracowniczych informacje, które są zrozumiałe i dostępne za pośrednictwem odpowiednich kanałów komunikacyjnych;

d) wszelkie sprzeczne interesy, które wystąpiły wśród jej zasobów pracowniczych, oraz sposób, w jaki jednostka rozwiązała ten problem; oraz

e) sposób, w jaki jednostka stara się przestrzegać praw człowieka wszystkich zainteresowanych stron, na przykład ich prawa do prywatności, wolności wypowiedzi oraz pokojowego zgromadzania się i protestowania.

AR 26. Jednostka może również zgłosić informacje na temat skuteczności procesów współpracy z jej ***własnymi zasobami pracowniczymi*** pochodzące z poprzednich okresów sprawozdawczych. Dotyczy to przypadków, w których jednostka dokonała oceny skuteczności tych procesów lub wyciągnęła wnioski w trakcie bieżącego okresu sprawozdawczego. Procesy wykorzystywane do celów monitorowania skuteczności mogą obejmować wewnętrzny lub zewnętrzny audyt lub weryfikację, oceny wpływu, systemy pomiaru, informacje zwrotne od ***zainteresowanych stron***, ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, zewnętrzne oceny wyników oraz analizę porównawczą.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez własne zasoby pracownicze jednostki

AR 27. Spełniając wymogi określone w kryteriach dotyczących ujawniania informacji zawartych w wymogu dotyczącym ujawniania informacji ESRS S1-3, jednostka może kierować się treścią Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w celu odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, które dotyczą ***mechanizmów naprawy skutków*** i ***mechanizmów rozpatrywania skarg***.

AR 28. Kanały zgłaszania wątpliwości lub potrzeb obejmują ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, gorące linie, związki zawodowe (w przypadku osób należących do zasobów pracowniczych zrzeszonych w związkach zawodowych), rady zakładowe, procedury dialogu lub inne środki, za pomocą których ***własne zasoby pracownicze*** jednostki lub ***przedstawiciele pracowników*** mogą zgłaszać wątpliwości dotyczące ***wpływów*** lub wyjaśniać potrzeby, którymi chcieliby, aby jednostka się zajęła. Mogą one obejmować zarówno kanały udostępnione bezpośrednio przez jednostkę, jak i kanały udostępnione przez podmioty, w których pracują jej własne zasoby pracownicze, oprócz wszelkich innych mechanizmów, które jednostka może wykorzystać do uzyskania wglądu w zarządzanie wpływami na własne zasoby pracownicze, takich jak audyty zgodności. Jeżeli w celu spełnienia tego wymogu jednostka opiera się wyłącznie na informacjach dotyczących istnienia takich kanałów udostępnionych w ramach swoich ***relacji biznesowych***, może o tym fakcie poinformować.

AR 29. Mechanizmy oparte na osobach trzecich mogą obejmować mechanizmy obsługiwane przez rząd, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia branżowe i w ramach innych inicjatyw opartych na współpracy. Jednostka może ujawniać, czy są one dostępne dla wszystkich ***własnych zasobów pracowniczych*** (lub ***przedstawicieli pracowników*** lub, w przypadku ich braku, dla osób lub organizacji działających w ich imieniu lub mających inną możliwość pozyskania wiedzy na temat negatywnych ***wpływów***).

▼C2

AR 30. Jednostka uwzględnia, czy i w jaki sposób osoby należące do jej ***własnych zasobów pracowniczych***, których ta sytuacja może dotyczyć, oraz ***przedstawiciele pracowników*** tej jednostki mają dostęp do kanałów na poziomie jednostki, w której są zatrudnieni lub na rzecz której świadczą pracę, w odniesieniu do każdego istotnego ***wpływu***. Odpowiednie kanały mogą obejmować gorące linie, związki zawodowe (w przypadku osób należących do zasobów pracowniczych zrzeszonych w związkach zawodowych), rady zakładowe lub inne ***mechanizmy rozpatrywania skarg*** stosowane przez daną jednostkę lub osobę trzecią.

AR 31. Wyjaśniając, czy i skąd jednostka wie, że osoby należące do jej własnych zasobów pracowniczych są świadome istnienia któregokolwiek z tych kanałów i mają do nich zaufanie, jednostka może przedstawić odpowiednie i wiarygodne dane na temat skuteczności tych kanałów z perspektywy zainteresowanych osób. Przykładami źródeł informacji są badania przeprowadzone wśród osób należących do zasobów pracowniczych jednostki, które korzystały z takich kanałów, oraz informacje na temat poziomu ich zadowolenia z realizacji procesu i jego wyników.

AR 32. Opisując skuteczność kanałów zgłaszania wątpliwości przez ***własne zasoby pracownicze*** jednostki i ***przedstawicieli pracowników***, jednostka może kierować się następującymi pytaniami opartymi na „kryteriach skuteczności pozasądowych ***mechanizmów rozpatrywania skarg***” zawartych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w szczególności w zasadzie 31. Poniższe względy mogą mieć zastosowanie do poszczególnych kanałów lub do zbiorczego systemu kanałów:

a) czy funkcjonowanie tych kanałów jest odpowiednio umocowane poprzez zapewnienie odpowiedniej rozliczalności pod kątem ich rzetelnego działania i budowania zaufania wśród zainteresowanych stron?

b) czy ***zainteresowane strony*** wiedzą o istnieniu tych kanałów i mają do nich dostęp?

c) czy kanały te zapewniają jasne i znane procedury wraz z orientacyjnymi ramami czasowymi?

d) czy kanały te zapewniają ***zainteresowanym stronom*** odpowiedni dostęp do źródeł informacji, porad i wiedzy fachowej?

e) czy kanały te zapewniają przejrzystość dzięki dostarczaniu wystarczających informacji zarówno skarżącym, jak i, w stosownych przypadkach, na potrzeby realizacji celów interesu publicznego?

f) czy wyniki osiągnięte za pośrednictwem kanałów są zgodne z prawami człowieka uznawanymi na arenie międzynarodowej?

g) czy jednostka identyfikuje spostrzeżenia pochodzące z kanałów, które wspierają kształcenie ciągłe zarówno w celu usprawnienia kanałów, jak i zapobiegania przyszłym wpływom?

h) czy jednostka koncentruje się na dialogu ze skarżącymi jako środku służącym osiągnięciu uzgodnionych rozwiązań, a nie stara się jednostronnie określić wynik?

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na własne zasoby pracownicze oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z własnymi zasobami pracowniczymi oraz skuteczność tych działań

AR 33. Zrozumienie negatywnych ***wpływów*** i sposobu, w jaki jednostka może być z nimi powiązana za pośrednictwem ***własnych zasobów pracowniczych***, jak również określenie odpowiednich reakcji i wprowadzenie ich w życie, może wymagać czasu. Jednostka może zatem ujawniać:

▼C2

a) ogólne i szczegółowe podejście do ograniczania istotnych negatywnych wpływów;

b) swoje inicjatywy mające na celu przyczynienie się do osiągnięcia dodatkowych istotnych pozytywnych wpływów;

c) postępy, jakie poczyniła w zakresie prowadzonych działań w okresie sprawozdawczym; oraz

d) swoje cele w zakresie dalszych usprawnień.

AR 34. Odpowiednie działanie może się różnić w zależności od tego, czy jednostka powoduje powstanie istotnego ***wpływu*** lub przyczynia się do jego powstania lub czy ma w nim udział, ponieważ wpływ ten jest bezpośrednio związany z jej operacjami, produktami lub usługami w ramach relacji biznesowych.

AR 35. Biorąc pod uwagę fakt, że istotne negatywne ***wpływy*** na ***własne zasoby pracownicze***, które wystąpiły w okresie sprawozdawczym, mogły być również powiązane z innymi podmiotami lub operacjami znajdującymi się poza bezpośrednią kontrolą jednostki, jednostka może ujawniać, czy i w jaki sposób zamierza wykorzystać swoje oddziaływanie na jej ***relacje biznesowe*** do celów zarządzania tymi wpływami. Może to obejmować stosowanie ***oddziaływania*** biznesowego (na przykład w drodze egzekwowania wymogów umowy poprzez wykorzystanie relacji biznesowych lub wdrożenie zachęt), innych form oddziaływania w ramach relacji (takich jak zaoferowanie ***szkoleń*** lub budowania zdolności w zakresie praw pracowników podmiotom, z którymi jednostka utrzymuje relacje biznesowe) lub oddziaływania opartego na współpracy z odpowiednikami lub innymi podmiotami (na przykład w formie podjęcia inicjatyw ukierunkowanych na odpowiedzialną rekrutację lub zagwarantowanie pracownikom ***adekwatnej płacy***).

AR 36. Jeżeli jednostka ujawnia swój udział w inicjatywie przemysłowej lub wielopodmiotowej w ramach swoich ***działań*** na rzecz przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom, może ujawniać sposób, w jaki dana inicjatywa oraz własne zaangażowanie jednostki mogą przyczynić się do przeciwdziałania danemu istotnemu wpływowi. W ramach ESRS S1-5 jednostka może zgłosić odpowiednie ***cele*** wyznaczone w ramach danej inicjatywy i postępy poczynione w kierunku ich osiągnięcia.

AR 37. Ujawniając, czy i w jaki sposób jednostka uwzględnia faktyczne i potencjalne wpływy na jej ***własne zasoby pracownicze*** w decyzjach o zakończeniu ***relacji biznesowych*** oraz czy i w jaki sposób zamierza przeciwdziałać wszelkim negatywnym wpływom, jakie mogą wynikać z zakończenia tych relacji, jednostka może przedstawić przykłady.

AR 38. Procesy wykorzystywane do celów monitorowania skuteczności ***działań*** mogą obejmować wewnętrzny lub zewnętrzny audyt lub weryfikację, postępowania sądowe lub powiązane orzeczenia sądów, oceny wpływu, systemy pomiaru, informacje zwrotne od zainteresowanych stron, ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, zewnętrzne oceny wyników oraz analizę porównawczą.

AR 39. Celem sporządzania raportów na temat skuteczności jest uzyskanie wiedzy na temat powiązań między działaniami podejmowanymi przez jednostkę a skutecznym zarządzaniem wpływami. Dodatkowe informacje, które jednostka może przekazać, obejmują dane wykazujące spadek liczby zidentyfikowanych ***incydentów***.

AR 40. W odniesieniu do inicjatyw lub procesów, których głównym celem jest uzyskanie pozytywnych wpływów na osoby należące do ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki w oparciu o ich potrzeby, oraz w odniesieniu do postępów we wdrażaniu takich inicjatyw lub procesów, jednostka może ujawniać:

a) informacje o tym, czy i w jaki sposób osoby należące do jej własnych zasobów pracowniczych i ***przedstawiciele pracowników*** odgrywają rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących planowania i wdrażania tych programów lub procesów; oraz

▼C2

b) informacje o planowanych lub osiągniętych pozytywnych wynikach tych programów lub procesów w odniesieniu do własnych zasobów pracowniczych jednostki.

AR 41. Jednostka może wyjaśnić, czy takie inicjatywy mają także na celu wsparcie osiągnięcia co najmniej jednego celu zrównoważonego rozwoju. Na przykład jednostka, która zobowiązuje się do osiągnięcia SDG 8, aby „promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi", może aktywnie działać na rzecz wyeliminowania ***pracy przymusowej*** lub obowiązkowej lub wspierać większą wydajność działań w krajach rozwijających się poprzez modernizację technologii i ***szkolenie*** miejscowej siły roboczej, co może przynieść korzyści zarówno konkretnym osobom należącym do jej ***własnych zasobów pracowniczych***, których dotyczą ***działania***, jak i ich społecznościom lokalnym.

AR 42. Ujawniając planowane lub osiągnięte pozytywne wyniki ***działań*** dla ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki, należy dokonać rozróżnienia między dowodami potwierdzającymi podjęcie określonych działań (na przykład, że x osób skorzystało ze ***szkolenia*** z zakresu wiedzy finansowej) a dowodami faktycznych wyników dla zainteresowanych osób (na przykład, że x osób zgłosiło, że są w stanie lepiej zarządzać wynagrodzeniem i budżetem swojego gospodarstwa domowego).

AR 43. Jeśli jednostka zastosuje środki służące złagodzeniu negatywnych ***wpływów*** przejścia na bardziej zieloną gospodarkę neutralną dla klimatu na jej ***własne zasoby pracownicze***, takie jak ***szkolenia*** i przekwalifikowanie, gwarancje zatrudnienia, a w przypadku zmniejszenia zatrudnienia lub zwolnień grupowych – środki takie jak doradztwo zawodowe, coaching, staże wewnątrz przedsiębiorstwa i plany wcześniejszego przejścia na emeryturę, środki te są przez nią ujawniane. Obejmuje to środki mające na celu dostosowanie się do obowiązujących przepisów. Jednostka podkreśla obecne lub oczekiwane zmiany zewnętrzne, które mogą wpływać na to, czy ***zależności*** przekształcają się w ***ryzyka***. Konieczne jest tu uwzględnienie wpływów, które mogą wynikać z przejścia na bardziej ekologiczne i neutralne dla klimatu operacje.

AR 44. Ujawniając istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** związane z ***wpływami*** lub ***zależnościami*** jednostki od jej ***własnych zasobów pracowniczych***, jednostka może uwzględnić następujące kwestie:

a) ryzyka związane z wpływami jednostki na jej własne zasoby pracownicze mogą obejmować ryzyko powstania negatywnego wizerunku lub ryzyko prawne, w przypadku gdy zostanie ujawnione, że osoby należące do zasobów pracowniczych jednostki wykonują ***pracę przymusową*** lub że osobami tymi są dzieci (***praca dzieci***);

b) ryzyka związane z zależnościami jednostki od jej własnych zasobów pracowniczych mogą obejmować zakłócenia operacji biznesowych, w których przypadku znacząca rotacja pracowników lub brak ***rozwoju*** umiejętności bądź ***szkoleń*** zagraża działalności jednostki; oraz

c) szanse związane z wpływami jednostki na jej własne zasoby pracownicze mogą obejmować zróżnicowanie rynku i większą atrakcyjność w oczach klientów, gdy jednostka gwarantuje godną ***płacę*** i godne warunki osobom niebędącym pracownikami.

AR 45. Wyjaśniając, czy ***zależności*** mogą przekształcić się w ***ryzyka***, jednostka uwzględnia zmiany zewnętrzne.

AR 46. Ujawniając ***polityki***, ***działania*** oraz zasoby i ***cele*** związane z zarządzaniem istotnymi ***ryzykami*** i ***szansami***, w przypadkach, w których ryzyka i szanse wynikają z istotnego ***wpływu***, jednostka może odnieść swoje informacje ujawniane na temat polityk, działań oraz zasobów i celów do tego wpływu.

▼C2

AR 47. Jednostka uwzględnia, czy i w jaki sposób jej proces lub procesy zarządzania istotnymi ***ryzykami*** związanymi z ***własnymi zasobami pracowniczymi*** są zintegrowane ze stosowanym już przez nią procesem lub procesami zarządzania ryzykiem.

AR 48. Ujawniając zasoby przeznaczone na zarządzanie istotnymi wpływami, jednostka może wyjaśnić, które funkcje wewnętrzne są związane z zarządzaniem wpływami i jakiego rodzaju działania podejmują one w celu ograniczenia negatywnych wpływów i zwiększenia pozytywnych wpływów.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

AR 49. Ujawniając informacje na temat ***celów*** zgodnie z pkt 44, jednostka może ujawniać:

a) wyniki, jakie planuje osiągnąć w życiu określonej liczby osób należących do jej ***własnych zasobów pracowniczych***;

b) stabilność tych ***celów*** pod kątem definicji i metod, tak aby umożliwić ich porównywalność w dłuższej perspektywie czasowej; lub

c) normy lub zobowiązania, na których opierają się cele (na przykład kodeksy postępowania, strategie dotyczące źródeł zaopatrzenia, globalne ramy lub kodeksy branżowe).

AR 50. ***Cele*** związane z ***ryzykami*** i ***szansami*** mogą być takie same jak cele związane z ***wpływami*** lub różne od nich. Na przykład cel polegający na zagwarantowaniu ***osobom niebędącym pracownikami adekwatnej płacy*** może zarówno ograniczać wpływy na te osoby, jak i zmniejszać powiązane ryzyka w odniesieniu do jakości i niezawodności ich wyników.

AR 51. Jednostka może również dokonać rozróżnienia między ***celami*** krótko-, średnio- i długoterminowymi, które dotyczą tego samego zobowiązania ***w zakresie polityki***. Na przykład jednostka może mieć cel długoterminowy, by do 2030 r. zmniejszyć o 80 % ***incydenty*** w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, które wpływają na jej kierowców realizujących dostawy, oraz cel krótkoterminowy, by do 2024 r. zmniejszyć liczbę ***nadgodzin*** kierowców o x % przy jednoczesnym utrzymaniu ich zarobków.

AR 52. W przypadku modyfikacji lub zastąpienia ***celu*** w okresie sprawozdawczym jednostka może wyjaśnić zmianę przez odniesienie jej do znaczących zmian w ***modelu biznesowym*** lub do szerzej zakrojonych zmian przyjętej normy lub przepisu, z których dany cel się wywodzi, aby przedstawić informacje kontekstowe zgodnie z ESRS 2 BP-2 *Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności*.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-6 – Charakterystyka pracowników jednostki

AR 53. Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji obejmuje wszystkich ***pracowników***, którzy wykonują pracę dla dowolnego podmiotu jednostki objętego sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju.

▼C2

AR 54. Przedstawienie podziału ***pracowników*** według kraju umożliwia wgląd w rozkład działalności w poszczególnych krajach. Liczba pracowników w każdym kraju jest także kluczowym czynnikiem warunkującym wiele praw pracowników i przedstawicieli pracowników do informacji, konsultacji i partycypacji, zarówno w dorobku prawnym UE w zakresie prawa pracy (na przykład dyrektywie 2009/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([101]) („dyrektywa o europejskich radach zakładowych") oraz dyrektywie 2002/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([102]) („dyrektywa w sprawie informacji i konsultacji"), jak i w prawie krajowym (na przykład prawie do ustanowienia rady zakładowej lub do obecności przedstawicieli pracowników w organach zarządzających). Przedstawienie podziału pracowników według płci i rodzaju stosunku pracy umożliwia wgląd w reprezentację płci w całej jednostce. Przedstawienie podziału pracowników według regionów umożliwia ponadto wgląd w różnice regionalne. Region może odnosić się do kraju lub innego położenia geograficznego, na przykład regionu kraju lub świata.

AR 55. Jednostka ujawnia wymagane informacje w następujących zestawieniach tabelarycznych:

Tabela 1

Wzór formularza do przedstawiania informacji na temat liczby pracowników według płci

Płeć	Liczba pracowników
Mężczyzna	
Kobieta	
Inna	
Nie zgłoszono	
Ogółem Pracownicy	

W niektórych państwach członkowskich osoby mogą zgodnie z prawem wpisać się do rejestru jako osoby trzeciej – często neutralnej – płci, którą w powyższej tabeli sklasyfikowano jako „inną". Jeśli jednak jednostka ujawnia dane o ***pracownikach*** w miejscach, gdzie nie jest to możliwe, może to wyjaśnić i wskazać, że kategoria „inna" nie ma zastosowania.

Tabela 2

Wzór formularza do przedstawiania liczby pracowników w krajach, w których jednostka zatrudnia co najmniej 50 pracowników stanowiących co najmniej 10 % całkowitej liczby pracowników tej jednostki.

Kraj	Liczba pracowników
Kraj A	
Kraj B	
Kraj C	
Kraj D	

([101]) Dyrektywa 2009/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiej rady zakładowej lub trybu informowania pracowników i konsultowania się z nimi w przedsiębiorstwach lub w grupach przedsiębiorstw o zasięgu wspólnotowym, Dz.U. L 122 z 16.5.2009, s. 28.

([102]) Dyrektywa 2002/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. ustanawiająca ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej — Wspólna deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie reprezentacji pracowniczej (Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 29).

▼C2

Tabela 3

Wzór formularza do przedstawiania informacji na temat pracowników według rodzaju umowy, w podziale na płeć (liczba osób lub EPC) (sprawozdawczość dotycząca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy jest dobrowolna)

[Okres sprawozdawczy]				
KOBIETA	**MĘŻCZYZNA**	**INNE** [1]	**NIE UJAWNIONO**	**OGÓŁEM**
Liczba pracowników (liczba całkowita/EPC)				
Liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony (liczba całkowita/EPC)				
Liczba pracowników tymczasowych (liczba całkowita/EPC)				
Liczba pracowników, którym nie gwarantuje się godzin pracy (liczba całkowita/EPC)				
Liczba pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy (liczba całkowita/EPC)				
Liczba pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy (liczba całkowita/EPC)				

[1] Płeć określona przez samych pracowników.

Tabela 4

Wzór formularza do przedstawiania informacji na temat pracowników według rodzaju umowy, w podziale na region (liczba osób lub EPC) (sprawozdawczość dotycząca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy jest dobrowolna)

[Okres sprawozdawczy]		
REGION A	**REGION B**	**OGÓŁEM**
Liczba pracowników (liczba całkowita/EPC)		
Liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony (liczba całkowita/EPC)		
Liczba pracowników tymczasowych (liczba całkowita/EPC)		
Liczba pracowników, którym nie gwarantuje się godzin pracy (liczba całkowita/EPC)		
Liczba pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy (liczba całkowita/EPC)		
Liczba pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy (liczba całkowita/EPC)		

▼C2

AR 56. Definicje pracowników stałych, pracowników tymczasowych, pracowników, którym nie gwarantuje się godzin pracy oraz ***pracowników*** zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy różnią się w zależności od kraju. Jeżeli jednostka zatrudnia pracowników w więcej niż jednym kraju, do obliczenia danych krajowych stosuje definicje określone w przepisach krajów, w których przebywają pracownicy. Dane z poszczególnych krajów należy następnie zsumować, aby obliczyć liczbę całkowitą, nie uwzględniając różnic, które występują w krajowych definicjach prawnych. Pracownicy, którym nie gwarantuje się godzin pracy, są zatrudnieni przez jednostkę bez gwarancji minimalnej lub stałej liczby godzin pracy. Konieczne może być podjęcie pracy przez pracownika w zależności od potrzeb, ale jednostka nie jest umownie zobowiązana do zaoferowania mu minimalnej lub stałej liczby godzin pracy na dzień, tydzień lub miesiąc. W zakres tej kategorii wchodzą pracownicy prac dorywczych, pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy zerogodzinowej i pracownicy na wezwanie.

AR 57. Ujawniając liczbę ***pracowników*** na koniec okresu sprawozdawczego, ujmuje się informacje w odniesieniu do tego określonego czasu – nie uwzględniają one wahań w okresie sprawozdawczym. Ujawniając te liczby jako średnie z całego okresu sprawozdawczego, uwzględnia się wahania w okresie sprawozdawczym.

AR 58. Jest mało prawdopodobne, aby same dane ilościowe, takie jak liczba ***pracowników*** tymczasowych lub zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy, były wystarczające. Na przykład wysoki odsetek pracowników tymczasowych lub zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy może wskazywać na brak bezpieczeństwa zatrudnienia dla pracowników, ale równie dobrze może oznaczać elastyczność miejsca pracy, jeśli jest ona oferowana jako dobrowolny wybór. Z tego powodu od jednostki wymaga się ujawnienia informacji kontekstowych, aby pomóc ***użytkownikom*** informacji w interpretacji danych. Jednostka może wyjaśnić powody pracy na czas określony. Przykładem takiego powodu jest rekrutacja pracowników do podjęcia pracy przy tymczasowym lub sezonowym projekcie lub wydarzeniu. Innym przykładem jest standardowa praktyka, która polega na oferowaniu nowym pracownikom umowy o pracę na czas określony (na przykład na sześć miesięcy) przed złożeniem oferty stałego zatrudnienia. Jednostka może także wyjaśnić powody zatrudnienia, w którym nie gwarantuje się godzin pracy.

AR 59. W celu obliczenia własnej rotacji pracowników jednostka oblicza łączną liczbę ***pracowników***, którzy odchodzą dobrowolnie lub w wyniku zwolnienia, przejścia na emeryturę lub śmierci w okresie zatrudnienia. Jednostka stosuje tę liczbę jako licznik do obliczenia wskaźnika rotacji pracowników oraz może określić mianownik stosowany do obliczenia tego wskaźnika i opisać zastosowaną metodykę.

AR 60. W przypadku braku danych umożliwiających uzyskanie szczegółowych informacji jednostka dokonuje oszacowania liczby pracowników lub wskaźników, zgodnie z ESRS 1, oraz wyraźnie wskazuje, gdzie zastosowano wartości szacunkowe.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-7 – Charakterystyka osób niebędących pracownikami stanowiących własne zasoby pracownicze jednostki

AR 61. Niniejszy wymóg dotyczący ujawniania informacji zapewnia wgląd w podejście jednostki do kwestii zatrudnienia, a także zakres i charakter wpływów wynikających z praktyk w zakresie zatrudnienia. Zawiera on także informacje kontekstowe, które pomagają zrozumieć informacje zgłoszone w innych ujawnieniach. To ujawnienie obejmuje zarówno indywidualnych wykonawców świadczących pracę na rzecz jednostki („osoby samozatrudnione”), jak i pracowników zapewnionych przez jednostki prowadzące głównie „działalność związaną z zatrudnieniem” (kod NACE N78). Jeżeli wszystkie osoby wykonujące pracę na rzecz jednostki są ***pracownikami***, a jednostka nie posiada w swoich zasobach pracowniczych osób, które nie są pracownikami, ten wymóg dotyczący ujawniania informacji nie jest istotny dla jednostki; niezależnie od tego jednostka może przedstawić ten fakt przy ujawnianiu informacji zgodnie z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji S1-6 jako informację kontekstową, ponieważ informacja ta może być istotna dla ***użytkowników oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju***.

▼C2

AR 62. Przykłady wykonawców (osób samozatrudnionych) stanowiących ***własne zasoby pracownicze*** jednostki: wykonawcy zatrudnieni przez jednostkę do wykonania pracy, która w innym przypadku byłaby wykonywana przez pracownika; wykonawcy zatrudnieni przez jednostkę do wykonania pracy w obszarze publicznym (na przykład na drodze, na ulicy); wykonawcy zatrudnieni przez jednostkę do wykonania pracy lub świadczenia usług bezpośrednio w miejscu pracy klienta organizacji. Przykłady osób zatrudnionych przez osobę trzecią prowadzącą „działalność związaną z zatrudnieniem", które wykonują pracę pod kierownictwem jednostki: osoby, które wykonują tę samą pracę co ***pracownicy***, takie jak osoby, które zastępują pracowników czasowo nieobecnych (z powodu choroby, urlopu, urlopu rodzicielskiego lub ze względów rodzinnych itp.); osoby, które wykonują stałą pracę w tej samej ***lokalizacji*** co pracownicy; oraz pracownicy oddelegowani tymczasowo z innego państwa członkowskiego do pracy na rzecz jednostki („pracownicy delegowani"). Przykłady ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** (a zatem osób, które nie stanowią własnych zasobów pracowniczych jednostki i nie są zgłaszane w ramach ESRS S2): pracownicy ***dostawcy*** związanego umową z jednostką, pracujący na terenie zakładu dostawcy i stosujący metody pracy dostawcy; pracownicy podmiotu „niższego szczebla", który nabywa towary lub usługi od jednostki; oraz pracownicy dostawcy sprzętu dla jednostki, którzy w co najmniej jednym miejscu pracy jednostki wykonują regularne prace konserwacyjne na sprzęcie dostawcy (na przykład kserokopiarkach) zgodnie z umową zawartą między dostawcą sprzętu a jednostką.

AR 63. Jeżeli jednostka nie może zgłosić dokładnych danych liczbowych, w celu ujawnienia liczby osób należących do jej ***własnych zasobów pracowniczych***, które nie są pracownikami, stosuje wartości szacunkowe zgodnie z ESRS 1, z dokładnością do dziesięciu lub – jeżeli liczba osób należących do jej własnych zasobów pracowniczych, które nie są ***pracownikami***, jest większa niż 1 000 – z dokładnością do 100, oraz udziela wyjaśnień. Wyraźnie wskazuje ponadto informacje, które pochodzą z danych rzeczywistych i oszacowań.

AR 64. W ramach ujawniania liczby osób należących do ***własnych zasobów pracowniczych jednostki***, które nie są ***pracownikami***, na koniec okresu sprawozdawczego ujmuje się informacje w odniesieniu do tego określonego czasu, nie uwzględniając wahań w okresie sprawozdawczym. Ujawnienie tej liczby jako średniej z całego okresu sprawozdawczego uwzględnia wahania w okresie sprawozdawczym i może być dla ***użytkowników*** źródłem bardziej wnikliwych i istotnych informacji.

AR 65. Dzięki informacjom ujawnionym przez jednostkę ***użytkownicy*** mogą uzyskać wiedzę na temat zmian liczby ***osób niebędących pracownikami*** w obrębie ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki w danym okresie sprawozdawczym lub w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym (tj. czy liczba ta zwiększyła się czy zmniejszyła). Jednostka może również ujawnić przyczyny tych wahań. Na przykład wzrost liczby osób niebędących pracownikami w okresie sprawozdawczym może być związany z czynnikiem sezonowym. I odwrotnie, spadek – w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym – liczby osób niebędących pracownikami wynikać z zakończenia tymczasowego projektu. Jeśli jednostka ujawnia wahania, wyjaśnia również kryteria stosowane do określenia ujawnianych wahań. Jeżeli w okresie sprawozdawczym lub między bieżącym a poprzednim okresem sprawozdawczym nie występują znaczące wahania liczby osób niebędących pracownikami, jednostka może ujawnić tę informację.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-8 – Zakres rokowań zbiorowych i dialogu społecznego

Zakres rokowań zbiorowych

AR 66. Odsetek ***pracowników*** objętych ***układami zbiorowymi pracy*** oblicza się według poniższych wzorów:

$$\frac{\text{Liczba pracowników objętych układami zbiorowymi}}{\text{Liczba pracowników}} \times 100$$

▼C2

AR 67. ***Pracownicy*** będący ***własnymi zasobami pracowniczymi*** jednostki objęci ***układami zbiorowymi pracy*** to osoby, wobec których jednostka jest zobowiązana do stosowania układu. Oznacza to, że jeżeli żaden z pracowników nie jest objęty układem zbiorowym pracy, zgłaszany odsetek wynosi zero. Pracownika należącego do własnych zasobów pracowniczych jednostki objętego więcej niż jednym układem zbiorowym pracy liczy się tylko raz.

AR 68. Celem tego wymogu nie jest uzyskanie odsetka ***pracowników*** reprezentowanych przez radę zakładową lub należących do związków zawodowych, gdyż mogą one być różne. Odsetek pracowników objętych ***układami zbiorowymi*** pracy może być wyższy niż odsetek pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych, gdy układy zbiorowe pracy dotyczą zarówno członków związku, jak i osób niezrzeszonych. Ewentualnie odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi pracy może być niższy niż odsetek pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych. Może to mieć miejsce w przypadku, gdy nie ma dostępnych układów zbiorowych pracy lub gdy układy zbiorowe pracy nie obejmują wszystkich pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych.

Dialog społeczny

AR 69. W celu obliczenia informacji wymaganych na podstawie pkt 63 lit. a) jednostka określa, w których państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) posiada znaczące zatrudnienie (tj. co najmniej 50 pracowników stanowiących co najmniej 10 % ogółu jej pracowników). W odniesieniu do tych państw zgłasza odsetek ***pracowników*** zatrudnionych w danym państwie w oddziałach, w których pracownicy są reprezentowani przez ***przedstawicieli pracowników***. Oddział oznacza każde miejsce wykonywania działalności, w którym jednostka wykonuje działalność gospodarczą niemającą charakteru tymczasowego, przy wykorzystaniu zasobów ludzkich i majątkowych. Przykłady obejmują: fabrykę, oddział sieci sprzedaży detalicznej lub siedzibę jednostki. W przypadku krajów, w których istnieje tylko jeden oddział, zgłaszany odsetek wynosi 100 % lub 0 %.

$$\frac{\text{Liczba pracowników pracujących w zakładach, w których są przedstawiciele pracowników}}{\text{Liczba pracowników}} \times 100$$

AR 70. Informacje wymagane w ramach tego wymogu dotyczącego ujawniania informacji należy zgłaszać w następujący sposób:

Tabela 1

Formularz sprawozdawczy dotyczący zakresu rokowań zbiorowych i dialogu społecznego

	Zakres rokowań zbiorowych		**Dialog społeczny**
Smiddlea pokrycia	Pracownicy – EOG (w przypadku państw, w których jednostka ma >50 pracowników stanowiących >10 % całkowitej liczby pracowników)	Pracownicy – spoza EOG (oszacowanie dla regionów, w których jednostka ma >50 pracowników stanowiących >10 % całkowitej liczby pracowników)	Reprezentacja w miejscu pracy (tylko EOG) (w przypadku państw, w których jednostka ma >50 pracowników stanowiących >10 % całkowitej liczby pracowników)
0–19 %		Region A	
20–39 %	Kraj A	Region B	
40–59 %	Kraj B		Kraj A
60–79 %			Kraj B
80–100 %			

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-9 – Mierniki różnorodności

AR 71. Przygotowując ujawnienie informacji na temat płci w kadrze kierowniczej najwyższego szczebla, jednostka stosuje definicję kadry kierowniczej najwyższego szczebla rozumianego jako jeden i dwa szczeble poniżej organów administrujących i nadzorczych, chyba że pojęcie to zdefiniowano już w ramach działalności jednostki i różni się od poprzedniego określenia. W takim przypadku jednostka może zastosować własną definicję kadry kierowniczej najwyższego szczebla i ujawnić ten fakt oraz własną definicję.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-10 – Adekwatna płaca

AR 72. Najniższą ***płacę*** oblicza się dla najniższej kategorii zaszeregowania ***płacowego***, z wyłączeniem stażystów i praktykantów. Jego podstawę stanowi płaca podstawowa powiększona o wszelkie stałe dodatki, które są gwarantowane wszystkim ***pracownikom***. Najniższą płacę należy rozpatrywać oddzielnie dla każdego kraju, w którym jednostka prowadzi działalność, z wyjątkiem państw spoza EOG, gdy stosowna odpowiednia lub minimalna płaca jest określana na szczeblu regionalnym.

AR 73. Stosowany do porównania z najniższą płacą wskaźnik referencyjny dotyczący ***adekwatnej płacy*** nie może być niższy niż:

a) w EOG: wynagrodzenie minimalne ustalone zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 ([111]) w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej. Do czasu rozpoczęcia stosowania dyrektywy (UE) 2022/2041, w przypadku gdy nie ma obowiązującego minimalnego ***wynagrodzenia*** ustalonego przez przepisy lub rokowania zbiorowe w państwie należącym do EOG, jednostka stosuje wskaźnik referencyjny ***adekwatnej płacy***, który nie jest niższy od minimalnego wynagrodzenia w sąsiednim państwie o podobnym statusie społeczno-ekonomicznym, albo który nie jest niższy od powszechnie przywoływanej normy międzynarodowej, takiej jak 60 % krajowej mediany wynagrodzeń i 50 % średniego wynagrodzenia brutto.

b) poza EOG:

i. poziom wynagrodzenia określony we wszelkich obowiązujących międzynarodowych, krajowych lub regionalnych przepisach, oficjalnych normach lub układach zbiorowych opartych na ocenie poziomu wynagrodzenia potrzebnego do zapewnienia godnego poziomu życia;

ii. jeżeli nie istnieje żaden z instrumentów określonych w ppkt (i), jakiekolwiek krajowe lub regionalne wynagrodzenie minimalne ustanowione na mocy przepisów lub ***rokowań zbiorowych***; lub

iii. jeżeli nie istnieje żaden z instrumentów określonych w pkt (i) lub (ii), można zastosować dowolny wskaźnik referencyjny, który spełnia kryteria określone przez Sustainable Trade Initiative (IDH) („plan działania dotyczący płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie, platforma służąca zagwarantowaniu płacy zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie w łańcuchu dostaw”), w tym odpowiednie wskaźniki dostosowane do metodyki Anker lub określone przez Wage Indicator Foundation lub Fair Wage Network, pod warunkiem zapewnienia pierwszeństwa rokowań zbiorowych w zakresie ustalania warunków zatrudnienia.

AR 74. Dyrektywa (UE) 2022/2041 w sprawie adekwatnych ***wynagrodzeń*** minimalnych w Unii Europejskiej odnosi się zarówno do orientacyjnych wartości referencyjnych powszechnie stosowanych na poziomie międzynarodowym, takich jak 60 % mediany wynagrodzeń brutto czy 50 % przeciętnego wynagrodzenia brutto, lub orientacyjnych wartości referencyjnych stosowanych na poziomie krajowym. Dane dotyczące orientacyjnych wartości 60 % krajowej mediany wynagrodzeń brutto lub 50 % krajowego przeciętnego wynagrodzenia brutto można uzyskać z europejskiego badania aktywności ekonomicznej ludności.

([111]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz. U. L 275 z 25.10.2022, s. 33).

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-11 – Ochrona socjalna

AR 75. ***Ochrona socjalna*** oznacza wszystkie środki, które zapewniają dostęp do opieki zdrowotnej i wsparcie dochodów w przypadku trudnych wydarzeń życiowych, takich jak utrata pracy, choroba i konieczność opieki medycznej, urodzenie i wychowanie dziecka, czy przejście na emeryturę i konieczność jej uzyskania.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-12 – Osoby z niepełnosprawnościami

AR 76. Ujawniając informacje wymagane na mocy pkt 77 dotyczące ***osób z niepełnosprawnościami***, jednostka przedstawia wszelkie informacje kontekstowe niezbędne dla zrozumienia danych i sposobu ich opracowania (metodyki). Na przykład informacje o wpływie różnych definicji prawnych osób z niepełnosprawnościami w poszczególnych krajach, w których jednostka prowadzi działalność.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-13 – Mierniki dotyczące szkoleń i rozwoju umiejętności

AR 77. Regularną ocenę pracy definiuje się jako ocenę opartą na kryteriach znanych pracownikowi i jego przełożonemu, podejmowaną za wiedzą pracownika co najmniej raz w roku. Ocena może obejmować ocenę dokonaną przez bezpośredniego przełożonego pracownika, współpracowników lub szersze grono ***pracowników***. W ocenie może także uczestniczyć dział kadr. W celu ujawnienia informacji wymaganych na podstawie pkt 83 lit. a) jednostka stosuje w mianowniku liczby dotyczące pracowników przedstawione w wymogu dotyczącym ujawniania informacji ESRS S1-6, aby obliczyć:

a) liczbę lub odsetek ocen pracy przypadających na pracownika; oraz

b) liczbę ocen proporcjonalną do uzgodnionej liczby ocen dokonanych przez kadrę kierowniczą.

AR 78. Aby ujawnić średnią wymaganą zgodnie z pkt 83 lit. b), jednostka dokonuje następującego obliczenia: łączna liczba godzin ***szkoleniowych*** oferowanych ***pracownikom*** według kategorii płci i ukończonych przez nich podzielona przez łączną liczbę pracowników według kategorii płci. W przypadku całkowitej średniej liczby szkoleń i średniej według płci stosuje się dane liczbowe dotyczące całkowitego zatrudnienia i zatrudnienia według płci, zgłoszone w ramach wymogu dotyczącego ujawniania informacji ESRS S1-6.

AR 79. Kategorie pracowników oznaczają podział ***pracowników*** według szczebli (np. kadra kierownicza najwyższego szczebla, kadra kierownicza średniego szczebla) lub funkcji (np. pracownicy techniczni, administracyjni, produkcyjni). Informacje te pochodzą z własnego systemu kadrowego jednostki. Dokonując kategoryzacji zasobów pracowniczych, jednostka określa uzasadnione i zrozumiałe kategorie pracowników, które umożliwiają ***użytkownikom*** informacji zrozumienie różnych miar wyników w poszczególnych kategoriach. Jednostka przedstawia kategorię dla pracowników pełniących funkcje wykonawcze i pracowników niepełniących funkcji wykonawczych.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-14 – Mierniki bezpieczeństwa i higieny pracy

AR 80. W odniesieniu do pkt 88 lit. a) odsetek ***własnych zasobów pracowniczych***, które są objęte systemem zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy jednostki, ujawnia się na podstawie liczby pracowników, a nie ekwiwalentu pełnego czasu pracy.

AR 81. W odniesieniu do pkt 90, jeżeli system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy jednostki lub jego określone elementy zostały poddane audytowi wewnętrznemu lub certyfikacji zewnętrznej, jednostka może wskazać na ten fakt bądź jego brak, oraz w stosownych przypadkach normy stanowiące podstawę takich audytów lub certyfikacji.

▼C2

AR 82. Zgony można zgłaszać w podziale na te, które wynikają z ***urazów związanych z pracą*** i te, które wynikają ze ***złego stanu zdrowia związanego z pracą***.

Wytyczne dotyczące terminu „związany z pracą”

AR 83. ***Urazy związane z pracą*** i ***zły stan zdrowia związany z pracą*** wynikają z narażenia na zagrożenia w miejscu pracy. Niezależnie od tego mogą wystąpić inne rodzaje ***incydentów***, które nie są związane z samą pracą. Na przykład poniższych incydentów co do zasady nie uznaje się za związane z pracą, chyba że mające zastosowanie przepisy krajowe stanowią inaczej:

a) osoba należąca do zasobów pracowniczych doznaje podczas pracy zawału serca, który nie jest związany z pracą;

b) osoba należąca do zasobów pracowniczych jadąca do lub z pracy odnosi obrażenia w wypadku samochodowym (jeżeli prowadzenie pojazdu nie jest częścią pracy i jeżeli transport nie został zorganizowany przez jednostkę); oraz

c) osoba należąca do zasobów pracowniczych cierpiąca na epilepsję ma w pracy atak, który nie jest związany z pracą.

AR 84. W odniesieniu do podróży w sprawach zawodowych, urazy i zły stan zdrowia, które wystąpiły podczas podróży danej osoby są związane z pracą, jeśli w czasie urazu lub złego stanu zdrowia osoba ta była zaangażowana w działania związane z pracą „w interesie pracodawcy”. Przykłady takich działań obejmują podróżowanie do miejsc kontaktu z klientami i z powrotem; wykonywanie zadań związanych z pracą; oraz podejmowanie klientów lub bycie zapraszanym w celu zawarcia transakcji, omówienia lub promowania interesów (na polecenie pracodawcy). Jeżeli jednostka jest odpowiedzialna za dojazd do pracy, ***incydenty*** podczas dojazdu uznaje się za związane z pracą. Niemniej jednak incydenty podczas podróży, za które jednostka nie odpowiada (tj. regularne dojazdy do i z pracy), mogą być zgłaszane oddzielnie, pod warunkiem że jednostka dysponuje takimi danymi pochodzącymi z całej jednostki.

AR 85. W odniesieniu do pracy z domu, urazy lub zły stan zdrowia są związane z pracą, jeżeli wystąpiły, gdy dana osoba wykonywała pracę z domu, i są bezpośrednio związane z wykonywaniem pracy, a nie z ogólnym środowiskiem lub otoczeniem domowym.

AR 86. W odniesieniu do choroby psychicznej uznaje się, że jest ona związana z pracą, jeżeli została zgłoszona dobrowolnie przez daną osobę i jest poparta opinią uprawnionego pracownika służby zdrowia o odpowiednim ***przeszkoleniu*** i doświadczeniu, oraz jeżeli w takiej opinii stwierdzono, że choroba jest związana z pracą.

AR 87. Nie uznaje się za związane z pracą problemów zdrowotnych, które wynikają na przykład z palenia, nadużywania narkotyków i alkoholu, braku aktywności fizycznej, niezdrowej diety i czynników psychospołecznych niezwiązanych z pracą.

AR 88. Za ***urazy związane z pracą*** nie uznaje się chorób zawodowych – zalicza się je do ***złego stanu zdrowia związanego z pracą***.

Wytyczne dotyczące obliczania wskaźnika urazów związanych z pracą

AR 89. Przy obliczaniu wskaźnika urazów związanych z pracą, jednostka dzieli odpowiednią liczbę przypadków przez łączną liczbę godzin przepracowanych przez pracowników stanowiących ***własne zasoby pracownicze*** i mnoży przez 1 000 000. W ten sposób wskaźniki te odzwierciedlają liczbę odpowiednich przypadków na milion przepracowanych godzin. Wskaźnik oparty na 1 000 000 przepracowanych godzin wskazuje liczbę urazów związanych z pracą na 500 osób należących do zasobów pracowniczych zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu jednego roku. Wskaźnik oparty na 1 000 000 przepracowanych godzin stosuje się także do celów porównywalności w odniesieniu do jednostek zatrudniających poniżej 500 osób należących do zasobów pracowniczych.

▼C2

AR 90. Jeżeli jednostka nie może bezpośrednio obliczyć liczby przepracowanych godzin, może ją oszacować na podstawie normalnego lub normatywnego wymiaru czasy pracy, uwzględniając uprawnienia do płatnego urlopu od pracy (na przykład urlop płatny, płatne zwolnienia chorobowe, dni ustawowo wolne od pracy) i wyjaśnić tę kwestię w ujawnionych przez siebie informacjach.

AR 91. Przy obliczaniu liczby i wskaźnika urazów związanych z pracą podlegających zgłoszeniu jednostka uwzględnia przypadki zgonów w wyniku urazów związanych z pracą.

Wytyczne dotyczące złego stanu zdrowia związanego z pracą podlegającego zgłoszeniu

AR 92. Zły stan zdrowia związany z pracą może obejmować ostre, nawracające i przewlekłe problemy zdrowotne spowodowane lub nasilone przez warunki pracy lub praktyki związane z pracą. Należą do nich zaburzenia układu mięśniowo-szkieletowego, choroby skóry i układu oddechowego, nowotwory złośliwe, choroby spowodowane czynnikami fizycznymi (na przykład ubytek słuchu spowodowany hałasem, choroby spowodowane drganiami mechanicznymi) oraz choroby psychiczne (na przykład lęk, zespół stresu pourazowego). Do celów wymaganych ujawnień jednostka uwzględnia w swoich ujawnieniach przynajmniej przypadki wymienione w wykazie chorób zawodowych MOP.

AR 93. W kontekście niniejszego standardu zaburzenia układu mięśniowo-szkieletowego związane z pracą ujmuje się w kategorii złego stanu zdrowia związanego z pracą (a nie urazów).

AR 94. ***Przypadki***, które należy ujawnić w pkt 88 lit. d), dotyczą przypadków złego stanu zdrowia związanego z pracą, o których jednostkę powiadomiono lub które jednostka zidentyfikowała w ramach nadzoru medycznego w okresie sprawozdawczym. Jednostka może zostać powiadomiona o przypadkach złego stanu zdrowia związanego z pracą za pośrednictwem zgłoszeń dokonanych przez osoby, na które jednostka wywiera wpływ, instytucji, które zajmują się kompensacją lub pracowników służby zdrowia. Ujawnienie może obejmować przypadki złego stanu zdrowia związanego z pracą, które wykryto w okresie sprawozdawczym wśród osób, które w przeszłości należały do zasobów pracowniczych jednostki.

Wytyczne dotyczące liczby dni straconych

AR 95. Jednostka oblicza liczbę dni straconych w ten sposób, że uwzględnia pierwszy pełny dzień i ostatni dzień nieobecności. W obliczeniach należy uwzględnić dni kalendarzowe, a zatem dni, w których danej osoby nie zaplanowano w harmonogramie pracy (na przykład weekendy, dni ustawowo wolne od pracy), będą liczone jako dni stracone.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-15 – Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym

AR 96. Urlop ze względów rodzinnych obejmuje urlop macierzyński, urlop ojcowski, urlop rodzicielski lub ze względów rodzinnych i urlop opiekuńczy, które są dostępne na podstawie prawa krajowego lub układów zbiorowych. Na potrzeby niniejszego standardu pojęcia te definiuje się jako:

a) urlop macierzyński: chroniony przez zatrudnienie urlop dla zatrudnionych kobiet bezpośrednio w okresie porodu (lub w niektórych krajach – adopcji);

b) urlop ojcowski: urlop z okazji narodzin lub adopcji dziecka dla ojca lub, w przypadku i w zakresie przewidzianym przez prawo krajowe, dla równoważnego drugiego rodzica, w celu sprawowania opieki;

c) urlop rodzicielski lub ze względów rodzinnych: urlop dla rodziców z powodu narodzin lub adopcji dziecka w celu sprawowania opieki nad tym dzieckiem zgodnie z definicją każdego państwa członkowskiego.

▼C2

d) urlop opiekuńczy: urlop dla pracowników w celu zapewnienia osobistej opieki lub wsparcia krewnemu lub osobie, która mieszka w tym samym gospodarstwie domowym, i która wymaga znaczącej opieki lub wsparcia z poważnych przyczyn medycznych, zgodnie z definicją każdego państwa członkowskiego.

AR 97. W odniesieniu do pkt 93 lit. a) pracownikami uprawnionymi do urlopu ze względów rodzinnych są pracownicy objęci przepisami, polityką organizacyjną, porozumieniami, umowami lub ***układami zbiorowymi pracy***, które zawierają uprawnienia do urlopu ze względów rodzinnych, którzy to pracownicy poinformowali jednostkę o swoim uprawnieniu lub jednostka o nim wie.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-16 – Mierniki wynagrodzeń (luka płacowa i całkowite wynagrodzenie)

Luka płacowa

AR 98. Przy opracowywaniu informacji wymaganych na podstawie pkt 97 lit. a) dotyczących luki ***płacowej*** między jej pracownikami płci żeńskiej i pracownikami płci męskiej (znanej również jako luka płacowa między kobietami a mężczyznami) jednostka stosuje następującą metodę:

a) uwzględnia poziom wynagrodzenia brutto za godzinę wszystkich ***pracowników***; oraz

b) stosuje następujący wzór do obliczenia luki płacowej między kobietami a mężczyznami:

$$\frac{\text{Średni poziom stawki godzinowej brutto pracowników-mężczyzn – średni poziom stawki godzinowej brutto pracowników-kobiet)}}{\text{Średni poziom stawki godzinowej brutto pracowników-mężczyzn}} \times 100$$

AR 99. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 97 lit. a), jednostka przedstawia wszelkie informacje kontekstowe niezbędne dla zrozumienia danych i sposobu ich opracowania (metodyki). Można zgłosić informacje dotyczące tego, w jaki sposób obiektywne czynniki, takie jak rodzaj pracy i państwo zatrudnienia, wpływają na lukę ***płacową*** między kobietami a mężczyznami.

AR 100. Pomiar luki ***płacowej*** między kobietami a mężczyznami w jednostce zgłasza się za bieżący okres sprawozdawczy oraz, jeśli została zgłoszona w poprzednich sprawozdaniach w zakresie zrównoważonego rozwoju, za poprzednie dwa okresy sprawozdawcze.

Współczynnik całkowitego wynagrodzenia

AR 101. Przy opracowywaniu informacji wymaganych na podstawie pkt 97 lit. b) jednostka:

a) uwzględnia wszystkich ***pracowników***;

b) uwzględnia, w zależności od swojej polityki wynagrodzeń, wszystkie poniższe elementy:

i. wynagrodzenie zasadnicze, które stanowi sumę gwarantowanego, krótkoterminowego i niezmiennego wynagrodzenia pieniężnego;

▼C2

ii. świadczenia pieniężne, które stanowią sumę wynagrodzenia zasadniczego i dodatków pieniężnych, premii, prowizji, udziału w zyskach pieniężnych i innych form zmiennych płatności pieniężnych;

iii. świadczenia rzeczowe, takie jak samochody, prywatne ubezpieczenie zdrowotne, ubezpieczenie na życie, programy wspierające dobrostan; oraz

iv. bezpośrednie wynagrodzenie, które stanowi sumę świadczeń pieniężnych, świadczeń rzeczowych i całkowitej wartości godziwej wszystkich rocznych zachęt długoterminowych (na przykład nagród w postaci opcji na akcje, udziałów bądź akcji lub jednostek uczestnictwa o ograniczonej możliwości dysponowania, udziałów bądź akcji lub jednostek uczestnictwa uzależnionych od osiąganych wyników, udziałów bądź akcji fantomowych, praw do wzrostu wartości akcji i długookresowych premii pieniężnych);

c) stosuje następujący wzór do obliczenia współczynnika ***rocznego łącznego wynagrodzenia***:

$$\frac{\text{Roczne łączne wynagrodzenie najlepiej zarabiającej osoby w jednostce}}{\text{Mediana rocznego łącznego wynagrodzenia pracownika (z wyłączeniem najlepiej zarabiającej osoby)}}$$

AR 102. Aby zobrazować informacje kontekstowe, jednostka może przedstawić wyjaśnienie niezbędne do zrozumienia danych i sposobu ich zestawiania (metodyki). Dane ilościowe, takie jak współczynnik ***rocznego łącznego wynagrodzenia***, mogą same w sobie nie wystarczyć do zrozumienia dysproporcji ***płacowych*** i czynników na nie wpływających. Na poziom wynagrodzenia może wpływać na przykład wielkość jednostki (np. przychody, liczba ***pracowników***), sektor, w jakim jednostka ta prowadzi działalność, strategia zatrudnienia realizowana w jednostce (np. poleganie na pracownikach zewnętrznych lub pracownikach zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy, wysoki stopień automatyzacji) lub zmienność walutowa.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S1-17 – Incydenty, skargi i poważne wpływy na przestrzeganie praw człowieka

AR 103. Oprócz informacji wymaganych na podstawie pkt 103 i 104 jednostka może ujawniać informacje na temat statusu ***incydentów*** lub skarg oraz działań podjętych w odniesieniu do:

a) incydentów poddanych przeglądowi przez jednostkę;

b) wdrażanych planów naprawy skutków;

c) wdrożonych planów naprawy skutków, których wyniki poddano przeglądowi w ramach rutynowych wewnętrznych procesów przeglądu zarządzania; oraz

d) incydentów, które nie są już przedmiotem działań.

AR 104. Jeżeli jednostka opracowuje informacje opisane w AR 103, uwzględnia następujące kwestie:

a) ***incydent*** nie podlega już wymogowi podjęcia działań, jeśli został rozwiązany, sprawa została zakończona lub jednostka nie wymaga podjęcia żadnych dalszych działań. Incydent, w przypadku którego nie są wymagane dalsze działania, może na przykład obejmować sprawy, które zostały wycofane lub w przypadku których okoliczności, które doprowadziły do incydentu, już nie istnieją;

b) środki naprawcze są ukierunkowane na domniemanego sprawcę i domniemaną ofiarę. Działania naprawcze wobec ofiary mogą obejmować ofertę pokrycia kosztów sesji doradczych poniesionych przez ofiarę, zaoferowanie płatnego urlopu, zaoferowanie przywrócenia wykorzystanego wcześniej zwolnienia chorobowego lub urlopu, jeżeli ofiara poniosła jakiekolwiek koszty w związku z ***molestowaniem*** (jak np. wykorzystanie dni zwolnienia chorobowego lub urlopu); oraz

▼C2

c) działania naprawcze wobec sprawcy mogą obejmować udzielenie mu ustnego lub pisemnego ostrzeżenia, nakazanie skorzystania z usług doradztwa w zakresie przeciwdziałania molestowaniu lub wysłanie sprawcy nękania na odpowiednią sesję szkoleniową lub ***szkolenie*** w zakresie świadomości i zapobiegania molestowaniu. Kolejną opcją może być również zawieszenie sprawcy bez prawa do ***wynagrodzenia***. Jeśli sprawca nękania był już wcześniej karany, ale jego działania o charakterze molestowania nie ustają, może być konieczne zastosowanie poważniejszych środków dyscyplinarnych.

AR 105. Poważne ***incydenty*** dotyczące poszanowania praw człowieka obejmują przypadki pozwów sądowych, formalnych skarg składanych za pośrednictwem jednostki lub mechanizmy rozpatrywania skarg przez strony trzecie, poważne zarzuty sformułowane w raportach publicznych lub mediach, jeżeli są one związane z ***własnymi zasobami pracowniczymi*** jednostki, a fakt wystąpienia incydentów nie jest przez tę jednostkę kwestionowany, jak również każde inne poważne wpływy, co do których jednostka posiada wiedzę.

AR 106. Oprócz informacji wymaganych na podstawie pkt 104 powyżej jednostka może ujawnić informacje na temat liczby przypadków poważnych ***incydentów*** dotyczących poszanowania praw człowieka, w których jednostka odegrała rolę w zagwarantowaniu ***środków naprawczych*** osobom, na które przypadki te miały wpływ w okresie sprawozdawczym.

▼C2

Dodatek A.1

Wymogi dotyczące stosowania odnoszące się do przypadków ujawnienia informacji związanych z ESRS 2

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów ESRS 2 dotyczących ujawniania informacji określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu. Zawiera on niewyczerpującą listę czynników, które jednostka zobowiązana jest uwzględnić przy spełnianiu wymogów ESRS 2 SBM-2 i ESRS 2 SBM-3. Niniejszy dodatek nie zawiera definicji terminów wymienionych poniżej. Wszystkie zdefiniowane terminy można znaleźć w załączniku II: Skróty i glosariusz terminów.

Kwestie socjalne i kwestie dotyczące praw człowieka	Niewyczerpująca lista czynników do uwzględnienia w ocenie istotności
Bezpieczeństwo zatrudnienia	Odsetek pracowników posiadających umowy o pracę na czas określony, stosunek liczby osób zatrudnionych niebędących pracownikami do liczby pracowników, ochrona socjalna
Czas pracy	Odsetek pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy lub na umowę bez zapewnionej minimalnej liczby godzin pracy, zadowolenie pracowników z czasu pracy
Adekwatna płaca	Unijne, krajowe lub lokalne definicje prawne adekwatnej płacy, godziwego wynagrodzenia i płac minimalnych
Dialog społeczny/istnienie rad zakładowych/ prawa pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa	Zakres reprezentacji w miejscu pracy, reprezentacji transgranicznej i na poziomie zarządu w formie związków zawodowych lub rad zakładowych
Wolność zrzeszania się/prowadzenia rokowań zbiorowych, w tym odsetek zasobów pracowniczych objętych układami zbiorowymi	Odsetek własnych zasobów pracowniczych objętych układami zbiorowymi pracy, przerwami w pracy
Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym	Urlop ze względów rodzinnych, ruchomy czas pracy, dostęp do opieki nad dziećmi
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Objęcie systemem BHP, wskaźnik wypadków śmiertelnych, wypadków bez skutku śmiertelnego, przypadków chorób związanych z pracą, utraconych dni roboczych
Równouprawnienie płci i równość wynagrodzeń za pracę o takiej samej wartości	Odsetek kobiet wśród kadry kierowniczej najwyższego szczebla i w zasobach pracowniczych, dysproporcje płacowe kobiet i mężczyzn
Szkolenia i rozwój umiejętności	Liczba i rozkład szkoleń, procent pracowników poddawanych regularnym przeglądom wyników i ocenom rozwoju
Zatrudnienie i integracja osób z niepełnosprawnościami	Odsetek zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami i środki na rzecz dostępności dla tych pracowników
Środki zapobiegania przemocy i molestowaniu w miejscu pracy	Powszechność przemocy i molestowania
Różnorodność	Reprezentacja kobiet, grup lub mniejszości etnicznych wśród własnych zasobów pracowniczych jednostki. Rozkład wieku własnych zasobów pracowniczych jednostki. Procent osób z niepełnosprawnościami wśród własnych zasobów pracowniczych jednostki.
Praca dzieci	Rodzaje operacji i obszary geograficzne, w przypadku których istnieją ryzyka związane z pracą dzieci
Praca przymusowa	Rodzaje operacji i obszary geograficzne, w przypadku których istnieją ryzyka związane z pracą przymusową

▼C2

Dodatek A.2

Wymogi dotyczące stosowania zasad ESRS S1-1 związanych z własnymi zasobami pracowniczymi

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze* i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów związanych z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji ESRS S1-1 w odniesieniu do kwestii socjalnych i kwestii dotyczących praw człowieka wraz z przykładami ujawnienia informacji.

Kwestie socjalne i kwestie dotyczące praw człowieka	Przykładowe polityki:
Bezpieczeństwo zatrudnienia	Polityka braku zwolnień, ograniczenie przedłużania umów o pracę na czas określony, zapewnienie przez pracodawcę ochrony socjalnej w przypadku braku ochrony ze strony państwa
Czas pracy	Ograniczenie godzin nadliczbowych, długich i dzielonych zmian oraz pracy w nocy i w weekendy, odpowiednie planowanie czasu realizacji
Adekwatna płaca	Polityka mająca na celu zapewnienie adekwatnej płacy wszystkim osobom stanowiącym własne zasoby pracownicze
Dialog społeczny/istnienie rad zakładowych/ prawa pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa	Polityka wspierania instytucji dialogu społecznego, regularnego informowania i konsultacji z przedstawicielami pracowników, konsultacji przed podjęciem ostatecznych decyzji w sprawach związanych z zatrudnieniem
Wolność zrzeszania się/prowadzenia rokowań zbiorowych, w tym odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi	Brak ingerencji w tworzenie związków zawodowych i rekrutację członków tych związków (w tym w dostęp związków zawodowych do jednostki), negocjacje w dobrej wierze, odpowiedni czas wolny od pracy dla przedstawicieli pracowników, udogodnienia dla przedstawicieli pracowników i ich ochrona przed zwolnieniem, brak dyskryminacji członków związków zawodowych i przedstawicieli pracowników
Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym	Zapewnienie wszystkim pracownikom urlopu rodzinnego, elastycznego czasu pracy, dostępu do placówek opieki dziennej
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Objęcie wszystkich własnych zasobów pracowniczych systemem zarządzania BHP
Równouprawnienie płci i równość wynagrodzeń za pracę o takiej samej wartości	Polityka równouprawnienia płci i równości wynagrodzeń za pracę o takiej samej wartości
Szkolenia i rozwój umiejętności	Polityka podnoszenia umiejętności i poszerzania perspektyw zawodowych pracowników
Zatrudnienie i integracja osób z niepełnosprawnościami	Polityka dostosowywania miejsc pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
Środki zapobiegania przemocy i molestowaniu w miejscu pracy	Polityka zerowej tolerancji wobec przemocy i molestowania w miejscu pracy
Różnorodność	Polityka inkluzywności (tj. w odniesieniu do osób o różnorodnym pochodzeniu etnicznym lub osób będących przedstawicielami grup mniejszościowych) i działań pozytywnych.
Praca dzieci	Polityka identyfikowania miejsc, w których występuje praca dzieci, oraz miejsc, w których dochodzi do wykonywania prac niebezpiecznych przez młodych pracowników, oraz zapobiegania ryzyku wykonywania przez nich takich prac
Praca przymusowa	Polityka identyfikacji miejsc, gdzie dochodzi do pracy przymusowej, i zmniejszania ryzyka takiej pracy

▼C2

Dodatek A.3

Wymogi dotyczące stosowania ESRS S1-4 Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na własne zasoby pracownicze oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z własnymi zasobami pracowniczymi, a także skuteczność tych działań

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze* i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów związanych z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji ESRS S1-4 w odniesieniu do kwestii socjalnych i kwestii dotyczących praw człowieka wraz z przykładami ujawnienia informacji:

Kwestie socjalne i kwestie dotyczące praw człowieka	Przykładowe działania:
Bezpieczeństwo zatrudnienia	Oferowanie pracownikom zatrudnionym na umowę o pracę na czas określony umów na czas nieokreślony, wdrażanie planów ochrony socjalnej w sytuacjach braku zabezpieczeń ze strony państwa
Czas pracy	Rotacja w systemie zmianowym, wcześniejsze informowanie o harmonogramie pracy, ograniczenie nadmiernej liczby godzin nadliczbowych
Adekwatna płaca	Negocjowanie godziwego wynagrodzenia w ramach układów zbiorowych pracy, weryfikacja wysokości płacy oferowanej przez agencje zatrudnienia
Dialog społeczny/istnienie rad zakładowych/ prawa pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa	Rozszerzenie zagadnień dotyczących zrównoważoności poruszanych w dialogu społecznym, zwiększenie liczby spotkań, zwiększenie środków dla rad zakładowych
Wolność zrzeszania się/prowadzenia rokowań zbiorowych, w tym odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi	Rozszerzenie zakresu kwestii dotyczących zrównoważoności poruszanych w rokowaniach zbiorowych, zwiększenie środków dla przedstawicieli pracowników
Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym	Rozszerzenie kwalifikowalności do urlopu rodzinnego i elastycznych form organizacji czasu pracy, zwiększenie dostępności opieki dziennej
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Zwiększenie liczby szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, inwestycje w bezpieczniejszy sprzęt
Równouprawnienie płci i równość wynagrodzeń za pracę o takiej samej wartości	Ukierunkowana rekrutacja i awans kobiet, zmniejszenie dysproporcji płacowych w drodze negocjacji układów zbiorowych pracy
Szkolenia i rozwój umiejętności	Audyty umiejętności, szkolenia w celu uzupełnienia niedoborów kwalifikacji
Zatrudnienie i integracja osób z niepełnosprawnościami	Zwiększanie środków służących dostępności
Środki zapobiegania przemocy i molestowaniu w miejscu pracy	Usprawnienie mechanizmów składania skarg, zwiększenie sankcji za przemoc i molestowanie, zapewnienie szkoleń z zakresu prewencji dla kadry zarządzającej
Różnorodność	Szkolenie w zakresie różnorodności i włączenia (w tym dotyczące kwestii etnicznych), ukierunkowana rekrutacja grup niedostatecznie reprezentowanych
Praca dzieci	Środki weryfikacji wieku, partnerstwo z organizacjami na rzecz eliminacji pracy dzieci, środki na rzecz przeciwdziałania najgorszym formom pracy dzieci
Praca przymusowa	Środki zapewniające zgodę dobrowolną na zatrudnienie bez groźby kary, umowy w zrozumiałym języku, swoboda rozwiązania stosunku pracy bez kary, środki dyscyplinarne nie powinny zobowiązywać do wykonywania pracy, zgoda dobrowolna na pracę w godzinach nadliczbowych, swoboda poruszania się (w tym opuszczania miejsca pracy), sprawiedliwe traktowanie pracowników migrujących, monitorowanie agencji zatrudnienia.

▼C2

Dodatek A.4

Wymogi dotyczące stosowania ESRS S1-5 Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze* i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów związanych z wymogiem dotyczącym ujawniania informacji ESRS S1-5 w odniesieniu do kwestii socjalnych i kwestii dotyczących praw człowieka wraz z przykładami ujawnienia informacji:

Kwestie socjalne i kwestie dotyczące praw człowieka	Przykładowe cele:
Bezpieczeństwo zatrudnienia	Zwiększenie odsetka osób w zasobach pracowniczych posiadających umowy o pracę (zwłaszcza umowy na czas nieokreślony) i korzystających z ochrony socjalnej
Czas pracy	Zwiększenie odsetka osób w zasobach pracowniczych korzystających z elastycznych form organizacji czasu pracy
Adekwatna płaca	Zapewnienie adekwatnej płacy wszystkim osobom stanowiącym własne zasoby pracownicze
Dialog społeczny/istnienie rad zakładowych/ prawa pracowników do informacji, konsultacji i uczestnictwa	Rozszerzenie dialogu społecznego na większą liczbę zakładów lub krajów
Wolność zrzeszania się/prowadzenia rokowań zbiorowych, w tym odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi	Zwiększenie odsetka własnych zasobów pracowniczych objętych rokowaniami zbiorowymi, negocjujących układy zbiorowe pracy w odniesieniu do kwestii dotyczących zrównoważoności
Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym	Rozszerzenie środków dotyczących równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, tak aby dotyczył większego odsetka własnych zasobów pracowniczych
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Zmniejszenie wskaźnika urazów i czasu pracy utraconego w wyniku urazów
Równouprawnienie płci i równość wynagrodzeń za pracę o takiej samej wartości	**Zwiększenie odsetka kobiet w zasobach pracowniczych i wśród kadry kierowniczej najwyższego szczebla, zmniejszenie dysproporcji płacowych kobiet i mężczyzn**
Szkolenia i rozwój umiejętności	Zwiększenie odsetka pracowników korzystających ze szkoleń i regularnych przeglądów rozwoju umiejętności
Zatrudnienie i integracja osób z niepełnosprawnościami	Zwiększenie odsetka osób z niepełnosprawnościami wśród własnych zasobów pracowniczych
Środki zapobiegania przemocy i molestowaniu w miejscu pracy	Rozszerzenie środków na wszystkie miejsca pracy
Różnorodność	Zwiększenie odsetka grup niedostatecznie reprezentowanych we własnych zasobach pracowniczych i w kadrze kierowniczej najwyższego szczebla
Praca dzieci	Rozszerzenie środków zapobiegających narażeniu młodych ludzi na pracę niebezpieczną na większy odsetek prowadzonych operacji
Praca przymusowa	Rozszerzenie środków zapobiegających pracy przymusowej na większą liczbę prowadzonych operacji

▼C2

ESRS S2

OSOBY WYKONUJĄCE PRACĘ W ŁAŃCUCHU WARTOŚCI

Spis treści

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-1 – Polityki związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-2 – Procesy współpracy z osobami wykonującym pracę w łańcuchu wartości w zakresie wpływów

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości oraz skuteczność tych działań

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– Cel

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

▼C2

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji E2-1 – Polityki związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-2 – Procesy współpracy z osobami wykonującym pracę w łańcuchu wartości w zakresie wpływów

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości oraz skuteczność tych działań

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią ***użytkownikom oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie istotnych ***wpływów*** na ***osoby wykonujące pracę*** w ***łańcuchu wartości*** związanych z własnymi operacjami i łańcuchem wartości jednostki, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także relacji biznesowych, oraz powiązanych istotnych ryzyk i szans, w tym:

   a) jak jednostka wpływa na osoby wykonujące pracę w jej łańcuchu wartości pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych, rzeczywistych lub potencjalnych wpływów;

   b) wszelkich ***działań*** podjętych w celu zapobiegania rzeczywistym lub potencjalnym negatywnym wpływom lub w celu łagodzenia lub naprawy skutków takich wpływów oraz w celu uwzględnienia ryzyk i szans, a także wyniku tych działań;

   c) charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i szans jednostki, w tym tych wynikających z wpływów jednostki na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości i ***zależności*** od nich, oraz sposobu zarządzania nimi przez daną jednostkę; oraz

   d) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez istotne ryzyka i szanse, w tym te wynikające z wpływów i zależności jednostki związanych z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości.

2. Aby osiągnąć cel, w niniejszym standardzie wymagane jest wyjaśnienie ogólnego podejścia przyjętego przez jednostkę w celu identyfikacji wszelkich istotnych faktycznych i potencjalnych ***wpływów*** na osoby wykonujące pracę w ***łańcuchu wartości*** oraz zarządzania tymi wpływami w odniesieniu do:

▼C2

a) warunków pracy (na przykład bezpieczeństwo zatrudnienia, czas pracy, ***adekwatna płaca***, ***dialog społeczny***, wolność zrzeszania się, w tym istnienie rad zakładowych, ***rokowania zbiorowe***, ***równowaga między życiem zawodowym a prywatnym*** oraz bezpieczeństwo i higiena pracy);

b) ***równego traktowania*** i ***równych szans*** dla wszystkich (na przykład równouprawnienie płci i równość ***wynagrodzeń*** za pracę o takiej samej wartości, ***szkolenia*** i ***rozwój*** umiejętności, zatrudnienie i integracja ***osób z niepełnosprawnościami***, środki zapobiegania przemocy i ***molestowaniu*** w miejscu pracy oraz różnorodność);

c) innych praw związanych z pracą (na przykład ***praca dzieci***, ***praca przymusowa***, odpowiednie warunki mieszkaniowe, woda i warunki sanitarne oraz prywatność).

3. W niniejszym standardzie wymagane jest także wyjaśnienie, w jaki sposób takie wpływy, jak również ***zależności*** jednostki od ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** mogą stworzyć dla jednostki istotne ryzyka lub szanse. Negatywne wpływy na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości mogą na przykład zakłócić działalność jednostki (w drodze odmowy kupna produktów przez klientów lub konfiskatę towarów przez organy państwowe) i zaszkodzić jej reputacji. Z drugiej strony poszanowanie praw pracowników i aktywne programy wsparcia (realizowane na przykład w drodze inicjatyw w zakresie wiedzy finansowej) mogą zapewnić szanse rynkowe, takie jak bardziej niezawodne dostawy lub poszerzenie bazy przyszłych ***konsumentów***.

4. Niniejszy standard obejmuje wszystkie osoby wykonujące pracę w ***łańcuchu wartości*** jednostki na wyższym i niższym szczeblu, które są lub mogą być pod istotnym wpływem jednostki, w tym wpływem związanym z własnymi operacjami i łańcuchem wartości jednostki, również za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także relacji biznesowych. Dotyczy to wszystkich pracowników, którzy nie wchodzą w zakres ***„własnych zasobów pracowniczych***” (termin „własne zasoby pracownicze” obejmuje ***pracowników***, indywidualnych wykonawców, tj. osoby samozatrudnione, oraz pracowników zapewnionych przez jednostki będące stroną trzecią prowadzące głównie „działalność związaną z zatrudnieniem”). ***Własne zasoby pracownicze*** ujęto w ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*. Zob. AR 3 w celu zapoznania się z przykładami elementów włączonych w zakres niniejszego standardu.

Związek z innymi ESRS

5. Niniejszy standard ma zastosowanie, gdy istotne ***wpływy*** na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** lub istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** związane z takimi osobami zidentyfikowano w drodze procesu oceny ***istotności*** określonego w ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*.

6. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 1 *Wymogi ogólne* oraz ESRS 2, jak również ESRS S1, ESRS S3 *Dotknięte społeczności* oraz ESRS S4 *Konsumenci i użytkownicy końcowi*.

7. W celu zapewnienia skutecznej sprawozdawczości sprawozdawczość zgodnie z niniejszym standardem powinna być konsekwentna, spójna i w stosownych przypadkach wyraźnie powiązana ze sprawozdawczością dotyczącą ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki zgodnie z ESRS S1.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

8. Wymogi tej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 dotyczącym strategii (SBM). Wynikające z tego ujawnienia informacje przedstawia się wraz z ujawnieniami informacji wymaganymi w ramach ESRS 2, z wyjątkiem SBM-3 *Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym*, w przypadku których jednostka ma możliwość przedstawienia ujawnień informacji wraz z tematycznymi ujawnieniami informacji.

▼C2

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

9. Odpowiadając na wymogi ESRS 2 SBM-2 pkt 43, jednostka ujawnia, w jaki sposób interesy, poglądy i prawa jej ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, na które jednostka mogłaby wywierać istotny wpływ, w tym poszanowanie ich praw człowieka, wpływają na jej strategię i model biznesowy. Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości stanowią kluczową grupę ***zainteresowanych stron***, na które jednostka wywiera wpływ.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

10. Odpowiadając na wymogi ESRS 2 SBM-3 pkt 48, jednostka ujawnia:

a) czy i w jaki sposób faktyczne i potencjalne wpływy na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, jak określono w ESRS 2 IRO-1 *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans*: (i) wynikają ze strategii i modeli biznesowych jednostki lub są z nimi powiązane, oraz (ii) są uwzględniane w strategii i modelu biznesowym jednostki oraz przyczyniają się do ich dostosowywania; oraz

b) związek między istotnymi ryzykami i szansami wynikającymi z wpływów na osoby wykonujące pracę w ***łańcuchu wartości*** jednostki i ***zależności*** od nich z jednej strony, a strategią i modelem biznesowym jednostki z drugiej strony.

11. Spełniając wymogi określone w pkt 48 ESRS 2 SBM-3, jednostka ujawnia, czy wszystkie ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, na które jednostka może wywierać istotny wpływ, w tym wpływy, które są związane z własnymi operacjami i łańcuchem wartości jednostki, również za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także relacji biznesowych, są objęte zakresem ujawnienia określonym w ESRS 2. Jednostka przedstawia ponadto następujące informacje:

a) krótki opis rodzajów osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości, na które jednostka mogłaby wywierać istotny wpływ, w tym wpływy związane z własnymi operacjami i łańcuchem wartości jednostki, również za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także relacji biznesowych, oraz określa czy są to:

i. osoby wykonujące pracę w ***lokalizacji*** jednostki, ale nienależące do jej ***własnych zasobów pracowniczych***, tj. niebędące osobami samozatrudnionymi lub pracownikami zapewnianymi przez jednostki prowadzące głównie działalność związaną z zatrudnieniem (objętymi zakresem ESRS S1);

ii. pracownicy pracujący dla podmiotów w łańcuchu wartości jednostki na wyższym szczeblu (np. osoby zaangażowane w wydobycie metali lub minerałów lub zbiór towarów, rafinację, produkcję lub inne formy przetwarzania);

iii. pracownicy pracujący dla podmiotów w łańcuchu wartości jednostki na niższym szczeblu (np. osoby zaangażowane w działalność dostawców usług logistycznych lub dystrybucyjnych, franczyzobiorców, sprzedawców detalicznych);

▼C2

iv. pracownicy pracujący w ramach operacji prowadzonych w formie wspólnego przedsięwzięcia lub spółki celowej, w których uczestniczy jednostka sprawozdająca;

v. pracownicy, którzy (w ramach wcześniejszych kategorii lub dodatkowo) są szczególnie narażeni na negatywne wpływy, czy to z powodu swoich cech wrodzonych, czy też szczególnej sytuacji, tacy jak związkowcy, pracownicy migrujący, osoby wykonujące pracę nakładczą, kobiety lub młodzi pracownicy;

b) informacje dotyczące wszelkich obszarów geograficznych, na poziomie kraju lub na innych poziomach, lub towarów, w odniesieniu do których istnieje znaczące ryzyko występowania ***pracy dzieci*** lub ***pracy przymusowej*** lub obowiązkowej osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości jednostki ([112]);

c) w przypadku istotnych negatywnych wpływów – czy są one (i) powszechne lub systemowe w kontekstach, w których jednostka prowadzi operacje lub posiada źródła zaopatrzenia lub inne ***relacje biznesowe*** (np. ***praca dzieci*** lub ***praca przymusowa*** w ***łańcuchach dostaw*** określonych towarów w określonych krajach lub regionach), albo (ii) związane z pojedynczymi ***incydentami*** (np. wypadkami przy pracy lub wyciekiem ropy naftowej) lub z określonymi relacjami biznesowymi. Konieczne jest tu uwzględnienie wpływów na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, które to wpływy mogą wynikać z przejścia na bardziej ekologiczne i neutralne dla klimatu operacje. Potencjalne wpływy obejmują wpływy związane z innowacją i restrukturyzacją, zamknięciem kopalni, zwiększonym wydobyciem minerałów potrzebnych do przejścia na gospodarkę zrównoważoną i produkcją paneli fotowoltaicznych;

d) w przypadku istotnych pozytywnych wpływów – krótki opis działań, które skutkują pozytywnymi wpływami (np. uaktualnione praktyki zakupowe, budowanie zdolności osób wykonujących pracę w łańcuchu dostaw), w tym zapewnienie zasobom pracowniczym określonych szans, takich jak tworzenie miejsc pracy i zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji w kontekście „sprawiedliwej transformacji”, oraz rodzaje osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości, na które wpływ jest lub mógłby być pozytywny; jednostka może również ujawnić, czy pozytywne wpływy występują w określonych państwach lub regionach; oraz

e) informacje na temat istotnych ryzyk i szans dla jednostki wynikających z wpływów i ***zależności*** związanych z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości.

12. Opisując główne rodzaje ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, na które jest lub mógłby być wywierany negatywny wpływ, jednostka, w oparciu o ocenę ***istotności*** określoną w ESRS 2 IRO-1, ujawnia, czy i w jaki sposób w jednostce tej osiągnięto zrozumienie sposobu, w jaki pracownicy o szczególnych cechach, pracujący w określonych kontekstach lub podejmujący określone działania, mogą być narażeni na większe ryzyko poniesienia szkody.

13. Jednostka ujawnia, jakie dotyczące jej istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** wynikające z ***wpływów*** i ***zależności*** związanych z zatrudnianymi przez nią ***osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości***, o ile takie ryzyka i szanse w ogóle istnieją, dotyczą określonych grup osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości (na przykład określonych grup wiekowych, pracowników w określonej fabryce lub kraju), a nie wszystkich osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości.

([112]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowych wskaźników związanych z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźników nr 12 i 13 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Działania i dostawcy narażeni na znaczące ryzyko wystąpienia przypadków pracy dzieci” oraz „Działania i dostawcy narażeni na znaczące ryzyko wystąpienia przypadków pracy przymusowej”).

▼C2

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-1 – Polityki związane z osobami *wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*

14. Jednostka opisuje swoje polityki przyjęte w celu zarządzania swoimi istotnymi wpływami na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, jak również związane z nimi istotne ryzyka i szanse.

15. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada określone ***polityki*** dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** istotnych ***wpływów*** wywieranych konkretnie na ***osoby wykonujące pracę*** w ***łańcuchu wartości*** oraz zarządzania tymi wpływami, jak również polityki dotyczące istotnych ***ryzyk*** lub ***szans*** związanych z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości.

16. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 14, zawierają informacje na temat polityk jednostki mających na celu zarządzanie jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z ***osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*** zgodnie z ESRS 2 MDR-P *Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem*. Ponadto jednostka określa, czy takie polityki obejmują określone grupy ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** czy wszystkie takie osoby.

17. Jednostka opisuje zobowiązania wynikające ze swojej ***polityki*** w zakresie praw człowieka ([113]), które są istotne dla ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, uwzględniając procesy i mechanizmy kontroli służące nadzorowaniu przestrzegania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych ([114]). Ujawniając informacje, jednostka koncentruje się na kwestiach, które są istotne dla poniższych zagadnień oraz na swoim ogólnym podejściu w odniesieniu do nich:

a) poszanowania praw człowieka pracowników, w tym ich praw pracowniczych;

b) zaangażowania względem osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości; oraz

c) środków mających na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środka naprawczego*** w zakresie wpływów na przestrzeganie praw człowieka.

18. Jednostka oświadcza, czy jej polityka w stosunku do zatrudnionych przez nią ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** wyraźnie odnosi się do kwestii handlu ludźmi ([115]), ***pracy przymusowej*** lub obowiązkowej oraz ***pracy dzieci.*** Jednostka oświadcza również, czy posiada kodeks postępowania ***dostawców*** ([116]).

([113]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka”).

([114]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy ONZ Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych”).

([115]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak procedur i środków na rzecz zapobiegania handlowi ludźmi”).

([116]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 4 w tabeli 3 w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak kodeksu postępowania dostawców”).

▼C2

19. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób jej polityka dotycząca ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** jest zgodna z uznanymi na szczeblu międzynarodowym instrumentami dotyczącymi takich osób, w tym z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka ([117]). Jednostka ujawnia również zakres, w jakim w ramach jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu odnotowano przypadki nieprzestrzegania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, które dotyczą osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości, a także, w stosownych okolicznościach, wskazuje charakter tych przypadków ([118]).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-2 – Procesy współpracy z osobami wykonującym pracę w łańcuchu wartości w zakresie wpływów

20. Jednostka ujawnia realizowane przez siebie ogólne procesy współpracy z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości i ich przedstawicielami w zakresie faktycznych i potencjalnych wpływów na te osoby.

21. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat tego, czy i w jaki sposób jednostka współpracuje – w ramach trwającego procesu należytej staranności – z ***osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*** i ich prawowitymi przedstawicielami lub ***wiarygodnymi reprezentantami*** w zakresie istotnych, rzeczywistych i potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych wpływów, które ich dotyczą lub mogą ich dotyczyć, oraz tego, czy i w jaki sposób opinie osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości są uwzględniane w procesach decyzyjnych jednostki.

22. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób opinie ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** wpływają na jej decyzje lub działania mające na celu zarządzanie rzeczywistymi i potencjalnymi wpływami na takie osoby. Obejmuje to, w stosownych przypadkach, wyjaśnienie:

a) czy dochodzi do współpracy z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości lub ich ***prawowitymi przedstawicielami*** bezpośrednio, czy za pośrednictwem ***wiarygodnych reprezentantów***, którzy mają wgląd w ich sytuację;

b) etapu lub etapów, na których ma miejsce współpraca, jej rodzaju i częstotliwości;

c) funkcji w jednostce i najwyższego stanowiska w tej jednostce, które jest zajmowane przez osobę odpowiedzialną operacyjnie za dopilnowanie, aby przedmiotowa współpraca miała miejsce, a jej wyniki wpłynęły na podejście jednostki;

d) w stosownych przypadkach – globalnych porozumień ramowych lub porozumień, które jednostka zawarła ze światowymi federacjami związków zawodowych, dotyczących poszanowania praw człowieka osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości, w tym ich prawa do rokowań zbiorowych, wraz z wyjaśnieniem, w jaki sposób odnośne porozumienie umożliwia jednostce poznanie perspektywy tych osób; oraz

([117]) Informacje te są potrzebne administratorom wskaźnika referencyjnego w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, jak określono za pomocą wskaźnika „Ekspozycja portfela referencyjnego na przedsiębiorstwa nieposiadające strategii w zakresie należytej staranności w odniesieniu do kwestii objętych podstawowymi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 1–8” w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

([118]) Informacje te są potrzebne: uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji; oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźników „Liczba składników wskaźnika referencyjnego, wskazujących na naruszenia w sferze społecznej (w wartości bezwzględnej oraz w wartości względnej, jako odsetek wszystkich składników wskaźnika referencyjnego), o których mowa w międzynarodowych traktatach i konwencjach, zasadach ONZ oraz, w stosownych przypadkach, prawie krajowym” oraz „Ekspozycja portfela referencyjnego na przedsiębiorstwa nieposiadające strategii w zakresie należytej staranności w odniesieniu do kwestii objętych podstawowymi konwencjami Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 1–8” w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

▼C2

e) w stosownych przypadkach – sposobu, w jaki jednostka ocenia skuteczność swojej współpracy z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości, w tym, w stosownych przypadkach, wszelkich wynikających z niej porozumień lub rezultatów.

23. W stosownych przypadkach jednostka ujawnia działania, jakie podejmuje w celu poznania perspektywy pracowników, którzy mogą być szczególnie narażeni na wpływy lub marginalizowani (na przykład kobiety, pracownicy migrujący, pracownicy z niepełnosprawnościami).

24. Jeżeli jednostka nie może ujawnić powyższych wymaganych informacji, ponieważ nie wdrożyła ogólnego procesu współpracy z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości, jednostka ujawnia ten fakt. Może ona ujawnić ramy czasowe, w jakich zamierza wprowadzić taki proces do swoich działań.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości

25. Jednostka opisuje procesy, które wdrożyła, aby zapewnić naprawę skutków negatywnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, lub w celu współpracy w naprawie skutków tych negatywnych wpływów na te osoby, z którymi jednostka ma związek, jak również dostępne dla osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości kanały do celów zgłaszania i rozstrzygania wątpliwości.

26. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat formalnych środków, za pomocą których ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** mogą zgłaszać swoje wątpliwości i potrzeby bezpośrednio jednostce lub za pośrednictwem których jednostka wspiera dostępność takich kanałów (np. ***mechanizmy rozpatrywania skarg***) w miejscu pracy tych osób, sposobu prowadzenia działań następczych wobec tych osób w odniesieniu do poruszonych kwestii oraz skuteczności tych kanałów.

27. Jednostka podaje informacje dotyczące:

a) swojego ogólnego podejścia i procesów związanych z zapewnianiem ***środków naprawczych*** lub przyczyniania się do ich zapewnienia, w przypadku gdy jednostka wywarła istotny negatywny wpływ na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** lub przyczyniła się do jego wywarcia, w tym czy i jak jednostka ocenia, że zapewnione środki naprawcze są skuteczne;

b) wszelkich specjalnych kanałów, które jednostka oferuje osobom wykonującym pracę w łańcuchu wartości, umożliwiających im zgłaszanie swoich wątpliwości lub potrzeb bezpośrednio jednostce i uzyskanie ich rozstrzygnięcia lub uwzględnienia, w tym informacje na temat tego, czy kanały te zostały ustanowione przez samą jednostkę czy też są to mechanizmy stron trzecich;

c) procesów, w ramach których jednostka wspiera dostępność takich kanałów w miejscu pracy osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości lub jej wymaga; oraz

d) sposobu, w jaki jednostka śledzi i monitoruje zgłaszane i rozwiązywane problemy oraz sposobu, w jaki zapewnia skuteczność kanałów, w tym w drodze zaangażowania ***zainteresowanych stron***, które są docelowymi ***użytkownikami***.

28. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób ocenia, czy ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** są świadome istnienia tych struktur lub procesów i mają do nich zaufanie jako sposobu zgłaszania swoich wątpliwości lub potrzeb oraz ich rozstrzygania lub uwzględniania. Jednostka ujawnia ponadto, czy wdrożyła politykę ochrony osób, które z tych struktur i procesów korzystają, przed działaniami odwetowymi. Jeżeli takie informacje ujawniono zgodnie z ESRS G1-1, jednostka może odnieść się do tych informacji.

▼C2

29. Jeżeli jednostka nie może ujawnić powyższych wymaganych informacji, ponieważ nie udostępniła kanału zgłaszania wątpliwości lub nie wspiera dostępności takiego kanału dla ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** w miejscu ich pracy, jednostka ujawnia ten fakt. Może ona ujawnić ramy czasowe, w których zamierza wprowadzić do swoich działań taki kanał lub procesy.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości oraz skuteczność tych działań

30. Jednostka ujawnia sposób, w jaki podejmuje działania mające na celu uwzględnienie istotnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości oraz zarządzanie istotnymi ryzykami i wykorzystywanie istotnych szans związanych z tymi osobami, oraz skuteczność tych działań.

31. Cel niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest dwojaki. Po pierwsze, ma on umożliwić zrozumienie wszelkich działań lub inicjatyw, za pośrednictwem których jednostka czyni starania na rzecz:

a) zapobiegania istotnym negatywnym ***wpływom*** na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, łagodzenia i ***naprawy skutków*** takich wpływów; lub

b) osiągnięcia istotnych pozytywnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości.

Po drugie, ma on zapewnić wiedzę na temat sposobów, w jakie jednostka uwzględnia istotne ***ryzyka*** i korzysta z istotnych ***szans*** dotyczących ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***.

Jednostka przedstawia skrócony opis planów działań i zasobów dotyczących zarządzania jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z ***osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*** zgodnie z ESRS 2 MDR-A *Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*.

32. W odniesieniu do istotnych ***wpływów*** jednostka podaje informacje dotyczące:

a) podjętych, planowanych lub prowadzonych już działań mających na celu zapobieganie istotnym negatywnym wpływom na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** lub łagodzenie takich wpływów;

b) tego, czy i w jaki sposób podjęła działania mające na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środków naprawczych*** w odniesieniu do faktycznych istotnych wpływów;

c) wszelkich dodatkowych ***działań*** lub inicjatyw prowadzonych przez jednostkę, których głównym celem jest zapewnienie pozytywnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości; oraz

d) sposobu śledzenia i oceny skuteczności takich ***działań*** i inicjatyw w zakresie osiągania zamierzonych wyników dla osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości.

33. W odniesieniu do pkt 30 jednostka podaje informacje dotyczące:

a) procesów, za pomocą których określa, jakiego rodzaju działania są potrzebne i właściwe w odpowiedzi na konkretny, rzeczywisty lub potencjalny, negatywny wpływ na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***;

▼C2

b) swojego podejścia do podejmowania działań w związku z konkretnymi istotnymi negatywnymi wpływami na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, w tym wszelkich działań związanych z własnymi zakupami lub innymi praktykami wewnętrznymi, jak również budowaniem zdolności lub innymi formami współpracy z podmiotami w łańcuchu wartości lub formami współpracy z porównywalnymi przedsiębiorstwami lub innymi właściwymi stronami; oraz

c) sposobu, w jaki zapewnia, aby procesy mające na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środków naprawczych*** w przypadku istotnych negatywnych wpływów były dostępne i skuteczne pod względem ich wdrożenia i wyników.

34. W odniesieniu do istotnych ryzyk i szans jednostka podaje informacje dotyczące:

a) rodzaju planowanych lub prowadzonych już działań w celu łagodzenia istotnego ryzyka dla jednostki wynikającego z jej wpływów na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** i ***zależności*** od tych pracowników oraz sposobu śledzenia skuteczności w praktyce; oraz

b) rodzaju planowanych lub prowadzonych już działań w celu wykorzystania istotnych szans jednostki w odniesieniu do osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości.

35. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób podejmuje działania w celu uniknięcia spowodowania lub przyczynienia się do istotnych negatywnych wpływów na osoby wykonujące pracę w ***łańcuchu wartości*** za pośrednictwem swoich praktyk, w tym – w stosownych przypadkach – związanych z zarządzaniem zaopatrzeniem, sprzedażą i wykorzystaniem danych. Może to obejmować ujawnienie podejścia stosowanego w przypadku wystąpienia napięć między zapobieganiem istotnym negatywnym wpływom lub ich łagodzeniem a innymi naciskami biznesowymi.

36. Jednostka ujawnia również, czy zgłoszono poważne kwestie i ***incydenty*** dotyczące naruszenia praw człowieka związane z ***łańcuchem wartości*** jednostki na wyższym i niższym szczeblu, a w stosownych przypadkach ujawnia te kwestie i incydenty ([119]).

37. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 32 lit. c), jednostka uwzględnia ESRS 2 (zob. ESRS 2 MDR-T Monitorowanie skuteczności polityk i ***działań*** z wykorzystaniem ***celów***), jeżeli ocenia skuteczność danego działania poprzez ustalenie celu.

38. Jednostka ujawnia dane dotyczące zasobów przeznaczanych na potrzeby zarządzania jej istotnymi wpływami, podając informacje umożliwiające ***użytkownikom*** zrozumienie sposobu zarządzania takimi istotnymi wpływami.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

39. Jednostka ujawnia określone w czasie i ukierunkowane na wyniki cele dotyczące:

a) **zmniejszenia negatywnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości; lub**

b) **zwiększenia pozytywnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości; lub**

c) **zarządzania istotnymi ryzykami i szansami w odniesieniu do osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości.**

([119]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 14 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych kwestii i incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka”).

▼C2

40. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka wykorzystuje określone w czasie i ukierunkowane na wyniki ***cele*** do stymulowania i mierzenia swoich postępów w zakresie przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom lub zwiększenia pozytywnych wpływów na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** lub zarządzania istotnymi ryzykami i szansami w odniesieniu do osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości.

41. Skrócony opis ***celów*** w zakresie zarządzania swoimi istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z ***osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*** zawiera wymogi informacyjne określone w ESRS 2 MDR-T.

42. Jednostka ujawnia informacje dotyczące procesu ustalania ***celów***, w tym czy i w jaki sposób jednostka współpracowała bezpośrednio z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości, ich prawowitymi przedstawicielami lub ***wiarygodnymi reprezentantami***, którzy mają wgląd w ich sytuację w zakresie:

a) ustalania wszelkich tego rodzaju celów;

b) śledzenia wyników jednostki w zakresie osiągania celów; oraz

c) wskazania ewentualnych wniosków lub ulepszeń wynikających z osiąganych przez jednostkę, wyżej wskazanych wyników.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części ESRS S2.

Cel

AR 1. Oprócz kwestii wymienionych w pkt 2 jednostka może również rozważyć ujawnienie informacji na temat innych kwestii dotyczących istotnych wpływów w krótszym okresie, na przykład inicjatyw dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** w czasie pandemii.

AR 2. Przegląd kwestii społecznych oraz kwestii dotyczących praw człowieka zawarty w pkt 2 nie ma na celu wskazania, że wszystkie te kwestie należy przedstawić w ramach każdego wymogu dotyczącego ujawniania informacji zawartego w niniejszym standardzie. Stanowi on raczej wykaz kwestii, które jednostka uwzględnia w swojej ocenie ***istotności*** (zob. ESRS 1 rozdział 3 *Podwójna istotność jako podstawa ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju* oraz ESRS 2 IRO-1) w odniesieniu do ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, a w stosownych przypadkach zgłasza jako istotne wpływy, ryzyka i szanse w ramach niniejszego standardu.

AR 3. Przykładami pracowników, którzy wchodzą w zakres niniejszego standardu, są:

a) pracownicy wykonujący usługi zlecane podmiotom zewnętrznym, pracujący w miejscu pracy jednostki (np. pracownicy zewnętrznych firm cateringowych lub ochroniarskich);

b) pracownicy ***dostawcy*** zatrudnionego przez jednostkę, pracujący na terenie zakładu dostawcy i stosujący metody pracy dostawcy;

c) pracownicy podmiotu „niższego szczebla”, który nabywa towary lub usługi od jednostki;

d) pracownicy dostawcy sprzętu dla jednostki, którzy w miejscu pracy kontrolowanym przez jednostkę wykonują regularne prace konserwacyjne na sprzęcie dostawcy (np. kserokopiarkach) zgodnie z umową zawartą między dostawcą sprzętu a jednostką; oraz

e) pracownicy znajdujący się na niższym szczeblu ***łańcucha dostaw***, wydobywający produkty podstawowe, które są następnie przetwarzane na składniki wchodzące w skład produktów wytwarzanych przez jednostkę.

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

AR 4. Wymóg dotyczący ujawniania informacji ESRS 2 SBM-2 zakłada konieczność przedstawienia przez jednostkę wyjaśnienia, czy i w jaki sposób rozważa rolę, jaką realizowane przez nią strategia i ***model biznesowy*** mogą odgrywać w tworzeniu, pogłębianiu lub łagodzeniu znaczących istotnych ***wpływów*** na osoby wykonujące pracę w ***łańcuchu wartości***, a także czy i w jaki sposób model biznesowy i strategia dostosowane są do tego, aby zaradzić takim istotnym wpływom.

AR 5. Chociaż ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** mogą nie angażować się w sprawy jednostki na poziomie jej strategii lub modelu biznesowego, ich opinie mogą wpłynąć na ocenę jednostki w zakresie jej strategii i modelu biznesowego. Jednostka może ujawnić opinie osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości i ich przedstawicieli.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

AR 6. ***Wpływy*** na osoby wykonujące pracę w ***łańcuchu wartości*** mogą wynikać ze strategii lub ***modelu biznesowego*** jednostki na wiele różnych sposobów. Wpływy te mogą na przykład odnosić się do propozycji jednostki dotyczącej wartości (tj. dostarczania produktów lub świadczenia usług po najniższych cenach lub szybkiej dostawy realizowanej w sposób wywierający presję na prawa pracownicze w ramach łańcuchów wartości na wyższym i niższym szczeblu), jej ***łańcucha wartości*** (tj. korzystania z towarów niejasnego pochodzenia, bez widocznego wpływu na pracowników) lub jej struktury kosztów i modelu przychodów (na przykład przeniesienie ryzyka związanego z zapasami na dostawców, co powoduje efekt domina w odniesieniu do praw pracowniczych ich własnych pracowników).

AR 7. Wpływy na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** mające swoje źródło w strategii lub ***modelu biznesowym*** mogą również doprowadzić do powstania istotnych ***ryzyk*** dla jednostki. Na przykład w kontekście pandemii lub innego poważnego kryzysu zdrowotnego jednostki polegające na losowo zatrudnianej sile roboczej bez dostępu lub z niewielkim dostępem do opieki medycznej i świadczeń zdrowotnych mogą być narażone na poważne ryzyko operacyjne i ryzyko związane z ciągłością działania, ponieważ pracownicy nie mają wyboru i muszą kontynuować pracę w czasie choroby, co jeszcze bardziej nasila jej rozprzestrzenianie się i powoduje poważne załamanie ***łańcucha dostaw***. Innym przykładem jest sytuacja, w której sprzedaż towarów oparta na najniższych cenach dla klientów stwarza ryzyka operacyjne, ponieważ ***dostawcy*** znajdujący się pod ogromną presją cenową mogą zlecać podwykonawstwo produkcji, co prowadzi do obniżenia jakości oraz wydłużenia i zmniejszenia przejrzystości łańcucha dostaw i mniejszej nad nim kontroli. Ryzyko utraty reputacji i szans rynkowych związane z wyzyskiem pracowników o niskich umiejętnościach i pracowników nisko opłacanych w regionach pozyskiwania, w których zapewnia się im minimalną ochronę, również wzrasta wraz z ostrą reakcją mediów i preferencjami ***konsumentów***, którzy wybierają towary pozyskiwane z większym poszanowaniem zasad etyki lub towary bardziej zrównoważone.

AR 8. Przykłady szczególnych cech ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, które jednostka może rozważyć w odpowiedzi na pkt 12, dotyczą młodych pracowników, którzy mogą być bardziej podatni na ***wpływy*** na ich rozwój fizyczny i psychiczny, lub kobiet w kontekście, w którym kobiety są rutynowo dyskryminowane w zakresie warunków pracy, lub pracowników migrujących w kontekście, w którym rynek podaży pracy jest słabo uregulowany, a od pracowników rutynowo pobiera się opłaty za rekrutację. W przypadku niektórych pracowników nieodłączny charakter czynności, które muszą wykonywać, może narażać ich na ryzyko (na przykład pracownicy zobowiązani do zajmowania się chemikaliami lub obsługi niektórych urządzeń lub pracownicy nisko opłacani zatrudnieni na podstawie umów zerogodzinowych).

AR 9. W odniesieniu do pkt 13 istotne ryzyka mogą również wynikać z zależności jednostki od ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, w którym to przypadku zdarzenia o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, ale dużym wpływie mogą wywołać ***skutki finansowe***; na przykład gdy globalna pandemia prowadzi do poważnych skutków zdrowotnych dla osób wykonujących pracę na wszystkich etapach łańcucha wartości, powodując poważne zakłócenia w produkcji i dystrybucji. Inne przykłady ryzyka związanego z zależnością jednostki od osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości obejmują niedobór wykwalifikowanych pracowników lub decyzje polityczne lub przepisy wpływające na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości pracujące na rzecz dostawców usług logistycznych. Ryzyko pojawia się na przykład wtedy, gdy niektóre osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości jednostki są narażone na ***pracę przymusową***, a jednostka dokonuje przywozu produktów do państw, w których prawo dopuszcza konfiskatę towarów przywożonych, co do których istnieje podejrzenie, że zostały wytworzone z wykorzystaniem pracy przymusowej.

▼C2

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-1 – Polityki związane z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości

AR 10. Jeżeli polityki takie są ograniczone do ***własnych zasobów pracowniczych*** jednostki i nie obejmują pracowników podmiotów działających na wyższym i niższym szczeblu oraz zatrudnianych w ramach relacji z takimi podmiotami, ujawnia się je w związku z ESRS S1, a nie w związku z niniejszym wymogiem.

AR 11. Jeżeli ujawnienia w ramach ESRS S1 obejmują informacje istotne dla osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości, można umieścić w tym miejscu uwagę na ten temat; ujawnienia dotyczące pozostałych elementów są wówczas realizowane w związku z niniejszym wymogiem dotyczącym ujawniania informacji.

AR 12. Jednostka może ujawnić wyjaśnienia dotyczące istotnych zmian polityk przyjętych w roku sprawozdawczym (na przykład nowe oczekiwania wobec ***dostawców***, nowe lub dodatkowe podejścia do należytej staranności i środków naprawczych).

AR 13. ***Polityka*** ta może przybrać formę samodzielnej polityki dotyczącej osób wykonujących pracę w ***łańcuchu wartości*** lub zostać włączona do szerszego dokumentu, takiego jak kodeks etyki lub ogólna polityka zrównoważonego rozwoju, które jednostka już ujawniła jako część innego ESRS. W takich przypadkach jednostka podaje dokładne odniesienie w celu zidentyfikowania aspektów polityki spełniających wymogi niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

AR 14. Ujawniając informacje na temat dostosowania swoich polityk do Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, jednostka uwzględnia fakt, że wytyczne te odnoszą się do Międzynarodowej karty praw człowieka, na którą składa się Powszechna deklaracja praw człowieka oraz dwa wdrażające ją pakty, a także Deklaracja Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca podstawowych zasad i praw w pracy oraz podstawowe konwencje stanowiące jej podstawę, i może ujawnić informacje na temat dostosowania do tych instrumentów.

AR 15. Ujawniając, w jaki sposób wdrażane są polityki zewnętrzne, jednostka może na przykład uwzględnić wewnętrzne polityki w zakresie odpowiedzialnego pozyskiwania oraz dostosowanie do innych polityk istotnych dla ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, na przykład dotyczących ***pracy przymusowej***. W odniesieniu do kodeksów postępowania ***dostawców***, które jednostka może stosować, w podsumowaniu wskazuje się, czy takie kodeksy zawierają postanowienia dotyczące bezpieczeństwa pracowników, niepewnego zatrudnienia (na przykład korzystania z pracowników na umowach krótkoterminowych lub o ograniczonym wymiarze godzin, pracowników zatrudnionych za pośrednictwem stron trzecich, podwykonawstwa na rzecz stron trzecich lub zatrudniania pracowników w sposób nieformalny), handlu ludźmi, korzystania z pracy przymusowej lub ***pracy dzieci***, a także czy postanowienia takie są w pełni zgodne z obowiązującymi normami Międzynarodowej Organizacji Pracy.

AR 16. Jednostka może przedstawić przykład przekazywania informacji na temat swoich polityk osobom, grupie osób lub podmiotom, dla których są one istotne, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych polityk (na przykład ***pracownicy***, wykonawcy i ***dostawcy*** jednostki), lub ponieważ są oni bezpośrednio zainteresowani ich wdrożeniem (na przykład własne zasoby pracownicze jednostki, inwestorzy). Jednostka może ujawniać narzędzia i kanały służące przekazywaniu informacji (na przykład ulotki, biuletyny, specjalne strony internetowe, media społecznościowe, interakcje bezpośrednie, przedstawiciele pracowników), mające na celu zapewnienie dostępności tej ***polityki*** oraz zrozumienia jej konsekwencji przez różne grupy odbiorców. Jednostka może również wyjaśnić, w jaki sposób identyfikuje i usuwa ewentualne bariery w upowszechnianiu, na przykład w drodze tłumaczenia na odpowiednie języki lub wykorzystania przedstawień graficznych.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-2 – Procesy współpracy z osobami wykonującym pracę w łańcuchu wartości w zakresie wpływów

AR 17. Opisując, z jaką funkcją lub rolą wiąże się odpowiedzialność operacyjna za taką współpracę lub pełna rozliczalność, jednostka może ujawniać, czy jest to rola lub funkcja specjalna, czy też stanowi część roli lub funkcji o szerszym zakresie, a także czy personelowi zapewniono możliwości budowania zdolności w celu podjęcia współpracy. Jeśli jednostka nie może zidentyfikować takiego stanowiska lub funkcji, może o tym fakcie poinformować. Takie informacje można również ujawniać w odniesieniu do informacji ujawnionych zgodnie z ESRS 2 GOV-1 *Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*.

▼C2

AR 18. Przygotowując informacje, które mają zostać ujawnione, opisane w pkt 22 lit. b) i c), można rozważyć następujące przykłady ilustrujące omawiane kwestie:

a) przykłady etapów, na których nawiązuje się współpracę, obejmują: i) określenie metod łagodzenia oraz ii) ocenę skuteczności łagodzenia;

b) w odniesieniu do rodzaju współpracy przykłady mogą obejmować uczestnictwo, konsultacje lub informowanie;

c) w odniesieniu do częstotliwości współpracy można podać informacje na temat tego, czy współpraca jest prowadzona regularnie, czy w określonych momentach realizacji projektu lub procesu biznesowego, na przykład gdy rozpoczyna się nowy sezon zbiorów lub otwierana jest nowa linia produkcyjna, a także czy współpraca ta jest podejmowana w odpowiedzi na wymogi prawne lub wnioski zainteresowanych stron oraz czy wynik takiej współpracy jest uwzględniany w procesach decyzyjnych jednostki; oraz

d) w odniesieniu do roli, z którą wiąże się odpowiedzialność operacyjna, czy jednostka wymaga określonych umiejętności od odpowiedniego personelu lub zapewnia mu możliwości ***szkolenia*** lub budowania zdolności w celu podjęcia współpracy.

AR 19. Globalne porozumienia ramowe służą ustanowieniu stałej relacji między przedsiębiorstwem wielonarodowym a światową federacją związków zawodowych, aby zapewnić, by jednostka przestrzegała tych samych standardów w każdym państwie, w którym prowadzi działalność.

AR 20. Aby zilustrować, w jaki sposób opinie ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości*** wpłynęły na konkretne decyzje lub działania jednostki, może ona podać przykłady pochodzące z bieżącego okresu sprawozdawczego.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości

AR 21. Spełniając wymogi określone na podstawie wymogu dotyczącego ujawniania informacji ESRS S2-3, jednostka może kierować się treścią Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, które dotyczą ***działań naprawczych*** i ***mechanizmów rozpatrywania skarg***.

AR 22. Kanały zgłaszania wątpliwości lub potrzeb obejmują ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, gorące linie, związki zawodowe (w przypadku pracowników zrzeszonych w związkach zawodowych), procedury dialogu lub inne środki, za których pomocą ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** lub ich ***prawowici przedstawiciele*** mogą zgłaszać wątpliwości dotyczące wpływów lub wyjaśniać potrzeby, w przypadku których chcieliby, aby jednostka się nimi zajęła. Mogą one obejmować zarówno kanały udostępnione bezpośrednio przez jednostkę, jak i kanały udostępnione przez podmioty, w których pracują osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości, oprócz wszelkich innych mechanizmów, które jednostka może wykorzystać do uzyskania wglądu w zarządzanie wpływami na pracowników, takich jak audyty zgodności. Jeżeli w celu spełnienia tego wymogu jednostka opiera się wyłącznie na informacjach dotyczących istnienia takich kanałów udostępnionych w ramach swoich ***relacji biznesowych***, może o tym fakcie poinformować.

AR 23. Aby zapewnić lepszy wgląd w informacje, o których mowa w wymogu dotyczącym ujawniania informacji ESRS S2-3, jednostka może wyjaśnić, czy i w jaki sposób ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, których ta sytuacja może dotyczyć, mają dostęp do kanałów na poziomie jednostki, w której są zatrudnione lub na rzecz której świadczą pracę, w odniesieniu do wszelkich istotnych wpływów.

AR 24. Mechanizmy oparte na osobach trzecich mogą obejmować mechanizmy obsługiwane przez rząd, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia branżowe i w ramach innych inicjatyw opartych na współpracy. Jednostka może ujawnić, czy są one dostępne dla wszystkich pracowników, na których jednostka może wywierać potencjalnie lub faktycznie istotny wpływ, lub dla osób lub organizacji działających w ich imieniu lub mających inną możliwość pozyskania wiedzy na temat negatywnych wpływów.

▼C2

AR 25. W odniesieniu do ochrony osób, które korzystają z tych mechanizmów, przed działaniami odwetowymi jednostka może opisać, czy traktuje skargi w sposób poufny i z poszanowaniem praw do prywatności oraz praw w zakresie ochrony danych oraz czy mechanizmy te pozwalają pracownikom korzystać z nich w sposób anonimowy (na przykład w drodze reprezentacji przez stronę trzecią).

AR 26. Ujawniając, czy i skąd jednostka wie, że ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** są świadome istnienia któregokolwiek z tych kanałów i mają do nich zaufanie, jednostka może przedstawić odpowiednie i wiarygodne dane na temat skuteczności tych kanałów z perspektywy samych tych osób. Przykładami źródeł informacji są badania przeprowadzone wśród pracowników, którzy korzystali z takich kanałów, oraz informacje na temat poziomu ich zadowolenia z realizacji procesu i jego wyników.

AR 27. Opisując skuteczność kanałów zgłaszania wątpliwości przez ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, jednostka może kierować się poniżej przedstawionymi pytaniami, które opierają się na „kryteriach skuteczności pozasądowych ***mechanizmów rozpatrywania skarg***" zawartych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w szczególności w wytycznej nr 31. Poniższe rozważania można zastosować do poszczególnych kanałów lub do zbiorczego systemu kanałów:

a) czy funkcjonowanie tych kanałów jest odpowiednio umocowane poprzez zapewnienie odpowiedniej rozliczalności pod kątem ich rzetelnego działania i budowania zaufania wśród zainteresowanych stron?

b) czy ***zainteresowane strony*** wiedzą o istnieniu tych kanałów i mają do nich dostęp?

c) czy kanały te zapewniają jasne i znane procedury wraz z orientacyjnymi ramami czasowymi?

d) czy kanały te zapewniają ***zainteresowanym stronom*** odpowiedni dostęp do źródeł informacji, porad i wiedzy fachowej?

e) czy kanały te zapewniają przejrzystość dzięki dostarczaniu wystarczających informacji zarówno skarżącym, jak i, w stosownych przypadkach, na potrzeby realizacji celów interesu publicznego?

f) czy wyniki osiągnięte za pośrednictwem kanałów są zgodne z prawami człowieka uznawanymi na arenie międzynarodowej?

g) czy jednostka identyfikuje spostrzeżenia pochodzące z kanałów, które wspierają kształcenie ciągłe zarówno w celu usprawnienia kanałów, jak i zapobiegania przyszłym wpływom?

h) czy jednostka koncentruje się na dialogu ze skarżącymi jako środku służącym osiągnięciu uzgodnionych rozwiązań, a nie stara się jednostronnie określić wynik?

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości oraz skuteczność tych działań

AR 28. Zrozumienie negatywnych wpływów i sposobu, w jaki jednostka może mieć z nimi związek za pośrednictwem swojego łańcucha wartości, jak również określenie odpowiednich reakcji i wprowadzenie ich w życie, może wymagać czasu. W związku z tym jednostka uwzględnia:

a) ogólne i szczegółowe podejście do ograniczania istotnych negatywnych wpływów;

b) swoje inicjatywy mające na celu przyczynienie się do osiągnięcia dodatkowych istotnych pozytywnych wpływów;

c) postępy, jakie poczyniła w zakresie prowadzonych działań w okresie sprawozdawczym; oraz

d) swoje cele w zakresie dalszych usprawnień.

▼C2

AR 29. Odpowiednie działanie może się różnić w zależności od tego, czy jednostka powoduje powstanie istotnego wpływu lub przyczynia się do jego powstania, lub czy istotny wpływ jest bezpośrednio związany z własnymi operacjami, produktami lub usługami jednostki za pośrednictwem jej relacji biznesowych.

AR 30. Biorąc pod uwagę fakt, że istotne negatywne wpływy na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, które wystąpiły w okresie sprawozdawczym, mogą być powiązane z podmiotami lub operacjami znajdującymi się poza bezpośrednią kontrolą jednostki, jednostka może ujawnić, czy i w jaki sposób zamierza wykorzystać swoje oddziaływanie na ***relacje biznesowe*** do celów zarządzania tymi negatywnymi wpływami. Może to obejmować stosowanie ***oddziaływania*** biznesowego (na przykład w drodze egzekwowania wymogów umowy poprzez wykorzystanie relacji biznesowych lub wdrożenie zachęt), innych form oddziaływania w ramach relacji (takich jak zaoferowanie ***szkoleń*** lub budowania zdolności w zakresie praw pracowników podmiotom, z którymi jednostka utrzymuje relacje biznesowe) lub oddziaływania opartego na współpracy z odpowiednikami lub innymi podmiotami (na przykład w formie podjęcia inicjatyw ukierunkowanych na odpowiedzialną rekrutację lub zagwarantowanie pracownikom ***adekwatnej płacy***).

AR 31. Jeżeli jednostka ujawnia swój udział w inicjatywie przemysłowej lub wielopodmiotowej w ramach swoich ***działań*** na rzecz przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom, może ujawniać sposób, w jaki dana inicjatywa oraz własne zaangażowanie jednostki mogą przyczynić się do przeciwdziałania danemu istotnemu wpływowi. W ramach ESRS S2-5 jednostka może ujawnić odpowiednie ***cele*** wyznaczone w ramach danej inicjatywy i postępy poczynione w kierunku ich osiągnięcia.

AR 32. Ujawniając, czy i w jaki sposób jednostka uwzględnia faktyczne i potencjalne wpływy na osoby wykonujące pracę w ***łańcuchu wartości*** w decyzjach o zakończeniu ***relacji biznesowych*** oraz czy i w jaki sposób zamierza przeciwdziałać wszelkim negatywnym wpływom, jakie mogą wynikać z zakończenia tych relacji, jednostka może przedstawić przykłady.

AR 33. Ujawniając, w jaki sposób jednostka monitoruje skuteczność swoich ***działań*** mających na celu zarządzanie istotnymi wpływami w okresie sprawozdawczym, może ona ujawniać wszelkie wnioski wyciągnięte w poprzednim i bieżącym okresie sprawozdawczym.

AR 34. Procesy wykorzystywane do celów monitorowania skuteczności ***działań*** mogą obejmować wewnętrzny lub zewnętrzny audyt lub weryfikację, postępowania sądowe lub powiązane orzeczenia sądów, oceny wpływu, systemy pomiaru, informacje zwrotne od zainteresowanych stron, ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, zewnętrzne oceny wyników oraz analizę porównawczą.

AR 35. Celem sporządzania raportów na temat skuteczności jest uzyskanie wiedzy na temat powiązań między ***działaniami*** podejmowanymi przez jednostkę a skutecznym zarządzaniem wpływami. Na przykład, aby wykazać skuteczność swoich ***działań*** w celu wsparcia swoich ***dostawców*** przez poprawę ich warunków pracy, jednostka może ujawnić informacje zwrotne pochodzące z badań przeprowadzonych wśród pracowników dostawców celem wykazania, że warunki pracy poprawiły się, od kiedy jednostka rozpoczęła współpracę z tymi dostawcami. Dodatkowe informacje, które jednostka może przekazać, obejmują dane wykazujące spadek liczby ***incydentów*** zidentyfikowanych na przykład w drodze niezależnych audytów.

AR 36. W odniesieniu do wdrożonych przez jednostkę inicjatyw lub procesów, które opierają się na potrzebach pracowników odczuwających ten wpływ, oraz w odniesieniu do postępów w zakresie wdrażania takich inicjatyw lub procesów, jednostka może ujawnić:

a) informacje o tym, czy i w jaki sposób ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** i ***prawowici przedstawiciele*** lub ich ***wiarygodni reprezentanci*** odgrywają rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących planowania i wdrażania tych programów lub procesów; oraz

b) informacje o planowanych lub osiągniętych pozytywnych wynikach tych inicjatyw lub procesów w odniesieniu do osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości.

▼C2

AR 37. Jednostka może ujawnić, czy jakakolwiek inicjatywa lub jakikolwiek proces, których głównym celem jest zapewnienie pozytywnych wpływów na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości***, zostały opracowane również w celu wsparcia osiągnięcia jednego lub większej liczby celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju (SDG). Na przykład w drodze zobowiązania do osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 8, by „promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi", jednostka może zapewnić drobnym producentom rolnym budowanie zdolności w ramach swojego ***łańcucha dostaw***, co powinno przyczynić się do zwiększenia ich dochodów, lub może wesprzeć ***szkolenia*** mające na celu zwiększenie udziału kobiet, które będą w stanie podjąć pracę w sektorze dostawczym w łańcuchu wartości jednostki na niższym szczeblu.

AR 38. Ujawniając planowane lub osiągnięte pozytywne wyniki ***działań*** dla ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, należy dokonać rozróżnienia między dowodami potwierdzającymi podjęcie określonych działań (na przykład, że x pracowników skorzystało ze ***szkolenia*** z zakresu wiedzy finansowej) a dowodami faktycznych wyników dla pracowników (na przykład, że x pracowników zgłosiło, że są w stanie lepiej zarządzać budżetem swojego gospodarstwa domowego, co przekłada się na osiągnięcie ich celów w zakresie oszczędności).

AR 39. Ujawniając, czy inicjatywy lub procesy również odgrywają rolę w ograniczaniu istotnych negatywnych wpływów, jednostka może na przykład uwzględnić programy służące poszerzeniu wiedzy finansowej pracownic, które to programy przyczyniły się do awansu większej liczby kobiet oraz do zmniejszenia liczby przypadków ***molestowania*** seksualnego w miejscu pracy.

AR 40. Ujawniając istotne ryzyka i szanse związane z wpływami jednostki na ***osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości*** lub ***zależnościami*** jednostki od tych osób, jednostka może uwzględnić następujące kwestie:

a) ryzyka związane z wpływami jednostki na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości mogą obejmować ryzyko powstania negatywnego wizerunku lub ryzyko prawne, w przypadku gdy zostanie ujawnione, że osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości wykonują ***pracę przymusową*** lub że pracę w łańcuchu wartości wykonują dzieci (***praca dzieci***);

b) ryzyka związane z zależnościami jednostki od osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości mogą obejmować zakłócenia operacji biznesowych, w przypadku gdy ze względu na pandemię zamykane są znaczące części ***łańcucha dostaw*** lub sieci dystrybucyjnej jednostki;

c) szanse związane z wpływami jednostki na osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości mogą obejmować zróżnicowanie rynku i większą atrakcyjność w oczach klientów, gdy jednostka gwarantuje godną ***płacę*** i godne warunki osobom niebędącym pracownikami jednostki; oraz

d) szanse związane z zależnościami jednostki od osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości mogą obejmować osiągnięcie zrównoważonych dostaw towarów w przyszłości przez zapewnienie drobnym producentom rolnym dostatecznych zarobków, które przekonają przyszłe pokolenia do dalszego prowadzenia danej uprawy.

AR 41. Ujawniając, czy ***zależności*** mogą przekształcić się w ryzyka, jednostka uwzględnia zmiany zewnętrzne.

AR 42. Ujawniając polityki, ***działania*** oraz zasoby i ***cele*** związane z zarządzaniem istotnymi ***ryzykami*** i ***szansami***, w przypadkach, w których ryzyka i szanse wynikają z istotnych ***wpływów***, jednostka może odnieść swoje informacje ujawniane na temat polityk, działań oraz zasobów i celów do tych wpływów.

▼C2

AR 43. Jednostka uwzględnia, czy i w jaki sposób jej proces lub procesy zarządzania istotnymi ryzykami związanym z ***osobami wykonującymi pracę w łańcuchu wartości*** są zintegrowane ze stosowanym już przez nią procesem lub procesami zarządzania ryzykiem.

AR 44. Ujawniając zasoby przeznaczone na zarządzanie istotnymi wpływami, jednostka może ujawnić, które funkcje wewnętrzne są związane z zarządzaniem wpływami i jakiego rodzaju działania podejmują one w celu ograniczenia negatywnych wpływów i zwiększenia pozytywnych wpływów.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S2-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

AR 45. Ujawniając informacje na temat ***celów*** zgodnie z pkt 39, jednostka może ujawniać:

a) wyniki, jakie planuje osiągnąć w życiu ***osób wykonujących pracę w łańcuchu wartości***, określone w możliwie konkretny sposób;

b) stabilność tych celów pod kątem definicji i metod, tak aby umożliwić ich porównywalność w dłuższej perspektywie czasowej;

c) normy lub zobowiązania, na których opierają się cele (na przykład kodeksy postępowania, strategie dotyczące źródeł zaopatrzenia, globalne ramy lub kodeksy branżowe).

AR 46. ***Cele*** związane z istotnymi ***ryzykami*** i ***szansami*** mogą być takie same jak cele związane z istotnymi ***wpływami*** lub różne od nich. Na przykład cel polegający na zagwarantowaniu osobom wykonującym pracę w ***łańcuchu dostaw płacy*** zapewniającej utrzymanie na minimalnym poziomie może zarówno ograniczać wpływy na te osoby, jak i zmniejszać powiązane ryzyka w odniesieniu do jakości i niezawodności dostaw.

AR 47. Jednostka może również dokonać rozróżnienia między ***celami*** krótko-, średnio- i długoterminowymi, które dotyczą tego samego zobowiązania ***w zakresie polityki***. Na przykład jednostka może mieć cel długoterminowy, by do 2030 r. zmniejszyć o 80 % ***incydenty*** w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, które wpływają na pracowników danego ***dostawcy***, oraz cel krótkoterminowy, by do 2024 r. zmniejszyć liczbę ***godzin nadliczbowych*** pracowników o x % przy jednoczesnym utrzymaniu ich zarobków.

AR 48. W przypadku modyfikacji lub zastąpienia ***celu*** w okresie sprawozdawczym jednostka może wyjaśnić zmianę przez odniesienie jej do znaczących zmian w ***modelu biznesowym*** lub do szerzej zakrojonych zmian przyjętej normy lub przepisu, z których dany cel się wywodzi, aby przedstawić informacje kontekstowe zgodnie z ESRS 2 BP-2 *Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności*.

▼C2

ESRS S3

DOTKNIĘTE SPOŁECZNOŚCI

Spis treści

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-1 – Polityki związane z dotkniętymi społecznościami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-2 – Procesy współpracy w zakresie wpływów z dotkniętymi społecznościami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez dotknięte społeczności

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na dotknięte społeczności oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z tymi społecznościami oraz skuteczność tych działań

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– Cel

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

▼C2

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-1 – Polityki związane z dotkniętymi społecznościami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-2 – Procesy współpracy w zakresie wpływów z dotkniętymi społecznościami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez dotknięte społeczności

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na dotknięte społeczności oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z tymi społecznościami oraz skuteczność tych działań

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią ***użytkownikom oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie istotnych wpływów na ***dotknięte społeczności*** w łańcuchu wartości związanych z własnymi operacjami i łańcuchem wartości jednostki, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także ***relacji biznesowych***, oraz powiązanych istotnych ryzyk i szans, w tym:

   a) sposobu, w jaki jednostka wpływa na społeczności w obszarach, w których wpływy są najbardziej prawdopodobne i dotkliwe, pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych rzeczywistych lub potencjalnych wpływów;

   b) wszelkich ***działań*** podjętych w celu zapobiegania rzeczywistym lub potencjalnym negatywnym wpływom lub w celu łagodzenia takich wpływów lub naprawy ich skutków oraz w celu uwzględnienia ryzyk i szans, a także wyniku tych działań;

   c) charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i szans jednostki wynikających z jej wpływów i ***zależności*** związanych z ***dotkniętymi społecznościami*** oraz sposobu zarządzania nimi przez daną jednostkę; oraz

   d) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów i zależności jednostki związanych z dotkniętymi społecznościami.

2. Aby osiągnąć cel, w przypadku niniejszego standardu wymagane jest wyjaśnienie ogólnego podejścia przyjętego przez jednostkę w celu ustalenia wszelkich istotnych faktycznych i potencjalnych wpływów na ***dotknięte społeczności*** oraz zarządzania tymi wpływami w odniesieniu do:

   a) praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych społeczności (na przykład odpowiednie warunki mieszkaniowe, odpowiednia żywność, woda i warunki sanitarne, wpływy na grunty i na bezpieczeństwo);

   b) praw obywatelskich i politycznych społeczności (na przykład wolność wypowiedzi, wolność zgromadzeń, wpływy na obrońców praw człowieka); oraz

▼C2

c) szczególnych praw ***ludów rdzennych*** (na przykład wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda, samostanowienie, prawa kulturalne).

3. W niniejszym standardzie wymagane jest także wyjaśnienie, w jaki sposób takie wpływy jednostki na dotknięte społeczności, jak również ***zależności*** od nich mogą stworzyć istotne ryzyka lub szanse dla jednostki. Na przykład negatywne relacje z ***dotkniętymi społecznościami*** mogą zakłócić własną działalność jednostki lub zaszkodzić jej reputacji, natomiast konstruktywne relacje mogą przynieść korzyści biznesowe, na przykład stabilne i bezkonfliktowe operacje oraz łatwiejszą rekrutację na szczeblu lokalnym.

Związek z innymi ESRS

4. Niniejszy standard ma zastosowanie, gdy istotne wpływy lub istotne ryzyka i szanse dotyczące ***dotkniętych społeczności*** zostały zidentyfikowane w drodze procesu oceny ***istotności*** określonego w ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*.

5. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 1 *Wymogi ogólne* oraz ESRS 2 i ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*, ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości* i ESRS S4 *Konsumenci i użytkownicy końcowi*.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

6. Wymogi tej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 dotyczącym strategii (SBM). Wynikające z tego ujawnienia informacje przedstawia się wraz z ujawnieniami informacji wymaganymi w ramach ESRS 2, z wyjątkiem SBM-3 *Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym*, w przypadku których jednostka ma możliwość przedstawienia ujawnień informacji wraz z tematycznymi ujawnieniami informacji.

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

7. Odpowiadając na ESRS 2 SBM-2 pkt 43, jednostka ujawnia, w jaki sposób poglądy, interesy i prawa ***dotkniętych społeczności***, w tym poszanowanie ich praw człowieka (oraz, w stosownych przypadkach, ich praw jako ***ludów rdzennych***) wpływają na jej strategię i model biznesowy. ***Dotknięte społeczności*** stanowią kluczową grupę ***zainteresowanych stron***, na które jednostka wywiera wpływ.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

8. Odpowiadając na wymogi ESRS 2 SBM-3 pkt 48, jednostka ujawnia:

a) czy i w jaki sposób faktyczne i potencjalne wpływy na ***dotknięte społeczności***, określone w ESRS 2 IRO-1 – *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans*: (i) wynikają ze strategii i modeli biznesowych jednostki lub są z nimi powiązane, oraz (ii) kształtują strategię i model biznesowy jednostki oraz przyczyniają się do ich dostosowywania; oraz

b) związek między istotnymi ryzykami i szansami wynikającymi z wpływów na dotknięte społeczności i ***zależności*** od nich a strategią i modelem biznesowym jednostki.

▼C2

9. Spełniając wymogi określone w pkt 48, jednostka ujawnia, czy wszystkie ***dotknięte społeczności***, na które jednostka może wywierać istotny wpływ, w tym wpływy, które są związane z operacjami własnymi i ***łańcuchem wartości*** jednostki, a także jej produktami lub usługami w ramach jej ***relacji biznesowych***, są objęte zakresem ujawnienia określonym w ESRS 2. Ponadto jednostka przedstawia następujące informacje:

a) krótki opis rodzajów społeczności podlegających istotnym wpływom w wyniku operacji własnych jednostki lub za pośrednictwem jej łańcucha wartości na wyższym i niższym szczeblu, a także określenie, czy są to:

   i. społeczności, które żyją lub pracują przy ***lokalizacjach*** operacyjnych, fabrykach, zakładach jednostki lub innych miejscach, w których jednostka prowadzi operacje fizyczne, lub społeczności żyjące lub pracujące w bardziej odległych miejscach, na które to społeczności wpływa działalność prowadzona w tych lokalizacjach działalności jednostki (na przykład przez ***zanieczyszczenie*** wody w dolnym biegu rzeki);

   ii. społeczności funkcjonujące w łańcuchu wartości jednostki (na przykład społeczności, na które wpływają działalność prowadzona w zakładach ***dostawców*** lub działania prowadzone przez dostawców usług logistycznych lub dystrybucyjnych);

   iii. społeczności funkcjonujące na jednym końcu lub na obu końcach łańcucha wartości (na przykład w miejscu wydobywania metali lub minerałów lub pozyskiwania surowców, lub społeczności skupione w pobliżu składowisk ***odpadów*** lub lokalizacji prowadzenia ***recyklingu***);

   iv. społeczności ***ludów rdzennych***.

b) w przypadku istotnych negatywnych wpływów: (i) czy są one powszechne lub systemowe w kontekstach, w których jednostka prowadzi operacje lub posiada źródła zaopatrzenia lub inne relacje biznesowe (na przykład zmarginalizowane grupy społeczne, które cierpią z powodu wpływów na ich zdrowie i jakość życia na obszarach o dużym stopniu uprzemysłowienia), albo (ii) czy są one związane z pojedynczymi ***incydentami*** wynikającymi z własnych operacji jednostki (na przykład wyciek toksycznych ***odpadów*** wpływający na dostęp społeczności do czystej wody pitnej) lub z określonymi relacjami biznesowymi (na przykład protest pokojowy prowadzony przez społeczności przeciwko działalności jednostki, który spotkał się z brutalną reakcją służby ochroniarskiej jednostki). Konieczne jest tu rozważenie wpływów na dotknięte społeczności, które mogą wynikać z przejścia na bardziej ekologiczne i neutralne dla klimatu operacje. Potencjalne wpływy obejmują wpływy związane z innowacją i restrukturyzacją, zamknięciem kopalni, zwiększonym wydobyciem minerałów potrzebnych do przejścia na gospodarkę zrównoważoną i produkcją paneli fotowoltaicznych;

c) w przypadku istotnych pozytywnych wpływów – krótki opis działań, które je wywołują (na przykład budowanie zdolności w celu wsparcia zwiększenia oraz wprowadzenia nowych form lokalnych źródeł dochodów), oraz opis rodzajów społeczności, na które działalności jednostki ma lub może mieć pozytywny wpływ; jednostka może również ujawnić, czy pozytywne wpływy występują w określonych państwach lub regionach; oraz

d) opis wszelkich istotnych ryzyk i szans dotyczących jednostki wynikających wpływów i ***zależności*** związanych z dotkniętymi społecznościami.

10. Opisując główne rodzaje społeczności, na które jest lub mógłby być wywierany negatywny wpływ, jednostka, w oparciu o ocenę ***istotności*** określoną w wymogu dotyczącym ujawniania informacji ESRS 2 IRO-1, ujawnia, czy i w jaki sposób zrozumiała, jak ***dotknięte społeczności*** o szczególnych cechach lub te żyjące w określonych kontekstach lub te podejmujące określone działania mogą być narażone na większe ryzyko poniesienia szkody.

▼C2

11. Jednostka ujawnia, jakie dotyczące jej istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów i ***zależności*** związanych z dotkniętymi społecznościami, o ile takie ryzyka i szanse występują, odnoszą się do określonych grup tych ***dotkniętych społeczności***, a nie do całych dotkniętych społeczności.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-1 – Polityki związane z dotkniętymi społecznościami

12. **Jednostka opisuje swoje polityki przyjęte w celu zarządzania swoimi istotnymi wpływami na dotknięte społeczności, jak również związane z nimi istotne ryzyka i szanse.**

13. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada określone polityki dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** istotnych wpływów wywieranych konkretnie na ***dotknięte społeczności*** oraz zarządzania tymi wpływami, jak również polityki dotyczące istotnych ryzyk lub szans związanych z dotkniętymi społecznościami.

14. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 12, zawierają informacje na temat polityk jednostki mających na celu zarządzanie jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z ***dotkniętymi społecznościami*** zgodnie z ESRS 2 MDR-P *Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem*. Ponadto jednostka określa, czy takie polityki obejmują określone, czy wszystkie dotknięte społeczności.

15. Jednostka ujawnia wszelkie konkretne postanowienia ***polityki*** na rzecz zapobiegania wpływom na ***ludy rdzenne*** i ograniczania tych wpływów.

16. Jednostka opisuje zobowiązania wynikające ze swojej ***polityki*** w zakresie praw człowieka, ([120]) które są istotne dla dotkniętych społeczności, uwzględniając procesy i mechanizmy kontroli służące nadzorowaniu przestrzegania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych. Ujawniając informacje, jednostka koncentruje się na kwestiach, które są istotne ([121]) dla poniższych zagadnień oraz na swoim ogólnym podejściu w odniesieniu do nich:

a) poszanowania praw człowieka społeczności, a w szczególności ***ludów rdzennych***;

b) współpracy z dotkniętymi społecznościami oraz

c) środków mających na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środka naprawczego*** w zakresie wpływów na przestrzeganie praw człowieka.

([120]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka”).

([121]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy ONZ Global Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych”).

▼C2

17. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób jej polityka dotycząca ***dotkniętych społeczności*** jest zgodna z uznanymi na szczeblu międzynarodowym normami dotyczącymi społeczności, a w szczególności ***ludów rdzennych***, w tym z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka. Jednostka ujawnia również zakres, w jakim w ramach jej własnych operacji lub ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu odnotowano przypadki nieprzestrzegania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, które dotyczą dotkniętych społeczności, a także, w stosownych przypadkach, wskazuje charakter tych przypadków ([122]).

18. ***Polityka*** ta może przybrać formę samodzielnej polityki dotyczącej społeczności lub zostać włączona do szerszego dokumentu, takiego jak kodeks etyki lub ogólna polityka zrównoważonego rozwoju, które jednostka ujawniła już w ramach innego ESRS. W takich przypadkach jednostka podaje dokładne odniesienie w celu zidentyfikowania aspektów polityki spełniających wymogi niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-2 – Procesy współpracy w zakresie wpływów z dotkniętymi społecznościami

19. **Jednostka ujawnia realizowane przez siebie ogólne procesy współpracy z dotkniętymi społecznościami i ich przedstawicielami w zakresie faktycznych i potencjalnych wpływów na te społeczności.**

20. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat, czy i w jaki sposób jednostka współpracuje – w ramach trwającego procesu należytej staranności – z ***dotkniętymi społecznościami*** i ich prawowitymi przedstawicielami lub ***wiarygodnymi reprezentantami*** w zakresie istotnych, rzeczywistych i potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych wpływów, które dotyczą lub mogą dotyczyć tych społeczności, oraz tego, czy i w jaki sposób opinie tych społeczności są uwzględniane w procesach decyzyjnych jednostki.

21. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób opinie ***dotkniętych społeczności*** wpływają na jej decyzje lub działania mające na celu zarządzanie rzeczywistymi i potencjalnymi wpływami na te społeczności. Obejmuje to, w stosownych przypadkach, wyjaśnienie:

a) czy dochodzi do współpracy z dotkniętymi społecznościami, lub ich ***prawowitymi przedstawicielami*** bezpośrednio, czy za pośrednictwem ***wiarygodnych reprezentantów***, którzy mają wgląd w ich sytuację;

b) etapu lub etapów, na których ma miejsce współpraca, jej rodzaju i częstotliwości;

c) funkcji w jednostce i najwyższego stanowiska w tej jednostce, które jest zajmowane przez osobę odpowiedzialną operacyjnie za dopilnowanie, aby przedmiotowa współpraca miała miejsce, a jej wyniki wpłynęły na podejście jednostki;

d) w stosownych przypadkach, sposobu, w jaki jednostka ocenia skuteczność swojej współpracy z dotkniętymi społecznościami, w tym wszelkich porozumień lub wyników, które przynosi ta współpraca.

([122]) Informacje te są potrzebne: uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Naruszenia zasad inicjatywy ONZ Global Compact i Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw międzynarodowych”); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika „Liczba składników wskaźnika referencyjnego, wskazujących na naruszenia w sferze społecznej (w wartości bezwzględnej oraz w wartości względnej, jako odsetek wszystkich składników wskaźnika referencyjnego), o których mowa w międzynarodowych traktatach i konwencjach, zasadach ONZ oraz, w stosownych przypadkach, prawie krajowym” w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

▼C2

22. W stosownych przypadkach jednostka ujawnia działania, jakie podejmuje w celu poznania opinii ***dotkniętych społeczności***, które mogą być szczególnie narażone na wpływy lub marginalizowane, oraz opinie konkretnych grup w obrębie dotkniętych społeczności, takich jak kobiety i dziewczęta.

23. W przypadku gdy ***dotkniętymi społecznościami*** są ***ludy rdzenne***, jednostka ujawnia również, w jaki sposób uwzględnia i zapewnia poszanowanie ich szczególnych praw w ramach swojego ***podejścia do zaangażowania zainteresowanych stron***, w tych ich praw do ***wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody*** w odniesieniu do: (i) ich własności kulturowej, intelektualnej, religijnej i duchowej; (ii) działań wpływających na ich ziemie i terytoria; oraz (iii) środków legislacyjnych lub administracyjnych, które na nie wpływają. W szczególności, w przypadku współpracy z ludami rdzennymi jednostka ujawnia również, czy i w jaki sposób konsultowano się z ***ludami rdzennymi*** w sprawie trybu i parametrów współpracy (na przykład w zakresie opracowywania programu, charakteru i terminowości zaangażowania).

24. Jeżeli jednostka nie może ujawnić powyższych wymaganych informacji, ponieważ nie wdrożyła ogólnego procesu współpracy z dotkniętymi społecznościami, jednostka ujawnia ten fakt. Może ona ujawnić ramy czasowe, w jakich zamierza wprowadzić taki proces do swoich działań.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez dotknięte społeczności

25. **Jednostka opisuje procesy, które wdrożyła, aby zapewnić naprawę skutków negatywnych wpływów na dotknięte społeczności, lub w celu współpracy w naprawie skutków tych negatywnych wpływów na te społeczności, z którymi jednostka jest powiązana, jak również dostępne dla tych społeczności kanały do celów zgłaszania i rozstrzygania wątpliwości.**

26. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat formalnych środków, za pomocą których ***dotknięte społeczności*** mogą zgłaszać swoje wątpliwości i potrzeby bezpośrednio jednostce lub za pośrednictwem których jednostka wspiera dostępność takich kanałów (np. ***mechanizmy rozpatrywania skarg***) w ramach swoich relacji biznesowych, sposobu prowadzenia działań następczych wobec tych społeczności w odniesieniu do poruszonych kwestii oraz skuteczności tych kanałów.

27. Jednostka podaje informacje dotyczące:

a) swojego ogólnego podejścia do ***środków naprawczych*** i procesów ich zapewniania lub przyczyniania się do ich realizacji, w przypadku gdy jednostka stwierdzi, że wywarła istotny negatywny ***wpływ*** na dotknięte społeczności lub przyczyniła się do jego wywarcia, uwzględniając to, czy i w jaki sposób jednostka ocenia skuteczność zapewnionego środka naprawczego;

b) wszelkich specjalnych kanałów, które jednostka oferuje ***dotkniętym społecznościom***, umożliwiających im zgłaszanie swoich wątpliwości i potrzeb bezpośrednio jednostce oraz uzyskanie ich rozstrzygnięcia lub uwzględnienia, w tym informacje na temat tego, czy kanały te zostały ustanowione przez samą jednostkę czy też powstały wskutek udziału w mechanizmach stron trzecich;

c) własnych procesów, w ramach których jednostka wspiera dostępność takich kanałów w ramach swoich relacji biznesowych; oraz

d) sposobu, w jaki jednostka śledzi i monitoruje zgłaszane i rozwiązywane problemy, oraz sposobu, w jaki zapewnia skuteczność kanałów, w tym w drodze zaangażowania ***zainteresowanych stron***, które są docelowymi ***użytkownikami*** tych kanałów.

28. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób ocenia, czy ***dotknięte społeczności*** są świadome obecności tych struktur lub procesów i mają do nich zaufanie jako sposobu zgłaszania swoich wątpliwości lub potrzeb oraz ich rozstrzygania lub uwzględniania. Jednostka ujawnia ponadto, czy wdrożyła politykę ochrony osób, które z tych struktur i procesów korzystają, przed działaniami odwetowymi. Jeżeli takie informacje ujawniono zgodnie z ESRS G1-1, jednostka może odnieść się do tych informacji.

▼C2

29. Jeżeli jednostka nie może ujawnić powyższych wymaganych informacji, ponieważ nie udostępniła kanału zgłaszania wątpliwości lub nie wspiera dostępności takiego kanału w ramach swoich relacji biznesowych, jednostka ujawnia ten fakt. Może ona ujawnić ramy czasowe, w których zamierza wprowadzić do swoich działań taki kanał lub procesy.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na dotknięte społeczności oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z tymi społecznościami oraz skuteczność tych działań

30. **Jednostka ujawnia sposób, w jaki podejmuje działania mające na celu uwzględnienie istotnych wpływów na dotknięte społeczności oraz zarządzanie istotnymi ryzykami i wykorzystywanie istotnych szans związanych z tymi społecznościami, oraz skuteczność tych działań.**

31. Cel niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest dwojaki. Po pierwsze, ma on umożliwić zrozumienie wszelkich ***działań*** i inicjatyw, za pośrednictwem których jednostka czyni starania na rzecz:

a) zapobiegania istotnym negatywnym ***wpływom*** na dotknięte społeczności, łagodzenia ich i naprawy ich skutków; lub

b) osiągnięcia istotnych pozytywnych wpływów na dotknięte społeczności.

Po drugie, ma on zapewnić zrozumienie sposobów, w jakie jednostka uwzględnia istotne ***ryzyka*** i korzysta z istotnych szans dotyczących dotkniętych społeczności.

Jednostka przedstawia skrócony opis planów działań i zasobów dotyczących zarządzania jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z dotkniętymi społecznościami zgodnie z *ESRS 2 MDR-A Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem.*

32. W odniesieniu do istotnych wpływów jednostka podaje informacje dotyczące:

a) podjętych, planowanych lub prowadzonych już działań mających na celu zapobieganie istotnym negatywnym wpływom na dotknięte społeczności;

b) tego, czy i w jaki sposób podjęła działania mające na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środków naprawczych*** w odniesieniu do faktycznych istotnych wpływów;

c) wszelkich dodatkowych ***działań*** lub inicjatyw prowadzonych przez jednostkę, których głównym celem jest zapewnienie pozytywnych wpływów na dotknięte społeczności; oraz

d) sposobu śledzenia i oceny skuteczności tych ***działań*** i inwestycji w zakresie osiągania zamierzonych wyników w odniesieniu do dotkniętych społeczności.

33. W odniesieniu do pkt 30 jednostka podaje informacje dotyczące:

a) procesów, za pomocą których określa, jakiego rodzaju działania są potrzebne i właściwe w odpowiedzi na konkretny, rzeczywisty lub potencjalny, negatywny wpływ na dotknięte społeczności;

b) swojego podejścia do podejmowania działań w związku z konkretnymi, istotnymi, negatywnymi wpływami na społeczności, w tym wszelkich działań związanych z własnymi praktykami w zakresie nabywania gruntów, projektowania i budowy, prowadzania działalności lub jej zakończenia, oraz w zależności od tego, czy wymagane będą szerzej zakrojone działania branżowe lub współpraca z innymi właściwymi stronami oraz

c) sposobu, w jaki zapewnia, aby procesy mające na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środków naprawczych*** w przypadku istotnych negatywnych wpływów były dostępne i skuteczne pod względem ich wdrożenia i wyników.

34. W odniesieniu do istotnych ryzyk i szans jednostka podaje informacje dotyczące:

a) rodzaju planowanych lub prowadzonych już działań w celu ograniczenia istotnych ryzyk dla jednostki wynikających z jej wpływów na ***dotknięte społeczności*** i ***zależności*** od nich oraz sposobu śledzenia skuteczności w praktyce; oraz

▼C2

b) rodzaju planowanych lub prowadzonych już działań w celu wykorzystania istotnych szans jednostki w odniesieniu do dotkniętych społeczności.

35. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób podejmuje działania aby jej własne praktyki, w tym, w stosownych przypadkach, praktyki związane z planowaniem przestrzennym, nabywaniem i eksploatowaniem gruntów, finansami, wydobywaniem lub wytwarzaniem surowców, wykorzystywaniem zasobów naturalnych oraz zarządzaniem wpływem na środowisko, nie powodowały, ani nie przyczyniały się do istotnych negatywnych wpływów na ***dotknięte społeczności***. Może to obejmować ujawnienie podejścia stosowanego w przypadku wystąpienia napięć między zapobieganiem istotnym negatywnym wpływom lub ich łagodzeniem a innymi naciskami biznesowymi.

36. Jednostka ujawnia również, czy zgłoszono poważne kwestie i ***incydenty*** dotyczące praw człowieka związane ***z dotkniętymi społecznościami***, a w stosownych przypadkach ujawnia te kwestie i incydenty ([123]).

37. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 32 lit. d), jednostka uwzględnia ESRS 2 MDR-T *Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów*, jeżeli ocenia skuteczność danego działania poprzez ustalenie celu.

38. Jednostka ujawnia dane dotyczące zasobów przeznaczanych na potrzeby zarządzania jej istotnymi wpływami, podając informacje umożliwiające ***użytkownikom*** zrozumienie sposobu zarządzania takimi istotnymi wpływami.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

39. **Jednostka ujawnia określone w czasie i ukierunkowane na wyniki cele dotyczące:**

a) **ograniczenia negatywnych wpływów na dotknięte społeczności; lub**

b) **zwiększenia pozytywnych wpływów na dotknięte społeczności; lub**

c) **zarządzania istotnymi ryzykami i szansami w odniesieniu do dotkniętych społeczności.**

40. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka wykorzystuje określone w czasie i ukierunkowane na wyniki ***cele*** do stymulowania i mierzenia swoich postępów w zakresie przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom lub zwiększania pozytywnych wpływów na dotknięte społeczności, lub zarządzania istotnymi ryzykami i szansami w odniesieniu do tych społeczności.

41. Skrócony opis ***celów*** w zakresie zarządzania swoimi istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z ***dotkniętymi społecznościami*** zawiera wymogi informacyjne określone w ESRS 2 MDR-T.

42. Jednostka ujawnia informacje dotyczące procesu ustalania ***celów***, w tym czy i w jaki sposób jednostka współpracowała bezpośrednio z dotkniętymi społecznościami, ich prawowitymi przedstawicielami lub ***wiarygodnymi reprezentantami***, którzy mają wgląd w ich sytuację w zakresie:

a) ustalania wszelkich tego rodzaju celów;

b) śledzenia wyników jednostki w zakresie osiągania celów; oraz

c) wskazania ewentualnych wniosków lub ulepszeń wynikających z osiąganych przez jednostkę, wyżej wskazanych wyników.

([123]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 14 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych kwestii i incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka”).

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS S3 *Dotknięte społeczności*. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

Cel

AR 1. Przegląd kwestii społecznych oraz kwestii dotyczących praw człowieka zawarty w pkt 2 nie ma na celu wskazania, że wszystkie te kwestie należy przedstawić w ramach każdego wymogu dotyczącego ujawniania informacji zawartego w niniejszym standardzie. Stanowi on raczej wykaz kwestii, które jednostka uwzględnia w swojej ocenie ***istotności*** (zob. ESRS 1 rozdział 3 *Podwójna istotność jako podstawa ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju* oraz ESRS 2 IRO-1) w odniesieniu do ***dotkniętych społeczności*** i – w stosownych przypadkach – zgłasza jako istotne wpływy, ryzyka i szanse w ramach niniejszego standardu.

AR 2. Oprócz kwestii wymienionych w pkt 2 jednostka może również rozważyć ujawnianie istotnych informacji na temat innych kwestii dotyczących istotnych wpływów w krótszym okresie, na przykład na inicjatywy dotyczące wpływów na społeczności związanych z operacjami podejmowanymi przez jednostkę ze względu na ekstremalne i nagłe warunki pogodowe.

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

AR 3. Wymóg dotyczący ujawniania informacji ESRS 2 SBM-2 zakłada konieczność przedstawienia przez jednostkę wyjaśnienia, czy i w jaki sposób rozważa ona rolę, jaką realizowane przez nią strategia i ***model biznesowy*** mogą odgrywać w tworzeniu, pogłębianiu lub łagodzeniu znaczących istotnych ***wpływów*** na ***dotknięte społeczności***, a także czy i w jaki sposób model biznesowy i strategia dostosowane są do tego, aby zaradzić takim istotnym wpływom.

AR 4. Chociaż ***dotknięte społeczności*** mogą nie angażować się w sprawy jednostki na poziomie jej strategii lub ***modelu biznesowego***, ich opinie mogą wpłynąć na ocenę jednostki w zakresie jej strategii i modelu biznesowego. Jednostka może ujawniać opinie dotkniętych społeczności, i ich przedstawicieli.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

AR 5. ***Wpływy*** na ***dotknięte społeczności*** mogą mieć swoje źródło – na wiele różnych sposobów – w strategii lub ***modelu biznesowym*** jednostki. Na przykład wpływy mogą odnosić się do propozycji jednostki dotyczącej wartości (na przykład budowa lub rozpoczynanie realizacji projektów w terminach, które nie pozwalają na skonsultowanie się z grupami, na które projekty te będą miały wpływ), ***łańcucha wartości*** jednostki (na przykład ***użytkowanie terenu*** w krajach, w których własność jest często kwestionowana, ewidencje są niewiarygodne, lub w których użytkownicy gruntów, np. ***ludy rdzenne***, są nieuwzględniani) lub struktury kosztów i modelu przychodów jednostki (na przykład agresywne strategie zmniejszania do minimum opodatkowania, w szczególności w odniesieniu do działalności prowadzonej w krajach rozwijających się).

AR 6. Wpływy na ***dotknięte społeczności*** mające swoje źródło w strategii lub modelu biznesowym mogą również doprowadzić do powstania istotnych ryzyk dla jednostki. Na przykład, jeżeli strategia jednostki obejmuje przeniesienie się na obszary geograficzne obarczone wyższym ryzykiem w celu pozyskania określonych surowców oraz jeżeli dotknięte społeczności sprzeciwiają się obecności jednostki lub jej

▼C2

lokalnym praktykom, może to spowodować długie i kosztowne opóźnienia oraz wpłynąć na zdolność jednostki do uzyskania koncesji gruntowych lub pozwoleń na zagospodarowanie gruntów w przyszłości. Podobnie, jeżeli model biznesowy jednostki opiera się na intensywnym poborze wody w jej zakładach, który wpływa na dostęp dotkniętych społeczności do wody zdatnej do spożycia, ich higienę i warunki utrzymania, może to skutkować bojkotami, skargami i postępowaniami cywilnymi szkodzącymi reputacji jednostki.

AR 7. Przykładami szczególnych cech ***dotkniętych społeczności***, które jednostka może uwzględnić w odpowiedzi na pkt 10, mogą być izolacja fizyczna lub gospodarcza oraz szczególna podatność na wprowadzone choroby lub ograniczony dostęp do usług społecznych, co sprawia, że dotknięte społeczności muszą polegać na infrastrukturze stworzonej przez jednostkę. Może to wynikać z tego, że w przypadku gdy jednostka nabywa grunty uprawiane przez kobiety i płatności trafiają do mężczyzn, którzy są głowami rodziny, kobiety są w jeszcze większym stopniu pozbawiane praw obywatelskich w społeczności. Może to również wynikać z tego, że społeczność jest rdzenna i jej członkowie chcą korzystać z praw kulturowych lub gospodarczych do gruntów, które są własnością jednostki lub które są użytkowane przez jednostkę – lub przez jeden z podmiotów, z którymi jednostka ma relacje biznesowe – w sytuacji, w której państwo nie chroni praw członków tej społeczności. Ponadto jednostka uwzględnia, czy poszczególne cechy nakładają się na siebie. Przykładowo cechy, takie jak pochodzenie etniczne, status społeczno-gospodarczy, status migranta i płeć, mogą powodować nakładanie się ryzyk powodujących szkody dla określonych dotkniętych społeczności lub dla osobnych części tych społeczności, ponieważ społeczności te mają często niejednorodny charakter.

AR 8. W odniesieniu do pkt 11 istotne ryzyka mogą również wynikać z zależności jednostki od ***dotkniętych społeczności***, w którym to przypadku zdarzenia o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, ale dużym wpływie mogą wywołać ***skutki finansowe***; na przykład w przypadku, gdy klęska żywiołowa wywołuje katastrofalną w skutkach awarię przemysłową w odniesieniu do działalności jednostki, co powoduje poważne szkody dla dotkniętych społeczności.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-1 – Polityki związane z dotkniętymi społecznościami

AR 9. Opis zawiera najważniejsze informacje niezbędne do zapewnienia wiernego odzwierciedlenia polityk w odniesieniu do ***dotkniętych społeczności***, w związku z czym jednostka uwzględnia ujawnienie wyjaśnień dotyczących znaczących zmian polityk przyjętych w roku sprawozdawczym (na przykład nowe lub dodatkowe podejścia do zaangażowania, należytej staranności i środków naprawczych).

AR 10. Ujawniając zgodność swoich polityk z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka, jednostka uwzględnia fakt, że wytyczne te odnoszą się do Międzynarodowej Karty Praw Człowieka, na którą składa się Powszechna deklaracja praw człowieka oraz dwie wdrażające ją konwencje, a także Deklaracja praw ludów tubylczych ONZ, konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca ludności tubylczej i plemiennej (nr 169) oraz konwencje podstawowe leżące u jej podstaw, i może ujawniać zgodność swojej polityki z tymi instrumentami.

AR 11. Jednostka może przedstawić przykład przekazywania informacji na temat swoich polityk osobom, grupie osób lub podmiotom, dla których są one istotne, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych polityk (na przykład ***pracownicy***, wykonawcy i ***dostawcy*** jednostki), lub ponieważ są oni bezpośrednio zainteresowani ich wdrożeniem (na przykład własne zasoby pracownicze jednostki, inwestorzy). Jednostka może ujawniać narzędzia i kanały służące przekazywaniu informacji (na przykład ulotki, biuletyny, specjalne strony internetowe, media społecznościowe, interakcje bezpośrednie, przedstawiciele pracowników), mające na celu zapewnienie dostępności tej ***polityki*** oraz zrozumienia jej konsekwencji przez różne grupy odbiorców. Jednostka może

▼C2

również wyjaśnić, w jaki sposób identyfikuje i usuwa ewentualne bariery w upowszechnianiu, na przykład w drodze tłumaczenia na odpowiednie języki lub wykorzystania przedstawień graficznych.

AR 12. Ujawniając poważne problemy i ***incydenty*** w zakresie praw człowieka dotyczące dotkniętych społeczności, jednostka uwzględnia wszystkie spory prawne związane z prawami ***ludów rdzennych*** do gruntów oraz z ich ***wcześniejszą, dobrowolną i świadomą zgodą***.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-2 – Procesy współpracy w zakresie wpływów z dotkniętymi społecznościami

AR 13. Wyjaśnienia dotyczące tego, w jaki sposób jednostka uwzględnia i zapewnia poszanowanie prawa ludów rdzennych do ***wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody***, mogą obejmować informacje na temat procesów konsultowania się z ludami rdzennymi w celu uzyskania takiej zgody. Jednostka uwzględnia to, w jaki sposób konsultacje obejmują negocjacje w dobrej wierze z dotkniętymi ***ludami rdzennymi*** w celu uzyskania ich wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody, w przypadku gdy jednostka wywiera wpływ na ziemie, terytoria lub zasoby, które ludy rdzenne zwyczajowo posiadają, zajmują lub użytkują w inny sposób; przenosi ludy rdzenne z ziemi lub terytoriów, które podlegają tradycyjnej własności lub które są zwyczajowo użytkowane lub zajmowane; lub wywiera wpływ na własność kulturową, intelektualną, religijną i duchową ludów rdzennych lub z niej korzysta.

AR 14. Opisując, z jaką funkcją lub rolą wiąże się odpowiedzialność operacyjna za taką współpracę lub pełna rozliczalność, jednostka może ujawniać, czy jest to rola lub funkcja specjalna, czy też stanowi część roli lub funkcji o szerszym zakresie, a także czy personelowi zapewniono możliwości budowania zdolności w celu podjęcia współpracy. Jeśli jednostka nie może określić takiego stanowiska lub funkcji, może o tym fakcie poinformować. Takie informacje można również ujawniać w odniesieniu do informacji ujawnionych zgodnie z ESRS 2 GOV-1 *Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*.

AR 15. Przygotowując informacje, które mają zostać ujawnione, opisane w pkt 21 lit. b) i c), można uwzględnić następujące przykłady ilustrujące omawiane kwestie:

a) przykłady etapów, na których nawiązuje się współpracę, obejmują: i) określenie metod łagodzenia oraz ii) ocenę skuteczności łagodzenia;

b) w odniesieniu do rodzaju współpracy, przykłady mogą obejmować uczestnictwo, konsultacje lub informowanie;

c) w odniesieniu do częstotliwości współpracy, można podać informacje na temat tego, czy współpraca jest prowadzona regularnie, w określonych momentach realizacji projektu lub procesu biznesowego; oraz

d) w odniesieniu do roli, z którą wiąże się odpowiedzialność operacyjna, czy jednostka wymaga określonych umiejętności od odpowiedniego personelu lub zapewnia mu możliwości ***szkolenia*** lub budowania zdolności w celu podjęcia współpracy. W przypadku istotnych wpływów, ryzyk i szans związanych z ***ludami rdzennymi*** powyższe obejmuje szkolenie z zakresu praw ludów rdzennych, w tym z zakresu wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody.

AR 16. Aby zilustrować, w jaki sposób opinie społeczności wpłynęły na konkretne decyzje lub działania jednostki, może ona podać przykłady pochodzące z bieżącego okresu sprawozdawczego.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez dotknięte społeczności

AR 17. Spełniając wymogi określone na podstawie wymogu dotyczącego ujawniania informacji ESRS S3-3, jednostka może kierować się treścią Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, które dotyczą ***działań naprawczych*** i ***mechanizmów rozpatrywania skarg***.

▼C2

AR 18. Kanały zgłaszania wątpliwości lub potrzeb obejmują ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, gorące linie, procedury dialogu lub inne środki, za których pomocą ***dotknięte społeczności*** lub ich ***prawowici przedstawiciele*** mogą zgłaszać wątpliwości dotyczące wpływów lub wyjaśniać potrzeby, w przypadku których chcieliby, aby jednostka się nimi zajęła. Mogą one obejmować kanały udostępnione bezpośrednio przez jednostkę oprócz wszelkich innych mechanizmów, które jednostka może wykorzystać do uzyskania wglądu w zarządzanie wpływami na społeczności, takich jak audyty zgodności. Jeżeli w celu spełnienia tego wymogu jednostka opiera się wyłącznie na informacjach dotyczących istnienia takich kanałów udostępnionych w ramach swoich ***relacji biznesowych***, może o tym fakcie poinformować.

AR 19. Aby zapewnić lepszy wgląd w informacje, o których mowa w ESRS S3-3, jednostka może wyjaśnić, czy i w jaki sposób społeczności, których ta sytuacja może dotyczyć, mają dostęp do kanałów na poziomie jednostki, która wywiera na nie wpływ, w odniesieniu do wszelkich istotnych wpływów. Ważne informacje obejmują informacje na temat tego, czy ***dotknięte społeczności*** mają dostęp do kanałów w języku, który rozumieją, i czy konsultowano się z nimi w kwestii projektowania tych kanałów.

AR 20. Mechanizmy oparte na osobach trzecich mogą obejmować mechanizmy obsługiwane przez rząd, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia branżowe i w ramach innych inicjatyw opartych na współpracy. Jednostka może ujawniać, czy są one dostępne dla wszystkich ***dotkniętych społeczności***, na które jednostka może wywierać potencjalnie lub faktycznie istotny wpływ, lub dla osób lub organizacji działających w ich imieniu lub mających inną możliwość pozyskania wiedzy na temat negatywnych wpływów.

AR 21. W odniesieniu do ochrony osób, które korzystają z tych mechanizmów, przed działaniami odwetowymi jednostka może opisać, czy traktuje skargi w sposób poufny i z poszanowaniem praw do prywatności oraz praw w zakresie ochrony danych; oraz czy umożliwia korzystanie z tych mechanizmów w sposób anonimowy (na przykład w drodze reprezentacji przez stronę trzecią).

AR 22. W odniesieniu do ujawniania informacji na temat procesów związanych z zapewnianiem ***ludom rdzennym środków naprawczych*** i umożliwianie im ich stosowania istotne informacje obejmują informacje na temat tego, czy i w jaki sposób jednostka uwzględniła zwyczaje, tradycje, zasady i systemy prawne tych ludów.

AR 23. Ujawniając, czy i skąd jednostka wie, że ***dotknięte społeczności*** są świadome istnienia któregokolwiek z tych kanałów i mają do nich zaufanie, jednostka może przedstawić odpowiednie i wiarygodne dane na temat skuteczności tych kanałów z perspektywy samych społeczności. Przykładami źródeł informacji są badania przeprowadzone wśród członków społeczności, którzy korzystali z takich kanałów, oraz informacje na temat poziomu ich zadowolenia z realizacji procesu i jego wyników.

AR 24. Opisując skuteczność kanałów zgłaszania wątpliwości przez ***dotknięte społeczności***, jednostka może kierować się poniżej przedstawionymi pytaniami, które opierają się na „kryteriach skuteczności pozasądowych ***mechanizmów rozpatrywania skarg***” zawartych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, w szczególności w wytycznej nr 31. Do poszczególnych kanałów lub do zbiorczego systemu kanałów można zastosować poniższe rozważania:

a) czy funkcjonowanie tych kanałów jest odpowiednio umocowane poprzez zapewnienie odpowiedniej rozliczalności pod kątem ich rzetelnego działania i budowania zaufania wśród zainteresowanych stron?

b) czy zainteresowane strony wiedzą o istnieniu tych kanałów i mają do nich dostęp?

c) czy kanały te zapewniają jasne i znane procedury, wyznaczają ramy czasowe i zapewniają jasność procesów?

d) czy kanały te zapewniają odpowiedni dostęp do źródeł informacji, porad i wiedzy fachowej?

e) czy kanały te zapewniają przejrzystość dzięki dostarczaniu wystarczających informacji zarówno skarżącym, jak i, w stosownych przypadkach, na potrzeby realizacji celów interesu publicznego?

f) czy wyniki osiągnięte za pośrednictwem tych kanałów są zgodne z prawami człowieka uznawanymi na arenie międzynarodowej?

▼C2

g) czy jednostka identyfikuje spostrzeżenia pochodzące z kanałów, które wspierają kształcenie ciągłe zarówno w celu usprawnienia kanałów, jak i zapobiegania przyszłym wpływom?

h) czy jednostka koncentruje się na dialogu ze skarżącymi jako środku służącym osiągnięciu uzgodnionych rozwiązań, a nie stara się jednostronnie określić wynik?

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na dotknięte społeczności oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z tymi społecznościami oraz skuteczność tych działań

AR 25. Zrozumienie negatywnych wpływów i sposobu, w jaki jednostka może mieć z nimi związek za pośrednictwem swojego łańcucha wartości, jak również określenie odpowiednich reakcji i wprowadzenie ich w życie, może wymagać czasu. W związku z tym jednostka uwzględnia:

a) ogólne i szczegółowe podejście do ograniczania istotnych negatywnych wpływów;

b) swoje inwestycje społeczne lub inne programy ***w dziedzinie rozwoju*** mające na celu przyczynienie się do osiągnięcia dodatkowych, istotnych pozytywnych wpływów;

c) postępy, jakie poczyniła w zakresie prowadzonych działań w okresie sprawozdawczym; oraz

d) swoje cele w zakresie dalszych usprawnień.

AR 26. Odpowiednie działanie może się różnić w zależności od tego, czy jednostka powoduje powstanie istotnego wpływu lub przyczynia się do jego powstania, lub czy istotny wpływ jest bezpośrednio związany z własnymi operacjami, produktami lub usługami jednostki za pośrednictwem jej relacji biznesowych.

AR 27. Biorąc pod uwagę fakt, że istotne negatywne wpływy na społeczności, które wystąpiły w okresie sprawozdawczym, mogły być również powiązane z podmiotami lub operacjami znajdującymi się poza bezpośrednią kontrolą jednostki, jednostka może ujawniać, czy i w jaki sposób zamierza wykorzystać swoje oddziaływanie na jej ***relacje*** biznesowe do celów zarządzania tymi wpływami. Może to obejmować stosowanie ***oddziaływania*** biznesowego (na przykład przez egzekwowanie wymogów umowy poprzez wykorzystanie relacji biznesowych lub wdrożenie zachęt), innych form oddziaływania w ramach tej relacji (takich jak zaoferowanie ***szkoleń*** lub budowania zdolności w zakresie praw ludów rdzennych podmiotom, z którymi jednostka utrzymuje relacje biznesowe) lub oddziaływania opartego na współpracy z odpowiednikami lub innymi podmiotami (na przykład w formie podjęcia inicjatyw ukierunkowanych na ograniczenie związanych z bezpieczeństwem wpływów na społeczności lub udział w partnerstwach między przedsiębiorstwem a społecznością).

AR 28. Wpływy na społeczności mogą wynikać z kwestii środowiskowych, które jednostka ujawnia zgodnie z ESRS E1–E5. Przykłady obejmują:

a) ESRS E1 *Zmiana klimatu*: realizacja planów ***łagodzenia zmiany klimatu*** może wymagać od jednostki inwestowania w projekty w dziedzinie ***energii odnawialnej***, które mogą wpływać na ziemie, terytoria i ***zasoby naturalne ludów rdzennych***. Jeżeli jednostka nie skonsultuje się z ludami rdzennymi, na które jednostka wywiera wpływ, może to wywrzeć negatywny wpływ na prawo tych dotkniętych społeczności do ***wcześniejszej, dobrowolnej i świadomej zgody***;

b) ESRS E2 *Zanieczyszczenie*: jednostka może wywrzeć negatywny wpływ na ***dotknięte społeczności***, gdy nie chroni ich przed ***zanieczyszczeniami*** pochodzącymi z konkretnego zakładu produkcyjnego, które powodują u tych społeczności problemy zdrowotne;

c) ESRS E3 *Woda i zasoby morskie*: jednostka może wywrzeć negatywny wpływ na dostęp do czystej wody pitnej społeczności, które pobierają wodę na obszarach z deficytem wody;

▼C2

d) ESRS E4 *Bioróżnorodność i ekosystemy*: jednostka może wywrzeć negatywny wpływ na źródła utrzymania lokalnych rolników przez prowadzenie działalności powodującej zanieczyszczenie ***gleby***. Inne przykłady obejmują zasklepianie gleby w wyniku budowania nowej infrastruktury, która może przyczynić się do wyeliminowania gatunków roślin o krytycznym znaczeniu na przykład dla lokalnej ***bioróżnorodności*** lub dla filtrowania wody dla społeczności, lub wprowadzenie ***gatunków inwazyjnych*** (roślin lub zwierząt), które mogą oddziaływać na ***ekosystemy*** i powodować późniejsze szkody;

e) ESRS E5 *Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym*: jednostka może wywrzeć negatywny wpływ na życie społeczności, wpływając na ich zdrowie przez nieprawidłowe gospodarowanie ***odpadami niebezpiecznymi.***

W przypadku gdy podczas ujawniania informacji zgodnie z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji ESRS E1–E5 uwzględniono związek między oddziaływaniem na środowisko a społecznościami lokalnymi, jednostka może się do tego odnieść i wyraźnie zidentyfikować takie ujawnione informacje.

AR 29. Jeżeli jednostka ujawnia swój udział w inicjatywie przemysłowej lub wielopodmiotowej w ramach swoich ***działań*** na rzecz przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom, może ujawniać sposób, w jaki dana inicjatywa oraz własne zaangażowanie jednostki mogą przyczynić się do przeciwdziałania danemu istotnemu wpływowi. W ramach ESRS S3-5 jednostka może ujawniać odpowiednie ***cele*** wyznaczone w ramach danej inicjatywy i postępy poczynione w kierunku ich osiągnięcia.

AR 30. Ujawniając, czy i w jaki sposób jednostka uwzględnia faktyczne i potencjalne wpływy na ***dotknięte społeczności*** w decyzjach o zakończeniu ***relacji biznesowych*** oraz czy i w jaki sposób zamierza przeciwdziałać wszelkim negatywnym wpływom, jakie mogą wynikać z zakończenia tych relacji, jednostka może przedstawić przykłady.

AR 31. Ujawniając, w jaki sposób jednostka monitoruje skuteczność ***działań*** mających na celu zarządzanie istotnymi wpływami w okresie sprawozdawczym, może ona ujawniać wszelkie wnioski wyciągnięte w poprzednim i bieżącym okresie sprawozdawczym.

AR 32. Procesy wykorzystywane do celów monitorowania skuteczności ***działań*** mogą obejmować wewnętrzny lub zewnętrzny audyt lub weryfikację, postępowania sądowe lub powiązane orzeczenia sądów, oceny wpływu, systemy pomiaru, informacje zwrotne od zainteresowanych stron, ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, zewnętrzne oceny wyników oraz analizę porównawczą.

AR 33. Celem sporządzania raportów na temat skuteczności jest uzyskanie wiedzy na temat powiązań między ***działaniami*** podejmowanymi przez jednostkę a skutecznym zarządzaniem wpływami.

AR 34. W odniesieniu do wdrożonych przez jednostkę inicjatyw lub procesów, których głównym celem jest uzyskanie pozytywnych wpływów na dotknięte społeczności, oraz w odniesieniu do postępów we wdrażaniu takich inicjatyw lub procesów, jednostka może ujawniać:

a) informacje o tym, czy i w jaki sposób ***dotknięte społeczności*** i ***prawowici przedstawiciele*** lub ich ***wiarygodni reprezentanci*** odgrywają rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących planowania i wdrażania tych inwestycji lub programów; oraz

b) informacje o planowanych lub osiągniętych pozytywnych wynikach tych inwestycji lub programów w odniesieniu do ***dotkniętych społeczności***;

c) wyjaśnienie przybliżonego zakresu ***dotkniętych społeczności*** objętych opisanymi inwestycjami społecznymi lub programami ***rozwoju*** oraz, w stosownych przypadkach, uzasadnienie wyboru określonych społeczności do wdrożenia danej inwestycji społecznej lub programu rozwoju.

▼C2

AR 35. Jednostka może ujawniać, czy jakakolwiek inicjatywa lub jakikolwiek proces, których głównym celem jest zapewnienie pozytywnych wpływów na ***dotknięte społeczności*** zostały opracowane również w celu wsparcia osiągnięcia jednego lub większej liczby celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju (SDG). Na przykład, przez zobowiązanie do realizacji celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 5, jakim jest „zapewnienie równouprawnienia płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt", jednostka może podejmować przemyślane działania w celu włączenia kobiet w proces konsultacji z dotkniętą społecznością, aby spełnić standardy skutecznego zaangażowania ***zainteresowanych stron***, co może przyczynić się do wzmocnienia pozycji kobiet w samym procesie, ale potencjalnie również w ich codziennym życiu.

AR 36. Ujawniając planowane lub osiągnięte pozytywne wyniki ***działań*** w odniesieniu do ***dotkniętych społeczności***, należy dokonać rozróżnienia między dowodami potwierdzającymi podjęcie określonych działań (na przykład, że x kobiet należących do społeczności zostało ***przeszkolonych*** w zakresie kompetencji, dzięki którym mogą zostać lokalnymi ***dostawcami*** dla jednostki) a dowodami faktycznych wyników dla dotkniętych społeczności (na przykład, że x kobiet należących do społeczności założyło małe przedsiębiorstwa i co roku przedłuża umowy z jednostką).

AR 37. Ujawniając, czy inicjatywy lub procesy również odgrywają rolę w ograniczaniu istotnych negatywnych wpływów, jednostka może na przykład uwzględnić programy, których celem jest poprawa lokalnej infrastruktury towarzyszącej działalności jednostki – może tu chodzić np. o drogi, dzięki którym udało się zmniejszyć liczbę poważnych wypadków drogowych z udziałem członków społeczności.

AR 38. Ujawniając istotne ryzyka i szanse związane z wpływami jednostki na dotknięte społeczności lub ***zależnościami*** jednostki od tych społeczności, jednostka może uwzględnić następujące kwestie:

a) ryzyka związane z wpływami jednostki na ***dotknięte społeczności*** mogą obejmować narażenie na utratę reputacji lub ryzyko prawne, a także ryzyka operacyjne, w przypadku gdy dotknięte społeczności protestują przeciwko przesiedleniom lub utracie dostępu do gruntów, co prowadzi do powstawania opóźnień, bojkotów lub pozwów sądowych, które wiążą się z powstawaniem kosztów;

b) ryzyka związane z zależnościami jednostki od ***dotkniętych społeczności*** mogą obejmować zakłócenie działalności, w przypadku gdy ***ludy rdzenne*** zadecydują o wycofaniu zgody na realizację projektu na ich ziemiach, zmuszając jednostkę do znaczącej modyfikacji lub zaniechania projektu;

c) szanse związane z wpływami jednostki na ***dotknięte społeczności*** mogą obejmować łatwiejsze finansowanie projektów i status preferowanego partnera dla społeczności, rządów i innych przedsiębiorstw; oraz

d) szanse dotyczące zależności jednostki od ***dotkniętych społeczności*** mogą obejmować rozwój pozytywnych relacji między przedsiębiorstwem a ludami rdzennymi, co umożliwia poszerzanie istniejących projektów przy silnym wsparciu.

AR 39. Ujawniając informacje zawarte w AR 38, jednostka może uwzględniać wyjaśnienia dotyczące ryzyk i szans wynikających z wpływów na środowisko lub ***zależności*** od środowiska (więcej informacji na ten temat znajduje się w AR 28), w tym powiązanych z nimi wpływów na poszanowanie praw człowieka (lub wpływów społecznych). Przykłady obejmują ryzyka utraty reputacji wynikające z wpływu niekontrolowanych ***zrzutów*** zanieczyszczeń na zdrowie społeczności; lub ***skutki finansowe*** protestów, które mogą spowodować zakłócenie lub przerwanie działalności jednostki, a które organizowane są na przykład w reakcji na prowadzenie działalności na obszarach o ograniczonej dostępności wody, co może mieć wpływ na życie dotkniętych społeczności.

▼C2

AR 40. Ujawniając, czy ***zależności*** mogą przekształcić się w ryzyka, jednostka uwzględnia zmiany zewnętrzne.

AR 41. Ujawniając polityki, działania oraz zasoby i ***cele*** związane z zarządzaniem istotnymi ryzykami i szansami, w przypadkach, w których ryzyka i szanse wynikają z istotnych wpływów, jednostka może odnieść swoje informacje ujawniane na temat polityk, działań oraz zasobów i celów do tych wpływów.

AR 42. Jednostka uwzględnia, czy i w jaki sposób jej procesy zarządzania istotnymi ryzykami dotyczącym ***dotkniętych społeczności*** są zintegrowane ze stosowanymi już przez nią procesami zarządzania ryzykiem.

AR 43. Ujawniając zasoby przeznaczone na zarządzanie istotnymi wpływami, jednostka może ujawnić, które funkcje wewnętrzne są związane z zarządzaniem wpływami i jakiego rodzaju działania podejmują one w celu ograniczenia negatywnych wpływów i zwiększenia pozytywnych wpływów.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S3-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

AR 44. Ujawniając informacje na temat ***celów*** zgodnie z pkt 39, jednostka może ujawniać:

a) wyniki – określone w możliwie konkretny sposób – jakie planuje osiągnąć w życiu dotkniętych społeczności;

b) stabilność tych ***celów*** pod kątem definicji i metod, tak aby umożliwić ich porównywalność w dłuższej perspektywie czasowej;

c) normy lub zobowiązania, na których opierają się cele (na przykład kodeksy postępowania, strategie dotyczące źródeł zaopatrzenia, globalne ramy lub kodeksy branżowe).

AR 45. ***Cele*** związane z istotnymi ***ryzykami*** i ***szansami*** mogą być takie same jak cele związane z istotnymi wpływami lub różne od nich. Na przykład cel polegający na pełnym przywróceniu źródeł utrzymania ***dotkniętych społeczności*** po przesiedleniu może zarówno ograniczać wpływy na te społeczności, jak i zmniejszać powiązane ryzyka takie jak związane z organizowaniem przez nie protestów.

AR 46. Jednostka może również dokonać rozróżnienia między ***celami*** krótko-, średnio- i długoterminowymi, które dotyczą tego samego zobowiązania ***w zakresie polityki***. Na przykład głównym celem jednostki może być zatrudnienie członków społeczności w lokalnej ***kopalni***, przy celu długoterminowym, by do 2025 r. 100 % załogi stanowili pracownicy lokalni, oraz celu krótkoterminowym polegającym na zwiększaniu liczby zatrudnionych ***pracowników*** lokalnych o x procent co roku do 2025 r.

AR 47. W przypadku modyfikacji lub zastąpienia celu w okresie sprawozdawczym jednostka może wyjaśnić zmianę przez powiązanie jej ze znaczącymi zmianami w modelu biznesowym lub z szerzej zakrojonymi zmianami przyjętej normy lub przepisu, z których dany cel się wywodzi, aby przedstawić informacje kontekstowe, zgodnie z ESRS 2 BP-2 *Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności*.

▼C2

ESRS S4

KONSUMENCI I UŻYTKOWNICY KOŃCOWI

Spis treści

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-1 – Polityki związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-2 – Procesy współpracy w zakresie wpływów z konsumentami i użytkownikami końcowymi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez konsumentów i użytkowników końcowych

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z konsumentami i użytkownikami końcowymi oraz skuteczność tych działań

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

– Cel

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-1 – Polityki związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi

▼C2

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-2 – Procesy współpracy w zakresie wpływów z konsumentami i użytkownikami końcowymi

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez konsumentów i użytkowników końcowych

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z konsumentami i użytkownikami końcowymi oraz skuteczność tych działań

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią ***użytkownikom oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie istotnych ***wpływów*** na ***konsumentów*** i ***użytkowników końcowych*** związanych z własnymi operacjami i ***łańcuchem wartości*** jednostki, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także ***relacji biznesowych***, oraz powiązanych istotnych ***ryzyk*** i ***szans***, w tym:

   a) sposobu, w jaki jednostka wpływa na konsumentów lub użytkowników końcowych swoich produktów lub usług (określanych w niniejszym standardzie jako „konsumenci i użytkownicy końcowi”) pod względem istotnych pozytywnych i negatywnych, rzeczywistych lub potencjalnych wpływów;

   b) wszelkich ***działań*** podjętych w celu zapobiegania rzeczywistym lub potencjalnym negatywnym wpływom lub w celu łagodzenia takich wpływów lub naprawy ich skutków oraz w celu uwzględnienia ryzyk i szans, a także wyniku tych działań;

   c) charakteru, rodzaju i zakresu istotnych ryzyk i szans jednostki wynikających z jej wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych i ***zależności*** od nich oraz sposobu zarządzania tymi ryzykami i szansami przez daną jednostkę; oraz

   d) ***skutków finansowych*** dla jednostki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej powodowanych przez istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów i zależności jednostki związanych z konsumentami lub użytkownikami końcowymi.

2. Aby osiągnąć cel, w przypadku niniejszego standardu wymagane jest wyjaśnienie ogólnego podejścia przyjętego przez jednostkę w celu identyfikacji wszelkich istotnych rzeczywistych i potencjalnych ***wpływów*** na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** związanych z produktami lub usługami jednostki oraz zarządzania tymi wpływami w odniesieniu do:

   a) związanych z informacjami wpływów na konsumentów lub użytkowników końcowych (np. prywatność, wolność wypowiedzi i dostęp do informacji (wysokiej jakości));

   b) bezpieczeństwa osobistego konsumentów lub użytkowników końcowych (na przykład zdrowie i bezpieczeństwo, bezpieczeństwo osobiste i ochrona dzieci);

   c) włączenia społecznego konsumentów lub użytkowników końcowych (np. ***niedyskryminacja***, dostęp do produktów i usług oraz odpowiedzialne praktyki marketingowe).

▼C2

3. W niniejszym standardzie wymagane jest także wyjaśnienie, w jaki sposób takie wpływy jednostki na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, jak również ***zależności*** od nich mogą stworzyć istotne ***ryzyka*** lub ***szanse*** dla jednostki. Na przykład negatywne wpływy na opinię o produktach lub usługach jednostki mogą pogorszyć jej wyniki gospodarcze, natomiast zaufanie do produktów lub usług może przynieść korzyści gospodarcze, takie jak wzrost sprzedaży lub poszerzenie bazy przyszłych konsumentów.

4. Niezgodne z prawem lub niewłaściwe korzystanie z produktów i usług jednostki przez ***konsumentów*** i ***użytkowników końcowych*** nie jest objęte zakresem niniejszego standardu.

Związek z innymi ESRS

5. Niniejszy standard ma zastosowanie, gdy istotne ***wpływy*** lub istotne ***ryzyka*** i ***szanse*** związane z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi*** zostały zidentyfikowane w drodze procesu oceny ***istotności*** określonego w ESRS 2 *Ogólne ujawnianie informacji*.

6. Niniejszy standard należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 1 *Wymogi ogólne* oraz ESRS 2 i ESRS S1 *Własne zasoby pracownicze*, ESRS S2 *Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości* i ESRS S3 *Dotknięte społeczności*.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

7. Wymogi tej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 dotyczącym strategii (SBM). Wynikające z tego ujawnienia informacje przedstawia się wraz z ujawnieniami informacji wymaganymi w ramach ESRS 2, z wyjątkiem SBM-3 *Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym*, w przypadku których jednostka ma możliwość przedstawienia ujawnień informacji wraz z tematycznymi ujawnieniami informacji.

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

8. Odpowiadając na wymogi ESRS 2 SBM-2 pkt 43, jednostka ujawnia, w jaki sposób interesy, poglądy i prawa ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, w tym poszanowanie ich praw człowieka, wpływają na jej strategię i model biznesowy. Konsumenci lub użytkownicy końcowi stanowią kluczową grupę ***zainteresowanych stron, na które jednostka wywiera wpływ***.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

9. Odpowiadając na wymogi ESRS 2 SBM-3 pkt 48, jednostka ujawnia:

a) czy i w jaki sposób faktyczne i potencjalne ***wpływy*** na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, jak określono w wymogach dotyczących ujawniania informacji ESRS 2 IRO-1 – *Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans*: (i) wynikają ze strategii i modeli biznesowych jednostki lub są z nimi powiązane, oraz (ii) kształtują strategię i ***model biznesowy*** jednostki oraz przyczyniają się do ich dostosowywania; oraz

b) związek między istotnymi ryzykami i szansami wynikającymi z wpływów na konsumentów lub użytkowników końcowych i ***zależności*** od nich a strategią i modelem biznesowym jednostki.

▼C2

10. Spełniając wymogi określone w pkt 48, jednostka ujawnia, czy wszyscy ***konsumenci*** lub ***użytkownicy końcowi***, na których jednostka może wywierać istotne ***wpływy***, w tym wpływy, który są związane z operacjami własnymi i ***łańcuchem wartości*** jednostki, a także jej produktami lub usługami w ramach jej ***relacji biznesowych***, są objęci zakresem ujawnienia określonym w ESRS 2. Ponadto jednostka ujawnia następujące informacje:

a) krótki opis typów konsumentów lub użytkowników końcowych podlegających istotnym wpływom w wyniku operacji własnych jednostki lub za pośrednictwem jej łańcucha wartości, a także określenie, czy są to:

   i. konsumenci lub użytkownicy końcowi produktów, które są ze swej natury szkodliwe dla ludzi lub zwiększają ryzyka wystąpienia chorób przewlekłych;

   ii. konsumenci lub użytkownicy końcowi usług, które mają potencjalnie negatywny wpływ na ich prawo do prywatności, ochrony danych osobowych, wolności wypowiedzi i ***niedyskryminacji***;

   iii. konsumenci lub użytkownicy końcowi, którzy muszą dysponować dokładnymi i dostępnymi informacjami dotyczącymi produktu lub usługi, takimi jak instrukcje obsługi i etykiety produktów, aby móc uniknąć potencjalnie szkodliwego sposobu korzystania z produktu lub usługi;

   iv. konsumenci lub użytkownicy końcowi, którzy są szczególnie narażeni na wpływy na zdrowie lub prywatność lub wpływy strategii marketingowych i sprzedażowych – tacy jak dzieci lub osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej;

b) w przypadku istotnych negatywnych wpływów – czy są one: (i) powszechne lub systemowe w kontekście, w którym jednostka prowadzi działalność lub sprzedaje lub dostarcza swoje produkty lub usługi (np. nadzór państwa, który narusza prywatność użytkowników usług) albo (ii) związane z indywidualnymi ***incydentami*** (na przykład wada związana z konkretnym produktem) lub z konkretnymi relacjami biznesowymi (na przykład partner biznesowy w niewłaściwy sposób prowadzi marketing skierowany do młodych ***konsumentów***);

c) w przypadku istotnych pozytywnych wpływów – krótki opis działań, które je wywołują (np. zaprojektowanie produktu w sposób poprawiający jego dostępność dla osób z niepełnosprawnościami) oraz opis rodzajów konsumentów lub użytkowników końcowych, na których działalność jednostki ma lub może mieć pozytywny wpływ; jednostka może również ujawnić, czy pozytywne wpływy występują w określonych państwach lub regionach; oraz

d) opis wszelkich istotnych ryzyk i szans dla jednostki wynikających z wpływów na konsumentów lub użytkowników końcowych i zależności od nich.

11. Opisując główne typy ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, na których jest lub mógłby być wywierany negatywny wpływ, jednostka, w oparciu o ocenę ***istotności*** określoną w ESRS 2 IRO-1, ujawnia, czy i w jaki sposób w jednostce tej osiągnięto zrozumienie sposobu, w jaki konsumenci lub użytkownicy końcowi o szczególnych cechach lub korzystający z określonych produktów lub usług mogą być narażeni na większe ryzyko poniesienia szkody.

▼C2

12. Jednostka ujawnia, jakie dotyczące jej istotne ryzyka i szanse wynikające z wpływów na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** i ***zależności*** od nich, o ile takie ryzyka i szanse w ogóle istnieją, odnoszą się do określonych grup konsumentów lub użytkowników końcowych (na przykład określonych grup wiekowych), a nie do wszystkich konsumentów lub użytkowników końcowych.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-1 – Polityki związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi

13. **Jednostka opisuje swoje polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi wpływami jej produktów lub usług na konsumentów i użytkowników końcowych, jak również związane z nimi istotne ryzyka i szanse.**

14. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada określone polityki dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** istotnych ***wpływów*** wywieranych konkretnie na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** oraz zarządzania tymi wpływami, jak również polityki dotyczące istotnych ryzyk lub szans związanych z konsumentami lub użytkownikami końcowymi.

15. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 13, zawierają informacje na temat polityk jednostki mających na celu zarządzanie jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi***, zgodnie z ESRS 2 MDR-P *Polityki przyjęte w celu zarządzania istotnymi kwestiami związanymi ze zrównoważonym rozwojem*. Ponadto jednostka określa, czy takie polityki obejmują określone grupy czy wszystkich konsumentów lub użytkowników końcowych.

16. Jednostka opisuje zobowiązania w zakresie jej ***polityki*** dotyczącej praw człowieka ([124]), które są istotne dla ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, uwzględniając procesy i mechanizmy kontroli służące nadzorowaniu przestrzegania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych. Ujawniając informacje, jednostka koncentruje się na kwestiach, które są istotne dla poniższych zagadnień oraz na swoim ogólnym podejściu w odniesieniu do nich ([125]):

a) przestrzegania praw człowieka konsumentów lub użytkowników końcowych;

b) współpracy z konsumentami lub użytkownikami końcowymi; oraz

c) środków mających na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środka naprawczego*** w zakresie wpływów na przestrzeganie praw człowieka.

([124]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 9 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka”).

([125]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 11 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji.

▼C2

17. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób jej polityka dotycząca ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** jest zgodna z uznanymi na szczeblu międzynarodowym instrumentami dotyczącymi konsumentów lub użytkowników końcowych, w tym z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka. Jednostka ujawnia również zakres, w jakim w ramach jej własnych operacji lub ***łańcucha wartości*** na wyższym i niższym szczeblu odnotowano przypadki nieprzestrzegania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy lub Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, które dotyczą konsumentów lub użytkowników końcowych, a także, w stosownych okolicznościach, wskazuje charakter tych przypadków ([126]).

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-2 – Procesy współpracy w zakresie wpływów z konsumentami i użytkownikami końcowymi

18. **Jednostka ujawnia realizowane przez siebie ogólne procesy współpracy z konsumentami i użytkownikami końcowymi i ich przedstawicielami w zakresie faktycznych i potencjalnych wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych.**

19. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat, czy i w jaki sposób jednostka współpracuje – w ramach trwającego procesu należytej staranności – z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi*** i ich prawowitymi przedstawicielami lub ***wiarygodnymi reprezentantami*** w zakresie istotnych, rzeczywistych i potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych wpływów, które dotyczą lub mogą dotyczyć tych konsumentów lub użytkowników końcowych, oraz tego, czy i w jaki sposób opinie konsumentów lub użytkowników końcowych są uwzględniane w procesach decyzyjnych jednostki.

20. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób opinie ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** wpływają na jej decyzje lub działania mające na celu zarządzanie rzeczywistymi i potencjalnymi wpływami na konsumentów lub użytkowników końcowych. Obejmuje to, w stosownych przypadkach, wyjaśnienie:

a) czy dochodzi do współpracy z konsumentami lub użytkownikami końcowym lub ich ***prawowitymi przedstawicielami*** bezpośrednio, czy za pośrednictwem ***wiarygodnych reprezentantów***, którzy mają wgląd w ich sytuację;

b) etapu lub etapów, na których ma miejsce współpraca, jej rodzaju i częstotliwości;

c) funkcji w jednostce i najwyższego stanowiska w tej jednostce, które jest zajmowane przez osobę odpowiedzialną operacyjnie za dopilnowanie, aby przedmiotowa współpraca miała miejsce, a jej wyniki wpłynęły na podejście jednostki; oraz

d) w stosownych przypadkach, sposobu, w jaki jednostka ocenia skuteczność swojej współpracy z konsumentami lub użytkownikami końcowymi, oraz wszelkich porozumień lub wyników, które przynosi ta współpraca.

21. W stosownych przypadkach jednostka ujawnia działania, jakie podejmuje w celu uzyskania wglądu w opinie ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, którzy mogą być szczególnie podatni na wpływy lub zmarginalizowani (np. osoby z niepełnosprawnościami, dzieci itp.).

([126]) Informacje te są potrzebne: uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z obowiązkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 10 w tabeli I w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Naruszenia zasad inicjatywy ONZ Global Compact i Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw międzynarodowych”); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika „Liczba składników wskaźnika referencyjnego, wskazujących na naruszenia w sferze społecznej (w wartości bezwzględnej oraz w wartości względnej, jako odsetek wszystkich składników wskaźnika referencyjnego), o których mowa w międzynarodowych traktatach i konwencjach, zasadach ONZ oraz, w stosownych przypadkach, prawie krajowym” w sekcjach 1 i 2 załącznika II.

▼C2

22. Jeżeli jednostka nie może ujawnić powyższych wymaganych informacji, ponieważ nie wdrożyła ogólnego procesu współpracy z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi***, jednostka ujawnia ten fakt. Może ona ujawnić ramy czasowe, w jakich zamierza wprowadzić taki proces do swoich działań.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez konsumentów i użytkowników końcowych

23. **Jednostka opisuje procesy, które wdrożyła, aby zapewnić naprawę skutków negatywnych wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych, lub w celu współpracy w naprawie skutków tych negatywnych wpływów na tych konsumentów i użytkowników końcowych, z którymi jednostka jest powiązana, jak również dostępne dla tych konsumentów i użytkowników końcowych kanały do celów zgłaszania i rozstrzygania wątpliwości.**

24. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat formalnych środków, za pomocą których ***konsumenci*** lub ***użytkownicy końcowi*** mogą zgłaszać swoje wątpliwości i potrzeby bezpośrednio jednostce lub za pośrednictwem których jednostka wspiera dostępność takich kanałów (np. ***mechanizmy rozpatrywania skarg***) w ramach swoich relacji biznesowych, sposobu prowadzenia działań następczych wobec tych konsumentów lub użytkowników końcowych w odniesieniu do poruszonych kwestii oraz skuteczności tych kanałów.

25. Jednostka podaje informacje dotyczące:

a) swojego ogólnego podejścia do ***środków naprawczych*** i procesów ich zapewniania lub przyczyniania się do ich realizacji, w przypadku gdy jednostka stwierdzi, że wywarła istotny negatywny wpływ na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** lub przyczyniła się do jego wywarcia, uwzględniając to, czy i w jaki sposób jednostka ocenia skuteczność zapewnionego środka naprawczego;

b) wszelkich specjalnych kanałów, które jednostka oferuje konsumentom lub użytkownikom końcowym, umożliwiających im zgłaszanie swoich wątpliwości i potrzeb bezpośrednio jednostce oraz uzyskanie ich rozstrzygnięcia lub uwzględnienia, w tym informacje na temat tego, czy kanały te zostały ustanowione przez samą jednostkę czy też powstały wskutek udziału w mechanizmach stron trzecich;

c) procesów, w ramach których jednostka wspiera dostępność takich kanałów w ramach swoich relacji biznesowych lub jej wymaga; oraz

d) sposobu, w jaki jednostka śledzi i monitoruje zgłaszane i rozwiązywane problemy oraz sposobu, w jaki zapewnia skuteczność kanałów, w tym w drodze zaangażowania ***zainteresowanych stron***, które są docelowymi użytkownikami.

26. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób ocenia, czy ***konsumenci*** lub ***użytkownicy końcowi*** są świadomi obecności tych struktur lub procesów i mają do nich zaufanie jako sposobu zgłaszania swoich wątpliwości lub potrzeb oraz ich rozstrzygania lub uwzględniania. Jednostka ujawnia ponadto, czy wdrożyła politykę ochrony osób przed działaniami odwetowymi, jeżeli korzystają one z tych struktur lub procesów. Jeżeli takie informacje ujawniono zgodnie z ESRS G1-1, jednostka może odnieść się do tych informacji.

27. Jeżeli jednostka nie może ujawnić powyższych wymaganych informacji, ponieważ nie udostępniła kanału zgłaszania wątpliwości lub nie wspiera dostępności takich mechanizmów w ramach swoich relacji biznesowych, jednostka ujawnia ten fakt. Może ona ujawnić ramy czasowe, w których zamierza wprowadzić do swoich działań taki kanał lub procesy.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z konsumentami i użytkownikami końcowymi oraz skuteczność tych działań

28. **Jednostka ujawnia sposób, w jaki podejmuje działania mające na celu uwzględnienie istotnych wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych oraz zarządzanie istotnymi ryzykami i wykorzystywanie istotnych szans związanych z tymi konsumentami i użytkownikami końcowymi oraz skuteczność tych działań.**

29. Cel niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest dwojaki. Po pierwsze, ma on umożliwić zrozumienie wszelkich ***działań*** i inicjatyw, za pośrednictwem których jednostka czyni starania na rzecz:

a) zapobiegania istotnym negatywnym wpływom na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** oraz łagodzenia tych wpływów i naprawy ich skutków; lub

b) osiągnięcia istotnych pozytywnych wpływów na konsumentów lub użytkowników końcowych.

Po drugie, ma on umożliwić zrozumienie sposobów, w jakie jednostka uwzględnia istotne ryzyka i korzysta z istotnych szans dotyczących konsumentów lub użytkowników końcowych.

30. Jednostka przedstawia skrócony opis planów działań i zasobów dotyczących zarządzania jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami związanymi z ***konsumentami*** i ***użytkownikami końcowymi*** zgodnie z ESRS 2 MDR-A *Działania i zasoby w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*.

31. W odniesieniu do istotnych wpływów jednostka podaje informacje dotyczące:

a) podjętych, planowanych lub prowadzonych już ***działań*** mających na celu zapobieganie istotnym negatywnym wpływom na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, łagodzenie takich wpływów lub naprawę ich skutków;

b) tego, czy i w jaki sposób podjęła działania mające na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środków naprawczych*** w odniesieniu do faktycznych istotnych wpływów;

c) wszelkich dodatkowych działań lub inicjatyw prowadzonych przez jednostkę, których głównym celem jest pozytywne przyczynianie się do poprawy korzyści czerpanych przez konsumentów lub użytkowników końcowych w wymiarze społecznym; oraz

d) sposobu śledzenia i oceny skuteczności tych ***działań*** i inicjatyw w zakresie osiągania zamierzonych wyników dla konsumentów lub użytkowników końcowych.

32. W odniesieniu do pkt 28 jednostka podaje informacje dotyczące:

a) procesów, za pomocą których określa, jakiego rodzaju działania są potrzebne i właściwe w odpowiedzi na konkretny, rzeczywisty lub potencjalny, negatywny wpływ na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych;***

b) podejścia do podejmowania działań w związku z konkretnymi, istotnymi, negatywnymi wpływami na konsumentów lub użytkowników końcowych, w tym wszelkich działań związanych z własnymi praktykami w zakresie projektowania, marketingu lub sprzedaży produktów, oraz w zależności od tego, czy wymagane będą szerzej zakrojone działania branżowe lub współpraca z innymi właściwymi stronami; oraz

▼C2

c) sposobu, w jaki zapewnia, aby procesy mające na celu zapewnienie lub umożliwienie zastosowania ***środków naprawczych*** w przypadku istotnych negatywnych wpływów były dostępne i skuteczne pod względem ich wdrożenia i wyników.

33. W odniesieniu do istotnych ryzyk i szans jednostka podaje informacje dotyczące:

a) rodzaju planowanych lub prowadzonych już działań w celu ograniczenia istotnych ryzyk dla jednostki wynikających z jej wpływów na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** i ***zależności*** od nich oraz sposobu śledzenia skuteczności w praktyce; oraz

b) rodzaju planowanych lub prowadzonych już działań w celu wykorzystania istotnych szans jednostki w odniesieniu do konsumentów lub użytkowników końcowych.

34. Jednostka ujawnia, czy i w jaki sposób podejmuje działania, aby jej własne praktyki, w tym, w stosownych przypadkach, jej praktyki związane z marketingiem, sprzedażą i wykorzystaniem danych, nie powodowały ani nie przyczyniały się do istotnych negatywnych wpływów na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***. Może to obejmować ujawnienie podejścia stosowanego w przypadku wystąpienia napięć między zapobieganiem istotnym negatywnym wpływom lub ich łagodzeniem a innymi naciskami biznesowymi.

35. Przygotowując informacje, które mają zostać ujawnione, jednostka uwzględnia, czy zgłoszono poważne kwestie i ***incydenty*** dotyczące praw człowieka związane z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi***, a w stosownych przypadkach ujawnia te kwestie i incydenty ([127]).

36. Ujawniając informacje wymagane na podstawie pkt 31 lit. d), jednostka uwzględnia ESRS 2 MDR-T *Monitorowanie skuteczności polityk i działań z wykorzystaniem celów*, jeżeli ocenia skuteczność danego działania poprzez ustalenie celu.

37. Jednostka ujawnia dane dotyczące zasobów przeznaczanych na potrzeby zarządzania jej istotnymi wpływami, podając informacje umożliwiające ***użytkownikom*** zrozumienie sposobu zarządzania takimi istotnymi wpływami.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

38. **Jednostka ujawnia określone w czasie i ukierunkowane na wyniki cele dotyczące:**

a) **ograniczenia negatywnych wpływów na konsumentów lub użytkowników końcowych; lub**

b) **zwiększenia pozytywnych wpływów na konsumentów lub użytkowników końcowych; lub**

c) **zarządzania istotnymi ryzykami i szansami w odniesieniu do konsumentów lub użytkowników końcowych.**

([127]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 14 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Liczba zidentyfikowanych przypadków poważnych kwestii i incydentów dotyczących poszanowania praw człowieka”).

▼C2

39. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka wykorzystuje określone w czasie i ukierunkowane na wyniki ***cele*** do stymulowania i mierzenia swoich postępów w zakresie przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom lub zwiększania pozytywnych wpływów na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** lub zarządzania istotnymi ryzykami i szansami w odniesieniu do konsumentów lub ***użytkowników końcowych***.

40. Skrócony opis ***celów*** w zakresie zarządzania swoimi istotnymi ***wpływami, ryzykami*** i ***szansami*** związanymi z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi*** zawiera wymogi informacyjne określone w ESRS 2 MDR-T.

41. Jednostka ujawnia informacje dotyczące procesu ustalania ***celów***, w tym czy i w jaki sposób jednostka współpracowała bezpośrednio z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi***, ich prawowitymi przedstawicielami lub ***wiarygodnymi reprezentantami***, którzy mają wgląd w ich sytuację w zakresie:

a) ustalania wszelkich tego rodzaju celów;

b) śledzenia wyników jednostki w zakresie osiągania celów; oraz

c) wskazania ewentualnych wniosków lub ulepszeń wynikających z osiąganych przez jednostkę wyżej wskazanych wyników.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS S4 *Konsumenci i użytkownicy końcowi*. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

Cel

AR 1. Jednostka może zwrócić uwagę na szczególne kwestie dotyczące istotnych wpływów w krótszym okresie, na przykład na inicjatywy dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** w związku z zanieczyszczeniem produktu lub poważnym naruszeniem ochrony prywatności w następstwie dużego wycieku danych.

AR 2. Przegląd kwestii społecznych oraz kwestii dotyczących praw człowieka zawarty w pkt 2 nie ma na celu wskazania, że wszystkie te kwestie należy przedstawić w ramach każdego wymogu dotyczącego ujawniania informacji zawartego w niniejszym standardzie. Stanowi on raczej wykaz kwestii, które powinny zostać uwzględnione w ocenie ***istotności*** jednostki (zob. ESRS 1 rozdział 3 *Podwójna istotność jako podstawa ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju* oraz ESRS 2 IRO-1) w odniesieniu do ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, a następnie zgłoszone jako istotne wpływy, ryzyka i szanse w ramach niniejszego standardu.

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Strategia

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-2 – Interesy i opinie zainteresowanych stron

AR 3. ESRS 2 SBM-2 zakłada konieczność przedstawienia przez jednostkę wyjaśnienia, czy i w jaki sposób rozważa ona, czy realizowana przez nią strategia i model biznesowy odgrywają rolę w tworzeniu, pogłębianiu lub (wręcz przeciwnie) łagodzeniu znaczących istotnych wpływów na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, a także czy i w jaki sposób model biznesowy i strategia dostosowane są do tego, aby zaradzić takim istotnym wpływom.

AR 4. Chociaż ***konsumenci*** lub ***użytkownicy końcowi*** mogą nie angażować się w sprawy jednostki na poziomie jej strategii lub modelu biznesowego, ich opinie mogą wpłynąć na ocenę jednostki w zakresie jej strategii i modelu biznesowego. Jednostka może ujawniać opinie ***prawowitych przedstawicieli*** konsumentów lub użytkowników końcowych, na których wywarty został (rzeczywisty lub potencjalny) istotny wpływ, lub ***wiarygodnych reprezentantów***, którzy mają wgląd w sytuację tych konsumentów lub użytkowników końcowych.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 SBM-3 – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym

AR 5. Wpływy na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** mogą mieć swoje źródło w modelu biznesowym lub strategii jednostki na wiele różnych sposobów. Wpływy te mogą dotyczyć na przykład propozycji wartości oferowanej przez jednostkę (na przykład udostępnianie platform internetowych, które mogą powodować szkody online i offline), jej ***łańcucha wartości*** (na przykład szybkość opracowywania produktów lub usług lub realizacji projektów, co wiąże się z ryzykami dla zdrowia i bezpieczeństwa) lub jej struktury kosztów i modelu przychodów (na przykład zachęty do maksymalizacji sprzedaży, które narażają konsumentów na ryzyko).

AR 6. Wpływy na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** mające swoje źródło w strategii lub modelu biznesowym mogą również doprowadzić do powstania istotnych ryzyk dla jednostki. Jeżeli na przykład model biznesowy jednostki przewiduje zachęcanie pracowników sprzedaży do szybkiej sprzedaży dużych ilości produktu lub usługi (np. kart kredytowych lub leków przeciwbólowych), co powoduje znaczne szkody dla konsumentów, jednostka może być narażona na pozwy sądowe i nadszarpnięcie reputacji, co może mieć wpływ na jej działalność i wiarygodność w przyszłości.

▼C2

AR 7. Przykłady szczególnych cech ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, które jednostka może uwzględnić w odpowiedzi na pkt 11, obejmują młodych konsumentów lub użytkowników końcowych, którzy mogą być bardziej podatni na wpływy na ich rozwój fizyczny i psychiczny, lub nie posiadają wiedzy finansowej i mogą być bardziej podatni na praktyki sprzedażowe lub marketingowe wiążące się z wyzyskiem. Mogą one również obejmować kobiety w kontekście, w którym kobiety są rutynowo dyskryminowane w dostępie do określonych usług lub w marketingu określonych produktów.

AR 8. W odniesieniu do pkt 12 ***ryzyka*** mogą wynikać z zależności jednostki od ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, w którym to przypadku zdarzenia o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, ale dużym wpływie mogą wywołać ***skutki finansowe***, na przykład w sytuacji, gdy globalna pandemia prowadzi do poważnych wpływów na źródła utrzymania niektórych konsumentów, co z kolei skutkuje poważnymi zmianami we wzorcach konsumpcji.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-1 – Polityki związane z konsumentami i użytkownikami końcowymi

AR 9. Opis zawiera najważniejsze informacje niezbędne do zapewnienia wiernego odzwierciedlenia polityk w odniesieniu do ***konsumentów*** i ***użytkowników końcowych***, w związku z czym jednostka uwzględnia ujawnienie wyjaśnień dotyczących znaczących zmian polityk przyjętych w roku sprawozdawczym (na przykład nowe oczekiwania wobec klientów biznesowych, nowe lub dodatkowe podejścia do należytej staranności i środków naprawczych).

AR 10. ***Polityka*** ta może przybrać formę samodzielnej polityki dotyczącej ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** lub zostać włączona do szerszego dokumentu, takiego jak kodeks etyki lub ogólna polityka zrównoważonego rozwoju, które jednostka ujawniła już w ramach innego ESRS. W takich przypadkach jednostka podaje dokładne odniesienie w celu zidentyfikowania aspektów polityki spełniających wymogi niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji.

AR 11. Ujawniając zgodność swoich polityk z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka, jednostka uwzględnia fakt, że wytyczne te odnoszą się do Międzynarodowej karty praw człowieka, na którą składa się Powszechna deklaracja praw człowieka oraz dwie konwencje, które ją wdrażają, i jednostka może ujawniać zgodność swojej polityki z tymi instrumentami.

AR 12. Ujawniając, w jaki sposób wdrażana jest polityka zewnętrzna, jednostka może na przykład uwzględnić wewnętrzną politykę sprzedaży i dystrybucji oraz dostosowanie do innych polityk istotnych dla ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***. Jednostka uwzględnia również swoją politykę zapewnienia prawidłowości i użyteczności informacji przekazywanych potencjalnym i faktycznym konsumentom lub użytkownikom końcowym, zarówno przed, jak i po sprzedaży.

AR 13. Jednostka może przedstawić przykład przekazywania informacji na temat swoich polityk osobom, grupie osób lub podmiotom, dla których są one istotne, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych polityk (na przykład ***pracownicy***, wykonawcy i ***dostawcy*** jednostki), lub ponieważ są oni bezpośrednio zainteresowani ich wdrożeniem (na przykład własne zasoby pracownicze jednostki, inwestorzy). Jednostka może ujawniać narzędzia i kanały służące przekazywaniu informacji (na przykład ulotki, biuletyny, specjalne strony internetowe, media społecznościowe, interakcje bezpośrednie, przedstawiciele pracowników), mające na celu zapewnienie dostępności tej ***polityki*** oraz zrozumienia jej konsekwencji przez różne grupy odbiorców. Jednostka może również wyjaśnić, w jaki sposób identyfikuje i usuwa ewentualne bariery w upowszechnianiu, na przykład w drodze tłumaczenia na odpowiednie języki lub wykorzystania przedstawień graficznych.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-2 – Procesy współpracy w zakresie wpływów z konsumentami i użytkownikami końcowymi

AR 14. ***Wiarygodnymi reprezentantami***, którzy mają wiedzę na temat interesów, doświadczeń lub opinii ***konsumentów*** i ***użytkowników końcowych***, w przypadku niektórych konsumentów mogą być organy ochrony konsumentów.

AR 15. Opisując, z jaką funkcją lub rolą wiąże się odpowiedzialność operacyjna za taką współpracę lub pełna rozliczalność, jednostka może ujawniać, czy jest to rola lub funkcja specjalna, czy też stanowi część roli lub funkcji o szerszym zakresie, a także czy personelowi zapewniono możliwości budowania zdolności w celu podjęcia współpracy. Jeśli jednostka nie może określić takiego stanowiska lub funkcji, może o tym fakcie poinformować. Takie informacje można również ujawniać w odniesieniu do informacji ujawnionych zgodnie z ESRS 2 GOV-1 *Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*.

AR 16. Przygotowując informacje, które mają zostać ujawnione, opisane w pkt 20 lit. b) i c), można uwzględnić następujące przykłady ilustrujące omawiane kwestie:

a) w odniesieniu do etapu lub etapów, na których nawiązuje się współpracę, przykładem może być określenie metod łagodzenia lub ocena ich skuteczności;

b) w odniesieniu do rodzaju współpracy, przykłady mogą obejmować uczestnictwo, konsultacje lub informowanie;

c) w odniesieniu do częstotliwości współpracy – można podać informacje na temat tego, czy współpraca jest prowadzona regularnie, w określonych momentach realizacji projektu lub procesu biznesowego, a także czy jest podejmowana w odpowiedzi na wymogi prawne lub wnioski zainteresowanych stron oraz tego, czy wynik takiej współpracy jest uwzględniany w procesach decyzyjnych jednostki; oraz

d) w odniesieniu do roli, z którą wiąże się odpowiedzialność operacyjna, czy jednostka wymaga określonych umiejętności od odpowiedniego personelu lub zapewnia mu możliwości ***szkolenia*** lub budowania zdolności w celu podjęcia współpracy.

AR 17. Aby zilustrować, w jaki sposób opinie ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** wpłynęły na konkretne decyzje lub działania jednostki, może ona podać przykłady pochodzące z bieżącego okresu sprawozdawczego.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-3 – Procesy naprawy skutków negatywnych wpływów i kanały zgłaszania wątpliwości przez konsumentów i użytkowników końcowych

AR 18. Spełniając wymogi określone na podstawie kryteriów ujawniania informacji w ramach ESRS S4-3, jednostka może kierować się treścią Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw międzynarodowych, które dotyczą ***działań naprawczych*** i ***mechanizmów rozpatrywania skarg.***

AR 19. Kanały zgłaszania wątpliwości lub potrzeb obejmują ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, gorące linie, procedury dialogu lub inne środki, za których pomocą ***konsumenci*** lub ***użytkownicy końcowi lub*** ich ***prawowici przedstawiciele*** mogą zgłaszać wątpliwości dotyczące wpływów lub wyjaśniać potrzeby, w przypadku których chcieliby, aby jednostka się nimi zajęła. Mogą one obejmować kanały udostępnione bezpośrednio przez jednostkę i należy ujawnić je oprócz wszelkich innych mechanizmów, które jednostka może wykorzystać do uzyskania wglądu w zarządzanie wpływami na konsumentów lub użytkowników końcowych, takimi jak audyty zgodności. Jeżeli w celu spełnienia tego wymogu jednostka opiera się wyłącznie na informacjach dotyczących istnienia takich kanałów udostępnionych w ramach swoich ***relacji biznesowych***, może o tym fakcie poinformować.

▼C2

AR 20. Aby zapewnić lepszy wgląd w informacje, o których mowa w ESRS S4-3, jednostka może zapewnić wgląd w to, czy i w jaki sposób ***konsumenci*** lub ***użytkownicy końcowi***, których ta sytuacja może dotyczyć, mają dostęp do kanałów na poziomie jednostki, która wywiera na nie wpływ, w odniesieniu do wszelkich istotnych wpływów.

AR 21. Mechanizmy oparte na osobach trzecich mogą obejmować mechanizmy obsługiwane przez rząd, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia branżowe i w ramach innych inicjatyw opartych na współpracy. W odniesieniu do zakresu tych mechanizmów jednostka może ujawniać, czy są one dostępne dla wszystkich ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, na których jednostka może mieć potencjalnie lub faktycznie istotny wpływ, lub dla osób lub organizacji działających w ich imieniu lub mających inną możliwość pozyskania wiedzy na temat negatywnych wpływów, za pośrednictwem których to mechanizmów konsumenci lub użytkownicy końcowi (lub osoby lub organizacje działające w ich imieniu lub mające inną możliwość pozyskania wiedzy na temat negatywnych wpływów) mogą zgłaszać skargi lub wątpliwości związane z działalnością jednostki.

AR 22. W odniesieniu do ochrony osób, które korzystają z tych mechanizmów, przed działaniami odwetowymi jednostka może opisać, czy traktuje skargi w sposób poufny i z poszanowaniem praw do prywatności oraz praw w zakresie ochrony danych oraz czy umożliwia ***konsumentom*** lub ***użytkownikom końcowym*** korzystanie z tych mechanizmów w sposób anonimowy (na przykład w drodze reprezentacji przez stronę trzecią).

AR 23. Ujawniając, czy i skąd jednostka wie, że ***konsumenci*** lub ***użytkownicy końcowi*** są świadomi istnienia któregokolwiek z tych kanałów i mają do nich zaufanie, jednostka może przedstawić odpowiednie i wiarygodne dane na temat skuteczności tych kanałów z perspektywy samych konsumentów lub użytkowników końcowych. Przykładami źródeł informacji są badania przeprowadzone wśród konsumentów lub użytkowników końcowych, którzy korzystali z takich kanałów, oraz informacje na temat poziomu ich zadowolenia z realizacji procesu i jego wyników. Aby zilustrować poziom wykorzystania takich kanałów, jednostka może ujawniać liczbę skarg otrzymanych od konsumentów lub użytkowników końcowych w okresie sprawozdawczym.

AR 24. Opisując skuteczność kanałów zgłaszania wątpliwości przez ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, jednostka może kierować się poniżej przedstawionymi pytaniami, które opierają się na „kryteriach skuteczności pozasądowych ***mechanizmów rozpatrywania skarg***” zawartych w Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka. Do poszczególnych kanałów lub do zbiorczego systemu kanałów można zastosować poniższe rozważania:

a) czy funkcjonowanie tych kanałów jest odpowiednio umocowane poprzez zapewnienie odpowiedniej rozliczalności pod kątem ich rzetelnego działania i budowania zaufania wśród zainteresowanych stron?

b) czy ***zainteresowane strony*** wiedzą o istnieniu tych kanałów i mają do nich dostęp?

c) czy kanały te zapewniają znane procedury, wyznaczają ramy czasowe i zapewniają jasność procesów?

d) czy kanały te zapewniają odpowiedni dostęp do źródeł informacji, porad i wiedzy fachowej?

e) czy kanały te zapewniają przejrzystość dzięki dostarczaniu wystarczających informacji zarówno skarżącym, jak i, w stosownych przypadkach, na potrzeby realizacji celów interesu publicznego?

f) czy wyniki osiągnięte za pośrednictwem tych kanałów są zgodne z prawami człowieka uznawanymi na arenie międzynarodowej?

▼C2

g) czy jednostka identyfikuje spostrzeżenia pochodzące z kanałów, które wspierają kształcenie ciągłe zarówno w celu usprawnienia kanałów, jak i zapobiegania przyszłym wpływom?

h) czy jednostka koncentruje się na dialogu ze skarżącymi jako środku służącym osiągnięciu uzgodnionych rozwiązań, a nie stara się jednostronnie określić wynik?

Więcej informacji można znaleźć w zasadzie 31 Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-4 – Podejmowanie działań dotyczących istotnych wpływów na konsumentów i użytkowników końcowych oraz stosowanie podejść służących zarządzaniu istotnymi ryzykami i wykorzystywaniu istotnych szans związanych z konsumentami i użytkownikami końcowymi oraz skuteczność tych działań

AR 25. Zrozumienie negatywnych wpływów i sposobu, w jaki jednostka może mieć z nimi związek za pośrednictwem dalszych odcinków łańcucha wartości, jak również określenie odpowiednich reakcji i wprowadzenie ich w życie, może wymagać czasu. W związku z tym jednostka uwzględnia:

a) ogólne i szczegółowe podejście do ograniczania istotnych negatywnych wpływów;

b) swoje inicjatywy mające na celu przyczynienie się do osiągnięcia dodatkowych istotnych pozytywnych wpływów;

c) postępy, jakie poczyniła w zakresie prowadzonych działań w okresie sprawozdawczym; oraz

d) swoje cele w zakresie dalszych usprawnień.

AR 26. Odpowiednie działanie może się różnić w zależności od tego, czy jednostka powoduje powstanie istotnego wpływu lub przyczynia się do jego powstania, lub czy istotny wpływ jest bezpośrednio związany z własnymi operacjami, produktami lub usługami jednostki za pośrednictwem jej relacji biznesowych.

AR 27. Biorąc pod uwagę fakt, że istotne negatywne wpływy na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, które wystąpiły w okresie sprawozdawczym, mogą być również powiązane z podmiotami lub operacjami znajdującymi się poza bezpośrednią kontrolą jednostki, jednostka może ujawniać, czy i w jaki sposób zamierza wykorzystać swoje oddziaływanie na odnośne ***relacje biznesowe*** do zarządzania tymi wpływami. Może to obejmować stosowanie ***oddziaływania*** biznesowego (na przykład przez egzekwowanie wymogów umowy za pomocą relacji biznesowych lub wdrożenie zachęt), innych form oddziaływania w ramach stosunków (takich jak oferowanie partnerom w ramach relacji biznesowych ***szkoleń*** lub budowania zdolności w zakresie właściwego stosowania produktu lub praktyk sprzedaży) lub oddziaływania opartego na współpracy z odpowiednikami lub innymi podmiotami (na przykład w formie podjęcia inicjatyw ukierunkowanych na odpowiedzialny marketing lub bezpieczeństwo produktów).

AR 28. Jeżeli jednostka ujawnia swój udział w inicjatywie przemysłowej lub wielopodmiotowej w ramach swoich ***działań*** na rzecz przeciwdziałania istotnym negatywnym wpływom, może ujawniać sposób, w jaki dana inicjatywa oraz własne zaangażowanie jednostki mogą przyczynić się do przeciwdziałania danemu istotnemu wpływowi. W ramach ESRS S4-5 jednostka może ujawniać odpowiednie ***cele*** wyznaczone w ramach danej inicjatywy i postępy poczynione w kierunku ich osiągnięcia.

AR 29. Ujawniając, czy i w jaki sposób jednostka bierze pod uwagę faktyczne i potencjalne wpływy na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** w decyzjach o zakończeniu ***relacji biznesowych*** oraz czy i w jaki sposób zamierza przeciwdziałać negatywnym wpływom, jakie mogą wynikać z zakończenia tych relacji, jednostka może przedstawić przykłady.

▼C2

AR 30. Ujawniając, w jaki sposób jednostka monitoruje skuteczność ***działań*** mających na celu zarządzanie istotnymi wpływami w okresie sprawozdawczym, może ona ujawniać wszelkie wnioski wyciągnięte w poprzednim i bieżącym okresie sprawozdawczym.

AR 31. Procesy wykorzystywane do celów monitorowania skuteczności ***działań*** mogą obejmować wewnętrzny lub zewnętrzny audyt lub weryfikację, postępowania sądowe lub powiązane orzeczenia sądów, oceny wpływu, systemy pomiaru, informacje zwrotne od zainteresowanych stron, ***mechanizmy rozpatrywania skarg***, zewnętrzne oceny wyników oraz analizę porównawczą.

AR 32. Celem sporządzania raportów na temat skuteczności jest uzyskanie wiedzy na temat powiązań między ***działaniami*** podejmowanymi przez jednostkę a skutecznym zarządzaniem wpływami.

AR 33. W odniesieniu do wdrożonych przez jednostkę inicjatyw lub procesów, które opierają się na potrzebach ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** odczuwających ten wpływ oraz na poziomie ich zaspokojenia, jednostka może ujawniać:

a) informacje o tym, czy i w jaki sposób konsumenci lub użytkownicy końcowi i ***prawowici przedstawiciele*** lub ich ***wiarygodni reprezentanci*** odgrywają rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących planowania i wdrażania tych programów lub procesów; oraz

b) informacje o planowanych lub osiągniętych pozytywnych wynikach tych programów lub procesów w odniesieniu do konsumentów lub użytkowników końcowych.

AR 34. Jednostka może ujawniać, czy jakakolwiek inicjatywa lub jakikolwiek proces, których głównym celem jest zapewnienie pozytywnych wpływów na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, zostały opracowane również w celu wsparcia osiągnięcia jednego lub większej liczby celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju (SDG). Na przykład, przez zobowiązanie do realizacji celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 3, jakim jest „zapewnienie zdrowego życia wszystkim ludziom w każdym wieku oraz promowanie dobrobytu”, jednostka może aktywnie pracować nad tym, aby jej produkty były mniej uzależniające i szkodliwe dla zdrowia fizycznego i psychicznego.

AR 35. Ujawniając planowane pozytywne wyniki ***działań*** jednostki dla ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych***, należy dokonać rozróżnienia między dowodami potwierdzającymi podjęcie określonych działań (na przykład, że x konsumentów otrzymało informacje o zdrowych nawykach żywieniowych) a dowodami faktycznych wyników dla konsumentów lub użytkowników końcowych (na przykład, że x konsumentów wprowadziło zdrowsze nawyki żywieniowe).

AR 36. Ujawniając, czy inicjatywy lub procesy również odgrywają rolę w ograniczaniu istotnych negatywnych wpływów, jednostka może na przykład uwzględnić programy, których celem jest zwiększanie świadomości na temat ryzyka oszustw internetowych, co prowadzi do zmniejszenia liczby naruszeń prywatności danych ***użytkowników końcowych***.

AR 37. Ujawniając istotne ryzyka i szanse związane z wpływami jednostki na ***konsumentów*** lub ***użytkowników końcowych*** lub ***zależnościami*** jednostki od tych konsumentów lub użytkowników końcowych, jednostka może uwzględnić następujące kwestie:

a) ryzyka związane z wpływami jednostki na konsumentów lub użytkowników końcowych mogą obejmować ryzyko powstania negatywnego wizerunku lub ryzyko prawne, w przypadku gdy źle zaprojektowane lub wadliwe produkty prowadzą do obrażeń lub śmierci;

b) ryzyka związane z zależnościami jednostki od konsumentów lub użytkowników końcowych mogą obejmować przerwanie ciągłości działania, w sytuacji gdy w następstwie kryzysu gospodarczego konsumenci nie mogą sobie pozwolić na zakup danych produktów lub usług;

▼C2

c) szanse związane z wpływami jednostki na konsumentów lub użytkowników końcowych mogą obejmować zróżnicowanie rynku i większą atrakcyjność w oczach klientów, gdy jednostka oferuje bezpieczne produkty lub usługi zgodne z zasadami poszanowania prywatności; oraz

d) szanse związane z zależnościami jednostki od konsumentów lub użytkowników końcowych mogą obejmować zdobycie lojalnej przyszłej bazy konsumentów, na przykład przez zapewnienie poszanowania osób LGBTQI i zadbanie o to, by praktyki sprzedażowe jednostki nie uniemożliwiały dostępu tych osób do produktów lub usług, które jednostka oferuje.

AR 38. Ujawniając, czy ***zależności*** mogą przekształcić się w ryzyka, jednostka uwzględnia zmiany zewnętrzne.

AR 39. Ujawniając polityki, działania oraz zasoby i ***cele*** związane z zarządzaniem istotnymi ryzykami i szansami, w przypadkach, w których ryzyka i szanse wynikają z istotnego wpływu, jednostka może odnieść swoje informacje ujawniane na temat polityk, działań oraz zasobów i ***celów*** do tego wpływu.

AR 40. Jednostka uwzględnia zakres, w jakim jej procesy zarządzania istotnymi ryzykami związanymi z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi*** są zintegrowane ze stosowanymi już przez nią procesami zarządzania ryzykiem i w jaki sposób.

AR 41. Ujawniając zasoby przeznaczone na zarządzanie istotnymi wpływami, jednostka może ujawnić, które funkcje wewnętrzne są związane z zarządzaniem wpływami i jakiego rodzaju działania podejmują one w celu ograniczenia negatywnych wpływów i zwiększenia pozytywnych wpływów.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji S4-5 – Cele dotyczące zarządzania istotnymi negatywnymi wpływami, zwiększania pozytywnych wpływów i zarządzania istotnymi ryzykami i szansami

AR 42. Ujawniając ***cele*** związane z ***konsumentami*** lub ***użytkownikami końcowymi***, jednostka może ujawniać informacje na temat:

a) wyników – określonych w możliwie konkretny sposób – jakie planuje osiągnąć w życiu konsumentów lub użytkowników końcowych;

b) stabilności tych wyników pod kątem definicji i metod, tak aby umożliwić ich porównywalność w dłuższej perspektywie czasowej; lub

c) norm lub zobowiązań, na podstawie których formułowane są ***cele*** (na przykład kodeksy postępowania, strategie dotyczące źródeł zaopatrzenia, globalne ramy lub kodeksy branżowe), które to normy lub zobowiązania muszą być jasno określone w sprawozdawczości.

AR 43. ***Cele*** związane z istotnymi ***ryzykami*** i ***szansami*** mogą być takie same jak cele związane z istotnymi ***wpływami*** lub różne od nich. Na przykład cel polegający na zapewnieniu równego dostępu do finansowania dla ***konsumentów***, w przypadku których dostęp ten jest niedostateczny, mógłby zarówno zmniejszyć wpływ ***dyskryminacji*** na tych konsumentów, jak i zwiększyć pulę klientów jednostki.

▼C2

AR 44. Jednostka może również dokonać rozróżnienia między ***celami*** krótko-, średnio- i długoterminowymi, które dotyczą tego samego zobowiązania ***w zakresie polityki***. Na przykład głównym celem jednostki może być udostępnienie swoich usług online osobom z niepełnosprawnościami, przy celu długoterminowym, by do 2025 r. dostosować 100 % usług w sposób umożliwiający ich świadczenie online, oraz celu krótkoterminowym polegającym na zwiększaniu liczby funkcji dostępnych online o x co roku do 2025 r.

AR 45. W przypadku modyfikacji lub zastąpienia celu w okresie sprawozdawczym jednostka może wyjaśnić zmianę przez odniesienie jej do znaczących zmian w modelu biznesowym lub do szerzej zakrojonych zmian przyjętej normy lub przepisu, z których dany cel się wywodzi, aby przedstawić informacje kontekstowe zgodnie z ESRS 2 BP-2 *Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności*.

▼C2

ESRS G1

POSTĘPOWANIE W BIZNESIE

Spis treści

Cel

Związek z innymi ESRS

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

– ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

Ład korporacyjny

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 GOV-1 – Rola organów administrujących, nadzorczych i zarządzających

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-1 – Polityki postępowania w biznesie i kultura korporacyjna

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-2 – Zarządzanie relacjami z dostawcami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-3 – Zapobieganie korupcji i przekupstwu oraz ich wykrywanie

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-4 – Incydenty korupcji lub przekupstwa

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-5 – Wpływ polityczny i działalność lobbingowa

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-6 – Praktyki płatnicze

Dodatek A: Wymogi dotyczące stosowania

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-1 – Polityki postępowania w biznesie i kultura korporacyjna

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-2 – Zarządzanie relacjami z dostawcami

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-3 – Zapobieganie korupcji i przekupstwu oraz ich wykrywanie

Mierniki i cele

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-5 – Wpływ polityczny i działalność lobbingowa

— Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-6 – Praktyki płatnicze

▼C2

Cel

1. Celem niniejszego standardu jest określenie wymogów dotyczących ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom ***oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju*** zrozumienie strategii i podejścia jednostki, procesów i procedur, a także jej wyników w odniesieniu do postępowania w biznesie.

2. Niniejszy standard koncentruje się na następujących kwestiach, określonych łącznie w niniejszym standardzie jako „postępowanie w biznesie lub kwestie związane z postępowaniem w biznesie”:

   a) etyce biznesu i ***kulturze korporacyjnej***, w tym przeciwdziałaniu ***korupcji*** i ***łapownictwu***, ochronie sygnalistów i dobrostanie zwierząt;

   b) zarządzaniu relacjami z ***dostawcami***, w tym praktykach płatniczych, zwłaszcza w odniesieniu do opóźnień w płatnościach na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw;

   c) działalności i zobowiązaniach jednostki związanych z wywieraniem wpływu politycznego, w tym ***działalności lobbingowej***;

Związek z innymi ESRS

3. Treść niniejszego standardu dotyczącego ogólnego ujawniania informacji, a także zarządzania wpływami, ryzykami i szansami oraz ***mierniki*** i ***cele*** należy odczytywać w powiązaniu z ESRS 1 *Zasady ogólne* i ESRS 2 *Wymogi ogólne*.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji

ESRS 2 Ogólne ujawnianie informacji

4. Wymogi niniejszej sekcji należy odczytywać w powiązaniu z ujawnianymi informacjami wymaganymi w ESRS 2 dotyczącymi ładu korporacyjnego (GOV), strategii (SBM) i zarządzania wpływami, ryzykami i szansami (IRO) oraz wymogi te należy przedstawiać wraz z tymi ujawnianymi informacjami.

Ład korporacyjny

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 GOV-1 – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych

5. Ujawniając informacje na temat roli ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych***, jednostka ujmuje następujące aspekty:

   a) rolę ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*** w odniesieniu do postępowania w biznesie; oraz

   b) wiedzę fachową organów administrujących, zarządzających i nadzorczych w odniesieniu do postępowania w biznesie;

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji związany z ESRS 2 IRO-1 – Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans

6. Opisując proces identyfikacji istotnych wpływów, ryzyk i szans w odniesieniu do kwestii związanych z postępowaniem w biznesie, jednostka ujawnia wszystkie odpowiednie kryteria stosowane w ramach tego procesu, w tym lokalizację, działalność, sektor i strukturę transakcji.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-1 – Polityki postępowania w biznesie i kultura korporacyjna

7. Jednostka ujawnia informacje dotyczące swoich polityk w odniesieniu do postępowania w biznesie oraz sposób, w jaki promuje swoją kulturę korporacyjną.

8. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat zakresu, w jakim jednostka posiada polityki dotyczące identyfikacji, oceny lub ***naprawy skutków*** swoich istotnych ***wpływów***, ***ryzyk i szans*** związanych z postępowaniem w biznesie oraz zarządzania tymi wpływami, ryzykami i szansami. Jego celem jest również zapewnienie zrozumienia podejścia jednostki do ***kultury korporacyjnej***.

9. Ujawnienia wymagane na podstawie pkt 7 obejmują sposób, w jaki jednostka ustanawia, rozwija, promuje i ocenia swoją ***kulturę korporacyjną***.

10. Informacje ujawniane w pkt 7 obejmują następujące aspekty związane z politykami jednostki w kwestiach związanych z postępowaniem w biznesie:

a) opis mechanizmów identyfikacji, zgłaszania i badania wątpliwości związanych z niezgodnym z prawem zachowaniem lub zachowaniem sprzecznym z kodeksem postępowania jednostki lub podobnymi przepisami wewnętrznymi; oraz czy dopuszcza się zgłoszenia od wewnętrznych lub zewnętrznych ***zainteresowanych stron***;

b) jeżeli jednostka nie ma polityki przeciwdziałania ***korupcji*** lub ***przekupstwu***, zgodnej z Konwencją Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji ([128]), informuje o tym fakcie, a także o tym, czy ma plany wdrożenia takiej polityki, podając harmonogram ich wdrożenia;

c) sposób, w jaki jednostka chroni sygnalistów, w tym:

i. szczegółowe informacje na temat ustanowienia wewnętrznych kanałów zgłaszania nieprawidłowości, w tym informacje o tym, czy jednostka przekazuje informacje swoim własnym zasobom pracowniczym i zapewnia im ***szkolenia*** oraz informacje na temat wyznaczania i szkolenia pracowników przyjmujących zgłoszenia; oraz

ii. środki mające na celu ochronę osób należących do własnych zasobów pracowniczych, które są sygnalistami, przed działaniami odwetowymi zgodnie z obowiązującym prawem transponującym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 ([129]);

d) jeżeli jednostka nie ma polityki dotyczącej ochrony sygnalistów ([130]), informuje o tym fakcie, a także o tym, czy ma plany wdrożenia takiej polityki, podając harmonogram jej wdrożenia;

e) poza procedurami podejmowania działań następczych w związku ze zgłoszeniami dokonanymi przez sygnalistów zgodnie z obowiązującymi przepisami transponującymi dyrektywę (UE) 2019/1937 – czy jednostka ma procedury szybkiego, niezależnego i obiektywnego badania ***incydentów*** związanych z postępowaniem w biznesie, w tym incydentów ***korupcji*** i ***przekupstwa***;

([128]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 15 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Brak polityki przeciwdziałania korupcji i przekupstwu”).

([129]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

([130]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi za pomocą wskaźnika nr 6 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Niewystarczająca ochrona sygnalistów”).

▼C2

f) czy jednostka ma politykę w zakresie dobrostanu zwierząt – w stosownych przypadkach;

g) ***politykę*** jednostki w zakresie prowadzenia ***szkoleń*** wewnątrz organizacji na temat postępowania w biznesie oraz wskazanie grupy docelowej, częstotliwości szkoleń i szczegółowości ujęcia tematu; oraz

h) wskazanie funkcji w jednostce, które są najbardziej zagrożone ***korupcją*** i ***przekupstwem***.

11. Jednostki, które podlegają wymogom prawnym na mocy prawa krajowego transponującego dyrektywę (UE) 2019/1937 lub równoważnym wymogom prawnym w odniesieniu do ochrony sygnalistów, mogą spełnić wymóg dotyczący ujawniania informacji określony w pkt 10 lit. d), poprzez oświadczenie, że podlegają tym wymogom prawnym.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-2 – Zarządzanie relacjami z dostawcami

12. Jednostka przekazuje informacje na temat zarządzania relacjami z dostawcami i ich wpływów na łańcuch dostaw.

13. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie wiedzy na temat tego, w jaki sposób jednostka zarządza swoimi procesami zaopatrzenia, w tym uczciwego postępowania wobec ***dostawców***.

14. Jednostka przekazuje opis swojej ***polityki*** mającej na celu zapobieganie opóźnieniom w płatnościach, w szczególności na rzecz MŚP.

15. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 12, obejmują następujące informacje:

a) podejście jednostki do jej relacji z ***dostawcami***, z uwzględnieniem ryzyk dla jednostki związanych z jej ***łańcuchem dostaw*** oraz ***wpływów*** na ***kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem***; oraz

b) czy i w jaki sposób jednostka uwzględnia kryteria społeczne i środowiskowe przy wyborze swoich dostawców.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-3 – Zapobieganie korupcji i przekupstwu oraz ich wykrywanie

16. Jednostka przekazuje informacje o swoim systemie zapobiegania zarzutom lub incydentom związanym z korupcją lub przekupstwem, ich wykrywania, badania oraz reagowania na nie, w tym o szkoleniach dotyczących tych kwestii.

17. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie przejrzystości kluczowych procedur jednostki mających na celu wykrywanie zarzutów dotyczących ***korupcji*** i ***przekupstwa***, zapobieganie im oraz reagowanie na nie. Obejmuje to szkolenia dla własnych zasobów pracowniczych jednostki lub informacje przekazywane wewnętrznie lub ***dostawcom***.

18. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 16, obejmują następujące informacje:

a) opis procedur stosowanych w celu zapobiegania zarzutom lub ***incydentom korupcji*** i ***przekupstwa***, wykrywania ich i reagowania na nie;

b) czy osoby prowadzące dochodzenie lub komitet dochodzeniowy są odrębne od struktur zarządzania zaangażowanych w sprawę; oraz

▼C2

c) procedurę przedstawiania wyników ***organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym***, o ile taka procedura istnieje.

19. Jeżeli jednostka nie ma takich procedur, ujawnia ten fakt oraz, w stosownych przypadkach, informuje o planach ich przyjęcia.

20. Ujawnienie informacji wymagane na podstawie pkt 16 obejmuje informacje o tym, w jaki sposób jednostka komunikuje swoją politykę osobom, dla których jest ona istotna, aby zapewnić dostępność tej ***polityki*** oraz zrozumienie jej konsekwencji przez te osoby.

21. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 16, obejmują następujące informacje na temat szkolenia:

a) charakter, zakres i szczegółowość programów szkoleniowych w zakresie przeciwdziałania ***korupcji*** i ***przekupstwu*** proponowanych lub wymaganych przez jednostkę;

b) odsetek osób pełniących funkcje narażone na ryzyko objętych programami szkoleniowymi; oraz

c) zakres, w jakim członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorczych zapewniane są szkolenia.

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-4 – Incydenty korupcji lub przekupstwa

22. Jednostka przekazuje informacje na temat incydentów korupcji lub przekupstwa w okresie sprawozdawczym.

23. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie przejrzystości w zakresie incydentów związanych z ***korupcją*** lub ***przekupstwem*** w okresie sprawozdawczym oraz ich skutków.

24. Jednostka ujawnia następujące informacje:

a) liczbę wyroków skazujących i kwotę grzywien za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstwa ([131]); oraz

b) wszelkie działania w celu zaradzenia naruszeniom procedur i norm w zakresie przeciwdziałania korupcji i przekupstwu ([132]).

25. Jednostka może ponadto ujawniać:

a) całkowitą liczbę i charakter ***potwierdzonych incydentów*** korupcji lub przekupstwa;

b) liczbę ***potwierdzonych incydentów***, kiedy zwolniono lub ukarano własne zasoby pracownicze jednostki w związku z korupcją lub incydentami związanymi z przekupstwem;

([131]) Informacje te są potrzebne: uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi we wskaźniku nr 17 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Liczba wyroków skazujących i kwota grzywien za naruszenie przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstw”); oraz administratorom wskaźników referencyjnych w celu ujawniania czynników ESG podlegających rozporządzeniu (UE) 2020/1816, określonych za pomocą wskaźnika „Liczba wyroków skazujących i kwota grzywien za naruszenia przepisów antykorupcyjnych i przepisów w sprawie zwalczania przekupstw” w sekcji 1 i 2 załącznika II.

([132]) Informacje te są potrzebne uczestnikom rynku finansowego podlegającym rozporządzeniu (UE) 2019/2088, ponieważ uzyskuje się je z dodatkowego wskaźnika związanego z głównymi niekorzystnymi skutkami określonymi we wskaźniku nr 16 w tabeli III w załączniku I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 w odniesieniu do zasad ujawniania informacji na temat zrównoważonych inwestycji („Przypadki niepodejmowania wystarczających działań w przypadku naruszeń norm w zakresie przeciwdziałania korupcji i przekupstwu”).

▼C2

c) liczbę ***potwierdzonych incydentów*** dotyczących umów z partnerami biznesowymi, które rozwiązano lub których nie przedłużono z powodu naruszeń związanych z korupcją lub przekupstwem; oraz

d) szczegółowe informacje na temat publicznych spraw sądowych dotyczących ***korupcji*** lub ***przekupstwa*** wniesionych przeciwko jednostce i jej własnym zasobom pracowniczym w okresie sprawozdawczym oraz wyników takich spraw. Obejmuje to sprawy wszczęte w poprzednich latach, gdy wynik ustalono dopiero w bieżącym okresie sprawozdawczym.

26. Informacje, których ujawnienie jest wymagane, obejmują ***incydenty*** z udziałem uczestników ***łańcucha wartości*** jednostki tylko wówczas, gdy jednostka lub jej ***pracownicy*** są bezpośrednio zaangażowani.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-5 – Wpływ polityczny i działalność lobbingowa

27. Jednostka przedstawia informacje na temat działalności i zobowiązań związanych z wywieraniem wpływu politycznego, w tym działalności lobbingowej związanej z jej istotnymi wpływami, ryzykami i szansami.

28. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest zapewnienie przejrzystości w zakresie działalności i zobowiązań jednostki związanych z wywieraniem wpływu politycznego za pośrednictwem wkładów o charakterze politycznym, a także rodzajów i celu ***działalności lobbingowej***.

29. Informacje, których ujawnienie jest wymagane na podstawie pkt 27, obejmują:

a) w stosownych przypadkach, przedstawiciela lub przedstawicieli odpowiedzialnych w ***organach administrujących, zarządzających i nadzorczych*** za nadzór nad tą działalnością;

b) w odniesieniu do wkładów finansowych lub rzeczowych o charakterze politycznym:

i. całkowitą wartość pieniężną wkładów finansowych i rzeczowych o charakterze politycznym wniesionych bezpośrednio i pośrednio przez jednostkę i zagregowaną według kraju lub obszaru geograficznego, w stosownych przypadkach, a także rodzaju odbiorcy/beneficjenta; oraz

ii. w stosownych przypadkach, sposób szacowania wartości pieniężnej wkładów rzeczowych.

c) główne tematy, których dotyczyła ***działalność lobbingowa*** jednostki, oraz jej główne stanowiska dotyczące tych tematów w skrócie. Uwzględnia się przy tym wyjaśnienia odnośnie do sposobu ich interakcji z istotnymi wpływami, ryzykami i szansami jednostki zidentyfikowanymi w ocenie ***istotności*** zgodnie z ESRS 2; oraz

d) jeżeli jednostka jest zarejestrowana w unijnym rejestrze służącym przejrzystości lub w równoważnym rejestrze służącym przejrzystości w państwie członkowskim – nazwę takiego rejestru i numer identyfikacyjny jednostki w rejestrze.

30. W ujawnianych informacjach należy również uwzględniać informacje dotyczące powołania jakichkolwiek członków ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych***, którzy zajmowali porównywalne stanowisko w administracji publicznej (w tym w organach regulacyjnych) w ciągu dwóch lat poprzedzających takie powołanie w bieżącym okresie sprawozdawczym.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-6 – Praktyki płatnicze

31. Jednostka przekazuje informacje na temat swoich praktyk płatniczych, zwłaszcza w odniesieniu do opóźnień w płatnościach na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

▼C2

32. Celem niniejszego wymogu dotyczącego ujawniania informacji jest dostarczenie informacji na temat umownych warunków płatności i ich wyników w odniesieniu do płatności, w szczególności sposobu, w jaki wpływają one na MŚP, zwłaszcza w odniesieniu do opóźnień w płatnościach na rzecz MŚP.

33. Informacje ujawniane na podstawie pkt 31 obejmują:

a) średni czas, jaki zajmuje jednostce uregulowanie faktury od dnia rozpoczęcia obliczania umownego lub ustawowego terminu płatności, w liczbie dni;

b) opis standardowych warunków płatności jednostki w liczbie dni, według głównych kategorii ***dostawców***, oraz odsetek jej płatności zgodny z tymi standardowymi warunkami;

c) liczbę obecnie nierozstrzygniętych postępowań sądowych w związku z opóźnieniami w płatnościach; oraz

d) informacje uzupełniające niezbędne do zapewnienia wystarczającego kontekstu. Jeżeli jednostka zastosowała próbę reprezentatywną w celu obliczenia danych wymaganych zgodnie z lit. a), stwierdza ten fakt i zwięźle opisuje zastosowaną metodę.

▼C2

Dodatek A

Wymogi dotyczące stosowania

Niniejszy dodatek stanowi integralną część ESRS G1 *Postępowanie w biznesie*. Dodatek ten ma na celu wspieranie stosowania wymogów dotyczących ujawniania informacji określonych w tym standardzie i ma taką samą moc obowiązującą jak pozostałe części standardu.

Zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-1 – Polityki postępowania w biznesie i kultura korporacyjna

AR 1. Określając ujawniane przez siebie informacje zgodnie z pkt 7, jednostka może wziąć pod uwagę następujące aspekty:

a) aspekty objęte ***kulturą korporacyjną***, które są brane pod uwagę i omawiane przez ***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze*** oraz częstotliwość, z jaką się to odbywa;

b) główne tematy, które są promowane i przekazywane w ramach kultury korporacyjnej;

c) sposób, w jaki członkowie organów administrujących, zarządzających i nadzorczych jednostki nadają kierunek w celu propagowania kultury korporacyjnej; oraz

d) konkretne zachęty lub narzędzia dla własnych zasobów pracowniczych jednostki ukierunkowane na wspieranie i propagowania jej kultury korporacyjnej.

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-2 – Zarządzanie relacjami z dostawcami

AR 2. Na potrzeby niniejszego standardu zarządzanie relacjami z ***dostawcami*** jednostki może obejmować:

a) sposób, w jaki praktyki jednostki, w tym działania mające na celu unikanie lub zminimalizowanie wpływu zakłóceń w ***łańcuchu dostaw***, służą wspieraniu strategii i zarządzania ryzykiem;

b) szkolenie zasobów pracowniczych jednostki odpowiedzialnych za zarządzanie zaopatrzeniem/łańcuch dostaw w zakresie współpracy i dialogu z jej ***dostawcami***, a także zachęty dla zasobów pracowniczych odpowiedzialnych za zarządzanie zaopatrzeniem, w tym kwestię, czy zachęty te odnoszą się do czynników związanych z ceną, jakością lub zrównoważonym rozwojem;

c) monitorowanie i ocenę efektów działalności społecznej i środowiskowej dostawców;

d) włączanie lokalnych dostawców lub dostawców posiadających certyfikację do łańcucha dostaw jednostki;

e) sposób, w jaki praktyki jednostki odnoszą się do dostawców podatnych na zagrożenia;

f) ***cele*** i ***działania*** jednostki w zakresie komunikacji i zarządzania relacjami z dostawcami; oraz

g) sposób oceny wyników tych praktyk, w tym wizyt u dostawców, audytów lub badań.

AR 3. Termin „dostawcy podatni na zagrożenia” obejmuje ***dostawców*** narażonych na znaczące ryzyka gospodarcze, środowiskowe lub społeczne.

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-3 – Zapobieganie korupcji i przekupstwu oraz ich wykrywanie

AR 4. „Funkcje narażone na ryzyko” oznaczają funkcje uznane za zagrożone ***korupcją*** i ***przekupstwem*** ze względu na związane z nimi zadania i obowiązki jednostki.

AR 5. Ujawniane informacje mogą obejmować szczegółowe informacje na temat ocen lub mapowania ryzyka, a także programów monitorowania lub procedur kontroli wewnętrznej przeprowadzanych przez jednostkę w celu wykrywania ***korupcji*** i ***przekupstwa***.

AR 6. Strategie jednostki w zakresie zwalczania ***korupcji*** i ***przekupstwa*** mogą być istotne dla określonych grup osób, ponieważ oczekuje się od nich wdrożenia tych strategii (np. od ***pracowników***, wykonawców i ***dostawców*** jednostki) albo dlatego, że mają bezpośredni interes w ich wdrożeniu (np. osoby wykonujące pracę w ***łańcuchu wartości***, inwestorzy). W celu poinformowania takich grup o strategiach jednostka może ujawniać narzędzia i kanały komunikacji (np. ulotki, biuletyny, specjalne strony internetowe, media społecznościowe, bezpośrednie interakcje, związki lub przedstawiciele pracowników). Może to również obejmować identyfikację lub usuwanie ewentualnych barier w upowszechnianiu, na przykład w drodze tłumaczenia na odpowiednie języki lub wykorzystania przedstawień graficznych.

AR 7. Jednostka może ujawniać analizę swoich działań w zakresie szkoleń, na przykład według regionu szkolenia lub kategorii ***własnych zasobów pracowniczych***, w przypadku gdy programy jednostki znacznie się różnią w zależności od takich czynników, a takie informacje byłyby przydatne dla użytkowników.

AR 8. Jednostka może przedstawić wymagane informacje na temat szkolenia, korzystając z poniższej tabeli:

Przykład ilustrujący szkolenie w zakresie przeciwdziałania korupcji i przekupstwu

W roku obrotowym 20XY jednostka ABC przeprowadziła dla własnych zasobów pracowniczych narażonych na ryzyko szkolenia w zakresie swojej polityki (zob. uwaga x). W przypadku tych funkcji narażonych na ryzyko szkolenie jest obowiązkowe, ale ABC udostępniła również nieobowiązkowe szkolenie dla innych własnych zasobów pracowniczych. Szczegółowe informacje dotyczące szkolenia w ciągu roku przedstawiają się następująco:

	Funkcje narażone na ryzyko	**Osoby zarządzające**	**AMSB** [133]	**Inne własne zasoby pracownicze**
Zakres szkolenia				
Ogółem	*20 000*	*200*	*16*	*70 000*
Łączna liczba osób odbywających szkolenie	*19 500*	*150*	*8*	*5 000*
Sposób prowadzenia i czas trwania				
Szkolenie stacjonarne	*5 godzin*			
Szkolenie z wykorzystaniem komputera	*1 godzina*	*2 godziny*	*1 godzina*	
Nieobowiązkowe szkolenie z wykorzystaniem komputera				*1 godzina*
Częstotliwość				
Jak często należy przeprowadzać szkolenie	*Corocznie*	*Corocznie*	*Co pół roku*	-
Poruszane tematy				
Definicja korupcji	*X*	*X*	*X*	*X*
Polityka	*X*	*X*	*X*	*X*
Procedury związane z podejrzeniem/wykrywaniem	*X*	*X*		
Itp.	*X*			

([133]) Organy administrujące, zarządzające i nadzorcze.

▼C2

Mierniki i cele

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-5 – Wpływ polityczny i działalność lobbingowa

AR 9. Do celów niniejszego standardu „wkład o charakterze politycznym” oznacza wsparcie finansowe lub rzeczowe udzielane bezpośrednio partiom politycznym, ich wybranym przedstawicielom lub osobom ubiegającym się o urząd polityczny. Wkłady finansowe mogą obejmować darowizny, pożyczki, sponsorowanie, zaliczki na usługi lub kupno biletów na wydarzenia związane z gromadzeniem funduszy oraz inne podobne działania. Wkłady rzeczowe mogą obejmować reklamę, korzystanie z obiektów, projektowanie i drukowanie, darowanie sprzętu, zapewnienie członkostwa w organach, zatrudnienia lub pracy doradczej wybranym politykom lub kandydatom na urząd.

AR 10. „Pośredni wkład o charakterze politycznym” odnosi się do wkładu o charakterze politycznym wniesionego za pośrednictwem organizacji pośredniczącej, takiej jak lobbysta lub organizacja charytatywną, lub wsparcia udzielanego organizacji takiej jak ośrodek analityczny lub organizacja gospodarcza powiązanej z określonymi partiami politycznymi lub celami politycznymi lub wspierającej je.

AR 11. Ustalając „porównywalne stanowisko” w niniejszym standardzie, jednostka uwzględnia różne czynniki, w tym poziom odpowiedzialności i zakres podejmowanych działań.

AR 12. Jednostka może przedstawić następujące informacje dotyczące swoich wkładów finansowych lub rzeczowych w odniesieniu do wydatków na lobbing:

a) całkowitą wartość pieniężną takich wydatków wewnętrznych i zewnętrznych; oraz

b) całkowitą kwotę uiszczoną za członkostwo w stowarzyszeniach lobbingowych.

AR 13. Jeżeli jednostka jest prawnie zobowiązana do członkostwa w izbie handlowej lub innej organizacji reprezentującej jego interesy, może ujawnić ten fakt.

AR 14. W odniesieniu do spełniania wymogu określonego w pkt 29 lit. c) jednostka uwzględnia zgodność swoich publicznych oświadczeń dotyczących jej istotnych wpływów, ryzyk i szans ze swoją ***działalnością lobbingową.***

AR 15. Przykład tego, jak takie ujawniane informacje mogłyby się prezentować:

Przykład ilustrujący zaangażowanie polityczne (w tym działalność lobbingową)

W roku obrotowym 20XY jednostka ABC była zaangażowana w działania związane z proponowanym rozporządzeniem XXX, które spowodowałoby znaczące negatywne wpływy na ***model biznesowy*** *jednostki, gdyby zostało wdrożone w obecnej formie. ABC uważa, że chociaż proponowane rozporządzenie przyniesie pewne ulepszenia w systemie regulacyjnym, takie jak xxx, w jego obecnej formie koszty związane z xxx przeważą nad korzyściami. ABC wraz z partnerami kontynuuje współpracę z XXX (organem regulacyjnym) w celu poprawy tej równowagi.*

Jednostka ABC udzieliła również wsparcia partii politycznej QRP w kraju X i partii EFG w kraju Y, ponieważ obie z nich... Jednostka ABC jest zarejestrowana w lokalnym rejestrze służącym przejrzystości, tj. XYZ, a jej numer rejestracyjny to 987234.

Kwoty w tysiącach EUR

	2023	**2022 [do uzupełnienia]**
Przekazane finansowanie polityczne	*100*	
Finansowanie na rzecz QRP	*75*	
Finansowanie na rzecz EFG	*25*	
	100	

▼C2

Wymóg dotyczący ujawniania informacji G1-6 – Praktyki płatnicze

AR 16. W niektórych przypadkach standardowe umowne warunki płatności jednostki mogą się znacznie różnić w zależności od kraju lub rodzaju ***dostawcy***. W takich przypadkach informacje na temat standardowych warunków według głównych kategorii dostawców lub państwa lub regionu geograficznego mogą być przykładami dodatkowych informacji kontekstowych służących wyjaśnieniu ujawnianych informacji, o których mowa w pkt 33 lit. b).

AR 17. Przykłady tego, jak może wyglądać opis ujawnianych informacji dotyczących standardowych warunków umowy, o których to informacjach mowa w pkt 33 lit. b):

Standardowymi warunkami płatności umownej ABC są płatności po otrzymaniu faktury w przypadku hurtowników, które obejmują około 80 % rocznych faktur jednostki według wartości. Dokonuje ona płatności za wyświadczone usługi w ciągu 30 dni od otrzymania faktury, co stanowi około 5 % jej rocznych faktur. Pozostałe faktury są regulowane w ciągu 60 dni od ich otrzymania, z wyjątkiem faktur w kraju X, które zgodnie ze standardami miejscowego rynku reguluje się w ciągu 90 dni od ich otrzymania.

▼C2

ZAŁĄCZNIK II

SKRÓTY I GLOSARIUSZ TERMINÓW

W niniejszym załączniku przedstawiono wszystkie skróty użyte w ESRS (tabela 1) oraz wszystkie terminy zdefiniowane w ESRS (tabela 2).

Tabela 1

Skróty

AMS	Automatyczne systemy pomiarowe
AQI	Wskaźniki jakości powietrza
AR	Wymogi dotyczące stosowania
AWS	Sojusz na rzecz Zarządzania Zasobami Wodnymi (Alliance for Water Stewardship)
BAT	Najlepsza dostępna technika
BAT-AEL	Poziom emisji powiązany z najlepszą dostępną techniką
BAT-AEPL	Poziom efektywności środowiskowej powiązany z najlepszą dostępną techniką
Dokumenty BREF	Dokumenty referencyjne dotyczące najlepszych dostępnych technik
Btu	Brytyjska jednostka ciepła
CapEx	Nakłady inwestycyjne
CBD	Konwencja o różnorodności biologicznej
CDDA	Wspólna baza danych na temat wyznaczonych obszarów
CEN	Europejski Komitet Normalizacyjny
CENELEC	Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki
CH_4	Metan
CICES	Zestandaryzowana międzynarodowa klasyfikacja usług ekosystemowych
CO_2	Dwutlenek węgla
CRR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ([1]) (rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych)
DEGURBA	Stopień urbanizacji
DR BP-1	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Ogólna podstawa sporządzenia oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju

▼C2

DR BP-2	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Ujawnianie informacji w odniesieniu do szczególnych okoliczności
DR GOV-1	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Rola organów administrujących, zarządzających i nadzorczych
DR GOV-2	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Informacje przekazywane organom administrującym, zarządzającym i nadzorczym jednostki oraz podejmowane przez nie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem
DR GOV-3	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Uwzględnianie wyników związanych ze zrównoważonym rozwojem w systemach zachęt
DR GOV-4	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Oświadczenie dotyczące należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju
DR GOV-5	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Zarządzanie ryzykiem i kontrole wewnętrzne nad sprawozdawczością w zakresie zrównoważonego rozwoju
DR SBM-1	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Pozycja rynkowa, strategia, model biznesowy lub modele biznesowe i łańcuch wartości
DR SBM-2	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Interesy i opinie zainteresowanych stron
DR SBM-3	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Istotne wpływy, ryzyka i szanse oraz ich wzajemne związki ze strategią i z modelem biznesowym (modelami biznesowymi)
DR IRO-1	Wymóg dotyczący ujawniania informacji – Opis procesów służących do identyfikacji i oceny istotnych wpływów, ryzyk i szans
DR IRO-2	Wymogi dotyczące ujawniania informacji w ramach ESRS objęte oświadczeniami jednostki dotyczącymi zrównoważonego rozwoju
DNSH	Zasada „nie czyń poważnych szkód”
DR	Wymogi dotyczące ujawniania informacji
EUNB	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
KE	Komisja Europejska
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EFRAG	Europejska Grupa Doradcza ds. Sprawozdawczości Finansowej
EFRAG SRB	Rada ds. Zrównoważonego Rozwoju w ramach Europejskiej Grupy Doradczej ds. Sprawozdawczości Finansowej
OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
EMAS	System ekozarządzania i audytu
EPC	Świadectwo charakterystyki energetycznej
E-PRTR	Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń

▼C2

EUN	Europejskie Urzędy Nadzoru
ESMA	Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
ESRS	Europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju
ESRS 1	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju 1 – Wymogi ogólne
ESRS 2	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju 2 – Ogólne ujawnianie informacji
ESRS E1	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E1 – Zmiana klimatu
ESRS E2	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E2 – Zanieczyszczenie
ESRS E3	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E3 – Woda i zasoby morskie
ESRS E4	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E4 – Bioróżnorodność i ekosystemy
ESRS E5	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju E5 – Wykorzystanie zasobów oraz gospodarka o obiegu zamkniętym
ESRS G1	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju G1 – Postępowanie w biznesie
ESRS S1	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju S1 – Własne zasoby pracownicze
ESRS S2	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju S2 – Osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości
ESRS S3	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju S3 – Dotknięte społeczności
ESRS S4	Europejski standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju S4 – Konsumenci i użytkownicy końcowi
UE	Unia Europejska
EU ETS	Unijny system handlu uprawnieniami do emisji
EWC	Europejska rada zakładowa
FPIC	Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda
EPC	Ekwiwalent pełnego czasu pracy
GAAP	Ogólnie przyjęte zasady rachunkowości
GHG	Gaz cieplarniany
GJ	Gigadżule
GRI	Globalna Inicjatywa Sprawozdawcza

▼C2

GWP	Współczynnik globalnego ocieplenia
HFC	Wodorofluorowęglowodory
IED	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ([2]) (dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych)
MKF	Międzynarodowa Korporacja Finansowa
MSSF	Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej
MOP	Międzynarodowa Organizacja Pracy
IPBES	Międzyrządowa Platforma Naukowo-Polityczna w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów
IPCC	Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu
ISEAL	Międzynarodowy Sojusz na rzecz Społecznej i Ekologicznej Akredytacji i Etykietowania
ISO	Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna
ISSB	Rada Międzynarodowych Standardów Zrównoważonego Rozwoju
ITS	Wykonawcze standardy techniczne
IUCN	Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody
KBA	Obszary o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności
Kg	Kilogram
lb	Funty
LEAP	Zlokalizowanie, ewaluacja, ocena, przygotowanie
LGBTQI	Lesbijki, geje, osoby biseksualne, transpłciowe, interseksualne i *queer*
MDR	Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji
MWh	Megawatogodziny
N_2O	Podtlenek azotu
NACE	Statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej
NF_3	Trójfluorek azotu
NGO	Organizacje pozarządowe
NH_3	Amoniak
NO_X	Tlenki azotu

▼C2

NUTS	Wspólna klasyfikacja jednostek terytorialnych do celów statystycznych
O_3	Ozon
SZWO	Substancje zubożające warstwę ozonową
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
OECM	Model OECM (One Earth Climate Model)
OpEX	Wydatki operacyjne
PBTS	Substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne
PCAF	Partnership for Carbon Accounting Financial
PCF	Perfluorowęglowodory
PM	Cząstki stałe
PMT	Substancje trwałe, mobilne i toksyczne
TZO	Trwałe zanieczyszczenie organiczne
REACH	Rejestracja, ocena, udzielanie zezwoleń i stosowane ograniczenia w zakresie chemikaliów
SBTi	Inicjatywa Science Based Targets Initiative
SBTN	Sieć Science Based Targets Network
SCE	Spółdzielnia europejska (Societas Cooperative Europaea)
SDA	Metoda Sectoral Decarbonisation Approach
SDG	Cele zrównoważonego rozwoju
SDPI	Wskaźnik skuteczności działania w zakresie zrównoważonego rozwoju
SE	Spółka europejska (Societas Europaea)
SEEA	System rachunków ekonomicznych środowiska
SEEA EA	System rachunków ekonomicznych środowiska – rachunkowość ekosystemowa
SFDR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 ([3]) (rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych)
SO_X	Tlenki siarki
SVHC	Substancja wzbudzająca szczególnie duże obawy
TCFD	Grupa Zadaniowa ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Klimatem
TNFD	Grupa zadaniowa ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Przyrodą

▼C2

ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
UNEP	Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska
UNESCO	Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury
vPvBs	Substancje bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność do biokumulacji
vPvMs	Substancje bardzo trwałe i bardzo mobilne
WDPA	Światowa Baza Danych o Obszarach Chronionych
WRI	Światowy Instytut Zasobów
WWF	Światowy Fundusz na rzecz Przyrody

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

([3]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1).

▼C2

Tabela 2

terminy zdefiniowane w ESRS

W niniejszej tabeli podano definicje terminów źródłowych stosowanych przy przygotowywaniu oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju zgodnie z ESRS.

Definiowany termin	Definicja
Działania	***Działania*** odnoszą się do: i. ***działań*** i planów działania (w tym ***planów przejścia***) podjętych w celu zapewnienia, aby jednostka osiągała wyznaczone ***cele***, i za pomocą których jednostka zamierza odpowiadać na istotne ***wpływy***, ***ryzyka*** i ***szanse***; oraz ii. decyzji dotyczących wspierania tych działań i planów działania w drodze wykorzystywania zasobów finansowych, ludzkich lub technologicznych.
Podmiot w łańcuchu wartości	Osoby fizyczne lub podmioty na wyższym lub niższym szczeblu ***łańcucha wartości.*** Uważa się, że ***podmiot*** znajduje się na niższym szczeblu łańcucha wartości w stosunku do jednostki (np. dystrybutorzy, klienci), gdy otrzymuje produkty lub usługi od jednostki; uważa się, że podmiot znajduje się na wyższym szczeblu w stosunku do jednostki (np. ***dostawcy***), jeżeli dostarcza on produkty lub świadczy usługi, które są wykorzystywane do produkcji własnych produktów lub rozwoju własnych usług jednostki.
Adekwatna płaca	***Płaca***, która zapewnia zaspokojenie potrzeb pracownika i jego rodziny w świetle krajowych warunków ekonomicznych i społecznych.
Organy administrujące, zarządzające i nadzorcze	Organy ładu korporacyjnego dysponujące najszerszymi uprawnieniami w zakresie podejmowania decyzji w jednostce, uwzględniając jej komitety. Jeżeli w strukturze ładu korporacyjnego nie ma żadnych członków ***organu administrującego, zarządzającego ani nadzorczego*** jednostki, należy uwzględnić jej dyrektora generalnego oraz zastępcę dyrektora generalnego, o ile takie stanowisko istnieje. W niektórych jurysdykcjach systemy ładu korporacyjnego składają się z dwóch poziomów, co skutkuje rozdzieleniem funkcji nadzorczych od funkcji zarządczych. W takich przypadkach definicja terminu „***organy administrujące, zarządzające i nadzorcze***” obejmuje obydwa te poziomy.
Dotknięte społeczności	Ludzie lub grupy żyjące lub pracujące na tym samym obszarze, na które wpływa lub może wpływać jednostka sprawozdająca w ramach prowadzonych operacji lub w ramach wszystkich poziomów swojego ***łańcucha wartości***. ***Dotknięte społeczności*** mogą żyć zarówno na obszarach przylegających do miejsc, w których jednostka prowadzi działalność (społeczności lokalne), jak i w większej odległości. ***Dotknięte społeczności*** obejmują ***ludy rdzenne***, na które może być wywierany rzeczywisty i potencjalny wpływ.
Roczne łączne wynagrodzenie	***Roczne łączne wynagrodzenie własnych zasobów pracowniczych*** obejmuje wynagrodzenie, premię, opcje na akcje, opcje na udziały, wynagrodzenie o charakterze nieudziałowym w ramach planu motywacyjnego, zmianę wysokości emerytury oraz zarobki z tytułu niekwalifikowanego odroczonego wynagrodzenia wypłacane w ciągu roku.
Przewidywane skutki finansowe	***Skutki finansowe***, które nie spełniają kryteriów ujmowania w pozycjach sprawozdania finansowego w okresie sprawozdawczym ani nie są uwzględnione w ***bieżących skutkach finansowych***.
Obszar narażony na ryzyko związane z wodą	Zlewnia, której szereg aspektów fizycznych związanych z wodą: i. sprawia, że stan co najmniej jednej części wód jest mniej niż dobry lub pogarsza się (zgodnie z definicją w dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1])), co wskazuje na istotne problemy w zakresie dostępności, jakości, ilości wody (uwzględniając znaczny deficyt wody); lub ii. prowadzi do problemów w zakresie dostępności wody, kwestii regulacyjnych lub kwestii związanych z reputacją (z uwzględnieniem wspólnego korzystania z wody wraz ze społecznościami oraz przystępności cenowej wody) w odniesieniu do własnych zakładów oraz zakładów głównych dostawców.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Obszar o znacznym deficycie wody	Regiony, na których odsetek łącznej ilości pobranej wody jest wysoki (40–80 %) lub bardzo wysoki (ponad 80 %) według narzędzia Światowego Instytutu Zasobów o nazwie Aqueduct Water Risk Atlas. Zob. również: ***niedobór wody***.
Materiały dodatkowe do produkcji	Materiały, które są potrzebne do procesu produkcji, ale nie są częścią produktu końcowego, np. smary do maszyn produkcyjnych.
Konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT)	Dokument zawierający elementy dokumentu referencyjnego ***BAT*** i formułujący wnioski dotyczące ***najlepszych dostępnych technik***, ich opisu, informacji służącej ocenie ich przydatności, poziomów ***emisji*** powiązanych z ***najlepszymi dostępnymi technikami***, poziomów efektywności środowiskowej powiązanych z ***najlepszymi dostępnymi technikami***, minimalnej zawartości systemu zarządzania środowiskowego, w tym wartości odniesienia powiązanych z ***najlepszymi dostępnymi technikami***, powiązanego monitoringu, powiązanych poziomów zużycia oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednich środków ***remediacji lokalizacji*** ([2]).
Poziom emisji powiązany z najlepszą dostępną techniką (BAT-AEL)	Różne poziomy ***emisji*** uzyskiwane w normalnych warunkach eksploatacji z wykorzystaniem najlepszej dostępnej techniki lub kombinacji ***najlepszych dostępnych technik***, które opisano w ***konkluzjach dotyczących BAT***, wyrażone jako średnia w danym okresie w określonych warunkach odniesienia, tj. poziom ***emisji***, który jest powiązany z ***BAT***.
Poziom efektywności środowiskowej powiązany z najlepszą dostępną techniką (BAT-AEPL)	Zakres poziomów efektywności środowiskowej, z wyjątkiem poziomów ***emisji***, uzyskanych w normalnych warunkach eksploatacji przy użyciu ***BAT*** lub kombinacji ***BAT*** ([3]).
Najlepsze dostępne techniki (BAT) ([4])	Najbardziej efektywny i zaawansowany etap rozwoju i metod prowadzenia danej działalności, który wskazuje możliwe wykorzystanie poszczególnych technik jako podstawy przy ustalaniu dopuszczalnych wielkości ***emisji*** i innych warunków pozwolenia mających na celu zapobieganie powstawaniu, a jeżeli nie jest to możliwe, ograniczenie ***emisji*** i wpływu na środowisko jako całość: i. „techniki” obejmują zarówno stosowane technologie, jak i sposób, w jaki dana ***instalacja*** jest projektowana, budowana i utrzymywana, eksploatowana i wycofywana z eksploatacji; ii. „dostępne techniki” oznaczają techniki o takim stopniu rozwoju, który pozwala na ich wdrożenie w danym sektorze przemysłu, zgodnie z istniejącymi warunkami ekonomicznymi i technicznymi, z uwzględnieniem kosztów i korzyści, nawet jeżeli techniki te nie są wykorzystywane lub nie zostały opracowane w danym państwie członkowskim, o ile są one dostępne dla operatora; oraz iii. „najlepsze” oznacza najbardziej efektywne w osiąganiu wysokiego ogólnego poziomu ochrony środowiska jako całości.
Utrata bioróżnorodności	Zmniejszenie jakiegokolwiek aspektu ***różnorodności biologicznej*** (tj. różnorodności na poziomie genetycznym, gatunkowym i ***ekosystemowym***), którego utrata na danym obszarze następuje w związku ze śmiercią (w tym wyginięciem), zniszczeniem lub fizycznym/ręcznym usunięciem; może odnosić się do zjawisk na różnym poziomie, od całkowitego wyginięcia do wyginięcia określonych populacji, powodujących zmniejszenie całkowitej różnorodności na tym samym poziomie.
Bioróżnorodność lub różnorodność biologiczna	Zróżnicowanie organizmów żywych dowolnego pochodzenia, w tym z ekosystemów lądowych, morskich i innych **ekosystemów** wodnych oraz zespołów ekologicznych, do których należą. Obejmuje to zmienność atrybutów genetycznych, fenotypowych, filogenetycznych i funkcjonalnych, jak również zmiany w zakresie liczebności i rozmieszczenia w czasie i przestrzeni w obrębie jednego gatunku lub wśród różnych gatunków, biocenoz bądź ***ekosystemów***.
Obszar wrażliwy pod względem bioróżnorodności	Sieć ***obszarów chronionych*** Natura 2000, obiekty światowego dziedzictwa UNESCO i ***obszary o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności***, a także inne ***obszary chronione***, o których mowa w dodatku D do załącznika II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139 ([5]).

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Integralność biosfery lub integralność ekologiczna	Zdolność ***ekosystemu*** do wspierania i utrzymywania procesów ekologicznych i różnorodności organizmów.
Niebieska gospodarka	***Niebieska gospodarka*** obejmuje wszystkie branże i sektory związane z oceanami, morzami i obszarami przybrzeżnymi, niezależnie od tego, czy są one zlokalizowane w środowisku morskim (np. transport morski, rybołówstwo, produkcja energii) czy na lądzie (np. porty, stocznie, akwakultura i produkcja alg na lądzie, turystyka przybrzeżna).
BREF lub unijne dokumenty referencyjne dotyczące najlepszych dostępnych technik	Dokument będący wynikiem wymiany informacji zorganizowanej zgodnie z art. 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ([6]) w sprawie ***emisji*** przemysłowych, sporządzony dla określonych rodzajów działalności i opisujący zwłaszcza stosowane techniki, aktualne poziomy ***emisji*** i zużycia, techniki uwzględniane przy okazji ustalania ***najlepszych dostępnych technik***, a także ***konkluzje dotyczące BAT*** oraz wszelkie nowe techniki ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wymienionych w załączniku III do dyrektywy 2010/75/UE.
Przekupstwo	Nieuczciwe nakłanianie danej osoby do działania na naszą korzyść w drodze przekazania jej prezentu w postaci pieniężnej lub innej zachęty.
Model biznesowy	Przyjęty przez jednostkę system przekształcania nakładów w uzysk i wyniki w ramach prowadzonej działalności służący realizacji celów strategicznych jednostki i tworzeniu wartości w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej. W ESRS użyto terminu „***model biznesowy***” w liczbie pojedynczej, chociaż uznaje się, że jednostki mogą mieć więcej niż jeden model biznesowy.
Relacje biznesowe	Relacje, jakie jednostka utrzymuje z partnerami biznesowymi, podmiotami w jej ***łańcuchu wartości*** oraz wszelkimi innymi podmiotami niepaństwowymi lub państwowymi bezpośrednio związanymi z jej działalnością biznesową, produktami lub usługami. Relacje biznesowe nie ograniczają się do bezpośrednich stosunków umownych. Obejmują one pośrednie ***relacje biznesowe*** w łańcuchu wartości jednostki poza pierwszym szczeblem oraz udziały w spółkach joint venture lub inwestycjach.
Produkt uboczny	***Substancja*** lub przedmiot powstające w wyniku procesu produkcji, którego podstawowym celem nie jest produkowanie tej ***substancji*** lub tego przedmiotu, nie są uznawane za ***odpady***, ale za ***produkt uboczny***, jeżeli spełnione są następujące warunki: i. dalsze wykorzystywanie danej ***substancji*** lub tego przedmiotu jest pewne; ii. dana ***substancja*** lub przedmiot mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez jakiegokolwiek dalszego przetwarzania innego niż normalna praktyka przemysłowa; iii. dana ***substancja*** lub przedmiot są produkowane jako integralna część procesu produkcyjnego; oraz iv. dalsze wykorzystywanie jest zgodne z prawem, tzn. dana ***substancja*** lub przedmiot spełniają wszelkie istotne wymagania dla określonego zastosowania w zakresie produktu, ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego, i nie doprowadzi do ogólnych niekorzystnych ***wpływów*** na środowisko lub zdrowie ludzkie.
Jednostka emisji dwutlenku węgla	Instrument zamienny lub zbywalny odpowiadający ***redukcji lub usunięciu emisji*** jednej tony metrycznej ekwiwalentu CO_2, emitowany i weryfikowany zgodnie z uznanymi normami jakości.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Ekwiwalent dwutlenku węgla	Uniwersalna jednostka miary służąca do wskazania ***współczynnika globalnego ocieplenia*** (***GWP***) każdego gazu cieplarnianego, wyrażona w kategoriach ***GWP*** jednej jednostki dwutlenku węgla. Jest on stosowany do oceny uwalniania (lub uniknięcia uwolnienia) różnych ***gazów cieplarnianych*** według wspólnej podstawy.
Praca dzieci	Praca, która pozbawia dzieci ich dzieciństwa, potencjału i godności oraz która szkodzi ich rozwojowi fizycznemu i umysłowemu. Odnosi się do pracy, która: i. jest psychicznie, fizycznie, społecznie lub moralnie niebezpieczna i szkodliwa dla dzieci; lub ii. koliduje z nauką szkolną, pozbawiając dzieci możliwości uczęszczania do szkoły, zmuszając je do przedwczesnego opuszczenia szkoły lub wymagając od nich próby połączenia uczęszczania do szkoły z nadmiernie długą i ciężką pracą. Zgodnie z definicją dziecko to osoba w wieku poniżej 18 lat. To, czy „pracę" można uznać za „***pracę dzieci***", zależy od wieku dziecka, rodzaju i czasu wykonywanej pracy oraz warunków wykonywania pracy. Odpowiedź na to pytanie jest różna w przypadku poszczególnych państw oraz sektorów w danym państwie. Najniższy wiek dopuszczenia do zatrudnienia nie powinien być niższy niż minimalny wiek, w którym ustaje obowiązek szkolny, a w każdym wypadku nie niższy niż 15 lat według Konwencji nr 138 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia. Wyjątki mogą wystąpić w niektórych państwach, w których gospodarki i placówki edukacyjne nie są wystarczająco rozwinięte i obowiązuje minimalny wiek 14 lat. Te państwa, w których występują wyjątki, zostały określone przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) w odpowiedzi na specjalny wniosek danego państwa i po konsultacji z organizacjami reprezentującymi pracodawców i pracowników. W ustawodawstwie krajowym można zezwolić na zatrudnienie przy lżejszych pracach osób w wieku od 13 do 15 lat, z zastrzeżeniem, że nie będą one narażone na zagrożenie zdrowia lub ich rozwoju, a prace te nie przeszkodzą w obowiązkach szkolnych tych osób ani w ich udziale w programach szkoleniowych lub szkolenia zawodowego. Najniższy wiek dopuszczenia do wszelkiego rodzaju zatrudnienia lub pracy, które ze względu na swój charakter lub warunki, w jakich są wykonywane, mogą zagrozić zdrowiu, bezpieczeństwu lub moralności osób młodych, nie może być niższy niż 18 lat.
Gospodarka o obiegu zamkniętym	System gospodarczy, w którym możliwie jak najdłużej utrzymuje się wartości produktów, materiałów i innych zasobów w gospodarce, zwiększa ich wydajne wykorzystywanie w produkcji i konsumpcji i tym samym ogranicza wpływ na środowisko wynikający z ich wykorzystywania, a także minimalizuje się powstawanie ***odpadów*** i uwalnianie ***substancji*** niebezpiecznych na wszystkich etapach ich cyklu życia, w tym poprzez stosowanie ***hierarchii postępowania z odpadami***.
Zasady gospodarki o obiegu zamkniętym	Europejskie zasady ***gospodarki o obiegu zamkniętym*** to: i. użyteczność; ii. możliwość ponownego użycia; iii. możliwość naprawy; iv. możliwość demontażu; v. regeneracja lub odnowienie; vi. ***recykling***; vii. recyrkulacja w cyklu biologicznym; viii. inne potencjalne optymalizacje w zakresie wykorzystania produktów i materiałów.
Wskaźnik powtórnego wykorzystania materiałów	Recyrkulacja materiałów, komponentów i produktów w praktyce po pierwszym użyciu z zastosowaniem następujących strategii (w kolejności preferencji): i. konserwacja/długotrwałe użytkowanie;

▼C2

Definiowany termin	Definicja
	ii. ***ponowne użycie***/redystrybucja; iii. odnowienie/regeneracja; iv. ***recykling***, kompostowanie lub rozkład beztlenowy. ***Wskaźnik wykorzystania*** zdefiniowany jest jako stosunek powtórnego wykorzystania materiałów do całkowitego wykorzystania materiałów.
Informacje niejawne	***Informacje niejawne*** UE zdefiniowane w decyzji Rady 2013/488/UE ([7]) w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony ***informacji niejawnych*** UE lub objęte klauzulą tajności przez jedno z państw członkowskich i oznaczone jako takie zgodnie z dodatkiem B do tej decyzji Rady.
Przystosowanie się do zmiany klimatu	Proces przystosowywania się do rzeczywistych i oczekiwanych zmian klimatu i ich ***wpływów***.
Łagodzenie zmiany klimatu	Proces polegający na redukcji ***emisji gazów cieplarnianych*** i utrzymaniu wzrostu średniej temperatury na świecie do 1,5 °C powyżej poziomów sprzed epoki przemysłowej zgodnie z porozumieniem paryskim.
Odporność na zmianę klimatu	Zdolność jednostki do przystosowania się do zmiany klimatu oraz do rozwoju sytuacji lub niepewności związanych ze zmianą klimatu. ***Odporność na zmianę klimatu*** obejmuje zdolność do zarządzania związanym z klimatem ***zakresem 1*** i do czerpania korzyści wynikających z ***szans*** związanych z klimatem, w tym zdolność do reagowania na ***ryzyka przejścia*** i ***ryzyka fizyczne*** oraz przystosowania się do nich. ***Odporność*** jednostki ***na zmianę klimatu*** obejmuje zarówno jej odporność strategiczną, jak i odporność operacyjną na zmiany związane z klimatem, rozwój sytuacji lub niepewność związane ze zmianą klimatu.
Szanse związane z klimatem	Potencjalne pozytywne skutki dla jednostki wynikające ze zmiany klimatu. Działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej mogą stwarzać ***szanse*** dla jednostek. ***Szanse związane z klimatem*** będą różnić się w zależności od regionu, rynku i sektora, w którym jednostka prowadzi działalność.
Ryzyko fizyczne związane z klimatem (ryzyko fizyczne wynikające ze zmiany klimatu)	***Ryzyka*** wynikające ze zmiany klimatu, które mogą być wywołane zdarzeniami (nagłe) lub długoterminowymi zmianami (długotrwałe) wzorców klimatycznych. Nagłe ***ryzyka fizyczne*** wynikają z określonych zagrożeń, w szczególności zdarzeń związanych z pogodą, takich jak burze, powodzie, pożary lub fale upałów. Długotrwałe ***ryzyka fizyczne*** wynikają z długookresowych zmian klimatu, takich jak zmiany temperatury, i ich wpływu na podnoszący się poziom mórz, ograniczoną dostępność wody, ***utratę bioróżnorodności*** oraz zmiany w zakresie produktywności gruntów i ***gleby***.
Ryzyko przejścia związane z klimatem	***Ryzyka*** wynikające z przejścia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu. Zazwyczaj zalicza się do nich ***ryzyka polityczne***, ***ryzyka prawne***, ***ryzyka technologiczne***, ***ryzyka rynkowe*** oraz ***ryzyko utraty reputacji***.
Rokowania zbiorowe	Wszelkie rokowania, które odbywają się między pracodawcą, grupą pracodawców lub co najmniej jedną organizacją pracodawców, z jednej strony, a co najmniej jednym związkiem zawodowym lub, w przypadku ich braku, przedstawicielami pracowników należycie wybranymi i upoważnionymi przez nich zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, z drugiej strony, w celu: i. określenia warunków pracy i zatrudnienia; lub ii. uregulowania stosunków między pracodawcami a pracownikami; lub w celu uregulowania stosunków między pracodawcami lub ich organizacjami a organizacją lub organizacjami pracowników.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Potwierdzony incydent (pracy dzieci, pracy przymusowej lub handlu ludźmi)	***Incydent*** pracy dzieci, ***pracy przymusowej*** lub handlu ludźmi, który uznano za udowodniony. ***Potwierdzone przypadki*** nie obejmują ***incydentów*** pracy dzieci, ***pracy przymusowej*** lub handlu ludźmi, które nadal są przedmiotem dochodzenia w okresie sprawozdawczym.
Potwierdzony incydent korupcji lub przekupstwa	***Incydent korupcji*** lub ***przekupstwa*** uznany za udowodniony. ***Potwierdzone incydenty korupcji*** lub przekupstwa nie obejmują ***incydentów korupcji*** lub przekupstwa, które nadal są przedmiotem dochodzenia na zakończenie okresu sprawozdawczego. Uznania ewentualnych przypadków niezgodności z przepisami za udowodnione może dokonać pracownik jednostki ds. zgodności z przepisami, osoba pełniąca podobną funkcję albo podobny organ. Nie jest wymagane potwierdzenie udowodnienia incydentu przez sąd.
Konsumenci	Osoby fizyczne, które nabywają, konsumują lub wykorzystują towary i usługi do użytku osobistego – dla siebie samych albo dla innych osób – a nie w celu odsprzedaży, w celach komercyjnych lub handlowych, gospodarczych, rzemieślniczych lub związanych z wykonywaniem wolnego zawodu.
Kultura korporacyjna	***Kultura korporacyjna*** wyraża cele w formie wartości i przekonań. Służy wyznaczaniu kierunku działań jednostki w drodze wspólnych założeń i norm grupowych, takich jak wartości lub deklaracje misji lub kodeks postępowania.
Korupcja	Nadużywanie powierzonej władzy w celu uzyskania prywatnej korzyści, które może być inicjowane przez osoby fizyczne lub organizacje. Obejmuje praktyki takie jak drobne gratyfikacje, oszustwa, wymuszenie, zmowa i pranie pieniędzy. Dotyczy także oferowania lub otrzymywania jakichkolwiek prezentów, pożyczek, opłat, nagród lub innych korzyści na rzecz lub od jakiejkolwiek osoby jako zachęty do dopuszczenia się czynności nieuczciwej, nielegalnej lub stanowiącej naruszenie zaufania w zakresie prowadzenia przez jednostkę działalności. Może to dotyczyć świadczeń pieniężnych lub rzeczowych, takich jak bezpłatne towary, prezenty i urlopy lub specjalnych usług osobistych świadczonych z zamiarem osiągnięcia nienależnej korzyści lub takich, które mogą prowadzić do nacisku moralnego w celu uzyskania takiej korzyści.
Wiarygodni reprezentanci	Osoby posiadające wystarczająco duże doświadczenie we współpracy z ***zainteresowanymi stronami***, na które jednostka wywiera wpływ, pochodzące z danego regionu lub będące osobami o określonym kontekście (na przykład kobiety pracujące w gospodarstwach rolnych, ***ludy rdzenne*** lub pracownicy migrujący), które mogą pomóc w skutecznym przekazaniu potencjalnych wątpliwości tych zainteresowanych stron. W praktyce termin ten może obejmować osoby reprezentujące organizacje pozarządowe zajmujące się rozwojem i prawami człowieka, międzynarodowe związki zawodowe i lokalne społeczeństwo obywatelskie, w tym organizacje wyznaniowe.
Bieżące skutki finansowe	***Skutki finansowe*** dla bieżącego okresu sprawozdawczego, które są ujęte w podstawowym sprawozdaniu finansowym.
Dźwignie dekarbonizacji	Zagregowane rodzaje ***działań*** na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, takie jak efektywność energetyczna, elektryfikacja, przestawienie się na inne rodzaje paliwa, wykorzystywanie ***energii odnawialnej***, zmiana produktów oraz dekarbonizacja w łańcuchu dostaw, które są zgodne z konkretnymi ***działaniami*** jednostki.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Wylesianie	Czasowe lub stałe przekształcanie terenów leśnych w inne tereny w wyniku działalności człowieka ([8]).
Degradacja lub zdegradowany ekosystem	Długotrwałe ***wpływy*** działalności człowieka powodujące utratę ***bioróżnorodności*** oraz zakłócenie struktury, składu i funkcjonalności ***ekosystemu***.
Zależności	Sytuacja, w której jednostka jest zależna w swoich procesach biznesowych od zasobów naturalnych, ludzkich lub społecznych.
Osad w wodzie i glebie	Ilość ***substancji***, która nagromadziła się w środowisku, zarówno w wodzie, jak i w ***glebie***, w wyniku regularnych działań lub w wyniku ***incydentów*** lub trwałego składowania przez jednostki, niezależnie od tego, czy do tego nagromadzenia dochodzi w ***zakładzie produkcyjnym*** jednostki, czy poza nim.
Pustynnienie	***Degradacja gruntów*** na suchych, półsuchych i okresowo suchych obszarach wynikająca z różnych czynników, w tym zmienności klimatu i działalności człowieka. ***Pustynnienie*** nie odnosi się do naturalnego rozszerzania się istniejących pustyń.
Zrzut	***Zrzut ścieków*** oznacza ilość wody (w m^3) lub ***substancji*** (w kg BZT/d lub porównywalnej) dodanej/wyługowanej do jednolitej części wód ze źródła punktowego lub rozproszonego. Odpływ ścieków oczyszczonych (lub ***zrzut***) oznacza oczyszczone ścieki odprowadzane z oczyszczalni ścieków.
Dyskryminacja	***Dyskryminacja*** może mieć charakter bezpośredni lub pośredni. ***Dyskryminacja*** bezpośrednia ma miejsce w przypadku, gdy osoba traktowana jest mniej przychylnie w porównaniu z tym, jak są, były lub byłyby traktowane inne osoby znajdujące się w podobnej sytuacji, zaś przyczyną takiego stanu rzeczy jest konkretna właściwość tej osoby kwalifikująca się jako „zakazana przesłanka". ***Dyskryminacja*** pośrednia ma miejsce wtedy, gdy pozornie neutralna zasada prowadzi do niekorzystnego traktowania jakiejś osoby lub grupy osób posiadających te same cechy. Konieczne jest wykazanie, że dana grupa jest defaworyzowana w porównaniu z grupą porównawczą.
Podwójna istotność	***Podwójna istotność*** ma dwa wymiary, którymi są: ***istotność wpływu*** oraz ***istotność finansowa***. Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem spełnia kryterium ***podwójnej istotności***, jeżeli jest istotna z perspektywy wpływu, perspektywy finansowej lub obu.
Trwałość wyrobu, składnika lub materiału	Zdolność wyrobu, składnika lub materiału do zachowania funkcjonalności i przydatności, gdy jest używany zgodnie z przeznaczeniem.
Próg ekologiczny	Próg, ponad którym stosunkowo niewielka zmiana warunków zewnętrznych powoduje szybką zmianę w ***ekosystemie***. Po przekroczeniu ***progu ekologicznego ekosystem*** może nie być już w stanie powrócić do dawnego stanu dzięki właściwej mu odporności.
Zasięg ekosystemu	Wielkość waloru ***ekosystemu***, a walor ***ekosystemu*** to ciągła przestrzeń zajmowana przez określony rodzaj ***ekosystemu***, charakteryzująca się odrębnym zestawem komponentów biotycznych i abiotycznych oraz ich wzajemnymi interakcjami.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Odtwarzanie ekosystemów	Wszelkie celowe działania, które rozpoczynają lub przyspieszają odbudowę ***ekosystemu*** ze stanu zdegradowanego.
Usługi ekosystemowe	Wkład ***ekosystemów*** w korzyści wykorzystywane w ramach działalności gospodarczej i innej działalności człowieka, lub korzyści, jakie ludzie czerpią z ***ekosystemów***. Zgodnie z Milenijną oceną ekosystemów ***usługi ekosystemowe*** można podzielić na wspomagające, regulacyjne, zaopatrzeniowe i kulturowe. Common International Classification of Ecosystem Services (zestandaryzowana międzynarodowa klasyfikacja usług ekosystemowych) zawiera klasyfikację rodzajów usług ***ekosystemowych***.
Ekosystem(y)	Dynamiczne zgrupowanie roślin, zwierząt, mikroorganizmów oraz ich nieożywione środowisko wspólnie tworzące jednostkę funkcjonalną. Typologię ***ekosystemów*** przedstawiono w „IUCN Global Ecosystem Typology 2.0” [Typologia ekosystemów na świecie IUCN 2.0].
Emisja	Bezpośrednie lub pośrednie uwolnienie ***substancji***, wibracji, ciepła lub hałasu z punktowych lub rozproszonych źródeł do powietrza, wody lub ***gleby*** ([9]).
Pracownik	Osoba fizyczna, która pozostaje w stosunku pracy z jednostką zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową.
Użytkownicy końcowi	Osoby fizyczne, które docelowo korzystają lub mają docelowo korzystać z danego produktu lub usługi.
Równość szans	Równy i niedyskryminujący dostęp do szans z zakresu kształcenia, szkolenia, zatrudnienia, rozwoju zawodowego i sprawowania władzy przez poszczególne osoby, bez stawiania ich w niekorzystnej sytuacji ze względu na kryteria takie jak płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, narodowość, religia lub wyznanie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna.
Równe traktowanie	Zasada ***równego traktowania*** jest ogólną zasadą prawa Unii, która zakłada, że porównywalne sytuacje lub strony znajdujące się w porównywalnych sytuacjach są traktowane w ten sam sposób. W kontekście ESRS S1 termin „***równe traktowanie***” odnosi się również do zasady niedyskryminacji, która oznacza brak ***dyskryminacji*** bezpośredniej lub pośredniej z jakiegokolwiek powodu, takiego jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna.
Skutki finansowe	Skutki ***ryzyk*** i ***szans***, które wpływają na sytuację finansową, wyniki finansowe i przepływy pieniężne jednostki w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej.
Istotność finansowa	Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest istotna z perspektywy finansowej, jeśli generuje ***ryzyka*** lub ***szanse***, które wywierają wpływ (lub można słusznie oczekiwać, że wywrą wpływ) na sytuację finansową jednostki, jej wyniki finansowe, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Praca przymusowa	Wszelka praca lub usługi wymagane od jakiejś osoby pod groźbą kary i do których dana osoba nie zgłosiła się dobrowolnie. Termin ten obejmuje wszystkie sytuacje, w których osoby są w jakikolwiek sposób zmuszane do wykonywania pracy i obejmuje zarówno tradycyjne praktyki pracy „zbliżonej do niewolniczej", jak i współczesne formy przymusu, w których dochodzi do wyzysku pracowników, co może obejmować handel ludźmi i współczesne niewolnictwo.
Paliwo kopalne	Nieodnawialne źródła energii bazujące na węglu, takie jak paliwa stałe, gaz ziemny i ropa naftowa.
Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda	Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda stanowi manifestację prawa ***ludów rdzennych*** do samodzielnego określania ich priorytetów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych. Określa ona trzy powiązane ze sobą, zbiorcze prawa ***ludów rdzennych***, a mianowicie: prawo do bycia wysłuchanymi; prawo do uczestnictwa; oraz prawo do ich ziem, terytoriów i zasobów. ***Wcześniejsza, dobrowolna i świadoma zgoda*** odnosi się do ***ludów rdzennych*** i jest uznawana na podstawie prawa międzynarodowego praw człowieka, w szczególności Deklaracji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach ***ludności rdzennej***.
Woda słodka	***Wody gruntowe*** i powierzchniowe o średnim rocznym zasoleniu < 0,5 ‰ (tj. wartość dopuszczalna wymieniona w załączniku II do ramowej dyrektywy wodnej).
Redukcja emisji gazów cieplarnianych	Obniżenie emisji gazów cieplarnianych ***zakresu 1, 2, 3*** lub całkowitej ***emisji gazów cieplarnianych przez jednostkę*** na koniec okresu sprawozdawczego w stosunku do ***emisji*** w roku bazowym. ***Redukcje emisji*** mogą wynikać m.in. z efektywności energetycznej, elektryfikacji, obniżenia emisyjności przez ***dostawców***, obniżenia emisyjności koszyka energii elektrycznej, opracowania zrównoważonych produktów lub zmian w granicach sprawozdawczości lub w działalności (np. outsourcing, zmniejszenie mocy produkcyjnych), pod warunkiem że są one osiągane w ramach własnych operacji i w ramach wszystkich poziomów ***łańcucha wartości*** jednostki. Usuwanie i unikanie ***emisji*** nie jest liczone jako ***redukcja emisji***.
Usuwanie i składowanie gazów cieplarnianych	Usuwanie (antropogeniczne) odnosi się do pochłaniania ***gazów cieplarnianych*** z atmosfery w wyniku celowej działalności człowieka. Działalność ta obejmuje wzmocnienie biologicznych antropogenicznych pochłaniaczy CO_2 oraz stosowanie inżynierii chemicznej w celu osiągnięcia długoterminowego usuwania i składowania. Wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla (CCS) ze źródeł przemysłowych i związanych z energią, które samo w sobie nie usuwa CO_2 z atmosfery, może usunąć CO_2 w atmosferze, jeśli jest połączone z produkcją bioenergii (produkcja bioenergii z wychwytywaniem i składowaniem dwutlenku węgla – BECCS). Usuwanie może się wiązać z niezamierzonym uwolnieniem, które oznacza wszelkie przemieszczenia składowanego ***gazu cieplarnianego*** poza miejsce planowanego składowania, który w wyniku takiego przemieszczenia ponownie trafia do atmosfery. Na przykład, jeśli las, który został wyhodowany w celu usunięcia określonej ilości CO_2, dotknie pożar roślinności, ***emisje*** wychwycone przez drzewa ulegną niezamierzonemu uwolnieniu.
Współczynnik globalnego ocieplenia	Wskaźnik opisujący wpływ wymuszania radiacyjnego (stopień szkodliwości dla atmosfery) jednej jednostki danego ***gazu cieplarnianego*** w stosunku do jednej jednostki CO_2.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Gazy cieplarniane	Gazy wymienione w części 2 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2018/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady ([10]). Obejmują one dwutlenek węgla (CO_2), metan (CH_4), podtlenek azotu (N_2O), heksafluorek siarki (SF_6), trójfluorek azotu (NF_3), wodorofluorowęglowodory (HFC), perfluorowęglowodory (PFC).
Mechanizm rozpatrywania skarg	Wszelkie zrutynizowane, państwowe lub niepaństwowe, sądowe lub pozasądowe procesy, za pomocą których ***zainteresowane strony*** mogą zgłaszać skargi i dochodzić ***zadośćuczynienia***. Przykładami państwowych sądowych i pozasądowych ***mechanizmów rozpatrywania skarg*** są sądy, sądy pracy, krajowe instytucje praw człowieka, krajowe punkty kontaktowe ds. Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, biura rzeczników praw obywatelskich, agencje ochrony konsumentów, organy nadzoru regulacyjnego oraz rządowe biura skarg i zażaleń. Niepaństwowe ***mechanizmy rozpatrywania skarg*** obejmują mechanizmy, którymi dana jednostka zarządza samodzielnie albo wspólnie z ***zainteresowanymi stronami***, takie jak ***mechanizmy rozpatrywania skarg*** na szczeblu operacyjnym i ***rokowania zbiorowe***, w tym mechanizmy ustanowione w drodze ***rokowań zbiorowych***. Obejmują one również mechanizmy zarządzane przez stowarzyszenia branżowe, organizacje międzynarodowe, organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub grupy wielostronne. Organizacja zarządza ***mechanizmami rozpatrywania skarg*** na szczeblu operacyjnym samodzielnie albo we współpracy z innymi stronami i są one bezpośrednio dostępne dla ***zainteresowanych stron*** organizacji. Umożliwiają one wczesne i bezpośrednie zidentyfikowanie skarg i zajęcie się nimi, co zapobiega eskalacji zarówno szkód, jak i skarg. Dostarczają one również ważnych informacji zwrotnych na temat skuteczności procesu należytej staranności przeprowadzanego przez organizację przekazywanych przez osoby, których to bezpośrednio dotyczy. Zgodnie z wytyczną ONZ nr 31 skuteczne ***mechanizmy rozpatrywania skarg*** są odpowiednio umocowane, dostępne, przewidywalne, sprawiedliwe, przejrzyste, zgodne z prawami i stanowią źródło kształcenia ciągłego. Oprócz tych kryteriów skuteczne ***mechanizmy rozpatrywania skarg*** na szczeblu operacyjnym opierają się również na zaangażowaniu i dialogu. Organizacja może mieć większe trudności z oceną skuteczności ***mechanizmów rozpatrywania skarg***, w których uczestniczy, w porównaniu z tymi, które sama ustanowiła.
Wody gruntowe	Wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie saturacji oraz w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem ([11]).
Siedlisko	Miejsce lub rodzaj ***lokalizacji***, gdzie organizm lub populacja występuje w sposób naturalny. Termin używany również jako określenie atrybutów środowiskowych wymaganych przez dany gatunek lub jego niszy ekologicznej.
Rozdrobnienie siedlisk	Ogólny termin opisujący zespół procesów, w wyniku których utrata ***siedlisk*** powoduje podział ciągłych ***siedlisk*** na większą liczbę mniejszych płatów o mniejszej łącznej powierzchni i odizolowanych od siebie matrycą niepodobnych ***siedlisk***. ***Rozdrobnienie siedlisk*** może następować na skutek procesów naturalnych (np. pożary lasów i obszarów trawiastych, powodzie) oraz działalności człowieka (leśnictwo, rolnictwo, urbanizacja).

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Molestowanie	Sytuacja, w której ma miejsce niepożądane zachowanie związane z zakazaną przesłanką dyskryminacji (przykładowo związaną z płcią na podstawie dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([12]) lub religią lub przekonaniami, niepełnosprawnością, wiekiem lub orientacją seksualną na podstawie dyrektywy Rady 2000/78/WE ([13])), którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności osoby, w szczególności przy stwarzaniu atmosfery zastraszenia, wrogości, poniżenia, upokorzenia lub obrazy.
Odpady niebezpieczne	***Odpady*** wykazujące co najmniej jedną spośród właściwości niebezpiecznych wymienionych w załączniku III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE ([14]) w sprawie ***odpadów***.
Sektory o znacznym oddziaływaniu na klimat	Sektory wymienione w sekcjach A–H i L załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ([15]) (zgodnie z definicją w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2022/1288 ([16])).
Wpływy	Wpływ, jaki jednostka ma lub mogłaby mieć na środowisko i ludzi, w tym wpływ na ich prawa człowieka, związany z jej własnymi operacjami i z wszystkimi poziomami ***łańcucha wartości***, w tym za pośrednictwem jej produktów i usług, a także za pośrednictwem jej ***relacji biznesowych***. ***Wpływy*** mogą być faktyczne lub potencjalne, negatywne lub pozytywne, a także być zamierzone lub niezamierzone oraz odwracalne lub nieodwracalne. Mogą one rozciągać się w krótko-, średnio- lub długoterminowej perspektywie czasowej. ***Wpływy*** oznaczają wkład jednostki – negatywny lub pozytywny – w zrównoważony rozwój.
Czynniki wpływu	Wszystkie czynniki powodujące zmiany w naturze, zasobach antropogenicznych, wkładzie natury na rzecz człowieka i dobrej jakości życia. Bezpośrednie czynniki powodujące zmianę mogą być zarówno naturalne, jak i antropogeniczne. Mają bezpośredni ***wpływ*** fizyczny (mechaniczny, chemiczny, hałas, światło itp.) i behawioralny na naturę. Należą do nich m.in. zmiana klimatu, ***zanieczyszczenie***, różnego rodzaju zmiany sposobu użytkowania gruntów, inwazyjne gatunki obce i choroby odzwierzęce oraz eksploatacja. Pośrednie ***czynniki wpływu*** działają w sposób rozproszony, zmieniając bezpośrednie czynniki, a także inne czynniki pośrednie, i wywierając na nie wpływ (poprzez oddziaływanie na ich poziom, kierunek lub natężenie). Interakcje między pośrednimi i bezpośrednimi czynnikami kształtują poszczególne łańcuchy zależności, przypisywania i ***wpływu***, które mogą się różnić w zależności od rodzaju, intensywności, czasu trwania i odległości interakcji. Relacje te mogą również prowadzić do różnego rodzaju efektów zewnętrznych. Do globalnych pośrednich czynników wpływu należą czynniki ekonomiczne, demograficzne, dotyczące ładu korporacyjnego, technologiczne i kulturowe. Wśród pośrednich czynników wpływu szczególną uwagę zwraca się na rolę instytucji (zarówno formalną, jak i nieformalną) oraz ***wpływy*** struktur produkcji, podaży i konsumpcji na naturę, wkład natury na rzecz człowieka i dobrą jakość życia.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Istotność wpływu	Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest istotna z perspektywy wpływu, o ile odnosi się do istotnych, rzeczywistych lub potencjalnych, pozytywnych lub negatywnych ***wpływów*** jednostki na ludzi lub środowisko w krótko-, średnio- i długoterminowej perspektywie czasowej. Istotna kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem z perspektywy wpływu obejmuje ***wpływy*** związane z własnymi operacjami jednostki i jej ***łańcuchem wartości***, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także za pośrednictwem jej ***relacji biznesowych***.
Incydent	Postępowanie lub skarga zarejestrowane w jednostce lub we właściwych organach w drodze formalnej procedury lub przypadek niezgodności zidentyfikowany przez jednostkę w drodze ustanowionych procedur. Ustanowione procedury identyfikacji przypadków niezgodności mogą obejmować audyty systemu zarządzania, formalne programy monitorowania lub ***mechanizmy rozpatrywania skarg***.
Spalanie	Spalanie oznacza kontrolowane spalanie ***odpadów*** w wysokiej temperaturze z odzyskiem energii lub bez jej odzysku.
Niezależny członek organu	Członkowie organów, którzy wydają niezależne opinie w sposób wolny od jakichkolwiek wpływów zewnętrznych lub konfliktów interesów. Niezależność zasadniczo oznacza wydawanie obiektywnej, nieskrępowanej opinii. Wykorzystywana jako sposób oceny oznak niezależności lub w celu zakwalifikowania niewykonawczego członka ***organów administrujących, zarządzających i nadzorczych*** lub ich komitetów jako niezależnych, oznacza brak interesu, stanowiska, powiązań lub relacji, które – oceniane z perspektywy racjonalnej i poinformowanej osoby trzeciej – mogą wywierać niepożądany wpływ lub stanowić przyczynę stronniczości przy podejmowaniu decyzji.
Ludy rdzenne	Nie ma jednej definicji ***ludów rdzennych*** uzgodnionej na szczeblu międzynarodowym. W praktyce agencje międzynarodowe są zgodne co do tego, jakie grupy można uznać za ***ludy rdzenne*** i które z nich jako takie należy objąć szczególną ochroną. Ważnym kryterium definiowania ***ludów rdzennych*** jest ich związek z tradycyjnym obszarem, zgodnie z definicją zawartą w art. 1 konwencji MOP nr 169, który stanowi, że konwencja ma zastosowanie do: „a) ludów plemiennych w niezależnych państwach, których warunki społeczne, kulturowe i ekonomiczne odróżniają je od innych grup społeczności krajowej i których status regulują w pełni lub częściowo ich własne zwyczaje lub tradycje lub specjalne prawa lub regulacje; b) ludów w niezależnych państwach, które uznawane są za autochtoniczne z uwagi na fakt, że pochodzą od ludów, które zamieszkiwały państwo lub obszar geograficzny, do którego zalicza się dane państwo, w okresie podboju lub kolonizacji lub wyznaczania obecnych granic państwowych, oraz które niezależnie od ich statusu prawnego zachowują niektóre lub wszystkie specyficzne dla nich instytucje społeczne, gospodarcze, kulturalne i polityczne”. Art. 1 ust. 2 konwencji MOP nr 169 stanowi również, że: „[s] amoidentyfikację jako ludność rdzenną lub plemienną uznaje się za podstawowe kryterium określania grup, do których mają zastosowanie postanowienia niniejszej konwencji”.
Pośrednie emisje gazów cieplarnianych	***Emisje gazów cieplarnianych*** są konsekwencją działalności prowadzonej przez podmiot, ale występują u źródeł, które stanowią własność innego podmiotu lub są przez niego zarządzane. ***Emisje pośrednie*** to ***emisje gazów cieplarnianych zakresu 2*** i ***emisje gazów cieplarnianych zakresu 3*** łącznie.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Instalacja	Stacjonarna jednostka techniczna, w której prowadzona jest co najmniej jedna działalność, która mogłaby mieć wpływ na ***emisje*** i ***zanieczyszczenie***.
Wewnętrzna cena emisji dwutlenku węgla	Cena stosowana przez jednostkę do przeprowadzenia oceny finansowych skutków zmian we wzorcach inwestycyjnych, produkcyjnych i konsumpcyjnych, a także potencjalnego postępu technologicznego i przyszłych kosztów redukcji ***emisji***.
System ustalania wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla	Ustalenie organizacyjne, które umożliwia jednostce stosowanie cen emisji dwutlenku węgla przy podejmowaniu decyzji strategicznych i operacyjnych. Istnieją dwa rodzaje ***wewnętrznych cen emisji dwutlenku węgla*** powszechnie stosowane przez jednostki. Pierwszym rodzajem jest cena kalkulacyjna, czyli teoretyczny koszt lub wartość nominalna, których jednostka nie pobiera, ale którą można wykorzystać w ocenie skutków ekonomicznych lub kompromisów w przypadku takich kwestii jak ***wpływ*** ryzyka, nowe inwestycje, wartość bieżąca projektów netto oraz koszty i korzyści różnych inicjatyw. Drugi rodzaj to podatek wewnętrzny lub opłata wewnętrzna, czyli cena emisji dwutlenku węgla naliczana w odniesieniu do działalności gospodarczej, linii produktów lub innej jednostki gospodarczej na podstawie jej ***emisji gazów cieplarnianych*** (te wewnętrzne podatki lub opłaty są podobne do cen transferowych wewnątrz przedsiębiorstwa).
Gatunki inwazyjne lub obce	Gatunki, których wprowadzenie do środowiska lub rozprzestrzenienie się poza obszar występowania w wyniku działań człowieka zagraża ***różnorodności biologicznej***, bezpieczeństwu żywnościowemu oraz zdrowiu i dobrostanowi ludzi. Termin „obcy” odnosi się do gatunku, który wprowadzono do środowiska poza obszarem jego występowania („egzotyczny” i „nierodzimy” są synonimami terminu „obcy”). „Inwazyjny” oznacza „mający tendencję do rozszerzania się na ***ekosystemy***, do których został wprowadzony, i modyfikowania ich”. Gatunek może zatem być obcy, ale nie inwazyjny, albo, w przypadku gatunku rodzimego dla danego regionu, może zwiększyć swoją liczebność i stać się inwazyjny, nie będąc faktycznie gatunkiem obcym.
Obszar o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności	***Lokalizacje*** znacząco przyczyniające się do utrzymania światowej ***bioróżnorodności*** w ekosystemach lądowych, ***słodkowodnych*** i ***morskich***. ***Lokalizacje*** kwalifikują się jako światowe ***obszary o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności***, jeśli spełniają co najmniej jedno z 11 kryteriów, zgrupowanych w pięciu kategoriach: ***bioróżnorodność*** zagrożona; ***bioróżnorodność*** ograniczona geograficznie; ***integralność ekologiczna***; procesy biologiczne; oraz niezastępowalność. Światową bazą danych ***obszarów o zasadniczym znaczeniu dla bioróżnorodności*** zarządza BirdLife International w imieniu ***KBA*** Partnership.
Degradacja gruntów	Wiele procesów, które powodują spadek lub utratę ***bioróżnorodności***, funkcji ***ekosystemów*** lub korzyści, jakie dają one ludziom, i obejmuje ***degradację*** wszystkich ***ekosystemów*** lądowych.
Składowisko odpadów	***Lokalizacja*** przeznaczona do składowania ***odpadów*** na ziemi lub w ziemi ([17]).
System gruntów (zmiana systemu gruntów)	Element lądowy systemu ziemskiego, obejmujący wszystkie procesy i działania związane z użytkowaniem gruntów przez człowieka. Obejmują one nakłady i rozwiązania społeczno-gospodarcze, technologiczne i organizacyjne, a także korzyści uzyskane z gruntów oraz niezamierzone społeczne i ekologiczne skutki działań społecznych. Pojęcie ***systemów gruntów*** łączy użytkowanie gruntów (działania, rozwiązania i nakłady związane z użytkowaniem gruntów) z pokryciem terenu (zespołem fizycznych cech gruntów dostrzegalnych w drodze obserwacji Ziemi).

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Sposób użytkowania gruntów (zmiana sposobu użytkowania gruntów)	Wykorzystanie przez człowieka określonego obszaru w określonym celu (np. do celów mieszkalnych; rolnictwa; rekreacji; przemysłu itp.). Pokrycie terenu wpływa na sposób użytkowania gruntów, lecz nie są to pojęcia równoznaczne. ***Zmiana sposobu użytkowania gruntów*** odnosi się do zmiany dotyczącej sposobu użytkowania gruntów lub gospodarowania nimi przez człowieka, co może doprowadzić do zmiany w zakresie pokrycia terenu.
Prawowici przedstawiciele	Osoby uznane za prawowite na podstawie prawa lub praktyki, takie jak wybrani przedstawiciele związków zawodowych w przypadku pracowników lub inni podobnie swobodnie wybrani przedstawiciele ***zainteresowanych stron***, na które jednostka wywiera wpływ.
Oddziaływanie	Zdolność jednostki do wywoływania zmiany niewłaściwych praktyk innej strony, które mają związek z negatywnym wpływem związanym ze zrównoważonym rozwojem.
Działalność lobbingowa	Działania prowadzone z zamiarem wywarcia wpływu na formułowanie lub wdrażanie polityki lub ustawodawstwa lub na procesy decyzyjne rządów, instytucji rządowych, organów regulacyjnych, instytucji, organów, urzędów i agencji Unii Europejskiej lub podmiotów ustanawiających standardy. Działania takie obejmują (niewyczerpujący wykaz): i. organizację spotkań, konferencji i wydarzeń lub udział w nich; ii. wkład w konsultacje publiczne, wysłuchania lub inne podobne inicjatywy/udział w nich; iii. organizowanie kampanii informacyjnych, platform, sieci i inicjatyw oddolnych; iv. przygotowywanie/zlecanie przygotowania dokumentów politycznych i stanowisk, sondaży, badań, listów otwartych, prac badawczych zgodnie z działaniami objętymi zasadami dotyczącymi rejestru służącego przejrzystości.
Zablokowane emisje gazów cieplarnianych	Szacunki przyszłych ***emisji gazów cieplarnianych***, które prawdopodobnie zostaną spowodowane przez kluczowe aktywa lub produkty jednostki sprzedane w okresie ich eksploatacji.
Długa żywotność	Zaprojektowanie wyrobu, mając na uwadze konserwację i ***trwałość***, w sposób zachęcający do dłuższego użytkowania niż wynika to z praktyki standardu branżowego oraz na skalę i w sposób nienaruszający przetwarzania wyrobu w obiegu zamkniętym po upływie jego okresu funkcjonalności.
Zasoby morskie	Zasoby biologiczne i niebiologiczne występujące w morzach i oceanach. Przykłady obejmują między innymi kopaliny głębokomorskie, żwiry i żywność pochodzenia morskiego.
Istotne szanse	***Szanse związane ze zrównoważonym rozwojem*** mające pozytywne ***skutki finansowe***, które wywierają istotny wpływ (lub można słusznie oczekiwać, że wywrą wpływ) na przepływy pieniężne jednostki, jej dostęp do finansowania lub koszt kapitału w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej.
Istotne ryzyka	***Ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem*** mające negatywne ***skutki finansowe***, które wywierają istotny wpływ (lub można słusznie oczekiwać, że wywrą wpływ) na przepływy pieniężne jednostki, jej dostęp do finansowania lub koszt kapitału w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Istotność	Kwestia związana ze zrównoważonym rozwojem jest istotna, jeśli odpowiada definicji ***istotności wpływu***, ***istotności finansowej*** lub obu.
Mierniki	Wskaźniki jakościowe i ilościowe wykorzystywane przez jednostkę na potrzeby pomiaru i sprawozdawczości w zakresie skuteczności realizacji jej polityk związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz osiągania ***celów*** na przestrzeni czasu. ***Mierniki*** zapewniają również informacje na potrzeby pomiaru wyników jednostki w odniesieniu do osób, na które jednostka wywiera wpływ, środowiska oraz jednostki.
Mikrodrobiny plastiku	Małe kawałki tworzyw sztucznych, zwykle mniejsze niż 5 mm. W środowisku, w tym w morzu, oraz w żywności i wodzie pitnej znajduje się coraz więcej ***mikrodrobin plastiku***. Po przedostaniu się do środowiska ***mikrodrobiny plastiku*** nie ulegają biodegradacji i mają tendencję do gromadzenia się – chyba że są specjalnie zaprojektowane w taki sposób, aby ulegały biodegradacji w otwartym środowisku. Biodegradowalność jest złożonym zjawiskiem, zwłaszcza w środowisku morskim. Istnieją coraz większe obawy dotyczące obecności ***mikrodrobin plastiku*** w różnych elementach środowiska (takich jak woda), ich wpływu na środowisko i potencjalnie na zdrowie ludzi.
Minimalny wymóg dotyczący ujawniania informacji	W ***minimalnym wymogu dotyczącym ujawniania informacji*** określa się wymaganą treść informacji, które jednostka uwzględnia przy zgłaszaniu polityk, ***działań***, ***mierników*** lub ***celów***, zgodnie z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji przewidzianymi w ESRS albo odniesieniu do poszczególnych podmiotów.
Zasoby naturalne	Bogactwa naturalne (***surowce***) występujące w przyrodzie, które mogą być wykorzystywane do celów produkcji lub konsumpcji gospodarczej.
Rozwiązania oparte na zasobach przyrody	***Działania*** w celu ochrony, zachowania i przywrócenia naturalnych lub zmodyfikowanych ekosystemów lądowych, ***słodkowodnych***, przybrzeżnych i morskich oraz zarządzania nimi i użytkowania ich w sposób zrównoważony, służące rozwiązywaniu problemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych w skuteczny i elastyczny sposób przy jednoczesnym zapewnieniu dobrostanu człowieka i z korzyścią dla ***usług ekosystemowych***, odporności ***bioróżnorodności***.
Cel w zakresie neutralności emisyjnej	Ustanowienie ***celu w zakresie neutralności emisyjnej*** na poziomie jednostki dostosowanego do realizacji społecznych celów klimatycznych oznacza: i. osiągnięcie skali redukcji ***emisji w łańcuchu wartości*** zgodnej z poziomem redukcji w momencie osiągnięcia globalnej neutralności w ramach scenariuszy emisji zakładających ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C oraz ii. neutralizację wpływu wszelkich pozostałych ***emisji*** (po około 90–95 % ***redukcji emisji gazów cieplarnianych*** z możliwością uzasadnionych różnic sektorowych zgodnie z uznanym scenariuszem sektorowym) w drodze trwałego usunięcia równoważnej ilości CO_2.
Osoby niebędące pracownikami	Do ***osób niebędących pracownikami*** stanowiących ***własne zasoby pracownicze*** jednostki należą zarówno indywidualni wykonawcy świadczący pracę na rzecz jednostki („osoby samozatrudnione”), jak i osoby zapewnione przez jednostki prowadzące głównie „działalność związaną z zatrudnieniem” (kod NACE N78).
Energia nieodnawialna	Energia, której nie można określić jako pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Kontrola operacyjna	Kontrola operacyjna (nad podmiotem, ***lokalizacją***, operacją lub składnikiem aktywów) to sytuacja, w której jednostka ma możliwość kierowania działaniami operacyjnymi i relacjami podmiotu, ***lokalizacji***, operacji lub składnika aktywów.
Szanse	***Szanse związane ze zrównoważonym rozwojem*** mające pozytywne ***skutki finansowe.***
Godziny nadliczbowe	Liczba godzin faktycznie przepracowanych przez pracownika w wymiarze przekraczającym jego umowny czas pracy.
Własne zasoby pracownicze	***Pracownicy*** pozostający w stosunku pracy z jednostką („***pracownicy***”) oraz ***osoby niebędące pracownikami***, które są indywidualnymi wykonawcami świadczącymi pracę na rzecz jednostki („osoby samozatrudnione”) albo osobami zapewnionymi przez jednostki prowadzące przede wszystkim „działalność związaną z zatrudnieniem” (kod NACE N78).
Substancje zubożające warstwę ozonową	***Substancje*** wymienione w Protokole montrealskim w sprawie ***substancji*** zubożających warstwę ozonową.
Opakowania	Wszystkie wyroby wykonane z dowolnych materiałów, przeznaczone do przechowywania, ochrony, przenoszenia, dostarczania, składowania, transportu oraz prezentacji towarów, od ***surowców*** do produktów przetworzonych, od producenta do użytkownika lub ***konsumenta*** ([18]).
Wynagrodzenie	Zwykła podstawowa lub minimalna ***płaca*** lub uposażenie oraz wszystkie inne korzyści pieniężne lub rzeczowe, otrzymywane przez pracownika bezpośrednio lub pośrednio („składniki uzupełniające lub zmienne”) od swojego pracodawcy z racji swojego zatrudnienia. „Poziom ***wynagrodzenia***” oznacza roczne wynagrodzenie brutto i odpowiadające mu wynagrodzenie godzinowe brutto. „Mediana ***wynagrodzenia***” oznacza wynagrodzenie ***pracownika***, od którego wyższą wartość otrzymuje połowa, a niższą – druga połowa ***pracowników***.
Osoby z niepełnosprawnością	Osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełne i skuteczne uczestnictwo w życiu społecznym, na równych zasadach z innymi osobami.
Ryzyka fizyczne	Wszystkie przedsięwzięcia gospodarcze na świecie zależą od funkcjonowania systemów ziemskich, w tym stabilnego klimatu i ***usług ekosystemowych***, np. dostarczania biomasy (***surowców***). ***Ryzyka fizyczne*** związane z przyrodą są bezpośrednim wynikiem zależności podmiotu od przyrody. ***Ryzyka fizyczne*** powstają, gdy systemy naturalne są zagrożone na skutek wpływu zjawisk klimatycznych (np. ekstremalnych warunków pogodowych, takich jak susza), zdarzeń geologicznych (np. zjawisk sejsmicznych, takich jak trzęsienie ziemi) lub zmian w równowadze ***ekosystemów***, takich jak jakość ***gleby*** lub ekologia morska, które wpływają na ***usługi ekosystemowe***, od których zależą podmioty. Ryzyka te mogą mieć charakter nagły i/lub długotrwały. ***Ryzyka fizyczne*** związane z przyrodą powstają w wyniku zmian warunków biotycznych (dotyczących przyrody ożywionej) i abiotycznych (dotyczących przyrody nieożywionej), które podtrzymują zdrowe, funkcjonujące ***ekosystemy***. ***Ryzyka fizyczne*** są zazwyczaj specyficzne dla danego terenu. ***Ryzyka fizyczne*** związane z przyrodą są często powiązane z ***ryzykami fizycznymi związanymi z klimatem***.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Ograniczenia planety	Pojęcie to pozwala oszacować bezpieczną przestrzeń operacyjną na potrzeby człowieka z poszanowaniem funkcjonowania Ziemi. Określa się ilościowo poziom graniczny dla każdego kluczowego procesu systemu ziemskiego, którego nie należy przekraczać, jeśli chcemy uniknąć niedopuszczalnych światowych zmian środowiskowych.
Polityka	Zestaw lub ramy ogólnych celów i zasad w zakresie zarządzania wykorzystywanych przez jednostkę do podejmowania decyzji. W ramach ***polityki*** wdraża się strategię jednostki lub jej decyzje w zakresie zarządzania dotyczące istotnej kwestii związanej ze zrównoważonym rozwojem. Każda ***polityka*** leży w zakresie odpowiedzialności określonej osoby (określonych osób) i określa się w niej zakres jej stosowania. Ponadto obejmuje co najmniej jeden cel (w stosownych przypadkach związany z wymiernymi ***celami***). ***Politykę*** zatwierdza się i poddaje przeglądowi zgodnie z odpowiednimi zasadami ładu korporacyjnego jednostek. ***Politykę*** wdraża się za pośrednictwem działań lub planów ***działania***.
Czynnik zanieczyszczający	***Substancje***, wibracje, ciepło, hałas, światło lub inne czynniki zanieczyszczające obecne w powietrzu, wodzie lub ***glebie***, które mogą być szkodliwe dla zdrowia ludzi lub środowiska, czego skutkiem mogą być szkody materialne lub obniżenie walorów środowiskowych i utrudnienie korzystania ze środowiska w inny sposób zgodny z prawem lub ingerencja w te walory i sposoby korzystania ze środowiska ([19]).
Zanieczyszczenie	Bezpośrednie lub pośrednie wprowadzenie – w wyniku działalności człowieka – ***czynników zanieczyszczających*** do powietrza, wody lub ***gleby***, które może zagrażać zdrowiu ludzi lub środowisku, spowodować szkody materialne, albo obniżenie walorów środowiskowych lub kolizję z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska ([20]).
Zanieczyszczenie gleby	Wprowadzenie do ***gleby*** – niezależnie od tego, czy to wprowadzenie odbywa się w ***zakładzie produkcyjnym*** jednostki, czy poza nim lub przez korzystanie z produktów lub usług jednostki – w wyniku działania człowieka – ***substancji***, wibracji, ciepła lub hałasu, które mogą być szkodliwe dla zdrowia ludzi lub środowiska, skutkować szkodami materialnymi lub utrudniać korzystanie ze środowiska w inny sposób zgodny z prawem lub ingerować w te walory i sposoby korzystania ze środowiska ([21]) ***Zanieczyszczenia gleby*** obejmują ***zanieczyszczenia nieorganiczne***, trwałe ***zanieczyszczenia*** organiczne (TZO), pestycydy, związki azotu i fosforu itp.
Obszar chroniony	Wyraźnie określona przestrzeń geograficzna, uznana, wyznaczona i zarządzana za pomocą środków prawnych lub innych skutecznych środków w celu osiągnięcia ochrony przyrody w perspektywie długoterminowej, wraz z powiązanymi ***usługami ekosystemowymi*** i wartościami kulturowymi.
Zakupione lub pozyskane energia elektryczna, ciepło, para wodna lub chłodzenie	Sytuacja, w której jednostka otrzymała energię od strony trzeciej. Termin „pozyskana” odzwierciedla okoliczności, w których przedsiębiorstwo nie może bezpośrednio kupować energii elektrycznej (np. najemca budynku), ale energia jest doprowadzana do zakładu jednostki w celu jej wykorzystania.
Surowiec	Pierwotny lub wtórny materiał wykorzystywany do wytwarzania produktu.
Uznany standard jakości jednostek emisji dwutlenku węgla	Normy jakości ***jednostek emisji dwutlenku węgla***, które są możliwe do zweryfikowania przez niezależne strony trzecie, umożliwiają publiczne udostępnienie wymogów i sprawozdań z projektów oraz zapewniają co najmniej dodatkowość, trwałość, unikanie podwójnego liczenia i określają zasady obliczania, monitorowania i weryfikacji ***emisji gazów cieplarnianych*** i ich usuwania w ramach projektu.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Zarejestrowany wypadek przy pracy lub zły stan zdrowia związany z pracą	Wypadek przy pracy lub zły stan zdrowia związany z pracą, który powoduje którekolwiek z następujących zdarzeń: i. śmierć, nieobecność w pracy, ograniczenie pracy lub przeniesienie na inne stanowisko pracy, konieczność poddania się leczeniu wykraczającemu poza pierwszą pomoc, utratę przytomności lub ii. znaczący uraz lub poważne problemy zdrowotne zdiagnozowane przez lekarza lub innego licencjonowanego pracownika służby zdrowia, nawet jeśli nie powodują one śmierci, nieobecności w pracy, ograniczenia pracy lub przeniesienia na inne stanowisko pracy, konieczności poddania się leczeniu wykraczającemu poza pierwszą pomoc lub utraty przytomności.
Odzysk	Jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby ***odpady*** służyły użytecznemu zastosowaniu, poprzez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym wypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego ***odpady*** są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub w szerszej gospodarce ([22]).
Recykling	Jakikolwiek proces odzysku, w ramach którego materiały ***odpadowe*** są ponownie przetwarzane w wyroby, materiały lub ***substancje*** wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach. Obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego, ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do celów wypełniania wyrobisk.
Regeneracja zasobów	Promowanie zdolności systemów naturalnych do samoodnowy w celu reaktywowania procesów ekologicznych zniszczonych lub nadmiernie eksploatowanych w wyniku działalności człowieka.
Środek naprawczy/naprawa skutków	Przeciwdziałanie lub zaradzenie negatywnemu wpływowi. Przykłady: przeprosiny, rekompensata finansowa lub niefinansowa, zapobieganie szkodom poprzez nakazy sądowe lub gwarancje niepowtórzenia, sankcje (karne lub administracyjne, takie jak grzywny), restytucja, odtwarzanie, rehabilitacja.
Energia odnawialna	Energia z odnawialnych źródeł niekopalnych, a mianowicie energia wiatru, energia promieniowania słonecznego (energia słoneczna termiczna i energia fotowoltaiczna) oraz energia geotermalna, energia otoczenia, energia pływów, fal i inna energia oceanów, hydroenergia, biomasa oraz gaz pochodzący ***ze składowisk odpadów***, z oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz) ([23]).
Materiały odnawialne	Materiały pochodzące z zasobów, które są szybko uzupełniane w ramach cykli ekologicznych lub procesów rolniczych w taki sposób, aby usługi zapewniane przez te i inne powiązane zasoby nie były zagrożone i pozostały dostępne dla kolejnego pokolenia.
Zasoby wprowadzane	Zasób, który wchodzi do infrastruktury jednostki.
Zasoby odprowadzane	Zasób, który opuszcza infrastrukturę jednostki.
Optymalizacja wykorzystania zasobów	Projektowanie, produkcja i dystrybucja materiałów i produktów, mając na celu utrzymanie ich w użyciu z zachowaniem ich najwyższej wartości. Ekoprojektowanie i projektowanie zapewniające ***długą żywotność***, naprawy, ***ponowne użycie***, zmianę przeznaczenia, demontaż, regenerację produktów to przykłady narzędzi, które służą optymalizacji wykorzystania zasobów.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Ponowne użycie	Jakikolwiek proces, w wyniku którego produkty i składniki niebędące ***odpadami*** są wykorzystywane ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone. Może to obejmować czyszczenie lub drobne poprawki, aby produkt był gotowy do ponownego wykorzystania bez wprowadzenia istotnych zmian.
Dorzecze	Obszar lądu, z którego wszystkie spływy powierzchniowe odprowadzane są przez system strumieni, rzek i, gdzie stosowne, jezior, do morza poprzez pojedyncze ujście cieku, estuarium lub deltę.
Ryzyka	***Ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem*** mające negatywne ***skutki finansowe*** wynikające z kwestii z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej lub ładu korporacyjnego, które mogą wywierać negatywny wpływ na sytuację finansową jednostki, jej wyniki finansowe, przepływy pieniężne, dostęp do finansowania lub koszt kapitału w perspektywie krótko-, średnio- lub długoterminowej.
Scenariusz	Wiarygodny opis tego, w jaki sposób może rozwinąć się przyszłość, oparty na spójnym i wewnętrznie zgodnym zbiorze założeń dotyczących głównych przyczyn (np. tempo zmian technologicznych, ceny) i zależności. Należy zauważyć, że ***scenariusze*** nie są ani przewidywaniami, ani prognozami, ale służą do przedstawienia skutków zmian i ***działań***.
Analiza scenariuszowa	Proces mający na celu identyfikację i ocenę potencjalnego zakresu wyników przyszłych zdarzeń w warunkach niepewności.
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 1	Bezpośrednie ***emisje gazów cieplarnianych*** ze źródeł, które stanowią własność jednostki lub są przez nią zarządzane.
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 2	***Emisje*** pośrednie pochodzące z wytwarzania ***zakupionych lub pozyskanych energii elektrycznej, pary wodnej, ciepła lub chłodzenia*** zużywanych przez jednostkę.
Emisje gazów cieplarnianych zakresu 3	Wszystkie ***pośrednie emisje gazów cieplarnianych*** (nieobjęte ***emisjami gazów cieplarnianych zakresu 2***), które występują w ***łańcuchu wartości*** jednostki składającej sprawozdanie, w tym ***emisje*** zarówno na wcześniejszych, jak i na późniejszych etapach łańcucha. ***Emisje gazów cieplarnianych zakresu 3*** można podzielić na ***kategorie zakresu 3.***
Kategoria zakresu 3	Jeden z 15 rodzajów ***emisji gazów cieplarnianych zakresu 3*** przewidzianych w „***GHG*** Protocol Corporate Standard" [Standard korporacyjny w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] i szczegółowo określonych w „***GHG*** Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard" [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (zakres 3) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych] (zaczerpnięto z „***GHG*** Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard" [Standard rachunkowości i sprawozdawczości przedsiębiorstw w odniesieniu do łańcucha wartości (***zakres 3***) w ramach Protokołu w sprawie emisji gazów cieplarnianych], glosariusz (wersja z 2011 r.)). Jednostki, które zdecydują się na uwzględnianie w sprawozdawczości ***zakresu 3***emisji na podstawie kategorii ***pośrednich emisji gazów cieplarnianych*** określonych w normie ISO 14064-1:2018, mogą również odnieść się do kategorii określonej w klauzuli 5.2.4 (z wyłączeniem ***pośrednich emisji gazów cieplarnianych*** z energii pochodzącej z przywozu) normy ISO 14064-1:2018.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Informacje szczególnie chronione	***Informacje szczególnie chronione*** określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 ([24]) ustanawiającym Europejski Fundusz Obronny.
Lokalizacja	Umiejscowienie jednej lub większej liczby ***instalacji*** fizycznych. Jeżeli istnieje więcej niż jedna fizyczna ***instalacja*** tych samych lub różnych właścicieli lub operatorów, a określona infrastruktura i obiekty są współdzielone, cały obszar, na którym znajduje się fizyczna ***instalacja***, może stanowić ***lokalizację***.
Dialog społeczny	Wszelkiego rodzaju negocjacje, konsultacje lub zwykła wymiana informacji między przedstawicielami rządów, pracodawcami, ich organizacjami i przedstawicielami pracowników lub wśród przedstawicieli rządów, pracodawców, ich ***organizacji i przedstawicieli pracowników*** na temat kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, odnoszących się do polityki gospodarczej i społecznej. Może być prowadzony w formie procesu trójstronnego, z rządem jako oficjalną stroną dialogu, lub jako dwustronne stosunki wyłącznie między ***przedstawicielami pracowników*** i kierownictwem (lub związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców).
Ochrona socjalna	Zestaw środków mających na celu ograniczanie ubóstwa i podatności na zagrożenia oraz zapobieganie im w całym cyklu życia.
Gleba	Wierzchnia warstwa skorupy ziemskiej usytuowana między skałą macierzystą a powierzchnią. ***Gleba*** składa się z cząstek mineralnych, materii organicznej, wody, powietrza i organizmów żywych ([25]).
Degradacja gleb	Zmniejszająca się zdolność ***gleb*** do dostarczania dóbr i usług ***ekosystemowych*** pożądanych przez ***zainteresowane strony***.
Uszczelnianie gleby	Pokrycie ***gleby*** w sposób, który sprawia, że pokryty obszar jest nieprzepuszczalny (np. droga). Ta nieprzepuszczalność może skutkować ***oddziaływaniem*** na środowisko, jak opisano w rozporządzeniu Komisji (UE) 2018/2026 ([26]).
Określone obciążenia	Stosunek masy wyemitowanych ***czynników zanieczyszczających*** do masy wytworzonego produktu. **Określone obciążenia** umożliwiają porównanie efektywności środowiskowej **instalacji**, niezależnie od właściwych im różnych wielkości produkcji, a mieszanie lub rozcieńczanie nie ma wpływu na wartości tych obciążeń ([27]).

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Zaangażowanie zainteresowanych stron	Stały proces interakcji i dialogu między jednostką a ***zainteresowanymi stronami*** tej jednostki, umożliwiający jednostce wysłuchanie, zrozumienie i zareagowanie na kwestie i wątpliwości zgłaszane przez te strony.
Zainteresowane strony	Strony, które mogą mieć wpływ na jednostkę lub na które jednostka może wpływać. ***Zainteresowane strony*** dzielą się na dwie główne grupy: i. ***zainteresowane strony***, na które jednostka wywiera wpływ: osoby lub grupy, na których interesy wpływają lub mogą wpływać – pozytywnie lub negatywnie – działania jednostki oraz jej bezpośrednie i pośrednie ***relacje biznesowe*** w całym jej ***łańcuchu wartości*** oraz ii. ***użytkownicy oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju***: pierwotni ***użytkownicy*** sprawozdawczości finansowej do celów ogólnych (istniejący i potencjalni inwestorzy, kredytodawcy i inni wierzyciele, w tym podmioty zarządzające aktywami, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń), a także inni ***użytkownicy***, w tym partnerzy biznesowi jednostki, związki zawodowe i partnerzy społeczni, społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe, rządy, analitycy i naukowcy. Niektóre, ale nie wszystkie ***zainteresowane strony*** mogą należeć do obu grup.
Substancje	Każdy pierwiastek chemiczny i jego związki, z wyjątkiem następujących ***substancji***: i. ***substancji*** radioaktywnych określonych w art. 1 dyrektywy Rady 96/29/Euratom ([28]) ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego; ii. mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie określonych w art. 2 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/41/WE ([29]) w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie; iii. organizmów zmodyfikowanych genetycznie określonych w art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE ([30]) w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie ([31]).

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Substancje potencjalnie niebezpieczne	***Substancja***, która: i. spełnia kryteria ustanowione w art. 57 i została zidentyfikowana zgodnie z art. 59 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ([32]); ii. jest sklasyfikowana w części 3 załącznika VI do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 ([33]) w jednej z następujących klas lub kategorii zagrożenia: — rakotwórczość kategorii 1 i 2; — działanie mutagenne na komórki rozrodcze kategorii 1 i 2; — działanie szkodliwe na rozrodczość kategorii 1 i 2; — zaburzanie funkcjonowania układu hormonalnego w odniesieniu do zdrowia ludzi; — zaburzanie funkcjonowania układu hormonalnego w odniesieniu do środowiska; — właściwości substancji trwałych, mobilnych i toksycznych lub bardzo trwałych, bardzo mobilnych; — właściwości substancji trwałych, wykazujących zdolność do bioakumulacji i toksycznych lub bardzo trwałych i wykazujących bardzo dużą zdolność do bioakumulacji; — działanie uczulające na drogi oddechowe kategorii 1; — działanie uczulające na skórę kategorii 1; — długotrwałe zagrożenie dla środowiska wodnego kategorii 1–4; — zagrożenie dla warstwy ozonowej; — działanie toksyczne na narządy docelowe, powtarzane narażenie kategorii 1 i 2; — działanie toksyczne na narządy docelowe, jednorazowe narażenie kategorii 1 i 2; lub iii. negatywnie wpływa na ponowne użycie i recykling materiałów w produkcie, w którym jest ona obecna, zgodnie z odpowiednimi unijnymi wymogami dotyczącymi ekoprojektu.
Substancje wzbudzające szczególnie duże obawy (SVHC)	***Substancje***, które spełniają kryteria określone w art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) i zostały zidentyfikowane zgodnie z art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia.
Dostawca	Podmiot znajdujący się na wyższym szczeblu w stosunku do organizacji (tj. w ***łańcuchu dostaw*** organizacji), dostarczający produkt lub usługę wykorzystywane przy opracowywaniu własnych produktów lub usług organizacji. ***Dostawca*** może mieć bezpośrednie relacje biznesowe z organizacją (często jest wtedy określany jako ***dostawca*** pierwszego stopnia) lub pośrednie relacje biznesowe.
Łańcuch dostaw	Pełny zakres działań lub procesów prowadzonych przez podmioty znajdujące się na wyższym szczeblu w stosunku do jednostki, które dostarczają produkty lub świadczą usługi wykorzystywane do rozwoju i produkcji własnych produktów lub usług tej jednostki. Obejmuje to podmioty znajdujące się na wyższym szczeblu, z którymi jednostka utrzymuje bezpośrednie stosunki (często określane jako ***dostawca*** pierwszego stopnia), oraz podmioty, z którymi jednostka utrzymuje pośrednie relacje biznesowe.
Wody powierzchniowe	Wody śródlądowe, z wyjątkiem ***wód gruntowych***; wody przejściowe i wody przybrzeżne, z wyjątkiem sytuacji, kiedy z uwagi na stan chemiczny zaliczyć można do nich również wody terytorialne ([34]).

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem	Czynniki środowiskowe, czynniki społeczne i z zakresu praw człowieka oraz czynniki związane z ładem korporacyjnym, w tym czynniki zrównoważonego rozwoju zgodnie z definicją w art. 2 pkt 24 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 ([35]).
Oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju	Specjalna sekcja sprawozdania z działalności jednostki, w której przedstawia się informacje dotyczące ***kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem*** przygotowane zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ([36]) i ESRS.
Szanse związane ze zrównoważonym rozwojem	Niepewne zdarzenia lub warunki środowiskowe, społeczne lub związane z ładem korporacyjnym, które – w przypadku ich zaistnienia – mogłyby wywrzeć potencjalnie istotny pozytywny wpływ na ***model biznesowy jednostki*** lub jej strategię oraz zdolność do realizacji przyjętych przez nią założeń i ***celów*** oraz tworzenia wartości; szanse te mogą tym samym wpływać na decyzje jednostki i jej partnerów, z którymi łączą ją relacje biznesowe, w ***kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem***. Podobnie jak wszystkie inne ***szanse***, ***szanse związane ze zrównoważonym rozwojem*** mierzy się jako połączenie skali wpływu z prawdopodobieństwem jego wystąpienia.
Ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem	Niepewne zdarzenia lub warunki środowiskowe, społeczne lub związane z ładem korporacyjnym, które – w przypadku ich zaistnienia – mogłyby wywrzeć potencjalnie istotny negatywny wpływ na ***model biznesowy jednostki*** lub jej strategię oraz zdolność do realizacji przyjętych przez nią założeń i ***celów*** oraz tworzenia wartości; ryzyka te mogą tym samym wpływać na decyzje jednostki i jej relacje biznesowe, w ***kwestiach związanych ze zrównoważonym rozwojem***. Podobnie jak wszelkie ***inne ryzyka***, ***ryzyka związane ze zrównoważonym rozwojem*** stanowią połączenie skali wpływu z prawdopodobieństwem jego wystąpienia.
Wpływy związane ze zrównoważonym rozwojem	Wpływ, jaki jednostka ma lub mogłaby mieć na środowisko i ludzi, uwzględniając wpływ na prawa człowieka, w rezultacie prowadzonej przez nią działalności lub utrzymywanych przez nią ***relacji biznesowych***. ***Wpływy*** mogą być faktyczne lub potencjalne, negatywne lub pozytywne, rozciągać się w krótko-, średnio- lub długoterminowej perspektywie czasowej, a także być zamierzone lub niezamierzone oraz odwracalne lub nieodwracalne. ***Wpływy*** oznaczają wkład jednostki – negatywny lub pozytywny – w zrównoważony rozwój.
Ryzyka systemowe	***Ryzyka*** wynikające z awarii całego systemu, a nie jego poszczególnych części. Charakteryzuje się punktami krytycznymi o niskim poziomie, które sumują się i pośrednio powodują duże awarie obejmujące kaskadowe interakcje ryzyka fizycznego i ***ryzyka przejścia*** (efekt domina), ponieważ utrata jednego elementu uruchamia łańcuch innych, a systemy nie są w stanie odzyskać równowagi po wstrząsie. Przykładem może być utrata gatunku kluczowego, takiego jak wydry morskie, które odgrywają kluczową rolę w strukturze ***biocenozy***. Gdy na początku XX w. na skutek polowania niemal doprowadzono do wyginięcia wydry morskiej, ***ekosystemy*** przybrzeżne przekształciły się i produkcja biomasy uległa znacznemu ograniczeniu.
Cele	Wymierne, ukierunkowane na wynik i określone w czasie cele, które jednostka zamierza osiągnąć w odniesieniu do istotnych ***wpływów***, ***ryzyk*** lub ***szans***. Cele te mogą być ustalane dobrowolnie przez jednostkę lub wynikać z wymogów prawnych nałożonych na jednostkę.
Gatunki zagrożone	Gatunki zagrożone, w tym fauny i flory, wymienione w Europejskiej czerwonej księdze lub czerwonej księdze IUCN, o których mowa w sekcji 7 załącznika II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2139.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Szkolenia	Inicjatywy wdrożone przez jednostkę, które mają na celu utrzymanie poziomu umiejętności lub poprawę umiejętności i wiedzy jej ***własnych zasobów pracowniczych***. Mogą one obejmować różne metody, takie jak szkolenie na miejscu i szkolenie internetowe.
Plan przejścia	Szczególny rodzaj planu działania, który jednostka przyjmuje w związku z decyzją strategiczną i który odnosi się do: i. celu polityki publicznej; lub ii. planu działania dotyczącego poszczególnych podmiotów, obejmującego uporządkowany zestaw ***celów*** i ***działań***, związanego z kluczową decyzją strategiczną, istotną zmianą ***modelu biznesowego*** lub szczególnie ważnymi ***działaniami*** i przydzielonymi zasobami.
Plan przejścia dotyczący łagodzenia zmiany klimatu	Aspekt ogólnej strategii jednostki, w ramach którego określa się ***cele***, ***działania*** i zasoby jednostki na potrzeby przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, w tym ***działania*** takie jak redukcja ***emisji gazów cieplarnianych*** w kierunku osiągnięcia celu polegającego na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C i osiągnięcia neutralności klimatycznej.
Ryzyka przejścia	***Ryzyka*** wynikające z niedostosowania strategii i zarządzania organizacji lub inwestora do zmieniającego się krajobrazu regulacyjnego, politycznego lub społecznego, w którym prowadzi działalność. Zmiany mające na celu powstrzymanie lub odwrócenie szkód w przyrodzie, takie jak środki rządowe, przełomowe technologie, zmiany rynkowe, spory sądowe i zmieniające się preferencje ***konsumentów*** mogą powodować lub zmieniać ***ryzyka przejścia***.
Użytkownicy	***Użytkownicy oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju*** to pierwotni użytkownicy sprawozdawczości finansowej do celów ogólnych (istniejący i potencjalni inwestorzy, kredytodawcy i inni wierzyciele, w tym podmioty zarządzające aktywami, instytucje kredytowe, zakłady ubezpieczeń), a także inni ***użytkownicy***, w tym partnerzy biznesowi jednostki, związki zawodowe i partnerzy społeczni, społeczeństwo obywatelskie i organizacje pozarządowe, rządy, analitycy i naukowcy.
Łańcuch wartości	Pełen zakres działań, zasobów i relacji związanych z ***modelem biznesowym*** jednostki oraz środowiskiem zewnętrznym, w którym jednostka prowadzi działalność. ***Łańcuch wartości*** obejmuje działania, zasoby i relacje, z których jednostka korzysta i na których się opiera, tworząc swoje produkty lub usługi od koncepcji do realizacji, konsumpcji i wycofania z eksploatacji. Odpowiednie działania, zasoby i relacje obejmują: i. działania, zasoby i relacje w ramach własnych operacji jednostki, takie jak zasoby ludzkie; ii. działania, zasoby i relacje w sieciach dostaw, marketingu i dystrybucji, takie jak zaopatrzenie w materiały i usługi oraz sprzedaż oraz dostawa produktów i realizacja usług; oraz iii. otoczenie finansowe, geograficzne, geopolityczne i regulacyjne, w którym jednostka prowadzi działalność. ***Łańcuch wartości*** obejmuje ***podmioty*** na wyższym i niższym szczeblu łańcucha wartości w stosunku do jednostki. ***Podmioty*** znajdujące się na wyższym szczeblu w stosunku do jednostki (np. ***dostawcy***) dostarczają produkty lub świadczą usługi, które są wykorzystywane do rozwijania produktów lub usług jednostki. Podmioty znajdujące się na niższym od jednostki szczeblu łańcucha wartości (np. dystrybutorzy, klienci) otrzymują produkty lub usługi od jednostki. W ESRS użyto terminu „***łańcuch wartości***” w liczbie pojedynczej, chociaż uznaje się, że jednostki mogą mieć wiele ***łańcuchów wartości***.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Osoba wykonująca pracę w łańcuchu wartości	Osoba wykonująca pracę w ***łańcuchu wartości*** jednostki, niezależnie od istnienia lub charakteru jakiegokolwiek stosunku umownego z daną jednostką. W ESRS zakres osób wykonujących pracę w ***łańcuchu wartości*** obejmuje wszystkie osoby wykonujące pracę w łańcuchu wartości przedsiębiorstwa na wyższym i niższym szczeblu ***łańcucha wartości***, na które przedsiębiorstwo ma lub może mieć istotny wpływ. Chodzi tu o ***wpływy*** związane z własnymi operacjami jednostki i jej ***łańcuchem wartości***, w tym za pośrednictwem jej produktów lub usług, a także za pośrednictwem jej ***relacji biznesowych***. Termin ten odnosi się do wszystkich pracowników nieobjętych zakresem terminu „***własne zasoby pracownicze***” (obejmującym osoby pozostające w stosunku pracy z jednostką („***pracownicy***”) oraz ***osoby niebędące pracownikami***, które są indywidualnymi wykonawcami świadczącymi pracę na rzecz jednostki („osoby samozatrudnione”) albo osobami zapewnionymi przez jednostki prowadzące przede wszystkim działalność związaną z zatrudnieniem. (kod NACE N78).
Płaca	***Płaca*** brutto, z wyłączeniem składników zmiennych, takich jak ***godziny nadliczbowe*** i ***wynagrodzenia*** motywacyjne, oraz z wyłączeniem dodatków, chyba że są one gwarantowane.
Odpady	Dowolna ***substancja*** lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć, lub do których pozbycia został zobowiązany ([37]).
Hierarchia postępowania z odpadami	Kolejność priorytetów w zakresie zapobiegania powstawaniu ***odpadów*** oraz gospodarowania odpadami ([38]): i. zapobieganie; ii. przygotowywanie do ponownego użycia; iii. ***recykling***; iv. inne metody odzysku, np. odzysk energii oraz v. unieszkodliwianie.
Gospodarowanie odpadami	Zbieranie, transport, odzysk oraz unieszkodliwianie ***odpadów***, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z ***miejscami*** unieszkodliwiania odpadów wraz z ***działaniami*** wykonywanymi w charakterze dealera lub brokera ([39]).
Ścieki	Woda, która ze względu na jakość, ilość lub czas występowania nie ma już bezpośredniej wartości dla celu, w którym ją wykorzystano lub w którym ją wyprodukowano. ***Ścieki*** pochodzące od jednego użytkownika mogą stanowić potencjalne źródło zaopatrzenia użytkownika w innym miejscu. Za ***ścieki*** nie uznaje się wody chłodzącej.
Zużycie wody	Ilość wody pobranej na teren jednostki (lub zakładu) i niezrzuconej z powrotem do środowiska wodnego lub strony trzeciej w ciągu okresu sprawozdawczego.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Zrzut wody	Suma ścieków i innych wód opuszczających granice organizacji i uwolnionych do wód powierzchniowych, ***gruntowych*** lub stron trzecich w ciągu okresu sprawozdawczego.
Wodochłonność	Miernik określający związek między aspektem objętościowym wody a jednostką stanowiącą efekt działalności (produkty, sprzedaż, itp.).
Woda (uzdatniona i ponownie wykorzystana)	Woda i ***ścieki*** (oczyszczone lub nieoczyszczone), które wykorzystano więcej niż raz przed zrzuceniem ich poza granice jednostki lub wspólnie użytkowanej infrastruktury, tak aby zmniejszyć zapotrzebowanie na wodę. Może to nastąpić w tym samym procesie (uzdatnienie) lub w innym procesie w ramach tej samej (własnej lub użytkowanej wspólnie z innymi jednostkami) infrastruktury lub w innej infrastrukturze jednostki (ponowne wykorzystanie).
Niedobór wody	Objętościowe występowanie zasobów ***wody słodkiej*** lub jego brak. Niedobór jest powodowany przez człowieka, jest funkcją wielkości ***zużycia wody*** przez człowieka w stosunku do wielkości zasobów wodnych na danym obszarze. W związku z tym suchy region z bardzo małą ilością wody, ale bez ***zużycia wody*** przez człowieka, nie byłby uważany za region z niedoborem, ale raczej za suchy. ***Niedobór wody*** jest fizyczną, obiektywną rzeczywistością, którą można konsekwentnie zmierzyć w różnych regionach i na przestrzeni czasu. ***Niedobór wody*** odzwierciedla fizyczne występowanie ***wody słodkiej***, a nie to, czy woda ta nadaje się do wykorzystania. Przykładowo dany region może mieć obfite zasoby wodne (i dlatego nie może być uznany za deficytowy pod względem występowania wody), które mają jednak tak wysoki poziom ***zanieczyszczeń***, że zasoby te nie nadają się do wykorzystania przez ludzi lub do celów ekologicznych.
Pobór wody	Suma całej wody pobranej na teren jednostki ze wszystkich źródeł w celu dowolnego wykorzystania w ciągu okresu sprawozdawczego.
Przedstawiciele pracowników	Pojęcie „przedstawicieli pracowników” oznacza: i. przedstawicieli związków zawodowych, to znaczy przedstawicieli wyznaczonych lub wybranych przez związki zawodowe lub przez członków takich związków zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową; ii. należycie wybranych przedstawicieli, to znaczy przedstawicieli, którzy są wybierani w wolnych wyborach przez pracowników organizacji, niebędących pod wpływem lub kontrolą pracodawcy zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi lub wykonawczymi lub przepisami układów zbiorowych pracy, i których funkcje nie obejmują działalności uznanej w danym kraju za wyłączną prerogatywę związków zawodowych i których istnienie nie jest wykorzystywane do podważania pozycji zainteresowanych związków zawodowych lub ich przedstawicieli.
Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym	Zadowalający stan równowagi między życiem zawodowym a prywatnym danej osoby. ***Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym*** w szerszym znaczeniu obejmuje nie tylko równowagę między życiem zawodowym a prywatnym pod kątem obowiązków rodzinnych lub opiekuńczych, lecz również podział czasu na czas spędzony w pracy i poza nią, który nie obejmuje obowiązków rodzinnych.

▼C2

Definiowany termin	Definicja
Zagrożenia związane z pracą	***Zagrożenia związane z pracą*** mogą mieć charakter: i. fizyczny (np. promieniowanie, skrajne temperatury, ciągłe przebywanie w hałaśliwym otoczeniu, rozlane substancje na podłogach lub niebezpieczeństwo potknięcia się, niestrzeżone maszyny, wadliwe wyposażenie elektryczne); ii. ergonomiczny (np. niewłaściwie ustawione stanowiska pracy i krzesła, nienaturalne ruchy, wibracje); iii. chemiczny (np. narażenie na działanie ***substancji*** rakotwórczych, mutagennych, reprotoksycznych, rozpuszczalników, tlenku węgla lub pestycydów); iv. biologiczny (np. narażenie na kontakt z krwią i płynami ustrojowymi, grzybami, bakteriami, wirusami lub ukąszenia owadów); v. psychospołeczny (np. zniewaga słowna, ***molestowanie***, nękanie); vi. związany z organizacją pracy (np. nadmierne wymagania dotyczące obciążenia pracą, praca w systemie zmianowym, nadgodziny, praca nocna, przemoc w miejscu pracy).
Incydent związany z pracą	Zdarzenie mające miejsce w wyniku lub podczas wykonywania pracy, które może spowodować lub powoduje urazy lub problemy zdrowotne. ***Incydenty*** mogą być spowodowane np. problemami z urządzeniami elektrycznymi, wybuchem, pożarem, przelaniem, przewróceniem się, wyciekiem, przepływem, pęknięciem, rozerwaniem, rozszczepieniem, utratą kontroli, poślizgnięciem się, potknięciem i upadkiem, ruchami ciała bez obciążenia lub z obciążeniem, wstrząsem, przestraszeniem, przemocą lub ***molestowaniem*** w miejscu pracy (np. ***molestowaniem*** seksualnym). ***Incydent***, którego skutkiem jest uraz lub problemy zdrowotne, jest często określany jako „wypadek”. ***Incydent***, który potencjalnie może spowodować uraz lub problemy zdrowotne, ale do tego nie doszło, jest często określany jako „zaistnienie sytuacji grożącej wypadkiem”.

(1) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).
(2) Dyrektywa 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED).
(3) Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 10 lutego 2012 r. ustanawiająca zasady odnośnie do wskazówek dotyczących gromadzenia danych i opracowywania dokumentów referencyjnych BAT, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (Dz.U. L 63 z 2.3.2012, s. 1).
(4) Art. 3 pkt 10 dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED).
(5) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w przystosowanie się do zmiany klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (Dz.U. L 442 z 9.12.2021, s. 1).
(6) Dyrektywa 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED).
(7) 2013/488/UE: Decyzja Rady z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1).
(8) Pkt 21 załącznika I do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 z dnia 6 kwietnia 2022 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 w zakresie regulacyjnych standardów technicznych określających szczegóły dotyczące treści i sposobu prezentacji informacji w odniesieniu do zasady „nie czyń poważnych szkód”, określających treść, metody i sposób prezentacji informacji w odniesieniu do wskaźników zrównoważonego rozwoju i niekorzystnych skutków dla zrównoważonego rozwoju, a także określających treść i sposób prezentacji informacji w odniesieniu do promowania aspektów środowiskowych lub społecznych i celów dotyczących zrównoważonych inwestycji w dokumentach udostępnianych przed zawarciem umowy, na stronach internetowych i w sprawozdaniach okresowych (Dz.U. L 196 z 25.7.2022, s. 1).
(9) Dyrektywa 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED).
(10) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).
(11) Art. 2 pkt 20 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).
(12) Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23).
(13) Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16).
(14) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

▼C2

(15) Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1).

(16) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1288 z dnia 6 kwietnia 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 w zakresie regulacyjnych standardów technicznych określających szczegóły dotyczące treści i sposobu prezentacji informacji w odniesieniu do zasady „nie czyń poważnych szkód", określających treść, metody i sposób prezentacji informacji w odniesieniu do wskaźników zrównoważonego rozwoju i niekorzystnych skutków dla zrównoważonego rozwoju, a także określających treść i sposób prezentacji informacji w odniesieniu do promowania aspektów środowiskowych lub społecznych i celów dotyczących zrównoważonych inwestycji w dokumentach udostępnianych przed zawarciem umowy, na stronach internetowych i w sprawozdaniach okresowych (Dz.U. L 196 z 25.7.2022, s. 1).

(17) Art. 2 lit. g) dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz.U. L 182 z 16.7.1999, s. 1).

(18) Art. 3 pkt 1 dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz.U. L 365 z 31.12.1994, s. 10).

(19) Art. 2 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje.

(20) Dyrektywa 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED).

(21) Dyrektywa 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED).

(22) Art. 3 pkt 15 dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów.

(23) Art. 2 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

(24) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149).

(25) Art. 3 pkt 21 dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED).

(26) Rozporządzenie Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniające załącznik IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.U. L 325 z 20.12.2018, s. 18).

(27) Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 10 lutego 2012 r. ustanawiająca zasady odnośnie do wskazówek dotyczących gromadzenia danych i opracowywania dokumentów referencyjnych BAT, o których mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych, oraz zapewnienia ich jakości.

(28) Dyrektywa Rady 96/29/Euratom z dnia 13 maja 1996 r. ustanawiająca podstawowe normy bezpieczeństwa w zakresie ochrony zdrowia pracowników i ogółu społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego (Dz.U. L 159 z 29.6.1996, s. 1).

(29) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/41/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie (Dz.U. L 125 z 21.5.2009, s. 75).

(30) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1).

(31) Dyrektywa 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED).

(32) Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

(33) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1).

(34) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (ramowa dyrektywa wodna).

(35) Rozporządzenie (UE) 2019/2088 w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych.

(36) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

(37) Art. 3 pkt 1 dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów.

(38) Art. 4 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów.

(39) Art. 3 pkt 9 dyrektywy 2008/98/WE w sprawie odpadów.